షడ్గసంఖ్యా.		పుటసంఖ్యా.
౪౩	దేవనాయకపఞ్చాశత్ ...	౧౬౩
౪౩	వరదరాజపంచాశత్	౧౬౮
౪౪	దేహళీశస్తుతిః	౧౭౩
౪౫	యధోక్తకాలిస్తోత్రమ్ ...	౧౭౬
౪౬	గోపాలవింశతిః	౧౭౯
౪౭	కామాసికాష్టకమ్	౧౮౯
౪౮	అష్టభుజాష్టకమ్	౧౯౦
౪౯	పరమార్థస్తుతిః	౧౯౧
౫౦	భూస్తుతిః	౧౯౫
౫౧	గోదాస్తుతిః	౧౯౬
౫౨	శరణాగతిదీపికా	౧౯౯
	న్యాసదశకమ్	౧౯౫
౫౩	న్యాసవింశతిః, తద్వ్యాఖ్యానంచ ...	౧౯౬
౫౫	న్యాసతిలకమ్	౨౦౯
—	షోడశాయుధస్తుతిః	౨౧౩
౫౭	సుదర్శనాష్టకమ్	౨౧౭
౫౮	దశావతారస్తోత్రమ్	౨౧౫
౫౯	దయాశతకమ్	౨౧౭
౬౦	భగవద్ధ్యానసోపానమ్	౨౨౮
౬౧	అభీతిస్తవః	౨౩౯
౬౨	రఘువీరగద్యమ్	౨౩౩
౬౩	శ్రీస్తుతిః	౨౩౭
౬౪	గరుడపంచాశత్	౨౪౦
౬౫	దివ్యదేశమఙ్గలాశాసనషట్కమ్ ...	౨౪౪

విషయసంఖ్యా		పుటసంఖ్యా
౬౬	హరిదినతిలకమ్	౨౮౯
౬౭	ద్రమిడోపనిషత్సారః	౨౫౭
౬౮	ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావలీ ...	౨౫౯
౬౯	వైరాగ్యపఞ్చకమ్	౨౫
౭౦	ధాటీపఞ్చకమ్	౨
౭౧	యజ్ఞోపవీతప్రతిష్ఠా	౨
౭౨	భూగోళనిర్ణయమ్ తద్వ్యాఖ్యానఞ్చ	౨
౭౩	వైశ్వదేవకారికా	౨

౭౪	సుదర్శనశతకమ్॥కూరనారాయణస్వామినః	౨౯౩
౭౫	మాతృకమాలా	౩౦౨
౭౬	దేవరాజపఞ్చకమ్ ॥ శ్రీమన్మహాచార్యాః॥	౩౦౮
౭౭	శ్రీరఙ్గనాథస్తోత్రమ్॥ భట్టార్కృతిరితికేచిత్॥	౩౧౧
౭౮	శ్రీరఙ్గరాజసుప్రభాతమ్	౩౧
౭౯	శ్రీవేఙ్కటేశసుప్రభాతమ్ ...	౩౧
౮౦	శ్రీవేఙ్కటేశస్తోత్రమ్	౩౧౬
౮౧	శ్రీదేవరాజసుప్రభాతమ్	౩౧౭
౮౨	శ్రీయదుగిరీశసుప్రభాతమ్	౩౧౮
౮౩	శ్రీగోవిందరాజసుప్రభాతమ్ ...	౩౨౦
౮౪	శ్రీపార్థసారథిసుప్రభాతమ్	౩౨౧
౮౫	శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథసుప్రభాతమ్	౩౨౫
౮౬	గోదాచతుశ్లోకీ	౩౨౬
౮౭	శ్రీరఙ్గరాజవింశతిః	౩౨౫
౮౮	శ్రీపరాఙ్కుశసుప్రభాతమ్ ...	౩౩౯

విషయసంఖ్యా.		పుటసంఖ్యా.
౮౯	నక్షత్రమాలా	౩౩౧
౯౦	శ్రీపరాఙ్కుశాష్టకమ్	౩౩౪
౯౧	శ్రీమత్పరాఙ్కుశ పఞ్చవింశతిః ...	౩౩౫
౯౨	శ్రీరామానుజాష్టోత్తరశతనామస్తోత్రం, ఆన్ధ్రపూర్ణాః	౧౩౭
౯౩	యతిరాజస్తుతిః, వేఙ్కగు ...	౩౭౫
౯౪	యతిరాజవింశతిః, మణవాళమహామునయః	౩౯౭
౯౫	శ్రీరామానుజ ప్రపత్తిః ...	౩౩౭
౯౬	శ్రీరామానుజ సుప్రభాతమ్ ...	౩౩౮
౯౭	శ్రీరామానుజ చతుశ్లోకీ	౩౪౦
౯౮	శ్రీరామానుజాష్టకమ్ ...	౩౪౧
౯౯	యతిరాజదణ్డకమ్	౩౪౩
౧౦౦	శ్రీభాష్యకార ప్రపత్తిః ...	౩౪౬
౧౦౧	శ్రీమన్నిగమాన్తదేశిక ప్రార్థనాస్తవకమ్	౩౪౭
౧౦౨	శ్రీమన్నిగమాన్తమహాదేశికాష్టకమ్ ...	౩౪౮
౧౦౩	శ్రీదేశికగద్యమ్	౩౪౯
౧౦౪	శ్రీవరవరమునిశతకమ్ దేవరాజాచార్యాః	౩౫౩
౧౦౫	పూర్వదినచరీ దేవరాజార్యాః ...	౩౬౭
౧౦౬	ఉత్తరదినచరీ దేవరాజార్యాః	౩౬౯
౧౦౭	వరవరముని సుప్రభాతమ్ ...	౩౭౧
౧౦౮	వరవరముని ప్రపత్తిః	౩౭౧
౧౦౯	శ్రీశైలేశాష్టకమ్ ...	౩౭౩
	అథ శ్రీ శ్రీనివాస వేదాన్తయతీన్ద్ర మహాదేశికకృతయః.	
౧౧౦	శ్రీలక్ష్మీనృసింహాది సుప్రభాతమ్ ...	౩౭౪
౧౧౧	శ్రీలక్ష్మీనృసింహప్రపత్తిః ...	౩౭౬

విషయసంఖ్యా		పుటసంఖ్యా.
౧౧౩	శ్రీజ్వాలానృసింహ మఙ్గలమ్	౩౭౮
౧౧౩	శ్రీలక్ష్మీనృసింహ మఙ్గలమ్ ...	౩౭౯
౧౧౪	శ్రీరఙ్గేశ్వర మఙ్గలమ్	౩౭౯
౧౧౫	శ్రీనివాస మఙ్గలమ్ ...	౩౮౦
౧౧౬	శ్రీరామభద్ర మఙ్గలమ్	౩౮౧
౧౧౭	శ్రీగీతాచార్య మఙ్గలమ్ ...	౩౮౧
౧౧౮	శ్రీశార్ఙ్గపాణి మఙ్గలమ్	౩౮౨
౧౧౯	శ్రీపార్థసారథి మఙ్గలమ్ ...	౩౮౩
౧౨౦	శ్రీభాష్యకార మఙ్గలాశాసనమ్	౩౮౩

అథ శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రపరకాలమహాదేశికకృతయః.

౧౨౧	శ్రీహయగ్రీవ ప్రాబోధికస్తుతిః ...	౩౮౫
౧౨౨	శ్రీమన్నిగమాన్తదేశిక ప్రాబోధికస్తుతిః	౩౮౮
౧౨౩	శ్రీహయగ్రీవ పఞ్చరత్నస్తవః ...	౩౯౧
౧౨౪	శ్రీలక్ష్మీపఞ్చరత్నస్తవః	౩
౧౨౫	ప్రపన్నానన్దస్తుతిః	౩౯౩
౧౨౬	ప్రపన్నామృతస్తుతిః	౩౯౫
౧౨౭	ప్రపన్నమకరన్దస్తుతిః	౩౯౮

విషయసూచికాసమ్పూర్ణా.

శ్రీ వై న మః

శ్రీలక్ష్మీ హయవదనద్దివ్యసీజతాభ్యాం

శ్రీమతేరామానుజాయనమః

స్తోత్ర రత్నాకర ప్రారంభః

శ్రీమతి పాఞ్చరాత్రే— జితన్తాస్తోత్రమ్

కమప్యాద్యం గురుంవన్దే కమలాగృహమేధినమ్।
పవక్తాచ్ఛన్దసాంవక్తా పఞ్చరాత్రస్యయస్స్వయమ్॥

జితంతేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన । నమస్తేస్తుహృషీకేశ మహాపురుషపూర్వజ ॥౧॥ దేవానాంచానవానాంచ సామాన్యమధిదైవతమ్ । సర్వదాచరణద్వన్ద్వంవ్రజామిశరణంతవ ॥౨॥ ఏకస్త్వమస

లోకస్య సృష్టిసంహారకస్తథా । అధ్యక్షశ్చానుమన్తాచ గుణమాయా
సమావృతః ॥౫॥ సంసార సాగరంఘోర మనన్తక్లేశభాజనమ్ । త్వా
మేవశరణంప్రాప్య నిస్తరన్తి మనీషిణః ॥ ౬ ॥ నతేరూపం నచాకారో
నాయుధాని నచాస్పదమ్ । తథాఽపిపురుషాకారో భక్తానాంత్వంప్ర
కాశసే ॥ ౪ ॥ నైవకిఞ్చిత్వరోక్తంతే ప్రత్యక్షోఽసినకస్యచిత్ । నైవ
కిఞ్చిదసిద్ధంతేనచసిద్ధోఽసికస్యచిత్ ॥౬॥ కార్యాణాం కారణంపూర్వం
వచసాంవాచ్యముత్తమమ్ । యోగానాంపరమాంసిద్ధిం పరమంతేప
దంవిదుః ॥౭॥ అహంభీతోస్మి దేవేశసంసారేస్మిన్భయావహే । పాహి
మాంపుణ్డరీకాక్షనజానేశరణంపరమ్ ॥ ౮ ॥ కాలేష్వపిచసర్వేషుదిక్షు
సర్వాసుచాచ్యుత । శరీరేచగతౌచాపి వర్తతేమేమహద్భయమ్ ॥ ౯ ॥
త్వత్పాదకమలాదన్య న్నమేజన్మాన్తరేష్వపి । నిమిత్తం కుశలస్యాస్తి
యేనగచ్ఛామిసద్గతిమ్ ॥౧౦॥ విజ్ఞానం యదిదంప్రోక్తం యదిదంస్థాన
మహార్జితమ్ । జన్మాన్తరేపిమేదేన మాభూత్తస్యపరిక్షయః ॥౧౧॥ దు
ర్గతౌషాపి జాతాయాం త్వద్గతోమే మనోరథః । యదినాశం నవిన్దేత
తావత్తాఽస్మికృతీసదా ॥ ౧౨ ॥ నకామ కలుషంచిత్తం మమతేపాద
యోస్థితమ్ । కామయే వైష్ణవత్వంతు సర్వజన్మసుకేవలమ్॥౧౩॥స
ర్వేషుదేశకాలేషు సర్వావస్థాసుచాచ్యుత।కిఙ్కరోఽస్మిహృషీకేశభూ
యో భూయోఽస్మికిఙ్కరః ॥ ౧౪ ॥ ఇత్యేవమనయాస్తుత్యా స్తుత్వా
దేవందినేదినే। కిఙ్కరోఽస్మీతిచాత్మానం దేవాయైవంనివేదయేత్ ॥౧౫॥
యచ్చాపరాధంకృతవా నజ్ఞానాత్పురుషోత్తమ । మద్భక్త ఇతిదేవేశ
తత్సర్వంక్షన్తుమర్హసి ॥ ౧౬ ॥ అహంకారార్థకామేషు ప్రీతిరత్యన్తవ
నశ్యతు । త్వాంప్రపన్నస్యమేదేవ వర్ధతాం శ్రీమతిత్వయి ॥ ౧౭ ॥
త్వాహమత్యన్తదుర్బుద్ధిం క్వచాత్మహితవీక్షణమ్ । యద్ధితంమమదేవేశ
తదాజ్ఞాపయమాధవ ॥ ౧౮ ॥ సోహంతేదేవదేవేశ నార్చనాదాస్తుతాన
వ । సామర్థ్యవానర్చపామాత్ర మనోవృత్తిప్రసీదమే ॥౧౯॥ ఉపచా

రాపదేశేనకృతానహరహర్మయా । అపచారానిమాన్సర్వాన్ క్షమస్వపురుషోత్తమ ॥ ... ... ॥౭౦॥

జితంతేపుండరీకాక్ష పూర్ణపాడ్గుణ్య విగ్రహ। పరాననన్దపరంబ్రహ్మన్నమస్తేపరమాత్మనే ॥౧॥ నమస్తేపీతవసన నమదికిటకధారిణే । నమోనీలాలకాబద్ధ వేణీసున్దరవిగ్రహ ॥౨॥ స్ఫురద్వలయకేయూర నూపురాఙ్గదభూషణైః । శోభనైర్భూషితాకార కల్యాణగుణరాశయే॥3॥ కరుణాపూర్ణ హృదయ శఙ్ఖచక్రగదాధర । అమృతానన్దపూర్ణాభ్యాం లోచనాభ్యాంవిలోకయ ॥౪॥ కృశంకృతఘ్నం దుష్కర్మకారిణంపాపభాజనమ్ । అపరాధసహస్రాణామాకరంకరుణాకర ॥౫॥ కృపయామాంకేవలయాగృహాణమధురాధిప । విషయార్ణవమగ్నంమా మున్ధర్తుంత్వమిహార్హసి ॥౬॥ పితామాతాసహృద్బన్ధుర్భ్రాతాపుత్రస్త్వమేవహి । విద్యాధనంచకామ్యంచ నాన్యత్కిఞ్చిత్త్వయావినా ॥౭॥ యత్రకుత్రకులేవాసో యేషుకేషుభవోఽస్తుమే।తవదాస్యైకభోగేస్యాత్సదాసర్వత్రమేరతిః ॥౮॥ మనసాకర్మణావాచా శిరసావాకథఞ్చన। త్వాంవినానాన్యముద్దిశ్య కరిష్యేకిఞ్చిదప్యహమ్ ॥౯॥ పాహిపాహిజగన్నాథకృపయాభక్తవత్సల । అనాధోఽహమధన్యోఽహం కృతార్థంకథంచన ॥౧౦॥ నృశంసదీపాపకృతూకిల్బిషఞ్చకోఽస్మిరసన్సదా । భవార్ణవనిమగ్నంమామనన్యంకరుణోదధే ॥ ౧౧ ॥ కరుణాపూర్ణదృష్టిభ్యాం దీనంమామవలోకయ । త్వదగ్రేపతితంత్యక్తుం తావకంనార్హసిప్రభో ॥౧౨। మయాకృతానిపాపాని త్రివిధానిపునఃపునః । త్వత్పాదపఙ్కజంప్రాప్తుంనాన్యత్తత్క్షమణంవినా ॥౧౩॥ సాధనానిప్రసిద్ధానియాగాదీన్యబ్జలోచన । త్వదాజ్ఞయా ప్రయుక్తాని త్వామేవాద్దిశ్యకృతానివై ॥ ౧౪ ॥ భక్త్యైకలభ్యఃపురుషోత్తమోసౌ జగత్ప్రసూహేస్థితినాశహేతుః। అకిఞ్చనోఽనన్యగతిశ్శరణ్యగృహాణమాంక్లేశినమబ్జనాభ ॥౧౫॥ ధర్మార్థకామమోక్షేషు నేచ్ఛామమకదాచన । త్వత్పాదపఙ్కజాస్వాదజీవితందీయతాంమమ ॥౧౬॥ కామయేతావకత్వేన పరిచ

ర్యానువర్తనమ్ । నిత్యకింకరభావేనపరిగృహ్ణీష్వమాంవిభో ॥ ౧౭ ॥
లోకంవైకుణ్ఠనామానం దివ్యంపాడ్గుణ్యసంయుతమ్ । అవైష్ణవానామ
ప్రాప్యంగుణత్రయవివర్జితమ్ ॥౧౮॥ నిత్యసిద్ధైస్సమాకీర్ణంత్వన్మయైః
పాఞ్చకాలికైః।సభాప్రాసాదసంయుక్తంవనైశ్చోపవనైర్యుతమ్॥౧౯॥
పాపీకూపతటాకైశ్చవృతుషణ్ణైస్సురక్షితమ్ । అపాకృతంసురైర్వ
న్ద్యమయతారక్షసమప్రభమ్ ॥౨౦॥ పరికృష్టసత్త్వసమ్పన్నం కదాద్రక్ష్యామిచక్షుషా ।
క్రీడన్తంరమయాసార్ధం లీలాభూమిషు కేశవమ్॥౨౧॥
మేఘశ్యామంవిశాలాక్షంకదాద్రక్ష్యామిచక్షుషా। ఉన్నసంచారువదనం
చిమ్బోష్ఠంశోభితాననమ్ ॥౨౨॥ విశాలవక్షసంశ్రీశం కమ్బుగ్రీవజగద్గు
రుమ్। అజానుబాహుపరిఘమున్నతాంసంమధుద్విషమ్ ॥౨౩॥ విశాలని
మ్ననాభింతమాసీనజఘనంహరిమ్ । కరభోరుంశ్రీయదికాన్తంకదాద్ర
క్ష్యామిచక్షుషా ॥౨౪॥ శఙ్ఖచక్రగదాపద్మైరలఙ్కృతంపాదపఙ్కజమ్।
శరచ్చన్ద్రశతాకాన్తనఖరాజివిరాజితమ్ ॥౨౫॥ సురాసురైర్వన్ద్యమా
నమృషిభిర్వన్దితంసదా । కదావాదేవమూర్ధానం మామకంపణ్డయిష్య
తి॥౨౬॥ కదాగమ్భీరయావాచా శ్రీయఃపతిర్జగత్పతిః। చామరవ్యగ్రహ
స్తంమామేవంకుర్వితివక్ష్యతి ॥౨౭॥ కదాహంరాజరాజేనగణనాథే
నచోదితః । చరేయంభగవత్పాదపరిచర్యానువృత్తిషు॥౨౮॥ శాన్తాయ
చవిశుద్ధాయతేజసేపరమాత్మనే । నమోభగవతేవిష్ణోవాసుదేవామిత
ద్యుతే ॥౨౯॥ నమస్సర్వగుణాశ్రయషడ్గుణాయాదివేధసే । సత్యజ్ఞానా
నన్తగుణ బ్రహ్మణేపరమాత్మనే ॥౩౦॥ చతుర్విపఞ్చనవవ్యూహదశధ్వా
దశమూర్తయే । నమస్తేవాసుదేవాయ బ్రహ్మణే చతురాత్మనే ॥౩౧॥
నమోఽనన్తాయవిశ్వాయ విశ్వాధీశాయచక్రిణే। నమస్తేపఞ్చకాలజ్ఞప
ఞ్చకాలపరాయణ ॥౩౨॥ పఞ్చకాలైకమనసాం త్వమేవగతిరవ్యయః।
పరోవ్యస్థితందేవం నిరవద్యంనిరఞ్జనమ్ ॥౩౩॥ ఆద్రక్ష్యేయమజంవి
ష్ణుమజ్ఞానాభంసురేశ్వరమ్ । వాగతీతంపరంశాన్తం శరణంత్వాంగతో
స్మ్యహమ్ ॥ ౩౪ ॥ వర్యంద్వన్ద్వాతిరిక్తం త్వాం కాస్తుభో ద్యాసివక్ష

సమ్ । విశ్వరూపంవిశాలాక్షంగదాచక్రాబ్జధారిణమ్॥ ౩౪॥ మోక్షం
సాలోక్యసారూప్యం సార్ష్టియేనకదాచన । ఇచ్ఛామ్యహం మహాభా
హోసాయుజ్యంతవసువ్రత ॥ ౩౬ ॥ సకలావరణాతీతకిఙ్కరోస్మితవా
నఘ । పునరిహపునర్జన్మకిఙ్కరోస్మితవాహంపురుషోత్తమ ॥ ౩౭॥ ఆగచ్ఛాద్య
నుయాగాన్తరుర్చనంయన్మయాకృతమ్ । భోగహీనంక్రియాహీనంమ
న్త్రహీనమభక్తికమ్ ॥ ౩౮ ॥ తత్సర్వంక్షమ్యతాందేవదీనంమామాత్మ
సాత్కురు । ఇతిస్తోత్రేణదేవేశంస్తుత్వామధునిసూతినమ్ ॥ ౩౯ ॥ యా
గావసానసమయేదేవదేవస్యచక్రిణః । నిత్యంకిఙ్కరభావేనస్వాత్మానం
వినివేదయేత్॥ ... ... ॥౪౦॥

జితంతేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన । నమస్తేస్తుహృషీకేశమహా
పురుషపూర్వజ ॥ ౧ ॥ విజ్ఞాపనమిదందేవశృణుత్వంపురుషోత్తమ। న
రనారాయణాభ్యాంచ శ్వేతద్వీపనివాసిభిః ॥ ౨ ॥ నారదాద్యైర్మునిగ
ణైస్సనకాద్యైశ్చయోగిభిః । బ్రహ్మేశాద్యైస్సురగణైరిష్టకాలప
రాయణైః ॥ ౩ ॥ పూజ్యసే పుణ్డరీకాక్ష దివ్యమన్త్రైర్మహర్షిభిః । పా
షణ్డిధర్మసక్తేభ్యోభగవద్భక్తివర్జితే ॥౪ ॥ కలౌజాతోస్మి దేవేశ సర్వధ
ర్మబహిష్కృతే । కథం త్వామసమాచారః పాపప్రసవభూరహమ్॥
౫ యామిదయాసింధోపాహిమాం శరణాగతమ్ । తాపత్రయ దవా
గ్నేమాం దహ్యమానం సదావిభో ॥ ౬ ॥ త్రాహిమాంపుణ్డరీకాక్ష
కేవలంకృపయాతవ । జన్మమృత్యుజరావ్యాధి దుఃఖసన్తప్త దేహినమ్॥
పాలయాశుదృశాదేవతవకారుణ్యగర్భయా । ఇన్ద్రియాణిమయాజేతు
మశక్యంపురుషోత్తమ ॥ ౮ ॥ శరీరంమమదేవేశ వ్యాధిభిఃపరిపీడితమ్।
మనోమే పుణ్డరీకాక్ష విషయానేవధావతి ॥౯ ॥ వాణీమమ హృషీకేశ
మిథ్యాపారుష్యదూషితా । ఏవం సాధనహీనోహంకింకరిష్యామికేశవ॥
రక్షమాంకృపయాకృష్ణభవాబ్ధౌపతితంసదా । అపరాధశతంచైవసహ
స్రమయుతంతథా ॥ ౧౧ ॥ అర్బుదంచాహ్యసఙ్ఖ్యేయంకరుణాబ్ధే క్షమ
స్వమే । యచ్చాపరాధంకృతవానజ్ఞానాత్పురుషోత్తమ॥౧౨॥ మద్భక్త

ఇతిదేవేశ తత్సర్వంక్షన్తుమర్హసి । అజ్ఞత్వాదవ్యశక్తత్వాదాలస్యాద్దు
ష్టభావనాత్ ॥ ౧౩ ॥ కృతాపరాధంకృపణంక్షన్తుమర్హసి మాంవిభో!
అపరాధసహస్రాణి క్రియన్తే హర్నిశంమయా ॥ ౧౪ ॥ తానిసర్వాణి
మెదేవ క్షమస్వమధుసూదన। యజ్ఞన్మనఃపరిభృతిమోహవశంగతేననా
నాపరాధశతమాచరితంమయాతే । అన్తర్బహిశ్చసకలం తవపశ్యతో
మేక్షన్తుంత్వమర్హసిహరేకరుణావశేన ॥ ౧౫ ॥ కర్మణామనసావాచా
యూచేష్టామమనిత్యశ। కేశవారాధనెసాస్యాజ్జన్మజన్మాన్తరేప్యపి॥౧౬॥

జితంతే పుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన । నమస్తేవాసుదేవాయశా
న్తానన్తచిదాత్మనే ॥ ౧ ॥ అభ్యత్థాయాగ్నతన్త్రాయనిరపేక్షాయ శాప
తే । అక్ష్యతాయావికారాయ తేజసాంనిధయేనమః ॥ ౨ ॥ ప్రధానపురు
షేశాయనమస్తేపురుషోత్తమ । క్లేశకర్మాద్యసంస్పృష్ట పూర్ణషాడ్గుణ్య
మూర్తయే ॥ ౩ ॥ త్రిభిర్జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్త్యన్తరాత్మనే । త్రియు
గాయనమస్తేస్తునమస్తేచతురాత్మనే ॥ ౪ ॥ చతుర్దశపఞ్చనవవ్యూహద
శద్వాదశమూర్తయే । అనేకమూర్తయేశుభ్యమమూర్తాయైకమూర్త
యే ॥ ౫ ॥ నారాయణనమస్తేస్తు పుణ్డరీకాయతేనమ । సుభూరిలలా
టసునససుస్మితాధరపల్లవ ॥ ౬ ॥ పీనవృత్తాయతభుజశ్రీవత్స కృతలక్ష
ణ । తనుమధ్యవిశాలాక్షపద్మనాభనమోస్తుతే ॥ ౭ ॥ విలాస వికసత్
కాన్తలోకాచరణాబ్జ। నమస్తేపీతవసన స్ఫురన్మకరకుణ్డల
స్ఫురత్కిరీటకేయూరహారకాస్తుభభూషణ । పఞ్చాయుధ నమస్తేస్తు
నమస్తేపఞ్చకాలిక ॥ ౯ ॥ పఞ్చకాలపరైకాన్తి యోగక్షేమ మహాప్ర
భో । నిత్యజ్ఞానబలైశ్వర్య భోగోపకరణాచ్యుత ॥ ౧౦ ॥ నమస్తేబ్రహ్మ
రుద్రాది లోకయాత్రాపరిచ్ఛద । జన్మప్రభృతి దాసోస్మి శిష్యోస్మితవ
నయోస్మి తే ॥ ౧౧ ॥ త్వంచ స్వామిగురుర్మాతాపితాచ మమమాధవ
అపిత్వాంభగవన్బ్రహ్మశర్వశక్రోమహర్షయః ॥ ౧౨ ॥ ద్రష్టుంయష్టు
మపిస్తోతుంనహిస్మర్తుమీశతే । తాపత్రయ మహాగ్రాహ భీషణేభవ
సాగరే ॥ ౧౩ ॥ మజ్జతాంనాథనారేపాప్రణతిష్ట్వత్పదార్పితా।అనా

భూయోజగన్నాథశరణ్యశరణార్థినే ॥ ౧౪ ॥ ప్రసీద సీదతేమహ్యం నమ
స్తేభక్తవత్సల। మన్త్రహీనంక్రియాహీనంభక్తిహీనంయదర్చనమ్॥౧౫॥
తత్క్షన్తవ్యంప్రపన్నానా మపరాధసహస్రిణాం । అజ్ఞానాద్యదివా జ్ఞా
నాదశుభం యత్కృతం మయా ॥ ౧౬ ॥ క్షన్తవ్యంతదశేషేణ దాస్యే
నచగృహీతమామ్ । సర్వేషుదేశకాలేషు సర్వావస్థాసుచాచ్యుత।కింక
రోస్మిహృషీకేశభూయోభూయోస్మికింకరః॥ ... ... ॥౧౭॥

జితంతేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన। నమస్తేస్తుహృషీకేశ మహా
పురుషపూర్వజ ॥ ౧ ॥ నమస్తే వాసుదేవాయ శాన్తానన్త జితాత్మనే।
అజితాయనమస్తుభ్యం షాడ్గుణ్యా నిధయేనమః ॥ ౨ ॥ మహావిభూతిసం
స్థాయ నమస్తేపురుషోత్తమ । సహస్రశిరసేతుభ్యంసహస్రి చరణాయ
తే ॥ ౩ ॥ సహస్రిదాహవేతుభ్యం సహస్రి నయనాయతే । అమూర్తా
యనమస్తుభ్యమేకమూర్తాయతేనమః ॥ ౪ ॥ అనేకమూర్తయేతుభ్య మ
తురాయచతేనమః । వ్యాపినేవేదవేద్యాయ నమస్తేపరమాత్మనే॥౫॥ చి
న్మాత్రరూపిణేతుభ్యం నమస్త్రయ్యన్తమూర్తయే । అణిష్ఠాయస్థవిష్ఠా
యమహిష్ఠాయచతేనమః ॥ ౬ ॥ నేదిష్ఠాయయవిష్ఠాయ సర్వాన్తర్యా
మినేనమః । వర్షిష్ఠాయ జపిష్ఠాయకవిష్ఠాయచతేనమః ॥౭ ॥ పఞ్చాత్మ
తేనమస్తుభ్యం సర్వాన్తర్యామినేనమః । కల్పనాకోటిరూపాయ సృష్టి
స్థిత్యన్తహేతవే ॥ ౮ ॥ నమస్తేగుణరూపాయ గుణరూపాతివర్తినే।
స్థాయచ సమస్తాయనమస్తవ్యస్తరూపిణే ॥౯॥ ఆదిమధ్యాన్తశూన్యా
యతత్త్వస్థాయనమోనమః । ప్రణవప్రతిపాద్యాయనమదివ్యవరూ
పిణే ॥ ౧౦ ॥ లోకయాత్రాపరిసిద్ధ్యర్థం సృష్టబ్రహ్మాదిరూపిణే।
స్తుభ్యం నృసింహరూపాయ భీతాయవిష్ణవే ॥ ౧౧॥ విపాకైకకర్మక్షిప్తో
రసృష్టవపుషేనమః । నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయ తేజసాం నిధయేన
మః ॥ ౧౨ ॥ నిత్యసాధారణానేకలోకరక్షాపరిచ్ఛదే । సచ్చిదానన
సాపాయవరేణ్యాయనమోనమః ॥ ౧౩ ॥ యజమానాయయజ్ఞాయ
యష్టవ్యాయనమోనమఃక్రియాఫలనమస్తుభ్యం నమఇజ్యాదిశీలినే॥౧౪॥

నమఃపరమహంసాయనమస్సత్త్వగుణాయచ । స్థితాయపరమవ్యోమ్ని
భూయోభూయోనమోనమః ॥ ౧౫ ॥ సంసారవిషయావర్త సఙ్కు-
లేచమహాభయే । అపారేదుస్తరేఽగాధే పతితంకర్మభిస్స్వకైః॥౧౬॥
అనాథమతిగమ్భీరందయయాపరయాహరే । మాముద్ధర దయాసిన్ధో
సిన్ధోరస్మాత్సుదుస్తరాత్ ॥౧౭॥ మన్త్రహీనంక్రియాహీనం భక్తిహీ
నంయదర్చితమ్ । తత్సర్వంక్షమ్యతాందేవ దీనం మామాత్మసాత్కురు॥
నాహంహితంనజానామిత్వాంవ్రజామ్యేవకేవలమ్। బుద్ధ్యైవంనయగో
విన్దముక్త్యుపాయేనవత్సలా ॥ ౧౯ ॥ త్వమేవవేత్సిశ్రేయోమేనేదమే
తదితీతిచ । బుద్ధియోగంచమేదేహియేనత్వాముపయాన్త్యహమ్ ॥౨౦॥

షష్ఠమజితన్యాసమ్పూర్ణం.

జితంతేపుణ్డరీకాక్షనమస్తేవిశ్వభావన । నమస్తేఽస్తుహృషీకేశమహా
పురుషపూర్వజ॥ ౧॥ శ్రీమద్ద్వారవతీనాథ వర్ధతాం విజయీభవాన్॥
దివ్యంత్వదీయమైశ్వర్యం నిర్మర్యాద విజృమ్భితమ్ ॥ ౨ ॥ దేవీ భూసా
యుధైర్నిత్యైర్మూర్త్యైరోత్యైక లక్షణైః । సలోకైస్తవదీయైశ్చ సఙ్గ
స్థాఖిరస స్తవ ॥౩॥ ప్రాకారగోపురవర ప్రాసాదమణిమణ్టపాః । శా
లిముద్గతిలాదీనాంశాలాశైలకులోజ్వలా ॥౪॥ రత్నకాఞ్చనకౌశేయక్షౌ
మక్రముకశాలికాః । శయ్యాగృహాణిపర్యఙ్కవర్యాస్థాస్సాసనానిచ
కనకనకభృఙ్గార పతద్గ్రహకశాచికాః । ఛత్రచామరముఖ్యాశ్చ స
స్తునిత్యాదిపరిచ్ఛదాః ॥ ౬ ॥ అస్తునిస్తులమవ్యగ్రం నిత్యమభ్యర్చనం త
వ । పత్నీపత్నీవిజృమ్భన్తాంమాసిమాసిమహోత్సవాః॥ ౭ ॥మణికాఞ్చనచి.
త్రాణిభూషణాన్యమ్బరాణిచ । కాశ్మీరసారకస్తూరి కర్పూరాద్యనులే
పనమ్ ॥౮॥ కోమలానిచధామాని కౌసుమైస్సారభోగ్యకైః । ధూపాది
కర్పూరదీపాశ్చ సస్తునిత్యాదిపరిచ్ఛదాః ॥౯ ॥ నృత్తగీతయుతంవాద్య
నిత్యమత్రవివర్ధతామ్ । శ్రోత్రేమనస్సుధాధారాదికల్పన్తాం కాహళా
నాః ॥౧౦॥ కన్దమూల ఫలోదగ్రం కాలేకాలే చతుర్విధమ్ । సూప
ఘృతక్షీర శర్కరాసహితం హవిః ॥ ౧౧ ॥ ఘనసార శిరోదగ్ర

క్రమకాప్తదళాన్వితమ్ । విమలానిచతామ్బూలదళాని స్వీకురుప్రభో॥
ప్రీతిభీతి యుతోభూయాన్నిత్యంపరిజనస్తవ । భక్తిరన్తోప భుంజస్తు
పౌరాజానపదైస్సహ ॥౧౩॥ ధగణీధనరత్నాని వితరన్తు చిరంతవ। కై
ఙ్కర్యమఖిలంసర్వేకుర్వన్తుక్రోడిపాలకాః ॥ ౧౪ ॥ ప్రేమదిగ్ధదృశస్తే
రంపేక్షమాణా స్త్వదాననమ్ । మహాన్తస్సన్తతంసన్తోమజ్జనాని ప్ర
యుంజతామ్ ॥ ౧౫ ॥ పాపమేవమవన్నిత్యంపాలయక కుశలీభవాక॥

జీతన్తాస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ విష్ణు ధర్మోత్తర తమ్,

అపామార్జనస్తోత్రమ్.

చాల్భ్యుః ॥ అనారాధిత గోవిన్దా యేనరాదుగ్ధభాగినః। తేషాం
దుఃఖాభిభూతానాం యతకర్తవ్యందయాళుభిః ॥ ౧ ॥ పశ్యద్భిస్సర్వ
భూతస్థం వాసుదేవం మహామునే । సమదృష్టిభి రీశేశం తన్మయత్వా
ద్యశేషతః ॥ ౨ ॥ ఫుల స్తుభ్యం ॥ ఓన్నమఃపరమార్థాయపురుషాయ
మహాత్మనే । అరూపబహురూపాయ వ్యాపినేపరమాత్మనే॥ 3॥ నిష్క
ల్మషాయ శుద్ధాయధ్యానయోగరతాయచ । నమస్కృత్యప్రవక్ష్యామి
యత్రసిద్ధ్యతు మేవచః ॥౪॥ వరాహనరసింహేశ వామనేశ త్రివిక్రమ।
హయగ్రీవేశ సర్వేశహృషీకేశ హరాశుభమ్ ॥ ౫ ॥ అపరాజిత చ
క్రాబ్జైశ్చతుర్భిఃపరమాయుధైః । అభిద్దిష్టానుభావైస్త్వం సర్వగ
స్సహరోభవ॥హరాముకస్యదురితం దుష్కృతందురుపోషితమ్। మృత్యు
బన్ధార్తిభయదం దురిష్టస్యచయత్ఫలమ్ ॥౭॥ పరమధ్యానసహితం ప్ర
యుక్తంచాభిచారికమ్ । గరస్పర్శమహారోగప్రయోగం జరయాజర॥
ర ॥ ఓన్నమోవాసుదేవాయ నమఃకృష్ణాయ ఖడ్గినే । నమఃపుష్కర
నేత్రాయ కేశవాయాదిచక్రిణే ॥ ౯ ॥ నమఃకమలకిఞ్జల్క పీతనిర్మ

లవాసనే । మహాహవరిపుస్కన్ధ ఘృష్టచక్రాయ చక్రిణే ॥ ౧౦ ॥ దం
ష్ట్రోద్ధృత క్షితిభృతే త్రయీమూర్తిమతేనమః । వరాహోశేష మష్టాని
సర్వపాపఫలానివై ॥ ౧౧ ॥ మర్దమర్దమహాదంష్ట్ర మర్దమర్దచతత్ఫలమ్।
నరసింహకరాశాస్యదన్తపాన్తోజ్వలానన ॥ ౧౨ ॥ మహాయజ్ఞవరా
హాయ శేషభోగోరుశాయినే । తప్తహాటకకేశాన్తజ్వలత్పావకలోచ
న ॥౧౩॥ వజ్రాయతనఖస్పర్శ దివ్యసింహ నమోస్తుతే । కాశ్యపాయా
తిహ్రస్వాయ ఋగ్యజుస్సామమూర్తయే ॥ ౧౪ ॥ తుభ్యంవామనరూ
పాయ క్రమతే గాంనమోనమః । భంజభంజనినాదేన మష్టాన్యస్యార్తి
నాశన ॥౧౫ ॥ ఋగ్యజుస్సామగర్భిర్వాగ్భిర్వామనరూపకృక్ ।ప్రశ
మంసర్వదుఃఖాని నయత్యస్మజనార్దనః ॥౧౬॥ ఏకాహికంద్వ్యహికం
చ తథాత్రిదివసజ్వరమ్ । చాతుర్థికం తథాత్యుగ్రం తథైన సతతజ్వ
రమ్ ॥ ౧౭ ॥ దోషోత్థంసన్నిపాతోత్థంతథైవాగన్తుకంజ్వరమ్ । శమంన
యాశుగోవిన్దచిన్దిచిన్దస్యవేదనాః ॥ ౧౮ ॥ నేత్రదుఃఖం శిరోదుఃఖం
దుఃఖం చోదరసమ్భవమ్ । అనుచ్ఛ్వాసమతిశ్వాసం పరితాపం సవేప
థుమ్ ॥౧౯॥ గుదభ్రంశాఙ్ఘ్రిరోగాంశ్చ కుష్ఠరోగం తథాతయమ్।కా
మలాదీంస్తథారోగాన్వ్యపోహంశ్చాతిదారుణాన్ ॥ ౨౦॥ భగన్దరా
తిసారాంశ్చ ముఖరోగాంసవల్గులిమ్ । అశ్మరీమూత్రకృచ్ఛ్రాంశ్చరోగాన
న్యాంశ్చదారుణాన్ ॥ ౨౧॥ యేవాతప్రభవారోగాయేచపి త్తసముద్భ
వాః । కఫోద్భవాశ్చ యేరోగా లూతాదిస్ఫోటకాదయః ॥ ౨౨ ॥ తేస
ర్వేప్రశమంయాన్తు వాసుదేవాపమార్జితాః । విలయం యాన్తుతే స
ర్వేవిష్ణోరుచ్చారణేనచ ॥ ౨౩ ॥ తుయంగచ్ఛన్తుచాశేషాస్తే చక్రాభి
హతాహరేః । అచ్యుతానన్తగోవిన్దనామోచ్చారణభేషజాత్ ॥౨౪॥ న
శ్యన్తి సకలారోగాస్సత్యంసత్యంవదామ్యహమ్। స్థావరంజఙ్గమంచాపి
కృత్రిమంచాపియద్విషమ్ ॥౨౫॥ దన్తోద్భవం నఖోద్భూత మాకాశప్ర
భవంవిషమ్ । లూతాదిప్రభవంయచ్చ విషమత్యన్తదారుణమ్॥ ౨౬॥ శ
మంనయాతు తత్సర్వం కీర్తితోఽస్యజనార్దనః । గ్రహాన్పైత గ్రహాం

శైశ్చైవ తథా వైడాకినీగ్రహాన్ ॥౨౭॥ వేతాళాంశ్చ పిశాచాంశ్చ గన్ధర్వాన్యక్షరాక్షసాన్ । శాకినీ పూతనాద్యాంశ్చ తథా వై నాయకగ్రహాన్॥౨౮॥ ముఖమణ్డలికాన్ కూర్మాన్ రేవతీంవృద్ధరేవతీమ్। వృద్ధికాఖ్యాన్ గ్రహాంశ్చైవ తథా మాతృగ్రహానపి ॥౨౯॥ బాలస్య విష్ణోశ్చరితం హస్తబాలగ్రహానిమాన్ । వృద్ధానాం యేగ్రహాఃకేచి ద్యేచబాలగ్రహాదిక్వచిత్ ॥ ౩౦ ॥ నారసింహస్య తేవృష్ట్యాదగ్ధాతేచాపి యావనే । సదాకరాళవదనో నరసింహోమహారవః ॥౩౧ ॥ గ్రహానశేషాన్నశేషానరోతుజగతోహితః । నరసింహమహాసింహజ్వాలామాలానలోజ్వల ॥౩౨॥ గ్రహానశేషాన్నిఃశేషాన్ క్షయంయాన్తు భోచన। యేరోగాయేమహోత్పాతా యద్విషంయేమహాగ్రహాః॥ ౩౩॥ యానిచకూరభూతాని గ్రహపీడాశ్చదారుణాః । శస్త్రక్షతేహయేదోషా జ్వాలాగర్దభకాదయః ॥౩౪॥ తానిసర్వాణినిఃసర్వాన్మత్ పరమాత్మన్ జనార్దన । కిఞ్చిచ్ఛూన్యం సమూస్థాయ వాసుదేవాస్యనాశయ॥ ౩౫ ॥ ఓం స్తోత్రంసుదర్శనంచక్రం జ్వాలామాలాతిభీషణమ్ । సర్వదుష్టవినాశనంకురుదేవవరాచ్యుత ॥౩౬॥ సుదర్శనమహాజ్వాల ఛిన్ధిఛిన్ధిచమారయ। సర్వదుష్టాని రక్షాంసి తుషయారివిభీషణ ॥౩౭॥ ప్రాచ్యాం ప్రతీచ్యాందిశిచ దక్షిణోత్తరయోస్తథా । రక్షాంకరోతు సర్వాత్మానరసింహోమహానుగర్జితైః ॥ ౩౮ ॥ భూమ్యన్తరిక్షేచ తథా పార్శ్వయోర్దిపృష్ఠతోఽగ్రతః । వ్యాఘ్రసింహాశ్వరాహేభ అగ్నిచోరభయేషుచ ॥ ౩౯॥ రక్షాంకరోతు భగవాన్ బహురూపీజనార్దనః । యథా విష్ణుర్యంసర్వంసదేవాసుర మానుషమ్ ॥ ౪౦ ॥ తేనసత్యేన సకలందుష్టమస్యప్రశామ్యతు । యథావిష్ణోస్మృతేసద్యఃక్షయంయాతిపాతకమ్ ॥౪౧॥ సత్యేనతేనసకలం దుష్టమస్య ప్రశామ్యతు । పరమాత్మాయథావిష్ణుర్వేదాస్తేష్వభిధీయతే।౪౨॥ తేనసత్యేన సకలం దుష్టమస్యప్రశామ్యతు । యథాయజ్ఞేశ్వరోవిష్ణుర్వేదాస్తేష్వభిధీయతే ॥ ౪౩ ॥ తేన సత్యేన సకలం యన్మయోక్తం తథాస్తుతత్ । శాన్తిరస్తు శివఞ్చాస్తు ప్రణశ్యత్వం మ

ఖంచయత్ ॥ ౪౪॥ వాసుదేవశరీరోత్థైర్దకుశైస్సంమార్జితంమయా, అపామార్జతు గోవిన్దోనరోనారాయణస్తథా ॥ ౪౫ ॥ సదాస్తు సర్వదుఃఖానాం ప్రశమోవచనాద్ధరేః । శాన్తాస్సమస్తరోగాస్తే గ్రహాస్సర్వవిపాణిచ ॥౪౬॥ భూతానిచప్రశామ్యన్తు సంస్మృతే మధుసూదనే, ఏతత్సమస్తరోగేషుభూతగ్రహభయేషుచ॥౪౭॥ అపామార్జనకంశస్త్రం విష్ణునామాభిమన్త్రితమ్ । ఏతేకుశావిష్ణుశరీరసంభవా జనార్దనోహం స్వయమీవచాగతః॥౪౮॥హతంమయాదుష్టమశేషమస్యస్వస్థోభవత్వేష యథావచోహరేః । యదస్యదురితంకిఞ్చిత్తత్క్షిప్తంహరణార్ణవే॥ ౪౯॥ స్వాస్థ్యమస్తుశివఞ్చాస్తుహృషీకేశస్యకీర్తనాత్ । యతఏవాగతంపాపం తత్రైవప్రతిగచ్ఛతు॥౫౦॥ఏతద్రోగాదిపీడాసుజన్తూనాంహితమిచ్ఛతా। విష్ణుభక్తేన కర్తవ్యం అపామార్జనకంపరమ్ ॥౫౧॥ అనేన సర్వదుఃఖాని ప్రశమంయాన్త్యసంశయః । సర్వసూతహితార్థాయకుర్యాత్తస్మాత్సుబ్రాహ్మణైరపి ॥౫౨॥

* * *

ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మే అపామార్జన స్తోత్రమ్
సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ విష్ణు ధర్మే
శ్రీమాఙ్గల్యవివృద్ధిస్తోత్ర పాఠకమ్.

దాల్భ్యః॥ కార్యారమ్భేషుసర్వేషు దుస్స్వప్నేషుచసత్తమ। అమఙ్గల్యేషుసృష్టేషు యఙ్జస్తవ్యంతదుచ్యతామ్ ॥ ౧ ॥ మైనారమ్భాశ్చసిధ్యన్తిదుస్స్వప్నశ్చోపశామ్యతే । అమఙ్గలానాంనష్టానాంపరిఘాతశ్చజాయతే ॥౨॥ పులస్త్యః ॥ జనార్దనంభూతపతిం జగద్గురుం స్మరన్నుపవ్యస్యతతంమహామునే । దుష్టాన్యశేషాణ్యపహన్తిసాధయత్యశేషకార్యాణిచయాన్యభీప్సతి ॥౩॥ శ్రోణువ్యచాస్యర్గదతో మమాఖిలంవదామియత్తద్విజవర్యమఙ్గళమ్ । సర్వార్థసిద్ధిం లభతే యతస్తదాని

హన్త్యశేషాణిచపాతకాని ॥౪॥ పరిష్ఠితంయత్రజగచ్చరాచరంజగ
త్త్రయేయోజగతశ్చహేతుః । జగచ్చపాత్యత్తిచయస్సనగ్వదా మ
మాస్తుమాజ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౫॥ వ్యోమామ్బువాయ్వగ్ని మహీనస్ప
రూపైర్విస్తారవాన్యోణుతరోణుభావాత్ । అష్టాలసూత్కస్సతతంప
రేశ్వరో మమాస్తుమాజ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౬॥ యస్తాపరస్తాశ్చరు
షాదనన్తాదనాదిమధ్యాదధికంనకిఞ్చిత్ । సహేతుహేతుశ్చ పరమేశ్వ
రేశ్వరో మమాస్తుమాజ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౭॥ హిరణ్యగర్భాచ్యుతరు
ద్రరూపీ స్రజత్యశేషంపరిపాతిహన్తి । గుణాగ్రణీర్యోభగవాఞ్ఛసర్వ
దామమాస్తుమాజ్గల్య వివృద్ధయేహరిః ॥౮॥ పరస్సురాణాంపరమో
సురాణాం పరోయతీనాం పరమోమునీనామ్ । పరస్సమస్తస్యచయ
స్ససర్వదా మమాస్తుమాజ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౯॥ ధ్యాతోమునీనా
మపకల్మషైర్యోదదాతిముక్తిం పరమేశ్వరేశ్వరః।మనోభిరామద్గిపురు
షస్ససర్వదా మమాస్తుమాజ్గల్య వివృద్ధయేహరిః ॥౧౦॥ సురేన్ద్ర
వైవస్వతవిత్తపామ్బు స్వరూపరూపీ పరిపాతియోజగత్ । సశర్ధశ
ర్ధ్దపరమేశ్వరేశ్వరో మమాస్తుమాజ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౧౧॥ యన్నా
మసఙ్కీర్తనతోవిముచ్యతే హ్యనేకజన్మార్జిత పాపసఞ్చయాత్ । పా
పీనాన్ధగ్నిస్ససదైవనిర్మలో మమాస్తుమాజ్గల్య వివృద్ధయేహరిః॥౧౨॥
యేనోర్ధ్వతేయన్మరణోరసాతలాదశేషస్సృష్టిస్థితికారణాదికమ్ । బిభ
ర్తివిశ్వంజగతస్సమూలంమమాస్తుమాజ్గల్యవివృద్ధయేహరి ॥౧౩॥పాదేపు
వేదాజరరేచరాచరంరోమస్వశేషా మునయోముఖేషుభాః । యస్యే
శ్వరేశస్యససర్వదాప్రభు ర్మమాస్తుమాజ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥ సమస్త
యజ్ఞాజ్గ మయంవపుశ్చ ప్రభోర్యస్యాజ్గ మీశేశ్వర సంస్తుతస్య । వరా
హరూపీ భగవాఞ్ఛసర్వదా మమాస్తు మాజ్గల్య వివృద్ధయేహరిః ॥
౧౫ ॥ విత్యోభ్య సరోవదధితోయ సమ్బ వంధరా త్రీంజగతశ్చయోభువమ్ । యజ్ఞేశ్వరోయజ్ఞపుమాఞ్ఛసర్వదా మమా
స్తుమాజ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥ ౧౬ ॥ పాతాళమాలేశ్వరభోగిసంహతో

విన్యస్యపాదాపృథివీంచబిభ్రతః। యస్యోపమానంనబభూవసోఽచ్యు
తో మమాస్తుమాజ్ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౧౭॥ సఘుర్ఘురంయస్యచబృహ్మ
తంమహాస్వనన్దివాద్యైర్జనలోకసంశ్రితైః । శ్రుతం జయేత్యుక్తిప
రైస్ససర్వదా మమాస్తుమాజ్ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥ ౧౮ ॥ ఏకార్ణవాద్య
స్సమహీయసోమహీమూదాయవేగేన సముత్పతిష్యతః । నతం వపు
ర్యోగివరైశ్చసర్వదా మమాస్తుమాజ్ల్య వివృద్ధయేహరిః ॥ ౧౯ ॥ హ
తోహిరణ్యాక్షమహాసురదిపురా పురాణపుంసా పరమేనయేన । వరా
హరూపస్యపతిఃప్రజాపతి ర్మమాస్తుమాజ్ల్య వివృద్ధయేహరిః ॥౨౦॥
దంష్ట్రాకరాళంసురభీతినాశకం కృతంవపుర్దివ్యవృసిహ్మరూపిణా । తా
తుంజగద్యేనసనసర్వదా ప్రభుర్మమాస్తుమాజ్ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౧॥
దైత్యేన్ద్రవక్షస్థలదారదారుణైఃకరోరుహైర్యదకృకచానుకారిభిః । వి
చ్ఛేదలోకస్యభయానిసోఽవ్యయో మమాస్తుమాజ్ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥
౨౨ ॥ దన్తాస్తదీప్తస్యతినిర్మలానియశ్చ కారసర్వాణివిశాంముఖాని। ని
నాదవిత్రాసితదానవోహ్యసౌమమాస్తుమాజ్ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౩॥
యన్నామసఙ్కీర్తనతోమహాభయాద్విమోక్షమాప్నోతినసంశయంనరః ।
ససర్వలోకార్తిహరోనృకేసరీమమాస్తుమాజ్ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥ ౨౪॥
సటాకరాళభ్రమణానిలాహతాస్సుఘట్టనీయస్యాంబుధరాస్సమన్తతః।
సదిశ్యసిహ్మస్సురితానలేక్షణోమమాస్తుమాజ్ల్యవివృద్ధయేహరిః॥౨౫॥
యదీక్షణజ్యోతిషరశ్మిమణ్డలం ప్రలీనమీషన్నరరాజభాస్వతః । కుతశ్చ
శాజ్ఞస్యసదివ్యరూపదృజ్మమాస్తుమాజ్ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥ ౨౬ ॥ అశే
షదేవేశనరేశ్వరేశ్వరైస్సదాస్తుతంయచ్చరితంమహాద్భుతమ్ । ససర్వ
లోకార్తిహరోమహాహరిర్మమాస్తుమాజ్ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౭॥ దర్శ
వన్తిజైత్యాఃపరిమన్తిదేవతాస్సశ్యన్తిరక్షాంస్యవయాన్తిచావయాఃయ
తీర్థరూపాత్సుదృతరూపకేసరీ మమాస్తుమాజ్ల్యవివృద్ధయేహరిః॥౨౮॥
ఋక్సామవితంయోయజుషాహి శ్రీమత్సానుధ్వనిభ్వస్తసమస్తపాతకమ్।
తంకేజగద్యోనుసకస్సర్వదా మమాస్తుమాజ్ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౯॥

యత్పాదవిన్యాసపవిత్రితాంఽహీ యయాచియచ్చర్గ్య జుషామదీర
ణాత్ । సవామనోవామశరీరరూప ధృఙ్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహ
రిః॥౩౦॥ యస్మిన్ప్రియాతేసురభూభృతోధ్వరాన్నాఽఖేదాదవనిస్స
సాగరా । సవామనస్సర్వజగన్మయస్సదా మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయే
హరిః ॥౩౧॥ మహాద్భుతైర్దైత్యపతేర్మహాధ్వరేయస్మిన్ప్రవిష్టేతుఖితం
మహానుభావైఃసవామనోఽన్తర్ధినతస్సప్తలోకధృఙ్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధ
యేహరిః ॥౩౨॥ సఞ్జిహ్మస్సురాణాం దివిభూతలస్థితైస్తదామనుష్యై ర్గగనేచఖేచరైః । స్తుతఃకిమూద్యద్గిరచచారసర్వదా మమాస్తుమాఙ్గ
ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౩॥ క్రాన్త్వాధరిత్రీంగగనంతథాదివం మరుత్పతే
ర్యదిప్రదాత్రివిష్టపమ్ । సదేవదేవోభువనేశ్వరేశ్వరో మమాస్తుమాఙ్గ
ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౪॥ అనుగ్రహంచాపిబలేరనుత్తమశ్చకారయశ్చ
న్ద్రిపదోపమంక్షణాత్। సురాంశ్చయజ్ఞాంశ్చ భుజస్సనాతనో మమా
స్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౫॥ రసాతలాద్యేన పురాసమాహృతా
స్సనుస్తవేదాజలచారిరూపిణా । సశాటభారిర్మధుహాఽమ్బుశాయీమ
మాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౬॥ నిదిక్షుత్రియాంయశ్చచకారమేదినీ
మనేకశోబాహువనంతథాచ్ఛినత్ । యదిక్షార్తవీర్యస్య సభార్గవోత్త
మోమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౭॥ నిహత్యయోవాలినముగ్ర
విక్రమం నిబధ్యసేతుంజలధౌదశాననమ్ । జఘానచాన్యాన్రజనీచరాన
సోమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౮॥ చిక్షేపబాలశ్శకటంబభంజ
యోయమార్జునంకంసమరింజఘానవ । మమర్దచాణూరముఖాన్ససర్వ
దామమాస్తుఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౯॥ పాతస్సహస్రాంశు మరీచిని
ర్మలం కరేణబిభ్రద్భగవాన్ సుదర్శనమ్ । కౌమోదకీంచాపి గదామన
న్తోమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౪౦॥ హిమేన్దుకున్దస్ఫటికాభనిర్మ
లముచానిలాపూరితమీశ్వరేశ్వరః । మధ్యాహ్నకాలేపిసశఙ్ఖముద్వహ
న్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౪౧॥ తథాఽపరాహ్ణే ప్రవికాసిప
ఙ్కజంవతుష్టలేనశ్రియముద్వహన్హరిః । విస్తారిషడ్వా యతపత్రలో

చనో మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౫॥ సర్వేషుకాలేషుసమస్త
వేశేష్వశేషకార్యేషుతథేశ్వరేశ్వరః । సర్వైస్సదాసర్వరూపైర్భగవానాది
మాన్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౬॥ ఏతత్పరంచాల్భ్యసమస్త
పాపైర్ముచ్యతే విష్ణుపరోమనుష్యః । సిద్ధ్యన్తికార్యాణి తథాస్యస
ర్వానర్థానవాప్నోతియథేచ్ఛతే తాన్ ॥౨౭॥ దుస్స్వప్నఃప్రశమమ్యైతి
పఠ్యమానేస్తోత్రేఽస్మిన్శ్రవణవిధానదోద్యతస్య । పారమ్భాన్మృత
ముపయాతిసిద్ధిమీశఙ్గపాపానిక్షిపయతిచాస్యదేవదేవః ॥౨౮॥మాఙ్గల్యంప
రమపదంసదార్థసిద్ధిం నిర్విఘ్నామధికఫలాంశ్రియందదాతి । కింలోకే
తదిహపరత్రచాస్యపుంసాంయద్విష్ణోఃప్రవణధియాంనదా(ల్భ్య)స్యసా
ధ్యమ్ ॥ దేవేన్ద్రస్త్రిభువనమర్థమేకపిఙ్గస్సంసిద్ధంత్రిభువనగాంచకార్త
వీర్యః । వైదేహఃశరమంపదంప్రసాద్యవిష్ణుం సమ్ప్రాప్తస్సకలఫలప్రి
దోహివిష్ణుః ॥౨౯॥సర్వారమ్భేషుదాల్భ్యేకృతద్దుస్స్వప్నేప్రమథచపణ్డితః। జ
ప్యేదేకమనావిష్ణోస్తథామాఙ్గల్యదర్శనే ॥౩౦॥ శమంప్రయాన్తివిఘ్నాని
గ్రహపీడాశ్చదారుణాః । కర్తారమ్బాన్ధవసిద్ధ్యన్తిపుణ్యమాప్నోతిచో
త్తమమ్ ॥౩౧॥ హరిర్దదాతిభద్రాణి మాఙ్గల్యస్తుతిసంస్తుతః । కరోత్య
ఖిలరూపైస్తు రక్షోమఖతశక్తిభృత్ ॥ ... ॥౩౨॥

ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మే మాఙ్గల్యవివృద్ధిస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ విష్ణు ధర్మే,
శ్రీవిష్ణోర్దివ్యసహస్రస్తోత్రమ్.

అర్జునఃఁ॥ భగవన్సర్వభూతాత్మన్సర్వభూతేషువైభవాన్ । పరమా
త్మస్వరూపేణ స్థితోవేద్యేతదవ్యయ ॥౧ ॥ శ్రోతుమిచ్ఛామియేషుయేషుత్వంచి
న్తనీయోఽమరాచ్యుత । చేతసశ్చనిధానార్థం తన్మమాఖ్యాతు మ
ర్హసి॥౨ యత్రయత్రచయన్నామ్నాగీయతేభగవాన్స్తుతా । ప్రసాద
సుముఖోనాథతన్మమాశేషతోవద ॥ ౩ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ సర్వగస్సర్వ

భూతోఽహం నాస్తికిఞ్చిన్మయావినా । చరాచరాజగత్యస్మిన్స్విద్యతే
కురుసత్తమ ॥ ౪ ॥ తథాపియేషుస్థానేషు చిన్తనీయోఽహమర్జున।
స్తోతవ్యోనామభిర్వ్యస్తు హ్యాయతాంతద్వదామితే॥౫॥ పుష్కరేపుణ్డ
రీకాక్షం గయాయాంచగదాధరమ్ । లోహదణ్డే మహావిష్ణుం స్తువం
స్మరతిదుర్గతిమ్ ॥౬॥ రాఘవంచిత్రకూటేతుప్రభాసేదైత్యసూదనమ్।
బృన్దావనేచగోవిన్దం మాంస్తువన్పుణ్యభాగ్భవేత్ ॥ ౭ ॥ జయంజయ
న్త్యాంతద్వచ్చ జయన్తంహ స్తినఃపురే । వారాహంకర్దమేచ కాశ్మీ
రేచక్రపాణినమ్ ॥ ౮ ॥ జనార్దనంచకుబ్జామ్రేమధురాయాంచకేశ
వమ్। కుబ్జకేశీధరంతద్వద్గఙ్గాద్వారేనరోత్తమమ్ ॥౯॥ సాలగ్రామే
మహాయోగిం హరింగోవర్ధనాచలే । పిణ్డారకే చతుర్బాహుం శ
ఙ్ఖోద్ధారేచశఙ్ఖినమ్ ॥౧౦॥ వామనంచకురుక్షేత్రే యమునాయాంత్రి
విక్రమమ్ । విశ్వేశ్వరంతథాశోణేకపిలంపూర్వసాగరే ॥౧౧॥ శ్వేతదీ
పతించాపిగఙ్గాసాగరసఙ్గమే । భూధరందేవికానద్యాంప్రద్యుమ్నే
శ్వేవమాధవమ్ ॥౧౨॥ నరంనారాయణాఖ్యంచతథాబదరికాశ్రమే। స
ముద్రేదక్షిణేస్తవ్యం పద్మనాభేతిఫాల్గునే ॥౧౩॥ ద్వారకాయాంతథా
కృష్ణంస్తువ్యం స్మరతిదుర్గతిమ్ । రామనాథంమహోన్ద్రాద్రౌహృషీకేశం
తథార్బుదే ॥౧౪॥ అశ్వతీర్థేహయగ్రీవం విశ్వరూపంహిమాచలే । నృ
సింహంకృతశౌచేచ విశ్వపాశేద్విజప్రియమ్॥ ౧౫ ॥ నైమిశేయజ్ఞపురు
షంజమ్బుమార్గేతథాఽచ్యుతమ్ । అనన్తంసైన్ధవారణ్యేదణ్డకేశఙ్ఖధారి
ణమ్ ॥౧౬॥ ఉత్పలావతకేశారిం నర్మదాయాంత్రివిక్రమమ్ । దామో
దరంరైవతకే నదాయాంజలశాయినమ్ ॥౧౭॥ సర్వయోగేశ్వరంచైవ
సిన్ధుసాగరసఙ్గమే। సహ్యాద్రౌచనదీవేణంవైకుణ్ఠంమాగధేవనే॥౧౮॥
సర్వపాపహరంవిద్ధ్యే ఓఢ్రేవ్యుషు పురుషోత్తమమ్ । హృదయేచాపికా
న్తేయపరమాత్మానమాత్మని ॥౧౯॥ వటేవటేవైశ్రవణం చత్వరేచత్వరే
శివమ్ । పర్వతేపర్వతేరామం సర్వత్రమధుసూదనమ్ ॥౨౦॥ నరంభూ
మౌతథావ్యోమ్ని కాన్తేయగరుడధ్వజమ్ । వాసుదేవంచసర్వత్ర పూ

జ్యతేసంస్మరన్దివి॥౨౧ ॥ అర్చయిత్వా హరిమనన్తస్వరూపంసంస్మరంశ్చధనఞ్జయ । ఏతేష్వేతానినామాని నరఃపాపాత్ప్రముచ్యతే ॥౨౨ ॥ స్థానేష్వేతేషుమన్మన్మా మేతేషాంప్రీణనంనరః । ద్విజానాం ప్రీణనంకృత్వాస్వర్గలోకేమహీయతే ॥౨౩॥ నామాన్యేతానికాన్తేయ స్థానాన్యేతానిచాత్మవాన్ । జపన్వైపఠ్యచఞ్చాశత్త్రిసన్ధ్యంమత్పరాయణః॥ ౨౪॥ త్రీణిజన్మానియత్పాపమవస్థాత్రితయేకృతమ్ । తత్క్షాళయత్యసన్దిగ్ధం జాయతేచసతాంకులే ॥౨౫ ॥ ద్వికాలంవాజపన్నేవ దివారాత్రౌచయత్కృతమ్ । తస్మాద్విముచ్యతేపాపాన్మద్భావపరమోనరః ॥౨౬॥ జప్తవ్యేతానికాన్తేయగకృచ్ఛ్రసమన్వితమ్। మోచయన్తినరంపాపాద్యద్రాత్రౌచదివాకృతమ్ ॥ ౨౭ ॥ ధనోయఃశస్యఞ్ఛుక్లేఖ్నాజపన్కురుకులోద్వహ । గ్రహానుకూలతాంశ్చైవ కరోత్యాశునసంశయః ॥ ౨౮॥ ఉపోషితోమత్పరమం స్థానేష్వేతేషుమానవః । కృత్వాచైవోపవాసంచ ప్రాప్నోత్యభిమతం ఫలమ్ ॥౨౯॥ ఉత్తరాయణనిరప్యశేషేషుస్థానేష్వేతేషుశస్యతే । అన్యస్థానాచ్చతగుణమేతేష్వనశనాదికమ్ ॥౩౦॥ యస్తుమత్పరమఏకాలం కరోత్యేతేషుమానవః । దేవానామపిపూజ్యోసౌమమలోకేమహీయతే ॥ ... ... ॥౩౧॥

ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మే శ్రీవిష్ణోర్దివ్యస్థలస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీవిష్ణుపురాణాంతర్గత శ్రీస్తుతి ప్రారమ్భః.

సిషేవసనగతశ్శక్రస్సమ్యగ్వ్యత్రిదివంపునః। దేవరాజ్యేస్థితోదేవీం తుష్టావాబ్జకరాంతతః ॥౧॥ ఇంద్రఉవాచ॥నమామిసర్వలోకానాంజననీమబ్ధిసంభవామ్। శ్రియమున్నిద్రపద్మాక్షీం విష్ణువక్షస్స్థలస్థితామ్॥౨॥ పద్మాలయాం పద్మకరాం పద్మపత్రనిభేక్షణామ్ । వందేపద్మముఖీందేవీంపద్మనాభప్రియామహమ్ ॥౩॥ త్వంసిద్ధిస్త్వంస్వధాస్వాహాసుధా

త్వంలోకపావనీ । సంధ్యారాత్రిదివాభూతి స్త్వంధాత్రీశ్రద్ధాసరస్వతీ॥
౪॥ యజ్ఞవిద్యామహావిద్యా గుహ్యవిద్యాచశోభనే । ఆత్మవిద్యాచదే
విత్వం విముక్తిఫలదాయినీ ॥౫॥ అన్వీక్షికీత్రయీవార్తాదండనీతి స్త్వ
మేవచ । సౌమ్యాసౌమ్యైర్జగద్రూపైస్త్వయైతద్దేవిపూరితమ్ ॥ ౬॥
కాత్వన్యాత్వామృతేదేవిసర్వయజ్ఞమయంవపుః । అధ్యాస్తే దేవదే
వస్యయోగిచింత్యంగదాభృతః ॥౭॥ త్వయాదేవిపరిత్యక్తం సకలంభువన
త్రయమ్ । వినష్టప్రాయమభవత్త్వయేదానీంసమేధితమ్ ॥ ౮ ॥ దా
రాగారసుహృద్ధాన్యధనాదికమ్ । భవత్యేతన్మహాభా
గేనిత్యంత్వద్వీక్షణాన్నృణామ్॥ ౯॥ శరీరారోగ్యమైశ్వర్య మరిపక్షక్షయ
స్సుఖమ్। దేవిత్వద్దృష్టిదృష్టానాంపురుషాణాంనదుర్లభమ్॥౧౦॥త్వం
మాతాసర్వలోకానాం దేవదేవోహరిఃపితా।త్వయైతద్విష్ణునాచామ్బ
జగద్వ్యాప్తంచరాచరమ్ ॥ ౧౧ ॥ మాంనిరీక్ష్యశంతథాగోప్తుం మాకృ
హంమాపరిచ్ఛదమ్ । మాశరీరంకళత్రంచత్యజేథాస్సర్వపావని ॥౧౨॥
మాపుత్రాన్మాసుహృద్వర్గాన్మాపశూన్మావిభూషణమ్ । త్యజేథా
మమదేవస్యవిష్ణోర్వక్షస్థలాలయే ॥౧౩॥ సత్యేనశౌచసత్యాభ్యాంతథా
శీలాదిభిర్గుణైఃత్యజ్యన్తేతేనరాస్సద్యస్సన్త్యక్తాయేత్వయాఽమలే॥౧౪॥
త్వయాఽవలోకితాస్సద్యశ్శీలాద్యైర్యస్సకలైర్గుణైః। ధనైశ్వర్యైర్భవన్తీ
జ్యన్తేపురుషానిర్గుణాలపి ॥౧౫॥ సశ్లాఘ్యస్సగుణీధన్య స్సకులీనస్సబుద్ధి
మాన్ । సశూరస్సచవిక్రాన్తోయంత్వందేవినిరీక్షసే॥ ౧౬॥ సద్యోవై
గుణ్యమాయాన్తి శీలాద్యాస్సకలాగుణాః। పరాఙ్ముఖీజగద్ధాత్రీయస్య
త్వంవిష్ణువల్లభే ॥౧౭॥ నతేవర్ణయితుం శక్తా గుణాఞ్జిహ్వాపి వేధసః।
ప్రసీదదేవిపద్మాక్షి. మాస్తాంస్త్యక్షీదికదాచన ॥ ౧౮ ॥ శ్రీపరాశరఃఉ ॥
ఏవంశ్రీస్సంస్తుతాసమ్యక్ప్రహృష్యాశతక్రతుమ్ । షష్యాతాంసర్వదే
వానాం సర్వభూతస్థితాద్విజ ॥ ౧౯ ॥ శ్రీరుద్రఉవాచ॥పరితుష్టాస్మిదే
వేశస్తోత్రేణానేనతేహరే । వరంవృణీష్వయస్తేఽభీష్టో వరదాహంతవా
గతా ॥ ౨౦ ॥ ఇన్ద్రఉవాచ ॥ వరదాచ్ఛుదిమేదేవి వరార్హోయదిచాప్యహం

హమ్। త్రైలోక్యంనత్వయాత్యాజ్య మేవ మేస్తువరదపరః ॥౨౧॥ స్తోత్రేణయస్త్వద్గతేన త్వాంతోష్యత్యబ్ధిసమ్భవే । తస్యాన్యానవరిత్యాజ్యో
ద్వితీయోఽస్తుహరోమమ॥ ౨౨॥శ్రీఋషిరువాచ॥త్రైలోక్యంత్రిదశశ్రేష్ఠనస
త్యక్ష్యామిబాసవ। దత్తోవరోమయాయంతే స్తోత్రారాధనతుష్టయా॥
౨౩॥ యశ్చసాయంతథాప్రాత స్తోత్రేణానేనమానవః । మాంతోష్య
తిసతస్యాహం భవిష్యామిపరాఙ్ముఖీ ॥౨౪॥ శ్రీపరాశరఃఏవందదా
వరాదేవీదేవరాజాయవైపురా । మైత్రేయిశ్రీర్మహాభాగస్తోత్రారా
ధనతోషితా ॥ ౨౫ ॥ భృగోఃఖ్యాత్యాంసముత్పన్నా శ్రీఃపూర్వముద
ధేఃపునః । దేవదానవయత్నేన ప్రసూతామృతమన్థనే ॥ ౨౬ ॥ ఏవం
యదాజగత్స్వామీదేవదేవోజనార్దనః । అవతారంకరోత్యేషతదా
శ్రీస్తత్సహాయినీ ॥౨౭॥ పునశ్చపద్మాసంభూతా హ్యాదిత్యోభూద్యదా
హరిః। యదాచభార్గవోరామస్తదాభూద్ధరణీత్వియమ్ ॥ ౨౮ ॥ రాఘు
వత్వేఽభవత్సీతారుక్మిణీకృష్ణజన్మని।అన్యేషుచావతారేషువిష్ణోరేషా
ఽనపాయినీ ॥౨౯॥ దేవత్వేదేవదేహేయంమనుష్యత్వేచమానుషీ । వి
ష్ణోర్దేహానురూపాంవైకరోత్యేషాత్మనస్తనుమ్ ॥౩౦॥ యస్తేవృత్తఞ్చ్రి
ణుయాజ్జన్మలక్ష్మ్యాయశ్చపఠేన్నరః । శ్రియోనవిచ్యుతిస్తస్య గృహే
యావత్కులత్రయమ్ ॥ ౩౧ ॥ పఠ్యతేనేమఞ్చవైవేషా గృహేమేశ్రీకథా
మునే । అలక్ష్మీకలహాభావాస్తత్రనైవాస్తేకదాచన ॥౩౨॥ ఏతత్తేకథితం
సర్వం యన్మాంత్వంపరిపృచ్ఛసి । క్షీరాబ్ధౌశ్రీర్యథాజాతా పూర్వంభృ
గుసుతాసతీ ॥౩౩॥ ఇతిసకలవిభూత్యవ్యాప్తిహేతుస్తుతిరియమింద్ర
ముఖోద్గతాహిలక్ష్మ్యాః । అనుదిన మిహపఠ్యతే నృభిర్యస్యసతినతే
పుకదాచినప్యలక్ష్మీః ॥ ... ... ॥౩౪॥

శ్రీవిష్ణుపురాణాంతర్గతా శ్రీస్తుతి స్సమాప్తా.

శ్రీమద్భాగవతాన్తర్గత
నారాయణకవచ ప్రారమ్భః.

రాజా॥ యయాగుప్తస్సహాస్మాకుస్సవాహానరిసైనికాత్। క్రీడన్నివ
వినిర్జిత్యత్రిలోక్యాబుభుజేశ్రియమ్ ॥ ౧ ॥ భగవంస్తన్మమాచక్ష్వ వర్మ
నారాయణాత్మకమ్।యథాఽతతాయినశ్శత్రూన్యేనగుప్తోజయన్మృ
ధే ॥ ౨ ॥ శ్రీశుకః ॥ వృతఃపురోహితస్త్వాష్ట్రో మహేన్ద్రాయాను
పృచ్ఛతే । నారాయణాఖ్యంవర్మాహతదిహైకమనాశ్శృణు॥ ౩॥ విశ్వ
రూపఃపురోధాయోపాణేరాచమ్యసపవిత్రఉదఙ్ముఖః । కృతస్వాఙ్గక
రన్యాసోమన్తాభ్యాంవాగ్యతశ్శుచిః ॥ ౪ ॥ నారాయణమయంవర్మస
న్నహ్యేద్భయఆగతే । పైవభూతాత్మకర్మభ్యో నారాయణమయఃపు
మాన్॥ పాదయోర్జానునోరూర్వోరుదరేహృద్యథోరసి। ముఖేశిరస్యా
నుపూర్వ్యాదోంకారాదీనివిన్యసేత్ ॥ ౬ ॥ ఓమ్॥ నమోనారాయణా
యేతివిపర్యయమథాపివా । కరన్యాసంతతఃకుర్యాద్ద్వాదశాక్షరవిద్వ
యా ॥ ౭ ॥ ప్రణవాదియకారాంతమఙ్గుష్ఠాభ్యఙ్గుష్ఠ పర్వసు । న్యసేద్ధృద
యఓంకారం వికారమనుమూర్ధని ॥ ౮ ॥ షకారంతుభ్రువోర్మధ్యేణ
కారంశిఖయాన్యసేత్ । వేకారంనేత్రయోర్యుంజ్యాన్నకారం సర్వసన్ధి
షు ॥౯॥ మకారమస్త్రముద్దిశ్యమన్త్రమూర్తిర్భవేద్బుధః । సవిసర్గంఫ
డన్తంతు సర్వదిక్షువినిర్దిశేత్ ॥ ౧౦ ॥ ఓంవిష్ణవేనమః ॥ ఇత్యాత్మానం ప
రంధ్యాయేద్ధ్యేయంషట్శక్తిభిర్యుతమ్। విద్యాతేజస్తపోమూర్తిమిమం
మన్త్రముదాహరేత్॥ ౧౧ ॥ ఓంహరిర్విదధ్యాన్మమసర్వరక్షాంన్యస్తాఙ్ఘ్రి
పద్మఃపతగేన్ద్రపృష్ఠే। దరారిచర్మాసిగదేషుచాపపాశాన్దధా
నోఽష్టగుణోఽష్టబాహుఃకి ॥ జలేషుమాంరక్షతుమత్స్యమూర్త్యాయా
దోగణేభ్యోవరుణస్యపాశాత్। స్థలేషుమాయావటువామనోఽవ్యాత్త్రి
విక్రమఃఖేఽవతువిశ్వరూపఃకి ॥౧౩॥ దుర్గేష్వటవ్యాజిముఖాదిషుప్రభుఃక

పాయాన్నృసింహోసురయూథపారిః । విముంచతోయస్యమహాట్టహా
సందిశోవినేదుర్న్యపతంశ్చగర్భాః ॥ ౧౪ ॥ రక్షత్వసౌమాధ్వనియజ్ఞ
కల్పస్స్వదంష్ట్రయోన్నీతధరోవరాహః । రామోదికూటేష్వభవ
ద్వివాసేగలత్కణోవ్యాద్భరతాగ్రజోమామ్ ॥౧౫॥ మాముగ్రధర్మా
దఖిలాత్ప్రమాదాన్నారాయణఃపాతునరశ్చహాసాత్ । దత్తస్త్వయో
గాదథయోగనాథః పాయాద్గణేశఃకపిలఃకర్మబన్ధాత్ ॥ ౧౦ ॥ సన
తుమారోవతుకామదేవాద్ధయశీర్ష్ణోమాంపథిదేవహేళనాత్ । దేవ
ర్షివర్యఃపురుషార్చనాంతరాత్మూరోర్మేహరిర్మాంనిరయాదశేషాత్ ॥
౧౧ ॥ ధన్వంతరిర్భగవాన్పాత్వపథ్యాద్ద్వంద్వాద్భయాద్వృషభోసృజి
తాత్మా । యజ్ఞశ్చలోకాదుతతర్పయంత్యా బలోగణాత్తోకృధవశా
దహీంద్రః ॥ ౧౨ ॥ ద్వైపాయనోభగవానప్రబోధాద్బుద్ధశ్చపాషం
డగణాత్ప్రమాదాత్ । కల్కిఃకలేఃకాలమలాత్ప్రపాతుధర్మావనా
యోరుకృతావతారః ॥ ౧౩ ॥ మాంకేశవోగదయాపాత్వపరాహ్ణే గోవి
ందఆసంగవమాత్తవేణుః । నారాయణఃపాత్వపరాహ్ణేదామోదరోమాం
పురుషఃపరేద్యుఃపాణిః ॥ ౧౪ ॥ దేవోపరాహ్ణేమధుహోగ్రధన్వా సాయం
త్రిధామావతుమాధవోమామ్ । దోషేహృషీకేశ ఉదార్ధరాత్రేగోవింద
ఏకోవతుపద్మనాభః ॥ ౧౫ ॥ శ్రీవత్సధామాపరరాత్రఈశః ప్రత్యూ
షఈశోసిధరోజనార్దనః । దామోదరోవ్యాదనుసంధ్యంప్రభాతేవిశ్వే
శ్వరోభగవాన్కాలమూర్తిః ॥ ౧౬ ॥ చక్రంయుగాన్తానలతిగ్మనేమిభ్ర
మత్సమన్తాద్భగవత్ప్రయుక్తమ్ । దన్దగ్ధిదన్దగ్ధ్యరిసైన్యమాశు కక్షం
యథావాయుసఖోహుతాశః ॥ ౧౭ ॥ గదేశనిస్పర్శన విస్ఫులింగే ని
ష్పిణ్ఢినిష్పిణ్ఢ్యజితప్రియాసి । కూష్మాణ్డవైనాయకయక్షరక్షో భూతగ్ర
హాంశ్చూర్ణయమూర్ణయారీన్ ॥ ౧౮ ॥ త్వంయాతుధానప్రమథప్రేత
మాతృపిశాచవిగ్రహాఘోరదృష్టీన్ । దరేన్ద్రవిద్రావయకృష్ణపూరి
తోభీమస్వనారేర్హృదయానికమ్పయన్ ॥ ౧౯ ॥ త్వంతిగ్మధారాసివరారి
సైన్యమీశప్రయుక్తోమమఛిన్ధిఛిన్ధి । చర్మాణిచర్మఞ్శతచన్ద్రఛాద

యద్విషామఘనాంహర పాపచక్షుషామ్ ॥ 30 ॥ యన్నోభయం గరు
డాద్భూతేభ్యోభూతేభ్యస్త్వభ్యపీవచ । సరీసృపేభ్యోదంష్ట్రిభ్యో భూ
తేభ్యోభూతేభ్యస్త్వభ్యపీవచ ॥31॥ సర్వాణ్యేతానిభగవన్నామరూపాస్త్రకీర్త
నాత్ । ప్రయాన్తుసంక్షయంసద్యోయేన్యేశేయఃప్రతీపకాః ॥32॥ గ
రుడోభగవాంస్తోత్రస్తోభశ్చన్దోమయఃప్రభుః । రక్షత్వశేషకృచ్ఛ్రేభ్యో వి
ష్వక్సేనస్సనామభిః ॥ 33 ॥ సర్వాపద్భ్యోహరేర్నామరూపయానా
యుధానినః । బుద్ధీన్ద్రియమనఃప్రాణాన్ పాన్తు పార్షద భూషణాః॥
యథాహిభగవానేవవస్తుతస్సదసచ్చయత్ । సత్యేనానేన నస్సర్వేయాం
తునాశముపద్రవాః ॥ 34 ॥ యద్ధైకాత్మ్యానుభావానాంవికల్పరహిత
స్సమ్వయమ్। భూషణాయుధలిఙ్గాఖ్యాధత్తేశక్తీస్సమాయయా॥35॥
తేనైవసత్యమానేన సర్వజ్ఞోభగవాన్హరిః । పాతుసర్వస్వరూపేణ స
దాసర్వత్రసర్వగః ॥ 36 ॥ విదిక్షుదిక్షూర్ధ్వమధస్సమన్తాదన్తర్బహి
ర్భగవాన్నరసింహః । ప్రహాపయల్లోకభయంస్వనేన స్వతేజసాగ్ర
స్తసమస్తతేజాః ॥ విశ్వరూపః ॥ మఘవన్నిదమాఖ్యాతం వర్మ నారా
యణాత్మకమ్। విజేష్యస్యఞ్జసా యేనదంశితోఽసురయూథపాన్॥37॥
ఏతద్ధారయమాణస్తు యంయంపశ్యతిచక్షుషా । పదావాసంస్పృశేత్స
ద్యస్సాధ్వసాత్సవిముచ్యతే ॥ 40 ॥ నకుతశ్చిద్భయంతస్య విద్యాంధార
యతోభవేత్ । రాజదస్యుగ్రహాదిభ్యోవ్యాధ్యాదిభ్యశ్చకర్హిచిత్ ॥48॥
ఇమాంవిద్యాం పురాకశ్చి త్కౌశికోధారయన్ద్విజః । యోగధారణ
యాస్వాఙ్గం జహౌసమరుధన్వని ॥ 49 । తస్యోపరివిమానేనగన్ధర్వప
తిరేకదా । యయౌచిత్రరథస్స్త్రీభిర్వృతోయత్రద్విజక్షయః॥43॥గగ
నాన్నపతత్సద్యస్సవిమానోహ్యవాక్శిరాః । సవాలఖిల్యవచనాదస్థీన్యా
దాయవిస్మితః ॥44॥ ప్రాగ్భవ్యాప్రాచీసరస్వత్యాం స్నాత్వా ధామ స్వ
మన్వగాత్ । యఇదంశృణుయాత్కాలేయోధారయతిచావృతః ॥45॥
తంనమస్యన్తిభూతాని ముచ్యతే సర్వతోభయాత్ ॥ శ్రీశుకః ॥ ఏతాం
విద్యామధిగతోవిశ్వరూపాచ్ఛతక్రతుః। త్రైలోక్యలక్ష్మీంబుభుజేవినిర్జి

త్యమృధేఽసురాన్ ॥ ౪౬ ॥ —* శ్రీమద్భాగవతాన్తర్గతనారాయణకవచంసమ్పూర్ణమ్. *— శ్రీశుకః॥ తస్యాసన్ విశ్వరూపస్య త్రీణిశీర్షాణిభారత। సోమపీథం సురాపీథమన్నాదమితిశుశ్రుమ ॥౧॥

శ్రీమహాభారతాన్తర్గత,

శ్రీకృష్ణద్వాదశనామస్తోత్ర ప్రారమ్భః.

శృణుధ్వంమునయస్సర్వేగోపాలస్యమహాత్మనః । అనన్తస్యాప్రమేయస్య నామద్వాదశకంస్తవమ్ ॥ ౧ ॥ అర్జునాయపురాగీతంగోపాలేనమహాత్మనా । ద్వారకాయాంప్రార్థయతే యశోదాయాశ్చ సన్నిధౌ॥ అస్యశ్రీకృష్ణదివ్యద్వాదశనామస్తోత్రమహామన్త్రస్య-ఫల్గునఋషిః- అనుష్టుప్ఛన్దః- పరమాత్మాదేవతా- ఓమ్ బీజమ్- స్వాహేతిశక్తిః-శ్రీగోపాలకృష్ణప్రీత్యర్థేజపేవినియోగః ॥ ధ్యానమ్ ॥ జానుభ్యామవిధావన్తం బాహుభ్యామతిసున్దరమ్ । సకుణ్డలాలకంబాలం గోపాలం చిన్తయేదుషిః ॥౧॥ ప్రథమస్తుహరింవిద్యాద్ద్వితీయంకేశవంతథా । తృతీయంపద్మనాభస్తుచతుర్థంవామనంతథా ॥౨॥ పఞ్చమంవేదగర్భఞ్చషష్ఠంతుమధుసూదనమ్ । సప్తమంవామనుదేవఞ్చ వరాహంచాష్టమంతథా ॥ 3 ॥ నవమంపుణ్డరీకాక్షం దశమస్తుజనార్దనమ్ । కృష్ణమేకాదశంప్రోక్తం ద్వాదశంశ్రీధరస్తథా ॥ ౪ ॥ ఏతద్ద్వాదశనామానియఃపఠేత్కృతనిష్ఫల్గునఃకాలత్రయంపఠేద్యస్తుతస్యపుణ్యఫలంశృణు ॥ ౫ ॥ చాన్ద్రాయణసహస్రేషు స్నాతస్యకన్యాదానశతస్యచ । అశ్వమేధసహస్రస్య ఫలమాప్నోతి మానవః॥

ఇతి శ్రీమహాభారతాన్తర్గత శ్రీకృష్ణద్వాదశనామస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీరఘునందన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీహనూమద్విరచిత సీతారామస్తోత్రమ్.

శ్రీహనుమానువాచ ॥ అయోధ్యాపురనేతారం మిథిలాపురనాయకీమ్ । రాఘవాణామలజ్యోతిం వైదేహీనామలజ్యోతిమ్ ॥ ౧ ॥ రఘూణాంకుటీపశ్చ నిమీనాంకులదీపికామ్ । సూర్యవంశసముద్భూతంసోమవంశసముద్భవామ్ ॥ ౨ ॥ పుత్రందశరథస్యాపి పుత్రీంజనకభూపతేః । వసిష్ఠానుమతాచారం శతానన్దమతానుగామ్ ॥ ౩ ॥ కౌసల్యాగర్భసమ్భూతం వేదిగర్భోద్భితాంస్వయమ్ । పుణ్డరీకవిశాలాక్షంస్ఫురద్వీవరేక్షణామ్ ॥ ౪ ॥ మత్తమాతఙ్గగమనం మత్తహంసవధూగతామ్ । చన్దనార్ద్రభుజామధ్యం కుఙ్కుమార్ద్రభుజాన్తరామ్ ॥ ౫ ॥ చాపాలఙ్కృతహస్తాబ్జం పద్మాలఙ్కృతపాణికామ్ । సర్వలోకవిధాతారం సర్వలోకవిధాయినీమ్ ॥ ౬ ॥ లోకాభిరామంశ్రీరామమభిరామంచమైథిలీమ్ । దివ్యసింహాసనారూఢం దివ్యస్రగ్వస్త్రభూషణామ్ ॥ ౭ ॥ అనుక్షణంకటాక్ష్యాన్యోన్యేక్షణకాఙ్క్షిణౌ । అన్యోన్యనద్ధశాపేతౌత్రైలోక్యగృహదీపతీ ॥ ౮ ॥ ఇమేయువాంప్రణమ్యాహంభజామ్యతికృతార్థతః । అనయాస్తౌతియస్తున్యాదామసీతాంచభక్తితః ॥ ౯ ॥ తే కృతౌతనుతాంప్రీతాసంపదస్సకలాఅపి । ఇతీదంరామచన్ద్రస్య జానకీవల్లభస్యచ ॥ ౧౦ ॥ కృతంహనుమతాపుణ్యంస్తోత్రంసర్వేవిముక్తిదమ్ । యఃపఠేత్ప్రాతరుత్థాయ సర్వాన్కామానవాప్నుయాత్ ॥ ౧౧ ॥ యఇదంపఠతిస్తోత్రంమైథిలీరామచన్ద్రయోః । శ్రీవైకుణ్ఠమవాప్నోతినరోహతకిల్బిషః ॥ ౧౨ ॥

ఇతి శ్రీహనూమద్విరచితం సీతారామస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ మైై న మః.

బ్రహ్మాండపురాణాన్తర్గత

రా మా ను స్మృ తి పా్ర రమ్భః.

వన్దేరామంజగద్వన్ద్యం సున్దరాస్యంశుచిస్మితమ్ । కన్దర్పకోటిలా
వణ్యంకామితార్థప్రదాయకమ్ ॥౧॥ భాస్వత్కిరీటకటక కటిసూత్రో
పశోభితమ్। విశాలలోచనంభ్రాజ త్తరుణారుణకుణ్డలమ్॥౨॥ శ్రీవత్సకౌ
స్తుభలసద్వక్షసంవనమాలినమ్ । ముక్తాహారాదిశోభాఢ్యం ముద్రికార
త్నభాస్వరమ్॥౩॥ సర్వాఙ్గసున్దరంహృద్యంద్విభుజంరఘునన్దనమ్।నీలజీ
మూతసఙ్కాశం నీలాలకవృతాననమ్ ॥౪॥ జ్ఞానముద్రాలసద్వామో
పరిజానుమజంహరిమ్ । వామజానుపరిన్యస్త వామహస్తామ్బుజంపృ
థుమ్ ॥౫॥ వీరాసనేనమాసీనం విద్యుత్పుఞ్జనిభేక్షణమ్ । కోటిసూర్యప్ర
తీకాశం కోమలావయవోజ్జ్వలమ్ ॥౬॥ జానకీలక్ష్మణాభ్యాంచ వామ
దక్షిణశోభితమ్ । హనూమద్రవివుత్రాది కపిముఖైశ్చసేవితమ్ ॥౭॥
చిన్యరత్నసమాకీర్ణం సిహ్మాసనగతంప్రభుమ్ । ప్రత్యహం పాతరుత్థా
యభ్యాత్వైవంరాఘవంహృది॥౮॥ ఏభిస్తోడశభిర్నామపదైస్తు తాత్వన
మేద్ధరిమ్ । నమోరామాయశుద్ధాయ బుద్ధాయపరమాత్మనే ॥౯॥ విశు
ద్ధజ్ఞానదేహాయరఘునాథాయతేనమః । నమోరావణహన్త్రేతేనమో
వాలివినాశినే ॥౧౦॥ నమోవైకుణ్ఠనాథాయనమోవిష్ణుస్వరూపిణే । న
మోయజ్ఞస్వరూపాయ యజ్ఞభోక్త్రే నమోనమః ॥౧౧॥ యోగిధ్యే
యాయయోగాయ పరమానన్దరూపిణే । శంకరప్రియవిత్రాయజాన
కీపతయేనమః ॥౧౨॥ యఏవంపాతరుత్థాయ శ్రద్ధాభక్తిసమన్వితః।
భోజనైతానినామాని రామచన్ద్రస్యనిత్యశః ॥౧౩॥ పఠేన్నిత్యం స్తవం
రామస్సఏవస్యాచ్ఛ్రియూత్తమః । శ్రీరామేభక్తిరచలాభవత్యేవహిసర్వ
దా ॥౧౪॥ సమనేసమనుప్రాప్తే రాఘవస్సీతయాసహ । హృదిసన్ధృ

శ్యతేతత్ర సాక్షాత్సామిత్రిణాసహ॥౧౪॥ నిత్యంచాపరరాత్రేషురామం
సీతాంసమాహితః। ముచ్యతేనుస్మృతింజప్త్వామృత్యుదారిద్ర్యపాతకైః॥
ఇతిశ్రీ బ్రహ్మాండపురాణే బ్రహ్మనారదసంవాదే రామాను
స్మృతి ర్నామీన్నస్తుతి స్సమ్పూర్ణా.

శ్రీమద్రామాయణాన్తర్గత బ్రహ్మస్తుతి ప్రారమ్భ.

తతోహిమర్మనారామశ్శ్రీత్వివదతాఙ్గిరాః। దధ్యౌనుహార్తం
భర్తాత్మాబాష్పవ్యాకులలోచనః॥౧॥ తతోవైశ్రవణోరాజా యమశ్చ
మిత్రకర్మణః। సహసాక్రోమహేన్ద్రశ్చ వరుణశ్చవరన్తపః॥౬॥ షడ
ర్ధనయనశ్శ్రీమాన్ మహాదేవో వృషధ్వజః। కర్తాసర్వస్యలోకస్యబ్ర
హ్మాబ్రహ్మవిదాంవరః॥౩॥ ఏతేసర్వేసమాగమ్యమామైక్ష్వాక్యసన్నిధౌ।
ఆగమ్యనగరీంలఙ్కా-మభిజగ్ముశ్చరాఘవమ్॥౪॥ తతస్సహస్తాభరణాన్
ప్రగృహ్యవిపులాన్భుజాన్। అబ్రువంస్త్రిదశశ్రేష్ఠాన్ ప్రాఞ్జలింరాఘ
వంస్థితమ్॥౫॥ కర్తాసర్వస్యలోకస్యశ్శ్రేష్ఠోజ్ఞానవతాంవరః। ఉపేక్ష
సేకథంసీతాం పతన్తీంహవ్యవాహనే॥౬॥ కథందేవగణశ్రేష్ఠ మాత్మా
నంనావబుధ్యసే। బ్రుతథామా వసుదీపూర్వం వసూనాంత్వం ప్రదా
పతిః॥౭॥ త్రయాణాత్వంహిలోకానా మాదికర్తా స్వయంప్రభుః।
రుద్రాణామష్టమోరుద్ర స్సాధ్యానామసీపఞ్చమః॥౮॥ అశ్వినౌచాపి
తేకర్ణాచన్ద్రసూర్యౌచచక్షుషీ। అన్తేచాదౌచ లోకానాం దృశ్యసే
త్వంపరన్తప॥౯॥ ఉపేక్షసేచవైదేహీంమానుషీప్రకృతోయథా। ఇ
త్యుక్తోలోకపాలైస్తైస్సామీలోకస్యరాఘవః॥౧౦॥ అబ్రవీత్త్రిదశ
శ్రేష్ఠాన్ రామోధర్మభృతాంవరః। ఆత్మానంమానుషంమన్యే రామం
దశరథాత్మజమ్॥౧౧॥ యోహంయస్య యతశ్చాహంభగవాంస్తద్బ్ర
వీతుమే। ఇతిబ్రువన్తంకాకుత్థం బ్రహ్మాబ్రహ్మవిదాంవరః॥౧౨॥ అబ్ర
వీచ్ఛ్రుణుమేరామసత్యంసత్యపరాక్రమ। భవాన్నారాయణోదేవశ్శ్రీ

మాంశ్చకార్యయుధోవిభుః ॥౧౬॥ ఏకశృఙ్గోవరాహస్త్వం భూతభవ్యే
శ్వపత్మజిత్ । అక్షరంబ్రహ్మసత్యస్త్వం జ్యేష్ఠాశ్రేష్ఠరాఘవ ॥ ౧౬ ॥
లోకానాన్త్వంపరోధర్మోవిష్వక్సేనశ్చతుర్భుజః । శార్ఙ్గధన్వాహృ
షీకేశఃపురుషఃపురుషోత్తమః ॥౧౭॥ అజితఃఖడ్గధృక్ష్ణుశ్చకృష్ణశ్చైవ
బృహద్బలః । సేనాసేనాగ్రణీశ్చత్వం బుద్ధిస్సత్వంక్షమాదమః॥౧౪॥
వ్రతనశ్చాశ్వశ్చత్వంవేద్యోధ్రువోధనః । ఇన్ద్రకర్మాహ్యేన్ద్రి
స్త్వంపద్మనాభోరణాన్తకృత్ ॥౧౬॥ శరణ్యంశరణంచత్వమాహుర్ది
వ్యామహర్షయః। సహస్రశృఙ్గోవేదాత్మాశతజిహ్వోమహర్షభ ॥౧౭॥
త్వంత్రయాణాంహిలోకానా మాదికర్తా స్వయంప్రభుః । సిద్ధానా
మపిసాధ్యానా మాశ్రయశ్చాసిపూర్వజః॥ ౧౮ ॥ త్వంయజ్ఞస్త్వంవష
ట్కారస్త్వమోఙ్కారదక్షిణన్తపః। ప్రభవంసృష్టనంనాతేనవిద్మోభూ
తాసితి ॥౧౯॥ దృశ్యసేనర్షిభూతేషుబ్రహ్మణేమహచగోమచ । దిక్షుస
ర్వాసుగగనేపర్వతేషువనేషుచ॥౨౦॥ సహస్రశిరసంశ్రీమాఞ్శతశీర్ష
స్సహస్రదృక్ । త్వంధారయసేభూతాని వసుధాంవసుపూర్వతామ్॥౨౧॥
అన్తేసృష్టివ్యాప్తలోకే దృశ్యసేత్వం మహోరగః । శ్రీశలోకాన్ధార
యన్రామదేవగన్ధర్వదానవాన్ ॥ ౨౨ ॥ అహంతేహృదయంరామ జి
హ్వాదేవిసరస్వతీ । దేవాగాత్రేభగోమాణి సిర్మితాబ్రహ్మదేవభో॥
నిమిషన్తేభవేద్రాత్రిరున్మేషస్తేభవేద్దివా। సంహారస్తేభవస్వేదా
నతదస్తిత్వయావినా ॥౨౪॥ జగత్సర్వంశరీరంతే స్థైర్యంతువసుధాత
లమ్ । అగ్నిర్ముఖోవడవప్రసాదస్తే సోమశ్శ్రీనత్సలక్షణం॥ ౨౫॥ త్వయాలో
కాస్త్రయఃక్రాన్తావామనేనత్రివిక్రమైః । మహేన్ద్రశ్చ కృతోరాజా
బలింబధ్వామహాసురమ్ ॥ ౨౬ ॥ సీతాలక్ష్మీర్భవాన్రామస్తుల్యోవిష్ణుర్దివస్పృ
జావపతిః। వధార్థంరావణస్యేహ పరివిష్టోమానుషీంతనుమ్॥౨౭॥ తదిదం
సకృత్కృతంకార్యం త్వయాధర్మభృతాంవర । నిహతోరావణోరామపర్వ
హృష్టోదివమాక్రమ ॥౨౮॥ అమోఘం బలవీర్యంతే అమోఘస్తే పరా
క్రమః। అమోఘుదర్శనంరామనతేమోఘస్తవస్తవ ॥౨౯॥ అమోఘా

స్తోత్రవిష్యన్తిభక్తిమన్తశ్చమేనరాః । యేత్వాందేవం ధ్రువంభక్తాభజన్తేపురుషోత్తమమ్॥ ౩౦॥ పాల్లవన్తిందారామానిశాలోకేపరత్రచ। ఇమమాస్వాం సవన్త్యంతిహాసంపురాతనమ్ ॥ ౩౧ ॥ యేనరాస్తేర్చయిష్యన్తినాస్తితేషాంపరాభవః॥ ౩౨॥ ఇతి శ్రీబ్రహ్మాయణే యద్భకాండే బ్రహ్మస్తుతౌవింశత్యధికశతతమస్సర్గ॥ ఏతచ్ఛ్రుత్వాశుభవాక్యం పితామహసమీరితమ్।అబ్రవీన్నారదాయవై నహీమస్సోతవిభావసుః॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మాయణాన్తర్గతా బ్రహ్మస్తుతి స్సమాప్తా.

శ్రీవిష్ణోరష్టోత్తర శతదివ్యదేశస్తోత్రమ్.

అష్టోత్తరశతస్థానే ష్వావిర్భూతంజగత్పతిమ్ । నమామి జగతాంమీశంనారాయణమనస్యధీః ॥౧॥ శ్రీవైకుణ్ఠే వాసుదేవ మామోదేకర్షణాహ్వయమ్ । ప్రద్యుమ్నంచ ప్రమోదాఖ్యేసమ్మోదే చానిరుద్ధకమ్॥ సత్యలోకేతథావిష్ణుంపద్మాక్షంసూర్యమణ్డలే । క్షీరాబ్ధౌశేషశయనం శ్వేతద్వీపేచతారకమ్ ॥౩॥ నారాయణం బదర్యాఖ్యే నైమిశే హరిమవ్యయమ్ । సాలగ్రామంహరిక్షేత్రేఽయోధ్యాయాంరఘూత్తమమ్॥౪॥ మథురాయాం బాలకృష్ణం గయాయాంమధుసూదనమ్ । కాశ్యాంతు భూగృశయనమవన్త్యామవనీపతిమ్ ॥౫॥ చాన్వరవత్యాం యాదవేన్ద్రంప్రభవజేగోపిజనప్రియమ్ । బృన్దావనే నన్దసూనుం గోపిన్దం కాళియహ్రదే॥ గోవర్ధనే గోపవేషం భవఘ్నం పద్మలోచనమ్ । గోమన్తపర్వతేశారిం హరిం ద్వారవతీజగత్పతిమ్॥ ప్రయాగే మాధవంనైవగయాయాంతు గదాధరమ్ । గఙ్గాసాగరకేవిష్ణుం చిత్రకూటేతు రాఘవమ్ ॥౮॥ నైగమేరాక్షసఘ్నం ప్రభాసేవిశ్వరూపిణమ్ । శ్రీరఙ్గే కూర్మవపుషం నీలాద్రౌపురుషోత్తమమ్ ॥ సింహాచలేమహాసింహంనందినం తులసీవనే । కృతశాచేపాపహరంశ్వేతాద్రౌసింహరూపిణమ్ ॥౧౦॥ యోగానన్దంధర్మపుర్యాంకాకుత్థేత్వష్ఠనాయకమ్। అహోబిలేగరుడాద్యాహిరణ్యాసురమర్దనమ్ ॥ వితలం పాణ్డురఙ్గేతు వేఙ్కటాద్రౌర

మాసఖమ్ । నారాయణంయాదవాద్రౌ నృసిహ్మంఘటికావలే॥౧౩॥ వ
రదంవారణగిరౌ కాంచ్యాంకమలలోచనమ్ । యఙ్ఞోక్తకారిణంచైవప
రమేశపురాశ్రయమ్ ॥ పాండవానాంతథాదూతం త్రివిక్రమమథోన్న
తమ్। కామాసికానాగసిహ్మం తథాఽష్టభుజసంజ్ఞకమ్॥ ౧౪ ॥ మేఘా
కారంప్రభాకారంశేషాకారంత్రివిక్రమమ్ । అన్తరా శితికణ్ఠస్య కామ
కోట్యాంమధుద్విషమ్ ॥ కాళమేఘసంఖగారూఢం కోటిసూర్య సమప్ర
భమ్ । ప్రవాళవర్ణండీపాభం కాంచ్యామష్టాదశైవహి ॥౧౬ ॥ శ్రీగృ
ధ్రసరసస్తీరే భాస్తంవిజయరాఘవమ్ । పీఠికాన్యేమహాపుణ్యేశయా
నంవీరరాఘవమ్ ॥ తోతాద్రౌతుఙ్గశయనం గజార్తిఘ్నంగజస్థలే । కు
వలేనిత్యకల్యాణం పార్థసారథినంవరే ॥ మహాబలంబలిపురే భక్తిసారే
జగత్పతిమ్ । అహీన్ద్రేదేవదేవేశంగోపపుర్యాంతుగోపతిమ్ ॥ మహావ
రాహంశ్రీముష్ణేమహీశేపద్మలోచనమ్ । శ్రీరఙ్గేతుజగన్నాథంశ్రీ
రామం జానకీప్రియమ్ ॥ సారఙ్గేత్రేసారనాథంకుణ్డినేహరశాపహమ్।
దక్షిణద్వారకాయాంతు గోపాలం జగతాంపతిమ్ ॥ ౧౧ ॥ శ్రీనివా
సన్దలేపూర్ణంసువర్ణంస్వర్ణమన్దిరే । వ్యాఘ్రపుర్యాంమహాబాహుమూ
కాశనగరేహరిమ్ ॥ ఉత్పలానతకేశారిం మణికూటే మహాపరి (భమ్)
భుమ్ । కృష్ణపుర్యాంమహావిష్ణుంభక్తిస్థానేతుభక్తిదమ్॥ శ్వేతహర్యేదేశా
న్తమూర్తిం మణిపుర్యాం సురప్రియమ్ । భర్గాఖ్యంభార్గవస్థానే శ్రీవై
కుణ్ఠేరమాసఖమ్ ॥ పురుషోత్తమేభక్తసఖం చక్రతీర్థే సుదర్శనమ్।కుశ్మ
ఖూణేశార్ఙ్గపాణింభూతిస్థానేమహాశార్ఙ్గిణమ్ ॥౨౫॥ కపిస్థలేగజా ర్తి
ఘ్నం గోవిన్దం చిత్రకూటకే । అనుత్తమంచోత్తమాయాం శ్వేతాద్రౌ
శాన్తరూపిణమ్ ॥ పౌణ్డరీకేపరంబ్రహ్మకృష్ణకుట్యాం మధుద్విషమ్।
సన్దపుర్యాంమహానన్దం వృద్ధపుర్యాం వృషప్రియమ్ ॥ అనఘ్యం నగ్నకే
గ్యామే శరణ్యం శరణాహ్వయే । సిహ్మకేత్రేమహాసిహ్మంమల్లారిం మ
ణిమణ్డపే ॥ నిబిడే నిబిడాకారం ధానుష్కోజగదీశ్వరమ్ । మాహూ
రేకాళమేఘాఖ్యం మధురాయాంతు సున్దరమ్ ॥ వృషభాద్రౌ మహాపు

త్యేవరసుందరసంజ్ఞికమ్ । శ్రీమద్వరగుణేనాథం కరుకాయాం రమా
సఖమ్ ॥ గోష్పీరేగోష్ఠపతిం శయానందర్భసంస్తరే । ధన్యం వజ్రశ
కేశారించాలాఖ్యం భూమరస్థలే । కురఙ్గేతు సదా పూర్ణం విష్ణుమేఘం
వటస్థలే । అచ్యుతం కృష్ణనద్యాంతు పద్మనాభ మనన్తకే । ఏతానివి
ష్ణోస్థానాని పూజితానిమహాత్మభిః । అధిష్ఠితాని దేవేశై స్తత్కోసీనం
చమాధవమ్॥ ఆద్యంస్వయంవ్యక్తమిదంవిమానంరఙ్గసంజ్ఞకమ్ । శ్రీ
ముష్ణంవేఙ్కటాద్రించ సాలగ్రామంచనైమిశమ్ । తోతాద్రిం పుష్క
రంచైవ నరనారాయణాశ్రమమ్ ॥ అష్టౌ మేమూర్తయస్సన్తి స్వయం
వ్యక్తామహీతలే । యస్మిన్రేవ్నతతం భక్త్యా చేతసానాన్యగామినా।
సవిధూయాఖిలంపాపం యాతివిష్ణోరి పరంపదమ్ ॥ అష్టోత్తరశతం
విష్ణోస్థానానిపరితానిచేత్ । అధీతా స్సకలావేదాఃకృతాశ్చ వివిధా
మఖాః ॥ అనగాఢానితీర్థాని ధ్యాతశ్చే ద్భగవాన్హరిః । సమ్పాదితా
తధాముక్తిఃపరమానన్ద దాయినీ॥ ... ... ❀

ఇతి శ్రీవిష్ణోరష్టోత్తర శతదివ్యదేశస్తోత్రమ్,
సమ్పూర్ణమ్.

సప్తర్షిస్తోత్ర ప్రారమ్భం.

వాత్సల్యాద్భయప్రదానసమయాదార్తార్తినిర్వాపణాదాదార్య
దఘశోషణాదగణితశ్రేయదిపదప్రాపణాత్ । సేవ్యశ్రీపతి రేకపీవజ
గతా మేతేద షట్సాక్షిణశ్చిప్రహ్లోదశ్చ విభీషణశ్చకరిరాట్పాంచాల్యహ
ల్యాధుర్వీనాః ॥ ౧ ॥ ప్రహ్లోదా స్తియదీశ్వరో వదహరి స్సర్వత్రమేదర్శ
యస్తమ్భేచైవమిత్రిబువ నమథతంతత్రావిరాసీద్ధరిః । వక్షస్తస్యవిదా
రయన్నఖముఖై ర్వాత్సల్యమావేదయన్నార్తత్రాణ పరాయణస్సభగ
వాన్నారాయణోమేగతిః ॥౨॥ శ్రీరామాత్రివిభీషణోయమనఘోర
క్షోభయాదాతురస్సగ్రీవానయపాలయేయమధునాపోల స్త్య మేవాగ
తమ్ । ఇత్యుక్త్వాఽభయమస్య సర్వవిదితో యోరాఘవోదత్తవా నా

ర్తత్రాణపరాయణస్సభగవాన్నారాయణోమేగతిః ॥ ౩ ॥ సక్రగ్రస్తే పచంసముద్ధృతకరం బ్రిహ్మోవి దేవాస్సురాణాపాల్యన్తామితి దీనవాక్య కరుణైర్వేవరశ్చ క్రైస్స్వయమ్ । మాభైష్టేతిగిరాఽవిరాసభగవాంశ్చ కాయుధశ్శ్రీధర ఆర్తత్రాణపరాయణ స్సభగవా న్నారాయణోమేగతిః ॥ ౪ ॥ హేకృష్ణాచ్యుతభూకృపాజలనిధే హేపాణ్డవానాం సఖే క్వాసిక్వాసిసుయోధనాదపహృతాం భోగక్షమామాకులామ్। ఇత్యస్తోఽకుయవస్త్ర సమ్బృతతనం యోఽపాలయద్ద్రౌపదీ మార్తత్రాణపరాయణస్సభగవాన్నారాయణోమేగతిః ॥ ౫ ॥ యద్వాదాబ్జసఖోదకంత్రిజగతాం పాపౌఘ విధ్వంసనం యన్నామామృత పూరకంచ పిబతాంసంసారసన్తారకమ్ । పాపాణోఽపియదఙ్ఘ్రిపద్మరజసాశాపాన్మునేర్మోచితఃఆర్తత్రాణపరాయణస్సభగవాన్నారాయణోమేగతిః ॥ ౬ ॥ పిత్రాన్యాతిరమత్తమాసనగతంభక్తోత్తమశ్చ ధ్రువోదృష్ట్వాశత్రు మమారుక్షుతురణాహూతాఽవమానంగతః । యందృష్ట్వా శరణం హ్యవాపతపసాహేమాచ్ఛిసిహ్మాసనంఆర్తత్రాణపరాయణస్సభగవా న్నారాయణోమేగతిః ॥ ౭ ॥ ... ... *

ఇతి సప్తర్షిస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

అథ శ్రీవిష్ణు హృదయ స్తోత్ర ప్రారమ్భః.

అస్యస్తోత్రస్య సఙ్కర్షణోఋషిః-అనుష్టుప్ త్రిష్టుప్ గాయత్రీచ ఛన్దాంసి-శ్రీమహావిష్ణుఃపరమాత్మాదేవతా (అభిలషితార్థే) జపే వినియోగః- సఙ్కర్షణ॥ ఏమాగ్రతస్సదావిష్ణుః- పృష్ఠతశ్చాపికేశవః-గోవిన్దోదక్షిణేపార్శ్వేవామేచ మధుసూదన ॥ ఉపరిష్టాత్తువైనిత్యంవరాహంపృథివీతలే।అవాన్తరదిశోయాస్స్యుస్తాసుసర్వాసుమాధవః॥ గచ్ఛతస్తిష్ఠతోవాపిజాగ్రతస్స్వపతోపివా। నరసింహస్మృతాగ్రక్షిర్వాసుదేవమయోహ్యహమ్॥ అవ్యక్తంనైవాస్యయోనావదన్తిస్మ

క్తంతేహందీక్షు మాయుర్ధత్తంచ । వహ్నింవక్త్రం చంద్రసూర్యౌచనే
త్రే దిశశ్శ్రోత్రేపృథివీపాదమాహుశ్చవాయుమ్ ॥ వాచంవేదాహృదయం
వైనభశ్చ పృథ్వీపాదా తారకారోమకూపాః । సాఙ్గోపాఙ్గా హ్యధిదే
వతాచ విద్యాహ్యుపస్థంతే సర్వఏతేసముద్రాః ॥ తంజేవజేవశరణం
ప్రజానాంయజ్ఞాత్మకం సర్వలోకప్రతిష్ఠమ్ । యజ్ఞం వరేణ్యంవరదంవ
రిష్ఠం బ్రహ్మణమీశంపురుషంనమస్తే ॥ అవ్యంపురుషమీశానం పురుహూ
తంపురుష్టుతమ్ । ఋతమేకాక్షరం బ్రహ్మావ్యక్తాఽవ్యక్తం సనాతనమ్॥
మహాభారతకాఖ్యానం కురుశ్రేష్ఠతంసరస్వతీమ్ । కేశవంగాఙ్గ్యా
ఞ్చకీర్తయన్నావసీదతి ॥ ఓంభూర్భువస్సువర్భువస్పురుషాయపురుషరూపాయ వాసు
దేవాయనమోనమః । ఓంభువర్భువస్పురుషాయ పురుషరూపాయ వాసు
దేవాయనమోనమః ॥ ఓంభూర్భువస్సువర్భువస్పురుషాయపురుషరూపా
యవాసుదేవాయనమోనమః । ఓంప్రద్యుమ్నాయపురుషాయ వాసు
దేవాయనమోనమః॥ ఓంఅనిరుద్ధాయపురుషాయవాసుదేవాయనమో
నమః । ఓంకేశవోద్భవాయపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః ॥ ఓం
కేశవాయపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః । నారాయణాయపు
రుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః ॥ మాధవాయపురుషాయ వాసు
దేవాయనమోనమః । గోవిన్దాయ పురుషాయ వాసుదేవాయనమో
నమః ॥ విష్ణవేపురుషాయవాసుదేవాయనమోనమః । మధుసూదనా
యపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః॥ త్రివిక్రమాయపురుషాయ
వాసుదేవాయనమోనమః । వామనాయపురుషాయ వాసుదేవాయన
మోనమః ॥ శ్రీధరాయపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః । హృషీ
కేశాయపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః ॥ పద్మనాభాయపురు
షాయ వాసుదేవాయనమోనమః । దామోదరాయపురుషాయ వాసు
దేవాయనమోనమః। సత్యాయపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః।
ఈశానాయపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః ॥ తత్పురుషాయపు
రుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః । సత్పురుషాయపురుషాయ వాసు

దేవాయనమోనమః ॥ ప్రణవేన్ద్రవిష్ణో శతసహస్రనేత్ర పురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః॥ యఇదంవిష్ణుహృదయమధీయతే బ్రహ్మహత్యాయాగి పూతోభవతి ॥ పతిత సంభాషణాత్పూతోభవతి ॥ సురాపానాత్పూతోభవతి - సువర్ణస్తేయాత్పూతోభవతి - పతితసంభాషణాత్పూతోభవతి- అసత్యభాషణాత్పూతోభవతి-అగమ్యాగమనాత్పూతోభవతి- వృషలీగమనాత్పూతోభవతి - అభక్ష్యభక్షణాత్పూతోభవతి- బ్రహ్మచారీసుబ్రహ్మచారీభవతి- అనేకక్రతుసహస్రేష్టంభవతి-గాయత్ర్యాసహస్రంజప్తంభవన్తి- చత్వారోవేదాశ్చాధీతాభవన్తి- సర్వవేదేషుజ్ఞాతోభవతి- సర్వతీర్థేషుస్నాతోభవతి- యదికస్యచిన్నబ్రూయాచ్చిన్నతీభవతి-అష్టాబ్రాహ్మణాన్గ్రాహయిత్వావిష్ణులోకమాప్నోతి- మానసేనగతిర్భవతి - ననశ్యతిమన్త్రిః ॥ యత్రయత్రేచ్ఛేత్తత్రతత్రోపజాయతే- స్మరతిచాత్మానం భగవాన్మహావిష్ణురిత్యాహ॥

ఇతి శ్రీవిష్ణుహృదయస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధ్యానవిధి ప్రారమ్భకి.

లలాటేసతతందేవ్యాశ్రియానవిరాజితమ్ । చతుశ్చక్రంనమస్యామి కేశవంకనకప్రభమ్ ॥ ౧ ॥ అమృతోద్భవయాదేవ్యా సమాశ్లిష్టమమధోదరే । నారాయణంఘనశ్యామంతుతుశ్ఛ్రీనమామ్యహమ్ ॥౨॥ నిత్యంకమలయాశ్లిష్టం హృదయేహంవయామ్యధిమ్ । మాధవంమణిభ్రాభంచిన్తయామిచతుర్భదమ్ ॥౩॥ దేవ్యాచ చన్ద్రశోభిన్యా దేవంకణ్ఠేవిరాజితమ్ । చన్ద్రభాసంచతుశ్శార్ఙ్గం గోవిన్దమహమాశ్రయే ॥౪॥ విష్ణుపత్న్యాశ్రియాదేవ్యా కుక్షౌదక్షిణపార్శ్వగమ్ । విష్ణుంచతుర్భాలంవన్దే పద్మకిఞ్జల్కసన్నిభమ్ ॥౫॥ వైష్ణవీసంజ్ఞయాదేవ్యాకలితందక్షిణేభుజే । చతుర్ముసలమచ్యుతాభం సంశ్రయేమధుసూదనమ్ ॥౬॥ దక్షిణాంశేదయావార్ధిం వరారోహాధిపంప్రభుమ్ । అగ్నివర్ణంచతుర్భిఖడ్గం భావయామిత్రివిక్రమమ్ ॥౭॥ హరిప్రియాయుతంకుక్షౌ వామపార్శ్వ

స్థపుండ్రగమ్ । వామనంబాలసూర్యాభం చతుర్వజ్రంవిధానయే ॥౯॥
వామబాహుమహాబాహుం శార్ఙ్గిణం పతివ్యయమ్ । శ్రీధరంపుండ్రరీ
కాభం చతుఃపట్టసమాశ్రియే ॥౯॥ దేవదేవికయాదేవ్యాశ్రితంవామాం
శసంశ్రితమ్ । చతుర్థ్యరమభ్యేమి హృషీకేశంతటిత్ప్రభమ్ ॥౧౦॥ పృ
ష్ఠేసంహృష్టయాదేవ్యా మహాలక్ష్మ్యావిరాజితమ్ । పఞ్చాయుధంప
ద్మనాభం ప్రణమామ్యర్కకోటిభమ్ ॥౧౧॥ సదాకుసుమ్భతంలోకసున్ద
రీపతిమద్భుతమ్ । దామోదరంచతుర్బాహుం ఇన్ద్రకోపనిభంభజే ॥౧౨॥
సర్వాభీష్టప్రదాధీశం మూర్ధ్నిసర్వాయుధంవిభుమ్ । వాసుదేవముపా
సేహం పూర్ణేన్వయుతసన్నిభమ్ ॥౧౩॥ ఏవంయదికురుతేప్రజ్ఞోదేవతా
ధ్యానమన్వహమ్ । తస్యదేహేహరిస్తిష్ఠత్యనిశంరమయాసహ ॥౧౪॥
లలాటేకేశవంరూపం కుక్షౌనారాయణంన్యసేత్ । వక్షస్థ్సలేమాధవ
న్తు గోవిన్దంకణ్ఠదేశకే ॥౧౫॥ విష్ణుఞ్చదక్షిణేకుక్షౌ బాహుచామధు
సూదనమ్ । త్రివిక్రమంకణ్ఠకేతు వామనంవామపార్శ్వకే ॥౧౬॥ శ్రీధ
రంవామబాహుచ హృషీకేశంతదాభుజే । పృష్ఠేచపద్మనాభఞ్చగ్రీ
వెదామోదరంతథా ॥౧౭॥ లలాటెపృష్ఠదేశేచ స్కన్ధయోరుభయోరపి ।
చతురఙ్గుళమాత్రన్తు బిభృయాదాయతంద్విజః ॥౧౮॥ ఉరస్యష్టాఙ్గు
ళంధార్యంభుజయోరాయతంతథా । ఉదరేపార్శ్వయోర్నిత్యమా
యతన్తుదశాఙ్గుళమ్ ॥౧౯॥ ఏవంద్వాదశపుండ్రాణిచతురష్టదశాఙ్గుళమ్।
శ్రీదేవీపభమానామ ద్వితీయాఆమృతోద్భవా ॥౨౦॥ తృతీయాకమలా
హ్వోక్తా చతుర్థీచన్ద్రశోభనా । పఞ్చమీ విష్ణుపత్నీచ షష్ఠీచవైష్ణవీత
థా ॥౨౧॥ సప్తమీచవరారోహా అష్టమీహరివల్లభా। నవమీశార్ఙ్గిణీచైవ
దశమీదేవదేవికా ॥౨౨॥ ఏకాదశీ మహాలక్ష్మీర్ద్వాదశీలోకసున్దరీ।
త్రయోదశీసమాఖ్యాతాసర్వాభీష్టఫలప్రదా ॥౨౩॥ ఏతైర్నామపదై
ర్దివ్యం హరిద్రాంధారయేచ్ఛుభమ్।ఏవన్ద్వాదశపుండ్రాణివైష్ణవానాం
సదాభవేత్ ॥౨౪॥ ఊర్ధ్వపుండ్రస్యమధ్యేతు విశాలేసుమనోహరే। సా

న్తరాళేసమాసీనో హరిస్తత్రశ్రియాసహ ॥౩౪॥ తస్మాచ్ఛిద్రాన్వితం
పుణ్డ్రంసహరిద్రంశుభావహమ్। ధారయేద్బ్రాహ్మణోనిత్యం హరిసా
లోక్యసిద్ధయే ॥౩౬॥ అచ్ఛిద్రమూర్ధ్వపుణ్డ్రన్తు యఃకరోతిద్విజాధమః।
తేషాంలలాటేసతతం శునఃపాదంనసంశయః ॥౩౭॥ యజ్ఞదానతపశ్చ
ర్యాజపహోమాదికంచరేత్। ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధరోవిప్ర స్తస్యపుణ్యఫలం
శృణు ॥౩౮॥ పుణ్డ్రాణాంధారణార్థాయగృహ్ణీయాచ్ఛ్వేతమృత్తికాం।
శ్రీరఙ్గేవేఙ్కటాద్రౌచ శ్రీకూర్మే ద్వారకేశుభే ॥౩౯॥ పరియాగేనార
సింహాద్రౌ వరాహేతులసీవనే। గృహీత్వామృత్తికాంభక్త్యావిష్ణుపా
దజలైస్సహ ॥౪౦॥ ఏతస్మిన్మృత్తికాగ్రాహ్యా శుభ్రమన్యాం సునిర్మలమ్।
అన్తరాళంద్వ్యఙ్గుళంస్యా త్పార్శ్వమష్టాఙ్గుళమాత్రకమ్ ॥౪౧॥ పద్మాస
నేచవిన్యస్తాం హరేఃపాదాకృతిర్యథా। తథైవ కిఞ్చితాంసైర్వ్యలా
లేఽతినూహరే॥౪౨॥ శ్రీసాఞ్చరాత్రే॥ నాసికాయాస్త్రయోభాగో
నాసామూలమ్పరిచక్షతే। నాసికామూలమారభ్య లలాటాన్తమ్పరికల్పయేత్ ॥౪౩॥పరాశరసంహితాయాం॥నాసాదౌద్వ్యఙ్గుళమ్పాదమ్మధ్యే
తుద్వ్యఙ్గుళమ్భవేత్। పార్శ్వమష్టాఙ్గుళమాత్రన్తు సుస్పష్టంధారయేద్ద్విజ
ఃః ॥౪౪॥ తిర్యక్పుణ్డ్రధరంవిప్రం పటాకారధరన్తథా। స్వశాఖా
ధ్యయనేశ్రేష్ఠనసంభాషేతుకత్రిచిత్ ॥౪౫॥ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రస్తు విప్రాణాం
క్షత్రియాణామర్ధచన్ద్రికా। పటాకారన్తువైశ్యానాంశూద్రాణాంతుతి
ర్యక్పుణ్డ్రకమ్ ॥౪౬॥ శ్రీవిష్ణుపురాణే ॥ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రస్యకుర్వీత గన్ధభస్మా
దికంచరేత్। శ్వానయోనిశతంప్రాప్య చణ్డాలస్సోఽతిజన్మసు ॥ ౪౭ ॥
ఊర్ధ్వపుణ్డ్రోత్థమధ్యే గన్ధభస్మాదిధారిణః। పాపినోనరకంయాన్తి
యావచ్చన్ద్రదివాకరౌ ॥ ... ... ॥౪౮॥

ఊర్ధ్వపుణ్డ్రప్రభావస్సమాప్తః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీహర్యష్టక ప్రారమ్భః.

హరిర్హరతిపాపాని దుష్టచిత్తైరపిస్మృతః। అనిచ్ఛయాపిసంస్పృష్టో దహత్యేవహిపావకః॥ ౧॥ సగఙ్గాసగయాసేతుస్సకాశీసచపుష్కరమ్। జిహ్వాగ్రేవర్తతేయస్యహరిరిత్యక్షరద్వయమ్॥ ౨॥ వారాణస్యాం కరుక్షేత్రే నైమిశారణ్యఏవచ। యత్కృతంతేనయేనోక్తం హరిరిత్యక్షరద్వయమ్ ॥3॥ పృథివ్యాంయానితీర్థానిపుణ్యాన్యాయతనానిచ। తానిసర్వాణ్యశేషాణిహరిరిత్యక్షరద్వయమ్॥ ౪॥ గవాంకోటిసహస్రాణిహేమకన్యాసహస్రకమ్। దత్తంస్యాత్తేనయేనోక్తంహరిరిత్యక్షరద్వయమ్॥ ౫॥ ఋగ్వేదోఽథయజుర్వేదస్సామవేదోప్యథర్వణః।అధీతంతేనయేనోక్తం హరిరిత్యక్షరద్వయమ్॥ ౬॥ అశ్వమేధైర్మహాయజ్ఞైర్నరమేధైస్తథైవచ। ఇష్టంస్యాత్తేనయేనోక్తంహరిరిత్యక్షరద్వయమ్ ॥౭॥ ప్రాణప్రయాణపాథేయంసంసారవ్యాధినాశనమ్। దుఃఖాత్యంతపరితాపంహరిరిత్యక్షరద్వయమ్ ॥౮॥ బద్ధపరికరస్తేనమోక్షాయగమనంప్రతి। సకృదుచ్చారితంయేన హరిరిత్యక్షరద్వయమ్ ॥౯॥ హర్యష్టకమిదంపుణ్యంప్రాతరుత్థాయయఃపఠేత్। అయుష్యంఫలమారోగ్యం యశోవృద్ధిశ్రియావహమ్ ॥౧౦॥ ప్రహ్లాదేనకృతంస్తోత్రందుఃఖసాగరశోషణమ్। యఃపఠేత్తస్యనరోయాతి తద్విష్ణోఃపరమంపదమ్॥౧౦॥

శ్రీహర్యష్టకం సమాప్తమ్.

శ్రీ కృష్ణాష్టక ప్రారమ్భః.

వసుదేవసుతందేవంకంసచాణూరమర్దనమ్। దేవకీపరమానన్దంకృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౧॥ అతసీపుష్పసఙ్కాశంహారనూపురశోభితమ్।రత్నకఙ్కణకేయూరంకృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౨॥ కుటిలాలకసంయుక్తం పూర్ణచన్ద్రనిభాననమ్। విలసత్కుణ్డలధరంకృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్॥౩॥

మన్దారగన్ధసంయుక్తంచారుహాసంచతుర్భుజమ్ । బర్హిపిఞ్ఛావచూడాఙ్గం కృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౪॥ ఉత్ఫుల్ల పద్మ పత్రాక్షం నీలజీమూతసన్నిభమ్ । యాదవానాంశిరోరత్నంకృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౫॥ రుక్మిణీకేళిసంయుక్తం పీతామ్బరసుశోభితమ్ । అవాప్తతులసీగన్ధం కృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౬॥ గోపికానాంకుచద్వన్ద్వకుఙ్కుమాఙ్కిత వక్షసమ్। శ్రీనికేతంమమ హృష్వాసం కృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౭॥ శ్రీవత్సాఙ్కం మహోరస్కంవనమాలావిరాజితమ్ । శఙ్ఖచక్రధరందేవంకృష్ణంవందేజగద్గురుమ్॥౮॥ కృష్ణాష్టకమిదంపుణ్యంప్రాతరుత్థాయయఃపఠేత్ । కోటిజన్మకృతంపాపంస్మరణేనవినశ్యతి ॥ ... ॥౯॥

శ్రీకృష్ణాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీసుదర్శనషట్కమ్.

సహస్రాదిత్యసఙ్కాశంసహస్రవదనంపరమ్ । సహస్రదోస్సహస్రాఢ్యం ప్రపద్యేఽహం సుదర్శనమ్ ॥ ౧ ॥ రణత్కిఙ్కిణి జాలేన రాక్షసఘ్నంమహాద్భుతమ్ । వ్యాప్తకేశంవిరూపాక్షంప్రపద్యేఽహం సుదర్శనమ్॥ ౨॥ పాకారసదృశంమన్త్రం వదన్తంశత్రునిగ్రహమ్। భూషణైర్భూషితకరంప్రపద్యేఽహంసుదర్శనమ్ ॥ ౩॥ పురుషరస్యామనిర్దేశం మహ్యన్తేజోసమన్వితమ్ । శివంప్రసన్నవదనంప్రపద్యేఽహం సుదర్శనమ్ ॥౪॥ హూంకారభైరవంభీమంప్రపన్నార్తిహరిప్రియమ్। సర్వపాపప్రశమనం ప్రపద్యేఽహం సునర్శనమ్ ॥ ౫ ॥ అనన్తహార కేయూర మకుటాదివిభూషితమ్ । సర్వపాపప్రశమనంప్రపద్యేఽహంసుదర్శనమ్॥ ఏతైష్షడ్భిస్తుతోదేవోభగవాంశ్చక్రసుదర్శనః రక్షాంకరోతిసర్వత్రసర్వత్రవిజయీభవేత్॥ ... ... ॥౭॥

ఇతి శ్రీ సుదర్శనషట్కం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీదేవ్యై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమత్కులశేఖరముని విరచిత ముకుందమాలా ప్రారభ్యః.

భుప్యతేయస్యనగరే రంగయాత్రానిదానే।
తమహంశిరసావంద్యే రాజానం కులశేఖరమ్॥

శ్రీవల్లభేతి వరదేతిదయాపరేతి భక్తప్రియేతిభవలుంఠనకోవిదేతి నాథేతినాగశయనేతిజగన్నివాసేత్యాలాపనం ప్రతిపదంకురుమేముకుందే ॥౧॥ జయతుజయతుదేవోదేవకీనందనోయంజయతుజయతుకృష్ణోవృష్ణివంశప్రదీపః । జయతుజయతుమేఘశ్యామలఃకోమలాంగోజయతుజయతుపృథ్వీభారనాశోముకుందః ॥౨॥ ముకుందమూర్ధ్నాప్రణిపత్యయాచే భవంతమేకాంతమియంతమర్థమ్ । అవిస్మృతిస్త్వచ్చరణారవిందేభవేభవేమేఽస్తుభవత్ప్రసాదాత్ ॥౩॥ నాహంవందేతవచరణయోర్ద్వంద్వమద్వంద్వహేతోఃకింత్వభ్యర్థేపాకంగురుమపిహరేనారకంనాపనేతుమ్ । రమ్యారామామృదుతనులతానందనేనాభిగంతుంభావేభావేహృదయభవనేభావయేయంభవంతమ్ ॥౪॥ నాస్థాధర్మేనవసునిచయేనైవకామోపభోగేయద్యద్భవ్యంభవతు భగవత్పూర్వకర్మానురూపమ్ । ఏతత్ప్రార్థ్యంమమబహుమతంజన్మజన్మాంతరేపి త్వత్పాదాంభోరుహయుగగతానిశ్చలాభక్తిరస్తు ॥౫॥ దివివాభువివామమాస్తువాసోనరకేవానరకాన్తకప్రకామమ్ । అవధీరితశారదారవిందౌ చరణౌ తేమరణేపి చింతయామి ॥౬॥ కృష్ణత్వదీయపదపంకజపంజరాంతమద్యైవమేవిశతు మానసరాజహంసః । ప్రాణప్రయాణసమయే కఫవాతపిత్తైర్కంఠావరోధనవిధౌస్మరణంకుతస్తే ॥౭॥ చింతయామిహరిమేవసంతతం మందమందహసితాననాంబుజమ్ । నందగోపతనయంపరాత్పరంనారదాదిమునిబృందవందితమ్ ॥౮॥ కరచరణసరోజేకాంతిమున్నేత్రమీనేశ్రయమంఘి భుజవిచివ్యాకులేఽగాధమార్గే। హరిసరసివిగాహ్యాప్యేయతేజోబలౌఘంభవమరుపరిఖిన్నంనిఖేదమద్యత్యజామి ॥౯॥ సరసిజనయనేసశంఖచక్రేమురభిది

మావిరమేహచిత్తరన్తమ్ । సుఖతరమవరంనజాతుజానే హరిచరణస్మరణామృతేనతుల్యమ్ ॥౧౦॥ మాభీర్మన్దమనోవిచిన్త్యబహుధాయాయిన్భవచ్ఛిరంయాతనానామీనరకప్రభవన్తిపాపరిపవస్సర్వమేనశ్రీధరః । అలమన్యంవ్యపనీయభక్తిసులభంధ్యాయస్వనారాయణం లోకస్యవ్యసనాపనోదనకరోదాసస్యకిన్నక్షమః ॥౧౧॥ భవజలధిగతానాం ద్వన్ద్వవాతాహతానాంసుతసుహృత్కళత్రాదిబాంధవార్దితానామ్ । విషమవిషయతోయేమజ్జతామప్లవానాం భవతు శరణమేకో విష్ణుపోతో నరాణామ్॥ భవజలధిమగాధందుస్తరంనిస్తరేయంకథమహమితిచేతోమాస్మగాకాతరత్వమ్ । సరసిజదృశిదేవేతావకీభక్తిరేకానరకభిదిసఘట్టాతారయిష్యత్యవశ్యమ్ ॥౧౩॥ తృష్ణాతోయేమదనపవనోద్ధూతమోహోర్మిమాలేవారావర్తేతనయసహజగ్రాహసఙ్ఘాకులేచ । సంసారాఖ్యేమహతిజలధౌమజ్జతాంనస్త్రిధామన్పాదాంభోజేవరదభవతోభక్తినావంప్రయచ్ఛ ॥౧౪॥ మాదాక్షీఃక్షీణపుణ్యాక్షణమపిభవతోభక్తిహీనాన్పదాబ్జేమాశ్లాషంశాశ్వద్బద్ధాతవచరితమపాస్యాస్యదాఖ్యానజాతమ్ । మాస్మార్షంమాభవత్వావపిభువనపతేచేతసాఽపహ్నువానాన్మాభూవంతత్పరాణ్యవ్యతికరరహితోజన్మజన్మాన్తరేపి ॥౧౫॥ జిహ్వేకీర్తయకేశవంమురరిపుంచేతోభజశ్రీధరంపాణిద్వన్ద్వసమర్చయాచ్యుతకథాశ్రోత్రద్వయత్వంశృణు । కృష్ణంలోకయలోచనద్వయహరేర్గచ్ఛాఙ్ఘ్రియుగ్మాలయంజిఘ్రఘ్రాణముకున్దపాదతులసీంమూర్ధన్నమాధోక్షజమ్ ॥ ౧౬ ॥ హేలోకాశ్శృణుతప్రసూతిమరణవ్యాధేశ్చికిత్సామిమాంయోఽజ్ఞాస్సముదాహరన్తిసునయోయాంయాజ్ఞవల్క్యాదయఃఅన్యజ్జ్యోరమేయమేకమమృతంకృష్ణాఖ్యమాపీయతాంతత్పీతంపరమౌషధంవితనతేనిర్వాణమాత్యన్తికమ్ ॥౧౭ ॥ హేమర్త్యాధిపరమంహితంశృణుతవోవక్ష్యామిసంక్షేపతస్సంసారార్ణవమాపదూర్మిబహులంసమ్యక్ప్రవిశ్యస్థితాఃనానాజ్ఞానమపాస్యచేతసినమోనారాయణాయేత్యముంమన్త్రంసప్రణవంప్రణామసహితంప్రావర్తయధ్వంముహుఃll

పృథ్వీరేణురణుర్దిపయాంసికణికాదిఫల్గుస్ఫులిఙ్గోలఘుస్తేజో నిశ్వసనం మరుత్తనుతరంరన్ధ్రంసూక్ష్మంనభః । తుద్యారుద్రపితామహప్రభృతయ స్కీటాస్సమస్తాస్సురాదృష్టే యత్రసతావకోవిజయతే భూమావధూతావధిః ॥౧౯॥ బద్ధేనాఞ్జలినానతేనశిరసా గాత్రైస్సరోమోద్గమైర్గీర్ణైశ్చస్వరగద్గదేనవయసానోద్గీర్ణబాష్పాంబునా । నిత్యంత్వచ్చరణారవిన్దయుగళధ్యానామృతాస్వాదినామస్తాకంసరసీరుహాక్షసతతం సమ్పద్యతాంజీవితమ్ ॥ ౨౦ ॥ సోగోపాలక హేకృపా జలనిధే హేసిన్ధుకన్యాపతే హేకంసాన్తక హేగజేన్ద్రకరుణాపారీణ హేమాధవ। హేరామానుజ హేజగత్త్రితయగురో హేపుణ్డరీకాక్ష మాంహేగోపీ జననాథ పాలయపరంజానామినత్వాంవినా ॥ ౨౧ ॥ భక్తాపాయభుజఙ్గగారుడమణిశ్శైలూక్యరక్షామణిర్గోపీలోచనచాతకామ్బుదమణిస్సౌన్దర్యముద్రామణిః। యఙ్ఞాన్తావణిరక్ష్మిజీఘనకుచద్వన్ద్వైకభూషామణిశ్శ్రీయోదేవశిఖామణిర్దిశతునోగోపాలచూడామణిః ॥ ౨౨ ॥ శత్రుచ్ఛేదైకమన్త్రం సకలముపనిషద్వాక్యసమ్పూజ్యమన్త్రం సంసారోత్తారమన్త్రం సముచితతమభక్తస్సఞ్జనిర్వ్యూఢమన్త్రమ్ । సర్వైశ్వర్యైకమన్త్రం వ్యసనభుజగసన్దష్టసన్త్రాణమన్త్రం జిహ్వేశీకృష్ణమన్త్రం జపజపసతతం జన్మసాఫల్యమన్త్రమ్ ॥౨౩॥ వ్యామోహప్రశమౌషధం మునిమనోవృత్తిప్రవృత్త్యౌషధం వైక్లేన్దార్తికరౌషధంత్రిభువనేషజ్ఞోవనైకౌషధమ్ । భక్తాత్యన్తహితౌషధంభవభయప్రధ్వంసనైకౌషధం శ్రేయఃపాప్తికరౌషధంపిబమన శ్శ్రీకృష్ణదివ్యౌషధమ్ ॥౨౪॥ ఆమ్నాయాధ్వసనాస్వరార్థరుదితం వేదవ్రితాన్యస్వహం మేదశ్ఛేద ఫలానిపూర్తవిధయస్సర్వేహుతంభస్మని । తీర్థానామవగాహనానిచ గజస్నానంవినాయత్పద ద్వన్ద్వాంభోరుహసంస్మృతింవిజయతే దేవస్సనారాయణః ॥ ౨౫ ॥ శ్రీమన్నామమహోక్యనారాయణాఖ్యం కేనాప్యపుర్వాక్షిశం పాపినోపి। హానేరపూర్వంవాక్పవృత్తానతస్మిన్ తేనాప్యపంగర్భవాసాదిదుఃఖమ్ ॥౨౬॥ మజ్జన్మనఃఫలమిదంమధుకైటభారే

త్వాశ్రర్థనీయమురుదనుగ్రహపీషమేవ । త్వద్భృత్యభృత్యపరిచారకభృత్యభృ
త్యభృత్యస్యభృత్య ఇతిమాంస్మరలోకనాథ ॥ ౨౭ ॥ నాథేనపురుషో
త్తమేతిజగతా మేకాధిపేదేవతా సైశ్వర్యస్యపదస్యదాతరిసురే నా
రాణేతిష్ఠతి । యంకఞ్చిత్పురుషాధమంకతిపయగ్రామేశ మల్పార్థదం
సేవాయైమృగయా మహేనరమహో మూకావగాకావయమ్ ॥౨౮॥
మదనపరిహారస్థితిమదీయె మనసిమకున్ద పదారవిన్దధామ్ని । హరన
యనకృశానునాకృశోపస్మరసినచక్రపరాక్రమంమురారేః॥౨౯॥ తత్వం
బ్రివాణానిపరంపరస్తాత్ మధుక్షర న్తీవసతాంఫలాని । పాశివర్తయ
పాఞ్జలిరస్మిజిహ్వేనామాని నారాయణగోచరాణి ॥౩౦॥ ఇదంశరీరం
పరిణామపేశలం పతత్యవశ్యంశ్లథసంధిజర్జ్జరమ్ । కిమౌషధైర్విక్లిశ్యసి
మూఢదుర్మతె నిరామయంకృష్ణరసాయనంపిబ ॥౩౧॥ దారావారాక
రవరసుతాతేతనూజోపరిఇచ్ఛస్తోత్తావేదస్తవసురగణొభృత్యవర్గస్సి
సావహ । ముక్తిర్నాయాజగదవికలంతావకీదేవకీతె మాతామిత్రంవలరి
పుసుతస్త్వయ్యేతోన్యన్నజానె ॥౩౨॥ కృష్ణోరక్షతునోజగత్త్రియగు
రుఃకృష్ణంనమస్యామ్యహం కృష్ణేనామరశత్రవోవినిహతాఃకృష్ణాయ
తస్మైనమఃకృష్ణాదేవసముత్థితంజగదిదం కృష్ణస్యదాసోస్మ్యహం
కృష్ణేతిక్షితిసర్వమేతదఖిలంహేకృష్ణరక్షస్వమామ్ ॥౩౩॥ తత్వంపశ్యసి
దభగవక కురుమయ్యనాథే విష్ణోకృపాంపరమకారుణీకనికిలత్వమ్।
సంసారసాగరనిమగ్నమనంతదీన ముద్ధర్తుమర్హసిహరే పురుషోత్తమో
సి ॥౩౪॥ నమామినారాయణ పాదపఙ్కజం కరోమినారాయణపూ
జనంసదా । వదామినారాయణనామనిర్మలం స్మరామినారాయణత
త్వమవ్యయమ్ ॥౩౫॥ శ్రీనాథనారాయణవాసుదేవ శ్రీకృష్ణభక్తప్రియ
చక్రపాణే । శ్రీపద్మనాభాచ్యుతకైటభారే శ్రీరామపద్మాక్షహరేము
రారే ॥౩౬॥ అనన్తవైకుణ్ఠముకున్దకృష్ణ గోవిందదామోదరమాధవేతి।
వక్తుంసమర్థోపివక్తికశ్చిదహోజనానాం వ్యసనాభిముఖ్యమ్ ॥౩౭।
ధ్యాయన్తియే విష్ణుమనన్తమవ్యయం హృత్పద్మమధ్యే సతతంస్వసక్తి

తమ్ । సమాహితానాం సతతాభయప్రదం తేయాన్తిసిద్ధింపరమాం చవైష్ణవీమ్ ॥౩౮॥ క్షీరసాగరతరఙ్గశీకరా సారతారకితచారుమూర్తయే। భోగిభోగశయనీయశాయినేమాధవాయమధువిద్విషేనమః॥౩౯॥ యస్యపిత్రియా శ్రుతిధరో కవిలోకవీరామిత్రేద్విజన్మవరపర్వ్మ శరావభూతామ్ । తేనామ్బుజాక్షచరణామ్బుజషట్పదేన రాజ్ఞాకృతాకృతిరియంకులశేఖరేణ ॥ ... ... ॥౪౦॥

శ్రీకులశేఖర మహామునయేనమః.

శ్రీకులశేఖరాళ్వార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ముకున్ద మాలా సమ్పూర్ణా.

శ్రీమద్యామునమునిప్రణీతం స్తోత్రరత్నమ్.

స్మారయన్నిహసర్వేషాం త్రయ్యన్తార్థసుదుర్గ్రహమ్।
స్తోత్రయామాసయోగీన్ద్రస్తంనత్వేయామునాహ్వయమ్॥

నమోఽచిన్త్యాద్భుతాక్లిష్టజ్ఞానవైరాగ్యరాశయే। నాథాయమునయేఽగాధభగవద్భక్తిసిన్ధవే ॥౧॥ తస్మైనమోమధుజిదఙ్ఘ్రిసరోజతత్వజ్ఞానానురాగమహిమాతిశయాన్తసీమ్నే । నాథాయనాథమునయేఽత్రపరత్రచాపినిత్యంయదీయచరణౌశరణంమదీయమ్ ॥౨॥ భూయోనమోఽపరిమితాచ్యుతభక్తితత్వజ్ఞానామృతాబ్ధిపరివాహసుభైర్వచోభిః । లోకేఽవతీర్ణపరమార్థసమగ్రభక్తియోగాయనాథమునయేయమినాంవరాయ ॥౩॥ తత్ప్రేక్షణాయచిదచీశ్వరతత్స్వభావభోగాపవర్గతదుపాయగతీరుదారాః । సన్దర్శయన్నిరమిమీత పురాణరత్నంతస్మైనమోమునివరాయపరాశరాయ॥౪॥ మాతాపితాయువతయస్తనయావిభూతిస్సర్వంయదేవనియమేనమదన్వయానామ్ । ఆద్యస్యనఃకులపతేర్వకుళాభిరామంశ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళంప్రణమామిమూర్ధ్నా॥౫॥ మన్మాత్రిమేప్రతిశిరస్సువభాతియస్మిన్నస్మన్నోరథపథగో

కలస్యమేతి । స్తోష్యామినఃకులధనం కులదైవతంతత్పాదారవిన్దమరవిన్దవిలోచనస్య ॥౬॥ తత్తేనయస్య మహిమార్ణవశీకరాణు శ్శక్నోన్యమాతుమపిశర్వపితామహాద్యైః । కర్తుంతదీయవహిమస్తుతి ముద్యతాయ మహ్యంనమోఽస్తుకవయేనిరపత్రపాయ ॥ ౭ ॥ యద్వాశ్రీమావధియ ధామతివావ్యశక్త స్తాన్యేవమేఽఖలుతేఽపి సదాస్తువన్తః । వేదాశ్చతుర్ముఖముఖాశ్చమహార్ణవాన్తర్ కోమజ్జతోరణు కలాచలయోర్విశేషః ॥౮॥ ఏతైశ్చషశక్త్యతిశయేనతవేఽనకవ్యస్తోత్రాపితుస్తుతికృతేనపరిశ్రమేణ । తత్రత్రశ్రవస్తుసులభోమమవన్దబుద్ధేరిత్యాదమోఽయ ముచితోమమచాబ్జనేత్ర ॥ ౯ ॥ నావేక్షసేయదితభోభువనాన్యమూనినాలంగ్రసోభవితుమేవకుతఃప్రవృత్తిః । ఏవంసిసర్గ సుహృదిత్వయిసర్వజన్తోస్వామిన్విచిత్రమిదమాశ్రితవత్సలత్వమ్ ॥౧౦॥ స్వాభావికానవధికాతిశయేశతృత్వం నారాయణత్వయి నమృష్యతివైదికదిక్ఃబ్రహ్మేశశక్రమఖభిత్పరమస్వరాడిత్యేతేఽపియస్య మహిమార్ణవ విప్రుషస్తే ॥౧౧॥ కస్మిన్నియఃపరమసత్వసమాశ్రయాదికదికఃపుణ్డరీకనయనఃపురుషోత్తమదికఃకస్యాయుతాయుత శతైకకలాంశకాంశేవిశ్వంవిచిత్రచిదచిత్ప్రవిభాగవృత్తమ్ ॥౧౨॥ వేదావహారగురుపాతక దైత్యపీడా ద్యాపద్విమోచనమహిష్ఠఫలప్రదాన్నైః । కోన్యస్త్రిజాపశుపతీపరిపాతికస్య పాదోదకేనసశివస్సు ష్ఠిరోధృతేన ॥౧౩॥ కస్యోదరేహరదిభిచ్చరుఖఃప్రపఞ్చఃకోరక్షతీమమజనిష్టచకస్యనాభేఃక్రాన్త్వానిర్వ్యపునరుద్గిరతిత్వదన్యఃకఃకేనవైషపరవానితిశక్యశఙ్కఃకఃకేనవైషపరవానితిశక్యశఙ్కఃకఃకేనవైషపరవానితిశక్యశఙ్క

రమ్పదం పరాత్పరంబ్రహ్మచతేవిభూతయః ॥ ౧౭ ॥ వశీవదాన్యోగుణ
వానృజుస్మృచిర్మృదుర్దయాళుర్మధురస్థిరస్సమః। కృతీకృతజ్ఞస్త్వమసి
స్వభావతస్సమస్తకల్యాణగుణావృతోదధిః ॥౧౮॥ ఉపర్యుపర్యబ్జభువో
పిపూరుషా స్పృకల్పకోటేయేశతమిత్యనుక్రమాత్ । గిరస్త్వదేకైకగు
ణావధీస్సయా సదాస్థితానోద్యమతేఽతిశేరతే ॥ ౧౯ ॥ త్వదాశ్రితా
నాంజగదుద్భవస్థితి ప్రణాశసంసార విమోచనాదయః । భవంతిలీలా
విధయశ్చవైదికా స్త్వదీయగమ్భీర మనోనుసారిణః ॥ ॥౨౦॥

నమోనమోవాఙ్మనసాతిభూమయే నమోనమోవాఙ్మనసైకభూమ
యే।నమోనమోఽనన్తమహావిభూతయేనమోనమోఽనన్త దయైకసిన్ధ
వే ॥౨౧ ॥ నధర్మనిష్ఠోస్మినచాత్మవేదీనభక్తిమాంస్త్వచ్చరణారవిన్దే। అ
కిఞ్చనోఽనన్యగతశ్శరణ్య త్వత్పాదమూలంశరణంప్రపద్యే॥ ౨౨॥ సనిన్ది
తంకర్మయదస్తిలోకేసహస్రశోయన్నమయావ్యధాయి । సోహం వి
పాకావసరేముకున్దక్రన్దామిసమ్ప్రత్యగతిస్తవాగ్రే॥౨౩॥నిమజ్జతోఽనన్త
భవార్ణవాన్తశ్చిరాయమేకూలమివాసిలబ్ధం । త్వయాపిలబ్ధం భగవన్ని
దానీమనుత్తమంపాత్రమిదందయాయాః ॥ ౨౪ ॥ అభూతపూర్వంమ
మచాపికింవా సత్వంసహేమేసహజంహిదుఃఖమ్ । కింతుత్వదగ్రే శర
ణాగతానాంపరాభవోనాథనతేఽనురూపః॥౨౫॥నిరాసకస్యాపినతావ
దుత్సహేమహేశహాతుంతవపాదపఙ్కజమ్। కుపానిరస్తోపిశిశుస్తనంధ
యోనజాతుమాతుశ్చరణౌజిహాసతి॥ ౨౬॥ తవామృతస్యన్దినిపాదప
ఙ్కజే నివేశితాత్మాకథమన్యదిచ్ఛతి। స్థితేఽరవిన్దేమకరన్దనిర్భరేమధువ్ర
తోనకుక్కురంహీక్షతే ॥౨౭॥ త్వదఙ్ఘ్రిమద్రిక్ష్యకదాపికేనచిద్యథాత
థావాపిసకృత్కృతాంజలిః । తదైవమున్నాత్యశుభాన్యశేషతశ్శుభాని పు
ష్ణాతినజాతుహీయతే ॥ ౨౮॥ ఉదీర్ణసంసారదవాశుశుక్షిణా ఘణేనని
రాకృత్యసరాంచనిర్వృతిమ్ । పిబన్తిత్వచ్చరణారుణాంబుజస్థ
యానురాగామృతసిన్ధుశీకరాః॥ ౨౯॥ విలాసవిక్రాన్తపరావరాలయంన
మస్యదాక్షిప్తసమస్తకృత్యకమ్ । భవన్తమదీయంతవపాదపఙ్కజంకదాను

సాక్షాత్కరవాణిచక్షుషా॥ ౩౦॥ కదాపునశ్శఙ్ఖరథాఙ్గకల్పకధ్వజారవి
న్దాంకుశవజ్రిలాఞ్ఛనమ్ । త్రివిక్రమత్వచ్చరణాంబుజద్వయం మదీయ
మూర్ధాన మలఙ్కరిష్యతి ॥ ౩౧॥ విరాజమానోజ్వలపీతవాససంస్ఫి
తాతసీసూనసమామలచ్ఛవిమ్ । నిషణ్ణనాభింతనుమధ్యమున్నతం వి
లవక్షస్థలకౌస్తుభలక్షణమ్ ॥ ౩౨॥ చకాసతంజ్యాకిణకర్కశైశ్చతుర్భి
స్తుచ్ఛిరాజామవిలమ్బిభిర్భుజైః । ప్రియావతంసోత్పల కర్ణభూషణ శ్ల
థాలకాబన్ధవిమర్దశంసిభిః॥ ౩౩॥ ఉదగ్రపీనాంసవిలమ్బికుణ్డలాలకావ
లీబన్ధురకమ్బుకన్ధరమ్ । ముఖశ్రియాన్యక్కృతపూర్ణనిర్మలాత్మతాంశు
బిమ్బాంబురుహాజ్వలశ్రియమ్ ॥౩౪॥ పరిబుద్ధముగ్ధాంబుజచారులోచ
నం సవిభ్రమభ్రూలతముజ్వలాధరమ్ । శుచిస్మితంకోమలగణ్డ మున్న
సం లలాటపర్యన్తవిలమ్బితాలకమ్ ॥౩౫॥ స్ఫురత్కిరీటాఙ్గద హారకణ్ఠి
కామణీన్ద్రికాఙ్కేయగుణనూపురాదిభిః । రథాఙ్గశఙ్ఖాసిగదా ధనుర్వరై
ర్లసత్తులస్యావనమాలయోజ్వలమ్ ॥ ౩౬॥ చకర్ధయస్యాభవనంగుజా
న్తరంతవాపిప్రియంధామయదీయజన్మభూః । జగత్సమస్తంయదపాఙ్గసం
శ్రయం యదర్థమమ్బోధిరమన్థ్యబన్ధిచ ॥ ౩౭॥ స్వయైశ్వర్యాప్తేనాస
దానుభూతయా వ్యపూర్వవద్విస్మయమాదధానయా । గణేనరూపే
ణవిలాసచేష్టితైస్సదాతవైవోచితయాతవశ్రియా ॥ ౩౮॥ తయాస
హాసీన మనన్తభోగినిప్రకృష్టవిజ్ఞానబలైకధామని । ఫణామణివ్రాతమ
యూఖమణ్డలప్రకాశమానోదరదివ్యధామని ॥౩౯॥ నివాసశయ్యాసన
పాదుకాంశుకోపధానవర్షాతపవారణాదిభిః। శరీరభేదైస్తనశేషతాంగ
తైర్యథోచితంశేష ఇతీరితేజనైః ॥ ౪౦ ॥ దాసస్సఖావాహనమాసనం
ధ్వజోయస్తేవితానంవ్యజనంత్రయీమయీ । ఉపస్థితం తేనపురోగరు
త్మతా త్వదఙ్ఘ్రిసమ్మర్దకిణాఙ్కశోభినా ॥ ౪౧ ॥ త్వదీయ భుక్తోజ్ఝి
తశేషభోజినాత్వయానిషృష్టాత్మభరేణయద్యథా । ప్రియేణ సేనాపతి
నాన్యవేక్షిత స్థథానుజానన్తమదాభీక్షణైః॥౪౨॥ హతాఖిలక్లేశమ
శ్నతావతస్సదానుకూలైర్యకరైస్తవోచితైః । గృహీతశఙ్ఖాదిచతు

సాధనైశ్చిహ్నమేశ్యమాం సచివైర్వ్యగ్రోచితమ్ ॥ ౪౩ ॥ అపూర్వ నానా
రసభావనిర్భర ప్రబద్ధయానుగుణ్యదివద్గలీలయా । ఉణాణువిష్ణు ప్తపరాది
కాలయా ప్రహర్షయ న్తమహిమ్నీ మహాభుజమ్ ॥౪౪ ॥ అచిన్త్యది
వ్యాద్భుతసత్యయావన స్వభావలావణ్యమయామృతోదధిమ్ । శ్రీయశ్చ్రీ
యఃభక్తజనైకజీవితం సకృద్గమాపత్సఖమర్థికల్పమ్ ॥౪౫॥ భవన్తమేవా
నుచరన్నిరన్తర ప్రశాన్తనిశ్శేషమనోరథాన్తరః । కదాహమైకాన్తిక
నిత్యకిఙ్కరిదిప్రహర్షయిష్యామి సనాథజీవితః ॥ ౪౬ ॥ ధిగశుచి మ
విషంనిర్దయంమామలజ్జం పరమపురుషయోఽహం యోగివర్యాగ్రగ
ణ్యైః। విధిశివసనకాద్యైర్ధ్యాతుమత్యన్తమారంతవపరిజనభావంకామ
యేకామవృత్తః ॥౪౭॥ అపరాధసహస్రభాజనం పతితంభీమభవార్ణవో
దరే। అగతింశరణాగతంహరేకృపయాకేవల మాత్మసాత్కురు॥౪౮॥
అవివేకఘనాన్ధదిఙ్ముఖేబహుధానటతమఖిలర్షిణా। భగవన్భవదుర్దినే
పథస్ఖలితంమామవలోకయాచ్యుత ॥ ౪౯ ॥ నమృషాపరమార్థమేవ
మేశృణువిజ్ఞాపనమేకవగ్రతః । యదిమే సదయిష్యసేతతో దయనీయ
స్తవనాథదుర్లభః ॥ ౫౦ ॥ తదహం త్వదృతేన నాథవాన్మదృతే త్వ ద
యసేయవాన్నచ । విధినిర్మితమేతదన్వయంభగవన్నాలయ మాస్మజీహ
పః ॥ ౫౧ ॥ నపురాదివయోపికోపివాగుణతోసానియథాతథాపిధః। త
దహంతవపాదపద్మయోరహమద్యైవమయాసమర్పితః ॥౫౨॥ మమనాథ
యదస్తియోస్మ్యహం సకలంతద్ధితమేవమాధవ । నియత స్వమితి ప్ర
బుద్ధధీరధవాకిన్నసమర్పయామితే ॥ ౫౩ ॥ అవభోధితవానిమాం య
థామయినిత్యాంభవదీయతాంస్వయమ్। కృపయైవమనన్యభోగ్యతాంభ
గవన్భక్తిమపిప్రయచ్ఛమే ॥ ౫౪ ॥ తవదాస్యసుఖైకసఙ్గినాంభవనేష్వ
స్త్వపికీటజన్మమే । ఇతరావసథేషు మాస్మభూరపిమేజన్మ చతుర్ముఖా
త్మనా ॥ ౫౫॥ సకృత్త్వదాకారవిలోకనాశయాతృణీకృతానుత్తమ
భక్తిమాక్తిభిః । మహాత్మభిర్ధామవలోక్యతాంనయత్కణేపితే యద్విరహా
దతిష్ఠస్సహశ్ ॥౫౬॥ నదేహంనపాణాన్నచసుఖమశేషాభిలషితంనచా

త్వానంనాన్యథిఁమపితవశేషత్వవిభవాత్। బహిర్భూతంనాథక్షణమపిస
హేయాతుశతథావినాశంతత్సత్యంమధుమథనవిజ్ఞాపనమిదమ్॥౪౭॥ దు
రన్తస్యాకాదేరపరిహరణీయస్యమహతోఽహీనాచారోహంనృపశుర
శుభస్యాస్పదమపి। దయాసిన్ధోబన్ధోనిరవధికవాత్సల్యజలధే తవస్మా
రంస్మారంగుణగణమితీచ్ఛామిగతభీఃll౪౮ll అనిచ్ఛన్నప్యేవంయదిపునరి
తీచ్ఛన్నివరజస్తమశ్ఛన్నచ్ఛద్మస్తుతివచనభఙ్గీమరచయమ్। తథాపీత్థంరూ
పం వచనమవలమ్బ్యాపికృపయా త్వమేవైవంభూతం ధరణిధరమే శిక్ష
యమనఃll౪౯ll పితా త్వంమాతాత్వం దయితతనయస్తవంప్రియసు
హృత్త్వమేవత్వంమిత్రం గురురసిగతిశ్చాసి జగతామ్। త్వదీయస్తవ
ద్భృత్యస్తవపరిజనస్తవ్దగతిరహంప్రపన్నశ్చైవంసత్యహమపి తవైవా
స్మిహ భరఃll జనిత్వాహంవంశేమహతిజగతిఖ్యాతయశసాంశుచీనాంయు
క్తానాంగుణపురుషతత్త్వస్థితివిదామ్। సిసర్గాదేవత్వచ్చరణకమలైకాంత
మనసామధోధఃపాపాత్మాశరణదనిమజ్జామితమసిll౫౧ll అమర్యాదఃక్షు
ద్రోశ్చలమతిరసూయాప్రసవభూఃకృతఘ్నోదుర్మానీస్మరపరవ
శోవఞ్చనపరఃl నృశంసఃపాపిష్ఠఃకథమహమితోదుఃఖజలధేరపారా
దుత్తీర్ణస్తవపరిచరేయంచరణయోఃll౫౨ll రఘువరయదభూస్త్వం
తాదృశోవాయసస్యప్రణతఇతి దయాళుర్యస్యచైద్యస్యకృష్ణఃl ప్రతిభ
వమపరాద్ధుర్మద్ధసాయుజ్యదోఽభూర్వదకిమపదమాగస్తస్యతేఽస్తి
క్షమాయాఃll౫౩ll ననుప్రపన్నస్యకథేవనాథ తవాహమస్మీతిచయా
చమానఃl తవానుకంప్యస్మరతఃప్రసాదాంమదేకవర్జంకిమిదంవ్రతం
తేll౫౪ll అకృత్రిమత్వచ్చరణారవిన్దప్రేమప్రకర్షావధిమాత్మవన్తమ్।
పితామహంనాథమునింవిలోక్యప్రసీదమద్వృత్తమచిన్తయిత్వాll౫౫ll
యత్పదామ్భోరుహధ్యానవిధ్వస్తాశేషకల్మషఃl వస్తుతాముపయా
తోపంయామునేయంనమామితమ్ll ... ll౫౬ll

శ్రీమచ్ఛ్యామునముని విరచితం స్తోత్రరత్నం సమాప్తమ్

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమద్యామునమునయేనమః.

శ్రీమద్యామునముని విరచితా చతుశ్లోకీ.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సదాహృది॥

కాన్తస్తేపురుషోత్తమఃపతిరశేషాత్మనాం భోగదో
నేతాదేవి విహఙ్గశేశ్వరపురోయంవనీ మాతాచ మాయాజగత్
బ్రహ్మాద్యాదిసురవ్రజస్యజనయిత్రీత్వద్దాసదాసీగణ
శ్శ్రీరిత్యేవచనాత్తవాపిభగవత్యుక్తోమమాపీక్షణం
త్వాంవయమ్ ॥౧॥ యస్యాస్తేమహిమానమాత్మనఇవత్వద్వల్లభోపిప్రభు
ర్భక్తానాంలఘుమాత్రమిత్యవతరత్యానీయధన్యాత్మనాం
తాంత్వాందాసగణైరపిస్తుతచరీం స్తోష్యామ్యహంనిర్భయో
లోకైకేశ్వరిలోకనాథదయితేదాస్తేదయాంతేవిదన్ ॥౨॥ ఈషత్పక్ష్మరుణానిరీక్ష
ణసుధాసన్ధుక్షణాద్రక్ష్యతేనష్టంప్రాక్తదలాభతస్త్రిభువనంసమ్ప్రా
ప్త్యానన్దోదయమ్ । శ్రీయోనహ్యవిబిన్దలోచనమనఘ్నీ కాన్తాప్రసాదాదృ
తేసంసృత్యక్షరవైష్ణవాధ్వసునృణాంసమ్బధ్యతేకర్హిచిత్ ॥ 3 ॥
శాన్తానన్తమహావిభూతిపరమంయద్బ్రహ్మరూపంహరే
ర్మూర్తంబిభ్రతతోపితత్ప్రీతితరంరూపంయదత్యద్భుతమ్ । యాన్యన్యానియ
థాసుఖంవిహరతోరూపాణిసర్వాణితా న్యాహుస్తైరనురూపరూప
విభవైర్ధాత్రోపగూఢానితే ॥౪॥ ఆకారత్రయసమ్పన్నా మరవిన్దనివా
సినీమ్। అశేషజగదీశిత్రీంవన్దేవరదవల్లభామ్ ॥౫॥ * ఓమిత్యేకాక్షరం
బ్రహ్మ భగవన్నారాయణాభిధానమితానురూపస్వరూపరూపగుణ విభవైశ్వర్యశీలాద్యనవధి
కాతిశయాసఙ్ఖ్యేయకల్యాణగుణగణాంపద్మవనాలయాంభగవతీం
శ్రియందేవీంనిత్యానపాయినీంనిరవద్యాందేవదేవదివ్యమహిషీమ
ఖిలజగన్మాతరమస్మన్మాతరమశరణ్యశరణ్యామనన్యశరణశ్శరణ మ
హంప్రపద్యే ॥౬॥ ఉల్లాసపల్లవితపాలితసప్తలోకీ నిర్వాహకోరకిత
నేమకటాక్షలీలామ్ । శ్రీరఙ్గహర్మ్యతలదీర్ఘచతుశ్శతీపరిమళాం శ్రీరఙ్గరాజ

మహిమీం శ్రియమూశ్వరీమహం ॥ సమస్తజననీం వన్దే మైత్రేయస్య స్తన్యదా
యినీమ్ । శ్రేయసీం శ్రీనివాసస్య కరుణామివరూపిణీమ్ ॥ ॥౭॥

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమద్వానుమునివిరచితా చతుశ్లోకీ సమాప్తా.

శ్రీకాఞ్చీపూర్ణవిరచితం శ్రీదేవరాజాష్టకమ్.

శ్రీమతాకాఞ్చీమునింవన్దే కమలాపతినన్దనమ్ । వరదాఙ్ఘ్రి
సదాసక్తరసాయనపరాయణమ్ ॥ దేవరాజదయాపాత్రం శ్రీ
కాఞ్చీపూర్ణముత్తమమ్ । రామానుజమునేర్వాన్యం వన్దేహం
సజ్జనాశ్రయమ్ ॥ ... ... ❋

నమస్తే హస్తిశైలేశ శ్రీమన్మఞ్జులలోచన । శరణంత్వాంప్ర
పన్నోస్మిప్రణతార్తిహరాచ్యుత ॥౧॥ నమస్తపాణిసన్తానపరిపీణ
శరణోల్బణాః । విలసన్తకటాక్షాస్తే మయ్యస్మిన్ జగతాంపతే ॥ ౨ ॥
నిన్దితాచారకరణం నివృత్తంకృత్యకర్మణః । పాపీయాంస మమర్యాద
పాహిమాంవరదప్రభో ॥౩॥ సంసారమరుకాన్తారేదుర్వ్యాధివ్యాఘ్ర
భీషణే । విషయద్రుద్రగుల్మాఢ్యే తృషాపాదపశాలిని ॥ ౪ ॥ పుత్రదార
గృహక్షేత్రమృగతృష్ణాంబుపుష్కలే । కృత్యాకృత్యవివేకాన్ధం పరిభ్రా
న్తమితస్తతః ॥౫॥ అజస్రంజాతతృష్ణార్తమవసన్నాఙ్గమక్షమమ్ । క్షీణ
శక్తిబలాలోక్యం కేవలంక్లేశసంశ్రయమ్ ॥౬॥ సంతప్తంవివిధైర్దుఃఖైర్దు
ర్వారైరేవమాదిభిః । దేవరాజదయాసిన్ధో దేవదేవజగత్పతే ॥ ౭ ॥ త్వదీ
క్షణసుధాసిన్ధువీచివిక్షేపశీకరైః । కారుణ్యమరుతానీతై శ్శీతలైరభిషి
ఞ్చమామ్ ॥ ... ... ॥౮॥

శ్రీకాఞ్చీపూర్ణవిరచితం శ్రీదేవరాజాష్టకమ్
సమాప్తమ్.

శ్రీయై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమో.

శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితే గద్యత్రయే

శరణాగతిగద్య ప్రారమ్భః.

రామానుజదయాపాత్రం జ్ఞానవైరాగ్యభూషణమ్ । శ్రీమద్వేఙ్కటనాథార్యంవన్దేవేదాన్తదేశికమ్॥ యద్వా॥ శ్రీశైలేశదయాపాత్రంధీభక్త్యాదిగుణార్ణవమ్।యతీన్ద్రప్రణవంవన్దేరమ్యజామాతరంమునిమ్॥లక్ష్మీనాథసమారమ్భాంనాథయామునమధ్యమామ్ । అస్మదాచార్యపర్యన్తాంవన్దేగురుపరమ్పరామ్ ॥ నోనిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మవ్యామోహతస్తదితరాణితృణాయమేనే। అస్మద్గురోర్భగవతోఽస్యదయైకసిన్ధోరామానుజస్యచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥ మాతాపితాయువతయస్తనయావిభూతిస్సర్వంయదేవనియమేనమదన్వయానామ్ । ఆద్యస్యనఃకులపతేర్వకుళాభిరామంశ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళంప్రణమామిమూర్ధ్నా ॥ భూతంసరశ్చమహదాహ్వయభట్టనాథశ్రీభక్తిసారకులశేఖరయోగివాహౌ । భక్తాఙ్ఘ్రిరేణుపరకాలయతీన్ద్రమిశ్రాన్శ్రీమత్పరాఙ్కుశమునింప్రణతోస్మినిత్యమ్ ॥ ... ... ❋

యోనిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మవ్యామోహతస్తదితరాణితృణాయమేనే । అస్మద్గురోర్భగవతోస్యదయైకసిన్ధోరామానుజస్యచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥ వన్దేవేదాన్తగురూవరంచామీకరకరణ్డకమ్ । రామానుజార్యమార్యాణాంచూడామణిమహర్నిశమ్ ॥ ❋

భగవన్నారాయణాభిమతానురూపస్వరూపరూపగుణవిభవైశ్వర్యశీలాద్యనవధికాతిశయాసఙ్ఖ్యేయకల్యాణగుణగణాంపద్మవనాలయాంభగవతీంశ్రియందేవీంనిత్యానపాయినీంనిరవద్యాందేవదేవదివ్యమహిషీమఖిలజగన్మాతరమస్మన్మాతరమశరణ్యశరణ్యామనన్యశరణస్యశరణమహంప్రపద్యే.పారమార్థికభగవచ్చరణారవిన్దయుగైకాన్తికా

త్యన్తిక పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తికృత పరిపూర్ణానవరత నిత్యవిశద
తమానన్య ప్రయోజనానవధికాతిశయాతి ప్రీయభగవదనుభవజనితా
నవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేష శేషతైకరతిరూప ని
త్యకైఙ్కర్య ప్రాప్తిప్రత్యపేక్షయా పారమార్థికీ భగవచ్చరణారవిన్ద శర
ణాగతిర్యథావస్థితాఽవిరతాస్తుమే॥ అస్తుతే॥ తదైవసర్వం సమ్పత్స్య
తే॥అఖిలహేయ ప్రత్యనీకకల్యాణైకతానస్వేతర సమస్తనస్తువిలక్షణా
నన్త జ్ఞానానన్దైకస్వరూప, స్వాభిమతానురూపైక రూపాచిన్త్యది
వ్యాద్భుత నిత్యనిరవద్య నిరతిశయోజ్జ్వల్య సౌన్దర్య సౌగన్ధ్య సౌకుమా
ర్య లావణ్య యౌవనాద్యనన్తగుణనిధిదివ్యరూప, స్వాభావికానవధికా
తిశయ జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్తితేజ సౌశీల్యవాత్సల్య మార్దవార్జవ
సౌహార్ద సౌమ్యకారుణ్యమాధుర్య గామ్భీర్యౌదార్యచాతుర్య స్థైర్య
ధైర్యశౌర్యపరాక్రమసత్యకామసత్యసఙ్కల్పకృతిత్వకృతజ్ఞతాద్యసం
ఖ్యేయకల్యాణగుణగణౌఘమహార్ణవ, స్వోచిత విచిత్రానన్తాశ్చ
ర్య నిత్యనిరవద్యనిరతిశయ సుగన్ధ నిరతిశయ సుఖస్పర్శ నిరతిశయోజ్జ్వ
ల్య కిరీటమకుట చూడావతంస మకరకుణ్డలనైసర్గికహారకేయూర
కటక శ్రీవత్సకౌస్తుభముక్తాదామోదరబన్ధన పీతామ్బరకాఞ్చీగుణ నూ
పురాద్య పరిమితదివ్యభూషణ, స్వానురూపాచిన్త్యశక్తిశఙ్ఖచక్రగదా
ఖడ్గాద్యసంఖ్యేయనిత్యనిరవద్యనిరతిశయకల్యాణదివ్యాయుధ, స్వా
భిమత నిత్యనిరవద్యానురూప స్వరూపరూపగుణ విభవైశ్వర్యశీలాద్య
నవధికాతిశయాసంఖ్యేయ కల్యాణగుణగణ శ్రీవల్లభ, ఏవంభూతభూ
మీనీశానాయక, స్వచ్ఛన్దానువృత్తిస్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభేదాశేషశేష
తైకరతిరూపనిత్య నిరవద్య నిరతిశయజ్ఞానక్రియైశ్వర్యాద్యనన్తకల్యాణ
గుణగణ శేషశేషాశనగరుడప్రముఖనానావిధానన్తపరిజన పరిచారికా
పరిచరితచరణయుగళ, పరమయోగివాఙ్మనసాపరిచ్ఛేద్యస్వరూపస్వ
భావ,స్వాభిమతవిధివిచిత్రానన్తభోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానసమృ
ద్ధానన్తాశ్చర్యానన్తమహావిభవానన్త పరిమాణనిత్యనిరవద్యనిరతిశయ

వైకుణ్ఠనాథ, స్వసజాతీయానువిధాయి స్వరూపస్థితి పరివృత్తిశేష సతైక
స్వభావప్రకృతి పురుషకాలాత్మక వివిధచిత్రానన్త భోగ్యభోక్తృవర్గ
భోగోపకరణభోగస్థానరూప, నిఖిలజగదుదయవిభవలయలీల, సత్యకా
మ, సత్యసంకల్ప, పరబ్రహ్మభూత, పురుషోత్తమ, మహావిభూతే, శ్రీమన్నా
రాయణ, శ్రీవైకుణ్ఠనాథ, అపారకారుణ్యసౌశీల్యవాత్సల్యౌదార్యైశ్వర్య
సౌన్దర్యమహోదధే, అనాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య, ప్రణతార్తిహర, ఆశ్రి
తవాత్సల్యైకజలధే, అనవరతవిదితనిఖిలభూతజాతయాథాత్మ్య,
అశేషచరాచరభూతనిఖిలనియమనేతృత, అశేషచిదచిద్వస్తుశేషిభూత,
నిఖిలజగదాధార, అఖిలజగత్స్వామిన్, అస్మత్స్వామిన్, సత్యకా
మ, సత్యసజాతీయ, సకలేతర విలక్షణ, అర్థికల్పక, ఆపత్సఖ, శ్రీమన్నా
రాయణ, అశరణ్యశరణ్య, అనన్యశరణ స్వత్పాదారవిన్దయుగళంశర
ణమహంప్రపద్యే॥ ఆత్మద్వయమ్॥పితరం మాతరం దారాన్పుత్రా న్బ
న్ధూన్సఖీగురూ ఁరత్నాని ధనధాన్యాని క్షేత్రాణిచ గృహాణవ ॥
సర్వధర్మాంశ్చసన్త్యజ్యసర్వకామాంశ్చసాక్షరా । లోకవిక్రాన్త
చరణౌశరణంతేవ్రజంవిభో ॥ త్వమేవమాతాచ పితాత్వమేవత్వమేవ
బన్ధుశ్చగురుస్త్వమేవ । త్వమేవ విద్యాద్రవిణంత్వమేవ త్వమేవసర్వం
మమదేవదేవ॥ పితాఽసి లోకస్యచరాచరస్య త్వమస్యపూజ్యశ్చ గురు
ర్గరీయాన్ । నత్వత్సమోస్త్యభ్యధికఃకుతోన్యోలోకత్రయేప్యప్రతి
మప్రభావ ॥ తస్మాత్ప్రణమ్యప్రణిధాయకాయం ప్రసాదయే త్వామ
హమీశమీడ్యమ్। పితేవపుత్రస్యసఖేవసఖ్యుఃప్రియఃప్రియాయార్హసిదే
వసోఢుమ్ ॥ మనోవాక్కాయైరనాదికాలప్రవృత్తానన్తాకృత్య కరణకృ
త్యాకరణభగవదపచారభాగవతాపచారాసహ్యాపచార
రూపనానావిధానన్తాపచారానారబ్ధకార్యాననారబ్ధకార్యాన్కృతా
కరిష్యమాణాన్కరిష్యమాణాంశ్చసర్వానశేషతఃక్షమస్వ - అనాది
కాలప్రవృత్తవిపరీతజ్ఞానమాత్మవిషయంకృత్స్నజగద్విషయంచ విపరీ
తవృత్తంచాశేషవిషయమద్యాపివర్తమానంవర్తిష్యమాణంచ సర్వం క్ష

మస్వ॥మదీయానాదికర్మప్రవాహప్రవృత్తాంభగవత్స్వరూపతిరోధాన
కరీంవిపరీతజ్ఞానజననీంస్వవిషయాయాశ్చభోగ్యబుద్ధేర్జననీం దేహేన్ద్రి
యత్వేన భోగ్యత్వేన సూత్మరూపేణ చావస్థితాంజైవీం గుణమయీం
మాయాందాసభూతస్మగణాగతోఽస్మితవాస్మి దాసఇతివక్తారంమాంతా
రయ॥శ్లో॥తేషాంజ్ఞానీ నిత్యయుక్తఏకభక్తిర్విశిష్యతే । ప్రియోహిజ్ఞాని
జ్ఞానినోఽత్యర్థమహంసచమమప్రియ॥ ఉదారాస్సర్వ ఏవైతేజ్ఞానీత్వా
త్మైవమేమతమ్ । అస్థితస్సహియుక్తాత్మామామేవానుత్తమాం గతిమ్॥
బహూనాంజన్మనామన్తేజ్ఞానవాన్మాంప్రపద్యతే। వాసుదేవస్సర్వమితిస
మహాత్మాసుదుర్లభః ॥ ఇత్యాదిశ్లోకత్రయోదితజ్ఞానినంమాంకురుష్వ॥ పు
రుషస్సపరఃపార్థభక్త్యాలభ్యస్త్వనన్యయా । భక్త్యా త్వనన్యయాశక్యో
మద్భక్తింలభతేపరామ్ ॥ ఇతిస్థానత్రయోదితపరభక్తిమాంకురుష్వ॥ప
రభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్త్యైకస్వభావంమాంకురుష్వ॥పరభక్తి పరజ్ఞాన
పరమభక్తికృతపరిపూర్ణానవగతనిత్య విశదతమానన్యప్రయోజనానవధి
కాతిశయప్రియభగవదనుభవోఽహంతథావిధభగవదనుభవజనితానవధి
శయప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూపనిత్యకైంకర్యో
చాని, ఏవంభూతమత్తైంకర్యప్రాప్త్యుపాయతయావక్ష్యమాణ సమస్తవ
స్తువిహీనోఽనన్తతద్విరోధి పాపాకీర్త్యోఽనన్తమదపచారయుక్తో
ఽనన్త మదీయాపచారయుక్తోఽనన్తాసహ్యాపచారయుక్తోఽనేకతత్తా
ర్యకారణభూతానాది విపరీతాహంకారవిమూఢాత్మ స్వభావోఽనే
కతదుభయకార్యకారణభూతానాది విపరీతవాసనాసమ్బద్ధోఽనేకదు
ర్గుణప్రకృతి విశేష సమ్బద్ధోఽనన్తాలాధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవిక
సుఖమనఃఖతద్ధేతు తదితరోపేక్షణీయవిషయానుభవజ్ఞానసఞ్చారచరూ
పమచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తిక పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తి
విఘ్నప్రతిహతోపాయేనశేషాపి ప్రకారేణ ద్వయవక్తారంకేవలంమదీ
యమేవదయయానిశ్శేషవినష్టసహేతుక మచ్చరణారవిన్దయుగళైకా
న్తైకాత్యన్తిక పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తివిష్ణుమత్వ్సాధ

లబ్ధమచ్చరణారవిన్ద యుగళైకాన్తికాత్యన్తిక పరమభక్తిర్మత్ప్రసాదా
దేవసాక్షాత్కృతయథావస్థితమత్స్వరూపరూపగుణవిభూతిలీలోప
కరణవిస్తారోఽపరోక్షసిద్ధమున్నీయమ్యతామదనుభవోమద్దాస్యైకరసా
త్మస్వభావాత్మస్వరూపోమదేకానుభవో మద్దాస్యైక ప్రియతి పరిపూ
ర్ణానవరత నిత్యవిశదతమానన్యప్రయోజనానవధికాతిశయ ప్రియమద
నుభవ స్తవ తథావిధమదనుభవజనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశే
షావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూపనిత్యకిఙ్కరోభవ,పీనమ్యాతోసి, అ
ధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవికదుఃఖవిష్ణుగన్ధగన్ధహిత స్తవంద్వయమర్థాను
సన్ధానేన సహసదైవంవక్తా యావచ్ఛరీరపాతమత్రైవశ్రీరఙ్గేసుఖమా
స్వ-శరీరపాతసమయేతు కేవలంమదీయత్వైకదయయాఽతిప్రబుద్ధోమా
మేవావలోకయన్నపరిచ్యుత పూర్వ సంస్కార మనోరథః జీర్ణ మివ వ
స్త్రంసుఖేనామాపరిక్షతింస్థూలసూక్ష్మరూపాం విసృజ్య తదానీమేవ
మత్ప్రసాదలబ్ధనిత్యవిభూతౌ మత్పరమవ్యోమ్ని మత్పరమపదే మత్ప్రాప్యభూతనిత్య
కైఙ్కర్యరూపాం మత్ప్రాప్తిం మత్ప్రాప్యభూతాం చ మదీయనిత్యకైఙ్కర్యరూపాం
మత్ప్రాప్తిం చ ప్రాప్స్యసి॥ మాతైభూదత్రసంశయః॥ శ్లోకమ్॥ అనృతంనో
క్తపూర్వం మేనచవక్ష్యే కదాచన। రామోద్వీర్నాభిభాషతే, సకృదేవ ప్రపన్నాయ తవాస్మీతి
చయాచతే। అభయంసర్వభూతేభ్యోదదామ్యేతద్వ్రతంమమ॥ సర్వ
ధర్మాన్పరిత్యజ్య మామేకశరణంవ్రజ। అహంత్వాసర్వపాపేభ్యోమో
క్షయిష్యామి మాశుచః॥ ఇతిమయైవ హ్యుక్తమ్ ॥ అతస్తవం తత్వతో
మజ్జ్ఞానదర్శనప్రాప్తినిస్సంశయస్సుఖమాస్వ॥ శ్లోకమ్॥ అన్త్యకాలే
స్మృతిర్యాతుతవైజ్యకారితా। తామేనాంభగవన్నద్యక్రియమా
ణాంసరుష్వమే॥ ... ... *

ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితమ్
శరణాగతిగద్యం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ రంగ నాథాయ నమః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

అథ శ్రీరఙ్గగద్యప్రారమ్భః

చిదచిత్పరతత్త్వానాం తత్త్వయాథార్థ్యవేదినే।
రామానుజాయమునయే నమోఽమునగరీయసే॥

స్వాధీనత్రివిధచేతనాచేతనస్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదం, క్లేశకర్మాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టం, స్వాభావికానవధికాతిశయజ్ఞానబలైశ్వర్యవీర్యశక్తితేజస్సౌశీల్యవాత్సల్యమార్దవార్జవ సౌహార్దసామ్యకారుణ్యమాధుర్యగామ్భీర్యాదార్యచాతుర్యస్థైర్యధైర్యశౌర్య పరాక్రమ సత్యకామసత్యసఙ్కల్పకృతిత్వ కృతజ్ఞతాద్యసంఖ్యేయ కల్యాణగుణౌఘమహార్ణవం, పరబ్రహ్మభూతం, పురుషోత్తమం, శ్రీరఙ్గశాయినం, స్వస్మై తస్మై స్వామినమ్, పరిబుద్ధనిత్య నియామ్య నిత్యదాస్యైక రసాత్మస్వభావోఽహం తదేకానుభవస్తదేకప్రియకరపూర్ణం, భగవన్తం, నిశదతమానుభవేన నిరన్తరమనుభూయతదనుభవజనితా నవధికాతిశయ ప్రీతికారితా శేషవస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూపనిత్యకైఙ్కర్యోభవాని- స్వాత్మనిత్యనియామ్యనిత్యదాస్యైకరసాత్మస్వభావానుసన్ధానపూర్వక భగవదనవధికాతిశయస్వామ్యాద్యఖిలగుణగణానుభవజనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారితా శేషావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూప నిత్యకైఙ్కర్యప్రాప్త్యుపాయభక్తితదుపాయసమ్యక్జ్ఞానతదుపాయసమీచీనక్రియాతదనుగుణసాత్విక తాస్తిక్యాదిసమస్తాత్మగుణవిహీనః దురుత్తరానన్త తత్పరిభవ జ్ఞానక్రియానుగుణానాది పాపవాసనామహార్ణవాన్తర్నిమగ్నః తిలతైలవద్దారువహ్నివద్దుగ్ధేచ త్రిగుణాత్మకస్వరూప స్వభావా చేతనప్రకృతి వ్యాప్తి రూపదురత్యయభగవన్మాయాతిరోహిత స్వప్రకాశః అనాద్య విద్యాసఞ్చితానన్తాశక్యనిస్సీమశకర్మ పాశప్రగ్రథితః అనాగతానన్తకాల సమీక్షయాప్యదృష్టసన్తారోపాయోఽనిఖిలజన్తుజాతశరణ్యశ్రీమన్నారాయణ

తేవ చరణారవింద యుగళం శరణమహం ప్రపద్యే ॥ ఏవమవస్థితస్యా
ప్యర్థిత్వ మాత్రేణ పరమకారుణికో భగవాన్ స్వానుభవ పీ ర్యోవనీ
తైకా న్తికాత్యన్తిక నిత్యకైఙ్కర్యైకరతిరూప నిత్యదాస్యం చాస్యతీ
తి విశ్వాసపూర్వకం భగవన్తం నిత్యకిఙ్కరతాంప్రార్థయే॥ శ్లోకమ్॥ త
వానుభూతిసంభూతప్రీతికారితదాసతామ్। దేహిమేకృపయానాథనజా
నేగతిమన్యథా ॥ సర్వావస్థోచితా శేషశేషతైకరతి స్తవ।భవేయంపుణ్ణ
రీకాక్షత్వమేవై వంకురుష్వమామ్॥ఏవంభూతతత్వయాథాత్మ్యవబోధ
తదిచ్ఛారహితస్యాప్యేత దుచ్చారణ మాత్రేణలభ్యనైనోవ్యమానార్థ
పరమార్థనిష్ఠం పునస్తవమే వాద్యైవకారయ, అపారకరుణాంబుధే
అనాలోచితవిశేషాశేష లోకశరణ్య ప్రణతా ర్తి హర ఆశ్రిత వాత్స
ల్యైకమహోదధే అనవరత విదిత నిఖిలభూతజాత యాథాత్మ్య అశే
షచరాచరభూత నిఖిలనియమననిరత అశేష చిదచిద్వస్తుశేషీభూత ని
ఖిలజగదాధార అఖిల జగత్స్వామిన్ అస్మత్స్వామిన్ సత్యకామ స
త్యసఙ్కల్ప సకలేతరవిలక్షణ అధికకల్పక ఆపత్సఖ కాకుత్థ్స శ్రీమ
న్నారాయణ పురుషోత్తమ శ్రీరఙ్గనాథ మమనాథ నమోనమోస్తుతే॥

ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితే గద్యత్రయే
శ్రీరఙ్గగద్యమ్ సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

అథ శ్రీవైకుణ్ఠ గద్య ప్రారమ్భః.

యామునార్య సుధాంభోధి మవగాహ్య యథామతి।
ఆదాయ భక్తి యోగాఖ్యంరత్నంసన్దర్శయామ్యహమ్॥

స్వాధీన త్రివిధ చేతనాచేతన స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదమ్, క్లేశక
ర్మాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టమ్,స్వాభావికాఽవధికాతిశయ జ్ఞానబలైశ్వ
ర్య వీర్య శక్తితేజస్తిరస్కృత్యసఙ్ఖ్యేయ కల్యాణ గుణ గణౌఘ మహార్ణ

వమ్, పరమపురుషమ్, భగవన్తమ్, నారాయణమ్, స్వామిత్వేన సుహృత్వేన గురుత్వేనచపరిగృహ్యాఐకాన్తికాత్యన్తికతత్పాదాంబుజద్వయపరిచర్యైక మనోరథఃతత్పాదాంబుజద్వయప్రపత్తేరన్యన్నమేకల్పకోటిసహస్రేణాపి సాధనమస్తీతి మన్వానఃతస్యైవ భగవతోనారాయణస్యాఖిల సత్వదయైకసాగరస్యానాలోచిత గుణాగుణాఖణ్డజనానుకూలమర్యాదశీలవతఃస్వాభావికానవధికాతిశయగుణవత్తయాచేతిర్యఙ్మనుష్యాద్యఖిలజన హృదయానందనస్య ఆశ్రిత వాత్సల్యైకలబ్ధేర్భక్తజన సంశ్లేషైకభోగస్యనిత్యజ్ఞాన క్రియైశ్వర్య భోగసామగ్రీసమృద్ధస్య మహావిభూతేఃశ్రీమచ్చరణాదవిన్దయుగళ మనన్యాత్మసఞ్జీవనేవ తద్గతసర్వభావేన శరణమనువ్రజేత్ తతశ్చపరిత్యహమాత్మోజ్జీవనాయైవమనుస్మరేత్. చతుర్దశ భువనాత్మమణ్డమ్, దశగుణితోత్తరంచావరణసప్తకమ్, సమస్తంకార్యకారణజాతమతిత్య పరమవ్యోమశబ్దాభిధేయే బ్రహ్మాదీనాంవాఙ్మనసాగోచరే శ్రీమతివైకుణ్ఠేదివ్యలోకే సనకవిధి శివాదిభిరభ్యర్చ్యనిత్యస్వభావైశ్వర్యైర్నిత్యసిద్ధైరనంతైర్భగవదానుకూల్యైక భోగైర్దివ్యపురుషైర్మహాత్మభిరాపూరితే తేషామపి ఇయత్పరిమాణ మియదైశ్వర్య మీదృశస్వభావమితి పరిచ్ఛెత్తుమయోగ్యే దివ్యావరణశతసహస్రావృతే దివ్యకల్పకతరూపశోభితే దివ్యోద్యానశతసహస్రకోటిభిరావృతే అతిపర్యాణే దివ్యాయతనే కస్మిం శ్చిద్విచిత్ర దివ్యరత్నమయ దివ్యాస్థానమణ్టపె దివ్యరత్నస్తమ్భశతసహస్రకోటిభిరుపశోభితే దివ్యనానారత్నకృతస్థలవిచిత్రితే దివ్యలజ్జాకారాలఙ్కృతే పరితఃపతిత్రిః పతమానైఃపాదపస్థైశ్చ నానాగన్ధవద్భిర్దివ్యపుష్పైఃశోభమానైర్దివ్యపుష్పోపవనైరుపశోభితే సఙ్కీర్ణపారిజాతాదికల్పద్రుమోపశోభితైరసఙ్ఖ్యైశ్చ కైశ్చిదన్యైఃపుష్పరత్నాది నిర్మిత దివ్యలీలామణ్టప శతసహస్రోపశోభితైస్సర్వదానుభూయమానైరవ్యపూర్వవిచార్యమాణాద్భుతైఃక్రీడాశైల శతసహస్రైరలఙ్కృతైఃనానారాయణదివ్యలీలాసాధారణైఃకైశ్చిత్పు

ద్మవనాలయా దివ్యలీలా సాధారణ్యా, వైశ్చి చ్చుకశారికా మయూర కోకిలాదిభిర్ని కోమళకూజితై రాకులైర్దివ్యోద్యాన శతసహస్ర కోటి భిరావృతే,మణిముక్తాప్రవాళ కృతసోపానైర్దివ్యామలామృతరసోదకై ర్ది వ్యాణ్డజవరై రతిరమణీయ దర్శనై రతి మనోహరమధుర స్వరై రా కులై రంతస్థ న్ముక్తామయ దివ్యక్రీడాస్థానోపశోభితై: దివ్యసాగన్ధిక వాపీశతసహ సై ర్దివ్య రాజహంసావలి విరాజితై రావృతే నిరస్తా తిశయానందైకరసతయా చానన్యాశ్చ ప్రవిష్టానున్మాదయద్భిర్ని కీడో ద్దేశై ర్విరాజితే,తత్ర తత్ర కృత దివ్య పుష్ప పర్యఙ్కోపశోభితే,నా నాపుష్ప సవాస్వాద మృత్తభృఙ్గావలీభిరుద్గీయమానదివ్యగాన్ధర్వేడా పూరితే చన్దనాగరుకర్పూర దివ్య పుష్పావగాహి మన్దానిలాసేవ్యమా నే మధ్యే పుష్పసఞ్చయ విచిత్రితే మహతి దివ్యయోగపర్యఙ్కే అనం తభోగిని శ్రీమద్వైకుణ్ఠేశ్వర్యాది దివ్యలోక మాత్మకాన్యా విశ్వమా ప్యాయయన్యా శేషశేషాశనాది సర్వం పరిజనం భగవత స్తత్తదవస్థో చిత పరిచర్యాయామ్యాజ్ఞాపయన్యా శీలరూప గుణవిలాసాదిభిరాత్మా నురూపయా శ్రియా సహాసీనం ప్రత్యగ్రోన్మీలిత సరసిజ సదృశ నయ నయుగళంస్వచ్ఛనీలజీమూతసజ్ఞాశంఅత్యుజ్వల పీతవాససంస్వయా ప్రభయాఽతి నిర్మలయాఽతిశీతలయాఽతికోమలయా స్వచ్ఛమాణిక్యా భయాకృత్స్న ం జగద్భాసయన్త,మచిన్త్య దివ్యాద్భుత నిత్య యావ న స్వభావ లావణ్యమయామృత సాగరమ్,అతి సౌకుమార్యా దీషత్ప్ర స్విన్న వదాలత్యమాణ లలాట ఫలకదివ్యాలకావలీ విరాజితమ్, ప్రబు ద్ధముగ్ధామ్బుజ చారులోచనం సవిభ్రమ భ్రూలతముజ్వలాధరం శుచి స్మితం కోమలగణ్డమున్నసం ఉదగ్ర ఫీనాంస విలమ్బి కుణ్డలాలకావలీ ఋన్ధుర కమ్బుకన్ధరం ప్రియావతంసోత్పల కర్ణ భూషణశ్లథాలకాబన్ధవి మర్దశంసిభిః చతుర్భి రాజానువిలమ్బిభిర్భుజై ర్విరాజితం అతికోమలది వ్యరేఖాలఙ్కృతా తామ్ర కరతలం దివ్యాఙ్గులీయక విరాజితమతికో మల దివ్యనఖావళీ విరాజితా తిరశ్చీనాఙ్గులీభి రలఙ్కృతం తత్ప్రణోన్మీ

లిత పుణ్డరీక సదృశ చరణయుగళం అతిమనోహర కిరీట మకుటచూడా
వతంస మకరకుణ్డల గ్రైవేయక హార కేయూర కటక శ్రీవత్స కౌస్తు
భ ముక్తాదామోదర బన్ధన పీతామ్బర కాఞ్చీగుణ నూపురాదిభిరత్య
న్త సుఖస్పర్శైర్ది వ్యగంధైర్భూషణైర్భూషితమ్, శ్రీమత్యావై జయన్త్యా
వనమాలయా విరాజితం శఙ్ఖచక్ర గదాసికాఙ్గాది దివ్యాయుధైస్సే
వ్యమానం స్వసఙ్కల్ప మాత్రావర్జిత ప్రజగజ్జన్మస్థితి ధ్వంసాదికే శ్రీమతి
విష్వక్సేనే న్యస్తసమస్తాత్మైశ్వర్యం వైనతేయాది భిస్స్వభావతోనిర
స్తసమస్త సాంసారిక స్వభావైర్భగవత్పరిచర్యాకరణ యోగ్యై
ర్భగవత్పరిచారైర్యుక్త భోగైర్నిత్యసిద్ధైరనంతైర్యథా యోగం సేవ్య
మానం ఆత్మభోగేనాను సంహిత పరాదికాల దివ్యామల క్రోమ
లావలోకనేన విశ్వ మాహ్లాదయన్త, మీషదున్మీలిత ముఖాంబుజోదర
వినిర్గతేన దివ్యాననారవిన్ద శోభాజననేన దివ్యగాంభీర్యాదార్య సౌ
న్దర్య మాధుర్యాద్యనవధిక గుణగణ విభూషితేన అతిమనోహర
దివ్యభావగర్భేణ దివ్యలీలాలాపామృతేన అఖిలజనహృదయాన్తరా
ణ్యాపూరయన్తం భగవన్తం నారాయణం ధ్యానయోగేనదృష్ట్వా తతో
భోగవతో నిత్యస్వామ్యమాత్మనో నిత్యదాస్యంచ యథావస్థిత మనుస
న్ధాయ కదాహం భగవన్తం నారాయణం మమ కులధనం మమభో
గ్యం మమ మాతరం మమ పితరం మమ సర్వం సాక్షాత్కరవా
ణిచక్షుషా కదాహం భగవత్పాదామ్బుజ ద్వయం శిరసాసఙ్గ్రహి
ష్యామి కదాహం భగవత్పాదామ్బుజద్వయ పరిచర్యాశయా నిరస్త
సమస్తేతర భోగాశోఽపగత సమస్త సాంసారిక స్వభావః తత్పా
దామ్బుజద్వయం ప్రవేక్ష్యామి * కదాహంభగవత్పాదామ్బుజద్వయ
పరిచర్యాకరణయోగ్యస్తదేకభోగ స్తత్పాదౌ పరిచరిష్యామి * కదా
మాం భగవాన్ స్వకీయయాఽతి శీతలయాదృశాఽవలోక్యస్నిగ్ధగమ్భీ
ర మధురయా గిరాపరిచర్యాయా మాజ్ఞాపయిష్యతీతి భగవత్పరిచర్యా
యా మాశాం వర్ధయిత్వా తయైవాశయా తత్ప్రసాదోపబృంహితయా

భగవన్తముపేత్య దూరాదేవ భగవన్తం శేషభోగే శ్రియా సహాసీనం వైనతేయాదిభిస్సేవ్యమానం సమస్తపరివారాయ శ్రీమతే నారాయణాయ నమఇతి ప్రణమ్యోత్థాయోత్థాయ పునఃపునఃప్రణమ్యాత్యన్తసాధ్వస వినయావనతో భూత్వా భగవత్పారిషద గణనాయకైర్ద్వార రపాలైశ్చకృపయా స్నేహగర్భయాదృశాఽవలోకితస్సస్మ్య గభివన్దితైశ్శైశ్శైరేవానుమతోభగవన్తముపేత్య శ్రీమతామూల మన్త్రేణ మూలే కాన్తికాత్యన్తిక పరిచర్యాకరణాయ సరిగృహ్ణీష్వేతియాచమానఃపరిణమ్యాత్మానం భగవతే నివేదయేత్ తతోభగవతా స్వయమేవాత్మసంజీవనేనా(మర్యాద శీలవతాతి ప్రేమాన్వితేనా)వలోకానేనావలోక్య సర్వదేశసర్వకాల సర్వావస్థోచితాత్యన్తశేషభావాయస్వీకృతోఽనుజ్ఞాతశ్చాత్యన్తసాధ్వస వినయావనతఃకింకుర్వాణఃకృతాంజలిపుటోభగవన్తముపాసీత. తతశ్చానుభూయమాన భావవిశేషనిరతిశయప్రీత్యాఽన్యతఃకించిత్కర్తుంద్రష్టుం స్మర్తుమశక్తఃపునరపి శేషభావమేవయాచమానోభగవన్తమేవావిచ్ఛిన్నస్నేహతోరూపేణావలోకయన్నాసీత.తతోభగవతాస్వయమేవాత్మసంజీవనేనావలోకనేనావలోక్య సస్మితమాహూయసమస్తక్లేశాపహం నిరతిశయసుఖావహ మాత్మీయంశ్రీమత్పాదారవిన్దయుగళం శిరసికృతం ధ్యాత్వాఽమృత సాగరాన్తర్నిమగ్న సర్వావయవస్సుఖమాసీత ॥ ... ... ❋

లక్ష్మీపతేర్యతిపతేశ్చ దయైకధామ్నో యోసౌ పురాస
మజనిష్టజగద్ధితార్థమ్ । ప్రాప్యంపరికాశయతునఃపరమంరహస్యం సంవాదపీషశరణాగతిమన్త్రసారమ్॥ ...

ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితమ్
శ్రీవైకుణ్ఠగద్యం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయనమఃి.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీనత్సచిన్హ్నామిశ్రకృతిమ

పఞ్చసు స్తవేషు శ్రీస్తవది ప్రారభ్యతే.

శ్రీమతే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీవత్సచిన్హ్నామిశ్రేభ్యో నమఉక్తిమధీనుహే।

యదుక్తయస్త్రయీకాన్తే యాన్తివిద్వన్మనోవ్రతామ్॥

స్వస్తిశ్రీర్ది శతాదశేషజగతాం సర్గోపసర్గస్థితీ స్సర్వర్గందుర్గ
పవర్గికపదం సర్వంచకుర్వన్హరిః యస్యావీక్ష్యముఖంతదిఙ్గితపరా
ధీనోవిభత్తేఽఖిలంక్రీడేయంఖలునాఽన్యదాస్యరసదా స్యాద్వైకరస్యా
త్తయా॥౧॥ హేశ్రీర్దేవి సమస్తలోకజననీంత్వాంస్తోతుమీహామహే యు
క్తాంభావయభారతీంప్రగుణయ ప్రేమప్రధానాంధియమ్ । భక్తింబన్ధ
యనన్దయాశ్రిత మిమందాసంజనంతావకం లక్ష్యంలక్ష్మికటాక్షవీచివి
సృతేస్తేస్యామచామీవయమ్ ॥౨॥ స్తోత్రంనామకిమామనన్తికవయోయ
ద్యన్త్యదీయాన్గుణానన్యత్రత్వసతోఽధిరోప్యభణితిస్తాతర్హ్యవన్ధ్యాభవ్యయి।
సమ్యక్సత్యగుణాభిధానమధో బ్రూయుఃకథంతాదృశీవాగ్వాచస్పతి
నాపిశక్యరచనా త్వత్సద్గుణార్ణోనిధేః ॥౩॥ యేజాచాం మనసాంచదు
ర్గ్రహతయా ఖ్యాతాగుణాస్తావకాస్తానేవప్రతిసామ్బుజిహ్వముదితా
వైమామికాభారతీ।హాస్యంతత్తునమన్మహేనహిచకోర్యేకాఽఖిలాం
చన్ద్రికాం నాలంపాతుమితిప్రగృహ్యరసనా మాసీత్సత్యంతృషి ॥౪॥
త్రోదీయానపిదుష్టబుద్ధిరపిన్సన్నహేహ్యనీహేహ్యపితే కీర్తిందేవిలిహా
న్నహంనచబిభేమ్యజ్ఞోనజిహ్రేమిచ । దూష్యత్వాస్తునతావతాన
హిశునాలీఢాపిభాగీరథీమ మ్యేచ్ఛావపినలజ్జతేనహిబిభేత్యార్తిస్తుతా
మ్యేచ్ఛునః ॥౫॥ ఐశ్వర్యంమహదేవవాఽల్పమథవా దృశ్యేతరుంసాంహి
యత్తల్లక్ష్మ్యాస్సముదీక్షణాత్తవయతస్సార్వత్రికంవర్తతే । తేనైతేన
నవిస్మయేమహిజగన్నాథోపినారాయణో ధన్యంమన్యతఈక్షణాత్తవ
యతస్సాత్మానమాత్మేశ్వరః ॥౬॥ ఐశ్వర్యం యదశేషపుంసియదిదంసా

న్దర్యలావణ్యయో రూపంయచ్చహి మజ్జనం కిమపీయల్లోకేసదిత్యుచ్య
తే । తత్సర్వంత్వదధీనమేవయదత శ్శ్రీరిత్యభేదేనవా యద్వాశ్రీమది
తీద్మశేనవచసా దేవిప్రథామశ్నుతే ॥౭॥ దేవిత్వన్మహిమావధిర్నహరిణా
నాపిత్వయాజ్ఞాయతే యద్యస్యైవ మథాపినైవయవయో స్సర్వజ్ఞతా
హీయతే । యన్నాస్తైవ తదజ్ఞతామనుగుణాం సర్వజ్ఞతాయావిదు
ర్వ్యోమాబ్జమిదన్తయా కిలవిదన్భాగ్రిన్తోయమిత్యుచ్యతే ॥ ౮ ॥
లోకేవనస్పతిబృహస్పతితారతవ్యం యస్యాగ్రిప్రసాదపరిణామ ముదా
హరన్తి । సాభారతీభగవతీతుయదీయదాసీ తాందేవదేవమహిషీంశ్రి
యమాశ్రియామః ॥౯॥ యస్యాగ్రికటాక్ష మృదువీక్షణదీక్షణేన సద్యస్స
ముల్లసితపల్లవముల్లలాస । విశ్వంవిపర్యయ -సముత్థవిపర్యయం పా
క్తాందేవదేవమహిషీంశ్రియమాశ్రియామః ॥౧౦॥ యస్యాగ్రికటాక్షవీ
క్షాక్షణలక్షలక్ష్మీతామహేశాస్స్యుః । శ్రీరంగరాజమహిషీ సామా
మపివీక్షతాంలక్ష్మీః ॥ ... ... ॥౧౧॥

ఇతి హరితకులతిలక శ్రీవత్సాంకమిశ్రవిరచిత శ్శ్రీస్తవ
స్సంపూర్ణః.

శ్రీవత్సచిన్హమిశ్రకృతిషు పఞ్చసు స్తవేషు
శ్రీ వ ర ద రా జ స్తవః.

శ్రీవత్సచిన్హమిశ్రేభ్యోనమఉక్తిమధీమహే।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠేయాన్తిమజ్ఞశనూత్రతామ్॥

స్వస్తిహస్తిగిరిమస్తశేఖర స్సన్తనోతుమయిసంతతంహరిః । నిస్స
మాభ్యధికమభ్యదత్తయం దేవమూపనిషదీసరస్వతీ ॥౧॥ శ్రీనిధంనిధిమ
పారమర్థినామపర్థితార్థపరిదానదీక్షితమ్ । సర్వభూతసుహృదందయా
నిధిం దేవరాజమధిరాజమాశ్రయే ॥౨॥ నిత్యమిన్దిరయపథాతిగంమహా
యోగినామపిసుదూరగంధియః । అభ్యనుశ్రవశిరస్సుదుర్గ్రహంపాస్తు

దురస్తికరిశైలమస్తకే ॥౩॥ వల్లీకాశ్రుతిమతల్లికామయీ యేనపల్లవి
తవిశ్వశాఖయా । స్వశ్రియాకరిగిరేరనుక్రియాం వష్టిమృష్టవరచంత
మాశ్రయే ॥౪॥ యంపరోక్షముపదేశతస్త్రయీనేతినేతిపరపర్యుదా
సతః । వక్తియస్తమపరోక్షమీక్షయత్యేషతం కరిగిరింసమాశ్రయే॥౫॥
ఏషఈశఇతిచిర్ణయం త్రయీభాగధేయ రహితేషునోదిశేత్ । హస్తి
ధామనినిర్ణయేతకోదేవరాజమయమీశ్వర స్త్వితి ॥౬॥ హైకుదృష్ట్య
భినివిష్టచేతసాం నిర్విశేషసవిశేషతాశ్రియమ్ । సంశయంకరిగిరిర్ముద
త్యసౌ తుజ్ఞమజ్ఞళగుణాస్పదేహరౌ ॥ ౭ ॥ న్యాయతర్కముమిముఖ్య
భాషితై శ్శోధితైస్సహకధంచనత్రయీ । జోషమేద్ధరిమనం హసోజ
నాహస్తిధామసకలంజనంస్వయమ్ ॥౮॥ అద్భుతంమహదసీమభూమ
కం కించిదస్తికిలవస్తునిస్తులమ్ । ఇత్యఘోషయదిదం తదగ్రత స్తద్వ్యమేవ
కరిధామ్ని దృశ్యతే ॥౯॥ సంవదేతకిలయత్ప్రమాంతరై స్తత్ప్రమాణమి
తియేహిమేనిరే । తన్మతేహిబతమానతాంగతా హస్తినాద్యవరవస్తుని
త్రయీ ॥౧౦॥ గుణాయత్తంలోకేగుణిషు హిమతంమంగళపదంవిపర్య
స్తంహస్తిక్షితిధరపతేత త్త్వయిపునః। గుణాస్సత్యజ్ఞానప్రభృతయఉత
త్వద్గతతయాశుభీధూయం యాతాఇతిహినిరణైష్మశ్రుతివశాత్ ॥౧౧॥
నిరాబాధంనిత్యంనిరవధినిరంహో నిరుపమంసదాశాస్తంశుద్ధం ప్రతిభ
టమవద్యస్యసతతమ్ । పరంబ్రహ్మామ్నాతంశ్రుతిశిరసి యత్తద్వరదతేవ
రంరూపం సాక్షాత్తదిదమపదంవాఙ్మనసయోః ॥ ౧౨ ॥ ప్రశాన్తానం
తాత్మానుభవజమహానందమహిమ ప్రశక్తధ్యై మిత్యానుకృతవితరంగా
ర్ణవదశత్ । పరంయత్తేరూపం స్వసదృశదరిద్రం వరదతత్త్రయీవి
స్పృక్షంతీ పరనిరసనేశ్యాత్యతిపరమ్ ॥ ౧౩ ॥ నవక్తుంనశ్రోతుంనమని
తుమధోపాసిషియితుం నచదృష్టుం శ్రేష్ణాతదనునచభోక్తుంహిమనుశ
కమ్ । పరంయద్వస్తూక్తంనవరదసాక్షాత్తదసిభోకధంవిశ్వస్రైత్వం
కరిగిరిపురస్తిష్ఠసఇహ ॥ ౧౪ ॥ ప్రకృష్టంవిజ్ఞానం బలమతులమైశ్వర్య
మఖిలం విమర్యాదం వీర్యంవరదపరమాశక్తిరపిచ । పరంతేజశ్చేతిప్ర

వరగుణషట్కం ప్రథమజంగుణానాం నిస్సీమ్నాంగణనవిగుణానాంపి
సవభూః ॥౧౫॥ గుణైష్షడ్భిస్తే స్వతైఃప్రథమతర మూర్తిస్తవబభౌ తత
స్తిసృస్తేషాంతిస్రోయుగయుగళైర్నిత్రిభిరభూః।వ్యవస్థాయాంచైషాంనను
వరదఽసౌ విష్కృతివశాద్భవ్వా సర్వాత్మైవస్వగణిత మహామ్నళ గు
ణః ॥౧౬॥ ఇయంవైయూహోవై స్థితిరధకలేచ్ఛావిహృతయే విభూతి
నాంమధ్యేసురనరతిరశ్చామవతరన్ । సజాతీయస్తేషామితు విభవా
ఖ్యామపి భజన్కరీశత్వంపూర్ణో వరగుణగణై స్తాంస్తగయస ॥౧౭॥
పరోవావ్యూహోవా విభవఉతవా ర్చావతరణోభవాన్వాంతర్యామీ
వరవరదయోయోభవసివై । ససత్వంసనైశ్వరగుణగణా బిభ్ర
దబలాన్ భజదభ్యేభ్యస్వేవంసతతమితరేభ్యస్తి స్వతరథా ॥౧౮॥
చయాఖ్యాంత్యాదార్యప్రమదిమసమతా సాహృదధృతిప్రసాద ప్రేమా
జ్ఞాఽశ్రితసులభతాద్యావరగుణాఃతథాసౌందర్యాద్యా స్తవవరదరా
జోత్తమగుణావిసీమానో సంఖ్యాఃప్రణత జనభోగంప్రసువలె ॥౧౯॥
అవన్యాధీనత్వంతవకిలజగుర్వికగిరధిపరాధీనంత్వాంతుప్రణతపరతం
త్రమమనుమహే । ఉపాలంభోఽయంభోశ్రియతిబతసార్వజ్ఞమపితేయ
తోదోషంభక్తేష్వివవరదనైవాకలయసి ॥౨౦॥ పాణిపాదవదనేక్షణ
శ్రవణైరమ్బుజాన్యపదిశన్వరదత్వమ్ । బాహుభిస్తవతి విశాలతమాలా
నాంజనంకరిగిరేగసిశ్చంగమ్॥౨౧॥ త్వాముదారభుజమున్న మాయ
తర్ణపాశపరికర్మగదంసమ్ । ఆయతాక్షమభిజాత కపోలం పారణీ
యతివరప్రదదృక్షే ॥౨౨॥ నీలమేఘనిభమజ్జనపుఞ్జ శ్యామకుంతలమనం
తశయంత్వామ్ । అబ్జపాణిపదమమ్బుజనేత్రం నేత్రిసాతుకరికిశస
దామే ॥౨౩॥ త్వక్చదృక్చనిపిపాసతిజిహ్వ విహ్వలాశ్రవణవత్పరవృత్తా।
నాసికాత్వయికరీశతథేతి ప్రాప్నుయాంకథమిమాంస్వీదవస్థామ్ ॥౨౪॥
ఆధిరాజ్యమధికంభువనానామీశ లేపిసునయనిర్మలమాళిః । చూళికా
మణిసహస్రచరీచేర్వాస్తిభూషణభవత్యుదయాద్రిః ॥౨౫॥ ఉద్ధరత్యుపరి
భక్తజనానిత్యార్ధ్వతాశ్రియణసూచితశక్తిమ్ । ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకం

బహుమానాతిథిం విభర్షి వరదస్వలలాటే ॥ ౨౬ ॥ కర్ణికాతవకరీశకేసీ
పాకర్ణభూషణముతాంసవిభూషా। అంసలంబ్యలకభూషణమాలా
మానసస్యమమవాపరికర్మ ॥ ౨౭ ॥ పారిజాతవిటపానభితోయా పుష్ప
సమృదుదియాత్కరినాథ। తాంవిడమ్బయతితావకబాహుప్రావృతాతు
కటకాంగదలక్ష్మీః॥ ౨౮॥ మధ్యమానచలఫేనిలసిన్ధుపోర్మితకుణదశాంగ
మితౌతే|వక్షసిస్ఫురితమాక్తికహారేకాస్తుభశ్చకమలాచకరీశ॥౨౯॥ అజ్ఞ
నక్షితిభృతోయదినామోపత్యకావరదహే మనుయాస్యాత్ । తాదృశీ
తవవిభాతితులక్ష్మీరాంబరీ బతవిడమ్బితవిద్యుల్॥౩౦॥ పరభాగమియా
దృవేస్తమిసాగి వరదాద్యత్వయితస్మిశామయామః । గమితాతవవక్త్రి
చిత్రభానోర్ధ పరభాగంనను కాన్తలీతమిస్రా ॥ ౩౧ ॥ ఉభయోరపి పక్ష
యోస్థితిర్యావిషమీభావవిరాసదాఽష్టమీశి।ఉపమానజసవ్యదేహిసే
న్దోర్వరదాభూద్భవతో లలాట లక్ష్మ్యాః ॥ ౩౨ ॥ అళకాళిచికీర్షయాకి
లాత్తానుపరీచిక్షిషయాలలాటపట్టె । సుషమీనికషీకృతాభ్రువాతేవర
దస్యాదకృతత్వతస్తునైషమ్ ॥ ౩౩ ॥ శ్రవసశ్చదృశశ్చశబ్దరూపగ్రహణే
తేనహిజీవవద్వ్యవస్థా । ఉభయోరభిలేక్షణక్షమత్వాద్వరదాతశ్చ
ణాశ్రయాదృశౌతే॥౩౪॥కరుణారసవాహివీక్షణోర్మ్యోర్వరదప్రేమమయ
ప్రవాహభాజః । తతతీర వనావలీభ్రువాద్యుక్కలసిన్ధోస్తవనాసికైవసే
తుః ॥ ౩౫ ॥ విభవం వివృణోతివిస్ఫురణీతే రుచమావిషురుతే కృపా
మపారామ్ । అభివర్షతి హర్షమగ్ర్యభావం తనుతే తేవరదైష దృష్టి
పాతః ॥౩౬॥ అరుణాధరపల్లవెలసన్వరదాసౌద్విజచన్ద్రికాతే।
అధివిద్రుమమస్తనిస్తులాళీరుచమావిషురుతేహిపుష్కరాక్ష॥౩౭॥ స్మి
తసీధురికావిసిప్తతంతీతవనక్షస్స్థలభూతలేవికీర్ణా। వరదప్రభవర్తిహా
రలక్ష్మీమపిముక్తావళికానదీవతజ్జా ॥ ౩౮ ॥ పరిమండిత రాస మండలా
భిర్వరదాభ్యర్థితమభీష్టగోపికాభిః । అనువృత్తతదాతన ప్రహర్షావివపు
ల్లంహి కపోలయోర్యుగంతే ॥ ౩౯ ॥ ముఖమున్నమయాతాక్షముద్య
త్స్మితదన్తురుచిరాధరంనతభ్రు। లసదంసవిలమ్బికర్ణపాశం మయి

తేనిశ్చలమస్తుహ స్తినాథ॥౪౦॥పద్మాయాఃపరిణయరసాత్సమాసజంత్యా
స్సంబాహుం సుబహుమతోభుజేనతేన । కాంనామాన్వభవదహో
దశాం తదాత్వే కంస్తేకరిగిరినాథకమ్బుకాన్తిః ॥౪౧॥ సాయామాథృ
తపరిణద్ధయోభయోహా తాదృశ్యస్ఫుటమధవాదిశశ్చతస్రోః । వత్వా
రోవరదవరప్రదా స్వదీయాభాస స్తేభుజపరిఘా స్తమాలనీలాః॥౪౨॥ఆ
శ్లేషేవరదభుజా స్తవేన్దిరాయా గోపీనా మభిమతరాస బన్ధనేవా । బ
న్ధేవాముదమధికాం యశోదయాహోసంప్రాప్తా స్తవనవనీత మోషదోషాత్ ॥౪౩॥ సాలీయాఇవవిటపాస్సపల్లవాగ్రాకల్లోలాఇవ జలధే
స్సవిద్రీమాగ్రాణిః । భోగీంద్రాఇవచఫణామణీద్ధవక్త్రాభాసంతే వరద
భుజా స్తవారుకాగ్రాః ॥౪౪॥ అంభోజేస్వయమభినన్దనంచకర్థ్యో
ణీభ్రీం పునరభిభశ్చనప్తరాత్రమ్ । సప్తానాంవివలయసిస్మకణ్ముష్టా
మాస్లానావరదతదాపిపాణయస్తే ॥౪౫ ॥ రింఖాతో వ్రజ సదనాజ్ఞ
ణేపుకిలే గోయష్టిగ్రహణవశాన్న గోపగోష్ఠ్యామ్ । ఆలంబాద్ధయ
నయసూత్రతోత్రయోర్వాపాణీనాం వదదలవారుణత్వ మాసీత్ ॥౪౬॥
సర్వజ్ఞాస్సముచితశక్తయస్సజైవ త్వత్సేవానియమ జుషస్త్వదేక భోగాః । హేతీనామధిపతయస్సదాకిమేతా శ్శోభార్థంవరదబిభర్షిహర్ష
తోవా ॥౪౭ ॥ కింధాతుర్గగన విధాన మాతృకాభూద్వక్షస్తే వరదవ
రేణ్య యత్రనామ । పద్మాయాముఖమధకాస్తుభశ్చజాతోచంద్రార్కా
వుడునికరాయతేతు హారః ॥౪౮ ॥ అణ్డానాంత్వదుదరమామనంతిసం
తస్థానం తద్వరదకథన్ను కార్మ్యమస్య । మాహాత్మ్యంస్వత ఇహయే
షునూనమేషామృద్ధిస్సాన్నహిమకరీనహీతరేషామ్॥౪౯॥ సౌన్దర్యా
మృతరసవాహచేగజస్యాదావర్తస్తవకిలపద్మనాభనాభిః । తత్పద్మంవ
రదవిభాతి కాంతిమయ్యా లక్ష్మ్యాస్తేసకలవపుర్జుషోనుసద్మ ॥౫౦॥యా
దామోదరఇతినామదాతవాసీత్సాదామాకిలకిణకారిణీబభూవ। తన్నా
నంవరదవళిత్రయచ్ఛలేనత్వన్మధ్యప్రథమవిభూషణీబభూవ॥ ౫౧॥ యా
ద్భగీరథాధ్యుషితభువియద్వస్తుహస్తేన జాతం తత్తాదృఙ్ఫలమిహఫల

త్వయ్యర్పీష్మామహేతత్ । యస్తాదఙ్డాధ్యుషిత ఉదరేతావకేజాయమా
నంపర్మంపద్మానన కిలఫలత్వణ్డషణ్డానఖణ్డాన్ ॥ ౫౨ ॥ అజ్ఞేయజ్ఞేశ్వర
కిలజనేక్వాప్యదర్శంవిమర్శంవిశ్వాధీశదికతమఇతితంనిర్ణయంవర్ణయా
మః । వ్యావక్రోశినవృషసమదితాయానుపాత్రిత్యతేపిబ్రిహ్మాద్యాస్తే వ
రదజనితాస్తుందకంచారవిందే ॥ ౫౩ ॥ ముష్ణక్ కృష్ణప్రియనిజజనైర్జ
య్య హయ్యజ్ఞపీనం దామ్నాభూమ్నావరదహియయాత్వం యశోదా
కరాభ్యామ్ । బద్ధోబన్ధక్షపణకరిణీంతాంకిలాద్యాపిమాతుగ్ప్రేమ్ణా
గాత్రిభరణముదరాబంధనాఖ్యంబిభర్షి ॥ ౫౪ ॥ సౌన్దర్యాఖ్యాసరిదు
రసివిస్తీర్యమధ్యావరుద్ధాస్థానాల్పత్వాద్విషమగతిజావర్తగర్తాభనాభిః।
ప్రాప్యప్రాప్తప్రథిమజఘనంవిస్తృతాహస్తినాథస్రోతోభేదంభజతిభ
వతదిపాదదేశాపదేశాత్ ॥ ౫౫ ॥ రమ్భాస్తమ్భకరివరకరాదికారభాస్సా
రభాజ్ఞోవేషాశ్లేషాఅపిమరతకస్తంభముఖ్యాస్తులాఖ్యాః । సామ్యంస
మ్యగ్వరదనదధుస్సర్వముర్వోస్తవోరూర్వర్ణవ్యైశ్వర్యం దధతినత
ధాయూవనారమ్భజృంభాల్ ॥ ౫౬ ॥ యాతేగాత్రైవరదజనితాకాంతి
మయ్యాపగాఽభూత్తస్యాస్సోస్రితోయుగళమిహయద్యాతిపాదప్రవా
దమ్ । తజ్జాతోర్ధ్వస్రిమియుగమివోద్భానుసీజానునీతేస్యాదుష్ణోర్వా
కకుదయుగళంయూవనైశ్వర్యనామ్నాః ॥ ౫౭ ॥ ప్రేమ్ణాభూత్కంకరిగిరి
శిరోఽధోముఖీభావభాజోరంఘ్రిద్వంద్వాహ్వయకమలయోర్దండకాం
డాయమానే । అద్రిస్పర్శోద్భవసుఖతడిత్కంరకైరోమహర్షాద్ర్గిష్టు
ర్దృష్టిర్వరదకిమలంలంఘితుంజంఘికేలే ॥ ౫౮ ॥ భక్తానాం యద్వపు
షిదహరం పణ్డితం పుండరీకంయచ్చా ప్లానంవరద సతతాధ్యాసనా
దాసనాబ్జమ్ । ఆమ్నాయానాం యదపిచశిరో యచ్చమూర్ధాశతారే
ర్హస్తస్థేర్వాకిమపిసుఖదం తేపుపాదాబ్జయోస్తే ॥ ౫౯ ॥ పద్యాస్వ
ద్యాంగుళిషు వరదపాంతతదికాంతిసింధో ర్వీచీవీథీ విభవముభయీ
ష్వంభసాంలంభితాసు । విందన్నింద్రదిప్రభృతిఫలనజాం సమ్పదంకిమ్పదం
తే ఛాయాభద్మా నఖవితతితాం లమ్భితఖ్యమ్భితస్సన్ ॥ ౬౦ ॥

శమ్బోరమ్బోరుహముఖ సఖాసక్తసహాంకన్మశాంకః ఖర్వ్వనేవాంవ
రదవికలాంవృత్తిహీనస్సువక్రః । త్వత్పాదాబ్జేప్రియమఖనఖచ్ఛద్మనా
ఽఽశ్రిత్యనిత్యంసద్వృత్తోభూత్సతుదశగుణదిపుష్కలోనిష్కలంకః॥౬౧॥
త్వత్పాదాబ్జేప్రజాతాసురసరిదభవ త్పాదిక్చతుర్ధాతతస్తాస్వేకాంధ
త్తేధుర్యవస్సాత్రిభువనమఖునాత్రీక్షధోభావయన్తీ । తత్రైకాంఖండ్రవ
జంతీశవయతితుశివంపాపునస్సప్రధాభూత్తాస్వేకాగాం పునానావరద
సగరజస్వర్గసర్గంచకార ॥౬౨॥ పరిజనపరిబర్హా భూషణా న్యాయుధా
నిప్రవరగుణగణాశ్చజ్ఞానశక్తా వ్యదయస్తే। పరమపదమధాండాన్యాత్మ
దేహ స్తథాత్మావరదసకలమేతత్సంశ్రితార్థంచకర్థ ॥౬౩॥ అనాప్తంహ్యా
ప్తవ్యంనతవకిలకిఞ్చిద్వరదలేజగజ్జన్మస్థేమప్రశయవిధయోధీవిలసితమ్
తథాపిత్వోదీయస్సురనరకులేప్యాశ్రితజనాక సమాశ్లేష్టుంపేష్టుంతదసు
ఖకృతాంచావతరసి ॥౬౪॥ వివేకధియమేకతోహ్యభి నివేశలేశోహరే
న్మహత్స్వభినివేశనం కిముతతన్మహిమ్నస్తవ। అహోవిసదృశేజగత్య
వతతర్థ పార్థాదికంనిజంజనముదఞ్చయక వరదతంసమాశ్లేషకః॥౬౫॥
సంశ్లేషేభజతాంత్వరాపరవశధి కాలేనసంశోధ్యతా నానీయస్వపదే
స్వసంగమకృతంసోధుంవిలమ్బంబత । అక్షామ్యన్తుమిశాంవరోవరద
సన్నతావితీర్ణోభవేధి కిన్నామత్వమ సంశ్రితేషువితర న్వేవంవృణీషే
తుతాక ॥౬౬॥ వరదయదినభువ్యవాతరిష్య త్ప్రీతివిహితా స్తవదు
పాసనార్చనాద్యాః । కరణపథవిదూరగేసతిత్వయ్య విషయతానికృ
తాగకిలాభవిష్యక॥౬౭॥ యదపరాధసహస్రయుజస్సి జంత్వయిశరణ్య
హిరణ్యఉపావహత్। వరదతేనచిరంత్వమవిక్రియో వికృతిమర్భకనిర్వ
జనాదగాః ॥౬౮॥ త్వామామసంతికవయంకరుణామృతాభ్జేజ్ఞానక్రియా
భజనలభ్యమలభ్యమన్యైః । ఏతేమకేనవరదోత్తరకోసలస్థాః పూర్వం
సదూర్వమభజంతహిజంతవస్తే ॥౬౯॥ భజత్సవాత్సల్యవశాత్సము
త్సుకధి ప్రకామనుత్రావతరేశ్వరప్రద । భవేశ్చతేపాంసులభోధకిన్విదం
యద్వంగదామ్నానియతధిపురాఽరుదః॥౭౦॥ నరసింహాతనుదగాణీస్మ

సమయ సముద్భవశ్చభక్తగిరః । స్తంభేచ సంభవస్తే పిశునయతిపరేశ
తాంవద ॥౭౧॥ తాపత్రయీమయ దవానలదహ్యమాన మ్లాన్యంత
మంత మవయంతమనంతనైవ । స్నాతుంప్రయాతుమపయాతువనీశమీ
శహ స్తీశదృష్ట్యమృతవృష్టిభిరాభజేథాః ॥౭౨॥ నానావిరుద్ధదిశాసు
దిశాసు చాపేహ్యావధ్నన్కర్మనోరథశతైర్యుగపద్వికృష్టః । త్వత్పాదయో
రనుదిత్సపృహ ఏషసోహంనస్వస్తిహ స్తిగిరినాథ నిశామయామి ॥౭౩॥
హైన్యిభ్యమోస్త్వవినమోస్తియత స్త్వదంఘ్రిలిప్సామలబ్ధవతిచేతసి
దుర్నివేతె । దుష్కర్మవర్మ పరికర్మితపీషసోహ మగ్రేవరప్రదతవప్రల
పామికించిత్ ॥౭౪॥ సవ్యాధిరాధిరవితుష్టిరనిష్టయోగ స్వాభీష్టభం
జన మమర్షకరోనికర్షః । కృన్తన్తి సన్తతిమమాని మనోమదీయం హ
స్తీశనత్వదభిలాషనిధిప్రహాణిః ॥౭౫॥ విద్వేషమానమదరాగవిలోభమో
హ హ్యాజానభూమిరహమత్రభవేనిమజ్జ్ఞ్। నిర్ద్వంద్వనిత్యనిరవద్యమ
హాగుణంత్వాం హస్తీశకశ్నిమితు మీక్షితుమీప్సితుంవా॥౭౬॥ పుత్రా
దయోఽకథమమీమయిసంస్థితేస్యు రిత్యప్రతిక్రియ నిరర్థకచిన్తనేన । మూ
యేనతుస్యయమహం భవితాస్మికేదృగిత్యస్తిహ స్తిగిరినాథమిర్మలేశః॥
౭౭॥ శంపాచలంబహుళదంభమనర్థహేతు మల్పీయఇత్యపివిమృష్టిషు
దృష్టకోషమ్ । దుర్వాసనాద్రఢిమతస్సుఖమిన్ద్రియోత్థంహాతుంనమేమ
తిరలంవరదాధిరాజ ॥౭౮॥ బుభ్వాచనోచవిహితాకరణైర్నిషిద్ధసంసే
వనైస్త్వదపచారశతైరసహ్యైః । భక్తాగసామపిశతైర్భవతాప్యగణ్యై
ర్వ్యాస్తీశవాక్తనుమునోజనితైర్వ్యలీకోస్మి ॥౭౯॥త్వద్దాస్యమస్యహిమమస్వ
రసప్రసక్తం తచ్చోరయన్నయమహం కిలచస్ఖలంప్రాక్ । త్వంమామకీ
నఇతిమామభిమన్యసేస్మహ స్తీశ సంశమయనస్త మిమంవిషాదమ్ ॥౮౦॥
భోగాఇమేపిధిగవాదిపదంచకేంచస్వాత్మానుభూతిరితియాకిలముక్తికక్ష్యా।
సర్వంతదూషజలజోషమహంజుషేయ హస్త్యద్రినాథ తవదాస్య మ
హారసజ్ఞః ॥౮౧॥ విషయవిధరవ్రజ వ్యాకులేజననమరణచక్రనిక్షిప్త
దే। అగతిరశరణోభవాబ్ధాలురన్వరచరణమిత్యహంత్వాంవృణే"౮౨॥

అకృతసుకృతకస్సుదుష్కృత్తరశ్శుభగుణలనలేశ దేశాతిగః । అశుభగుణ
పరస్సహస్రావృతోవరద ఉదయంగతిం తాంవృణే ॥౨౩ ॥ శరణన
రణవాగియం యోవితానభవతిబతసాపిధీపూర్వికా। ఇతియగిదయనీయ
తామయ్యహోవరదతవ భవేత్తతగిపాగిజిమి॥౨౪॥ నిరవధిపుకృతేపు
చాగస్స్వహోమతిరనుశయినీయదిస్యాత్తతః। వరదహృదయసేనసం
శేమహేనిరనుశయధియో హితాన్హైవయమ్ ॥౨౫॥ శరణనరణవాగి
యంయాద్యమెనరదతదధికంనకించిన్మమ । సులభ మభిమతార్థదంసా
ధనం తదయమవసరోదయాయా స్తవ ॥౨౬॥ విషయవిషయిణీస్పృహా
భూయసీతవతుచరణయో ర్నసాఽల్పాపిమె। వరదననుభర స్త వైవత్వ
హం యదుతతవపదస్పృహాజన్మమె ॥౨౭॥ ఇయమిహమతిరస్మదుజ్జీవ
నీవరదతవఖలుప్రసాదాదృతె । శరణమితినచాపిమేనోపియా త్వన్మసి
మయితతగిప్రసాదోన్ముఖిః ॥౨౮॥ వరదయదిహనస్తువాఽచాన్యహంత
వచరణలాభావిరోధస్తతః । యదినభవతితచ్చదేహిప్రభోర్ఘుడిలి వత
రపాదమేవాన్యథా ॥౨౯॥ తదపికిమపిహంతదుర్వాసనాశతవినశతయా
యదభ్యర్థమే। తదతులదయసార్వసర్వప్రదప్రసితరవరదతుమామ్భాని
ధే ॥౩౦॥ ప్రియమితరదధాపి వాయద్యధావితరసివరదప్రభోత్వంహి
మె । తదనుభవ నమేవయుక్తం హిమేత్వయి నిహితభరోఽస్మిసోహం
యతః ॥౩౧॥ యథాసియావాననసియోసియద్గుణది కరీశయాదృశ్వభవో
యదింగితః । తథావిధంత్వాఽహమభక్తిదుర్గ్రహం ప్రపత్తివాచైవహరి
ఖితుంవృణే ॥౩౨॥ అయేదయాళోవరదతుమాంనిధే పిశేషతోవిశ్వజనీన
విశ్వద । హితజ్ఞ సర్వజ్ఞసమగ్రశక్తిక ప్రసహ్యమాంపాపయదాశ్వమే
వతే ॥౩౩॥ స్వకైర్గుణైస్సైన్యశ్చరితైస్స్వవేదనా ద్భజంతియే త్వాం
త్వయిభక్తితోఽధవాకరీశతేపామపితావకీదయా తథాత్వకృతైవతు
మేబలంమతమ్ ॥౩౪॥ యదిత్వభక్తోప్యగుణోపినిష్క్రియో నిరుద్యమో
నిష్కృత దుష్కృతోనచ । లభేయపాదౌ వరదస్ఫుటా స్తతగితుమాద
యాద్యా స్తవమంగళాగణాః ॥ ౩౫ ॥ విలోకనైర్విభ్రమజైరపిభ్రువో

స్మితామృతైరంగితమంగనైరపి । ప్రచోదితస్తేవరదప్రహృష్టధీర్ధి కదా విధాస్యే వరివస్యనంతవ ॥ ౯౬ ॥ విశ్వవిశ్వేన్ద్రియవర్షకర్షణీర్మన స్తలేనిత్యనిఖాతనిశ్చలాః । సుధాసఖీర్వాస్తిపతేసుశీతలా గిరశ్చ శ్రవస్యా శ్శృణుయాము తావకీః ॥ ౯౭ ॥ అశేషదేశాఖిలకాలయోగినీ స్వహంత్వవస్థాస్వఖిలాస్వనన్యధీః । అశేషదాస్యైకరతిస్తదాచరన్ కరీశవత్తేయస దాత్వవస్తికే ॥ ౯౮ ॥ ఇమంజనంహంతకదాభిషేత్స్యతే త్వదఙ్ఘ్రినద్యార్ద్రవర దశ్రిమాపహం । అకృత్రిమప్రేమరసప్రవాహజా విసృత్వరీవీక్షణవీచి సన్తతిః ॥ ౯౯ ॥ సదాతపత్రేపితదాతనత్వవన్నపి భవత్ప్రేమరసప్రవా హయా నిషేవితంత్వాంసతతోత్కయాశ్రియాకరీశప్రణయావరశ్శతం సమాః ॥ ౧౦౦ ॥ సమాహితైస్సాధుసనందనాదిభి స్సుదుర్లభంభక్తజనైరదుర్లభమ్ । అచింత్యనిత్యద్భుతమప్రతర్కణం వరప్రదత్వత్పదమాప్నుయాంకథమ్ ॥ ౧౦౧ ॥ రామానుజాఙ్ఘ్రిశరణోస్మికులప్రదీప స్త్వాన్వేత్స త్వయామునమునేస్సచనాథవంశ్యః । వంశ్యేషరాతకుశమునేస్సచసోపి దేవ్యాదాస స్తవేతివరదాస్మితవేక్షణీయః ॥ ... ॥ ౧౦౨ ॥

ఇతిశ్రీ హరితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్రకృతిషు

శ్రీవరదరాజస్తవ స్సమాప్తః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రకృతిషు పఞ్చస్తవేషు

శ్రీసుందరబాహుస్తవ ప్రారమ్భః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమఉక్తివిధీమహే।
యదుక్తయస్త్రయీకక్ష్యేయాన్తిమజ్ఞశిరూత్రతామ్ ॥

శ్రీమన్తాహరిచరణౌసమాశ్రితోహం శ్రీరామావరజముదీక్ష్యలబ్ధ బోధాః । సర్వీకస్తతఇహసుందరోరు బాహుంస్తోష్యేతచ్చరణవిలోక నాభిలాషీ ॥ ౧ ॥ సుందరాయతభుజంభజామహే వృత్తుషండ్డమయమదిర మాస్థితమ్। యత్రసుప్రథితనూపురాపగాతీర్థమర్థితఫలప్రదంవిదుః ॥ ౨ ॥

క్వచిత్త్వరితగామినీక్వచనమన్దపన్థాలసాక్వచిత్ఖ్యలితవిహ్వలా క్వచ
నాఘేనిలాశారవా। పతంత్యపికేలక్వచిద్వ్రజలిసూపుదాహ్వానదీసుసున్ద
రభుజాహ్వయంమధుసిపీయమత్తాయథా ॥ ౩॥ ఉదధిగమన్దరాద్రి మధి
మన్థన లబ్ధసయోమధురసేన్దిరాహ్వసుధసున్దరీపరిషమ్।అశరణ
మాదృశాత్మశరణంశరణార్థి జనప్రవంధియంఖజేమతరుపణ్డమయాద్రి
పతిమ్॥౪॥శశధరరిఙ్ఖణాఙ్కశిఖముచ్చిఖరప్రకరంతిమిరనిఘప్రభూగతరు
షణ్డమయంబ్రిమదమ్ । వనగిరిమావస న్తమపయామిహరింశరణం భిమ
రితస ప్తలోకసువిశృఙ్ఖలశఙ్ఖ రవమ్॥౫॥ యత్తుజ్ఞ ప్తిజ్ఞ వినిషజ్జి సురాజ్ఞ నా
నాం న్యస్తోర్వ్వీపుణ్డ్రిముఖమణ్డన మణ్డితానామ్ / దర్పణ్యభూద్ధృత
మపాఙ్కశశాఙ్కపృష్ఠం తద్ధామసున్దరభుజస్యమహాన్ వనాద్రిః ॥౬॥
యదీయశిఖరాగతాంశశకలాంతుశాఖామృగానిరీక్ష్యహర శేఖరీభవన
మామృశంత స్తతః ' స్పృశన్తినహిదేవతాం తరసమాశ్రితేత్రిస్ఫుటంస
ఏవసుమహాతరుర్వ్రజగిరిర్గృహం శ్రీపతేః॥ ౭॥ సున్దరదోర్దివ్యాజ్ఞాలమ్భ
నకాతరవశానుయాయినీకరణీ । ప్రణయజకలహసమాప్త్యోత్సవనాద్రి
స్సఏషసున్దరదోష్ణః ॥౮॥ సమీవసౌన్దర్యనిధేర్ధృతశ్రియో వనాచలోనా
మసుధామయత్రహిం। భుజఙ్గ రాజస్యకులస్యగారవాన్నఖణ్డితాశకుణ్డలిన
శ్శిఖణ్డిభిః ॥౯ ॥ వృషగిరి రయమచ్యుతస్య యస్మిన్ స్వమత మలఙ్ఘయి
తుంపరస్పరేభ్యః । ఖగపతిచరణోఖగాశ్మపంతే భుజగపతే ర్భుజగాశ్చ
సర్వపేవ ॥౧౦॥ హరిసులమఖిలం హనూమదఙ్ఘ్రిం స్వకులపజామ్బ వ
తస్తధైవభల్లాః । నిజకులపజటాయుషశ్చగృధాస్స్వకులపతేశ్చగజా
గజేన్ద్రినామ్నః ॥౧౧॥ వకుళధరసరస్వతీవిశక్తస్వరస భావయుతా
సుకిన్నరీషు । ద్రవతిదృషదపిప్రసక్తగానా స్వినవనశైలతటేహసున్దర
స్య ॥౧౨॥ భృఙ్గీగాయతిశంసతాలనిభృతం తత్పుష్టతీకోకిలా పుళ్గాం
యశ్చధవల్లితల్లజముఖా చాస్రీమధుస్యన్దతే । నిష్పన్నస్తి మితాఙ్కుర
జ్ఞతయశ్శీతశ్శిలాసైకతంసాయాహ్నేకిలయత్రసున్దరభుజాతస్మిక్ష
ణత్మాశ్రయతే ॥౧౩॥ పీతామ్బరంవరదశీలల దృష్టిపాత మాజానలమ్బిభుజ

మాయతకర్ణసాశమ్ । శ్రీమన్మహావనగిరీన్ద్రనివాసదీక్షులక్ష్మీధరం కిమపి వస్తుమమాపిరస్తు ॥౧౪॥ జనిజీవితవ్యయవిముక్తయోయతో జగతామితి శ్రుతిశిరస్సుగీయతే । తదిదంసమస్తదురితైకశోషజం వనశైలసంభవమహంభజేమహి ॥౧౫॥ సద్బ్రహ్మాత్మపదైస్త్రయీ శిరసియోనారాయణోక్త్యాతథా వ్యాఖ్యాతోగతిసామ్యలబ్ధవిషయానన్యత్వ భోధోజ్వలైః । నిస్తుల్యాధికమద్వితీయ మమృతం తంపుణ్డరీకేక్షణం ప్రారూఢశ్రియమాశ్రియే వనగిరేసకుంజోపితంసున్దరమ్ ॥౧౬॥ పఠంవిశ్వస్యాస్మాత్పరేశ్వరమితిపరంబ్రహ్మపురుషఃపరంజ్యోతిస్తత్త్వం పరమితిచనారాయణఇతి । శ్రుతిర్బ్రహ్మేశాదీంస్తమచిరవిమోక్తీంస్తు గృణతీ యమాహారూఢశ్రీస్వవనగిరిధామావిజయతే ॥౧౭॥ పృథివ్యాద్యాస్తాన్తంనియమయతియస్తత్త్వనికరంతదన్తర్యామీతత్త్వప్రవరవిదితస్తేన భగవాన్ । సపోషస్వైశ్వర్యంసవిజహదశేషంవనగిరింసమధ్యాసీనోనోదిశతుహృదయంసున్దరభుజః ॥౧౮॥ ప్రత్యగాత్మనికదాప్యసంభవదుభుభూమిభిక్తియంశ్రుతిః । తంవనాద్రినిలయం సుసున్దరంసున్దరాయతభుజంభజామహే ॥౧౯॥ వన్దేమసున్దరభుజం భుజగేన్ద్రభోగసక్తం మహావనగిరిప్రవణాపవీణమ్ । యఃతంవిదుర్దహరమష్టగుణోపజుష్టమాకాశమాపనిషదీషుసరస్వతీషు॥౨౦॥నుత్వాస్వయా త్తస్వరూపస్థితి కృతికనిజేచ్ఛానియామ్యస్వశేషానంతాశేషప్రపంచస్తత ఇహచిదివాచిద్వపుర్వాచిశబ్దైఃవిశేష్యశబ్దైఃపరివాచ్యోహతవృజినతయానిత్యమేవానవద్యాస్తం వందేసున్దరదాహ్వం వనగిరినిలయం పుణ్డరీకాయతాక్షమ్॥గుణంగుణినోహినజ్ఞళత్వంప్రమితంప్రత్యతయత్స్వరూపమేత్య।తమనంతసుఖావబోధరూపం విమలంసున్దరచాహుమాశ్రయామః॥౨౨॥ అతిపతితావధిస్వమహిమానుభవప్రభవత్సుఖకృతనిస్తరఙ్గజలధీయితనిత్యదశమ్। ప్రతిభటమేవహేయనికరస్య సదాఽప్రతిమంహరిమిహసున్దరాహ్వముపయామినవాద్రితటే ॥౨౩॥ సచాషాడ్గుణ్యాఖ్యోఽపృథులబలవిజ్ఞానశకనప్రభావీర్యైశ్వర్యైరవధివిధురైరేధితదశమ్ । ద్రుమస్తోమ

త్మాశ్రితృత్పరిసరమాహ్వా ద్యానమువితంప్రపద్యేధ్వారూఢశ్రియ మిహ
మహంసుందరభుజమ్ ॥౨౪॥ సౌశీల్యాక్రీత వత్సలత్వమృదుతాసాహార్ద
సామ్యార్జవైర్ధైర్యస్థైర్యగ్రసువీర్యశౌర్యకృతితో గాంభీర్యచాతుర్యకైః।
సౌన్దర్యాంచితసౌకుమార్యసమతాలావణ్యసుఖైర్యర్గుణైర్దేవశ్రీతరుష
ణ్డాశైలనిలయో నిత్యంస్థితస్సుందరః ॥ ౨౫ ॥ ఏషైవైకస్య గుణస్యవిపుల
పివైలోకోత్తరంస్వాశ్రయం కుర్యాత్తాదృశవైభవైరగణితైర్నిస్సీమ
భూమాస్పితైః। నిత్యైర్దివ్యగుణైస్తలోఽధికశుభస్యైకాస్పదాత్మాశ్రి
యైరిత్థం సుందర బాహుమస్మిశరణంయాతోవనాద్రీశ్వరమ్ ॥౨౬ ॥ స
దాసమస్తంజగదీక్షతేహియదిప్రత్యక్షదృష్ట్యాయుగపద్భవాన్స్వతః। స
ఈదృశజ్ఞాననిధిస్తిధిస్తునస్సిహ్మాద్రికుంజేపచకాస్తిసుందరః ॥ ౨౭ ॥ ఐశ్వ
ర్యతేజోబలవీర్యశక్తయఃకీదృగ్విధాస్సుందరబాహుసంశ్రీయాః। యో
సౌజగజ్జన్మలయస్థితిక్రియాస్సజ్జల్పతోఽల్పాదుపకల్పయత్యజః॥౨౮॥ య
త్కల్పాయుత భోగతోపికృశతాం యాయాన్నతావత్ఫలం యేష్వేక
స్యతథాపిదైస్సతతజైరంహోభిరుత్సృష్టభిః। అస్తాదావిహ సంస్పృతా
వుపచితైశ్చన్నంసునున్నంజనంసన్నత్యాక్షమతేక్షణాద్వనగిరిప్రస్థప్రియ
స్సుందరః ॥ ౨౯ ॥ యజ్జాతీయో యాదృశో యత్స్వభావః పాదచ్ఛా
యాం సంశ్రితో యోపి కోపి। తజ్జాతీయస్తాదృశస్తత్స్వభావశ్లిష్ట
ష్యత్యేనంసుందరోవత్సలత్వాత్ ॥౩౦॥ నిహీనోజాత్యావాభృశమఖిల
లైర్వాస్వచరితైరిపుమాత్రైయదికశ్చిద్బహుతృణమపిస్యాదగుణతః।
భజన్తంతంపశ్యేద్భుజగపతినాతుల్యమపియోవనాద్రిప్రస్థస్థస్సమమశర
ణంసుందరభుజః ॥ ౩౧ ॥ ఏకైకమంగళగుణానుభవాభినన్దిమీదృక్తి వ
యానితిచసుందరదోష్ణికృష్టే। తేయేశతంత్వితినియంతుమనాశ్శ్రితి
వైఁనైవైషవాఙ్మనసగోచరఇత్యుదాహ ॥౩౨॥ అబ్జపాద మరవింద
లోచనం పద్మపాణితలమంజనప్రభమ్। సున్దరోరు భుజ మిన్దిరాపతిం
వన్దిషీయవరదంవనాద్రిగమ్ ॥ ౩౩ ॥ కనకమురతకాంజనద్రవానాంమద
నసముత్థితసారమేలనోత్థమ్। జయతికిమపిరూపమస్యతేజోవనగిరి సంద

నసుందరోరుచాచారూణి ॥ ౩౪ ॥ కిన్నస్వయంస్వాత్మవిభూషణంభవన్న
సావలక్ష్మ్యాకర ఇత్యితోజనైః । వర్ధిష్ణుబాలప్రమపణ్డనుణ్డితం వనాచ
లంవాపుతదిప్రపాతయత్ ॥ ౩౫ ॥ సుఖస్పృశ్యైర్నిత్యైర్దివకుసుమసుకు
మారాంగసుఖదైస్సుసాగంధైర్వివ్యాభరణగణదివ్యాయుధగణైః । అల
క్ష్యైర్వస్సువైస్నిగదివమలక్ష్మ్యాకృతియస్సమాఖ్యానంధత్తేసవనగి
రినాథోఽస్తుశరణమ్॥ ౩౬॥ మకుటమకుటమాలో త్తంసచూడాలలామ
స్వలకతిలకమాలాకుణ్డలైస్సోర్ధ్వపుండ్రైః । మణివరవనమాలాహార కే
యూరకఙ్కణస్తులసికటకకాఞ్చీనూపురాద్యైశ్చభూషైః॥ ౩౭॥అసిజలజ
రథాంగైశ్శార్ఙ్గకౌమోదకీప్ర్యమగణిత గుణజాలై రాయుధైర్వ్యథా
నైర్యుః । సతతవితతశోభంపద్మనాభంవనాద్రి రుపవనసుఖలీలం సుంద
రంవన్దిషీయ ॥ ౩౮ ॥ ఆజానజస్వగతబన్ధురగన్ధలుబ్ధభ్రామ్య ద్విదగ్ధ మ
ధుపాళిసదేశకేశమ్ । విశ్వాధిరాజ్యపరిబర్హకిరీటరాజంహైసుందరస్య
బతసుందరముత్తమాఙ్గమ్ ॥ ౩౯॥ అన్ధంతమస్తిమిరనిర్మితనేవయత్స్యా
త్తత్తారసాధితసుతంత్వ తివృత్తవార్తమ్ । ఈశస్యకేశవ గిరేరథకాళి
జాలం తత్తుల్యకుల్యమధుపాధ్యుపహూవనస్య ॥ ౪౦ ॥ జుష్టాష్టమీకజ్వల
దిందుసస్నిభంధృతోర్ధ్వపుండ్రంవిలసద్విశేషకమ్ । భూమ్నాలలాటంవి
పులంవిరాజతే నవాద్రినాథస్యసముచ్ఛ్రితశ్రియః ॥౪౧॥ సుచారు చా
పద్వయవిభ్రమం భ్రువోర్యుగంసునేత్రాహ్వసహస్రపత్రయోః। ఉపా
న్తగంవామధుపావళీయుగంవిరాజతే సుందరబాహుసంశ్రయమ్॥౪౨॥
అదీక్ష్యమప్రిమదుఘుంఘుణోద్వలంనచోరమన్తఃకరణస్యపశ్యతామ్। అ
కుబ్జముబ్జంనుకధంనిదర్శనంవవాద్రినాథస్యవిశాలయోర్ద్వయోః॥౪౩॥ ప్ర
శోచ్ఛ్రితత్వేప్రిమసారామృతరసచుళుకప్రక్రమప్రక్రియాభ్యాం నిక్షిప్తా
లోకితోర్మిప్రసరణముషితస్వాంతకాన్తాజనాభ్యామ్। విశ్వోత్పత్తి ప్ర
వృత్తిస్థితి లయకరణైకాంత శాన్తక్రియాభ్యాం దేవోఽలఙ్కార
నామా వృషగిరి నిలయోవీక్షతాంవీక్షణాభ్యామ్ ॥ ౪౪ ॥ ప్రేమా
మృతాఘపరివారమహాప్రసిన్ధుమధ్యేప్రబద్ధసమదగ్ధ్రచితసేతుకల్పా।

ఋజ్వీసుసుందరభుజస్యవిభాతినాసా కల్పద్రుమాంకుర నిభావనశైల
భర్తుః ॥౪౫॥ వ్యాభాషితాభ్యధికనన్దనచన్దనర్ధిమన్దస్మితామృతపరిస్రవ
సంస్తవాభ్యమ్ । ఆభాతివిద్రుమసమాధరమాస్యమస్య దేవస్యసుందర
భుజస్యవనాద్రిభర్తుః ॥౪౬॥ యశోదాడ్డుల్య గొర్స్నమితచుబుకాభ్యా
ణముదితౌ కపోలావచ్యాపిహ్యానుపరతతద్ధర్వగమకౌ । విరాజతేవిష్వ
గ్వితతసహకారాసవరసప్రమాద్య ద్భృఙ్గాభ్యా ద్రుమవనగిరే స్సుందర
హరేః ॥౪౭॥ వ్యాలమ్బికుణ్డలముదగ్రసువర్ణపుష్ప నిష్పన్నకల్పలతికా
యమళానుకారమ్ । యత్కర్ణపాశయుగళంనిగళంధియాంనసోస్యేయం
సుసుందరభుజోవనశైలభూపాః॥౪౮॥ సదంససంసంజితకుండలాన్తి
కావతీర్ణకర్ణాభరణాభ్యకన్ధరః । సుబన్ధురస్కన్ధనిబన్ధనోయువాసుసుం
దరస్సుందరదోర్విజాతే ॥౪౯॥వ్యూఢగూఢభుజజత్రుముల్లసత్కమ్బుక
న్ధరధరంధరాధరమ్ । వృకోషణ్డమయభూభృత స్తేసుందరాయతభు
జాంభజామహే ॥౫౦॥ మందరభ్రమణవిభ్రమోద్భటా సుందరస్యవిలస
న్తిబాహవః । ఇన్దిరాసమభినందభన్దనాశ్చన్దనాగరువిభూషభూషి
తాః॥౫౧॥జ్యాకిణాంకపరికర్మధర్మిణోబాహ న్తిసుందరభుజస్యబాహవః।
పారిజాతవిటపాయితర్ధయః పార్థివార్ధపరిదానదీక్షితాః ॥ ౫౨ ॥
సాగరామ్బరతమాలకాననశ్యామళర్ధయఉదారపీవరాః । శేషభోగ
పరిభోగభాగినస్తన్నిభావనగిరీశితుర్భుజాః ॥౫౩॥ అహమహమికాఖా
జోగోవర్ధనోభృతినర్మణిప్రమథనవిధావద్ధేర్లబ్ధపర్యబన్ధసమాక్రీయాః।
అభిమతబహుభావాగ్ని కాన్తాభిరంభణ సంభ్రమేవనగిరిపతే ర్బాహ
శ్శుంభన్తిసుందరదోర్వరాః ॥౫౪॥ శ్రీమద్వనాద్రిపతిపాణితలాబ్జయుగ్మ
మూఢయోర్విమలశఙ్ఖరధాఙ్గయోస్తు । ఏకోబ్జమూర్ధ్నిత ఇవోత్తమ
రాజహంసః పద్మప్రియోరమ ఇవతత్సమితోద్వితీయః ॥౫౫॥ లక్ష్మ్యాశ్ర
యంకౌస్తుభసంస్కృతంచ శ్రీవత్సభూమిర్విమలంవిశాలమ్ । విభాతివ
క్షోవనమాలయాఢ్యం వనాద్రినాథస్యసుసుందరస్య ॥౫౬॥ సౌన్దర్యా
మృతసారపూరపరివాహా వర్తగర్తాయితంయాతగ కిఞ్చవిరిఞ్చ సమ్భ

వనభూమ్యమ్భోజసమ్భూతిభూమిః। నాభిశ్శమ్భుతికుమ్భికుమ్భనిభనిర్భాత
స్తనస్వర్ణాభూ సమ్భృతద్భిషణ్ణశైలవసతేరారూఢలక్ష్మ్యా గృహరేఖః
॥౪॥ సుందరస్యకిలసుందరబాహోశ్శ్రీమహాతరునానాచలభర్తుః । హ
స్తయత్రనివసన్తి జగన్తిపాపితక్రశిమత త్తనుమధ్యమ్ ॥౫॥ విష్టబ్ధష్ట
మధుకైటభకీటౌ హస్తిహస్తయుగశోభసవృత్తౌ । రాజితదిక్రమకృశౌ
చసమారూసుందరస్యవనభూధరభర్తుః ॥౬॥ యావనవృషకకుదౌ శ్లే
ద నిభంనితరాంభాతివిశోకు భయంజాను శుభాకృతికమ్ । సుందరభు
జనామ్నోనన్దరమధితాబ్ధేశ్చన్దనతరు విలసత్కుందరవృషభపతేః॥౭॥
అగ్రోముఖస్యస్త పదారవిన్దయో రుదంచితోదాత్త సునాళ సన్నిభో
విలంభ్యజంఘోక్వనురంహతోవృశౌవనాద్రినాధస్యసుసుందరస్యమే॥౮॥
సుసుందరస్యాస్య పదారవిన్దే పాదారవిన్దాధికసౌకుమార్యే । అతోన్య
థాతెనిభృయాత్కధంను తదాసనంనామసహస్రపత్రమ్ ॥౯॥ సౌంద
ర్యమార్దవసుగన్ధిరసప్రవాహైరేతేహిసుందరభుజస్యపదారవిందె। అ
మ్భోజజమ్భపరిరమ్భణమభ్యజైష్టాం తత్పాదపద్మజితమిమే శిరసాబిభ
ర్తి ॥౧౩॥ ఏతేతేబతసుందరాహ్వయజుషశ్చాపాదారవిందేశుభే యన్మ్రే
ఙ్ఖ సముత్థితత్రిపథగా సోత్సవస్సుకించిత్కల। భత్తెసౌశిరసాధృవస్త
దపరం సోత్తోభవానీపతి ర్భస్యాశ్చాళక నందికేతి నిజగుర్నామైవమ
స్వర్గకమ్ ॥౧౪॥ అమ్నాయకల్ప లతికోత్థసుగంధిపుష్పం యోగీన్ద్రహార్ద
సరసీరుహరాజహంసమ్ । ఉత్పక్ష్మధర్మసహకారఫలప్రకాణ్డం వందే
సుసుందర భుజస్యపదారవిందమ్ ॥౧౫॥ సుసుందరస్యాస్యతువామనా
కృతెఽక్రమత్రయప్రార్థినమానసేకిల । ఇమేపదేతావదిహాసహిష్ణు
నీచక్రమాత్రైత్రిజగత్పదద్వయె ॥౧౬॥ సౌందర్యసారామృతసింధువీచి
శ్రేణిషు పాదాంగుళినామికాసు । న్యక్కృత్యచన్ద్ర శ్రియమాత్మకా
న్త్యానఖావళీశుంభతిసుందరస్య॥౧౭॥ యోజాతక్రశిమాఽమలీచశిరసా
సంభావిత శ్శమ్భునాసోయంయచ్చరణాశ్రియాశశధరోనూనంనఖవ్యా
జతః । పూర్ణత్వం విమలత్వముజ్వలతయా సార్ధంబహుత్వంశభాయా

తస్తంతరుషండశైలనిలయం వందామహేసుందరమ్ ॥౬॥ యస్యాంకకటాక్షణమనుక్షణమీశ్వరాణా మైశ్వర్యహేతురితి సార్వజనీనమేతత్। శ్రీస్నేహసుందర నిషేవణతో నిరాబాహుస్తాఽహంశ్రీయస్మి శ్రియ ముదాహరుదారవాచః ॥౬॥ దివ్యాచింత్య మహాద్భుతో త్తమగుణై స్తారుణ్యలావణ్యక ప్రాయైరద్భుత భావగర్భసతతా పూర్వప్రియై ర్విభ్రమైః। రూపాకారవిభూతిభిశ్చసదృశీం నిత్యానపేతాంశ్రియం నీశాంభూమి మపీదృశంరమయితానిత్యంవనాద్రీశ్వరః॥౭॥ అన్యోన్యచేష్టితసరీక్షణ హర్దభావ ప్రేమానుభావమధురప్రణయప్రభావః। ఆజన్మనివ్యతరది వ్యరసానుభూతిస్తాంప్రేయసీంరమయితావనశైలనాథః ॥౭॥ సుందరస్యనన్నశైలవాసినో భోగమేవ నిజభోగమాథజన్। శేషశేష ఇతిశేష తాకృతేదప్రీతిమానహిపతిస్స్వనామని ॥౭॥ వాహనాసనవితాన చామరాద్యాకృతిరిఖగపతిస్త్రయీమయః। నిత్యదాస్యరతిరేవయస్య వై హ్యేషసుందరభుజోవనాద్రిగః ॥౭॥ వనాద్రినాథస్య సుసుందర స్యవై ప్రభుక్తశిష్టాశ్యధసైన్యసత్పతిః। సమస్తలోకైకధురంధరస్సదా కటాక్షవీక్షోఽస్యచసర్వకర్మసు॥౭॥ ఛత్రీచామరముఖాదిపరిచ్ఛదా స్సూరయోదిపరిజనాశ్చనైత్యగాః। సుందరోరు భుజమింధతెసదా జ్ఞానశక్తిసుఖనిత్యసద్గుణాః ॥౭॥ ద్వారనాథగణనాథతల్లజాది పారిషద్యపదభాగినస్తథా। మామకాశ్చ గురవఃపురాతనా స్సుందరంవన మహీధ్రిగంశ్రితాః॥౭॥ ఈదృశైరపరిజనైరపరిచ్ఛదైర్నిత్యసిద్ధనిజభోగభూమిగః। సుందరోవనగిరేస్తటేమహైరజ్యతెసకల దృష్టిగోచరః॥౭॥ ఆక్రీడభూమిషుసుగంధిషుపుష్పికేషు వైకుంఠధామని సమృద్ధిషువాపికాసు। శ్రీమల్లతాగృహవతీషు యథాతథైవలక్ష్మీధరస్సజతిసిస్మగిరేస్తటేషు ॥౭॥ ఆనందమందిర మహావణిమంటపాన్తర్లక్ష్మ్యాశ్రితభువా వ్యహిపతా సహనీళయాచ। నిస్సంఖ్యనిత్యనిజదివ్యజనైకసేవ్యో నిత్యం వసన్సజతిసుందరదోర్వనాద్రి ॥౭॥ ప్రత్యర్థినిర్హరిగుణకృతేసీ మ్నివైకుంఠధామసపరాంబరనామ్నినిత్యే। నిత్యంవసన్పరమసత్త్వమ

యేప్రతీతయోగీన్ద్రవాఙ్మనసఏవహరిర్వనాద్రౌ॥౮౦॥ లోకాంశ్చతుర్ద
శవహత్రిరసుందరస్య పఙ్క్తీకృతోత్తరిత సప్తవృతీదమణ్డమ్। అండా
నిచాస్యసుసదృఙ్మశి పరశ్మతానికీడావిధేరిహ పరిచ్ఛదతా మగచ్ఛన్॥
౮౧॥ సురనరతిర్యగాదిబహుభేదకభిన్నమిదం జగదధచాండ మండపర
ణానిచస స్తుతధా। గుంపురుషోచము క్తపురుషాశ్చ వనాద్రిపతేరుప
కరణానినర్మవిధయేవిభజంతివిభోః ॥౮౨॥ జ్ఞానినస్సతతయోగినస్తుమే
సుందరాఙ్ఘ్రిపరభక్తిభాగినః। ముక్తిమాప్య పరమాంపరేపదెనిత్యకై
ఙ్కరపదంభజన్తితే ॥౮౩॥ దేవస్యసుందరభుజస్యవనాద్రి భర్తుర్హ్రీశీల
వత్వమధవాశ్రితవత్సలత్వమ్। ఐశస్వభావమజహద్భిరహోవతారై ర్యోఽ
లంచకారజగదాశ్రితతుల్యధర్మా ॥౮౪॥ సిష్టక్రియానిరతవాఙ్మనసాతి
వృత్తం రూపంత్వదీయమిహ చేత్సమవాతరిష్య స్తజ్జన్మనశ్చ భక్తివిధయోద్యముధాభవిష్య ॥౮౫॥ యేభ
క్తాభవద్దేకభోగమనసోఽనన్యాత్మసంజీవనా స్తత్సంశ్లేషణ తద్వీరోధిని
ధనాద్యర్థంవనాద్రీశ్వర। మధ్యేఽణ్డంయదవాతరస్సురనరాద్యాకారది
వ్యాకృతిస్తేనైవత్రివశైర్మనైశ్చసుకరంస్వపార్థితపార్థనమ్ ॥౮౬॥
శ్రేయన్మహావనగిరీశవిధీశయోస్తేమధ్యేతువిష్ణుతియదిప్రథమావతా
రః। తేనైవచేత్తవమహిమ్నిజనాది కీలాంధా స్తవన్మత్స్యభావమవగ
మ్యకథంభజేయుః ॥౮౭॥ హేదేవసుందరభుజత్వమిహాండమధ్యేసాల
భ్యతోవిసృజశంచరితంమహిమ్నః। అంగీకరోషియదితత్రిసురైరమీభి
స్సామ్యాన్నికర్షపరిపాలనమేవసాధు ॥౮౮॥ ఇహావతీర్ణస్యవనాద్రినాథతే
నిగూహతస్తవన్మహిమానమైశ్వరమ్। ఉమాపతేఽకింవిజయేఽప్రియంకరజ
ప్రియంకరావేంద్రజిదస్త్రబంధనా ॥౮౯॥ పుచ్ఛోచ్ఛ్రయచ్ఛనమూర్ఛనో
ద్ధతిభతవ్యావర్తితావర్తవత్సంవర్తార్ణన నీరపూరవిలుఠత్ఫేనదివ్యా
కృతేః। సిష్టక్రీశనవైభవంతవకథం స్వాలక్షమాలక్ష్యతే పద్మాతస్య
జుషుశతోపవిభవం లక్ష్మీధరాధోక్షజ ॥౯౦॥ నాచలావటతటాకదీర్ఘి
కాజాన్హవీజల వివర్ధితక్షమే। శ్యం గసంగమిత నౌర్మనోరథూ రగ్గి

తోండజవపుర్భాసుందర ॥ ౯౧ ॥ ప్రళయజనీరపూర పరిపూరితస్వనిల
యావసన్నవదనభ్రమ దశరణ్యభూత శరణార్థినాకి శరణంభవ స్వకృ
పయా । చలదుదధీతాంబుకలకీ క్రియాధ్వగమనస్వపృష్ఠ విధృతాచ
లకులపీషమీనతనుత్రసుందరభుజోవనాద్రినిలయః ॥౯౨॥ స్వపృష్ఠే పృ
ష్ఠాద్రిభ్రమణకరణైక కించఫణినో వికృష్టి వ్యాకృష్టివ్యతివిధుతదుగ్ధాబ్ధి
చలితైః । అవిస్పందోనందన్వికసదరవిందేక్షణరుచిది పురాభూస్సిహ్మ
ద్రేఽప్రియతమహరేకచ్ఛపవపుః॥౯౩॥ జగత్ప్రళినేపునరుద్దిధీర్షతస్సిం
హతిక్షిన్నిలయస్థసుందర । పురావరాహస్య తవేయ మూర్వరాదం
ష్ట్రాహ్వయెంద్రకిలలక్ష్మలక్ష్మితా॥౯౪॥ సవాయుగవస్పందేయయుతు
రథవాస్తంశశిరవీదిశోఽనశ్యద్విశ్వావ్యచలదచలాసాచలకులాఽనభశ్చప్ర
శ్చ్యోత్యతి క్వథితమపిపాథో నరహరా త్వయి స్తంభే శుంభద్వపుషిసతి
హేసుందరభుజ॥౯౫॥ అరాళంపాతాళత్రితిశ నిలయగిప్రాపితలయో
ధరితీర్నిర్ధూతా యయురపిదిశదిగామపివిశమ్। అజృంభిష్టాంభోధిర్ఘు ము
ఘుమితిఘూర్ణన్సురరిపోర్వభిం దానేవతు స్తవయినరహరా సుందరభు
జ ॥౯౬॥ నఖక్రకచకప్రోథ క్రథితదైత్యవక్షస్థలీ సముత్తరుధిరచ్ఛటాచ్ఛు
రితబింబితంస్వంవపుః।విలోక్యరుషితదివునదిప్రతిమృగేన్ద్రశఙ్కావశాద్య
ఏషనరకేసరీసఇహదృశ్యతెసుందరః ॥౯౭॥ తీతిరియంజనిసంహృతిపా
లనైర్నిగరణోద్గిరణోద్ధరణైరపి । వనగిరీశతవైవసతీకథం వదనవామ
నభిక్షణమర్హతి ॥ ౯౮ ॥ భార్గవది కిలభవస్భవాన్పురాకుందసుందరవ
నాచలేశ్వర।అర్జునస్యబలదర్పితస్యతుచ్ఛేత్స్యతిస్మరతిబాహుకాననమ్॥
౯౯॥ ఆజ్ఞాతవాత్రిభువనతీవిదితాత్రయీసా ధర్మంతదుక్తమఖిలేనవనా
ద్రినాథ । అన్యూనమాచరితమాస్తికశిక్షణార్థ మత్రావతీర్యకిల సుంద
రశాఖమోఽభూః॥ ౧౦౦॥ వనగిరిపకిరీశేతేతిదేవైస్త్రిపురహరత్రిపుర
ఘ్నచాపభంగాత్ । వ్యగణిపరశురామదర్పితస్యస్వకథనుషదిపరిమర్శ
దర్శనాచ్చ॥౧౦౧ ॥ అనవాప్తమత్రకిలలిప్స్యతేజనైర్నచలబ్ధమేతదిహ
భోక్తుమిష్యతే । అనవాప్తమత్రకిలనాస్తిరామ తజ్జగతిత్వయాతృణమ

వైక్షిసుందర ॥౧౦౪॥ శిఖరిషువిపినేష్వప్యాపగాస్వచ్ఛతోయాస్వను
భవసిరసజ్ఞోదండకారణ్యవాసాత్। తదిహతదనుభూతౌ సాభిలాషోద్య
రామశ్రీమసివనగిరీంద్రం సుందరీభూయభూయాः ॥ ౧౦౩ ॥ ఉపవన
తరుషండైర్మండితేగండశైల ప్రణయిభవమదంతో ద్గాయిగాంధర్వసి
ద్ధే। వనగిరి తటభూమి ప్రస్తరే సుందరత్వం భజసి ను మృగయానా
నుద్రవత్రాన్తిశాన్తిమ్॥౧౦౪॥ కూలేఽబ్ధేఃకిలదక్షిణస్య నినసన్మూరో
త్తరాంబోధిగాఢ దైత్యానేకపతత్రిణాచ్ఛినఇతీయం కింవదన్తీశ్రుతా।
తత్తే శ్రీవేఙ్కటేశ్వరమంభసాం వ్యజయథా స్తస్తాద్వనాద్రీశ్వర శ్రీమత్సుంద
రసేతుబంధనముఖాఃకీడా స్తవాడంబరమ్ ॥౧౦౫॥ రఘుకులతిలకత్వం
జాతుచిద్ఘాతుధానచలమృగమృగయాయాంసమ్ప్రిసక్తఃపురాఽభూः।
తదుపజనితఖేదచ్ఛేదనాయాద్యగాయన్మధుకరతరుషణ్డం రజ్యసేకింవనా
ద్రిమ్ ॥౧౦౬॥ హేసుందరైకతరజన్మని కృష్ణభావేద్వేమాతరౌచ పిత
రౌవకులేఅపిద్వే। ఏకఋణాదనుగృహీతవతఃపరంకతేనీళాకులేనసదృ
శీతవరుక్మిణీచ ॥ ౧౦౭ ॥ త్వంహిసుందరయథా స్తనంధయన్పూతనా
స్తనమథా స్తదానుకిమ్। జీర్ణమేవ జరరేపయోవి
షం దుర్జరం వదతదాత్మనాసహ ॥ ౧౦౮ ॥ ఆశ్రితేషు సులభోభవన్
భవాన్మర్త్యతాం యదిజగామసుందర। అస్తునామతదులూఖలేకియ
ద్ధామబద్ధఇతికింతదారుదः ॥౧౦౯॥ సుందరోరుభుజనందనందన స్త్వం
భవాన్శ్రీమరవిభ్రమాలకः। మన్దిహేషనవనీతతల్లజం వల్లవీధియమత
వ్యచూచురः ॥౧౧౦॥ కాళియస్యఫణతాంశిరస్తుమే సత్కదంబశిఖరత్వ
మేవవా। వష్టిజుష్టవనశైలసుందర త్వత్పదాబ్జయుగమర్పితంయయోः ॥
గూహితస్వమహిమాపిసుందరత్వం వ్రజేకిమితిశక్రమాక్రమీः। సప్తరా
త్రమదధాశ్చకిం గిరింపృచ్ఛతశ్చసుహృదంకిమకృధः ॥౧౧౧॥ హేనంద
నందన సుసుందరసుందరాహ్వ బృన్దావనేవిహరత స్తవవల్లవీభిः। వేణు
ధ్వనిశ్రవణ తఃస్తరుభిస్సదావై సగ్రావభి ర్ద్రుతువిలాయ మహోవిలి
ల్యే॥౧౧౨॥ గాయంగాయంవనగిరిపతేత్వంహిబృందావనాంతర్గోపీసం

శ్రైస్వైహారసియదాసుందరవ్యూఢబాహూ। రాసారంభోత్సవబహుర
సప్రేమసీమ న్తిసేనాం చేతశ్చేత స్తవతుచతదాకాందశామస్వధూతామ్॥
౧౮౪॥ ఇంగితంనిమిషితంచ తావకం రమ్యమద్భుతమతి ప్రియంకరమ్।
తేనకంసనుఖకీటశాసనం సుందరాల్పకమపిప్రశస్యతే ॥౧౮౫॥ వారా
ణసీదహన పౌణ్ర్కిక భీమభంగ కల్పద్రుహారణ శంకరజృమ్భణా
ద్యాః । అన్యాశ్చభారతబలక్రధనాధయస్తే క్రీడాస్సుసుందరభుజశ్రీవ
ణామ్యతాని ॥౧౮౬॥ త్వంహేసుందరవనాద్రినాధతేవెంకటాహ్వాయమ
హీధ్రమూర్ధని । దేవసేవితవదామ్బుజద్వయస్సంశ్రితేభ్య ఇహతిష్ఠసే
నదా ॥౧౮౭॥ హ స్తిశైలనిలయోభవక్భవాన్సాంప్రతం వరదరాజసా
హ్వయః। ఇష్టమర్థమనుకంపయాదధద్విశ్వమేవదధసేహిసుందర॥౧౮౮॥
నద్యోక్షీరపయోధి శేషశయనె శేమే సదాసుందర త్వం తదైవభవమూ
త్మనోభువిభవద్భక్తేషువాత్సల్యతః । విశాశ్యాశ్యాఖిలనేత్రపాత్రమిహ
నస్సహ్యార్ధవాయా స్తతె శ్రీరంగే నిజధామ్ని శేషశయనె శేమేవ
నాద్రీశ్వర ॥ ౧౮౯ ॥ కల్కిభవిష్యన్నరలీకలకదూషితాన్ దుష్టానశే
షాన్సగవక్హరిష్యసి । సప్తశతస్యావసరస్సుసుందరప్రశాధిలక్ష్మీశ్వర
మక్షమేవనః ॥౧౯౦॥ ఈదృశా స్తవదవతారసత్తమా స్సర్వపీవభవదా
శ్రితాన్జనాన్ । త్రాతుమేవనకదాచిదన్యథా లేనసుందర భవన్తమా
శ్రయె ।౧౯౧॥ త్వామానంతికవయధికరుణామృతాబ్ధి త్వామేవసం
శ్రితజనిష్ణుమపిష్ణుమేషాం। ఏషాంవ్రజన్నిహహిలోవన గోచరత్వం
హైసుందరాహ్వపరిచక్రిమవనాద్రిమ్ ॥౧౯౨॥ అశక్యానోకించి త్త
వసచనజానాసి నిఖిలందయాళుగ క్తుంతాచాశ్యహమపిచనాగాంసితరి
తుమ్। క్తుమోఒత స్త్వంచైషహ్యగతరితిచ క్తుచ్ర్కతిచక్షమైవితావ
న్మోబలమిహహరే సుందరభుజ ॥ ౧౯౩ ॥ లుకాయుద్ధహలాన్హరీ
ద్విజసుతం శమ్బాకదోషాన్మృతం సాందీప న్యభిజం మృతం ద్విజసు
తాత్బాలాంశ్చవైకంఠగాత్ । గర్భంచార్జునిసంభవంవ్యదధరస్సై
నైరూపేణయ స్సభీష్టం మమనుద్దుకోశ్చదదసేనోకిం వనాద్రీశ్వ

ర ॥౧౩౪॥ ఆయోధ్యగాక సపశుకీటతృణాంస్తుజంతూక కింకర్మణోను బతకీదృశవేషనాఢ్యాక । సాయుజ్యలభ్యవిభవాన్నిజసిత్యలోకాన్నాం తానికానగమయోవనశైలనాథ ॥౧౩౫॥ హరితవారణభృత్యసమాహ్వ యం కరిగిరేవరద స్త్వచపూర్వికామ్ । దృశమలమ్యయఏవహిసుందర స్ఫుటమదాశ్చపరశ్శతమీదృశమ్ ॥ ౧౩౬ ॥ ఇహచదేవ దదాసివరాన్ పరాక్వరదసుందరసుందరదోర్ధర । వనగిరేరభిత స్తటమావసన్నిఖిల లోచనగోచరవైభవ ॥౧౩౭॥ ఇదమిమేశృణుమోమలయధ్వజంనృప మిహస్వయమేవహిసుందర । చరణసాత్కృతవానితితద్వయం వనగిరీ శ్వరజాతమనోరథాః ॥౧౩౮॥ విజ్ఞాపనాంవనగిరీశ్వరసత్యరూపామం గీకురుష్వకరుణార్ణవమామకీనామ్ । శ్రీరంగధామని యథాపురమేష సోహం రామానుజార్యవశగద్విపరివర్తిష్యయ ॥ ౧౩౯॥ కించేదిచ్ఛవిరి ఞ్చిభావనవనాద్రీశప్రభోసుందర ప్రత్యాఖ్యానపరాఙ్ముఖోవరదతాం పశ్యన్నవశ్యంకురు । శ్రీరంగశ్రియమన్వహంప్రగుణయం స్త్వద్భక్తభూ గ్యాంకురుప్రత్యక్షంసునిర స్తమేవవిదధత్పశ్రీత్యర్థినాంప్రార్థనామ్॥౧౪౦॥ కారుణ్యామృతవారిధే వృషపతేహేసత్యసంకల్పన శ్రీమత్సుందరయో గ్యతావిరహితానుతాన్వార్యసద్వత్సల । తెవ్యాన్నాధుజనైర్ధి కృతాంస్తు నిఖిలా నేవాపచారాన్క్షమా త్వదోబ్గ్యాముని శంకురుష్వక్షభగవక్ శ్రీరంగధామ శ్రియమ్ ॥౧౪౧॥ ఇదంభూయోభూయది పునరపిచభూ యదిపునరపిస్ఫుటంవిజ్ఞాప్యమిత్యగతిరబుధోఽనన్యశరణః। కృతాగా దుష్టాత్మాకలుషమతి రస్మిత్యనవధేర్దయాయాస్తేపాత్రం వవగిరిపతే సుం దరభుజ ॥ ... ... ॥౧౪౨॥

ఇతి శ్రీహరితకులతిలక శ్రీరామమిశ్రసోమ సత్రాసనో
శ్రీరంగరాజ దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ పరాంగకాపరనామ
ధేయస్య శ్రీవత్సాంకస్య కూరాధి నాథస్య
కృతిషు సుందర బాహు స్తవ
స్సంపూర్ణః.

శ్రీయైనమః

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమఉక్తిమధీమహి

యముక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తిమజ్ఞశనూత్రతామ్

అతిమానుషశీలవృత్తవేషై రతివృత్తామరవిక్రమపరితాపైః । అతిల
ఙ్ఘితసర్వలోకసామ్యంవరయేవైష్ణవవైభవావతారమ్ ॥౧॥ శ్రేయసికి
రంతుకిరణాశ్చరణారవిన్దనిష్యన్దమానమకరన్దరిసాఘదేశ్యాః।తజ్జుష్మ
తేర్మధునఉత్సఇతిప్రతీతామాజ్ఞల్యరజ్ఞనిలయస్యపరస్యధామ్నఃి॥౨॥శ్రీమ
త్పరాఙ్కుశమునీన్ద్రమనోనివాసాత్తజ్జానురాగరసమజ్జనవజ్జసాఽఽప్య।
అద్యాప్యనారతదుఘిత రాగయోగంశ్రీరజ్ఞరాజచరణామ్బుజమున్న
యామః॥3॥ వజ్రిధ్వజాంకుశసుధాకలశాతపత్రంపజ్కరుహాజ్కపరి
కర్మపరీతమన్తః । ఆపాదపజ్కజవిశేష్ఞలరత్నమాళేశ్శీరజ్ఞణశ్చరణ
యోర్యుగమాశ్రయామః ॥౪॥ శ్రీరజ్ఞరాజచరణౌప్రణమోయయోరే
ళ్వోక్రస్త్రివిక్రమవిధౌ వసుధామశేషామ్ । వ్యక్రంస్తసాచలకులామ
పి విస్రకీర్ణస్థూలావలగ్నసికతామివ నిర్ణతోచ్చమ్ ॥౫ ॥ జ్ఞానంబలం
విపులమీశనవీర్యశక్తితేజాంసిచ త్రియుగభూయ ముపాగతాని । పూ
ర్ణానిషట్పరిగృహ్య భవంశ్చతుర్ధా భక్తంజనం త్వనుజగృహిథాను
రాగాత్ ॥౬॥ ఏకాన్తమజ్ఞళగుణాస్పదమస్తహేయంనిత్యంపదం త
వయతస్తవైవదేవ। ఆమ్నాయతేతవిహవిశ్వవిరూపరూపం తేనైవన
స్వదమశబ్దమరూపమాహుః ॥౭ ॥ శబ్దాదిహేయ ఇహ గోచర ఇన్ద్రి
యాణాం తత్ప్రత్యనీకవిభవస్త్వమతీన్ద్రియోసి । తేనైవతేన బతద
ర్శనమస్తికిఞ్చిద్వాచోధియశ్చతవైవనగోచరోసి ॥౮॥ ఏవంస్థితేత్వదు
పసంశ్రయాణాభ్యుపాయోమానేనకేనచిదలప్స్యతనోపలబ్ధుమ్।నోచే

దమర్త్యమనుజాదిషుయోనిషుత్వమిచ్ఛా విహారవిధినా సమవాతరిష్యః॥
శీలదిక్పవీషతవహంతదమైకసిన్ధోతుదే పృథగ్జనపదేజగదణ్డమధ్యే।క్రో
దీయసోపిహిజనస్యకృతేకృతిత్వ మత్యానతీర్య ననులోచన గోచరోసి॥
యంపాతకాత్సుమహతోప్యుదధారయ స్త్వంత్వత్పాదవారి పరిపూత
శిరాశ్చయోఽభూత్ । తంవందనేకిలతతశ్చవరంనృణాంచ క్రీడావిధిర్బ
తవిలక్షణలక్షణస్తే ॥౧౧॥ క్రీడావిధేర్నపరికర స్తవయాతు మాయా సా
మోహిసినకతమస్యతుహ స్తజన్తోః । హైమర్త్యసిహ్మ వపుష స్తవతేజ
సోఽంశేశమ్భవభిశరభన్మలభోబభూవ॥౧౨॥ యస్యాత్మతాంత్రి
పురభఙ్గవిధావధా స్త్వంత్వచ్ఛక్తితేజితశరోవిజయీచయోఽభూత్ |ద
క్షక్రతౌతుకిలతేన వినిర్జిత స్త్వంయుక్తోవిధేయవిషమేమహా కామచా
రః ॥౧3॥ ముగ్ధస్మిశుర్వటదధేశయితోతితన్వ్యాతన్వాజగన్తి బిభృషే
సవికాసమేవ । ఐశీమిమాంతవతుశక్తిమతర్కితవ్యాన్వ్యాజతఃప్రథ
యసీకిమిహావతీర్ణః ॥౧౪॥ బ్రహ్మేశమధ్యగణనాగణనారహపజ్ఞా
విన్ద్యానుజత్వమడితే స్తనయత్వయోగాత్ । ఇక్ష్వాకువంశయదువంశజ
నిశ్చహ స్తశ్లాఘ్యన్యమాన్యనుపమస్యపరస్యధామ్నఃll౧౫ll త్వన్నిర్మితా
జరరగాచతవత్రిలోకీకించిత్కణాదియమతేభనతేదురాపా। మధ్యేతధా
తునవిచక్రమిషేజగచ్చే త్తన్వీకృమైకికథమివళ్ళిరభ్భితాస్యాత్ ॥౧౬॥
పృచ్ఛామికిఞ్చనయదాఖలు రాఘవత్వే మాయామృగస్యవశగోమనుజ
త్వమాగ్ధ్యాత్ । సీతావియోగవివశోనచతద్గతిజ్ఞస్సపాదా స్తదా పర
గతింహికథంజటాయోఃll౧౭ll అక్షుణ్ణయోగపథమగ్ర్య హతంజటా
యుం తిర్యఞ్చమేవబతమోక్షపథేనియోక్తుమ్ । శక్నోషిపేత్సిచయదా
సతధాకథంత్వందేవీమవాప్తమనలంవ్యధితోవిచిన్వన్ ॥౧౮॥ సాలాన్సి
సప్తసగిరీన్సరసాతలాన్యానేకేపమున్దజవతోనిపత్రయ స్త్వమ్। తేప్యే
కవిశ్వధనభిన్నకపిప్రణున్నశాఖామృగంమృగయసేస్మకథంసహాయమ్॥
దాసస్సఖాసమభవత్తవయద్వికపీన్ద్ర స్తద్విద్విషంకపిమమర్షవశాజ్జిఘాం
సుఃl త్వత్సేనహావికల బధ్యయంతమిమంకపీన్ద్రంవిస్రమ్భయన్ సపదిసా

లగిరినవద్యుః ॥౨౮॥ యద్వామృగంమృగయువన్మృగయావథేనథన్మృ
జఘన్ధనతుశత్రువదాభిముఖ్యాత్ । తద్యుక్తమేవతవరాఘవ వంశజస్య
తిర్యక్షునైవహివిపత్తుతయోపచారః ॥౨౯॥ మానుష్యకం చరిత మావరి
తుంప్రవృత్తోదేవాతిగంచరితమజ్జకిమభ్యకార్షీః । యత్సాగరేకిలబబన్ధి
థనాథసేతుంశైలైర్విప్లవంగమసమీహితసంప్రణున్నైః ॥౩౦॥ యోవిక్ర
మేణమనుజత్వవిభూషితేన జీవంవరంనరుణరాజమజన్యజేష్ఠాఃకృత్వో
పదాందశరథంవిధిరుద్రముఖై ర్దేవైస్తుతశ్చసకిలేన్ద్రజితాజితోసి॥౩౧॥
అబ్ధింనతేవిధనజిగ్యధరాతనేన్ద్రం నైవాస్యజిష్ణుథయథాచ బలాబల
త్వమ్। నిస్సంశయస్సపదితస్యపదేఽభ్యషిఞ్చస్తస్యానుజంకథమివంహివి
భీషణంచ ॥౩౨॥ త్వందక్షిణస్యనివసన్నుథధేస్తటేపి దూరాన్తరోత్త
రపయోధిమహాన్తరీపే । దైత్యాన్నిజైకశరపారణయ న్మితాంల
జ్జాంస్థితోత్రకుమీకిలనస్తభస్మ ॥౩౩॥ ఏతత్కథంకథయయన్థిత
స్వయాసాహితాస్వభావనియమంప్రథితంత్రిలోక్యామ్। అశ్వాప్సరో
విషమధావిధుపారిజాతలక్ష్మ్యాత్మనాపరిణతోజలధిర్బభూవ॥౩౪॥ కో
యింగుణనికతరకోటిగతగ్గకియాన్వాకస్యస్తులేపిపదమహోబతకస్యభూ
మిః । యత్తాదృశాగసమరింరఘువీరవీక్ష్యవిశ్వామ్యతామితిముమోచిథ
ముగ్ధమాజ్ఞా ॥౩౫॥ ఏతేనవైసువిదితోభవదిన్ద్రశత్రో ర్మాయాస్త్రబన్ధనని
బన్ధనజోవిమోహః । యల్లక్ష్మణస్త్వదనుజోరిపుశక్తిముగ్ధశ్శోర్గురు
ర్హనుమతస్తులఘుత్వమాప॥౩౬॥హాహాన్తహాన్తభవతశ్చరణారవిన్దద్వం
ద్వంకదానుభవితావిషయోమమాక్ష్ణోః। యోహంనిరర్గళవినిర్గళదన్ధకా
రైర్వ్యాప్తైస్తృణైశ్చసులభంసమయంవ్యతీతః ॥౩౭॥ వంశం రఘోరను
జిఘృక్షురిహావతీర్ణోదివైర్వవర్షిథతథాతభవద్గుణౌఘైః। త్వత్సన్నిధి
ప్రభవశైత్యబుథోయథాహివృక్షశ్చతాంతి మభజన్తభవద్వియోగే ॥
యేథర్మమాచరితుమభ్యసితుంచయోగంబోధ్దుంచకిఞ్చననజా త్వధికా
రభాజః । తేపిత్వదాచరితభూతలబన్ధగన్ధాద్బన్ధాతిగాది పరగతింగమి
తా స్సృణాద్యాః॥౩౮॥ తాదృగ్గుణోనుజభూవిథరాఘవత్వేయస్తావ

కంచరితమన్వహమన్వభూజ్ఞ । సోఽత్రైవహన్తహనుమాఁపరమాం
విముక్తిఁబుద్ధ్యాఽవధూయచరితంతవసేవతేఽసౌ॥౩౩॥యంత్వంకృతాగ
సమపిప్రణతిప్రసక్తంతంవాయసంపరమయాదయయాఽఽత్మమిష్టాఁ।తేనై
వమాద్యశజనస్యమహాగసోపియక్తంసమాశ్వసనమిత్యవధారయామఃి॥

అథ శ్రీకృష్ణావతారమభీష్టౌతి.

సాపూతనాశకటమర్జునయోశ్చ యుగ్మంబాల్యోచితాన్యనురచే
ష్టితవిమ్భలింగే । యస్యాలభన్తశలభత్వమహోనిగూఢ స్సత్వంవ్రజేవ
వృధిఁకిలకంసభీత్యా॥౩౪॥పశ్యత్సునూరిషుసదాపరమంపదంతేదేవ్యా
శ్రియాసహవసన్ పరయావిభూత్యా। యోగేనయోగనిరతైఃపరిమృ
గ్యమాణఃకింత్వంవ్రజేషునవనీతమహోఅముష్టాఃి ॥౩౫॥ యందుర్గ్ర
హం సుమనసోమనసాపిసిత్యంబన్ధచ్ఛిదంపరమీశముదాహరన్తి। దా
మ్నానిబద్ధ ఇతిశుశ్రుమ తంభవన్తం నాలంబభూవిధ బతశ్లథ నాయత
స్య ॥౩౬॥ ఏశంహిశైశవమపివ్యతివేలఖేలం యత్పూతనాశకటమర్జు
నయోశ్చయుగ్మమ్ । బాల్యోచితాన్యపరసాచివిచేష్టితేన హన్తాలభన్త
శలభాయితమాజగన్తే ॥౩౭॥ సత్యేవగవ్యనివహేనిజధామ్ని భూమ్నా ప
ర్యన్తసద్మసుకిమర్థమచూచురన్త్వమ్ । ముష్ణంశ్చకింవ్రజఘటోఘటశే
షమగ్రేగోపీజనస్య పరిహాసపదంకిమాసీఃి ॥౩౮॥ యన్మానమానధనవ
నీతమచూచురస్త్వంతచ్ఛాదనాయయదితేమతిరావిరాసీత్ । కింముగ్ధ
దిగ్ధమమునాకరపల్లవంతేగాత్రేపరిస్రవ్యనిరగాఃకిలనిర్విశంకఃి ॥ ౩౯ ॥
తామన్యగోపగృహగవ్యమృషంయశోదాగుర్వీత్వదీయమవమానమమృ
ష్యమాణా । పేష్ణ్యాథదామపరిణామజుషాబబన్ధతాదృఙ్నతేచరితమా
ర్యజనాస్సహన్తే ॥౪౦॥ మాత్రాయదిత్వమసిదామనిసన్నిబద్ధస్తచ్ఛ్రీ
విలాసముదితచాటుషనిర్ఘృణామ్ । బధ్నాసిహన్తహృదయంభగవన్కుత
స్తే సరోవిహవశ్య విషయే వివృణోతివీర్యమ్ ॥౪౧॥ కాన్తాలకాన్తసు
మలంకమలాయతాక్ష ముగ్ధ్రశ్రీవిలాస ముదితస్మితమున్నసంచ । వ
క్త్రంవహన్పరమగోపగృహేషు కింత్వంగోపీమనాంసి నవనీతమువా

వు మోహీ॥౪౫॥ సర్వంగుణాయగుణినామితిసత్యమేత ద్యత్ఖల్వి హేతర
జనేమలినత్వహేతుః । యద్దోషదృష్టిరపి వేషగుణము త్తమంతే గోపాలనం
చగణయ న్నిగుణంగణేషు ॥౪౬॥ గోపాలపోతకతయా నిభృతంధరి
త్రీ కూవస్తుకామఇనసన్నపిబాల్యలౌల్యాత్ । ఐన్ద్రీంనిహత్యమఖమది
మథోధధానఇంతస్థిషేసురగణాయసవాసవాయ ॥౪౭॥ వేణుక్వణ
ప్రణయినిత్వయిలోకనాథే బృన్దావనంచరణగఞ్చరణైఃపునానే।ధావా
స్తదావనభువదికేలకీదృశస్తేత్వద్గీతసిక్తసికతాసువసున్ధరాసు॥౪౫॥ ధ
న్యైశ్శ్రీతంతెదిహతావకరాసకాలేగీతేనయేనహి శిలాస్సలిలాంబభూ
వుః । పఞ్చాపికిఞ్చపరిస్పత్తగుణానిభూతాన్యుర్వీకృశానుమరుదమ్బర
శమ్బరాణి ॥౪౬॥ తేభ్యద్దకృశీనకిలకశ్చి దిహాస్తిమేవై రాసోత్సవోత్సు
కధియస్తవకాననాస్తే । వేణుక్వణాసు।తిరసాఘపరిప్లుతాంతే స్వేస్వ
క్వణీరసనయాలిలిహుస్మృజఙ్గాః ॥౪౭॥ అమ్భోదనీల మరవిన్ద దళాయ
తాక్షంపిఞ్ఛావతంసమురరీకృతవేణుపాణిమ్ । త్వాంగోపవేష పరికర్మి
తకాయకాన్తింధన్యాస్తదాదృశుఉన్మధిలాన్యభావాఃll౪౮ ॥ గోవర్ధ
నోగిరివరోయమునానదీసాబృన్దావనంచమధురాచపురీపురాణీ। అద్యా
పిహన్తపులభాదృకృతినాంజనానా మేతేభవచ్చరణంచారజుషఃపృదేశాఃll
బృన్దావనేస్థిరచరాత్మకకేటపూర్వాపర్యన్తజన్తు నిచయే బతయే తదా
నీమ్ । నైవాలభామహిజనింహతకాస్తఏతే పాపాదిపదంతవకదాపున
రాశ్రియామఃll౫౦॥ హాజన్మతాసుసికతాసుమయానలబ్ధం రాసేత్వ
యాఽరహితాఽకిలగోపకన్యాఃl యాస్తావకీపదపథ్రిజుషోఽజుషన్త
నిషిద్ధతత్రనిజమజ్జమనజ్జతప్తమ్ ॥౫౧॥ ఆవిస్వతఃకుసుమమఞ్జుసరో
రుహంతేయేభేజిరేబతవనస్పతయోలతావా । అద్యాపితత్ప్రలభువఃక
కులదైవతంమే బృన్దావనంమమధియంచసనాథయన్తిll౫౨॥ యత్త్వ
త్ప్రియంతదిహపుణ్య మపుణ్యమన్యన్నాన్యత్తయోర్భవతిలక్షణమత్ర
జాతు । ధూర్తాయితంతవతయాత్రిలరాసగోష్ట్యాంతత్కీర్తనం పర
మపావనమామనన్తిll౫౩॥ యాకంసముఖ్యనృపకీటనిబర్హణోత్థా సాసిద్ధి

తత్రిజగత స్తవనైవకీర్తిః । గోపాలనాదియదిదంభవదీయకర్మ్మత్యార్దీ
కరోతివిమపాఽహృదయంతదేతత్ ॥౫౪॥ గోపాలవేషపరికర్మ్మ పరావ
రేశంయన్నామభామ పరమంతమసగిపరస్తాత్ । తత్పిఞ్ఛలాఞ్ఛన సు
చామకృతోపవీతఁగోధూళిధూసరితకున్తలమన్తరాస్తామ్ ॥ ౫౫ ॥ య
ద్వైవజరాసుతభయాద్విపలాయధా స్త్వంతచ్చేన్నసుప్యచరితానువిధా
నజంతే । తర్హ్యాత్రిలోకగురుమీశ్వర మీశ్వరాణాంచాణావహే కిమితిశ
మ్భునజృమ్భయ స్త్వమ్ ॥౫౬ ॥ జాతంకుత స్తదకృతజ్ఞ విచేష్టితంతే పు
త్రీయయాకిలవరంవవృషేవృషాంకాత్ । అశ్రేషుసక్తమతినాచ నిగాద
రేణవారాణసీహరపురీభవతాపిదగ్ధా ॥౫౭ ॥ సజ్జీవయన్నపిమృతంసు
తము త్తరాయాస్సాందీపనేశ్చిరమృతంసుతమానయంశ్చ । ధామ్నాని
జాద్విజసుతాన్వనరానయన్యాస్వామేవతాంతనుమహోకథమానయ
స్త్వమ్ ॥౫౮॥ అద్యాపినహ్యుపరతిస్త్రివిధాపచారాత్పాపీపదేనిపతి
తోస్మితమస్యపారేఏతాదృశోఽహమగతిర్భవతోదయాయాఁ పాత్రం
త్వదీయచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥ ౫౯ ॥ విస్రమ్భణం త్వయి నయద్యపి
మేస్తిసాపి శ్రద్ధాయధోక్తవచనార్ధగతాతథాఽపివాచంత్విమాంసకృద
థాహ్వసకృన్నయోక్తాంసత్యాంకురుష్వదయయైవదయైకసిన్ధో॥౬౦॥పా
పీయసోపిశరణాగతిశబ్దభాజోనోపేక్షణంమమతవోచితమీశ్వరస్య। త్వ
జ్జ్ఞానశక్తి కరుణాసుసతీమనేహపాపం పరాక్రమితుమ్వ్రతివిమానమ
కీనమ్॥ ... ... ॥౬౧॥

ఇతిశ్రీహరితకులతిలక శ్రీవత్సాంకమిశ్రకృతిషు

శ్రీఅతిమానుష స్తవ స్సమాప్తః.

శ్రీవత్సచిహ్న మిశ్రేభ్యో నమ ఉక్తి మధీమహి।

యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠేయాన్తినఙ్గళసూత్రతామ్॥

శ్రీమతేశ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రమహాదేశికాయనమః.

శ్రీ యై నమః.

శ్రీమతే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్ర మహాదేశికాయనమః,

శ్రీవత్సచిహ్న మిశ్రకృపయా పఞ్చసు స్తవేషు

శ్రీవైష్ణవ స్తవ ప్రారమ్భః.

శ్రీవత్సచిహ్న † యాన్తిన్యఙ్గళసూత్రితామ్॥

యోనిర్య మచ్యుత పదామ్బుజ యుగ్మరుక్మ వ్యామోహతస్తదితరాణి తృణాయ మేనే। అస్మద్గురో ర్భగవతోఽస్య దయైకసిన్ధో రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧ ॥ శ్రైవిష్ణవృద్ధజనమూర్ధ్వవిభూషణంయత్సంపచ్చ సాత్వికజనస్యయదేవ నిత్యమ్। యద్వారశణ్య మశరణ్యజనస్య పుణ్యం తత్సంశ్రియేమ వకుళాభరణాఙ్ఘ్రి యుగ్మమ్॥ ౨ ॥ భక్తిర్భవ భవదచ్యుత భావబన్ధ సన్దుహితా ప్రణయసార రసాభిపూర్ణాః। వేదార్థ రత్ననిధిరచ్యుత దివ్యధామా జీయా త్పరాంకుశ పయోధిరసీమభూమా ॥ ౩ ॥ యన్మఙ్గళాయమహతే జగతామముష్మై శ్రైవిష్టపాయాపి పదాని యదాశ్రయాణి। వన్దామహే సరసిజేక్షణమద్వితీయం వేదాన్త వేద్యమనిదం ప్రథమం మహస్తత్ ॥ ౪ ॥ పీతామ్బరం వరిద శీతల దృష్టిపాత మాజానులమ్బి భుజ మాయత కర్ణపాశమ్। తన్నేమిచక్రముదగ్రవిశాలవక్షో లక్ష్మీధరంకమపివస్తు మమానిరస్తు ॥ ౫ ॥ యత్తత్త్వమక్షరమదృశ్యవగోత్రవర్ణ మగ్రాహ్యమవ్యయమనిదృశమద్వితీయమ్। ఈశానమస్యజగతోయదణోరణీయ స్తద్వైష్ణవం పదముదాత్తముదాహరామిః ॥ ౬ ॥ ఆమ్నాయ మూర్ధనిచ మూర్ధనిచోర్ధ్వపుంసాంయద్ధామవైష్ణవ భీక్ష్ణశరంచకాస్తి। తన్నాదృశా మపిచ గోచర మేతివాఽస్మత్తేదీయమిదమాశ్రితవత్సలత్వమ్ ॥ ౭ ॥ జానన్న పీహకిలమానసపత్రిపిష్టుర్విష్ణోరిపదపరిణామినీం గిరమాద్రియేహమ్। నశ్వావలీఢమపితీర్థవతీర్థమాసురోన్మదస్యతాపిచశునాకిలలజ్జితవ్యమ్ ॥ ౮ ॥

దేవస్య వైశ్యధనస్యగణేష్వియత్తాసంఖ్యాచవాఙ్మనసగోచరవత్యభూతామ్ । అప్యేవమన్వపిచతత్రమమార్తిశాన్యైర్యకీటస్యశృష్యతఉదన్వతివిప్రుషాలమ్ ॥౯॥ పేమూర్ద్ధవిహ్వలగిరఃపురుషాపురాణాస్తోష్యంతుష్టవుర్మధుభిదోమధుపైర్వచోభిః । వాచోవిడమ్బితమిదం మమనీచవాచఃతస్తోన్తిస్తతేసవిషయామమదుర్వచోభిః॥౧౦॥ ఆజ్ఞాత్రవాత్రిభువనఛీవితాత్రియూసాతాంహిపద్మాంమభిజగ్మురతిద్విదైత్యాః । ఆభాసభూయమభియాన్త్యపరాణిదోషైరేసాతుదూషరహితాసవిశాతాపురాణీ॥౧౧॥ అన్తర్హితోసధికసిత్వమశేషపుంసాంఅభ్యోసిపుణ్యపురుషైరితరైర్నరాపఃతత్రత్రయీంసుకృతినోఽధిజగ్ముర్బాహ్యాముబాహ్యచరితైరధరైర్నిషేతే॥౧౨॥ చిత్రంవిధేర్విలసితంహ్యదమావిరస్తిదృష్టాత్మనామయమహోకిలచుష్పాక । యత్తిర్యఙ్నృదివిదేవసఙ్ఘమాద్యంశ్రుతిమాన్యేయన్తోప్యధోకుదృష్టివినిపన్నధియోవినష్టాఃః ॥౧౩ ॥ బాహ్యేదృశదృష్టయఇతివ్యతయేస్వపారంఘూర్ణంతవస్యనుపయాన్తినహీశనేతా । జగ్ధస్యకాననమృగైర్మృగతృష్ణికేవోన్దీకాసారసత్వనిహతస్యచకోవిశేషఃః॥ న్యాయస్యతీతిప్రభృతిభిర్ఘనతానిసృష్టైర్వేదోపబృహ్మణవిధావుచితైరుపాయైఃఋగ్భిర్గమర్ధమనభానుకరైర్విభేజుస్త్వద్భక్తిభావితధియఃక్షతశేషమీకాఃః॥౧౪॥ యేతుక్వజిష్ణుసరసీరుహభక్తిహీనాస్తేపామమీభిరపినైనయథార్థబోధఃపిత్తఘ్నవఞ్జనమనాఘ్నుషిజాతునేత్రేనైవప్రభాభిరపశఙ్కసితేప్యబుద్ధిఃః॥౧౫॥(వేచార్థధీస్త్వయితుభక్తిఏవలభ్యాయావాన్యేయశ్చభగవన్నసితత్వతస్త్వమ్ । జ్ఞాతుంతథాభువనభావనవేదవేద్యాద్దృష్ట్వాపిభక్తితఏవశక్యఃః) ౧౭ । తత్తావర్ధతత్పరపరశ్శతచేదవాద్యైస్సాన్వర్థతస్మఃభిరవ్యసనాగృశీభిఃః । తావామేవశత్వపరసాత్వికసత్పురాణైర్దేవఃజ్ఞధీభిరపినుశ్చినుమఃపరేశమ్॥ అన్యత్రతుక్వచనకేచిదిహేశశబ్దాల్లోకేప్రసిద్ధిముపగవ్యతమీశమాహుఃః । తైశ్చప్రసిద్ధివిభవస్యసమాలతాయైగ్రాహ్యత్రయీమయత్వయితుసాఽచ్యుతసమ్మతేనా॥౧౯॥ యఃకిల్వణోరణుతగోమహలోమహీయాన్

నాత్మాజనస్యజనకోజగతస్త్వయోభూత్ । వేదాత్మక ప్రణవకారణవర్ణ
వాచ్యాంతంత్వాం వయంహుపరమేశ్వరమానమామ॥౨౦॥ఆస్థేశ్వరోసేన
సహోస్తితవేశ్వకోన్యోవిశ్వస్యచాసి పతిరస్యపరాయణంచ । నారాయ
ణాచ్యుతహరస్త్వమిహైకఏవబ్రహ్మాదయోపి భవదీక్షణలబ్ధసత్తాః॥౨౧॥
నిత్యప్రమాణమధికవర్జితదూర్జితశ్రీర్నిత్యేఽక్షరేవివసన్పురుషదిపురాణః।
సత్వప్రవర్తనకరోజగతోస్యమూలంనాన్యస్త్వదస్తిధరణీధరవేదవేద్యం॥
యంభూతభవ్యభవదీశమనీశమాహుర న్తస్సనుప్రనిలయం యవనస్త
రూపమ్ । యస్యభ్రిలోకజననీ మహిషీచ లక్ష్మీ స్సాక్షాత్సఏవ పురు
షోఽసిసఖాసమూర్తా ॥౨౩॥ సర్వశ్రుతిప్రసనుగతంస్థిర మప్రకంప్యం
నారాయణాహ్వాయధరం త్వమివా నవద్యమ్। సూక్తంతు పౌరుష మ
శేష జగత్ప్రవిత్రం త్వానుత్తమం పురుష మీశ ముదా జహార ॥౨౪ ॥
ఆనంద మైశ్వర్య మవాజ్మనసాఽవగాహ్య మామ్నాసిషు శ్రుతగణోత్త
రిక్రమేణ । సోయంతవైనరసుహిత్వమిహాన్తరాత్మా త్వంభ్రూణ్డకన
యనరపురుషస్పపోష్ణ॥౨౫॥ యన్మూలకారణమబుద్ధ్యతస్సృష్టివాత్వై ర్
బ్భిర్హ్రీతివాసదితి వాఽఽత్మగిరాధవాతత్ । నారాయణ స్త్రివితిమహా
పనిషద్భిరీతి సాబాలకీప్రభృతయోప్యనుజగ్ముర్నామ ॥౨౬॥ జ్యో
తిఃపరంపరమతత్వమశోపనాత్మా బ్రహ్మేతిచశ్రుతిషుయత్పరవస్త్వభీ
తమ్ । నారాయణస్తదితితద్విశిష్టకాచిద్విష్ణోర్విపదం పరమమిత్యపరా
గృణాతి ॥౨౭॥ సంతిశ్రుశాశ్రుతిశిరస్సు పరస్సహస్రా వాచస్తవప్ర
థయితుంపరమేశితృత్వమ్ । కిష్ఛేహనవ్యజగణన్నిమిథాతృభేదం కా
ర్ష్ణజగన్తినిగిరఃపురుషద్విరంశ్చ ॥౨౮॥ రూపశ్రియాపరమయాపరమే
ణధామ్నా చిత్తైశ్చకైశ్చిదచిత్తైశ్చవనశ్చరిత్తైశ్చ । చిత్తైరనన్తవ
పరైరపరైశ్చ కైశ్చిచ్చిత్వేతత్వయిపరిశ్రిత ఈశితృత్వమ్ ॥౨౯॥ య
స్యాదికటాక్షసమనుక్షణమీశ్వరాణా మైశ్వర్యహేతురితి సార్వజనీనసి
ద్ధమ్। తాం శ్రీరితి త్వదుపసంశ్రయణా స్నిరాహుస్త్వంచశ్రియస్త్రి
యమువాహురుదారవాచః ॥౩౦॥ మాయాత్వయాగుణమయీకిలయా

నిసృష్టాసాతేవిభోకిమివనర్మననిర్మీతే । కోతస్యకోతాస్థిరమతరక్షవ
జేనకేచిత్స్వాంశ్రితోచబధిరాస్త్వయితన్మహిమ్నా ॥౩౧॥ యస్థాన
వక్రిమివతంగమతంగజాదిష్వన్యేమజన్తుషసైవవిజాయమానః। త్వ
న్నిత్యనిర్మలనిరజ్ఞనస్వీకార కల్యాణసద్గుణనిధేస ఇతీరితస్తైః॥౩౨॥ త్వ
ద్దృష్టిజుష్టమివమావిరభూదశేషం నోవేత్కటాక్షయసినైవ భవేత్ప్ర
వృత్తిః। స్థాతుంచ వాంఛతిజగత్తవదృష్టిపాతం తేనశ్రితోజగదిషేహి
జగత్త్వమేవ ॥౩౩॥ ఏవంభగోఽహభవత్పరతన్త్రసేవ శబ్దోపిరూపవ
దముష్యచరాచరస్య । ఐశ్వర్యమీదృశమిదంశ్రితపూదితంతే పాపీ
యసామయమజాత్వయిమోహహేతుః ॥౩౪॥ యేత్వత్కటాక్షలవ
లబ్ధ్యమివక్షణంతే రైశ్వర్యమీదృశమలభ్యమలమ్బువుమ్భిః । యత్తేపి
నంజగదిరేపరమీశితృత్వం తేషామపిశ్రుతిషు తన్మహిమ ప్రసంగాత్ ॥
౩౫॥నిత్యేష్టవస్తుమభవన్నిరపేక్షమేవత త్తత్స్వరూపమితికేచిదిహభ్రా
మ్యన్తః । ఐశ్వర్యమత్రతవసాధికంగిరంతే బ్రూతేత్రయీతునిరుపాధి
కమీశనంతే ॥౩౬॥ ఇచ్ఛాతిరిక్తవతవవిశ్వపచార్ధసత్తా నిత్యంప్రియాస్త
వతుకేచనతేహితార్యాః। నిత్యంత్వదేకపరతన్త్రనిజస్వరూపాభావప్రతి
షంగళగుణాహినిదర్శనంనః ॥౩౭॥ విశ్వస్యవిశ్వవిధకారణమచ్యుతత్వం
కార్యంతజేతదఖలంచిదచిత్స్వరూపమ్। త్వంనిష్కారణశ్రుతివేదశిరస్సు
ఘోషోనిసీమమేవతవదర్శయతీశితృత్వమ్ ॥ ౩౮ ॥ కింసాధనఃక్వనివస
నిర్మమపాదదానఃకస్మైఫలాయసృజతీహఇదంమస్తమ్। ఇత్యాద్యనిం
ద్యితమతర్కమతర్కయన్తన్వైభవంశ్రుతి విదోవిమరప్రతర్క్యమ్
॥౩౯॥ యత్సంవృతందశగుణోత్తరసప్తతత్వైర్వర్ణంచతుర్దశ జగద్భువ
నాతృధామ । అండానితత్ప్రసదృశాని పరశ్శతాసిక్రీడాపిధేస్తవప
రిచ్ఛదతామగచ్ఛన్ ॥ ౪౦ ॥ ఇచ్ఛానిహారవిధయేవిహితాన్యమూనిస్థా
త్వద్విభూతిలవశేషకలాయతాంశః । యావైనజాతుపరిణామపదా
స్పదంసాకాలాత్మికాతవపరామహతీవిభూతిః॥ ౪౧॥ యద్వైష్ణవంమహి
పరమంపదమామనన్తిఖంవాయదేవ పరమంతవసద్మపరస్తాత్ । తేజో

మయంపరమసత్వమయంధ్రువంయ దానన్దకందమతిసుందర మద్భుతం
యత్ ॥౪౭॥ యద్బ్రహ్మరుద్ర పురుహూతముఖై ర్దురాపం నిత్యంనివృ
త్తిశిరసైస్సనకాదిభిర్వా। సాయుజ్యముజ్వలమనన్తియదాఽపరోక్ష్యం
యస్తాత్పరంనపదమశ్చితమస్తికించిత్ ॥౪౩॥ రూపేగుణగణైర్విపర
యాసమృద్ధ్యాభావైరుదారమధురైరపివామహిమ్నా। తాదృక్తదీదృగి
దమిత్యుపవర్ణయన్త్యోవాఙ్మోయదీయవిభవస్యతిరస్క్రియాయై ॥౪౪॥
యద్వృద్ధ్యపక్షయవినాశమఖైర్వికారై ర్హేతైరసంసృతమనస్తమి
తాస్తిశబ్దమ్। యద్గోరవాచ్ఛ్రితిపఫల్గుఫలంక్రియాణామాద్యన్తవన్మదసు
ఖోత్తరమధ్రువంచ॥౪౫॥నిత్యాల్పతైర్నిహతజన్మజరావికారై ర్భూ
యిష్ఠభక్తివిభవైరభవైరవాప్యమ్। అనైకరధన్యపురుషైర్మనసాప్యనా
ప్యం వైకుణ్ఠనామతవధామతదామనన్తి॥౪౬॥ నిత్యాతవాన్యనిరవద్యమ
హామహిమ్నోప్యేతావదేవనిరవధిర్విభవేతివాణీ। జ్ఞానాదయోగుణ
గణాస్సమతీతసీమాలక్ష్మీపతేరపియాపరిజనాదిపతగేన్ద్రముఖ్యాః॥౪౭॥ ఏక
స్యయేమహిగుణస్యలవాయతాంశస్యాన్యత్ర స్యచిత్సకలవాఙ్మనసాతిగ
గణ్యైః। తేతాదృశోత్యవధయస్సమతీతసంఖ్యాస్తవైతన్గుణాస్తవమసి
తన్నిరవధేపతులక్ష్మీః ॥౪౮॥ సర్వస్యచైవగుణతోహివిలక్షణత్వమైశ్వర్యత
శ్చకిలకశ్చిదుదశ్చితస్యాత్। తత్ప్రత్యుతత్వయివిభోవిభవోగుణాశ్చ
సంబన్ధతస్తవభజన్తిహి మంగళత్వమ్ ॥౪౯॥ దూరేగుణాస్తవతుసత్వర
జస్తమాంసితేన త్రయీప్రథయతిత్వయినిర్గుణత్వమ్। నిత్యంహరేనిఖిల
సద్గుణసాగరంహిత్వామామనన్తి పరమీశ్వరమీశ్వరాణామ్ ॥౫౦॥ జ్ఞా
నాత్మనస్తవతదేవగుణంగృణంతి తేజోమయస్యహిమణేర్గుణఏవతేజః।
తేనైవవిశ్వమపరోక్షమదీక్షతేత్వంరక్షోత్వదీక్షణతఏవ యతోఽఖిల
స్య ॥౫౧॥ త్రయ్యద్యతాతవయువత్వమఖైర్గుణౌఘై రానందమేధిత
మియానితి సంనియన్తుమ్। తేయేశతంత్వితిపరమ్పరయాపృథగ్వైవై
షవాఙ్మనసగోచరఇత్యుదాహ ॥౫౨॥ ఏవంతయాచతురయాతవయూ
వనాద్యస్సర్వేగుణాస్సహసమస్తవిభూతిభిశ్చ। ప్రవ్యాహృతాస్సు

రవధీనవధీరయన్తో వాచామగోచరమహిమానమీశ ॥౩॥ సంవర్తనర్తిసిఖిలం సిరభిజ్ఞనజ్ఞం చిత్రేదకర్మణి యథార్హా మహోనియచ్ఛక్ । సద్యద్దిక్ష్మిదుర్హిణభైవమభేదమేత దావిశ్చకర్థ సకృదీక్షణదీక్షణేన ॥౪॥ అస్తంయదుద్యదుపచాయ్యపచాయిసైవమీశందరిద్రిమథజంగమమవ్యఙ్గమ్ । విశ్వంవిచిత్ర మవిలక్షణవీక్షణేన విక్షోభయస్యనవధిర్బతశక్తిరైశీ ॥౫॥ రూపప్రకారపరిణామకృతన్యవస్థంవిశ్వం వివర్యసితుమన్యదసచ్చకర్తుమ్ । శ్రోమ్యక్స్వభావనియమం కిముదీక్షసేత్వంస్వాతన్త్ర్యమైశ్వరమపర్యనుయోజ్యమాహుః ॥౬॥ సంవర్తసంభృతకరస్యసహస్రశ్మే రుస్రీతమిస్రీయదజస్రి విహారిహారి । నిత్యానుకూలమనుకూలనృణాంపరేషా ముద్వేజనంచతవతేజ ఉదారహన్తి॥౭॥ నైవహ్యవాహ్యమనవాప్తమిహాస్తి యస్యసత్తాపితస్యతవవీక్షణతఃప్రజానామ్ । సంపత్తుకింపునరితోనవదాన్యమన్యం మన్యేత్వమేవఖలుమన్దిరమిన్దిరాయాః ॥౮॥ పాపైరనాదిభవసమ్భవవాసనోత్థైర్దుఃఖోదయఃఖలుమిమంతుతివన్తజన్తుఃతంకేవలంనుకృపయైవసముద్ధరిష్యంస్త్వద్వ్యవర్తితస్య ననునిష్కృతిమాత్థశాన్తైర్యైః ॥౯॥ శాన్తైరకాదినిధనైన్మృతిభిస్తవీయదివ్యానుతారచరితైశ్శుభయాచజల్పైర్ । నిశ్రేయసంయదుపకల్పయసి ప్రజానాం సాత్వత్కృపాజలధితల్లజవల్లితశ్రీః ॥౧౦॥ వైహన్తజన్తుమునిరన్తరసన్తతాత్మా పాప్మాహినామవదకోయమచిన్త్యశక్తిః । యస్తవత్కృపాజలధివ్యతివేలఖేలమల్లఙ్ఘ్యత్యకృతభాసురభాగధేయాన్ ॥౧౧॥ యగ్బ్రహ్మకల్పనియతానుభవేవ్యనాశ్యం తత్కిల్బిషంసృజతిజన్తురిహాతృణార్థే । ఏవంసదాసకలజన్మసుసాపరాధం శ్రోమ్యస్యహోతదభిసంధివిరామమాత్రాత్ ॥౧౨॥ శ్రోన్తిస్తవేయమియతీమహతీకథన్ను మహ్యాపహోత్వయికృతాజ్ఞలిపజ్జరేమ । ఇత్థంస్వతోనిఖిలజన్తుమనిర్విశేషం వాత్సల్యముత్సకజనేషుకథంగుణస్తే ॥౧౩॥ విశ్వంధియైవవిరచయ్యనిచాయ్యభూయస్సన్నిహృదిస్వసన్తిసమాశ్రితవత్సలత్వే । ఆజగ్ముషస్తవగజోత్తమబృంహితేన

పాదంపరామమృశుషోపిచకామనీషా ॥౬౮॥ యశ్చకశ్చిత్సేవ యదికిఞ్చ
నహ స్తజన్తుర్భవ్యోభజేర భగవ స్తనన్యచేతాః । తంసోయమీదృశఇ
యానితివావ్యజానన్ వైవైనతేయ సమసువ్యరరీకరోషి ॥౬౯॥ త్వ
త్సామ్యమేవభజతామభివాఞ్ఛితత్వం త్వత్సాతర్కృతైర్విభవ రూపగుణై
స్తనీదీయైః । ముక్తింతతోహిపరమంతవసావ్యపాహ స్తవ్దాస్యమే
వవిదుషాంపరమంయత్తంతత్ ॥౭౦॥ తద్వైతథాస్తుకతమోయమహో
స్వభావో యావాన్యథావిధగుణోభజతేభవన్తమ్ । తావాంస్తథావి
ధగుణస్తదధీనవృత్తిస్సంశ్లిష్యసేత్వమిహతేన సమానధర్మా ॥౭౧॥నీలా

శ్రీవైకుంఠనాథం అభిష్టౌతి,

జ్ఞనాభ్రిభమున్నసమాయతాక్ష మాజానుజైత్రభుజమాయతకర్ణపా
శమ్ । శ్రీవత్సలక్ష్మణమురారగభీరనాభింపశ్యేమదేవశరచశ్శతమీదృశం
త్వామ్ ॥౭౨॥ అమ్భోరుహోమరవిన్దనిభాఙ్ఘ్రియుగ్మమాతామ్రి తా
మరసరమ్యకరాగ్రకాన్తిమ్। భృఙ్గాలకంభ్రిమరవిభ్రిమకాయకా న్తిం
పీతామ్బరంవపురదస్తువయంస్తువామ ॥౭౩॥ భూర్విభ్రిమేణమృదుశీత
విలోకితేనమందస్మితేన మధురాక్షరయాచవాచా । ప్రేమ ప్రకర్షపి
శునేనవికాసిరాచ సమ్భావయిష్యసికదాముఖచఙ్రజేన ॥౭౦॥ వజ్రా
ఙ్కశఙ్ఖధ్వజసరోరుహశఙ్ఖచక్రమత్స్యసుధాకలశకల్పకకల్పితాఙ్కమ్।త్వ
త్పాదపద్మయుగళం విగళత్ప్రభాభిర్భాయోభిషేక్ష్యతికదానుశిరోమ
దీయమ్ ॥౭౧॥ త్రైవిక్రమక్రమకృతాక్రమణత్రిలోకముత్తంసముత్తమ
మనుత్తమభక్తిభాజామ్ । నిత్యంధనంమమకదాహి మదుత్తమాంగ
మజ్జోకరిష్యతి చిరంతవపాదపద్మమ్ ॥౭౨॥ ఉన్నిద్రపత్రశతపత్ర సగో
త్రమున్తర్లేఖారవిన్దమభినన్దనమిన్ద్రియాణామ్ । మన్మార్ధ్నిహస్తకరప
ల్లవతల్లజంతే కుర్వన్కదాకృతమనోరథయిష్యసేమామ్ ॥౭౩॥ఆర్జ్జీనస
ర్గనియతాత్వయిహన్తకాన్తి ర్నిత్యంతవాలమియమేవ తథాపిచాన్యా।
వైభూషణీభవతికాన్తిరలంతరాంసా*వైపుష్కలైవ నిఖిలాపి భవద్వి

* సర్వంచ మజ్జశమశ న్తిహిమజ్జలానామితి పాఠాంతరమ్.

భూతిః ॥౭౪॥ శ్రీవత్సకౌస్తుభకిరీటలలాటికాభిః కేయూరహార కటకో
త్తమకర్ణికాభిః । ఉద్దామదామమణినూపురనీవిబంధైర్భాస్తం భవన్త
మనిమేషమదీక్షిషీయ ॥౭౫॥ ఐన్దీవరీక్వచిదపిక్వచిదారవిన్దీ చన్ద్రాతపి
క్వచనవక్వచనాథవైమీ । కాన్తిస్తవోభపరభాగపరస్పరశ్రీసార్వేత
పారణయితుంకిముచత్రుషోస్మి ॥౭౬॥ త్వాంసేవితంజలజచక్రగదాసికా
ర్ముక్తాస్త్రాగ్రేసరైస్సైన్యపతిభానుచరైస్తథాన్యైః । దేవ్యాశ్రియాసహవ
సన్తమనన్తభోగేభుజ్యేసాజ్జలిరసఙ్కుచితాశిషస్మో ॥౭౭॥ కైఙ్క
ర్యచిత్యనిరతైర్భవపదేకభోగైర్మిత్థైరనుక్షణ నవీన రసార్ద్రభావైః ని
త్యాభివాంఛితపరస్పరనీచభావైర్ద్వన్ద్వైరపిజనైస్తవసఙ్గసీయ ॥౭౮॥
యత్కిఞ్చిదుజ్వలమిదంయదుపాఖ్యయాహుస్సౌన్దర్యమృద్ధిరితి యన్మ
హిమాంశలేశః । నామైనయాఽశ్రియముశన్తియదీయధామత్వామా
మనన్తియలమాయతమానసిద్ధిః ॥౭౯॥ యావైత్వయాప్యుదధిమన్థన
యత్నలభ్యయాన్తర్హితేఽజగదున్మథనోద్యతోభూః । యాచప్రతీక్ష
ణమపూర్వరసానుబన్ధైర్భావైరుదారమధురైశ్చతురైశ్చరి
త్రైః । నిత్యంతవైవసదృశీశ్రియమీశ్వరీంతాంత్వాంచాశ్రితఞపరిచరేయ
మదీర్ఘభావం ॥౮౦॥ యాబిభర్తీస్థిరచరాత్మకమేవవిశ్వంవిశ్వమ్భరాపర
మయాక్షమయాక్షమాచ । తాంమాతరంచపితరంచ భవన్తమస్యవృద్ధిచ్ఛ
న్తరాత్రియకృపావరివస్యతోమే ॥౮౧॥ భావైరుదారమధురైర్విచిత్రైర్వి
లాసైరభ్రవిభ్రమస్మితకటాక్షనిరీక్షణైశ్చ । యాత్వన్మయాత్వమపియన్మ
యీవసామాంనీతాన్తమురరీకురుతాముదారా ॥౮౨॥ భావైరనుక్షణనవపూర్వరసానువిద్ధైరత్యన్తభావైరభినవైరభినన్దయన్తీం । భృత్యాన్య
థోచితపరిచ్ఛదనోయథాస్వంసమ్భావయన్తమభితోభగవన్నవేయమ్ ॥
౮౩॥ హాహన్తహన్తసకలోస్మిసఖలోస్మిధిఙ్మాంమహ్యన్నహోఅహమి
దంకిమువాచవాచా । త్వామంగమఙ్గళగుణాస్పదమస్తహేయంమాస్మర్తు
మేవకథమస్తిమదృగంసః ॥౮౪॥ అంహఃపరిగ్రహ్య విసృగ్భ్యవిశో

భ్యబుద్ధిం వ్యాపూయవిశ్వమశివంజనుషానుబద్ధమ్ । ఆదాయసద్గుణ గ
ణాసపీనాహమర్వాస్త్వత్పాదయోర్యదహమత్రచిరంచిరగ్నః ॥౮॥ జా
నేఽథవాకిమహమజ్ఞయదేవసజ్ఞాదజ్ఞోకరోషినహిమజ్ఞమన్యదస్తాత్ । తే
నత్వమేననురరీకురుమేజనంచేన్నైవాముతో భవతి యుక్తరోషికా
శ్చిత్ ॥౯॥ యన్నాథవామభవదీయకటాక్షలక్ష్యంసంసార గర్తపరి
వర్తమతోగమాను । ఆగాంసియేఖలుసహస్రగుణీకృతాని జన్మస్వత
న్మహికథంతఇమేనుకంప్యాః ॥౧౦॥ సత్కర్మనైవకలకిఞ్చనసఞ్చినోమి
విద్యాస్వవద్యరహితానతువిద్యతేమే । కిఞ్చత్వదఙ్ఘ్రిసరసీరుహభక్తి
హీనదిపాత్రమభవామిభగవన్స్వతోదయాయాః ॥౧౧॥ కిమ్భూయసా
ప్రలపితేన యదేవకించిత్పాపాహ్వమల్పమురువా తదశేషమేషః । జా
నన్నవాశతసహస్రపరార్ధకృత్వోయోకార్షమేనమగతింభగవన్తమస్వ॥
దేవ త్వదీయ చరణప్రణయప్రవీణ రామానుజార్యవిషయీకృతమహ్య
కామామ్ । భూయఃప్రహర్ష యతివైపయికోవిమోహమాయత్తకర్మ్యం
కతరదత్రసమానసారమ్ ॥౧౩॥ గర్భేషునిర్భరనిపీడనజన్మదేహదిక్తో
దీయసోతిమహతోవ్యఖిలస్యజన్తోః । జన్మాన్తరాణ్యనువిచిన్త్యపరస్య
హంసాశ్యతాశ్రిహమప్రతివిధిక్షిహతశ్చరామి ॥౧౪॥ భూయశ్చజన్మ
సమయేషుసుదుర్వచాని దుఃఖానిమఃఖమతిరిచ్య కిమప్యజానన్ । మూ
ఢోనుభూయవృనరేవతుబాలభావందుఃఖోత్తరంనిజచరిత్ర మముత్రసేవే ॥౧౩॥ భూయాంసిభూయఉపయన్విధానిదుఃఖాన్యన్యచ్చ దుఃఖమ
నుభూయసుఖభ్రమేణ । దుఃఖానుబన్ధమపిదుఃఖమిమిశ్రమల్పంక్షుద్రం
జుగుప్సితసుఖం సుఖమిత్యుపాసే ॥౧౫॥ లోలద్భిరిన్ద్రియహయైరవ
ధేషుహీతోదుష్పాపదుర్గమసారథమధ్యమానః । విద్యాథనాభి జన
జన్మమదేనకామక్రోధాదిభిశ్చహతధీర్నశమంప్రయామి ॥౧౬॥ లభ్యేషు
దుర్లభతరేష్వపివాఞ్ఛితేషు జాతాసహస్రగుణతఃపరితిలన్నపేపి । వి
ఘ్నైర్వృతేష్వపిచతేషుసమూలఘాతం వర్తిష్ణురేవ నతుశామ్యతి హన్త

---

* వ్యాహూయేతి పాఠాన్తరమ్.

తృష్ణా ॥౯॥ తత్-కీర్తనస్తుతినమస్కృతిపాదసేవ శ్రద్ధానభక్తిరపిశే
క్తిధోనచేచ్ఛా, నైవానుతాపమితరేష్వకృతేషుకిన్నుభూయానచాపా
పరికరశ్చప్రతికూలపక్షే ॥౯॥ ఏతేనవైసువిదితంబతమామకీనందౌరా
త్మ్యమప్రతివిధేయమపారమీశ । సమ్మూర్ఛతోప్యపద మస్మియతస్త్వ
దీయనిస్సీమభూమకరుణామృతవీచివాయోః ॥౯౧॥ ఐశ్వర్యవీర్యకరుణా
గరిమత్రుమాద్యాస్సాన్వయిన్నకారణసుహృత్త్వమధోవిశేషాత్ ।సర్వేగు
ణాస్సవిషయాస్తవమామపార ఘోరాఘపూర్ణమగతింనిహతం సమే
త్య ॥ ౯౨ ॥ త్వత్పాద సంశ్రయణ హేతుషు సాధికారా నుద్యుఞ్జత
శ్చరితకృత్నవిధీంశ్చతాంస్తా । త్వంరక్షసీతిమహిమా తవనాలమేషా
మాంచేదనీదృశమనన్యగతింనరక్షేః ॥౧౦౦ ॥ యాకర్మణామధికృతిర్యఇ
హోద్యమస్తేష్వప్యేషప్రనష్టితిరశేష మిదంహి పుంసామ్ । త్వామన్త
రేణనకథంచనశక్య మాప్తు మేవంచతేమమయిచాస్తినతే విశేషః ॥౧౦౧॥
నిర్బన్ధపీడయదితేయదశేషవైధసంసేవినోవరదరక్షసి నేతరాంస్త్వమ్।
తత్ర్తా త్వమేవమయిశక్త్యధికారవాంఛాం ప్రత్యూహశాన్తిమితరచ్చ వి
ధేహివిశ్వమ్ ॥ ... ... ॥౧౦౨॥

వ్యక్తీకుర్వన్నిగమశిరసామర్థమన్తర్నిగూఢం శ్రీవైకుణ్ఠస్తుతిమకృత
యోశ్రేయసేసజ్జనానామ్ । కూరాధీశంగురుతరదయా దుగ్ధసిన్ధుంత
మీడెశ్రీవత్సాఙ్కశ్రుతిమతగురుంచాత్రశ్రీవైకధామ ॥ ... ❋

ఇతి శ్రీహరితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్ర కృతిషు
శ్రీ వైకుణ్ఠ స్తవ స్సమ్పూర్ణః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమఉక్తిమధీమహి।
యముక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తిమజ్జలసూత్రతామ్॥

శ్రీమతే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ యై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టార్య పరకాలయతీంద్రాయనమః.

శ్రీపరాశర భట్టార్య విరచితే

శ్రీ రఙ్గ రా జ స్తవే పూర్వ శ తక మ్.

శ్రీపరాశరభట్టార్యశ్రీరఙ్గేశపురోహితః।
శ్రీవత్సాంకసుతశ్రీమాఞ్ శ్రేయసే మేఽస్తుభూయసే॥

శ్రీనత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమఉక్తి మధీమహే । యదుక్తయస్త్ర యీకంఠే యాన్తిమజ్జలసూత్రతామ్॥౧॥ రామానుజపదచ్ఛాయాగో విన్దాహ్వానపాయినీ । తదాయత్తస్వరూపాసాజీయాన్మద్విశ్రమస్థలీ॥౨॥ రామానుజముసిర్జీయాద్యోహరేర్భక్తియన్త్రితాత్ ।కలికోలాహలక్రీఢా ముథాగ్రహమపాహరత్ ॥3॥ విభాయవైదికంమార్గమకైతస్కూపకం టకమ్ । నేతారంభగవద్భక్తేర్యామునంమనవామహే ॥౪॥ నౌమినా థంమునింనామజీయాతంభక్త్యవగ్రహే । వైరాగ్యభగవత్తత్వజ్ఞాన భక్త్యభివర్ధకమ్ ॥౫॥ ఋషింబ్రూమహేకృష్ణతృష్ణాతత్త్వమివోదితమ్। సహస్రశాఖాంయోఽధ్యాక్షీద్ధామిడీంబ్రహ్మసంహితామ్॥౬॥ నమశ్రీ రంగనాయకైవ్యయద్భూవిభ్రమభేదతః।ఈశేశితవ్యవైషమ్య నిమ్నోన్నతమిదంజగత్ ॥౭॥ శ్రీస్తనాభరణంతేజశ్శ్రీరంగేశయ మాశ్రయే। చిన్తామణిమివోద్భాన్త ముత్సంగేఽనంతభోగినః॥౮॥ అస్తివస్తి వ్యదమి త్థంత్వ ప్రసంఖ్యానపరాఙ్ముఖమ్ । శ్రీమత్యాయతనేలక్ష్మీపదలాక్షైక లక్షణమ్ ॥౯॥ లక్ష్మీకల్పలతోత్తుంగ స్తన స్తబకచంచలః । శ్రీరంగరాజ భృంగోమేరమతాంమానసాంబుజే ॥౧౦॥ స్వస్తిశ్రీస్తనకస్తూరీమకరీ ముద్రితోరసః । శ్రీరంగరాజాచ్చరదశ్నతమాశాస్మహైతరామ్॥౧౧॥ పాతుప్రణతరక్షాయాం విలంబమసహన్నివ । సదాపఘ్నాయుధీంబి భ్రత్సనశ్శ్రీరంగనాయకః ॥౧౨॥ అమతంమతంమతమథామతంస్తుతం

పరిసిందితం భవతినిందితంస్తుతమ్ । ఇతిరంగరాజ ముదజూఘుషత్త్రి
యాస్తుమహేవయంకిమితితన్నశక్నుమః ॥౧౬॥ యదిమేసహస్రవదనా
దివైభవంనిజమర్వయేత్సకిలరజ్గచన్ద్రమాః । అధశేషనన్మమచతద్వదే
వవాస్తుతశక్త్యభావవిభవేపిభాగితా ॥౧౪॥ సోఅంగవేదయదివానకేలితి
వేపస్సంచేద్భవ్యనర్ఘ్యవిదమాత్మనిరంగనాథమ్। స్థానేయదేషఖలుదోష
మలీమసాఛిన్మ్వాగ్భిరైశమతిశాయినమావృణోతి॥౧౫॥ స్వంసంస్కృ
తద్యావిడవేదసూత్రైర్బాంతంమమత్రైర్మలినీకరోతి । శ్రీరంగకమ్రీడక
లభంకఏవస్మాత్వాపిభూతీరసికంనిమేద్ధా ॥౧౬॥ కిన్తుప్రపత్తిబలతారిత
విష్ణుసూయామదధ్వంశ్యరాజకుల దుర్లలితంకిలైవమ్ । శ్రీరంగరాజకమ
లాపదలాలితత్వం యద్వాపరాధ్యతిమమస్తుతిసాహసేస్మిక్ ॥ ౧౭ ॥
నాథస్యచన్వమహిమార్ణవపారదృశ్వా విజ్ఞానవాగ్విలసితం సహతేనవే
దక్ । ఆపేక్షికంయదితదస్తిమమాపితేన శ్రీరంగిణస్తుతివిధావహమధ్య
కార్షమ్ ॥౧౮॥ అన్యత్రాతాద్గుణో క్తిర్భగవతినతదుత్కర్షచాత్రైగిపప
రేషాం స్తుత్యత్వాద్యావదర్థాఘణితిరపి తథాతస్యనిస్సీమకత్వాత్ । అ
మ్నాయానామసీమ్నామపిహరివిభవేవర్ణబిన్దోరివాబ్ధాసంబంధాత్సా వ
త్మలాభోనతుకబళనతస్తోతురేవనకింమె ॥౧౯॥ కావేరీమవగాహిష్మీ
యభగవద్బోగాన్తరాయిశ్భవత్కర్మక్లేశఫలాశయ ప్రశమనో ద్వేలా
మలస్రోతసమ్।జన్తోస్సంసరతోఽర్చిరాదిసరణివ్యాసంగభంగాయయా
లోకేస్మిన్వరజేవవేల్లితజలా శ్రీరంగమాలిఙ్గతి ॥౨౦॥ దుగ్ధాబ్ధిర్జనకో
జనస్యహమియంశ్రీరేవకశ్రీవరశ్శ్రీరంగేశ్వర ఏతదర్హమిహకింకుర్వా
మితీవాకులా । చంచచ్చామర చంద్రచందనమహా మాణిక్యముక్తోత్క
రానార్ద్రావేరీ లహరీకరైర్వదధతీపర్యేతిసాసేవ్యతామ్ ॥౨౧॥ తీర్థంశు
న్ధతిపాతినస్తనతరూ రథ్యాంగణాన్యుక్షతిస్నానీయార్హణపానవారివ
హతిస్నాతగిరిస్తనీతేజనాః। శ్యామంవేదరహోవ్యనక్తిపురిసేశ్వైర్హా
సస్తీవతద్గంగాంవిష్ణుపదీత్వమాత్రముఖరాంహేమాపగాహంత్వహమ్॥
౨౨॥ అగణితగుణావద్యంసర్వంస్థిరత్రసమప్రతిక్రియమపియ ఫూర్వై

రాప్యాయయత్యనుజాగ్రతీ । ప్రవహత్తిజగద్ధాత్రీశ్రూశ్వేవరంగపతే
ర్దయా శిశిరమధురాగాధాసాసనిధునాతుమరుద్వృధా ॥౨౩॥ తరళ
తనుతరంగైర్మందమాందోళ్యమానస్వతట విటపిరాజీమంజరీసుప్రపృం
గా । శ్రీపతుకసకనామ్నినిన్నగానాదకేళిక్రమకజ మకరన్దైర్గ్రంథస
లాపా మదంహాః ॥౨౪॥ కవళవకుళజంబూ పూగదూకన్దకణ్డ్వయినసరిస
నీరామన్తరాసహ్యకన్యామ్ । పృథులజలపిపాసాలమ్బహూనామ్బుదా
ళుళ్ళిముకరరతరుబృన్దం వన్దృశ్తామన్తరీపమ్ ॥౨౫॥ యద్విష్ణోరపదమల
మధిపరోరజ్యోగ్యం ముక్తానామనవిరజంపదీప్రమాహుః । తత్ప్యాం
పుళినమిదంతయాద్యమధ్యే కావేరీస్ఫురతితరాంతీర్థమీయసిత్యమ్ ॥౨౬॥ తస్
యాన్తప్రహతిమతీమువైష్ణవానాం పాపిప్యాసుప్రచురభవశ్రమాపహా
సు। కావేరీపరిచరితాసుపావసీషుశ్రీరంగోపవనతటీషువర్షిషీయ ॥౨౭॥
స్ఫురితతరళదీర్ఘ నాళికేరీగుళుచ్ఛప్రసృమరమధుకల్యా వర్ధితానోక
హాని। రతిమవిరతిరంగారామరమ్యస్థలాని క్రముకపనసమోచామేచకా
నిక్రియాసుః ॥౨౮॥ అధిపరమపదంపురీమయోధ్యామమృత వృతామప
రాజితామశన్తి । పుళినముపరిరంగ రాజధానీ శిశితదృశామపిసాపుర
శ్చకాస్తే ॥౨౯॥ భవపదమపిచిన్వ్యధామకర్తుంతదుభయతో న్రితహర్మ్య
మాలికేవ । భవనమణితలైర్విజృంభమాణాజయతితరామిహ రజ్గరా
జధానీ ॥౩౦॥ మణిచకరుచిస్వితత్యపాశాస్వేగృవరకేతుకైర్మగం
హిమాంశోః । శ్రియఇవనవశేళమేజిఘృక్షుస్సుఖయతురంగ ఫరీచకా
సతీనుః ॥ ౩౧ ॥ జనపదనగరిద న్తరీపపుమ్వ్యత్పురపరిపాలన నిత్యజాగరూ
కాన్ । పరిహరణ పరిజారవాహనాద్యా నుపముదముఖాన్ గణనా
యకాన్నమామి ॥౩౨॥ అహృతసహజచాపాస్సారయన్స్స్రస్తబన్ధావి
మలచరమదేహా ఇష్యమీరంగధామ । మహితమనుజతిర్యక్స్థావరత్వా
ప్తిభాజ్తేసునియతమితియేస్మ్రాహురేభ్యోనమస్తాత్ ॥౩౩॥ శ్రీరం
గదివ్యభవనంభువిగోపురాణాం ప్రాకారతేనసికరేణగరుత్మతేవ । పా
ర్శ్వప్రసారితపతత్రిపుటేన భక్త్యానానాతనూభిరుపగూఢముపఘ్న

యామ్॥ ౩౪॥ ప్రాకారమధ్యాజిరమండపోక్తాస్వసద్వీపరత్నాకరరత్నశైలా। సర్వంసహోర్జ్జనివాసేవాం ప్రాప్తేవతన్నిర్వరమావిరస్తి॥ ౩౫॥ జితబాహ్యాజినాదిషణిప్రతిమా అపివైదికయన్నివరంగపురే। మణిమండపవప్రగోపురాద్యవధేపరకాలకవిగ్రహణమేమహితాక్ ॥౩౬॥ స్మేరాననాశీకమలైర్నమతగ్రహనానాకదంష్ట్రాగదాభ్రుకుటిభీర్విషతోధునానాక। చండప్రచండముఖతగ్రహణమామిరంగ ద్వారావలీషుచతస్రష్వధికారభాజః ॥౩౭॥ సర్వాత్మసాధారణనాథగోష్ఠీ పూరేపిదుష్పారమహోవకాశమ్।ఆస్థానమానన్దమయంసహస్రన్యూఢాదినామ్నాతదవాప్నవాని ॥౩౮॥ విహరతిహరౌలక్ష్మ్యా లీలాతపత్రీపరిషిక్తియావినిమయవిధాసూనా సూక్రియా సఫలోత్సలామ్। అధమునిమనగిపద్మేక్ష్వజ్ఞాగహోమవిహారజగ్మిమహారతటీం యామస్తామైందవీ మరవిన్దినీమ్॥ ౩౯॥ తాపత్రయాయైన్దవ పుష్కరిణ్యాం నిమజ్యనిర్వాపయతాస్మియస్యాః । అభ్యాసతోఽపామథ మర్షిణీనాం చన్ద్రిస్సుధాదీధితితా మవాప ॥౪౦ ॥ పూర్వేణతాంతద్వదుదారనిమ్నపశ్చిమన్న శీతాశయమగ్ననాదాః। పరాజుష్టాద్యాగిప్రధమేధుమాంసో నిషేదివాంసోదశమాంచయేరక ॥౪౧॥ ఆధారశక్తిముపరిప్రకృతింపరేణతాంకూర్మమత్రేషణిసంపృథివీంచశేషమ్ । పృథ్వ్యాంపయోధి మథితన్నళినంనిధాయ శ్రీరంగధామసునివిష్టమభిష్టవాని ॥ ౪౨ ॥ పరేణనాకం పురిహేమమయ్యాం యోబ్రహ్మకోశో స్త్యపరాజితాఖ్యః । శ్రీరంగనామ్నాతమపారుషేయంవిమానరాజంభువిభావయామి ॥౪౩ ॥ అనాద్యామ్నాతాత్వత్పురుషరచనాదోషరహితంజనేతాంస్తానామ్నాన్విదగగపిసాయుజ్యహృదయమ్ । అసంజేహాభ్యాసం భగవదుపలంభస్థలమమిపతీమ శ్రీరంగంశ్రీశతసమానగ్థిశరణమ్ ॥౪౪॥ అపిఫణిపతిభావాచ్ఛుభ్రమన్తశ్శయాశోర్మరతకసుకుమారైరంగభర్తుర్మయాజ్ఞైః । సకలజలధిపానశ్యామజీమూతజైత్రంపులకయతివిమానం పావనంలోచనేనః ॥ ౪౫ ॥ వ్యాపియాపమపిగోప్పదయిత్వా భక్తవత్సలతయోజ్ఝితవేలమ్ । తిద్వి

షంతపన్నకేసరిరూపం గోపురోపరివిజృమ్భితమీడే ॥ ౪౬ ॥ అహమల
మవలమ్బ స్సీదతామిత్య జస్రంనివసమురిభాగేగోపురంరంగభామ్నః।
క్వచనృపరిపాటీవాసితం క్వాపి సిహ్మక్రమసురభితమేకం జ్యోతిరగే
చకాస్తి ॥౪౭॥ సంశోధ్యపావనమనోహరదృష్టిపాతైర్దేవాయ మామ
పినివేదయతాం గురూణామ్। సవ్యోత్తరేభగవతో ఽస్యకటాక్షవీక్షాప
క్ష్యంప్రపద్యచరితగ పరితోభవేయమ్ ॥౪౮॥ శ్రీరంగరాజకరనమ్రిత
శాఖికాభ్యో లక్ష్మ్యాస్వహస్తకలితశ్రవణావతంసమ్ । పున్నాగతల్లజ
మజస్రసహస్రగీతిసేకోత్థదివ్యనిజసారభమామనామః ॥౪౯॥ శ్రీరం
గచన్ద్రమసమన్దిరయావిహర్తుంవిన్యస్యవిశ్వచిదచిన్నయనాధికారమ్।
యోనిర్వహత్యభిమంగళిముద్రయైవ సేనాన్య మన్యవిముఖా స్తమశిశ్ర
యామ ॥౫౦ ॥ సైన్యధురీణప్రాణసహాయాం సూత్రవతీమహంశిశ్రియ
మంచామ్ । శ్రీపదలాక్షాలాంఛితసేవా స్లోతలసద్దోర్వల్లి విలాసామ్॥
౫౧ ॥ విదధతుసుఖంవిష్వక్సేనస్యతెప్రథమేభటాఽ కరిముఖజయత్సేనా
కాలాహ్వ సిహ్మముఖాచనఃి । జగతిభజతాం తత్తత్ప్రత్యూహతూల
దవానలా దిశిదిశివారాత్రం శ్రీరంగపాలనకర్మతాఃి ॥ ౫౨ ॥ శ్రుతి
మయమతిహర్షప్రశ్రియస్మేరవక్త్రంమణిముకురమివాగ్రే మజ్జళంరం
గధామ్నఃి । శరణమభిగతాస్మోనయత్రరూప స్వరూపస్వగుణ మహిమ
దర్శీమోదతేరంగశాయీ ॥ ౫౩ ॥ తార్క్ష్యప్రతివదస్యవల్ల భాంరుదన్ది
యాసహసుకీర్తిమర్చయే । హర్షచాప్పమపికీర్తిమర్థినాం యస్యఖేన
కులాకటాక్షయేత్ ॥ ౫౩ ॥ స్వాస్త్రరూపస్ఫురన్మౌళిమాశబ్దకృత్యుద్ధు
నానాస్వరాం స్తర్జనీముద్రయా । నాథనిర్ద్రోచితోస్మిద్రతాత్రేక్షణాం
సంచరన్తీంస్తుమస్తాంచపఞ్చాయుధీమ్ ॥౫౫॥ అస్త్రగ్రామాగ్రేసరం
నాథవీక్షా సిన్ధుక్షీభోద్వేలసృక్తాభిరామమ్ । చక్రంచైత్యచ్ఛేదకల్మాషి
తాజ్ఞంభాస్యజ్వాలామాలభారిప్రపద్యే ॥ ౫౬॥ హనుభూష విభీషణ
యోస్వాన్యంయతమావిహామోక్షముపేక్ష్య। రఘునాయకనిషిద్ధ్రియ
భూతంభువిరజ్జధనంరమయెతే ॥ ౫౭ ॥ ఇతోబహిర్దిశఞ్చపరాఞ్చి

ఖాని ప్రత్యఙ్ఖ్యాతాని స్మరితోంతరిద్ధమ్ । ఔపాధికేభ్యో నిరుపాధిభో
గ్యేప్రత్యాహరద్వేత్రివరంవృజామి ॥౪౮॥ శేషశయలోచనామృతనదీర
యాకులిత లోలమానానామ్ । ఆలమ్బమివామోద స్తంభద్వయమన్త
ర్జగమధ్యయామః ॥౪౯॥ శ్రీరఙ్గాన్తర్మనిరందీప్రశేషం శ్రీభూమీతదా
మ్యజామాతృగర్భమ్ । పశ్యేమశ్రీదివ్యమణిక్యభూషా మంజూషాయా
స్తుల్యమున్మీలితాయాః ॥౬౦॥ లీలాలతాకృపాణీ భృఙ్గార పతద్గ్ర
హార్పితకరాగ్రాః । ప్లోతానతంసితకుచాగ్రపాదాబ్జసంవాహి నీర్వయం
స్తుమహే॥౬౧॥ ముకుళితనళినాస్సకోమదీకా ఇవసునిశావిమలాదికాన
వాపి । శిరసికృతనమస్యదేకహస్తాఇతరకరోచ్చల చామరాశ్రయే
యమ్ ॥౬౨॥ ఉత్ఫుల్లసజ్జలజతటాక మివోపయానిశ్రీరఙ్గ రాజమిహద
క్షిణసవ్యసీమ్నాః । లక్ష్మీవిహారరసికామివరాజహంసీంచాయామివా
భ్యుదయనీమవనీంచతస్యాః ॥౬౩॥ పిబనయనపుర స్తేరఙ్గ ధుర్యాభిధా
నంస్ఫటితమివపరిఫుల్లత్పుణ్డరీకం తటాకమ్ । శ్రీయమపివిహర స్త్రీరాజ
హంసీమివాస్మిన్ ప్రతిఫలనమివాస్యాది పశ్యవిశ్వంభరాంచ ॥౬౪॥ సా
శీల్యశీతలమవేల కృపాతరంగసంప్లావితాఖిలమకృత్రిమభూమినిమ్నమ్।
లక్ష్మ్యాశ్చవాసితమభూమ విగాహమానా శ్రీరంగరాజ మిషపద్మస
రశ్చిప్రసన్నమ్ ॥౬౫॥ సింహాసనేకమలయాత్రయీచవిశ్వ మేకాతప
త్రయితుమస్మదసూన్షిషణ్ణమ్। లక్ష్మ్యాస్వయంవరసనాథితయావనశ్రీసౌ
న్దర్యసమ్పదవలిప్తమివాలిహాయమ్॥౬౬॥ ఆపాదమూలమణిమాళిస ము
ల్లసంత్యా స్వాతన్త్ర్య సౌహృదతరంగితయాఽఙ్గభఙ్గ్యా। సఖ్యంస
మస్తజనచేతసిసన్దధానం శ్రీరంగరాజ మనిమేషమనుత్రయాస్మ ॥౬౭॥
శ్రీతికమలనివాసాకల్పవల్లీసలీలోల్లసనదశదిశోద్య ద్యావనారంభజృ
మ్భాః । శ్రీమమపహరతాంమేరంగధామేతి తత్తద్వరమయఫలనమ్రీకృప
త్రీలడ్డపారిజాతాః ॥౬౮॥ సంభాషమాణమివసర్వవశంవదేన మన్దస్మితే
నమధురేణచవీక్షణేన। దివ్యాస్త్రలుప్తిచతుర్భుజ మత్యుదారంరంగా
స్పదంనుమఃభాశ్రయమాశ్రయాణి ॥౬౯॥ ఏతేశంఖగదాసుదర్శనభృ

తగ్గక్షేమంకరాచాహవగ్గ పాదద్వంద్వ మిదంశరణ్య మభయం భద్రం
చవోహేజనాః । ఇత్యుచ్చిష్ట భయంకరే కరతలే స్థేరేణ వక్త్రే
ణతద్దాప్యకుర్వన్నివ నిర్వహేన్మవధూరంశ్రీరంగసర్వంగహాః ॥ ౭౦ ॥
అంగైరహంప్రథమికాచరితాత్మదాసైరామోదమాన నవయావనసావ
లేపైః। పైపారిజాతమివనూతనతాయమాన శాఖాశతంకథషధీమహి
రజ్జధుర్యమ్ ॥ ౭౧ ॥ ఆలోకాహ్యదయాలవోరసవశాదీ శానమీపత్స్మి
తం ప్రచ్ఛాయాసివచాంసిపద్మనిలయాచేతశ్చరవ్యంవపుః । చక్షుష్మన్తి
గతాగతాసితఇమే శ్రీరంగశృంగారతే భావాయావనగన్ధినఃకిమపరంసి
ష్ఠన్తిచేతాంసినః ॥౭౨॥ ఆయత్కిరీటమళికోల్లసదూర్ధ్వపుణ్ట్రీమా
కర్ణలోచనమనఙ్గశకర్ణపాశమ్ । ఉచ్ఛుల్లవక్షసముదాయధచాహు
మర్వాన్నివించరజ్జపతిమబ్జపదంభజామః ॥౭౩ ॥ అబ్జన్యస్తపదాబ్జమఙ్ఘ్రి
తకటీ సంవాదికౌశేయకం కించిత్తాణ్డవగన్ధిసంహననకం నిర్వ్యాజమన్ద
స్మితమ్ । చూడాచుమ్బిముఖామ్బుజంనిజభుజావిశ్రాన్త దివ్యాయుధం
శ్రీరంగేశరదశ్మతంతతఇతడ పశ్యేమలక్ష్మీసఖమ్॥౭౪॥ అగ్రేతార్క్ష్యణ
పశ్చాదహిపతి శయనేనాత్మనా పార్శ్వయోశ్చ శ్రీభూమిభ్యా మతృ
ప్తాభ్యా నయనచుళకనైస్సేవ్యమానామృతాభ్యామ్ । వక్త్రేణావిస్మ్మితేన
స్ఫురదభయగదాశంఖచక్ర్యబ్జాగ్ర్యిశ్వస్మైతిష్ఠమానం శరణమ
శరణారజ్జ రాజం భజామః ॥౭౫॥ ఆర్తాపాశ్రయమర్థికల్పక మసహ్య
గసక్రరత్నాతలం సద్యస్సంశ్రితకామధేనుమభియ త్సర్వస్వమస్మద్ధనమ్।
శ్రీరంగేశ్వరమాశ్రయేమ కమలాచక్షుర్మహీజీవితం శ్రీరంగేన సుఖాక
రోతుసుచిరం దాస్యంచధత్తాంమయి ॥౭౬॥ స్వఫణవిచానదీపమణిమా
లిసుదామరుచి మ్రదిమ సుగన్ధిభోగ సుఖశాయిత రజ్జధనమ్ । మదభ
రమన్థరోచ్ఛ్వసిత నిశ్వసితో త్తరశంఫణిపఙ్క్తిలాతళిమమాశ్వసిమఃప్ర
ణతాః ॥౭౭॥ వటదళ దేవకీజరఠవేదశిరఃకమలా స్తనశరకోపవాగ్వపు
షిరజ్జగృహేశయితమ్ । వరదముదారదీర్ఘభుజలోచన సంహననంపు
రుష ముపాసిపీయపరమం ప్రణతా ర్తిహరమ్ ॥౭౮॥ ఉదధిపరమవ్యో

మ్నాన్వీస్మృత్యపద్మ ననాలయావినిమయమయాంనిదాం శ్రీరంగనా
మనిధామని । ఫణపరిబ్బడస్ఫారప్రశ్వాస నిశ్వసీతక్రమస్థలిత నయనం
తన్వన్తస్పీతనధిపరమణిపుమాం ॥ ౭౯॥ జలధిమివనిపీతం నీరజేనాద్రిను
చ్చా నిహితమివశయానంకజ్జరంవాచ్రికుజ్జే । కమలపదకరాటుంమేచ
కంధామ్ని నిలేఖణినమధిశయానంపూరుషంవన్దిమీయ ॥౮౦॥ శ్రీరంగే
శయఇహశర్మనిర్మిమీతా మాతామాశ్రిరపదపాణివిద్యిమోనః । కా
వేరీలహరికరోపలాళ్యమానో గమ్భీరాద్భుతఇవతర్ణకోఽర్ణవస్య॥౮౧॥
సిఞ్చేదిమంచ జనమిన్దిరయాతటిత్వా న్బ్బాపామణిద్యుటిభిరిన్ద్ర ధను
ర్దధానః । శ్రీరంగధామనిదయారసనిర్భరత్వాదద్యాశయాళువశీతల
కాలమేఘుః ॥ ౮౨ ॥ ఆమూళిరత్నమకరాత్పున రాచపద్భ్యాం భూ
మక్రిమోస్మమదుదార మనోహరాంగమ్ । శ్రీరంగశేషశయనంనయ
నైర్నిపిబామఃపశ్యన్తనక్షిసనణమోఘు మివామృతస్య ॥ ౮౩ ॥ అర
విన్దితమఙ్ఘ్రిపాణి వ్యైరపితాపిఞ్ఛిత మఞ్చితాఙ్గకాన్త్యా । అధ
రేణచ బన్ధుజీవితంశ్రీర్నియతం నన్దనమేత రఙ్గచంద్రమ్ ॥ ౮౪ ॥
అన్యోన్యరఞ్జకరుచోఽనుపమానశోభా దివ్యస్రగమ్బర పరిష్కరణాం
గరాగాః । సంస్పర్శతఃపులకితా ఇవచిన్మయత్వా దర్శేన్దుకాన్తిమ
ధికాముపబృంహయన్తి ॥ ౮౫ ॥ స్రుతకనకజగిరిపరిమిళ దుదధిప్రచ
లితలహరీ వదహమహమికయా । స్నపయతి జనమిమమపహరతిత
మఃఫణిశయమరతకమణికిరణగణః ॥ ౮౬ ॥ భోగీన్ద్రనిశ్వసితసార
భవర్ధితం శ్రీనిత్యాయుష్క్త పరమేశ్వరభావగన్ధి। సారభ్యమాఘ్లతది
శావధిరంగనేతు రానన్దసస్పది నిమజ్జయతే మనాంసి ॥ ౮౭ ॥ రం
గభర్తురపిలోచనచర్చాం సాహసావళిపు లేఖయమానమ్ । పుష్పహా
సఇతినామదుహనం సౌకుమార్యమతివాఙ్మనసంనః ౮౮॥ ఏకైకస్మిఁప
రమవయవేఽన్తసౌన్దర్యమగ్నంసకృన్మద్రక్ష్యేకధమితినుధామాముధా
మన్దచక్షుః । త్వాంసౌభాగ్రిత్వ్యక్తికరకరం రఙ్గ రాజాఙ్గకానాం తల్లా
వణ్యంపరిణమయితా విశ్వపారీ ఇన్నత్తిమ్ ॥౮౯॥ వపుర్మందారస్య పరిధ

మ కుసుమోల్లాసస్రమయదిత్తుమాలక్ష్మీభృంగీ సకల కరణోన్మాదనమ
థు। వికాసస్సాన్దర్య స్రజిరసిక తాసీధుచుళుకోయువత్వంరంగేన్దోస్సు
రభయతి నిత్యంసుభగతామ్ ॥౯౦ ॥ కిరీటచూడరత్న రాజి రాధిరాజ్య
జల్పికా। నుఖేన్దుకా న్తిరున్ముఖంతరంగితేవరంగిణః ॥ ౯౧ ॥ శిఖా ర
త్నోద్దీప్రం దిశదిశివ మాణిక్య మకరీలసచ్ఛృంగం రంగ ప్రభుమణి-రీ
టంమనుమహే। సముత్తుంగస్ఫీతం చిదచిదధిరాజ్యశ్రియఇవ ప్రియా
క్రీఁంచూడామణిమపి నితమ్బం తమభితః ॥ ౯౨ ॥ విహరతు మయిరం
గిణ ఋచ్ఛికా భ్రమరక తిలకోర్ధ్వపుణ్ట్రోజ్వలమ్। ముఖ మవృత త
టాకచన్ద్రామ్బుజస్మయహరణుచిముగ్ధమన్దస్మితమ్ ॥౯౩॥ ముఖపుణ్డరీక
ముపరితిక్కట్టకంతిలకాశ్చ కేసరసమాస్సమూ క్తికాః। ఇహ రంగభ
ర్తు రభియన్తుధ్రువతప్రకరశ్రియం భ్రమరకాణిబిభ్రతి ॥ ౯౪ ॥ హృద
యంప్రసాదయతిరంగపతేర్ధూర్ధ్వపుణ్ట్రతిలకంలలితమ్। అళికార్ధ
చన్ద్రదళసంవలితామమృతస్రుతిం యదభిశంకయతే ॥౯౫॥ సరసీరుహా
సమవనామ్యమదామపరిప్రస్ఫ్యదళిప జ్ఝిన్నిభె। స్ఫురతోభ్రువావుపరి
లోచనయోస్సవిలాసలాస్యగతిరంగభృతఃకిం॥౯౬॥ స్మరశరనళినభ్రమాన్నే
త్రమోఽపరిసరనమదితుచాపచ్ఛవి। యుగముదయతి రంగభర్తుర్భ్ర
వోర్గురుకులమివశార్జ్గనృత్తశిక్షయఃకిం ॥౯౭ ॥ కృపయా పరయా కరిష్య
మాణే సకలాజ్గంకిల సర్వతోఽక్షినేత్రే। ప్రథమం శ్రవసీసమా స్తృ
ణాతే ఇతిదైర్ఘ్యేణవిద న్తిరంగనేతుఃకిం ॥౯౮॥ శ్రీవో నాసారోచా త్తవ
వధికడోలాయితగతే విశాలస్ఫీతాయద్యచిరశిరాతామృధవ ళే। మి
గ్గోబద్ధస్పర్ధస్ఫురితశఫరద్వంద్వలలితే క్రియాస్తాం శ్రీరంగప్రణయినయ
నాబ్జేమయిదయామ్ ॥౯౯ ॥ కరుణామృత కూలముద్వహైషా ప్రణమ
తాన్వగలికీప్రసన్నశీతా। మయిరంగధనోపకర్ణికాట్టోస్సరితోర్వీక్ష
ణవీచిసన్తతిస్తాత్ ॥౧౦౦ ॥ విలసతినాసాకల్పక వల్లీముద్భేవ రంగనిల
యస్య। స్మితమపి తన్నవకుసుమంచుబుక కపోలంచ ఫల్లవోల్లసితమ్॥
౧౦౧ ॥ నయనశఫరవిద్ధాకర్ణపాశావరుద్ధోరుషఇవలఃతోర్చిర్మంజరీరు

ద్గిరంతౌ । పరిమిళదలకాళిశైవలావళంసవేలామనుమణిముకరోద్భారంగ
భుర్వాన్యుతాబ్ధేః ॥౧౦౩॥ అధరమధురామోఘజం తత్కర్ణపాశమృ
ణాళికావలయమభిమామాస్తాం రజ్జేస్తవ క్ష్వేడిసరశ్చిరమ్ । నయనశఫ
రంనాసాశైవాల వల్లరి కర్ణికామకర మలకశ్రేణీ పర్యన్తనీలవనావలి॥
౧౦౩॥ రమయతుసమాంకణ్ఠశ్రీరజ్జ నేతురుదఘ్నీతక్రముకతరుణగ్రీవాక
మ్బుప్రిలమ్బకులిమ్లుచఃి । ప్రణయవిలసల్లక్ష్మీవిశ్వంభరా కరకన్దళీకన
కనలయక్రీడా సజాక్ష్యన్తరేఖఇవోల్లస॥౧౦౪॥ అధిష్ఠాన స్తమ్భా భు
వనపృథుయన్త్రస్య కమలాకరేణోరాళానావరికరిభుటోన్మాధమున
లౌ । ఫణీన్ద్రస్ఫీతస్రగ్వ్యతికరితసందిగ్ధ విభవాభుజౌమే భూయాస్తా
మభయమభిరజ్జప్రణయినః ॥౧౦౫॥ ప్రతిజలధితోవేలాశయ్యాం వీభీష
ణకౌతుకాత్పునరివపురస్కర్తుంశ్రీరంగిణఃఫణిపుజ్గవే । సముప దధతది
కళ్పీతఘ్ఛిత్ప్రిసారయతోభుజద్వయమపి సదాదాన శ్రద్ధాళు దీర్ఘ
ముపాస్మహే ॥౧౦౬॥ కుసుమభరాలసాస్ఫటికవేదిశయూ వీటపావమ
రతరోరపరం పరిహసత్పృథురజ్గభుజఃి । బహుమణి ముద్రికాకనక
జ్రాణదోర్వలవైరికిసలయి దోర్ద్వయం ఫణినిర్భరసు ప్తమిమఃి॥౧౦౭॥
మద్రత్నౌవ్రతకౌతుకే సుకటకే విశ్రాన్తికర్ణేజపే శాఙ్గజ్యాకిణకర్క
శిమ్ని సుమనస్స్రజోహనేమార్దవే। దోర్ద్వందద్వంబహుశఃపరిలోభ్య
కమలాలీలోపధానం భవత్తచ్చిత్రాలకముద్రితంవిజయతేశ్రీరజ్గసంగ్జి
నఃి ॥౧౦౮॥ భవార్తానాంవక్ష్యామృతసరసిమార్గందిశదివస్వయంవక్ష్యే
ణేదంవరదమితిసందర్శితమివ । కరామ్భోజంపజ్రేరుహవసరుషాపా
టలమివ శ్రియామిశ్రీరంగే శయితు రుపధానీకృతమహమ్ ॥ ౧౦౯॥
కిరీటంశ్రీరజ్గేశయితు రుపధాసికృతభుజో విధీశాధీశత్వాద్భుటతఇతిసం
స్పృశ్యవదతి। నిహీనానాంముఖ్యం శరణమితిచాహ స్తదితరస్ఫుటం
బూతేపాదామ్బుజ యుగళమాజానునిహితఃి ॥౧౧౦॥ మలయజశశిలి
ప్తమాలతీదామతల్పంసుమణిసరవితానం కౌస్తుభస్వస్తిదీపమ్ । దను
జవృషవిషాణోల్లేఖచిత్రంచలక్ష్మీలలితగృహముపాసేరజ్గసర్వంసహా

రః ॥౧౧౧॥ హారిస్ఫారితఫేనమంశులహరీమాలర్ధిముక్తాఫల శ్రే
ణిర్దివం తతఖిలోవ్యాకీర్ణరత్నోత్కరమ్ । ఆవిర్ధికౌస్తుభలక్ష్మీ దో
లేర్నిస్సీమభూమాద్భుతంవక్షోమన్దర మధ్యమానజలధిశ్లాఘం వి
మహి॥ ౧౧౨॥ పతిస్థల్యాం తులసి కమలాకౌస్తుభై ర్వైజయ న్తీస
త్వం కథయతితరాం రఙ్గధామ్న స్తదాస్తామ్। కూర్మవ్యాఘ్రీ నఖపరి
ళత్వంచహేతియశోదానద్ధా మూర్ధ్వాభరణమధికంనస్సమాధిం ధినోతు
౧౧౩ ॥ కియాన్భరోమమజగదణ్డమణ్డలీత్యతృ ప్తితన్ కృశితమివోదరం
భోః । రిరక్షిషోచితజగతీపరమ్పరాం పరామివపిధయతినాభిపఙ్క
జమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ త్రివిధచిదచిద్బన్ధం తుందావలమ్బి వలిత్రయంవిగ
ణయదివైశ్వర్యం వ్యాఖ్యాతి రఙ్గమహేశితుః । ప్రణత వశతాంబ్రూ
తే దామోదరత్వకరణికిణ స్తదుభయగుణాకృష్టంపట్టంకిలోదరబన్ధనమ్॥
౧౧౫॥ త్రయోదేవాస్తుల్యాస్త్రి తయమిదమైశ్వర్యమధికం త్రికాదస్మా
త్తత్త్వం పరమితి వితరాన్ విఘటయన్ । విభోర్నాభీపద్మోవిధిశి
వనిదానంభగవత స్తదన్యమ్భ్రిభజ్జీపరవదితి సిద్ధా న్తయతినాం॥౧౧౬॥గ
ర్భీకృత్వాగోప్తుమనన్తం జగదనన్తర్మజఠ్ర మ్యావాంఛతిసామ్యంనను
నాభిః । ఉష్ణమ్పైత్తతప్తేక్షితు ముద్యద్భ్రమిభూయం నాభీపద్మోదరం
హతి రఙ్గాయతనాబ్ధేః ॥౧౧౭॥ మదమివమధుకైటభస్య రమ్భాకరభ
కరీన్ద్ర కరాభిరూఢ్యదర్పమ్ । స్ఫుటమివపరిభూయ గర్వగౌరోద్వికి ము
పమిమీమహి రఙ్గభర్తుకోరోద్వోః ॥ ౧౧౮ ॥ కటీకాన్తిసంవాదిచాతుర్య
నీవీలసద్రత్న కాంచీకలాపానులేపమ్ । మహాభోగిహన్తేరు మాణి
క్యసానూనివాభాతిపీతామ్బరం రఙ్గబన్ధోః ॥౧౧౯॥ భర్మస్థలాంశుపరి
వేష ఇవామ్బురాశే స్సన్ధ్యామ్బువాహనికురుమ్బ మివామ్బరస్య । శం
పాకదమ్బకమివామ్బుముచోమనోనటి పీతామ్బరం పిబతి రఙ్గ ధురన్ధర
స్య ॥ ౧౨౦॥ వైభూషణ్యాత్ కాన్తిరాజ్ఞీనిమగ్నా చిహ్నస్థగ్రీచీక్వాపిసో
న్మాదవృత్తిః । జానేజానుద్వంద్వవార్తావిదర్తోజాతశ్శ్రీమద్రఙ్గతుఙ్గా
లయస్య ॥౧౨౧॥ శ్రీరఙ్గేశయజఙ్ఘే శ్రీభూమ్యామర్శహర్ష కణకితే । త

కలినమాంసళనాశిద్వయలలితమాచరతః ॥౧౨॥ వన్దారుబృన్దా
ళిమాలా యుంజాన చేతఃకమలాకరేభ్యః । సజాత్రిన్త రాగా
దపద్మాశ్రీరజ్గభర్తుర్మనవైనువైచ ।౧౩॥ యద్బృన్దావనప
దధిరవైర్యత్తాణ్డవం శిక్షితం యల్లక్ష్మీకరసాక్ష్యసాక్షిజలజ ప్రస్ప
యానర్ధియత్। యద్భక్తేష్వజలస్థలజ్ఞమపియద్భూత్యప్రసజ్గోత్సుకంత
మస్తోదిపరమంపదంపహతున శ్రీ శ్రీరజ్గిణోమజ్గళమ్ ॥ ౧౪॥ శింజా
క్రుతిశింజినీమణిరవైర్వజ్రారవిన్దధ్వజఛత్రీకల్పకశఙ్ఖచక్ర ముకురైస్తై
స్తైశ్చరేఖామయైఃl ఐశ్వర్యేణజయంత్రివిక్రమముఖం ఘుష్యద్భి రా
మ్రేడితం శ్రీరఙ్గేశయపాదపఙ్కజయుగంవన్దామహేసున్దరమ్॥౧౫॥
ప్రుతానిభువనాన్యహంబహుముఖీ సర్వాఙ్గుళీర్ఘులర్ఘులితజాన్హవీల
హరిబృన్ద సన్దేహదాః । దివానిశిచరఙ్గిణశ్చరణచారుకల్పద్రుమప్రివాళ
నవమంజరీనఖరుచీర్విగాహేమహి॥ ౧౬॥ శ్రీరఙ్గేస్తోంపదకిసలయే
నీలమంజీరమైత్యాగినందేవృంతప్రణయిమధుపవ్రాతరాజీవజైత్రీ। ని
త్యాభ్యర్చానతవిధిముఖస్తోమసంశయ్యమానైర్హేమాంభోజైర్నిబిడని
కటేరామసీతోపనీతైఃll ... ... ౧౭౦॥

ఇతి హరితతులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్రసూనో శ్రీరజ్గరాజ
దివ్యజ్ఞాలబ్ధ శ్రీపరాశర భట్టారకాపత్య నామధేయస్య
శ్రీరజ్గరాజస్యకృతిషు శ్రీరజ్గరాజ స్తవే
పూర్వశతకం సంపూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ యై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టార్య మహాగురవేనమః.

శ్రీపరాశర భట్టార్య విరచితే

శ్రీరంగరాజస్తవే—ఉత్తరశతకమ్.

హర్తుంతమస్సదసతీచ వివేక్తు మీశోమానంప్రదీపమివకారుణికోద
చాతి। తేనావలోక్యకృతినఃపరిభుఞ్జతేతం తత్తైర్వకేపిచపలాశ్శలభీ
భవన్తి॥౧॥ యావేదబాహ్యాస్మృతయోఽర్హాదేర్వేదేషుయాదికాశ్చ
కుదృష్టయస్తాః। ఆగస్కృతాంరంగనిధే త్వదధ్వన్యస్థంకరిష్యస్మృత
వాన్మనుస్తత్॥౨॥ ప్రత్యక్షప్రమధన పశ్యతోహరత్వాన్నిర్దోషశ్రుతి
విమతేశ్చబాహ్యనర్మ్మ। దుస్తర్క-పరిభవతయాచ వక్తృదోషస్పృ
ష్టాశ్చ ప్రజహతిరంగవిందవృద్ధాః॥౩॥ అవయవితయేదంకుర్వాణైర్బ
హిష్కరణైర్వపుర్నిరవయవకోఽహంకార్ష్మనుమాకరణాతిగఃస్థూర
తిహిజనాఃప్రత్యాసత్తైరిమానవివించతే తదధికురుతాంశాస్త్రంరంగే
శతేపరలోకిని॥౪॥ ప్రత్యక్షైశ్రుతిరర్థధీశ్చ నతథాదోషస్తదర్థఃపునర్థ
ర్తాధర్మ్మ పగావకేశ్వరముఖఃప్రత్యక్షిబాధ్యోనచ। తచ్చార్వాకమతే
పిరంగరమణ ప్రత్యక్షనఃస్వప్రమాయోగో స్మీలితధీస్తదర్థమథవా పరి
త్యక్షమీక్షేతసఃకథం॥౫॥ నసదసదుభయంవా నోభయస్తాద్బహిర్వాజగ
దితినకిలైకాం కోటిమాటీక తేతత్। ఇతినిరుపధి సర్వంసర్వికాతోనిషే
ధస్వరదసుగతపాశ్చ శ్చోరలావ విలావ్యః॥౬॥ పరితిశ్చేదిష్టానవిధిల
నిషేధోయదినకోనిషేధాలోనష్టోనిరుపధి నిషేధస్సదుఃఖా। నిషేధే
న్యత్రిన్ద్ధేన్ద్వరదఘటభంగేశకలవత్పరిమా ఈన్యేపక్షే శ్రుతిరపిమతే
స్మిన్విజయతామ్॥౭॥ యోగోచారోజగదవలపత్యత్ర సౌత్రాంతిక స్తర్ద్ధీ
వచిత్యాదనుమితిపదం వక్తివైభాషికస్తు। పరిత్యక్షంతక్షణికయతితే

నాథత్రయోపిజ్ఞానాత్మత్వక్షణభిదురతే చక్షుతేతాత్పీపామహి॥౪॥
ద్బంగురంభుగురాబుద్ధిరాత్మేత్యసద్వ్యత్తభావే తథావేద్యవిత్త్యోః।
ఽధ్యంసతశ్చస్మృతిర్వత్యభిజ్ఞాదరిద్రంజగత్సాక్ష్యదిదంరంగచన్ద్ర॥॥
ఽహమిదమభివేద్మీత్యాత్మవిత్త్యోర్విభేదే స్ఫురతియదితదైక్యం బాహ్య
మప్యేకమస్తు। ప్రమితిరపిమృషాస్యాన్మేయమిథ్యాత్వవాదే యదితదపి
సహేరన్‌దీర్ఘమస్మన్మతాయుః ॥ ౧౦ ॥ ఏతద్రామాస్త్రం చలయతు
కలిబ్రహ్మమీమాంసకాంశ్చజ్ఞప్తిర్బ్రహ్మైతజ్జ్వలదపినిజావిద్యయాబంధ
భ్రమీతి। తస్యభాగ్నిస్తాంశ్లథయతి జితాద్వైతవిద్యస్తుజీవో యద్యత్
ద్దృశ్యంతద్వితథమితియే జ్ఞాపయాంచక్రురజ్ఞాః॥౧౧॥ అంగీకృత్యతుసత్త్వ
భంగికుసృతింస్యాదస్తి నాస్త్యాదికాంవిశ్వం త్వద్విభవంజగజ్జినమతేనై
కాన్తమాచక్షతే। భిన్నాభిన్నమిదంతథాజగదుపె వంధ్యామమామ్బేతి
వన్నాత్మబ్రహ్మవిదేరహఃక పరమిదం రజ్జేర్దశ్రీతేచక్షతామ్ ॥౧౨॥ కణ
చరచరణాక్షౌ భిక్షుమాణౌకుతశ్చిత్కశ్మీతిశిరసి సుభిక్షుంత్వజ్జగత్కా
రణత్వమ్। అణుమహువిపరిణామ్యం వ్యోమపూర్వంచకార్యం తవభవదన
పేక్షురంగభర్తుర్బ్రవీతె ॥ ౧౩ ॥ వేదేకర్త్రాద్యభావాద్బలవతిహిన
యైస్తవస్మృతేనీయమానేతన్మూలత్వేన మానంతదితరదఖిలం జాయతేర
జ్జ్వధామన్। తస్మాస్సాంఖ్యంసయోగం సపశుపతిమతంకుత్రచిత్పంచ
రాత్రం సర్వత్రైతత్ప్రమాణం తదిదమవగతం పఞ్చమాజేవవేదాత్॥
౧౪ ॥ సఞ్చష్టేశ్వరంత్వాం పురుషపరిషది న్యస్య యద్వాన్యపర్యా
త్సాంఖ్యోయోగీచకాక్వాప్రతిఫలన మివైశ్వర్యమూచె కయాచిత్। భి
క్షోశైవస్సరాజంభవమభిమనుతె రంగరాజాతిరాగా త్త్వాంత్వామే
వాభ్యుపాస్త్వంననుపరవిభవవ్యూహనాథ్యంభవిష్ణుమ్ ॥౧౫॥ ఇతిమో
హనవర్మనాత్వయాగ్రథితంబాహ్యమతంతృణాయమన్యే। అథవైది
కవర్మవర్తితానామనితాహేకుదృశాంకిమీశవర్త్మ ॥౧౬॥ సంస్కా
రంప్రతిసంచరేపనిదధత్సర్గేహతత్సారితంరూపంనామచతత్తదర్హని
యోవ్యాకృత్యరంగాస్పద । సుప్తోద్బుద్ధవిరించ పూర్వజనతా

వ్యతత్తద్ధితంశాసన్నస్మృతకర్తృకాన్వహసి యద్వేదాఃప్రమాణంతతః ॥ ౧౭ ॥ శిక్షాయామవర్ణశిక్షోపటసమధిగమోవ్యాక్రియా నిర్వాహోభ్యాంఛందశ్ఛందశ్చితాస్యార్ద్ధమయతిసమయంజ్యోతిషంరంగనాథ।కల్పేనుష్ఠాన ముక్తంహ్యుచితగమితయోర్న్యాయమీమాంసయోస్సాశ్యదర్థవ్యక్తిర్పురాణస్మృతిమతిదనుగాస్త్వాంవిచిన్వన్తివేదాఃా ॥౧౮॥ ఆదౌవేదాన్ప్రమాణంస్మృతిరుపకురుతేసేతిహాసైర్పురాణైర్న్యాయైస్సార్ధంతదర్చావిధి ముపరిపరిక్షీయతేపూర్వభాగఃఊర్ధ్వోభాగస్త్వదీహాగుణవిభవ పరిజ్ఞాపనైస్త్వత్పదాప్తేవేద్యోవేదైశ్చ సర్వైరహమితిభగవన్స్వేనచవ్యాచకర్థ ॥౧౯॥ క్రియాతచ్చ క్తిర్వాకిమపితదపూర్వంపితృసురప్రసాదోవాకర్తుర్ఫలదఇతిరజ్జేశకుదృశఃా । త్వదర్చేస్తాపూర్తేఫలమపిభవత్ప్రీతిజమితి త్రయీవృద్ధాస్తత్తద్విధిరపిభవత్ప్రేరణమితి॥౨౦॥ ఆజ్ఞాతేసనిమిత్తనిత్యవిధయస్సర్వర్గాదికామ్యద్విధి స్సోనజ్ఞాశరచిత్తశాస్త్రవశతోపాయోఽభిచారశ్రుతిఃా । సర్వేయస్య సమస్తశాసి తురహోశ్రీరంగసర్వస్వతెరక్షాకూతనివేదినిశ్రుతిరసాత్వన్నిత్యశాస్తిస్తతఃా ॥ ౨౧ ॥ అత్రాస్తేనిఖిలితివత్పుమర్థభూతే సిద్ధార్థా అపిగుణరూపవృత్తవాదాఃా । రంగేశత్వయిసకలాస్సమన్వయంతేనోపాసాఫలవిధిభిర్విశేషఏషామ్ ॥ ౨౨ ॥ దేహేఽదేహినికారణే వికృతయోజాతిర్గుణాదికర్మచద్రవ్యేనిష్ఠితరూపబుద్ధివచనాస్తాత్థ్యాన్నత్తదేదంజగత్।విశ్వంత్వయ్యభిమన్యసేజగదిషేతేనాద్వితీయస్తతోమాయోపాధివికారసంకరకరాకానామరజ్ఞేశ్వర ॥౨౩॥ స్థిత్యుత్పత్తిప్రవృత్తిగ్రసననియమనవ్యాపారైరాత్మనస్తేశేషోఽశేషనిష్ప్రపంచోవపురితిభవతస్తస్యచాభేదవాదాఃా। ర్వంఖల్వేతదాత్మ్యంసకలమిదమహం తత్త్వమస్యేవమాద్యావ్యాకార్జధామ ప్రవణవిజయిభిర్వ్యక్తిశాస్త్రార్థభేదైఃా ॥ ౨౪ ॥ సరాఽరాజకంపున రనేకరాజంతథా యథాభిమత రాజకంజగదిదంజజల్పుర్జడాఃా। జగావవశచిత్రతాతరతమత్వతర్కాజ్జికాన్రుతిశ్చిదచితీత్వయావరదనిత్యరాజన్వతి ॥౨౫ ॥ బ్రహ్మాద్యాస్సంజ్యవర్గే భృకుటి

భటతయోద్ఘాటితా నావతారప్రస్తావేతేనతత్వం నచతవ సదృశావిశ్వ
మేకాత్మపత్రమ్ । లక్ష్మీనేత్రాత్వయేతి శ్రుతిమునివచనై స్త్వత్పరైరర్ప
యామస్మీ శ్రీరజ్జా మ్భోధిచన్ద్రోదయజలముచితంవాదికోతసుఖతేభ్యః॥
దోషోవథావధిస్యా మతిశయానసఙ్ఖ్యా నిర్లేసమజ్జళ గుణౌఘసుఘూష్ణడే
తాః। జ్ఞానైశ్వర్యశకనవీర్యబలార్చిషస్త్వంరఙ్గేశ భాస ఇవరత్నమనర్ఘ్యమ
స్తి ॥౨౭॥ యుగపదనిశమత్రైసైన్వస్వతోవాఽక్షకార్యేనియమమనియ
మంవా ప్రాప్యరఙ్గాధిరాజ । కరతలవదశేషంపశ్యసిస్వప్రకాశం తద
వరణమమోఘం జ్ఞానమామ్నాసిషుస్తే ॥౨౮ ॥ నయన శ్రవణోదృశా
శ్రుణోషిహ్యథతేరఙ్గపతేమహేశితుః । కరణైరపికామకారిణస్తేఘటి
తేసార్వపదీనమిత్యణమ్ ॥౨౯॥ సార్వజ్ఞేనాజ్ఞమూలంజగదభి దధతోవా
రితాస్మాతీమాత్మాత్మాస్మ్యోక్తాకారణంత్వాం పరయతిభగవన్నై
శ్వరీరఙ్గశాయిన్। అప్రేక్యోఽనైర్వస్వతన్త్రప్రతిహతి సదనతకర్మ
త్రైత్యవిచిత్రం యత్రేచ్ఛాలేశతస్త్వం యుగపదగణయన్విశ్వమా
విశ్చకర్థ ॥౩౦॥ కార్యేఽనంతే స్వతనుముఖతస్త్వమపాదానమాహు
స్సాతేశక్తిస్సకరమితరచ్చేతివేలాం విలంఘ్య । ఇచ్ఛాయావద్విహరతి
సదారంగరాజానపేక్షాసైవేశానాదతిశయకరీసోర్మనాభావిభావ్యా॥
స్వనుహిమస్థితిరీశ భృశక్రియోప్య కలితశ్రమపీవవిభర్షియత్ । వపురివ
స్వమశేషమిదం బలం తవ పరాశ్రితకారణవారణమ్ ॥౩౨॥ మృగనాభి
గన్ధఇవయ త్సకలార్థాస్సైజనస్సైధేవవికృతో వికృణోషి । ప్రియరం
గవీర్యమితితత్తువదంతె సవికారకారణ మితోవినివార్యమ్ ॥౩౩॥ సహ
కార్యపేక్ష మపిహాతుమిహా తదనపేక్షకర్తృతా । రఙ్గధనజయతితే
జగతిప్రణతార్తిజి త్ప్రతిభటాభిభావుకమ్ ॥౩౪॥ మర్త్యోక్తాయం
విరించావధిక ముపరిచోత్పేక్ష్య మీనాంసమానా రఙ్గేన్ద్రానన్దవల్లీ
తవగుణనివహం యావనానందపూర్వమ్ । నస్వార్థంస్పృష్టమీష్టెఽఖల
తిపథిపరం మూకలాయం నిలీయే హంతైవంత్వద్గుణానామవధిగణన
యోగిగీతాచిత్తవాచోః ॥ ౩౫॥ న్యధాయిషతయేగుణానిధివిధాయ

మారణ్యకేష్వవీ క్రమదిమచాతురీప్రణత చాపలక్షాంతయః । దయావిజ
యసౌన్దర్యప్రభృతయోపిరక్షాఘవ జగద్వ్యవహృతి ఉమావరదరజ్జర
క్షాపణే ॥౩౬॥ యమాశ్రిత్యైవాత్మవ్యరయఇవతే సద్గుణగణాది ప్ర
ధక్షైస్సోఽనన్తస్సన్నవశఘనశాన్తోదితదశః। త్వమేవ త్వాంవేద్మస్తిమితవిత
రజ్జంవరదభోస్వ సంవేద్యస్వాత్మద్వయసబహుశాసన్నభృతమ్ ॥ ౩౭ ॥
ఆభూత్యేశ్వరగన్ధమేశసదృశంమన్యా స్తనేన్దాదయో ముహ్యన్తిత్వమ
నావిలోనిరవధేర్భూమ్నఃకణేహత్యయల్ । చిత్రీయేమహినాత్ర రజ్జ
రసికత్వం త్వన్మహిమ్నఃపరోవైభుల్యాన్మహితస్స్వభావ ఇతివాకిన్నా
మసాత్మ్యంనతే ॥ ౩౮ ॥ పాడ్గుణ్యాద్వాసుదేవః పరఇతిసభవాన్ముక్త
భోగ్యోబలాద్ధ్యాభోబ్ధాత్సఋర్షణస్త్వంహరసివితనుషె శాస్త్రమై
శ్వర్యవీర్యాత్। ప్రద్యుమ్నస్సర్గధర్మానయసిచభగవన్భక్తిలేఖోఽసిరు
ద్ధోబిభ్రాణఃపాసితత్వంగమయసిచ తథావ్యూహ్యరజ్జాధిరాజ ॥౩౯॥
జాగ్రత్స్వప్నాద్యలస తురీయ పాయధ్యాతృకర్మవపుపాస్యః। స్వా
మింస్తత్సహపరిబర్హాశ్చతురూహ్యహంవహసిచతుర్ధా॥ ౪౦॥ అచి
దవిశేషితాన్పశ్యసీమసిసంసరతఃకరణకళేబరైర్ఘటయితుం దయ
మానమనాః । వరదనిజేచ్ఛయైవపరవానకరోఽపక్రితిమహదభిమాన
భూతకరణావళికోరకిణీమ్ ॥౪౧ ॥ నిమ్నోన్నతంచకరుణంచ జగద్విచి
త్రంకర్మవ్యపేక్ష్యసృజతస్తవరజ్జ శేషిణ । వైషమ్యనిర్ఘృణతయోర్న
ఖలుప్రసక్తి స్తవబ్రహ్మసూత్రసచివాస్మృతయోగృణన్తి॥ ౪౨॥ స్వాధీ
నేసహకారికారణగణేకర్తుశ్శరీరేఽధవాభోక్తుస్స్వానువిధాపరాధవిధ
యోరాజ్ఞోయదాశాసితుః । దాతుర్వార్ధిజనేకటాక్షణమివ శ్రీరజ్జ
సర్వస్వతేసృష్టస్స్వజ్యదశావ్యపేక్షణమపిస్వాతన్త్ర్యమేవావహేత్॥
ప్రళయసమయసుప్తం స్వంశరీరైకదేశంవరదచిదచిదాఖ్యం స్వేచ్ఛ
యావిస్తృణాసిః । ఖచితమివకలాపం చిత్రమాతత్యధూన్వన్ననుశిఖిని
శిఖీవక్రీడసిశ్రీసముక్షమ్ ॥౪౪॥ భూయోభూయస్త్వయిహిత పరేభ్య
స్తదాత్మనీనస్సోలోమగ్నానపి పథినయంస్త్వంమురాశావశేన । రు

న్లేతోకెస్వఇవ జనసేతత్ర్పాయం పిబ న్తీత త్తర్ణాశ్రీమవిధివశ్ం క్లిశ్య
సేరజ్గరాజ ॥౪౫॥ సార్వత్వత్ర్పంసకలచరితంరజ్గ ధామన్ దురాశాపా
శేభ్యస్సాన్నయదిజగతాం జాతుమూర్ఛో త్తరాణామ్ । ని స్తన్ద్రాళో
స్తవనియమతోనగ్తుళిజ్గ ప్రవాహాసర్గస్థేమప్రభృతిషుసదాజాగరాజాఘు
టేతి॥౪౬॥సుహృదివనిగళాదైన్యకున్మదిష్ణం నృశంసం త్వమపినిరయపూ
గైర్వర్దణ్యన్రజ్గనేతః।తదితరమపిచాధాత్తాయసే భోగమోక్షప్రది
రపితవదణ్డాపూపికాతస్సహృత్త్వమ్ ॥౪౭॥ ధృతినియమనరక్షాపీక్షణై
శ్శాస్త్రదానప్రభృతిభిరచికిత్సన్వాణిసఙ్ఘేక్ష్యభూమాయాః।సురమను
జతిరశ్చాం సర్వధాతుల్య ధర్మాత్వమవతరసిదేవోఽజోపిసన్నవ్యయా
త్మా ॥ ౪౮ ॥ అనుజనురనుయాపరూపచేష్టానయదిసమాగమమిన్ది రాకరి
ష్యత్ ।అసరసమథవాప్రియంభవిష్ణుధ్రువమకరిష్యతరజ్గ రాజనర్మ॥౪౯॥
గరీయ స్త్వాపరిజాన న్తిధీరాగిపరంభావం మనుజత్వాదిభూష్ణుమ్ । అ
జాన న్తస్త్వజావన్తి మూఢాజనిష్ణుంతే భగవన్ జన్మకర్మ ॥ ౫౦ ॥
౫౧॥మధ్యేవిశ్వగిరిశంప్రథమావతార స్తత్సామ్యతశ్చనగయితుం తవ
చేత్స్వరూపమ్ । కింతేపరత్వపిశునైరిహరజ్గధామ్న సత్వప్రవర్తనకృ
పాపరిపాలనాద్యైః ॥౫౧॥ మధుదిశైటభశ్చేతిరోధంవిధూయత్రయీ
దివ్యచక్షుర్విధాతుర్విధాయ । స్మరస్యజ్గరజ్గేంస్తరజ్గావతార స్సమ
స్తంజగజ్జీవయిష్యస్యకస్మాత్॥౫౨॥ రజ్గధ్వేతిమిరఘ్నరశేత స్వచ్ఛహం
సతనురిందురివోద్యక్ । వేదభాభిరనుజగ్రహిధార్తాక్ జ్ఞానయజ్ఞసు
ధయై వసమృధ్యక్ ॥ ౫౩ ॥ వటదళమధిశయ్యరజ్గధామన్ శయితఖి
వార్ణవతర్ణకపదాబ్జమ్ । అధిముఖముదరేజగన్తిమాతుం నిదధిధవై
ష్ణవభోగ్యలిప్సయావా ॥౫౪॥ ఉన్మాల్యాహరమన్ధరాద్రిమహినా తం
సమ్బధానామునాధోచ్ఛ్వంచలమాలికైశ్చ దధినిర్మాథంమథానాంబు
ధిమ్ । శ్రీరంగేశ్వరచన్ద్రికౌస్తుభసుధా పూర్వంగృహాణేతితే కుర్వాణ
స్యఫలేగ్రహిర్మికమలా లాభేనసర్వశ్రీమః ॥౫౫॥ చేవీహస్తామ్బుజేభ్య
శ్చరణకిసలయే సంవహద్భ్యోపహృత్య ప్రత్యాస్థాన న్తభోగం ఝటితి

చలపుటేచటుషీవిస్పృణానాః । ఆక్షీప్యోరశ్చలత్త్వాస్తనకలశకన
తుంకుమస్తోమపంకాద్దేన శ్రీరజ్ఞధామాజగపఃఘుషితేవ్యాకులస్తా
త్పోనాః ॥౫॥ అతన్ద్రిశ్చమూపతిప్రహిత హస్తమస్వీకృతప్రణీతమ
ణిపాదుకం కిమితి చాకులాన్తఃపురమ్ । అవాహనపరిష్క్రియం పతగ
రాజమారోహతఃకరిప్రపరబృంహితే భగవతస్తవ రాయైనమః॥౪॥
యంపశ్యన్విస్మధుర్యాం ధియమసకృదధోమన్దరాంమన్యమానో హుం
కారాస్ఫాలనాజ్ఞ్రి ప్రహతిభిరపి తం తార్క్ష్యమధ్యక్షిపస్త్వమ్ ।
కిఞ్చోదఞ్చన్నుదస్థాస్తమధగజపతే ర్బృంహితేజృమ్భమాణే దేవశ్రీ
రజ్జబన్ధో ప్రణమతిహిజనేకాన్దిశీకీదశాతే ॥ ౫ ॥ శ్రీరజ్ఞేశయ శరణం
మమాసివాత్యావ్యాలోలత్కమలతటాక తాండవేన । సగ్భూషామ్బ
రమయధాయధం దధానోధిజ్యామిత్యనుగజగర్జమాజగన్ధ ॥౬॥ మీన
తనుస్త్వంనావినిధాయస్థిరచరపరికరమనుమనుభగవక్ । వేదసనాభి
స్వోక్తివినోదై రకలితలయభయలవమముమవహాః ॥ ౭ ॥ శ్రీనయనా
భోద్భాసుర దీర్ఘుపవ్రివులసురుచిరశుచిశిశిరవపుః । పటునిగీర్ణోద్గీర్ణమ
హాబ్ధిస్థల జలవిహరణరతగతిరచరకిః ॥౮॥ చకర్థశ్రీరజ్ఞిన్నఖిలజగదా
ధారకమరోభవన్ధర్మాన్కూర్మగి పురమృతమన్థాచలధరః। జగన్ధశ్రే
యస్త్వం మరతకలాపీత లలితోజలాదుద్యల్లక్ష్మీపద కిసలయన్యాస
సులభమ్ ॥౯॥ హృదిసురరిపోర్దంష్ట్రాత్ఖాతేక్షీపన్వ్రళయార్ణవంక్షితి
కుచతటీమర్చక్తైత్యాస్రకుంకుమచర్చయా। స్ఫుటధుతసటాభార్మ్య
బ్బ్రహ్మస్తవోస్మ్యఖబృంహిత స్మరణమసిమేరంగిం స్త్వంమూలకోలతను
ర్భవక్ ॥౧౩॥ నృహరిదశయోగి పశ్యన్నాత్మప్తిత్తికంఘటనాభ్భుతం నర
మృతహరిందృష్టైవ్వైకంసముద్విజతేజనాః । ఇతికిలసితాక్షీరన్యాయే
నసన్గమితౌజ్జకం స్ఫుట నట మహోదంష్ట్ర రజ్జేన్ద్రసింహముపాస్మ
హే ॥ ౧౫ ॥ ద్విపాణద్వేషోద్యన్నయనవనవహ్నిప్రశమనభ్రమల్లక్ష్మీ
వక్త్రప్రహిత మధుగండూషసుషమైకి । నఖక్షుణ్ణారాతిక్షతజ పటలై
రాప్లుతసటాచ్ఛటా సఁధోరున్దేదురితమిహపుంస్పశ్చవదనః ॥౧౬॥

నఖాగ్రగర్తేపి ద్విషతినిజభక్తద్రుహి రుషఃప్రకర్షాద్విష్ణుత్వద్విగుణపరి
ణాహేఽతర్కటతనుః । విరుద్ధేవైయగీసుఘటితసమూనాధికరణేనృసి
స్తత్వేభిభీద్వరదబిభరామాసిధజగత్ ॥౬౬ ॥ వైత్యోదారేంద్రియాజ్ఞా
విహతిమపనయంకావామనోఽర్థిత్వమాసీ ర్వివాక్తేపాదపద్మేత్రిజగదణు
సమంపాంసులీకృత్యలిల్యే। నాళీపద్మశ్చమానఋమమివ భువనగ్రామమ
న్యం సిసృక్షూస్తస్థారజ్ఞేద్ధివృత్తే తవజయముఖరోడిండిమస్తత్రవేదః॥
౬౭॥ భవానాక్రమోభూత్వా వరశుపరికర్మాభృగుకులాదలావీ ద్భూపా
లాన్వితృగణ మతోర్వీన్నత్రదసృజా । భుజోభారాకాన్తం లఘుతలము
పాచిక్లప్తవితి ద్విపాముగ్రం పశ్యోవ్యనఘమమమాజీగణదఘమ్ ॥౬౮॥
మనుజసమయంకృత్వానాధావతేరిధపద్మయాక్వచనవిపినెసాచేదన్తర్ధిన
ర్మవినిర్మమె।కిమిధజలధింబధ్వారక్షోవిధీశవరోద్ధతంబలిముఖకలొచ్ఛి
ష్టం కుర్వన్నిశ్చుంనిరపత్రయః ॥౬౯॥ యద్ధ్యాతేవిజయాపదానగణనా
కాళింగదన్తాంకురై ర్యద్విశ్లేషలవోపికాళియభువె కోలాహలాయాభ
వత్ ।మూత్యేనాపిచయస్యగోవనితాఃకృష్ణాగసాంవ్యస్మరం స్తంత్వాం
క్షేమకృషీనలంహలధరంరజ్ఞేశ భక్తాస్మహే ॥ ౭౦ ॥ ఆకర్ణవారిభర
మన్థరనేఘుదేశ్యఫీతాంబరం కమలలోచనపంచహేతి । బిభ్రస్తనం
ధయమయాచతదేవకీత్వాంశిరజ్ఞ కాన్తసుతకామ్యతికాపరైవమ్॥౭౧॥
శైలోఽగ్నిశ్చజలాంబభూవమునయో మూఢాంబభూవుర్జడాఃపా
జ్ఞామాసుర గాస్సగోపమమృతామాసుర్మహోశీవిషాః। గోవ్యాభూస్స
హజాంబభూవు రపరె త్వన్యాంబభూవుఃపరిభోత్వంతేష్వన్యతమాం
బభూవిధభవ ద్వేణుక్వణోన్మాదనే ॥ ౭౨ ॥ కలిఽతసుర్ధరణీంలఘుయి
ష్యన్కలికలుషాస్వీలనాసిపురాత్వమ్ । రజ్ఞనికేతలునీహిలునీహిత్యఖి
లమరుంతుదమద్యలునీహి ॥౭౩॥ ఆస్తాంతేగుణరాశివద్గుణపరీవాహత్మ
నాంజన్మనాం సంఖ్యాభామనికేతనేష్వపికటీకజ్ఞేమ రజ్ఞేశ్వర । అ
గ్ర్యస్సర్వసహిష్ణురర్చకపరా ధీనాఖిలాత్మస్థితిర్దీప్తిశే హృదయా
బుధి స్తవతత శ్శీలాజ్జడీభూయతే॥౭౪॥శ్రీమద్వ్యోమ నసీమ వాఙ్మనస

యోస్మద్వేఽవతారాదిస్వచితాఽలే విశ్వజనీనసంకేతవిధీ శ్లీ శ్రీరంగధా
మన్యధ । ఆర్తసాధ్వగతిత్వైదికృపాకలుషితైరాలోకితైర్ రార్ద్రయిన్వి
శ్వత్రాణ విమర్శనస్థపితయా నిద్రాసిజాగర్యయా ॥౭౫॥ నర్దాభ్యాస
విశాలయా నిజధియా జాసన్ననైశేయసంధారత్వా సహధర్మచారిణ
యా స్వాధీనసంకీర్తనః । కల్పానేనబహూన్-మండలగధ ర్గజ్ఞాస్త
తోఽపూజయద్బ్రిష్కృత్వాంయు సోచనాంజలిపుటైర్ధ పత్నైస్సివాపజ్ఞి
తైః ॥౭౬॥ మనుకులమహీపాలవ్యాసక్రమాళిపరంపరామణి మకరికా
లోచిన్నీరాజితాఙ్ఘ్రిసరోరుహః । స్వయమధవిభోస్వేనశ్రీరర్జ్ఞధామ
ని మైథిలీ రమణావపుషా స్వార్థాన్యారాధ వాన్యసిలమ్మనుః ॥౭౭॥ మ
న్వన్వవాయేద్రుహితోచధన్యే విభీషణోనైవపురస్కృతేన। గుణైర్వరిద్రా
ణమిమంజనంత్వంమధ్యేసరిన్నాధ సుఖాకరోషి ॥౭౮॥ లేజనపగంత
త్సనితుర్వచేశ్యం ధామ్నాసరేణాప్రణయాత్సువర్ణమె । త్వాంపుణ్డరీకే
క్షణమామనన్తి శ్రీరర్జ్ఞనాధం తమువానిషీయ ॥౭౯॥ అత్తాస్వగస్తద్ధి ప
రితస్తుషన్న ఎత్రాస్య చతుర్విధస్యచాగ్నేః । లక్ష్మ్యాస్సహాప్యేకగా
ఢబన్ధంసశ్రీమరర్జ్ఞేశరదస్మతంత్వామ్ ।౮౦ ॥ యస్యాస్తి పత్యుర్మతి
మన్తరేమి శ్రీరర్జ్ఞతుర్జ్ఞాయతనేశయానమ్ । స్వభావదాస్యేనచ యో
హమస్మిసస్మన్యజేజ్ఞానమయైక్యతాస్తమ ॥౮౧॥ ఆయఃప్రజానా మమృ
తంసురాణాంరర్జ్ఞేశ్వరంత్వాం శరణంప్రపద్యే। మాంబ్రహ్మణేఽన్యైర్మమ
హాసేకదర్థంప్రత్యంచమేనంయసజేపరస్మై ॥౮౨॥ ఆర్తిఘ్నతీర్థస్మరథర్గ్ర
పలేధనాయన్నాత్మమ్మరిష్వివిధిషు ర్నిజదాస్యకామ్యక । జ్ఞానేత్యనూ
న్నమ మథాస్సమమిత్యుదారా స్తీతాసు చేవభవదాశ్రియ ణోపకా
రాఽ ॥౮౩॥ నిత్యంకామ్యాపరమపికలిచిత్త వ్యాఖ్యాత్మగ్నపరిభిరమ
మాఃఽ । న్యస్యాసర్జ్ఞా విదధతివిహితంశ్రీరర్జ్ఞేన్ద్రోపిదధతినచతే ॥౮౪॥
ప్రత్యక్షాచ్చ స్వప్నపఞ్చవింశంపరాచస్సఞ్చక్షతాణా స్తత్వరాశేర్విచిత్య ।
యంజానాశ్చర్తంధ రాయాంస్వబుద్ధేస్వంవాత్వాంవా రర్జ్ఞనాధా
ఖ్యన్వన్తి ॥౮౫॥ అధమ్యదివకపాయాఽ కేచిదాజానవాస్యత్పరితశ్చిల

చిత్తాగ్నికీర్తిచిన్తానమస్యాః । విదధతినసుపారంభక్తిఘ్నాలభన్తే త్వయి
కిలతతమేత్యం తేషురజ్జ్రికింతత్ ॥ ౮౬ ॥ ఉపాదత్తేసత్తాస్థితినియమ
నాద్వైశ్చిదచితౌ స్వముద్దిశ్య శ్రీమానితివదతివాగావనిషదీ। ఉపాయో
పేయత్వేతవిహతవతత్వంనతుగుణావతస్త్వాంశ్రీరఙ్గేశయ శరణమవ్యా
జమభజమ్ ॥౮౭॥ పటునైకవరాటికేవక్ల్ప్తాస్థలయోగి కాకణికాసువ
ర్ణకోట్యోః । భవమోక్షణయోస్తవీయైవజన్తుక్రియతేరఙ్గ నిజేత్వనే
వపాహా ॥౮౮॥ జ్ఞానక్రియాభజనసమ్పద కిఞ్చనోహ మిచ్ఛాధికారశక
నానుశయానభిజ్ఞః । రఙ్గేశపూర్ణవృజినశ్శరణంభవేతి మూఢ్వాదృశీవి
మిమనసావిషయాకులేన ॥౮౯॥ త్వయిసతిపురుషార్థేమత్పరేచాహమా
త్మక్షయకరకుహకాద్ధా శ్రద్దధద్ధ్రిచన్ద్రి। జనమఖిలమహంయు
ర్వంచయామిత్వదాత్మ ప్రతిమభవదనన్య జ్ఞానవద్దేశికస్య ॥ ౯౦ ॥
అతిక్రామన్నాజ్ఞాంతవ విధినిషేధేషు భవతేప్యభిద్రుహ్యన్వాగ్ధీ కృతిభి
రపి భక్తాయసతతమ్ । అజాన న్నానన్వా భవదసహనీయాగసిరతస్స
హిష్ణుత్వాద్రంగప్రవణ తవమాభూవమధరః ॥౯౧॥ ప్రకుపితభుజగఫ
ణానామివ విషయాణా మహంఛాయామ్। సతితవ భుజసురవిటపిప్ర
చ్ఛాయెరఙ్గజీవిత భజామి ॥౯౨॥ త్వత్సర్వశక్తేరధికాస్మదాదేః కీటస్య
శక్తిర్బతరఙ్గబన్ధో । యత్త్వత్కృపామప్యతికోశకార న్యాయాదసౌ
నశ్యతిజీవనాశమ్ ॥ ౯౩ ॥ శ్రీరఙ్గేశ త్వన్మణానామివాస్మద్దోషాణాం
కథి పారదృశ్వాయతోఽహమ్। ఓషుమోఘోదన్యవత్త్వన్గుణానాంతృ
ష్ణాపూరం వర్షతాం నాస్మిపాత్రమ్ ॥ ౯౪ ॥ త్వంచేన్మనుష్యాదిపుజా
యమాన స్తత్కర్మపాకం కృపయోపభుఙ్క్షే । శ్రీరఙ్గశాయిన్కశలేత
రాభ్యాం భూయోఽభిభూయేమహికస్యమోతోఃఽ॥౯౫॥ క్షమాసాపరా
ధేనతాపిన్యపేయా కథంసాపరాధేపిదృప్తేమయిస్యాత్ । తథాప్య
త్రరఙ్గాధినాథానుతాపవ్యపాయం క్షమేతాతివేలాక్షమాతే ॥౯౬॥ బలి
భుజిశిశుపాలే తాదృశాగసకరేవా గుణలవసహవాసాత్త్వత్క్షమాస
ఞ్చచస్తీమయిగుణపరమాణుజాడంతచిన్తానభిజ్ఞే విహరతువరదాసా

నర్వదాసార్వభౌమా ॥౯౭॥ దయాపరవ్యసనసహచాభవవ్యథా సుఖా
యతే మమతదహంచయాతిగః । తథాప్యసౌసుఖయతిమదీక్ష మిత్యతో
దయస్వమాం గుణమయరజ్జ మన్ది ॥ ౯౮ ॥ గర్భజన్మజరామృతిక్లేశక
ర్మషమూర్మికః । శ్వేవదేవ వషట్కృతంత్వాం శ్రియోర్హ్మకామయే ॥
౯౯॥ అనుకృత్యపూర్వపుంసోరజ్జనిధేవినయనడమ్బతోఽముష్తాత్ । శునఇ
వమమవరవ్యధ్రే రుపభోగ స్తవద్వితీర్ణాయాః ॥ ౧౦౦ ॥ సకృత్ప్రప
న్నాయత వాహమస్మీత్యాయాచతేచాభయదీక్షమాణమ్ । త్వామస్య
పాస్యాహ మహంభవామి రజ్జేశవిస్మిష్ణువివేకరేకాత్ ॥౧౦౧॥ తవభ
రోహమకారిషిధార్మికైశ్శరణ మిత్యపివాచముదైరయమ్ । ఇతినసా
షిరయన్నిదమద్యనూం కుయభరంతవరజ్జ ధురన్ధర ॥ ౧౦౨ ॥ దయా
న్యేషాందుఃఖాప్రసహన మనన్యోసిసకలై ర్దయాళు స్త్వంనాతఃప్రణ
మదపరాధానవిదుషః । క్షమాతే రజ్జేన్దోభవతి నితరాంనాథనతిమాం
తవాచార్యం యస్మాత్తవ విభవ మర్థిస్వమమథాః ॥౧౦౩ ॥ గుణతుంగ
తయాతవరజ్జ పతే భృశనిమ్నమిమం జనమున్నమయ । యదపేక్ష్యమ
పేక్షితురస్యహిత త్వరిపూరణమీశితురీశ్వరతా ॥౧౦౪॥ త్వంమేనపానీ
యనయేన కర్మధీభక్తివైరాగ్యజుషోభిధిష్ణి । రజ్జేశమాంపాసి మితంప
చంయత్వానీయశాలం మరుభూమతత్స్యాత్ ॥ ॥౧౦౫॥

ఇతి హరితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్రసూనో శ్శ్రీరజ్జరాజ
దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ శ్రీపరాశర భట్టారకాపర నామధేయస్య
శ్రీరజ్జరాజస్యకృతిషు శ్రీరజ్జరాజ స్తవే
ఉత్తరశతకం సంపూర్ణమ్.

సమాప్తశ్చాయం గ్రన్థః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ మతే నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీపరాశర భట్టారక కృతము

శ్రీ గుణ రత్న కోశ ప్రారంభం.

శ్రీపరాశరభట్టార్య శ్రీరంగేశ పురోహితః।
శ్రీవత్సాంకసుతశ్రీమాన్ శ్రేయసే మేస్తుభూయసే॥

శ్రీర్మైగమస్రచిదచిద్విభానవ్యసనంహరేః । అజ్ఞోకాధిరారోహై స్సార్ధమ్యనైక్యకృశోఽజ్ఞలిః॥౧॥ ఉల్లాసపల్లవితపాలిత సప్తలోనిర్వ్యూహకోరకితనేమకటాక్ష లీలామ్ । శ్రీరజ్జు హర్మ్య తల మజ్జలదీపరేఖాం శ్రీరంగ రాజమహిషీం శ్రియమాశ్రయామః ॥ ౨ ॥ అనుకలతనుకాండాన్గనారంభశుష్మ ల్పతిదిశధుజశాఖ శ్రీసఖానోకహార్థిః । స్తవన యనగుళుచ్ఛ స్ఫారపుష్పస్విరేఫా రచయతుమయిలక్ష్మీకల్పవల్లీ కటాక్షాః ॥ 3 ॥ యమ్బ్రాభిర్గంధిప్రమాణం స్థిరచరరచనా తారతమ్యేము రారేస్వేచాన్తా స్తత్వచిన్తాముఖభిముఖసియత్పాదచిహ్నైస్తరన్తి। భోగోపోఢ్ఘాత కేళీచుళుకితభగవద్వైశ్వరూప్యానుభావాసాన్శ్రీరాస్తృణీతామమృతలహరిధీలఙ్ఘనీయైరపాఙ్గైఃః ॥ 3॥ యద్యావత్తవవైభవం తదుచితస్తోత్రాయదూరేస్పృహా స్తోతుంకేవలమిత్యదశ్చ జగృహుర్ప్రాఞ్జోచిరిఞ్చాదయః । అస్మాకంతవదేవివాఙ్మనసయో ర్భాషానభిజ్ఞంపదం కావాచంయమిప్రయతామహేకవయితుంస్వస్తిప్రశస్యైగిరామ్॥ ౪॥ స్తోతారంతమశంతిదేవికవయో యోవిస్మృతేగుణాన్ స్తోతవ్యస్మృతశశ్చతే స్తుతిధురా మయ్యేవవిశ్రామ్యతి । యస్మాదస్మదమర్షణీయ ఘణితి స్వీకారతస్తేగుణాది ఙ్మాత్రేవాగ్యదయాదయోభగవతిస్వాంప్రస్మవీర్ప్రథామ్ ॥౬॥ నూక్తిసమగ్రయతునస్సవ్యమేవలక్ష్మీస్థిరజ్జురా మహిషీమధురైకటాక్షైః । వైదగ్ధ్యవర్ణగుణగుమ్ఫన గౌరవైర్యాంకండూలకర్ణకుహరాణి కవయోధయన్తి ॥ ౭ ॥ అనాథ్యాతావద్యంబహుగుణపరీవాహిమనసోముహూనంసౌహార్దంపరిచితమివాథాపి

గహనమ్ । పదానాంసౌభ్రాత్రాదనిమిషనిమేష్యంశ్రవణయోస్తవ
మేవశీర్ష్ణ్యంబహుముఖయవాణీ విలసితమ్ ॥౪॥ క్రియాశ్శ్లిష్ట
జ్ఞేయతవచసృజ్యాంధగవతీం శ్రియంత్వత్తోవృత్వైర్వయ మిహ
ణామస్మృణుతరాహ । ప్రసాదాతేస్థాయాస్తాం సుఖతరళతారే శ్రవణ
తటపర్యాప్తోత్సర్పద్భాత్స్ఫటతుభుజయోరి కఫుల్లకశలమ్ ॥౯॥ జవిత్రు
తింభగవఁప్రసమేపుమాంస స్తవ్వత్స్మణొఘ మణికోశ గృహంగృహ
స్తి । తద్ద్వారపాటన పటూనిచ సేతిహాస సంతరక్రణస్మ్మలిపురాణపు
రస్సరాణి ॥౧౦॥ ఆహుర్వేదానమానం కతిచనకతిచా రాజకంవిశ్వ
మేతదాజస్వత్తేక్ర-చిదీశంగణనమపిగుణై స్తందరిద్రాణమన్యే । భిఘా
వన్యేసురాజం భనచితిచజడాస్తేతలా తల్యకార్పర్యేతేశ్రిజ్గహర్వాన్య
జ్ఞణకనకలతే నక్షణంలక్ష్యమాసక్ ॥౧౧॥ మనసివిలసతాత్ర్థాథక్తి
సిద్ధాజ్ఞనేనశ్రుతిశిరసినిగూఢంలక్ష్మితేవీక్షమాణాః । నిధిమివమహిమా
నంభుజ్ఞ తేమేపిధన్యానుభగవతిజైవీంసమ్పదం లేఽభిజాతాః ॥౧౨॥
అన్యేశానాజగతఇతితే ధీమహేయాంసమ్యద్ధిం శ్రీశ్రీసూక్తం బహు
ముఖయతే తాంచశాఖానుశాఖమ్ । ఈప్సైకశ్చిజ్జగత ఇతియఃపౌరుషే
సూక్త ఉక్తస్తంచవ్యక్రంపతిమధిజగా వుత్తరశ్చానువాకః ॥౧౩॥
ఉద్యాపుస్తావనుపనిషదసావాహ నైకానియన్తీం శ్రీమద్రామాయ
ణమపిపరంపాణితిత్వచ్చరిత్రైస్మ ద్వారోఽస్మజ్జననియతమేసేతిహాసైః
పురాణైర్న్యర్వేదానపిచ తతమేత్వన్మహిమ్నఃపరిమాణమ్ ॥౧౪॥ ఆకు
మారనియామకాదపివిభో రాసర్వసిద్ధాహకా వైశ్వర్యంయది హరా
త్తరోత్తరగుణం శ్రీరజ్జభర్తుఃప్రియె। లుబ్ధంమజ్జళముజ్వలంగరిమవత్పు
ణ్యా పునర్దిపావనంధన్యం యత్తదదశ్చవీక్షణభువస్తే పక్ష్మపావిప్రుషః॥
౧౫॥ ఏకోముక్తాతపత్ర ప్రచలమణిఘణా తారిమాళి ర్మనుష్యోద్యస్య
ర్దంతావళస్థోనగణయతినతాన్ యత్ప్రణంత్రోణపాలాన్ । యత్తస్మై
తిష్ఠతేఽన్యాన్ కృపణమశరణోదర్శయన్దన్తపఙ్క్తి-ంతత్తే శ్రీరజ్గరాజప్ర
ణయిని నయనోదఞ్చితన్యఞ్చితాభ్యామ్ ॥౧౬॥ రతిర్మలిసరస్వతీ భృఙ్గస

మృద్ధిసిద్ధి శ్రీయస్సుధాసఖియతోముఖం విచలిష్మే త్వభూశీతా। తతో
ముఖముథేన్దిరే బహుముఖిముహం పూర్వికాంవిగాహ్యచనశంవదాశి
పరివహన్తికూలజుషాం: ॥౧౭॥ సహస్థిరపరిత్రసవ్రీజవిరిఞ్చినాకిఞ్చ
నైరనోకహబృహస్పతివ్రీబలవిక్లబప్రక్రియమ్ । ఇదంసదసదాత్మనాని
ఖిలమేవనిమ్నన్నతం కటాక్షతదుపేక్షయోస్తవహిలక్ష్మితత్తాణ్డవమ్॥
౧౮ ॥ కాలేశంసతియోగ్యతాంచిదచితోరన్యోన్య మాలిఙ్గతోరూఢా
హఙ్కృతిబుద్ధిషఞ్చకరణీ స్వాన్తప్రవృత్తీన్ద్రియైః। అణ్డానావరణైస్స
హస్రమికరోత్తాన్ప్రచున స్స్వాత్మశ్రీరజ్ఞేశ్వరదేవితేవిహృతయే స
ఙ్కల్పమానది పిమః॥౧౯॥ శబ్దాదీన్విషయాన్స్రిదున్మృవిభవం విస్తా
ర్యదాస్యాత్మకంవైష్ణవ్యాగుణమాయయాత్మనివహాన్ విస్తావ్యపూర్వది
పుమాన్ । పుంసాపణ్యవధూవిడమ్బివపుషా ధూర్తాని వాయాసయన్
శ్రీరజ్ఞేశ్వరికల్పతేతవపరీహాసాత్మనే కేళయే ॥౨౦॥ యద్దూరేమనసో
యదేవతమసది పారేయదత్యద్భుతం యత్కాలాదపచేళిమం సురపు
రీయద్దచ్ఛతోదుర్గతిః। సాయుజ్యస్యయదేవహూతిరధవాయద్దుర్గ్రహం
మద్దిరాం తద్విష్ణోపరమంపదంతవకృతే మాతస్సమామ్నాసిషుః॥౨౧॥
హేలాయామ ఖిలంచరాచరమిదంభోగేవిభూతిఃపరా పుత్యాస్తేపరి
చారకర్మణిసదా పశ్యన్తిమేసూరయః । శ్రీరజ్ఞేశ్వరదేవికేవలకృపా
నిర్వాహ్యనర్హేవయం శేషిత్వేపరమది పూమాపరికరాహ్యేతేవస్థి
రణే ॥౨౨॥ ఆజ్ఞానానుగ్రహభీమకోమలపురీపాలాఫలంభేజుషాంయా
యోధ్యేశ్వపరాజితేతివిదితా నాకంపరేశస్థితా । భావైరద్భుతభోగ
భూమగహనైస్సాన్ద్రాసుధాస్యన్దిభి శ్శ్రీరజ్ఞేశ్వరగేహలక్ష్మియువయో
స్తాంరాజధానీంవిదుః ॥ ౨౩ ॥ తస్యాంచత్వత్కృపావస్నిరవధిజనతా
విశ్రమాస్థావకాశం నజిగ్రణందాస్యతృష్ణాకలితపరికరైర్ధ్రుంభిరానన్ద
నిష్యైః । స్నేహాదాస్థానరత్నా వ్యసనిభిరభయంశార్ఙ్గచక్రాసిముఖ్యై
రాసంవైకార్ణవం శ్రీర్భగవతి యువయోరాహురాస్థానరత్నమ్॥౨౪॥
తత్రప్రక్స్రుగ్గన్ధం స్ఫురదుపరిఫణా రత్నగోచిర్విశాలం విస్తీర్యా

నస్తథోగంతమపరినయతా విశ్వమేకాతపత్రమ్ । త్వైస్తైరేకాన్నేనశాన్తో
దితగుణవిభవై ర్బ్రహ్మతాత్వా మసజ్జై రన్యోన్యాద్వైతనిష్ఠా ఘనర
సగహనాన్ జేవిబధ్నాసిభోగాన్ ।౩౫॥ భోగ్యావామపి నా న్తరీయ
కతయా పుష్పాణ్డి రాగై స్సమం నిర్వృత్త ప్రణయాతి వాహనవిధాసి
తాడి పరీవాహతామ్ । దేవిత్వామనునీశయా సహమహీదేవ్యాస్సహా
స్సంతధా యాభి స్త్వం స్తనచాహుదృష్టిభిరివ స్వాభిర్దిపియంశ్లాఘసే॥
౩౬॥ తేసాధ్యాస్సన్తిదేవాజనానిగుణవపు ర్వేషవృత్తస్వరూపైర్భృగై
ర్వా నిర్విశేషా స్సవయసఇవయేనిత్యనిర్దోషగన్ధాః । హేశ్రీశ్రీ ర్బ్రహ్మభ
ర్తు స్తవచపదపరీచారవృత్తైస్తనచాపి క్షేమప్రదాణిభవా ఏలహ్యాద
యహరా తాకారకైర్జుష్యభోగాః ॥౩౭॥ స్వరూపంస్వాతన్త్ర్యం ధ
గవత ఇదంవన్ద్రివదనేత్వదాశ్లేషో తర్షాశ్చనతిథులు నిష్కర్ష సమ
యే । త్వయూనీర్మాతశ్రీ ర్నకమితురిదమిత్థం త్వవిభవంతదన్తర్బహి
వాత్తా ర్నపృథగభిధత్తెక్యుక్తిరపి ॥౩౮॥ తవస్వర్వాదీశంస్పృశతికిమ
లేనజ్జళపదం తవేదం నోపాధే రుపనిపతతంశ్రీరసియతః । ప్రసూనం
పుష్పన్తీమపి పరిమశేద్ధిం జగదిపుర్నచైవం త్వాదేవం స్వదతఇతిక
శ్చిత్తర్వయతె ॥౩౯॥ అపాఙ్గాభూయాంసో యదుపరిపరంబ్రహ్మత
దభూదమీయత్ర ద్వత్రాస్సచశతమఖాదిస్తవధరాత్ । అతశ్శ్రీ ర్నా
మ్నాయ స్తదుభయముశం స్త్వాంపరిజనగాపరిశ స్తిప్సా రాజ్ఞోయదపి
చపురీకోశకథనమ్ ॥ ౪౦ ॥ స్వతశ్శ్రీ స్త్వంవిష్ణోస్స్వమసితతపోవైషభ
గవాన్ త్వదాయ త్తర్ధిత్వేవ్యభవదపరాధీనవిభవః। స్వయాదీస్త్యారత్నం
భవదపి మహార్ఘ్యంనవిగుణం నకుణ్ణస్వాతన్త్ర్యం భవతిచనచాన్యాహి
తగుణమ్ ॥౪౧॥ ప్రశకనబలజ్యోతిర్జ్ఞానైశ్వరీవిజయప్రధా ప్రణతవర
ణాక్షేమక్షేమంకరత్వప్రరస్సరాః । అపిచరిమళక్ష్మికా న్నిర్లావణ్యమచ్చిరి
తీన్ది రేతవభగవతశ్చాతె సాధారణాగుణరాశయః ॥౪౨॥ అన్యేపియా
వనముఖా యువయోస్సమానా శ్రీర్బ్రహ్మజ్ఞళ విజృమ్భణావైజయన్తి।
తస్మిన్ స్తవత్వయిచతస్య పరస్పరేణవిస్తీర్యదర్పణఇవప్రమరంస్వదన్తే॥

యువత్వాదౌ తుల్యేస్య పరవశతా శత్రు శమనస్థిరత్వా దీనర్థత్వా
భగవతిగుణాన్ పుంస్త్వసులభాన్ । త్వయిస్త్రీత్వైకాన్తాస్మదిమప
తిపారార్థ్యకరుణాక్షమాచీన్వా భోక్తుంభవతియువయో రాత్మనిభిచా॥
౩౪॥ ఘనకనకద్యుతీయువదశామసి ముగ్ధవశాంయువతరుణత్వయోము
చిత మాభరణాదిపరమ్ । ధృవమసమానజేశవినివేశి విభజ్యహరౌత్వ
యిచకుశేశ యోవరవిహారిణినిర్విశసి ॥ ౩౫ ॥ అజ్ఞఃతేస్మదుశీతముగ్ధ
మధురో దారైర్గుణైర్గుమ్ఫతది శ్రీ రాజ్ఞేస కిమృజీవతాముపగతా మన్యే
మహాస్థా స్తతః । ఇన్దుకకల్పలతాసుధామధుముఖా ఇత్యావిలాంపర్ణ
నాం శిరజ్ఞేశ్వరిశా నకృత్రిమకథం దివ్యంవపుర్నాస్తి ॥౩౬॥ పరిణ
మవను విధిత్సావానానామ్రమగ్రై ప్రణయిపరిచిచీస్థాకఖ్చితంపార్శ్వ
కేవ । కనకసికమచఖ్చచ్చుక సిక్సమావప్రవరమిదముదారం వర్ష్మ
వాచానధూమిః ॥౩౭॥ ఏకన్యఖ్చ్యరతిక్షమంమమపరంనాకుఖ్చ్యపా
దాన్బుజంమధ్యే విష్టరపుణ్డరీకమభయం విన్యస్యహస్తాన్బుజమ్।త్వాం
పశ్యేమనిషేదుషీం ప్రతికలం కారుణ్యకూలం కషస్ఫారా పాఙ్గతరఙ్గ
మన్బుమధురంముగ్ధంముఖంబిభ్రతీమ్ ॥౩౮॥ సురభితనిగమా న్తం వన్దిషీ
యేన్దిరాయా స్తవకమల పలాశప్రక్రీయంపావయుగ్మే । వహతియ
దుపమర్దై రైవిజయ నీహామామ్బరి ఘ్లతిభిరివ నవత్వం కాన్తబాహూ
న్తరాళే ॥౩౯॥ త్వస్పీవకారకలావలేపకలుషా రాజ్ఞాందృశోదుర్వచా
నిత్యంశ్వన్మధుపాన ఎత్తమధుపశ్రీనిర్బరాభ్యాంపతిమ్ । దృగ్భ్యామేవ
హిపుణ్డరీకనయనం వేదావిదామాగ తేసాక్షాల్లక్ష్మీతవావలోక విభవగ
కాక్వాకయావర్ణ్యతే ॥౪౦ ॥ ఆపన్దాత్మభిరీశ మజ్జనమదశ్రీబాలనైరా
గళత్ప్రేమార్ద్రైరపి కూలముద్వహ కృపాసంస్లావితాస్మాదృశైః । ప
శ్యేత్ప్రతిబిన్దుబద్ధకలిత బ్రిహ్మాదివిష్వక్సేనై శ్వర్యోద్గమగద్గదై రశర
ణంమాంపాలయాలోకిశైః ॥ ౪౧ ॥ పాదారున్తదమేవ పఙ్కజరజశ్చే
టీ భృశాలోకిశైరర్థ్లమూనిరధామ్బ సాహసవిధా లీలారవిన్దగ్రహః ।
తోలాతేవనమాలయూహరిభుజె హాకష్టశబ్దాస్పదం కేనశ్రీ రతికోమ

లాత్తనురియం వాచాంవిమర్దక్షమా ॥ ౪౬ ॥ ఆమర్యాదమకణ్టకం స్తన
యుగం నాద్యాపి నాలోకిత భూర్భేదస్మిత విభ్రమాజహతివా నైసర్గి
కత్వాయనః । సూతేశైశవ యావనవ్యతికరో గాత్రేషుతే సారభం
భోగస్రోతసికా స్తదేశకకరగ్రాహేణగాహక్షమః ॥ ౪౭ ॥ ఆమోదా
ద్భుతశాలియావనదశా వ్యాకోచ మస్మానిమతౌస్వర్వ్యమృత నేకశీత
లమిదం లావణ్యసూత్రార్పితమ్ । శ్రీరఙ్గేశ్వరి కోమలాఙ్గసుమనస్సన్ద
ర్భణాందేవితే కాన్తోరఃపరితియత్నమర్హతికవిం ధిఙ్మామకాణ్డాకులమ్॥
౪౮॥ మర్మస్పృశోరసిరాహ్యతివిధ్యవృత్తైక కాన్తోపభోగలలితైర్ముని
తాఙ్గయష్టిః । పుష్పావళీవరసిక భ్రమరోపభుక్తాత్వందేవినిత్యమధినన్ద
యసేనుకున్దమ్ ॥౪౯॥ కనకరశనాముక్తా తాటఙ్క-హారలలాటికామ
ణిసర తులాకోటిప్రాయై ర్జనార్దనజీవికే । ప్రకృతిమధురంగాత్రంజాగ
ర్తిముగ్ధవిభూషణైర్వలయశకలైర్దుగ్ధంపుష్పైశ్చకల్పలతాయథా॥౫౦॥
సామాన్యభోగ్యమపికౌస్తుభవైజయన్తి పఙ్క్తాయుధాదిరమణస్వయ
మేవబిభర్తి । తద్బారఖేదమివతేపరిహర్తుకామ శ్శ్రీరఙ్గధామమణిమ
ఞ్జరిగాహతేత్వామ్ ॥ ౫౧ ॥ యదిమనుజతిరశ్చాంలీలయాతుల్యవృత్తై
రనుజనురనురూపాదేవినావాతరిష్యః । అసరసమభవిష్యన్నర్మనా
ధస్యమాత ర్దరదళదరవిన్దోదన్తకాన్తాయతాతి. ॥౫౨॥ స్ఖలితకటకమా
లైర్దోర్భిరభ్థిముదారే ర్భగవతిదధిమాథంమథ్న తశ్శ్రాన్తిశా న్త్యై। భ్రా
మదమృతతరఙ్గా వర్తతళ్ పాత్రిదురాసీ స్సితనయనసుధాభి స్సిఞ్చతీవ
స్రిశ్రీకేవ॥౫౩॥ మాతర్మైథిలిరాఙ్ఞసీ స్వయితదైవార్థ్రిపరాధా స్వ
యా రక్షన్వ్యసవన్నాత్మజాల్లఘుతరా రామస్యగోష్ఠీకృతా।కాకంతంచ
విభీషణం శరణమిత్యుక్తిక్షమారక్షత స్సానస్సాన్ద్రిమహాగస స్సుఖ
యతుఞ్శ్రీస్తవాస్మికే ॥౫౦॥ మాతర్లక్ష్మ్యధైవమైథిలజనస్తేనాధ్వ
నాతేవయం త్వద్దాస్యైక రసాభిమానసుభగా ర్చావైరిహాముత్రచ ।
జామాతాదయితస్తవేతిభవతీ సమ్బన్ధదృష్ట్యాహరింపశ్యేమ ప్రతియా
మయామచపరీచారా న్పశ్యేమచ ॥౫౧॥ పితేవత్వత్పేక్రియాన్జన
నిపరిపూర్ణాగసిజనేహిత స్సోతోవృత్త్యాభవతిచ కదాచిత్కలుషధీ।

కిమేతన్నిర్దోషనికఞ్చహజగతీతి త్వముచితైరుపాయై ర్విస్తార్యస్వజనయ
సిమాతాతదసినః ॥౩॥ నేతుర్నిత్యసహాయినీజననినస్త్రాతుంత్వమత్రా
గతాలోకే త్వన్మహిమావబోధబధిరేపాస్తావిమర్దంబహు । క్లిష్టగా
వసుమాలతీమృదుపదం విశ్లిష్య వ్యవాసోవనే జాతోధికరుణాంధిగస్తు
యువయోస్సావతన్త్ర్యమత్యజుఃశమ్ ॥౩॥ అధిశయితవానబ్ధినా
థో మమన్ద బబన్ధతహరధనురసావల్లీభఞ్జంబభఞ్జచమైథిలి । అపివశ
ముఖంలూతావరక్షనికబన్ధమనర్తయతిఃమివనపతిఃకర్తాత్వచ్చాటుచు
ఞ్చుమనోరథః ॥౪॥ దశశతపాణిపాద వదనాక్షిముఖైరఖిలైరపినిజ
వైశ్వరూప్యవిభవై రనురూపగుణైః । అవతరణైరతైశ్చ రసయనఃమి
తాకమలేక్వచనహీవిభూమ భూమముఖోవినిమజ్జతి తే ॥౫॥ జననభవన
ప్రీత్యాదుద్ధార్ణవంబహుమన్యసేజననిదయితపేక్ష్మాపుష్ణాసితత్వరమం
పదమ్ । ఉదధిపరమవ్యోమ్నోర్విస్మృత్యమాదృశరక్షణతుమితిధియా
భూయశ్శ్రీరజ్జధామనిమోదసే ॥౬॥ ఔదార్యకారుణికతాశ్రితవ
త్సలత్వపూర్వేమసర్వ మతిశాయితమత్రిమాతఃకృతం । శ్రీరజ్జధామ్నియదు
తాన్యదుదాహరన్తి సీతావతారముఖమేతదముష్యయోగ్యమ్ ॥౭॥
విశ్వర్యమక్షరగతింపరమంపదంవా కస్మైచిదఞ్జలి భరంవహతేవితీర్య।
అస్మైనకిఞ్చిదుచితంకృతమిత్యథామ్బత్వంలజ్జసేకథయకోఽయముదా
రభావఃకృపాళుః ॥౮॥ జ్ఞానక్రియాభజనసమ్పదకిఞ్చనోహ మిచ్ఛాధికారశకనా
నుశయానభిజ్ఞః । ఆగాంసిజేవియువయోరపిమస్సహాని బధ్నామిమూ
ర్ధచరితస్తవమర్భరోఽస్మి ॥౯॥ ఇత్యుక్తికైతవశతేనవిడమ్బయామితాన
మ్బసత్యవచసాపురుషాన్పురాణాన్ । యద్యానమేభుజబలంతవ పా
దపద్మలాభేత్వమేవశరణం విధితనికృతాఽసి ॥౧౦॥ శ్రీరఙ్గేశదశ్శతం
సహసుహృద్వర్గేణనిష్కణ్టకం నిర్దుఃఖం సుసుఖంచదాస్యరసికాం భు
క్త్వామయ్యధిపరామ్ । యుష్మత్పాదసరోరుహాన్తరజసాన్యమత్వమ
మ్బసితాసర్వంచత్వమసిత్వమేవభవనస్సీ వకుర్వకస్మాత్కృపామ్ ॥౧౧॥

శ్రీపరాశర భట్టారక విరచిత శ్రీగుణరత్నకోశస్సమాప్తః.

శ్రీ యై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయనమః.

శ్రీపరాశర భట్టారక విరచితా అష్టశ్లోకీ.

శ్రీపరాశరభట్టార్య శ్రీరఙ్గేశ పురోహితః।
శ్రీవత్సాఙ్కసుతశ్శ్రీమాన్ శ్రేయసే మేఽస్తుభూయసే।

అకారార్థోవిష్ణుర్జగదుదయరక్షాప్రలయకృన్మకారార్థోజీవస్తదుపకరణంవైష్ణవమిదమ్।ఉకారోఽనన్యార్హాన్నియమయతిసమ్బన్ధమనయోఃస్వయీ సారస్త్రీత్వాత్ప్రణవఇమమర్థంసమదిశత్ ॥౧॥ మన్త్రీబ్రహ్మణిమధ్యమేననమసాపుంసస్స్వరూపంగతిర్మధ్యంశిష్టమీశితుమీశితేనపురతఃపశ్చాదపిస్థానతః। స్వాతన్త్ర్యంనిజరక్షణంసముచితావృత్తిశ్చనాన్యోచితాతస్మైవేతిహరేర్వివక్షితమిదం స్వస్యాపినార్హాంతతః ॥౨॥ అకారార్థాయైవస్వమహమథమహ్యంనమోనివహానరాణాం నిత్యానామయనమితినారాయణపదమ్। యమాహాస్మాకాలంసకలమపి సర్వత్రసకలాస్వవస్థాస్వావిస్యుర్మమసహజైఙ్కర్యవిధయః ॥౩॥ దేహాసక్తాత్మబుద్ధిర్యావిభవతిపదంసాధువిద్యాత్తృతీయంస్వాతన్త్ర్యన్ధోయదిస్యాత్స్వస్థమమితరశేషత్వధీశ్చేద్ద్వితీయమ్। ఆత్మత్రాణోన్ముఖశ్చేన్నమఇతిచపదంబాన్ధవాభాసలోలశ్శబ్దం నారాయణాఖ్యం విషయచపలధీశ్చేచ్చతుర్థంప్రపన్నః ॥౪॥ నేతృత్వంనేత్యయోగం సముచితగుణజాతంతనుఖ్యాపనంచోపాయం కర్తవ్యభాగం త్వథమిహనపరంప్రాప్యమేవంప్రసిద్ధమ్। స్వామిత్వప్రార్థనాంచప్రబలతరవిరోధిప్రహాణం దశైతాన్మన్త్రారంత్రాయతేచేత్యధిగతవిగమప్రష్టవోఽయంద్విఖణ్డాః ॥౫॥ ఈశానాంజగతామధీశదయితాం నిత్యానపాయాంశ్రియం సంశ్రిత్యాశ్రయణోచితాఖిలగుణస్యాజ్ఞాహరేరాశ్రయే। ఇష్టోపాయతయాశ్రియాచసహితాయాస్మేశ్వరాయార్థయే కర్తుం దాస్యమశేషమత్రవిహితంనిత్యంత్వహంనిర్మమః ॥౬॥ మత్ప్రార్థ్యతయామయోక్తమఖిలం

స్తన్యజ్యాక్షర్మంపునర్మామేకం మదవాప్తయేశరణమిత్యార్తోనసాయంకు
రు। త్వామేవంవ్యవసాయయక్తమఖిలజ్ఞానాది పూర్ణోహ్యహంమత్వా ప్ర
ప్తి ప్రతిబన్ధకైర్విరహితంకుర్యాంశుచంమాకృధాః ॥౭॥ నిశ్చిత్యత్వదధీ
నతాంనుచిరదా కర్మాద్యుపాయాన్హరేకర్తుంత్యక్తుమపిప్రపత్తుమన
లంసీదామిదుదిక్షాకులః। ఏతజ్జ్ఞానముపేయుషోమమపున స్సర్వాప
రాధక్షయంకర్తాసీత్యధ్రోస్మితేతుచరమం వాక్యంస్మరన్సాధ్వసాత్ ॥౮॥

శ్రీపరాశర భట్టారక విరచితా అష్టశ్లోకీ సమాప్తా.

శ్రీవేదవ్యాస భట్టారక తనయవరై ర్వేదాచార్యైర్విరచితా

క్షమా ప్రార్థనా.

యశ్చకేరఙ్గణస్తోత్రంక్షమాప్రార్థనానామకమ్।
వేదవ్యాసస్యతనయం వేదాచార్యంతమాశ్రయే॥

శ్రీరఙ్గేశ యయాకరోషిజగతాం సృష్టిప్రతిష్ఠాక్షయా న్రక్షామూ
ర్తిచభోగమక్షయసుఖం మోక్షంచతత్తత్ప్రపామ్। త్వత్సాన్నిత్యస్థి
మపాస్యకల్పితజగత్క్షేమాఽతిహృద్యాస్వతన్త్రాన్తైకరుణాసఖీ విజ
యతాం క్షేమాయసర్వాత్మనామ్॥౧॥ పాపానాంప్రథమోఽస్మ్యహం
భవతిచేచ్ఛాస్త్రంప్రమాణంపరం శ్రీరఙ్గేశనవిద్యతేఽత్రవిజయ స్సన్నేవ
వతేసాక్షిణః। పృష్ట్వాతానధునామయోచితమిదం సత్యేనగృహ్యేత
చేత్సత్యంహ్యుక్తమితిక్షమస్వ భగవన్సర్వాంతదస్తత్కృతమ్ ॥౨॥ త్వత్కా
న్తిదీపికలురఙ్గరాజమహితీ తస్యాదిపునస్తోషణేపర్యాప్తంనసమస్తచేతన
కృతం పాపంతతోమామకమ్। లక్ష్యంనేతినమోక్తుమర్హసియతఃకు
త్రాపితుల్యోమయా నాన్యస్సిధ్యతి పాపకృత్తదధునాలబ్ధంతునోపేక్ష
తామ్ ॥౩॥ పుణ్యంపాపమితిద్వయంఖలుతయోరిహ పూర్వేణయత్సాధ్యతే
తత్తత్ప్రస్మృతికారకంతనుభృతాం రఙ్గేశసఞ్జాయతే। పశ్చాత్పశ్చా
త్తుముత్పలంతదిహతే దుదిక్షచ్ఛిదస్మారకంతేనానేనకృతంత దేవశిరసే

త్యస్మత్కృతంక్షమ్యతామ్ ॥౬॥ పుణ్యాంయత్తవపూజనంభవతిచేత్తత్కర్తుస్తోత్రకృతే తత్సాన్నిద్రజ్గపతేకృతప్రతికృతం సర్వేపితత్కార్పణే । వాపంచేదపరాధమేవ భవతస్తత్కర్తృసంరక్షణే క్షాన్తిస్తేనిరుపాధికానిరుపమాలక్ష్యేతతత్క్షమ్యతామ్॥౭॥ నద్విక్రాణికృతాన్యనేననిరయైర్నాలంపునఃకల్పితైఃపాపానామితి మత్కృతేతదధికానకర్తుంప్రభృత్తేత్వయి। తేభ్యోఽప్యభ్యధికానితాన్యహమపి తూద్రజ్గకరోమిక్షణాత్తద్యత్నస్తవనిష్ఫలజ్గఖలుభవే త్తత్తత్క్షమైవక్షమా ॥౮॥ సమ్బాయాఖిలపాతకైర్బహువిధం స్వంస్వంఫలందీయతాంసర్వంసహ్యమిదంమ్మయిత్వయిహరే జాగ్రత్యపితాశ్రితరి। దుఃఖాకాన్తమవేక్ష్యమాంమిహజనోదుష్టాశయస్త్వద్గుణాక్షాన్త్యాదీన్ప్రతిదుర్వచంయదివదే త్తోషుంనతచ్ఛక్యతే ॥౯॥ క్షాన్తిర్నామవరోగుణస్తవమహాస్శ్రీరజ్గపృథ్వీపతేసోయంసన్నపిసాపరాధనివహాభావేనవిద్యోతతే । తస్తానైకవిధాపరాధకరణేనిష్ఠావతానిత్యశఃపాపిష్ఠోత్యేషమయాపికాశమతులంపాపిష్ఠస్యవ్యహంచప్రథామ్ ॥౧౦॥ మత్వాపక్షపణాయయోజ్యసిచేద్ఘోరేణదణ్డేనమాంరజ్గాధీశ్వరకేవలాఘుకరణాద్దుఃఖంసుమస్యాన్మహత్। తద్దుష్టుర్భవతోఽపిదుఃఖమతులంఘోరందయాళోభవేత్తస్తాత్తేపిసుఖాయమత్కృతమిదంసర్వంత్వయాక్షమ్యతామ్ ॥౧౧॥ దేవత్వాంశరణంప్రపన్నమపిమాందుఃఖాన్ననన్యాశ్రయంబాధన్తేయదిసర్వపాపనివహాస్త్వాంమోక్షయిష్యన్త్యహమ్ । ఇత్యుక్తంతవవాక్యమర్థవిధురంజాయేతయద్వాభవాంస్తత్రాశక్తఇతిప్రశ్నేతేహితతోమాంరక్షతుత్వత్కృపా ॥౧౨॥ నత్వంక్షోమ్యసిచేదిదంమమకృతంనాస్త్యత్రకాచిత్కృతిఃపూర్వంయత్నమభూత్తదేవహిపునర్జాయేతతజ్జాయతామ్ యద్వాస్యాదధికంచసోపిసుమహాన్లాభోఽస్తుమేతాదృశస్సామిన్దానజనస్తవాయమధికంసైవ్రేణదూరీభవేత్ ॥౧౩॥ సోహంక్రూరతయాజుగుప్సితతమందుష్కర్మనిత్యస్మరన్కర్వాఽమమళుద్ధరీశ్వరభవంశ్రీరజ్గపృథ్వీపతే । ఏతత్తేమహతోవిశుద్ధమనసాస్తోత్రంనయుక్తం

ఖలు క్షోన్యాం విస్మరత తత్తోఽహమసుఖా న్ముక్తోభవేయంసుఖీ ॥౧౨॥
తత్తత్కర్మఫలానురూపమఖిలం లోకస్వయాసృజ్యతే తస్మాత్కర్మవ
శం వదత్వమధికంవక్తుంతవాపిక్షమమ్ । శ్రీరఙ్గేశ్వరతత్ప్రసాన్తివిధయే
క్షోన్యాన్యనిరాకృత్యమే సర్వంపాతకమాశుదర్శయ భవక్షాన్వత న్త్రీ
మత్యుజ్వలమ్ ॥౧౩॥ శ్రీరఙ్గేశవచోమదీయమధునావ్యక్తంత్వయాశ్రూ
యతాం పుణ్యంతత్ఫల సఙ్గమాత్ర విరహా ద్భూభయోనమాంపాల్పు
యాత్ । పాపంనైవతథా ఫలంవితనుతేశక్యంనతద్వారణం త్వత్క్షాన్యా
తవశక్య మేవతదిదంసత్యంత్వయాకల్పితామ్ ॥ ౧౪ ॥ శ్రీరఙ్గేశ్వరపు
ణ్యపాపఫలయోస్వా న్వీనతాఽకుర్వతో స్సర్వేషాం సుఖదుఃఖయో
స్స్వయమహంమగ్నాశయోమామపి । స్మర్తుంనప్రభవామి కిమ్పునర
హంక్షామ్యన్తర న్తస్థితంతత్తేశ్వంక్షమయానిరస్యకురుమేశ్వద్ధ్యానయో
గ్యాందశామ్ ॥౧౫॥ అల్పంచేదనవేక్షణీయసరణావారోప్యతాంమత్కృ
తంకిఞ్చిద్భూరిభవేదిదం యదిగురూ న్సమ్ప్రేక్ష్యమేత్యజ్యతామ్। య
ద్వాఽన న్తమన న్తవైభవజుషారఙ్గక్షమావల్లభత్వక్షాన్యాఽఖిలులక్ష్యతా
మనుగుణామానీయతాంతత్త్వయా ॥౧౬॥ శ్రీమాన్కూరాన్వవాయేక
కలశజలనిధాకాస్తుభాభోఽవతీర్ణశ్శ్రీవేదవ్యాసభట్టారకతనయవరో ర
ఙ్గరాజస్యహృద్యశ్శ । వేదాచార్యాగ్యనామావిహిత గుణగణోరఙ్గిణ
స్తోత్రమేతచ్చకేనిత్యాఖిజస్యంసకల తనుభృతాం సర్వపాపాపను
త్తైయ ॥౧౭॥ సన్త్యక్తసర్వవిహితక్రియమర్థకామ శ్రీద్ధాళుమన్వహ మ
నుష్ఠితనిన్ద్యకృత్యమ్।అత్యన్తనాస్తికమనాత్మగుణోపపన్నంమాంరఙ్గరా
జపరయాకృపయాక్షమస్వ ॥ ... ... ॥౧౮॥

శ్రీవేదాచార్య విరచితా క్షమాషోడశీ సమాప్తా.

శ్రీమతే శ్రీవేదాచార్య మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ వైష్ణవ నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీవడ్డివంశేశ్వర మహాదేశికాయనమః.

* శ్రీవడ్డివంశేశ్వర విరచితా పాతర్నిర్వేదకారికా.

మాతరంరఙ్గరాజస్య కౌశికరాజ (శబరీశ) పురోహితమ్|
గురుంపరిదరాజస్య వన్దేవడ్డిపురాధిపమ్॥

ఉత్థాయశయనేతస్మిన్నాసీనోనియతేన్ద్రియః । త్రస్తనిర్విణ్ణహృదయో వ్యర్థంవీక్ష్యగతంవయః ॥౧॥ తాపత్రయేణచాక్రాన్తస్తీవ్రేణాధ్యాత్మికాదినా । దావజేనాగ్ననాలీఢోభ్రామ్యన్నివవనేమృగః ॥౨॥ సంసారవాగురాస్తబ్ధోస్నలూనపక్షఇవాణ్డజః|అపశ్యన్నిర్గమోపాయమాగామిష్వపిజన్మసు ॥౩॥ అకారైర్వ్యరతిభీభత్సైర్నిక్రియమానైఃకృతైరపి లజ్జితశ్చవిషణ్ణశ్చ స్మర్యమాణైస్స్వకర్మభిః ॥౪॥ అవినీతమశేషార్హమసద్గుణగణాకరమ్। అవధార్యస్వమాత్మానమచికిత్స్యంశుభాశ్రయమ్॥౫॥ దహ్యమానేన్ధనాన్తస్థోవిస్ఫురన్నివకీటకః। అలబ్ధనిర్గమస్తిష్ఠన్మృత్యోర్మరణజన్మనోః॥౬॥ విహ్వలశ్చవిషణ్ణశ్చ విమృశన్నివమన్దధీమ్ । చిన్తయేత్ప్రథమంవైవ మావరన్ప్రియమాత్మనః ॥౭॥ సంసారచక్రకూరోప్యబలిభిఃకర్మరజ్జుభిః । కాలేనాకృష్యమాణస్య జగ్ధమస్థావరాత్మనః ॥౮॥ అహోమేమహతీయంతానిష్ఫలాజన్మసన్తతిః । అనారాధితగోవిన్దచరణామ్భోరుహద్వయా ॥౯॥ అనాస్వాదితసత్కర్మజ్ఞానభక్తిసుధారసా । అదృష్టానన్తసంసార సాగరోత్తారణప్లవా ॥౧౦॥ శ్రుతిస్మృత్యుదితాశేష సదాచారపరాఙ్ముఖీ । త్యక్తవర్ణాశ్రమాచారాభ్రష్టావైదికవర్త్మనః ॥౧౧॥ అనుపాసిత సద్వృద్ధాస్వీకృతాసత్సమాగమా । అసమ్భావితశిష్టాప్తా గురావాచార్యపితృష్వపి ॥౧౨॥

---

* ఇన్ద గ్రన్థత్తిల్ ౫౦౦ శ్లోకఙ్గళియక్కి-అపడియాల్ ముళ్ళుమైయుమ్ పిఱ్ఱై కమాయ్ అచ్చిడప్పడుమ్. ఇవ్విరుస్తోత్తిరత్తిల్ కారోపయుక్తమాన వంశం మాత్తిర మచ్చిడప్పట్టదు.

నిజకర్మజదేహాభ్యస్తాత్మభావనా । తద్భావనానుగోద్భూతసు
ఖదుఃఖవ్యవస్థితిః ॥ ౧౩ ॥ అసమ్యాతస్వయాథాత్మ్యజ్ఞానజోత్తమని
ర్వృతిః । పశుపత్వాదికృతైరేవగుణైరధికనిర్వృతా ॥ ౧౪ ॥ నకర్మని
ష్ఠానాత్మజ్ఞానాపిభక్తియుతాహరౌ । నోద్యుక్తాభక్తిహీనత్వాత్తత్ప్రీ
యాస్వర్చనాదిమ ॥౧౫॥ కర్మభిఃపుణ్యపాపాఖ్యైరపిద్వాపరనామభిః।
ధూమైరివార్చిరాగ్నేయం జ్ఞానమావృత్యదేహినః ॥ ౧౬ ॥ భూషయి
త్వాస్వకందేహం శబ్దాద్యైస్సాన్వయైర్గుణైః । దర్శయిత్వాస్వసౌన్ద
ర్య మాత్మనేతిస్థమానయా ॥౧౭॥ నిరస్తాతిశయాహ్లాద సుఖభావైకలక్ష
ణమ్ । సంచార్యస్వగుణైరేవ స్వరూపంచపరాత్మనః ॥౧౮॥ గుణమ
య్యాప్రకృత్యాఖ్యభగవన్మాయయానయా। స్వసంలీనానన్తజీవ కృతక
ర్మానురూపయా ॥ ౧౯ ॥ గుణత్రయాశ్రయానన్తవిచిత్రపరిణామయా।
అతిదుస్తరయాదేవప్రపత్తిరహితాత్మభిః ॥౨౦॥ ప్రలోభ్యమానాసత
తం తయైవాత్మన్యనిర్వృతా । అజానతీవస్వహితంమూకస్వప్నానుకా
రిణీ ॥౨౧॥ నిష్పానీయేనిరాలమ్బే నిశ్చాయేనిరపాశ్రయే । దాక్షీయ
స్వశుభేమార్గే యమస్యసదసంప్రతి ॥ ౨౨ ॥ గచ్ఛతోమే సహాయస్య
వర్ధయన్స్నీహమంమహత్ । అతీతాపిసదైవైషాతిష్ఠతీవపురోమమ॥౨౩॥
గతయాత్వీదృశంరూపం వర్తమానేఽపిజన్మని । తథైవ సుమహానా
లోగతదిక్షుణఇవాల్పకః॥౨౪॥ అలబ్ధసుఖసంస్పర్శమకృతోషూషనిష్కృ
తి । వినైవహరిపాదార్చామహోపశ్యతఏవమే ॥ ౨౫ ॥ కింకరిష్యామి
పదయోర్నిపతిష్యామికస్యవా । దుస్తరాందుర్ధరామేతాం కథయిష్యా
మికస్యవా ॥౨౬॥ ఇతినిర్విద్యతదను ధృతిమాలమ్బ్యసాత్వికీమ్। విధూ
యచేమంనిర్వేదం సర్వకార్యావసాదకమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఉద్ధరిష్యన్స్వమా
త్మానం మజ్జన్తంభవసాగరే । పునర్నిశ్చినుయాదేవం స్థిరధీస్సావ్యవస్యి
ద్ధయే ॥౨౮॥ గతమేవగతంజన్మ కానుతత్ర్పతిక్రియా । ప్రవహత్యేవ
హిజలే సేతుర్నికార్యోవిజానతా ॥౨౯॥ ఇదానీంకర్తుమేతావచ్ఛక్యం
కాలేగతేసతి।మయాఽఽత్మహితకామేనబిభ్యతాభవసాగరాత్ ॥౩౦॥

ఖతఊర్ధ్వ మహంతావ ద్యావజ్జీవం శ్రియశ్శ్రియాః । పదయో రర్చ నంకర్తుం యతమాన స్సమూహతః ॥ ౩౧ ॥ అభిగచ్ఛన్హరిపాతిథి పశ్చాద్ద్రవ్యాణి చార్జయేత్ । అర్చయంశ్చ తతోచేవం తతోమన్త్రా న్జపన్నపి ॥ ౩౨ ॥ ధ్యాయన్నపి పరంజేవం కాలేషూక్తేమహంచసు। వర్తమానస్సచాచైవం పొఞ్చకాలికవర్త్మనా ॥౩౩॥ స్వార్జితైర్ధనధాన్యా ద్యైర్వైశ్యశ్శైశ్యక్రియానురూపతః । ఆరాధయన్హరింభక్త్యా గమయి ష్యామివాసరాన్ ॥ ... ... ॥౩౪॥

శ్రీవఙ్గీపంశేశ్వర విరచితా ప్రాతర్నిర్వేదకారికా సావశిష్టా.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

శ్రీమదాన్ధ్రపూర్ణవిరచితమ్

శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రమ్.

రామానుజగిరుపక్రాక్రో యతీన్ద్రశ్రీకరుణాకరః । కాన్తిమత్యాత్మజశ్రీమాన్లీలామానుషవిగ్రహః ॥౧॥ సర్వశాస్త్రార్థతత్వజ్ఞ స్సర్వజ్ఞ స్సజ్జనప్రియః । నారాయణకృపాపాత్ర శ్శ్రీభూతపురనా యకః ॥౨॥ అనఘో భక్తమన్దారది కేశవానన్దవర్ధనః । కాఞ్చీపూర్ణ ప్రియసఖది పరిణతార్తివినాశనః ॥౩॥ పుణ్యనజీవ్ర్తనది పుణ్యో బ్ర హ్మరాక్షసమోచకః । యాదివాపాదితాపార్థ వృక్షచ్ఛేదకుఠారకః॥౪॥ అమోఘో లక్ష్మణముని శ్శారదాశోకనాశకః । నిరన్తర జనాజ్ఞాన నిర్మోచనవిచక్షణః ॥౫॥ వేదాన్తద్వయసారజ్ఞో వరదామ్బుధిదాయకః। పరాభిధాయతత్వజ్ఞో యామునాబ్జుళిమోచకః ॥౬॥ దేవరాజకృపా లబ్ధషడ్వాక్యార్థమహోదధిః । పూర్ణార్యలబ్ధసన్మత్ర శ్శ్రీశపాదాబ్జష ట్పదః ॥౭॥ త్రిదణ్డధారీ బ్రహ్మజ్ఞో బ్రహ్మధ్యానపరాయణః । రఙ్గేశ

వైఖ్యర్యరతో విభూతిద్వయనాయకః ॥౮॥ గోష్ఠీపూర్ణకృపాలబ్ధ మన్త్రరాజప్రకాశకః । వరదఙ్ఘ్రానుకమ్పోత్త ద్రావిడామ్నాయపారగః॥౯॥ మాలాధరార్యసుజ్ఞాత ద్రావిడామ్నాయతత్వధీః । చతుస్సప్తతి శిష్యాఢ్యపఞ్చాచార్యపదాశ్రయః॥౧౦॥ప్రపీతవిషతీర్థాఖ్యప్రకటీకృతవైభవః। ప్రణతార్తిహరాచార్యదత్తభిక్షైకభోజనః॥౧౧॥ పవిత్రీకృతకూరేశో భగినేయత్రిదణ్డకః । కూరేశదాశరథ్యాది చరమార్ధప్రదాయకః ॥౧౨॥ రఙ్గేశవేఙ్కటేశాదిప్రకటీకృతవైభవః । దేవరాజార్చనరతోమూకముక్తిప్రదాయకః ॥౧౩॥ యజ్ఞమూర్తి ప్రతిష్ఠాతా మన్నాగ్రో ధరణీధరః । వరదాచార్యసద్భక్తో యజ్ఞేశార్తివినాశకః॥౧౪॥ అనన్తాభీష్టఫలదో విరజేంద్రప్రపూజితః । శ్రీశైలపూర్ణకరుణా లబ్ధరామాయణార్థకః ॥౧౫॥ వ్యాససూత్రార్థతత్వజ్ఞో బోధాయనమతానుగః । శ్రీభాష్యాదిమహాగ్రన్థ సాధకఙ్కకలినాశనః ॥౧౬॥ అద్వైతమత విచ్ఛేత్తా విశిష్టాద్వైతపారగః। కురఙ్గనగరీపూర్ణమన్త్రరత్నోపదేశకః। ౧౭॥ వినాశితాఖిలమత శ్లేష్మీకృతరమాపతిః । పుత్రీకృతశఠారాతి శ్మరజిద్వ్రణమోచకః ॥౧౮॥ భాషాదత్తహయగ్రీవో భాష్యకారో మహాయశాః । పవిత్రీకృతభూభాగడి కూర్మనాథపరికాశకః ॥ ౧౯ ॥ శ్రీవేఙ్కటాచలాధీశ శఙ్ఖచక్రప్రదాయకః । శ్రీవేఙ్కటేశశ్వశుర శ్రీరమానసఖదేశకః ॥౨౦॥ కృపామాత్రప్రసన్నారో గోపికామోక్షదాయకః । సమీచీనార్యసచ్ఛిష్యసత్కృతో వైష్ణవప్రియః ॥౨౧॥ క్రిమితణ్ణరసధ్వంసీసర్వమన్త్రిమహోదధిః। అఙ్గీకృతాన్ధ్రిపూర్ణార్యస్సలగాగ్రిమప్రతిష్ఠితః॥ ౨౨॥ శ్రీభక్తగ్రిమపూర్ణేశో విష్ణువర్ధనరక్షకః। బాధ్వాన్తసహస్రాంశు శ్శేషరూపప్రదర్శకః ॥ ౨౩ ॥ నగరీకృతవేదాద్రిర్ధిష్ణ్యేశ్వగసమర్చితః । నారాయణ ప్రతిష్ఠాతా సమ్పత్పుత్రవిమోచకః॥ ౨౪॥ సనత్కుమారజనక స్సాధులోకశిఖామణిః । సుప్రతిష్ఠితగోవిన్ద రాజగ పూర్ణమనోరథః ॥౨౫॥ గోదాగ్రజో దిగ్విజేతా గోదాభీష్టప్రపూరకః । సర్వసంశయవిచ్ఛేత్తా విష్ణులోకప్రదాయకః ॥౨౬॥ అవ్యా

హితమహద్వర్త్మా యతిరాజో జగద్గురుః ॥ ౬౫ ॥ ఏవంరామానుజార్య
స్యనామ్నామస్తోత్తరంశతమ్ । యఃపఠేచ్ఛృణుయాద్వాపి సర్వా
నాక్రమానవాప్నుయాత్ ॥ యదాన్ధ్రపూర్ణోమహీస్తోత్రంకృతం
సర్వజనావనాయ । తజ్జీనభూతం భుపిదైవతానాం బభూవరామా
నుజమానసానామ్ ॥ ... ... ॥ ౮౮ ॥

శ్రీమదాన్ధ్రపూర్ణవిరచితం శ్రీరామానుజాస్తోత్తర
శతనామస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీవాత్స్యవరదార్య మహాగురవేనమః

శ్రీవాత్స్యవరదదేశికైరనుగృహీతా

శ్లోకద్వయ సప్తతి పరమార్థస్తుతిః.

వన్దేహంవరదార్యంతం పత్నీవిజనభూషణమ్।
బాహ్యామృతప్రదానాద్య స్సంశ్లేషయతి మామపి॥

సహస్రశాఖాధ్యనిష్ప్రపఞ్చో గురుముఖాచ్ఛ్రీశం ప్రపద్యాత్మవా
న్శ్రీరబ్ధింపరిభుజ్య కర్మశకలం ప్రక్షీణకర్మాన్తరః । న్యాసాదేవ నిర
ఙ్కుశేశ్వరదయా సిద్ధానమాయాన్వయో హార్దానుగ్రహలబ్ధ ధర్మధ
మనిద్వారా దభిసిద్ధిరన్తకృతః ॥ ౧ ॥ ముక్తోఽర్చిరాది పూర్వకతు షడుద
గ్ధాసాబ్ధి వాతాం ఋమద్దో విద్యుద్వరుణేన్ద్ర ధాతృ మహితస్సీమా
న్తసిద్ధావస్థితః । శ్రీవైకుణ్ఠ ముపేత్య నిత్యమజడం తస్మిన్పరబ్రహ్మ
ణస్సాయుజ్యం సమవాప్య నన్దసిసమం లేనైవనన్యాత్మ పుమాన్ ॥ ౨ ॥
ప్రాతర్నిత్యానుసన్ధేయం పరమార్థంముముక్షుభిః । శ్లోకద్వయేన సంక్షి
ప్తం సువ్యక్తం వరదోఽబ్రవీత్ ॥ ... ... *

ఇతి శ్రీవాత్స్యవరదదేశిక పరిణీతా పరమార్థస్తుతిః.

శ్రీ రామో నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీవాత్స్యవరదాచార్యానుగృహీతా

పర త్వాది పఞ్చక స్తుతిః.

ఉద్యద్భానుసహస్రభాస్వరపర వ్యోమాస్పదంనిర్మల జ్ఞానానన్దఘ
నస్వరూపమమల జ్ఞానాదిభిష్షడ్గుణైః । జుష్టం సూరిజనాధిపం ధృతర
థాఙ్గాబ్జం సుభూషోజ్వలం శ్రీభూనీళ్యమనన్తభోగినిలయం శ్రీవాసు
దేవంభజే ॥౧॥ అమోఘేభువనేప్రమోదఉతసమ్మోదేచసఙ్కర్షణం ప్ర
ద్యుమ్నంచతథాఽనిరుద్ధఇతి తాన్సృష్టిస్థితీచాశ్రయమ్ । కుర్వాణాన్మ
తిముఖ్యషడ్గుణవరైర్యుక్తాం స్త్రియుగ్మాత్మకై రూప్యవ్యూహధిష్ఠిత వాసు
దేవమపితం శ్రీరాఖ్యినాథంభజే ॥౨॥ వేదాన్వేషణమన్దరాద్రిభరణక్ష్మో
ద్ధారణస్వీకృత ప్రహ్లాదావనభూమిభిఙ్మణజగద్వ్యాక్రాన్తయో యత్క్రి
యాః । దుష్టక్షత్రనిబర్హణందశముఖాద్యున్మూలనం కర్షణంకాళిన్వా
అతిపాపకంసనిధనం యత్కీర్తితంతంనుమః ॥౩॥ యోదేవాచతుర్వి
ధేమజనివహ్రబ్హ్మాణ్డకోశాన్తరేసంభవ్యేమ చరాచరేషునివసన్నాస్తే
సదాఽన్తర్బహిః। విష్ణుంతంనిఖిలేష్వణుష్వణుతరం భూయస్సుభూయ
స్తరం స్వాద్గుష్ఠప్రమితంచయోగిహృదయేష్వాసీనమీశంభజే ॥౪॥ శ్రీర
ఙ్గస్థలవేఙ్కటాద్రికరిగిర్యాదీ నతాష్టోత్తరస్థానేగాగ్రిమనికేతనేషుచ
సదాసాన్నిధ్యమాసేదుషే । అర్చాచూపిణమర్చకాభిమతితస్సీ్వకు
ర్వతేనిగ్రహం పూజాంచాఖిలవాఞ్ఛితాన్వితరతే శ్రీశాయతస్మైనమః ॥౫॥ పాఠకర్విష్ణోరవరత్వాది పఞ్చకస్తుతి ముత్తమామ్ । పరన్వా
ప్నోతిభగవద్భక్తింవరదనిర్మితామ్ ॥ ... ...

ఇతి శ్రీవాత్స్యవరదార్య మహాదేశిక విరచితా

పరత్వాది పఞ్చకస్తుతి స్సంపూర్ణా

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

ప్రాతరనుసన్ధేయ శ్లోకద్వయం శ్లోకత్రయంచ.

పరమార్థస్తుతా, సత్సఙ్గాత్ † వరదోఽబ్రవీదిత్యనన్తరమ్.

గాహగ్రస్తే గజేన్ద్రే శ్రీయువతిసరభసం తార్క్ష్యమారుహ్యధావన్వ్యా
ఘూర్ణన్తాల్య భూషానసనపరికరో మేఘగమ్భీరఘోషః। ఆబిభ్రాణో
రథాఙ్గంశరమసిమభయం శఙ్ఖచాపౌసఖేటౌహ స్తైర్గి కౌమోదకీమవ్య
వతుహరిరసావం హసాలసంహతేర్నః ॥౧॥ నక్రాక్రాన్తైకరీన్ద్రే శ్రీముఖ
ఖితనయనే మూలమూలేతిఖిన్నేనాహంనాహంచాహంనచభవతిపున
స్తాదృశోమాదృశేమ। ఇత్యేవంత్యక్తహస్తేసపదిసురగణే భావహూన్యే
సమస్తేమూలంయత్సా శ్రీరాసీత్సదిశతుభగవాన్వఙ్గళంసంతతంనిః॥
౨॥ ప్రాతస్స్మరామిభవభీతిమహార్తిశాంత్యై నారాయణంగరుడవా
హన మబ్జనాభమ్। గ్రాహాభిభూత మదవారణముక్తిహేతుం చక్రా
యుధంతరుణవారిజపత్రనేత్రమ్ ॥౧॥ ప్రాతర్నమామి మనసావచసాచ
మూర్ధ్నా పాదారవిన్దయుగళం పరమస్యపుంసః। నారాయణస్య నర
కార్ణవతారణస్య పారాయణ ప్రవణవిప్రపరాయణస్య ॥౩॥ ప్రాత
ర్భజామిభజతా మభయంకరంతం ప్రాక్స్వర్వజన్మకృతపాపభయాపను
త్యై। యోగాహవక్త్ర పతితాఞ్ఛ్రిగజేన్ద్రఘోర శోకప్రణాశన
కరోధృతశఙ్ఖచక్రః ॥౩॥ శ్లోకత్రయమిదంపుణ్యం ప్రాతరుత్థాయయఃప
ఠేత్। లోకత్రయగురుస్తస్మైదద్యాత్పదంహరిః ॥౪॥

ఇతి శ్లోకద్వయమ్, శ్లోకత్రయంచ సమాప్తమ్.

శ్రీ మై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః

శ్రీమత్కవితార్కికకణీరవ శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

శ్రీ హ య గ్రీ వ స్తో త్ర మ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్య వర్యో మే సన్నిధత్తాం సదాహృది॥

జ్ఞానానన్దమయం దేవం నిర్మలస్ఫటికాకృతిమ్। ఆధారంసర్వవిద్యానాం హయగ్రీవముపాస్మహే ॥౧॥ స్వతస్సిద్ధంశుద్ధస్ఫటికమణిభూభృత్పతిభటం సుధాసధ్రీచీభిర్ద్యుతిభిరపతాపత్రిభువనమ్। అనంతైస్స్రయ్యంతైరనువిదితహేపాహలహలంహతా శేషావద్యం హయవదనమీడీమహిమమహః ॥ ౨ ॥ సమాహారస్సామ్నాం ప్రతిపదమృచాంధామయజుషాంలయఃప్రత్యూహానాంలహరివితతిరోధేఽధజలధేః। కథాదర్పత్రుట్యత్కకపలకోలాహలభవం హరత్వంతద్వాన్తంహయవదనహేషాహలహలః ॥౩॥ పాణీస్సన్ధ్యా కాచిదన్తస్సిశాయాఙ్గి పర్జిహ్వాదృష్టేరజ్ఞానశ్రీరపూర్వా। వక్త్రీవేదాఖ్యాతుమేవాజివక్త్రా వాగీశాఖ్యావాసుదేవస్యమూర్తిః॥౪॥విశుద్ధజ్ఞానఘనస్వరూపం విజ్ఞానవిశ్రాణనబద్ధదీక్షమ్। దయానిధిందేహభృతాంశరణ్యం దేవంహయగ్రీవమహంప్రపద్యే ॥౫॥ అపౌరుషేయైరపివాక్ప్రపఞ్చైరద్యాపితేభూతిమదృష్టపారామ్। స్తువన్నహంముగ్ధ ఇతిత్వయైవ కారుణ్యతోనాథ కటాక్షణీయః ॥ ౬ ॥ దాక్షిణ్యరమ్యాగిరిశస్యమూర్తి ర్దేవీసరోజాసనధర్మపత్నీ। వ్యాసాదయోఽపివ్యపదేశ్యవాచస్స్మరన్తిసర్వేచమశక్తిలేశైః॥౭॥ఇన్దోర్భవిష్యన్నియతం విభూత్యైవాచానిధేవఖ్యితభాగధేయః। దైత్యాపనీతాం దయయైవభూయోస్యధ్యాపయిష్యో నిగమాన్నచేత్త్వమ్॥౮॥ వితరక్రతోలాంవ్యవధూయనత్వేబృహస్పతింవర్తయసేయతస్త్వమ్॥

తేనైవదేవత్రిదశేశ్వరాణామస్పృష్టడోలాయితమాధిరాజ్యమ్॥౯॥అగ్నౌ
సమిద్ధార్చిషి సప్తతన్తోరాతస్థివాన్మంత్రమయంశరీరమ్।అఖణ్డసారైర్హవి
షాంప్రదానైరాప్యాయనంవ్యోమసదాంవిధత్సే॥౧౦॥ యన్మూలమీదృ
క్ప్రతిభాతితత్వంయామూలమామ్నాయమహాద్రిమాణామ్। తత్వేజా
నంతివిశుద్ధసత్వాస్తాన్ముక్తకామతరుమాతృకాంతే॥ అవ్యాకృతాద్వ్యా
కృతవానసిత్వం నామాసిరూపాణిచ యాసిపూర్వమ్। కంసన్తితేపాంచ
రమాంప్రతిష్ఠాం వాగీశ్వరత్వాంత్వదుపజ్ఞవాచః॥ ౧౨॥ ముగ్ధేన్దునిష్య
న్దవిలోభనీయాం మూర్తింతవానన్ద సుధాప్రసూతిమ్। విసర్పతశ్చేతసి
భావయన్తో వేలాముదారామివదుగ్ధసిన్ధోః॥౧౩॥ మనోగతంశృతి
యస్సదాత్వాం మనీషిణాం మానసరాజహంసమ్। స్వయంపురోభా
గవివాదభాజనే కింకుర్వతే తస్యగిరోయథార్హమ్॥ ౧౪॥ అపిక్షణా
ర్ధంకలయన్తియేత్వా మాప్లావయన్తం విశదైర్మయూఖైః। వాచాం
ప్రవాహైరసివారితైస్తే మందాకినీంమన్దయితుంక్షమన్తే॥౧౫॥ సామి
ధ్యవత్త్వానసుధాభిషేకా ద్వహన్తిహన్యాగ్ని వులకానుబన్ధమ్। అలక్షితే
క్వాపినిరూఢమూలమజ్జేష్వివా సన్దధు మఙ్కురన్తమ్॥ ౧౬॥ స్వామి
న్ప్రతీచాహృదయే నధన్యాస్తవధ్యాన చన్ద్రోదయవర్ధమానమ్। అ
మాన్తమూనన్తపయోధిమన్తఃపయోభిరక్లేశంపరివాహయన్తి॥ ౧౭॥
సైవరానుభావ త్వదధీనభావా స్సంరుద్ధవీర్యా స్తవదణుగ్రహేణ।
విపశ్చితోనాధతరన్తినూయాం వైహారికీంమోహన పిఞ్ఛికాంతే॥౧౮॥
పాఞ్చిన్మికాతానాం తపసాంవిపాకా త్పత్యగ్రనిశ్శ్రేయస సమ్పదో
మే। సమేధిషీరంస్తవపాదపద్మే సజల్పచిన్తామణయఃప్రణామాః॥
౧౯॥ విలుప్తమూర్ధన్య లిపిక్రమాణాం సురేన్ద్రచూడాపదలాలితా
నామ్। త్వదఙ్ఘ్రిరాజీవరజఃకణానాం భూయాన్ప్రసాదోమయినా
థభూయాత్॥౨౦॥ పరిస్ఫురన్నూపురచిత్రభానుప్రకాశనిర్ధూతతమో
నుషఙ్గామ్। పదద్వయీంతే పరిచిన్మహేన్తఃప్రబోధరాజీవవిభాత
సన్ధ్యామ్॥౨౧॥ త్వత్పాదరాలజ్జరణోచితానాం త్వయ్యేవ కల్పా
న్తరపాలితానామ్। మఞ్జుప్రణాదం మణినూపురంతే మఞ్జూషికాం
వేదగిరాంప్రతీమః॥ ౨౨॥ సఞ్చిన్తయామి ప్రతిభాదశాస్థాన్సన్తుష్ట

యన్తంసమయప్రదీపాక । విజ్ఞానకల్పద్రుమపల్లవాభం వ్యాఖ్యానము
ద్రామధురంకరంతే ॥౩౩॥ చిత్తైకరోమిస్ఫురితాతమాలం సర్వేతరం
నాథకరంత్వదీయమ్ । జ్ఞానామృతోదఞ్చన లాలసానాం లీలాఘటీయ
న్త్రమివావ్రితానామ్ ॥౩౪॥ ప్రబోధసిన్ధోరరుణైకప్రకాశై ప్రవాళ
సఙ్ఘాతమివోద్వహన్తమ్ । విభావయేదేవసపుస్తకంతే వామంకరం ద
క్షిణమాశ్రితానామ్ ॥౩౫॥ తమాంసిభిత్వావిశదైర్మయూఖై సమ్ప్రీ
ణయన్తం విబుషశ్చకోరాన్ । నిశామయేత్వాంనవపుణ్డరీకేశరద్యునేచ
న్ద్రమివస్ఫురన్తమ్ ॥౩౬॥ దిశన్తుమేదేవసదాత్వదీయా దయాతరఙ్గా
నుచరాగకటాక్షాః । శ్రీతేమపుంసామమృతంతరన్తీంసరస్వతీంసం
శ్రితకామధేనుమ్ ॥౩౭॥ విశేషవిత్పారిషదేమనాథ విదగ్ధగోష్ఠీసమధా
జ్ఞణేషు । జిగీషతోమేకవితార్కికేన్ద్రాన్ జిహ్వాగ్రసింహాసన మ
భ్యుపేయాః ॥౩౮॥ త్వాంచిన్తయన్ త్వన్మయతాంప్రపన్నస్త్వాముద్గృ
ణన్ శబ్దమయేనధామ్నా స్వామిన్సమాజేషుసమేధిషీయ స్వచ్ఛన్దవా
దాహవబద్ధశూరః ॥౩౯॥ నానావిధానామగతీకలానాం నచాపితీర్థే
షుకృతావతారః । ధ్రువంతవానాథపదాగ్రహాయ నవంనవంపాత్ర మి
దందయాయాః ॥౪౦॥ అకమ్పనీయా న్యసనీతిభేదై రలంకృషీరన్ హృ
దయంమదీయమ్ । శఙ్కాకళఙ్కాపగమోజ్వలాని తత్వానిసమ్యఞ్చి
తవప్రసాదాత్ ॥౪౧॥ వాఖ్యాముద్రాంకరసరసిజైర్వస్తకంశఙ్ఖచక్రై
బిభ్రద్విన్నస్ఫటికరుచిరేపుణ్డరీకేనిషణ్ణః । అస్మానశ్రీరమృతవిశదైరంశు
భిఃప్లావయన్మావిర్భూయాదనఘమహిమా మానసేవాగధీశః ॥౪౨॥
వాగర్థసిద్ధిహేతోరిపరతహయగ్రీవసంస్తుతిఃకృతా । కవితార్కికకే
సరిణావేఙ్కటనాథేనవిరచితామేతామ్ ॥ ... ॥౪౩॥

ఇతి కవితార్కికసిహ్మస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వే
ఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యకృతిషు శ్రీహయ
గ్రీవస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేఙ్కటేశాయ వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమతే నిగమాన్తమహాదేశికాయ నమః.

శ్రీ యై స మః.

శ్రీమచ్ఛేనాముఖ్యస్య మహాదేశికస్య చరితమ్

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విచితః

గరుడదణ్డకః.

శ్రీమన్వేఙ్కటనాథార్య కవితార్కిక కేసరిన్
వేదాన్తాచార్య వర్యాద్య వేదాన్తం దేశికాహ్వయ।
నమతే పన్నగనద్ధాయ వైకుణ్ఠవరపక్షిణే।
శ్రీతితిసింధు సుధోత్పాద మన్దరాయగరుత్మతే॥

గరుడమఖిలవేదశిఖాధిరూఢం ద్విషత్పీడనోద్దండతాకుంఠవైకుంఠ
వీరీకృతత్రకుంభ మీడేస్వనీడాగతి ఫేరుతరుచారుకీర్తిస్తరా భోగగాఢో
పగూఢ స్ఫురత్కుంటకవ్రాత వేగస్యధా వేపమానద్విజిహ్వాధిపాకల్ప
విష్వాక్ప్రయాణస్ఫుటావాటికా రత్న గోచిశ్ఛటా రాజినీరాజితం కాం
తిపల్లోలినీరాజితమ్ ॥ ... ... ॥౧॥

జయగరుడసుపర్ణజవ్యక్తరాహారజేవాధిపాహారహారిన్ దివోదస్పతి
శ్లిష్టదంభోళి ధారాకిశాకల్పకల్పాంతవాతూల కల్పోదయానల్పవీరా
యితోద్యచ్చమత్కారి జైత్యారిజైత్రధ్వజారోహనిర్ధారితో తర్కర్ష
సజ్కర్షణాత్మక్ గరున్మక్ మరుత్పంచకాధీశ సత్యాదిమూర్తే నకశ్చి
త్సమస్తేనమస్తేపునస్తేనమః ॥ ... ... ॥౨॥

ఇషుషడమజహన్యపర్యాయ పర్యాయనిర్వ్యాతపక్షోనిలా స్ఫాలనో
జ్వేలపాథోధివీచీ చపేటాహతాగాధపాతాళ ధ్వంకారసంకర్షణా
గేంద్రపీడాసృణీభావభాస్వన్నఖశ్రేణయే చండతుండాయ సృత్యద్భుజం
గభ్రువే వజ్రణే దంష్ట్రియూతుభ్య మధ్యాత్మవిద్యావిధేయావి
భవద్వశ్యమాపాదయేధాదయేధాశ్చమే ॥ ... ॥౩॥

మనురనుగత పతివక్త్రిస్ను ఖరత్తారక స్తావకశ్చిత్రభానుప్రియా
శేఖరస్త్రీయతామాయతాన్నస్త్రివర్గాశనర్గ ప్రసూతిదిపరవ్యోమగా

మన్వలద్వేషిదర్పజ్వలద్వాలబల్భప్రతిజ్ఞావతీర్ణస్థిరాంతత్వబుద్ధిం పరాం
భక్తిధేనుం జగన్మూలకన్దేముకున్దేమహానన్దధోగ్ధ్రీం దధీధామధాకా
మహీనామహీనాస్తక ॥ ... ... ॥౮॥

శ్లో॥ షట్త్రింశద్గణచరణో నరపరిపాటీనవీనగుమ్ఫగణః । విష్ణుర
థచణ్డకోఽసావిష్టుటయతు విపక్షవాహినీవ్యూహమ్ ॥ విచిత్రసిద్ధిద
స్సోయంవేఙ్కటశేశవిపశ్చితా ।గరుడధ్వజతోషాయగీతోగరుడదణ్డకః॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
గరుడదణ్డకస్సమాప్తః.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీలక్ష్మీహయవదన పరబ్రహ్మణేనమః
శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
అచ్యుతశతకమ్- ప్రాక్కృతమ్.

సిరివేంకటనాహ్వజో కఇతకిఅసీహగవ్వతంతసతంతో । వేఅంతా
రిఅవజ్జో మహ సణ్ణిజ్ఝే ఉ సఇ సఅం హిఅ అమ్మి ॥*॥ శ్రీవేఙ్కట
నాథార్యది కవితార్కికసింహ సర్వతన్త్రస్వతన్త్రః । వేదాన్తార్య
వరోఽ మమ సన్నిధత్తాం సదా స్వయం హృదయే ॥ ... *

ణమహ తిఅసాణ ణాహం సచ్చం దాసాణ అచ్చుఅం రిరజోఽమ్,
గలులణఇతడతమాలం అహిందణఅరో సహాఅలేక్క గఇందమ్ ॥ ౧ ॥
నమత త్రిదశానాం నాథం సత్యం దాసానామచ్యుతం స్థిర జ్యోతిషమ్,
గరుడనదీతటతమాలమటోన్వ్ర నగరౌషధాచలైకగజేన్ద్రమ్ ॥ ॥౧॥

కింకరసచ్చ ధుఈ తుహ సఅంభుగేహిణీవిలాస వాహిత్తిమఈ।
ఫణిఆ బాలేణ మఏ పంజరసుఅజప్పిఅం వకుణఉ పసాఅమ్॥౨॥ కిఙ్క-

రసత్య స్తుతి స్తవ స్వయమ్భుగేహీవిలాసవ్యాహృతి మయా । ఫణితా
బాలేన మయా పఞ్జరశుక జల్పితమివ కరోతు ప్రసాదమ్ ॥ ॥౨॥

మఖిలం వి భాసిఅం మహా కింకరస్సచ్చ తుహ కిత్తిజోణ్హాపసరే।
లగ్గం లహఉ విసుద్ధిం రచ్ఛాసలిలం వ తివహఅసో త్తగఅమ్ ॥౩॥ మలిన
మపి భాషితం మమ కిఙ్కరసత్య తవకీర్తిజ్యోత్స్నాప్రసరే। లగ్నం
లభతాం విశుద్ధిం రథ్యాసలిలమివ త్రిపథగానిర్హరతోగతిమ్ ॥ ॥౩॥

తత్థరిణఏణ తవిఅ సోహఉ తిఅసాణ ణాహతుజ్ఝు సమాఅ । ఏంతి
త్తణమహిఆణం మజ్ఝమ్మి సుఈణ బాలిసా మజ్ఝు ధుఈ ॥౪॥ త్రస్తరీస
యేన స్థాపితా శోభతాం త్రిదశానాం నాథ తవ సమాజే । నన్వితి
మహితానాం మధ్యే స్తుతీనాం బాలికా మమ స్తుతిః ॥ ॥౪॥

అమ్హగురూణం అచ్చుఅ జీహాసీహాసణమ్మి లద్ధపడిట్ఠో । పడివాఇ
అపరమట్ఠో వారేసి అపండిఅత్తణమప్హాణం ॥ ౫ ॥ అస్మద్గురూణా
మచ్యుత జిహ్వాసింహాసనే లబ్ధప్రతిష్ఠః। ప్రతిపాదితపరమార్థో వారయ
స్యపణ్డితత్వమస్మాకమ్ ॥ ... ... ॥౫॥

హిఅఏసు దేసిఆణం జణ్హావిలహరీసు పుణ్ణఅన్దో వ్వ ఫుడో । కలు
సజలేసు వహంసో కసాఅకబురేసు తాసి అచ్చుఅ ణ ఖణమ్ ॥౬॥ హృ
దయేషు దేశికానాం జాహ్నవీలహరీషు పూర్ణచన్ద్ర ఇవ స్ఫుటః । క
లుషజలేష్వివ హంసస్తికషాయకర్బురేషు తిష్ఠస్యచ్యుత నక్షణమ్ ॥౬॥

ఆఅమమెత్త పమాణో అగోవిఅణం పఅసణియ మాహప్పో। సద్ధ
హిఅహిఅఅసులహో దూరం ముఅసి ణఅసచ్చ డోలాఅంలే॥౭॥ ఆగ
మమాత్రప్రమాణ ఆగోపీజనం ప్రకాశనిజమాహాత్మ్యం । శ్రద్దధద్ధ
దయసులభో దూరం ముఞ్చసి నతసత్య దోలాయమానాన్ ॥౭॥

సంఖవిఅసఅలహేఅం సరణాగఅసచ్చ సచ్చణాణాణందమ్। ఉల్ల
ఙ్ఘిఅతివిహంతం ఉవణిఅణం సఅఇ గాఅంతి తుమమ్॥౮॥ సంక్షపితస
కలహేయం శరణాగతసత్య సత్యజ్ఞానానన్దమ్ । ఉల్లఙ్ఘితత్రివిధాన్త
మువనిషదాం శతానిగాయన్తి త్వామ్ ॥ ... ॥౮॥

ఖణసి ణ కీరసి కేణవి తా వేసి ణ సంతవిజ్జసి అణ్ణణిమే । హరసి
ణిహేలం ణ హీరసి అహిణవణిందు అణహాజోఇఫురంతో ॥౯॥ కరోషి
న క్రియసే కేనాపి స్థాపయసి న సంస్థాప్యసేఽనన్యస్థితః । హరసి ని
ఖిలం న హీయసే అహిన్దినగరీన్దానిఘజ్యోతిస్స్ఫురత్ ॥ ॥౯॥

అణుపమిఅస్స వి అచ్చుఅ సత్తీ తుహ సఅలధారణాఇహత్తా।
తేణ పడివక్ఖపుణ్ణో సువ్వసి అపడిహఅ ణిఅరీ సవ్వగఓ ॥ ౧౦ ॥ అణు
ప్రమితస్యాప్యచ్యుత శక్తిస్తవ సకలధారణాదిపరిభూతా । తేన ప్రతి
వస్తుపూర్ణహ్రీయసేఽపరిహతనిజస్థితిస్సర్వగతః ॥ ॥౧౦॥

సఅలాణ ధరణ ణిఅమణ సామిత్తణ ణిఅసంఓ సవ్వతణూసు
వ్వసి అచ్చుఅ సవ్వో సఇ దంసేఅకజ్జకారత్తణకబుో ॥౧౧ ॥ సకలా
నాం ధరణనియమనస్వామిత్వనియమసంస్థితస్సర్వతనుషు। భూయసేఽ
చ్యుత సర్వస్సదా దర్శిత కార్యకారణత్వకర్బురః ॥ ॥౧౧॥

పురిసపహాణసరీరో భువణాణం హోసి అచ్చుఅ ఉవాఆణమ్ । ణి
అసంకప్పసణాహో వహసిణిమిత్తత్తణం వి అబ్భుఅసత్తీ ॥ ౧౨ ॥
పురుషవ్యిధానశరీరో భువనానాం భవస్యచ్యుతోపాదానమ్। నిజసజ్జ
ల్పసనాథో వహసి నిమిత్తత్వమప్యద్భుతశక్తిః ॥ ॥౧౨॥

విసమగుణంకురఅరే జలం వ సామణ్ణకారణం తుహ కేలీ। ణిఅ
కమ్మసత్తిణిఅఅ అచ్చుఅ బ్బహ్మాఇఠావరంతవసేసా ॥ ౧౩ ॥ విషమగు
ణాఙ్కురప్రకరే జలమివ సామాన్యకారణం తవ కేళిః । నిజకర్మశక్తి
నియతా అచ్యుత బ్రహ్మాదిస్థావరాన్తవిశేషాః ॥ ॥౧౩॥

పురిసా తుజ్ఝు విహూఈ అచ్చుఅ లచ్ఛీఅ ఇద్ధిఅసణ్ణాఓ । ణ ది
వరం తుజ్ఝాణం సా వి సిరీ హోఇ తుజ్ఝు కిం వుణ ఇఅరమ్॥౧౪॥పురు
షాస్తవ విభూతిశ్చ్యుత లక్ష్మ్యాస్స్త్రీ ససంజ్ఞాః । నాస్తి పరం యువా
భ్యాం సాపి శ్రీర్భవతి తవ కింపునరితరత్ ॥ ... ॥౧౪॥

ణ హు తుహ సరిసబ్భహిఅ ణాహ తుమం ఎవ్వ సవ్వలోఅసర
ణ్ణో । పీఅవఖాణసారం ఇఅమణిఓం తిలసణాహ ఇఅరవిఙ్ఖా॥౧౫॥

నఖిలు తవ సద్భక్తానికా నాథ త్వమేవ సర్వలోకశరణ్యుఁ । ఏతావ
జ్ఞానసారమితి జ్ఞాతుం త్రిదశనాథేశరవిచిత్రా ॥ ... ॥౧౩॥

భాతి ఫణీంద్ర ఉరాహిప పడివాలంబైరు పాఱడపహృత్ఫలా । అ
వి దుహిణాప్పమహేహిం ఆంత్రీ తుహ అలంఘణీఅ పహావా ॥ ౧౬॥
భాతి ఫణీన్ద్రిపురాధిప ప్రరిపాలయత్సు ప్రకటిత ప్రభూతఫలా । అపి
ద్రుహిణా ప్రసుతైరాజ్ఞప్తిస్తవాలఙ్ఘనీయప్రభావా। ... ।౧౬॥

ణిఅవిహిణా పడుత్తీ సవ్వాణ వి దాససచ్చ ఉద్దిసిఅ తుమమ్ । స
ద్ధణమంతిఅబమ్హణసమూహిసిద్ధం లహంతి లిఙ్గసాభుత్తిమ్ ॥ ౧౭ ॥ ని
యమువిధీనాం ప్రవృత్తిస్సర్వేషాంచాసనత్యోద్విశ్యత్వావ్।శాశ్వద్భసిమ స్నిగ్ధి
తబ్రాహ్మణసమాధిసిద్ధాం లభన్తేత్రిదశా భుక్తిమ॥ ... ౧౭॥

ఆర్ద్ధ్వ తిఅసపిలఎ అచ్చుఅ ణిచ్చం ణ తాసి జఞ్ఞామ తుమమ్।
కమ్మాణ కప్పిఆణం కాహిఇకప్పంతరేసు కోణివ్వేసమ్ ॥ ౧౮ ॥ ఆరా
ధ్యత్రిదశ పిలయే ఽచ్యుత నిత్యం నతిష్ఠసి యది నామ త్వమ్ । కర్మ
ణాం కల్పితానాం కరిష్యతి కల్పాన్తరేష్వనిర్వేశమ్॥ ... ।౧౮॥

కప్పేసి కంఖిఆఇం కప్పదుమో వ్వ నీరికంచణులఆసహిఓ । ణఅస
చ్చ సఇపలాఇం ణిఅఛాహిణిచ్ఛణిచ్చ తావతిహువణో ॥ ౧౯ ॥ కల్ప
యసి కాంక్షితాని కల్పద్రిమ ఇవ శీకాఞ్చనలతాసహితః । సతతమత్య
సదాఫలాని నిజచ్ఛాయానిర్వృతిత్యక్తాపత్రిభువనః॥ ... ॥౧౯॥

సఅలాఅమాణ ణట్ఠా సఅలసురాణం వి అంతరో అప్పాణో। సఅ
లఫలాణ పసూఈ సఅలజణాణం సమోఖు ణఅసచ్చ తుమమ్॥ ౨౦॥
సకలాగమానాం నిష్ఠా సకలసురాణా మభ్యన్తరాత్మా । సకలఫలానాం
ప్రసూతిః సకలజనానాం సమదిఖలు నతసత్య త్వమ్॥ ... ౨౦॥

ఇఅ సవ్వాణ సమాణో సచ్చరిఓ దాససచ్చసత్తపరిపుణ్ణో। కిహ వ
హసి పక్ఖవాఅం పండవపముహేసు పెసణం వి సహంతో॥ ౨౧॥ ఇతి
సర్వేషాం సమానస్సత్యస్థితో దాససత్య సదాపరిపూర్ణః । కస్మాద్వ
హసి పక్షపాతం పాణ్డవప్రముఖేషు ప్రేషణమపి సహన్॥ ౨౧॥

విసమమ్మి కమ్మమగ్గె విపరిఖలంతాణవీహలిఅకలణాణమ్। ణాహా
ణిహిలాణ అణ్ణో ణ ద్ధితుమాహి ణఅసచ్చ హత్థాలంబో ॥౨౩॥ విష
మే కర్మమార్గే విపరిస్ఖలతాం విహ్వలిత కరణానామ్ । నాథ నిఖిలా
నామన్యో నాస్తి త్వత్ నతసత్య హస్తాలమ్బః ॥ ... ... ౨౩॥

ణాణస్స కో అవిసఓ అచ్చుఅ కలుణాఎతుజ్ఝ కో దూరరిఓ । స
త్తీఅ కో అణిభ రో తా ఖు ఉవాఓ తుమం చిఅ సఅంసిద్ధో ॥౨౩॥ జ్ఞా
నస్య కోఽవిషయోఽచ్యుత కరుణాయాస్తవకో దూరస్థితః । శక్తేర్ణ
కోఽతిభరః తస్మాత్ఖలూపాయ స్త్వమేవ స్వయంసిద్ధః॥ ౨౩॥

సంకప్పకణ్ణహారో కింకరసచ్చ భవసాఅరే అణగహిరే । అణహో
తుమం ఖు పోఓ అప్పాణ కివాసమీరణేణ ఫుట్టో ॥ ౨౪॥ సఙ్కల్ప క
ర్ణధారం కిఙ్కరస్య భవసాగరేఽతిగభీరే । అనఘస్త్వం ఖలుపోత
ఆత్మనాం కృపాసమీరణేన ప్రవృత్తః ॥ ... ... ౨౪॥

అచ్చుఅ ణ దంతి మోక్ఖం ఈసరభావేణ భావిఆణిఅరసురా । ర
త్తిం పడివట్టేఉం లక్ఖం ఆలేక్ఖదిణఅరాణ వి ణ ఖమమ్ ॥౨౫॥ అచ్యు
త న దదతి మోక్షంఈశ్వర భావేన భావితా ఇతరసురాః। రాత్రింప్ర
తివర్తయితుం లక్షమూలేఖ్యా దినకరాణామపి న క్షమమ్ ॥ ౨౫॥

అమిఅరససాఅరస్సవ ఆహిందపురణాహ ణిమ్మలమహగ్ఘాఇమ్। తీ
రరితి ణ విణగేఉం అణణ్ణసులహాఇతుజ్ఝ గుణరఅణాఇమ్ ॥ ౨౬॥ అమృ
తరససాగరస్యేవ అహీన్ద్రపురనాథ నిర్మలమహార్ఘాణి । తీర్యన్తేన వి
గణయితు మనన్య సులభాని తవ గుణరత్నాని॥ ... ... ॥౨౬॥

భూసిఅసుఇసీమంతో భుఇక్కంపడకేస సవ్వగుణసీమంతో । ఖవిఅ
తిసామలమోహో మణిణాహిఅఎసు పురసి సామలమోహో ॥ ౨౭॥
భూషిత శ్రుతిసీమన్తః భుజగేన్ద్రపురేశ సర్వగుణ సీమాన్తః । క్షపిత
తృషామలమోహో మునీనాంహృదయేషుస్ఫురసి శ్యామలమయూఖః॥

సుహలక్ఖణసిరివచ్ఛో సోహసి ణమ్మత్తవిరహఖణసిరివచ్ఛో।రణదే
వణగవిహగఓ ఉద్దలగలులణ ఇతీరవణసవిహగఓ ॥ ౨౮ ॥ ఋధలక్ష్మా

శ్రీవత్సశ్మోభసే నిర్ముక్త విరహాక్ష్మాశ్రీ వక్షాః । రణదేవనస్సవిధగత
ఉద్భటగరుడపతీరవనస్సవిధగజః ॥ ... ... ॥౨౮॥

అకుమారజాన్వారిఅం అహింద ఉరణాహం అహిమలం అణురూ
వమ్। ణిచ్చంసహావసిద్ధం సువ్వఇకూరిమహిలం సుహం తుహ రూవమ్॥
౨౯ ॥ అకుమారయావస్థితమహేన్ద్రపురనాథాధిన తమనురూపమ్।
నిత్యం స్వభావసిద్ధం హ్రీయతే సూరిమహితం సుఖం తవ రూపమ్॥

తిఉణం తస్స వికారా అచ్చుఅ పురిసూ తిఅఅగణిజ్జంతా । ఉత్తా
తుహ ము సమత్తా పరమ్మి రూవమ్మి భూసణత్థసరూవా ॥౩౦॥ త్రిగు
ణం తస్య వికారా అచ్యుత పురుష ఇత్యాగమ గణ్యమానాః | అర్థా
స్తవ ఖలు సమస్తాః పరస్మి న్ రూపే భూషణాస్త్ర స్వరూపాః॥౩౦॥

ణంతి తుమాఓ అచ్చుఅ ణిక్ఖ విఅవిక్ఖ నిట్టుర పరక్కమణా।సం
విఅ పరమధమ్మా సాహుపరిత్తాణసఫలా ఓఆరా ॥ ౩౧ ॥ నిగ్యాన్తి
త్వత్తోఽచ్యుత నిక్షిపిత విపక్షనిష్ఠురపరాక్రమణాః।సంస్థాపితపరమధ
ర్మా స్సాధుపరిత్రాణ సఫలా అవతారాః॥ ౩౧॥

హరిమణిగరిచ్ఛణిఅరుఇహరిఆఅంతభుఅఇందఉరపెరంతో । కా
దాసజణాణం కిణ్హగణో హొసిదిణ్ణకాలుణ్ణరసో । ౩౨ ॥ హరిమణి
సదృశనిజరుచిహరితాయమానభుజగేన్ద్రపురపర్యన్తః । కాలేదాస
జనానాం కృష్ణఘనోభవసి దత్తకారుణ్యరసః ॥ ... ... ౩౨॥

గలులణఇకచ్ఛరణ్ణె లక్ఖిజ్జసి లచ్ఛిమహీకణేరుమణహారో । దీస్సం
తబహులదాణో దిసాగఅందోవ్వ ఖుడిఅద ణుక్కందమో ॥ ౩౩ ॥
గరుడనదీకచ్ఛారణ్యే లక్ష్యసేలక్ష్మీమహీకరేణుమనోహరః । దృశ్యమా
నబహులదానః దిశాగజేన్ద్రఇవ ఖణ్డితదనుజేన్ద్రవిద్విషః॥ ౩౩॥

ముహఅందమోలిదిణఅరమ్ఘరిఓ తుజ్ఝ చిహురభారంధారో।అ
ఘడిఅఘడనాసత్తిం సచ్చంకావేది దాససచ్చ సమగ్గమ్ ॥ ౩౪ ॥ ముఖ
చన్ద్రమాశిదినకరమధ్యస్థిత స్రవచికురభారాన్ధకారః। అఘటిత ఘటనా
శక్తిం సత్యం స్థాపయతి దాససత్య సమగ్రామ్ ॥ ... ॥౩౪॥

పరిహసి అపుణ్ణఅందం పడిసరిచ్ఛపసణ్ణ లోఅణజుఅలమ్। సంక
ప్పిఅదురిఆఇ వి సమ్మరిఅం హరఇ దాససచ్చ తుహ ముహమ్ ॥ ౩౩॥
పరిహసితపూర్ణ చన్ద్రం పద్మసదృక్ష ప్రసన్నలోచనయుగళమ్ । సం
కల్పితదురితాన్యపి సంస్మృతం హరతి దాససత్య తవముఖమ్॥ ౩౪॥
మాహప్పం తుహ మహిఅం మంగలిఅం తులసికోత్థుహప్పముహణమ్।అ
చ్చుఅ థిరవణమాలం వచ్ఛందానేఇ లచ్ఛిలక్ఖణసుహఅమ్॥ ౩౬ ॥ మా
హాత్మ్యం తవ మహితు మాజ్ఞళికం తులసీ కౌస్తుభ ప్రముఖానామ్।
అచ్యుతస్థిరవనమాలం వక్షో దర్శయతి లక్ష్మీలక్షణసుభగమ్॥ ౩౬॥

ణిచ్వింసఇ ణిచ్చ తావో దేవణణో దేవనాఅఅ విహిప్పముహో।సీ
అలసంతపహుత్తం ఛాహింతుహ విడలబాహు కప్పదుమాణమ్॥౩౭॥
నిర్విశతి నిత్యతాపో దేవజనో దేవనాయక విధిప్రముఖః । శీతలశా న్త
ప్రభూతాం ఛాయాం తవ విపులబాహుకల్పద్రుమాణామ్॥ ౩౭॥

సజ్ఝప్పఅందక్ఖోహిఅతిఉణోఅహివిడలబుబ్బుఅప్పఆరేహిమ్ । బ
మ్హాండేహి వి భరిఅం కింకరసచ్చ తుహ కీసణు కిసం ఉఅరమ్॥ ౩౮॥
సజ్ఝల్పచన్ద్రక్షోభితత్రిగుణోదధివిపులబుద్బుదప్రకారైః । బ్రహ్మాణ్డైర
పి భరితం కిజ్ఝర సత్య తవస్తాన్న కృశముదరమ్॥ ... ॥౩౮॥

ణాహిరుహం తుహ కమలం భుఅఎస ణఅరణాహ సోహఇ సు
హఅమ్।మజ్ఝుఅబిమ్బభమరం వచ్ఛసణ లచ్ఛిపాఅపీఢసరిచ్ఛమ్॥౩౯॥
నాభిరుహం తవ కమలం భుజగేశ నగరనాథ శోభతే సుభగమ్ । మ
ధ్యస్థిత బ్రహ్మభ్రమరం వత్సాసనలక్ష్మీ పాదపీఠసదృక్షమ్॥ ౩౯॥

దిఢపీడిఅమహుకైడవసోణిఅపడలపరిపాడలంబరఘడిఆ । రాఅఇ
అచ్చుఅ ముహలా రఇకాహగఇందసింఖలా తుహ రసణా ॥ ౪౦ ॥
దృఢపీడితమధుకైటభ శోణిత పటలపరిపాటలామ్బరఘటితా । రాజ
త్యచ్యుత ముఖరా రతినాథగజేన్ద్రశృఙ్ఖలా తవ రశనా॥ ౪౦॥

దాసాణ సచ్చ దీసఇ దాణవవీరాణదీహణిద్దాసఅణమ్ । తుహఉ
అరట్టిఅహిసవణ పాసాఅక్కంభసచ్ఛఅం ఊరుజుఅమ్ ॥౪౧॥ దాసా

నాం గత్యా పుష్కలతే చానవపేరాణాం దీప్తిసిద్ధా రమిసమ్ । తిరోపుర
స్థిరత్వధువనత్రాసాదస్తమ్యసచ్ఛాయమూరయగరా ॥ ౪౧॥

జాబుమణిప్రపణేణ అజ్జుమ్ [illegible] ధనతి । అచ్చు
ణ ముఖిక కంలీలప్పి స సరోజల్లనే [illegible] । కిం జాను
మణిదప్పణేవ చ జజ్జామఒకర కరాచికయూ [illegible] । ఇ్యరస
ముజ్జుతి కా ప్లగ్మ్యతిప సరోజంతణో తివచరణా ॥ ౪౨॥

సుసమ స్తవసూణం సోహతి ణవసచ్చు లుజ్జసవ్వసరణ్ణమ్ । కమ
ణభూజంకరుణిపగమిఅతెల్లోక్క [illegible] ఎఅపడుమమ్ ॥౪౩॥
తిసమస్త ప్రరూనం శోభలే నత్యత్య తవసర్వరణ్యమ్ । క్రమణ ధు
ణజనిత సురసపరిశమిరత్రైలోక్యపాతకం పదపద్మమ్ ॥ ౪౩॥

ఇ్ర తిభువణెక్క మూలం ఆసాఎంతి ణహాఅమిఅసాఉరసమ్ । ఓ
సహిమహిహూరపాసే ఉక్ఖలం తుంబిగహిం వ చాసరుఆణమ్ ॥ ౪౪ ॥
ఇతి త్రిభువనైక మూలమాస్నాయ న్యగ్రోధామృతస్వాదరసమ్ ।
ఓషధి మహీధరపార్శ్వే ఉచితం ల్వమోవధిమిన చాసరుజామి॥౪౪॥

సిద్ధంజణం వ సామిం తుజ్జ్ఞకణం గీ ఆవిలో అణెసు ణహింతా ।
అచ్ఛుఅి లచ్ఛిణివాసం ణీచ్చణిహాం వ పెక్ఖంతి తుమమ్॥
సిద్ధాజ్ఞమివ శ్యాసూం తవ తనం నిజవిలోచనేసు నిపతతః । అమ్మ
త లక్ష్మీనివాసం నిత్యనిగూఢం నిధిమివ ప్రేక్షనై త్వామ్॥ ౪౫॥

విభుడిఅనిబిడంధారో ఘడంతజోతి తిలోఅఎక్క గహవఈ । దిట్టి
గఓ జాణతుమం ణమంతసచ్చ ణహు లాణ మోహతిఇమా ॥౪౬॥
విసుచితనిబిడాన్ధకారో ఘటమానబ్యోతి స్త్రీలోకైకగృహపతిః । దృష్టిగ
తో యేషాం భవాన్ నమత్సత్య స ఖలు తేషాం మోహ ల్రియామా॥౪౬॥

దిన్నరసమ్మి సువంతా దిఆరజణణేహఆవి ణహువిఈరంతా । జీ
వంతముక్కసరిఆ అచ్చుఅదీసంతి పావణా తుహభత్తా ।౪౭ ॥ విషయ
రసే గవపన్నం దికారజననైగపి న ఖలు విక్రియమాణాః । జీవన్ముక్త
సదృశాః అచ్యుత దృశ్యన్తే పావనాస్తవ భక్తాః ॥ ౪౭॥

గంధవ్వాఅరసీవిణఅ సారిచ్ఛాం సిరీణ వణసరిఆణమ్ । ణ సు
మరఇ తుమ్హగహిఓ సరణాగఅసచ్చ సఇమఓ జీవగఓ ॥౪౪॥ గన్ధర్వ
నగరస్వప్న సదృక్షాణాం శ్రీణాంవనసరితామ్ । నస్మరతి త్వర్గృహీత
శ్శరణాగతసత్యసదామద్యో జీవగజఃి ॥ ... ౪౮॥

ణమహేంతి ణాణపంతా తరంగ డిండీరబుబ్బుఅసరిచ్ఛిఅమ్। విహి
వముహాణ పఆఇం ఘనకందలికందకఅళికంభసమాఇమ్ ॥ ౪౯ ॥ న మ
హాయ నిజ్ఞానవ న్తస్తర్జ్జడిన్డీరబుబ్బదసగృక్షాణి । విధిప్రముఖానాం
పదాని ఘనకన్దళికన్దకదళీ స్తమ్బసమాని॥ ౪౯॥

వులఇఅ సపరసహావా పురిసా ఘెత్తూణ సామిణో తుహ సీలమ్।
ణాహ ణలసచ్చ సఘిణా ణముఅంతి కహిం వి సవ్వజణసోహద్దమ్॥
దృష్టస్వపరస్వభావాది పురుషాగృహీత్వా స్వామిన స్తవశీలమ్ । నాథన
తసత్య సఘృణా నమున్ఛన్తి కథమపి సర్వజనసౌహార్దమ్॥ ౫౦॥

మాణమఎసామచ్చరడంభాసూఆభఆమరిసలోహమహా। దీసంతిణ
మోహసుఆ దోసాదాసాణ సచ్చ తుహ భత్తాణమ్ ॥౫౧॥ మానమ
దోర్హ్యామత్సరదమ్భాసూయాభయామర్షలోభముఖాఃి । దృశ్యన్తే న
మోహసుతా దోషాదాసానాం సత్యతవ భక్తానామ్॥ ౫౧॥

జాణ మఈ ఇఅరమహీ కాలో సఅలో వి తాణ కలివిత్థారో।
జె తుహ పఅమ్మిపవణా ణ ద్ధి కలీ ణాఅవఇ ణఅరవయి తాణమ్॥౫౨॥
యేషామ్మతిరితరముఖీ కాలస్సకలోపి తేషాంకలివిస్తారఃి । యె తవ
పదే ప్రవణా నా స్తికలిర్నాగపతినగరపతే తేషామ్॥ ౫౨॥

అచ్చాసన్నవిణాసా అచ్చుఅ పెక్ఖంతితావఎ భత్తజణె। మోక్ఖరు
ఈ సుమగ్గె మూఢాదిణలరమండలమ్మి వ చిద్దమ్॥ ౫౩॥ అత్యాసన్న
వినాశా అచ్యుత పశ్యన్తి తావకే భక్తజనే । మోక్షరుచీనాం సుమా
ర్గే మూఢాదినకరమణ్డలే ఇవ చిత్రమ్॥ ... ... ॥౫౩॥

ణిఖుడిఅ దుమ్మాణఘణా ణిమ్మలగుణఘడిఅ తారఆపబ్భారా। భా
సంతభత్తిజోహ్నా ణలసచ్చ ఫురంతి ణహణిసా తుహ భత్తా॥ ౫౪॥ నిఖ

ణ్డితదుర్వాసఘనాఃసిర్మల గుణఘటిత తారకా ప్రాగ్భారాః । ఘాస
మానభక్తిజ్యోత్స్నావత సత్య స్ఫుర్తన్తి నభోసి వ్రత భక్తాః॥ ౫౪॥

ణ హు జమవిసలమ్మి గళు ణా్చ్చు సలంబులం తుహపవణ్ణా
ణమ్| ఖలిఆణ వి జహజోగ్గం సిక్ఖా గుద్ధంతకిరాణ వ లహంతి॥సఖ
లు యమవిషయే గతిఃనతసత్య పదామ్బుజం తవ ప్రపన్నానామ్సఖి
తానామపి యథాయోగ్యం శిక్షా శుద్ధాన్తకిర్రాణామివలభ్యే॥ ౫౫॥

కంచమలబోస దుహిఆ కలంతభిడిభిఉంగేదంసణతత్థా । అచ్చ
న్తి తుజ్ఝు చలణే అచ్చు అ పబ్బట్టవ.మహ రిసాసాఆ ॥ ౫౬ ॥ కర్మ
మయదోఎమఖితాం క్కతా న్తభ్భికుటీభుజగ్గీవర్మసత్రస్తాః । అర్చయ
న్తి తవ చరణౌ అచ్యుత ప్రభ్రిక్షమన్మధరసాస్వాదాః॥ ౫౭॥

ఆలగ్గఇ తుహచలణే ఆచ్చుఅ విహిణావి అచ్చణా ఆరిఆ । జా
ఎక్క-ంతిపడిత్తా సేసం వ సఅం సిరేణ హరిగెణ్హాసి తేమ్ ॥౫౭ ॥ ఆల
గతి తవ చరణావచ్యుత విధినా ప్యర్చనాఽచరితా । వైకాన్తి స్ర
యుక్తా శేషామివ స్వయం శిరసా ప్రతిగృహ్ణాసి తామ్ ॥ ౫౭ ॥ తుహ
ముహజోన్హాదావిఅమాణససిలంతవహసంజీహచాహే । అచ్చు
అ ణ మఅసి భత్తేకఅంబగోలణిహ కంటఅంతణిఅంగే ॥౫౮॥ తవము
ఖజ్యోత్స్నాదావితమానస శశికాన్త ప్రవాహసన్నిభబాష్పాన్ । అ
చ్యుత న ముఞ్చసి భక్తాన్ కదమ్బగోళనిభకణ్టకినిజాఙ్గాన్ ॥ ౫౮ ॥

సవ్వేసు విణివ్వేరా సరణాగఅసచ్చ గహిఅసాసఅధమ్మా । గఅ
సంగా తుహ భత్తా జంతి తుమం ఎవ్వ దుల్లహం జలరేహిమ్మె ॥౫౯॥
సర్వేష్వపినిర్వ్యారా శరణాగతసత్యగృహీత శాశ్వత ధర్మాః । గతస
ఙ్గా స్తవ భక్తా యాన్తిత్వామేవ దుర్లభమితరైః॥ ౫౯॥

అహివఇణఅరిందతుమం అసణ్ణం వి గఅణం వ సఇ దుగ్గఇమ్।
విసఎసు విలగ్గంతా తూవం తా వి ణ లహంతి డోలంత మణా ॥౬౦॥
అహిపతినగరేన్ద్రత్వా మాసన్నమపి గగనమివ సదా దుర్గాహ్యాన్।
విషయేషు విలగన్తస్త్వా మాహా అపి నలభన్తే డోలాయిమానమనసః॥

భక్తా తావదసేవారసభరిఆ సలల రక్ఖణోసుఅరుఇణా । కలణా
ణి ధరంతిచిరం కంఖిఅ మోక్ఖా వి అచ్చుఅ తుఎ తవిఆ ॥ ౬౧ ॥ భక్తా
స్తావక సేవారసభరితాస్సకలరక్షణోత్సుకరుచ్యా । కరణాని ధరన్తి
చిరం కాంక్షిత మోక్షాఅప్యచ్యుత త్వయాస్థాపితాః ॥ ౬౧॥

గిరగుంగిరిజణిమహిం సంతాసిణిసచ్చణిలభత్తేహిమ్ । జమ్మా
పలిపాడిజలహిం జంగహరసేఉదంసణిజ్జేహి జడే ॥ ౬౨॥ స్థిరగుణగిరి
జనితైస్సన్తారయసి నరసల్యనిజభక్తైః । జన్మపరిపాటీజలధిం జడ్డమస్థిర
సేతుదర్శనీయైర్జనాః ॥ ... ... ౬౨॥

పసమిఅభవంతరభఆ పత్తంపత్తం హిఅం తి పరిపెక్ఖంతా।భావం
తిత్తుజ్ఝ భత్తా పిఆఇహిం వణిఅసచ్చ పచ్ఛిమదిఅహమ్॥౬౩॥ప్రశమిర
భవాన్తరభయాని ప్రాప్తం ప్రాప్తం హిలమితి పరిపశ్యన్తః । భావయ
న్తి తవ భక్తాః ప్రియాలిఙ్గిమిపనతసల్య పశ్చిమదివసమ్॥ ౬౩॥

పఅడతిమిరమ్మి భువణే పత్తపడిట్ఠివిఅవరమణాణపఈవా । ణిజ్జం
తి అచ్చుఅ తుఎ ణిఅం పణం సఇసయంపహం కఅజ్జా ॥ ౬౪॥ ప్రక
టతిమిరే భువనే పాత్రీప్రతిష్ఠాపిత పరమజ్ఞానప్రదీపాః । నీయన్తేఽ
చ్యుత త్వయా నిజం పదం సదాస్వయంప్రభం కృతకార్యాః ॥౬౪ ॥

దిఢకివ్వచత్తిఅణా పరిపచ్ఛంతా అహింపడురణాహ తుమమ్ । ప
త్తా తుహ సాడజ్జం పంతిం పూరెంతి పణ్ణఇందముహాణమ్ ॥౬౫॥ వృష
తీవృభక్తినయనాది పరిపశ్యన్తోఽహీన్ద్రపురనాథ త్వామ్ । ప్రాప్తా
స్తవ సాయుజ్యం పఙ్క్తిం పూరయన్తి పన్నగేన్ద్రముఖానామ్ ॥౬౫॥

సణ్ణఅసులహం అచ్చుఅ సమాహిసోవాణకమవిలంబవిముహిఆ। స
రణం గంతూణ తుమం ముత్తా ణుఉఉంపథ త్తబంధుప్పముహా ॥ ౬౬ ॥
సన్నతసులభమచ్యుత సమాధిసోపాన కర్మవిలమ్బవిముఖితాః । శర
ణం గత్వా త్వాం ముక్తా ముచుకున్దక్షత్రోబన్ధుప్రముఖాః ॥౬౬॥

దేవాణ పసుసణూణో జంతూ గంతూణ దేవణాహ తుహ పఅం।
తేహిం చిఅ సవ్వేహిం సంసరహణేహి హోఇ సఇసిణ్ణబలీ ॥ ౬౭ ॥

దేవానాం పశుసమానో జన్తుర్భక్త్వా దేవతాశ్చ తవ పదమ్ । తైరేవ
సార్ధ్వం సంసరమాణైర్భవతి స దాస్తబన్ధిః ॥ ॥౬౭॥

మోహాన్ధకారమహార్ణవముచ్చైరనూఢమహారణిపచ్యాహేతుం।అ
చ్యుత తుభ్యం కడుఖోవిము క్తిపర్యాణపుష్పమపరిజరబన్ధో ।౬౮ ॥ మో
హాన్ధకారమహార్ణవమూర్ధ్వితమాయామహారజనీప్రత్యూషః । అచ్యుత
తవ కటాక్షో విము క్తిప్రస్థాన ప్రథమపరికరబన్ధః ॥ ॥౬౯॥

మోక్షసుహృత్కల్పమూలం మోహజరాడుపమహారసాయనపవరమ్।
సకలకుశలైకక్షేత్రం కింకరసచ్చరితం కిత్తణం అమిఅణిహమ్॥౭౦॥
మోక్షసుఖవృక్షమూలం మోహ జరాతురమహారసాయనప్రవరమ్।
సకలకుశలైకక్షేత్రం కింకరసత్య తవ కీర్తనమమృతనిభమ్ ॥౭౧॥

ణ ద్ధి అహిక్కమణౌసో విచ్ఛేఅమ్మి ణ పచ్చవాఅపసంగో । స
ప్పా వి తుహ సహజ్జా అచ్చుఅ రక్ఖఇ మహత్తరాఉ భఆఓ ॥ ౭౦ ॥
నాస్త్యభిక్రమనాశో విచ్ఛేదేపి న ప్రత్యవాయప్రసఙ్గః । స్వల్పాపి తవ
సపర్యాఽచ్యుత రక్షతి మహత్తరా ద్భియాత్ ॥ ॥౭౦॥
—అపసాఏ అపసన్నో తుజ్ఝ పసాఅమ్మి దాససచ్చ పసన్నో। అరజ్జు
హోంతి పరే కిం తేహి పసంగలంభిఅపహావేహిమ్॥ ౭౧॥ అప్రసాదే
ఽప్రసన్నాస్తవ ప్రసాదె దాససత్య ప్రసన్నాః । ఆరాధ్యా భవన్తి
పరే కిం తైర్ది ప్రసఙ్గలమ్భితప్రభావైః ॥ ... ॥౭౧॥

ఇఅరతిఅసా పసన్నో కింకరసచ్చ మహ కిం ణు కాహోంతి హి
అంణీహారఘుణగఏహిం ణ హు పూరఇజ్జఇ కహం వి చాఅఅత్తిణ్హా॥ ౭౨॥
ఇతరత్రివశాది ప్రసన్నాది కిఙ్కరసత్య మమకింను కరిష్యన్తి హితమ్।
నీహారఘునశతైర్న ఖలు పూర్యతే కథమపి చాతకతృష్ణా॥ ॥౭౨॥

అణుగఅసుహమిఅతిణ్హా అచ్చుఅ వీసమఇ తుజ్ఝ మామఅతిణ్హా। వ
వహేసు పసరిఆఏ ఆసిఅపవహంత ఘుంకివాసరిఆఎ ॥౭౩॥ అనుగత
సుఖమృగతృష్ణాఽచ్యుత విశ్రామ్యతి తవమామకతృష్ణా।ప్రవాహేష
ప్రసృతాయాం ఆశ్రితప్రపహర్ష్టునక్రపాసరితః ॥ ॥౭౩॥

విఅలసఅలంగవిసమే ధమ్మే ణఅసచ్చ ధఅణీహే ధారంతో । కం తారపంథఓ వి అ ఖలఅతవలణో మ్హి కాఅరవిఈరంతో ॥౭౪॥ వికలసకలాఙ్గవిషమాఙ్ ధర్మాఙ్ నతసత్య ధ్వజనిభాఙ్ ధారయఙ్ । కాన్తారపథక ఇవ స్ఖలచ్చరణోఽస్మి కాతరవిదీర్యమాణఃి ॥ ॥౭౪॥

రిఽధమ్మవమ్మధఇఅం అధమ్మపవణాణ అగ్గకంధఽఉట్టమ్ । అఘు డంతవిపడిసారం అచ్చుఅ మం హససి ణూణలచ్చిసమక్ఖమ్ ॥ ౭౫ ॥ స్థిరధర్మవర్మస్థగితమధర్మప్రవణానామగ్రి సర్వన్ధ్రవృత్తమ్ । అఘటమానవిప్రతీసారం అచ్యుత మాం హససినూనం లక్ష్మీసమక్షమ్ ॥౭౫॥

తరిఉం అచ్చుఅ సురిఅం ఇమమ్మి దెహమ్మి ఎక్కదిఅహే వి కఅం।కాలో అలం ణ సఅలో కలుణాఏ తుజ్ఝ పుణ్ణపత్తం హోమామో॥ ౭౬॥ తర్తుమచ్యుత దురితమస్మిఙ్ దేహే ఏకదివసేపి కృతమ్। కాలో ఽలం న సకలఙ్ కరుణాయాస్తవ పూర్ణపాత్రం భవామఃి ॥ ॥౭౬॥

అచ్చుఅ తుజ్ఝ గుణాణం మహదోసాణం వి ణ ద్ధి కుత్థవి గణనాఅతం వి జఓ ఫుడమాణం అహిఅం లీణాణ హోఇ ణ హు దుబ్బల్లమ్॥ ౭౭ ॥ అచ్యుత తవ గుణానాం మమదోషాణామపి నాస్తి కుత్రాపి గణనా । తథాపి జయేఙ్ ప్రథమానామధికం లీనానాం భవతి న ఖలు దౌర్బల్యమ్ ॥ ... ... ॥౭౭॥

రత్తిం దిఅహం అచ్చుఅ ఖుడిఅపడంతాఇ ఆఉదుమఖణ్డాఇమ్। దెట్ఠూణ వి దరిఅమణం బాలం ఎన్హిం వి మం భరసు అపమత్తో ॥౭౮॥ రాత్రిం దివసమచ్యుత ఖణ్డిత పటాయమానా న్యాయుర్దుమ ఖణ్డానిఃి దృష్ట్వాపి దృప్తమవసం బాలమిదానీమపి మాం భరస్వాప్రమత్తఃి॥౭౮॥

ణీసాససంకణిజ్జె దేహే పడలంతసలిలబిన్దుసరిచ్ఛే । జాణసి ణఅసచ్చ తుమం జలంతకలణే వి దీహజోవ్వణక్కిన్తామ్॥ ౭౯ ॥ నిశ్వాసశఙ్కనీయే దేహే పటలాన్తసలిలబిన్దుసదృక్షే । జానాసి నతసత్య త్వం జవిత్రకణేపి దీర్ఘయావనకృష్టామ్ ॥ ... ॥౭౯॥

అముణిఅణిఅకాలవ్వం తిలగ్గమణిఏసు మం వి పడిఊలగఇఃి ఇఅ

ణిఅసహావవిలిఅం హోఉం దాసాణ సచ్చ ణ హు తహా జుత్తమ్॥౮౯॥
అజ్ఞాతనిజకర్తవ్యం తిలాగ్రిజ్ఞాతేపి మామపిప్రతికూలగతిమ్ । ఇతి నిజ
స్వభావవీక్షితు హోతుం దాసానాం సత్య న ఖలు తవయుక్తమ్॥౮౦॥

కో హం కిం కరణిజ్జం పరిహరణిజ్జం వి కిం తి జాణసి సవ్వమ్। తి
రసి అ తం హిఅం మహ తిఅసేసర కుణసు ణిఅహిఅణిక్ఖిత్తమ్॥౮౧॥
కోహం కిం కరణీయం పరిహరణీయమపి కిమితి జానాసి సర్వమ్ । శ
క్నోషి చ తద్ధితం మమ త్రిదశేశ్వర కురువ్వ నిజహృదయ నిక్షిప్తమ్ ॥

ఎణ్హిం ఉవరిం వి ఇమో గుణగహిఓ దారువ్వ తత్తఓ వ్వ పరవసో।
తస్సవి మహ తిఅసేసర తీసు వి కలణోసు మోహసు సుహసంకప్పో॥౮౨॥
ఇదానీమపర్యాయం గుణగృహీతో దారువత్రక్ర ఇవ పరవశ: । త
స్యాపి మమ త్రిదశేశ్వర త్రిష్వపి కరణేషు భవ సుఖసఙ్కల్ప: ॥౮౨॥

ణిఅకమ్మణిఅలజుఅలం అచ్చుఅ కాఉణ మహపిఆపిఅనగ్గె। కాహే
ఘోరకలేబరకారాఘరకుహరణిగ్గఅం కాహిసి మమ ॥౮౩॥ నిజకర్మని
గళయుగళమచ్యుత కృత్వా మమ ప్రియాప్రియవర్గై । కదా ఘోర
కళేబరకారాగృహకుహరనిర్గతం కరిష్యసి మామ్॥ ॥౮౩॥

హద్దె తుమమ్మి కఇఆ వీసమిఅం బ్భహ్మధమణిమగ్గణిహింతమ్ । ది
ణఅరదిణ్ణగ్గఅరం అచ్చుఅ దెచ్చిహసి దఇఅసీహం విఅ మమ ॥ ౮౪ ॥
హార్దే త్వయి కదా విశ్రమితు బ్రహ్మధనుర్గుణనిర్గత మిషవ్యన్తమ్। దిన
కరతదత్తాగ్రకరమచ్యుత ద్రక్ష్యసిదయితసింహమివమామ్ ॥౮౪॥

కాహే అమూణవంతా అగ్గిముహా ఆఇవాహిఆతుహా పురిసా।అ
ఇలంఘుహిఅంతి మిమం అచ్చుఅ తమగహణతిఉణమరుకంతారమ్॥౮౫॥
కదాఅమూనవాన్తా అగ్నిముఖా ఆతివాహికా స్తవపురుషా: । అతిలఙ్ఘు
యిష్యన్తి మామచ్యుత తమోగహన త్రిగుణమరుకాన్తారమ్ ॥ ౮౫ ॥

లంఘిఅవిరఆసరిఅం లంఘిఅసఇసుద్ధసత్తమయసోమ్మతణుమ్ । క
అబ్భాలంకారం కాహిసి ణఅసచ్చకింకరం కాహే మమ్ ॥ ౮౬ ॥ ల
ఙ్ఘితవిరజాసరితు లమ్భితశోచా శుద్ధసత్త్వమయసౌమ్యతనుమ్। కృతబ్రి

హ్లాలంకారం కరిష్యసి నతసత్యకిఙ్కరం కదా మామ్ ॥ ॥౬॥

సంసారసాలరాఓ ఉక్ఖిత్తం తిఅసణాహ పురిఆలోఅమ్। కాహే కాహిసి హియఎ కోత్థుహమణిదప్పణం వలచ్ఛిపులఇఅం ॥౭॥ సంసారసాగరాదుత్క్షిప్తం త్రిదశనాథ స్ఫురితాలోకమ్। కదా కరిష్యసి హృదయే కౌస్తుభమణిదర్పణమివ లక్ష్మీపులకితమ్ ॥ ॥౭॥

కాహే తుహ పలపఉమెహూ హీమిణఆసచ్చ కేళికంతతిహువణె। మఅణరిఉమఉడమండణసురసరిఆ సోత్తసూఇఅమహుప్పవహె ॥ ౮॥ కదా తవ పదపద్మే భవిష్యామి నతసత్యకేళికారిన్యత్రిభువనే। మదసరిపుమకుటమణ్డన సురసరితోత్సృతసూనచితమధుపరివాహే॥౮॥

ఉవణిసఆసిరకుసుమం ఉత్తంసేఊణ తుహ పలంబుఅ జుఅళమ్। దఇఓ హూహిమి కఇఆ దాసో దాసాణ సచ్చ సూరిసరిచ్ఛో ॥౯॥ ఉపనిషచ్ఛిరఃకుసుమముత్తంసయిత్వా తవ పదాంబుజయుగళమ్। దయితో భవిష్యామికదా దాసో దాసానాం సత్యసూరిసదృక్షః॥౯॥

అఉణోణఉత్తిజోగ్గం ఓఆరవిహారసహఅరత్తణధణిఅమ్। అప్పసమభోఅమెత్తం అణుహూహిసి దేవనాహకాహే ణు మమమ్॥౧౦॥అపునర్నివృత్తియోగ్యమవతారవిహారసహచరత్వధన్యమ్। ఆత్మసమభోగమాత్రమనుభావయిష్యసి దేవనాథ కదా నుమామ్ ॥ ॥౧౦॥

ఇఅ ఫుడమణోరహం మం ఏ ఆరిసవఅణమెత్తసారం వసఅం। కురుణసు ణిఅగుణగణేహిం సచ్చం దాసాణ సచ్చ సఇ సచ్ఛందో॥౧౧॥ ఇతి స్ఫుటమనోరథంమామేతాదృశవచనమాత్రసారం వశగమ్। కురుష్వ నిజగుణగణైస్సత్యం దాసానాం సత్య సదా స్వచ్ఛన్దః ॥౧౧॥

బాలపవఙ్గ వ్వ తరళో మారుఇజాఇత్తిసాఅరం తరిఉమణేవా। పత్థేమి తుమం అచ్చుఅ కంఖిఅపఅపఉమ ఖమసు మహ కావే అమ్॥ ౧౨ ॥ బాలప్లవగ ఇవ తరళో మారుతిజాతిరితి సాగరం తర్తుమనాఃశ్। ప్రార్థయామి త్వామచ్యుత కాంక్షితపదపద్మ క్షమస్వ మమ కాపేయమ్ ॥ ... ... ॥౧౨॥

అచ్యుత విసఅకరంతం భవణ్ణవావట్టభమిణీడుడిజ్జంతం। బణశే
ధణంధఅం సిఅ మం ఉద్ధరిఊణసేవసు ణఅం పచ్చమ్ ॥ ౯౩ ॥ అచ్యుత
విషయాక్రాన్తం భవార్ణవావర్తభ్రమిసముజ్జ్వసూనమ్ । జనసే స్తసన్ధ
యమివ మాముద్ధర్తృత్యసేవనస్య స్వయం పద్మమే । ॥౯౩॥

కమ్మమఅఘమ్మతవిఅం సుహమిఅతిక్ఖాహకారఇఅ విస్తాఅమ్। కా
రేసు ణచ్చ్వఅం మం కరఅసిసిరేహి అచ్చుఅ కడక్ఖేహిమి ॥౯౪। కర్మ్మ
యఘర్మ్మతాపితం సుఖమృగతృష్ణాభిఃకారితహృష్ణాకమ్। కారయస్వ
నిర్వృతం మాం కరకాశిశిరైర్దృష్టకటాక్షైఃకి ॥ ॥౯౪॥

తుహ చింతణవిముహాం దిట్ఠిసాంకడంసణాడ ంఅ్రో,
అమిఅముహాణం విఇ మం అచ్చుఅ భత్తాణేసు ణంతరాసారమ్॥౯౫॥
తవ చిన్తనవిముఖానాం దృష్టివిషాణామివ దర్శనాన్మోహయిత్రీ। అమృ
తముఖానామివమా మచ్యుత భక్తానాం సయస్వ సయనాసారమ్॥౯౫॥

విసమిళిఅమహుణిహేసుఅ తణపడిహెసుఅ పడిగ్గహేసు పరిరిఅం।
అమిఅణిహెమ్మి వ అచ్చుఅ తాపేసుసుమమ్మి ణిమ్మమం మమ హిఅఅమ్॥
౯౬॥ విషమిళితమధునిభేషుచ తృణప్రతిషేధేషుచ ప్రతిగ్రహేషు పరి
రితమ్ । అమృతనిధావివ అచ్యుత స్థాపయ త్వయి నిర్మమం మమ
హృదయమ్ ॥ ... ... ॥౯౬॥

ణిచ్చం ఇమమ్మి కిణణే ణిక్ఖివసు ణమంతసచ్చ ణిహెనారిచ్చే । పవ
హంతణహపహారూరపసమిఅపణమంతసంజరేతుహ చరణే ॥ ౯౭ ॥
నిత్యమస్మిన్ కృపణే నిక్షిప నమత్సత్య నిధినదృక్షో । ప్రవహన్నఖపరి
భారూరప్రశమిత ప్రణమత్సంజ్వరా తవ చరణౌ ॥ ॥౯౭॥

సరణాగఓ త్తి జణివే జణవాపి వి జఇ అచ్చుఅ ణ రక్ఖసి మమ్।
హెూజ్జ ఖు సాఅరఘోసో సాఅరపుళినమ్మి తారిసం తుహ వఅణమ్॥
౯౮॥ శరణాగత ఇతి జనితే జనవాదేపి యద్యచ్యుత నరక్షసిమామ్।
భవేత్ఖలు సాగరఘోషస్సాగరపులినే తాదృశం తవ వచనమ్ ॥౯౮॥
ణక్ఖిత్తోమ్మి అ అగఈ ణిఉణేహి తుమమ్మిణాహ కాలణేహి। తే

తుహ దెట్టూణ పిఏ ణిహఅం ణఅసచ్చ భరసు అప్పాణభరమ్ ॥౯॥
నిక్షిప్తోఽస్మి చాగతిర్నిపుణైస్త్వయి కారుణికైకైః । తాత తవదృష్ట్వా
ప్రియాన్నిభృతం నతసత్య భరస్వాత్మభరమ్ ॥ ॥౯॥

ణఅసచ్చ పక్కణాణిఅగళిఅచిలాఅభమణిఅకుమారం వ ణవో।హెూ
జ్జంతజోవ్వణవహుం వరో వ్వ మం లహసు మంతిఅణవిణ్ణవిఅమ్॥
౧౦౦॥ నతసత్య పక్వ-ణాస్తగళితకిరాతభ్రిమనిజకుమారమివ నృపః।
భవిష్యద్యౌవనవధూంవర ఇవ మాం లభస్వ మన్త్రిజనవిజ్ఞాపితమ్॥

ఇఅ కఇతక్కి-అకేసరివేఅంతాఅరిఅవెంకడేసవిరఇఅమ్ । సుహఅం
అచ్చుఅ సఅఅం సహిఅఅహిఅఏసుసోహఉ సమగ్గగుణమ్॥౧౦౧॥ ఇతి
కవితార్కి-కకేసరివేదాన్తాచార్య వేజ్క-టేశవిరచితమ్ । సుభగమ
చ్యుతశతకం సహృదయహృదయేషు శోభతాం సమగ్రగుణమ్॥౧౦౧॥

సిరికఇతక్కి-అసీహం కల్లాణాణం గుణాణ సఅలాణ ణిహిమ్। సిరి
మణవెంకటణాహం వేఅంతాఅరిఅవరిఅమణిసం ణవిమో ॥*॥ శ్రీకవి
తార్కి-కసింహం కల్యాణానాం గుణానాం సకలానాం నిధిమ్। శ్రీమ
ద్వేఙ్క-టనాథం వేదాన్తాచార్యమనిశం నమామః ॥ ॥*॥

ఇతి కవితార్కి-కసిహ్మస్య సర్వతన్త్రి స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్క-టనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
అచ్యుతశతకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ మైనమ:.

శ్రీలక్ష్మీ హయవదన పరబ్రహ్మణేనమ:.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమ:.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

దేవనాయక పఞ్చాశత్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యి కవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్య వర్యోమే సన్నిధత్తాం సదాహృది॥

పరిణతసురకిరీటప్రాన్తషన్దారమాలా విగళితమకరన్దస్నిగ్ధపాదా
రవిన్దే । పశుపతివిధిపూజ్యే పద్మశత్రాయతాక్షి ఫణిపతిపురనాథే
పాతుమాందేవనాథ: ॥ ౧ ॥ దేవాధినాథ కమలాకృతనేశపూర్వాం
దీప్తాన్తరాంయకుళనూషణనాథముఖ్యా:। రామానుజ ప్రభృతిభిగ పరి
భూషితాగ్రాం గోప్త్రీంజగన్తి గురుపఙ్క్తి- మహంప్రపద్యే ॥ ౨ ॥
దివ్యోదయాజలసిక్తా దివిషన్నియన్తు స్తీర్థంప్రదర్శితవత స్త్రిజగన్నిషేవ్యమ్ । ప్రాచీచకవీన్నిగమసమ్మితసూనృతోక్తీ న్ప్రాచేతసప్రభృతికా
న్ప్రణమామ్యభీక్ష్ణమ్ ॥౩॥ మాతస్త్వమంబురుహవాసిని కిఞ్చిచేత ద్వి
జ్ఞాప్యతేమయికురుష్వ తథాప్రసాదమ్। ఆకర్ణయిష్యతియథావిబుధేశ్వ
రస్తే ప్రేయానసాపృథుకజల్పితవన్మదుక్తిమ్ ॥౪॥ నిర్విశ్యమానవిభవం
నిగమోత్తమాఙ్గై స్తోతుంక్షమం మమచదేవపతేభవన్తమ్ । గావశ్చి
బన్తుగణశీకలశామ్బురాశిం కింతేపతన్త్యకగణాశ్చిరమావధానా: ॥౫ ॥
అజ్ఞాతసీమకమనన్తగరుత్మదాద్యై స్తంత్వాంసమాధినియతైరపి సామి
దృష్టమ్ । తుష్టూషతోమమమనోరథసిద్ధిదాయీ దాసేమసత్యఇతిధా
రయనామధేయమ్ ॥౬॥ విశ్రాణయన్మమవిశేషవిదాదనిన్ద్యా మన్తర్వ
తీంగిరమహీన్ద్రపురాధిరాజ। స్తవ్యస్తనవక్రియఇతీవ లపోధనోక్తం

స్తోతేచిత్వదభిధానమవర్ణ్యతత్వమ్ ॥౭॥ సంరక్షణీయమమరాధిపతే
త్వయైవ దూరంప్రయాతమపిదుస్త్యజగాఢబన్ధమ్ । ఆకృష్టవానసిభవా
నమకమ్పమాన స్సూత్రామణిర్దృఢశకునిర్గ్రథితస్సువర్ణమ్ ॥౮॥ వ్యా
మోహితావివిధభోగమరీచికాభి ర్విశ్రాన్తిమద్యలభతే విబుధైకనాథ।
గమ్భీరపూర్ణమధురంమమధీర్భవన్తం గీర్మ్మేతటాక మివ శీతమనుప్రవి
ష్టా ॥౯॥ దివ్యేపదేజలజాతానిగమోత్తమాఙ్గే స్వాన్తేసతాం సవితృమ
ణ్డలమధ్యభాగే । బ్రహ్మాచలేచబహుమానపదేమనీనాం వ్యక్తింతవత్రిద
దశనాథవదన్తినిత్యామ్ ॥ ౧౦ ॥ తీర్థైస్త్వదఙ్ఘ్రిసలిలంవృజినదుర్గతినాశనాయై
శేషక్షమా విహగరాజవిరిఞ్చిజుష్టైః । నాథత్వయానతజనస్య భవా
షధేన ప్రక్ష్యాతమోషధగిరింప్రణమన్తిదేవాః ॥౧౧॥ స్వామిన్నవిశ్వవిభ
వంభగవన్విశేషా స్త్వాంజేవయాయమశనిప్రహరాపరజ్ఞాః । వాఞ్ఛన్తి
ప్రదర్శయితుమేతదితిప్రతీమ స్త్వద్భక్తిభూషిత ధియామిహ దేవభా
వమ్ ॥౧౨॥ తత్త్వానియూని చిదచిత్ప్రవిభాగవన్తి తీర్థాన్తవృద్ధగణి
తాన్యసితాసితాని । దీర్ఘన్తితాన్యహి పురందరధామనాథ దివ్యాస్త్ర
భూషణతయాకవయోగ్రహాస్మిన్ ॥౧౩॥ భూషాయుధైరధిగతం నిజకా
న్తిహేతో ర్భక్తంప్రియాభిరనిమేషవిలోచనాభిః। ప్రత్యఙ్గపూర్ణసుష
మానుభవంవపుస్తే దృష్ట్వాదృశోవిబుధనాథనతృప్యతోమే ॥౧౪॥ వేదే
షునిర్జరపతేఽఖిలేష్వధీతంవ్యాసాదిభిర్బహుమతం తవనూక్తమగ్ర్యమ్ ।
అఙ్గాన్యమూని భవతస్సుభగాన్యధీతే విశ్వంవిభోజనిలవన్తి పరిచ్ఛదూ
ర్వమ్ ॥౧౫॥ దేవేశ్వరత్వమిహదర్శయితుంక్షమస్తే నాథత్వయాపరి
నావిధృతకకిరీటకిః । ఏకీకృతద్యుమణి బిమ్బసహస్రతుల్యో నిర్మ్మాలయ
న్మనసిమేనివిజంతమస్రమ్॥౧౬॥ ముగ్ధస్మితాస్పుల శుభేనముఖేన్దునాతేస
ద్యస్సంసరణ సంజ్వరశాంతయేనః । సమ్పద్యతే విబుధనాథ సమాధి
యోగ్యాశర్వ్యసాచటుల కున్తలకా న్తిరూపా ॥౧౭॥ బిమ్బాధరంనిక
చపద్మజలోచనంతే లమ్బాళకంలలితకుణ్డలదర్శనీయమ్।కాన్తంముఖం
కనకకేతకకర్ణపూరం స్వాన్తంవిభూషయతి దేవపతేమదీయమ్ ॥౧౮॥

లబ్ధాతిధౌక్వచిదియంరజనీకరేణలక్ష్మీస్థిరాసురపతేభవతోలలాటే।య
త్సేవపద్మకణికోద్గతబుద్ధ్యవాన్తస్త్రీక్షీరపూరాసవరుషోఽజనిశూ
లపాణిః॥లావణ్యవర్షిశిలలాటతటేషునాభే బిభ్రత్తటిద్గుణమివో
ర్ధ్వపుణ్డ్రమ్।విశ్వస్యకారణరతేతమపావృతస్యమన్యేవిభావయసిమాఙ్గళి
కంప్రదీపమ్ ॥౨౦ ॥ ఆహుశ్శ్రీతంవిబుధనాయకతావకీనామాశాగణ
ప్రసవహేతుమధీతవేదాః । ఆకర్ణితేతదియమార్తరవేపిజానామా
శానపిసాధయితుమాపిశితిస్వయంత్వామ్ ॥౨౧॥ కన్దర్పలాఞ్ఛనతను
స్త్రిపదైకనాథ కాన్తిప్రవాహరుచిరేతవకర్ణపాశే । ప్రష్యత్యసాపి
తిముఖస్థితిదర్శనీయా భూషామయీమకరికా వివిధాన్వహారాన్॥౨౨॥
నేతుంసరోజవసతిర్నిజమాధిరాజ్యం నిత్యంనిశామయతి దేవపతేభ్రి
వాలే । ఏవంనచేదఖిలజంతు విమోహనార్థాకింమాతృకాభవతికామశ
రాసనస్య॥౨౩॥ ఆలక్ష్యసర్వమలివేలదమోత్తరఙ్గమభ్యర్థినామభిమత
ప్రతిపాదనార్హమ్ । స్నిగ్ధాయతంప్రథిమశాలిసుపర్వనాథదుగ్ధాంబుదే
రనుకారితావిలోచనంతే ॥౨౪॥ విశ్వాభిరక్షణవిహారకృతక్షణైస్తైవైమా
నికాధిపవిడమ్బితముగ్ధపద్మైః । ఆమోదవాహిభిరనామయవాక్యగ
ర్భైశ్చారీభవామ్యమృతవర్షనిభైరపాంగైః ॥౨౫ ॥ నిత్యోదితైర్నిగమ
నిశ్వసితైస్తవైషానాసానభశ్చరపతే నయనాబ్ధిసేతుః । ఆమేడితఃపి
యతమాముఖపద్మగంధైరాశ్వాసినీభవతిసమ్ప్రతిముహ్యతోమే॥ ౨౬॥
ఆరుణ్యపల్లవితయావనపారిజాత మాభీరయోషిదనుభూత మమర్త్య
నాథ । వంశేనశఙ్ఖపతినాచనిషేవితతేనిమ్బాధరంస్పృశతిరాగవతీమ
తిర్మే ॥౨౭॥ పద్మాలయావలయదత్తసుజాతరేఖోత్వత్కాన్తిమేచకితశ
ఙ్ఖనిభేమతిర్మే । విస్మేరభావరుచిరావనమాలికేవకణ్ఠే గుణీభవతి దేవ
పతేత్వదీయే ॥౨౮ ॥ ఆజానులమ్బిభిరలంకృతహేతిజాలైర్జ్యాఘాతరా
జిరుచిరైర్జితపాణిజాలైః । చిత్రాఙ్గదైస్త్రిదశభఙ్గవజాతసఙ్గాత్వద్బా
హుభిర్మమదృఢంపరిరభ్యతేఽహీః ॥౨౯॥ నీలాచలోదిత నిశాకరభాసుర
రాభేశాన్తాహితేసురపతేతవశఙ్ఖచక్రే । పాణేరముష్యభజతామభయ

ప్రదస్యప్రత్యాయనంజగతిభావయతస్సభూమ్నా ॥౩౦॥ అక్షోభణీ
యకరుణాంబుధివిద్విషాంభక్తానురజ్జనమమర్త్యపతేత్వదీయమ్। ని
త్యాపరాధచకితే హృదయేమదీయే దత్తాభయం స్ఫురతి దక్షిణ పాణిప
ద్మమ్ ॥౩౧॥ దుర్దాన్తదైత్యవిశిఖ క్షతపత్రిభఙ్గం పీరస్యతే విబుధనా
యకచాహుమధ్యమ్। శ్రీవత్సకౌస్తుభ రమావనమాలికాఙ్కం చిన్తా
నుభూయలభతేచరితార్థతాంనః ॥౩౨॥ వర్ణక్రమేణవిబుధేశ విచిత్రితా
ఙ్గీస్మేరప్రసూనసుభగావనమాలికేయమ్। హృద్యానుగన్ధి రజహృత్క
మలామణీంద్రానిత్యాతవస్ఫురతిమూర్తిరివద్వితీయా ॥ ౩౩ ॥ ఆర్ద్రంత
మోమధనమాశ్రితతారకంతే ఋగ్దంమనస్సుమనసాం మమృతందుహానమ్।
తత్తాదృశంవిబుధనాథసమృద్ధకామం సర్గేష్విదం భవతిచన్ద్రిమసాం పరి
సూతిః ॥౩౪॥ విశ్వంగీర్యవిబుధేశ్వరజాతకార్మ్యంమధ్యంవలిత్రయవి
భావ్యజగద్విభాగమ్। ఆమోదినాభినళినస్థపరిఖ్యభృఙ్గ మాకల్పయత్య
దరబన్ధఇవాశయోమె ॥౩౫॥ నాకాకసాంప్రథమతా మధికుర్వతేతేనాభీ
సరోజరజసాంపరిణామభేదాః। అరాధయద్బిరిహత్రైర్భవత స్సమీచీ
వీరోచితావిబుధనాయకఇత్యభిఖ్యా ॥౩౬॥ పీతాంబరేణపరివారవతీసు
జాతమాస్యేనివేశయతిదేవపతేదృశౌమె। విన్యస్తసవ్యకరసఙ్గమజాయ
మానరోమాంచరమ్యకిరణారశనాత్వదీయా॥౩౭॥స్ఫీరత్నకారణముపా
త్తతృతీయవర్ణందైత్యేన్ద్రవీరశయనందయితోపధానమ్। దేవేశయాన
నగజేన్ద్రికరాభిరామమూరీకరోతుభవదూరుయుగం మనోమె ॥౩౮॥
లావణ్యపూరలళితోర్ధ్వపరిభ్రమాభంలక్ష్మీవిహారమణిదర్పణలబ్ధసఖ్యమ్।
గోపాగ్రణేమకృత చంక్రమణంతవైతజ్జానుద్వయంసురపతే నజహాతిచి
త్తమ్ ॥౩౯॥ దాత్యేదుకూలహరణేవ్రజసున్దరీణాం దైత్యానుధావనవి
ధావపిలబ్ధసాహ్యమ్। కన్దర్పకాహళనివఙ్గకళాచికాభం జఙ్ఘాయుగం
జయతిదేవపతేత్వదీయమ్ ॥౪౦॥ పాషాణనిర్మితపోధనధర్మదారంభ
స్మన్యుపాహితనరేన్ద్రికుమారభావమ్। సంవాహితం త్రిదశనాథర
మామహిచ్ఛయాంసామాన్యదైవతమశన్తిపదంత్వదీయమ్ ॥౪౧॥ ఆవర్జి

తాభిరనుషజ్యనిజాంఘ్రిజాలైర్దేవేశదివ్యపదపద్మదళాయితాభిః। అన్యా
భిలాషపరిలోలమిదంమదీయమజ్జీకృతం హృదయమజ్జుళిభిస్స్వయంతే॥
పజ్ఞాన్యసామమనిహ న్తిమహ స్తరంగైర్గర్జద్భాధికాంవిదధతీ గరుడస్యవ
స్తిమ్ । నాకౌకసాంమణిరీటగణైరుపాస్యానాథత్వదీయపదయోర్న్యా
రత్నపఙ్క్తిః ॥౫౩॥ వజ్రీధ్వజాంకుశ సుధా కలశాతపత్ర కల్పద్రుమా
ప్సురుహతోరణశఙ్ఖచక్రైః । మత్స్యాదిభిశ్చ విబుధేశ్వర మణ్డితంతే
మాన్యంపదంభవతుమాళివిభూషణంనః ॥౫౪ ॥ చిత్రంత్వదీయపదపద్మ
పరాగయోగాద్యోగంవినాపియుగపత్పిలయం ప్రయాన్తి । విష్వంచిని
ర్జరపతేశరసిప్రజానాంవేధస్స్వహ స్తలిఖితానిదురక్షరాణి ॥౫౫॥ యే
జన్మకోటిభిరుపార్జితశుద్ధకర్మాస్తేషాంభవచ్చరణభక్తిరనన్యభోగ్యా।త్వ
జ్జీవితైస్త్రిదశనాయకదుర్లభైస్తైరాత్మానమప్యకథయన్స్వయమాత్మవ
న్తమ్ ॥౫౬॥ నిషిఞ్చనత్వధనినావిబుధేశయేనన్యస్తస్వ రక్షణభర స్తవ
పాదపద్మే । నానావిధ ప్రథితయోగ విశేషధన్యానార్హన్తి తస్య శత
కోటితమాంశకథ్యామ్॥౫౭॥ ఆత్మాపహారరసికేనమయైవదత్తమ:నైర్ఘర
ధార్యమధునావిబుధైకనాథ । స్వీకృత్య ధారయితు మర్హసి మాంస్వకీ
యంచోరోపనీతనిజసూపురవత్స్వపాదే ॥౫౮॥ అజ్ఞానవారిధిమపాయ
ధురంధరంమామాజ్ఞావిభఙ్గనమకించనసార్వభౌమమ్ । విన్దన్భవాన్విబుధ
నాథసమస్తవేదీకిన్నామపాత్రమపరంమనుతేకృపాయాః ॥ ౫౯ ॥ ప్ర
ళ్లోదగోకులగజేన్ద్రపరీక్షిదాద్యాస్త్రాతా స్వయా ననువిపత్తిమతాదృ
శీమ । సర్వంత దేకమపరంమమరక్షణంతేసన్తోల్యతాత్రిదశనాయక కిం
గరీయః ॥౬౦॥ వాత్యాశ్వతైర్విషయరాగతయావివృత్తైర్వ్యాకూర్ణమా
నమనసంవిబుధాధిరాజ । నిత్యోపతప్తమితిమాంనిజకర్మఖిన్నే నిర్వేశ
యస్వపదపద్మమధుప్రవాహమ్ ॥౬౧॥ జయవిబుధపతేత్వందర్శితాభీష్ట
దానస్సహస్రసిజవాసామేదినీభ్యాంవశాభ్యామ్।నళవనమివమృద్నన్వా
పరాశినతానాంగరుడసరిదనూపేగన్ధహ స్తీవదీవ్యక్॥౬౨॥నిరవధిగుణ
జాతంనిత్యనిర్దోషమాద్యంనరకమథనదక్షంనాకినామేకనాథమ్।వినతవిష

యస్సత్యంవేఙ్కటేశఙ్కవిస్త్వాంస్తుతిపదమధిగచ్ఛన్మోఘతేసత్యవాదీ ॥౩॥

ఇతిశ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు దేవనాయక పఞ్చాశత్స్తవ్యా ర్థాం.

కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేఙ్కటేశాయ వేదాన్తగురవేనమః॥

అథ వరదరాజపఞ్చాశత్ప్రారభ్యతే.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యఙ్కవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్యవర్యోమేసన్నిధత్తాంసదాహృది॥

ద్విరదశిఖరినీమ్నా నర్మవాస్వద్మయోనేస్తురగసవనవేద్యాంశ్యామళోహవ్యవాహాః । కలశజలధికన్యావల్లరీకల్పశాఖీకలయతు కుశలంనఃకోపికారుణ్యరాశిః ॥౧॥ యస్యానుభావమధిగన్తుమశక్నువన్తోముహ్యన్త్యభఙ్గురధియోమునిసార్వభౌమాః । తస్యైవతేస్తుతిషుసాహసమశ్నువానరసిక్షన్తవ్యమీషభవతాకరిశైలనాథ ॥౨॥ జానన్ననాదివిహితానపరాధవర్గాన్స్వామిన్భయాత్కిమపివక్తుమహంనశక్తః । అవ్యాజవత్సలతథాపినిరఙ్కుశంమాంవాత్సల్యమేవభవతోముఖరీకరోతి॥ ౩॥ మచ్ఛక్తిమాత్రగణనేపిమహాస్తిశక్యం శక్యేనవాతవకరీశకిమస్తిసాధ్యమ్। యద్యస్తిసాధయమయాతదపిత్వయావాకింవాభవేద్భవతికిఞ్చిదనీహమానే ॥౪॥ కింవాహరామివరదస్తుతయేకథంవాఖద్యోతవత్ప్రలఘుసఞ్జ్ఞుచితప్రకాశః । తన్మేసమర్పయమతించసరస్వతీంచ త్వామంజసాస్తుతిభరైర్వదహంధినోమి ॥౫॥ స్తోత్రంమయావిరచితంత్వదధీనవాచాత్వత్ప్రీతయేవరదయత్తదిదంనచిత్రమ్ । ఆవర్జయన్తి హృదయంఖలుశిక్షకాణాంమఞ్జూనిపఞ్జుశవన్తివిజల్పితాని ॥౬॥ యంచఙ్కుపామవిషయం

హయమేధయజ్వా దాక్షిణ్యసాగుచరితేన దదర్శ వేధాః । తంత్వాంక
రీశకరుణాపరిణామతస్తే భూతానిహన్త నిఖిలానినికామయన్తి ॥ ౭ ॥
తత్తత్ప్రజాపహితలేపి తురజ్గమేధే శక్రాదయో వరదపూర్వ మలబ్ధభా
గాః । అధ్యక్షితే మఘపతాత్వయిచక్షుషైవ హైరణ్యగర్భహవిషాం
రసమన్వభూవన్ ॥౮॥ సర్గస్థితిప్రళయవిభ్రమనాటికాయాం శైలూష
వద్వివిధవేషపరిగ్రహం త్వామ్ । సమ్భావయన్తిహృదయేన కరీశభ
క్త్యా స్సంసారవారినిధిసంతరణైకహేతుమ్ ॥౯॥ ప్రాగ్ధ్రుదయేమవరదత్వ
దనుప్రవేశా త్పశ్చాసనాదిషు శివాదిషు కశ్చికేహ । తన్మాత్రదర్శనవి
లోభితశేముషీకా స్తాదాత్మ్యమూఢమతయోనిపతన్త్యధీరాః ॥౧౦॥
మధ్యేవిరిఞ్చి శివయోర్విహితావతారది ఖ్యాతోసితత్సమతయా యది
దంనచిత్రమ్ । మాయావశేనమకరాదిశరీరిణంత్వాం తానేవశఙ్కతికరీ
శయదేషలోకః ॥౧౧॥ బ్రహ్మేతిశబ్దరహితేన్ద్రఇతిస్వరాడి త్యాత్మేతి
సర్వమితి సర్వచరాచరాత్మన్ । హస్తీశసర్వవచసామవసానసీమాం
త్వాంసర్వకారణమశన్త్యనపాయవాచా॥౧౨॥ ఆశాధిపేషు గిరిశేషు
చతుర్ముఖేష్వ ప్యవ్యాహతా విధిరషేధమయీతవాజ్ఞా । హస్తీశనిత్య
మనుపాలనలబ్ధనాభ్యాంపుంసాంశుభాశుభమయాసిఫలాసిసూతే॥౧౩॥
త్రాతాదివస్థితిపదం భరణంప్రరోహ శ్ఛాయాకరీశ సరసానిఫలాని
చత్వమ్ । శాఖాగత త్రిదశబృంద శకుంతకానాం కీనామనానిమహ
తాంనిగవద్రుమాణామ్ ॥౧౪॥ సామాన్యబుద్ధి జనకాశ్చ సదాదిశబ్దా
స్తత్త్వాన్తరభ్రమకృతశ్చ శివాదివాచః। నారాయణేత్వయికరీశమహం
త్వనన్య మన్వర్థనృత్తి పరికల్పితమైక కణ్ఠ్యమ్ ॥౧౫॥ సఞ్చిన్తయన్త్యకృతి
లహేయవిపక్షభూతం శాన్తోదితంశమవతాహృదయేనధన్యాః। సత్యం
పరంవరద సర్వగతంసుసూక్ష్మం నిష్పన్దసన్దధుమయం భవతస్స్వరూ
పమ్॥౧౬॥ విశ్వాతిశాయి సుఖరూపయచాత్మకస్త్వం వ్యక్తింశరీశకర
యన్తియదాత్మకాంతే। యేనాధిరోహతిమతస్త్వదుపాసకానాం సా
కింత్వమేవతవవేతివితర్కడోలా ॥ ౧౭॥ మోహాన్ధకార వినివర్తనజాగ

రూకే గోపాదివాపిచిరవగ్రహ మేధమానే । త్వత్తేజసిద్విరదశైలపతే
విమృష్టే శ్లాఘ్యేతసస్తమసపర్వ సహస్రభానోః॥౧౪॥ రూఢస్యచిన్మ
యతయాహృదయేకరీశ స్తమ్బానుకారి పరిణామ విశేషభాజః । స్థా
నేమజాగ్రతి చతుర్వపిసత్వవన్త శ్శాఖావిభేద చతురేతవచాతురా
త్మ్యే॥౧౫॥ నాగాచలేశనిఖిలోపనిషన్నిపా మజ్ఞూషికామరతకం పరి
చిన్వతాంత్వామ్।తన్వీహృదిస్ఫురతికాపిశిఖామనీనాం సౌదామనీవనిభృ
తానవమేఘగర్భ॥౧౦॥ బోదన్వతేమహతిసద్మనిభాసమానే శ్లాఘ్యేచ
దివ్యసదనే తమసదిపరస్మిన్ । అంతఃకళేబరమిదంసుషిరం సుసూక్ష్మం
జాతంకరీశకథమాదరణాస్పదంతే ॥౧౧॥ బాలాకృతేర్వటపలాశమిత
స్యయస్య బ్రహ్మాణ్డమణ్డలమభూదుదరైకదేశే । తస్మైన్యవతద్వరదహ
స్తకథంప్రభూతువారాహ మాస్థితవతోవపురద్భుతంతే ॥౧౨॥ భక్త
స్యదానవశిశోరిపరిపాలనాయ భద్రాంవృసిహ్మకుహనా మధిజగ్ముష
స్తే । స్తంభైకవర్జమధునాపికరీశనూనం త్రైలోక్యమేతదఖిలం నరసి
హ్మగర్భమ్ ॥౧౩॥ క్రామన్జగత్కపటవామన తాముపేత స్త్రైధాకరీశ
భగవన్నిదధేవదాని । అద్యాపిజన్తనఇమేవిమలేనయస్య పాదోదకేన
విధృతేనశివాభవన్తి ॥౧౪॥ యేనాచలప్రకృతినా రిపుసంక్షయార్థీ వా
రాంనిధింవరదపూర్వ మలంఘయస్త్వమ్ । సంవీక్ష్యసేతు మధునాపి
శరీరవంత స్సర్వేవడూర్మిబహుళం జలధింతరన్తి ॥౧౫॥ ఇత్థంకరీశదు
రపహ్నవదివ్యభవ్యరూపా న్వితస్య విబుధాదివిభూతిసామ్యాత్। కేచి
ద్విచిత్రచరితాన్ భవతోవతారాన్ సత్యాన్దయాపరవశస్య వదన్తిస
న్తః ॥౧౬॥ సౌశీల్యభావితధియాభవతాకథఞ్చి త్సమ్భావితానపిగుణా
న్వరదత్వదీయాన్ । ప్రత్యక్షయన్త్యవికలంతవసన్నికృష్టాది పత్యుస్తివ
సామివపయోవవృతాన్మయూఖాన్ ॥౧౭॥ నిత్యంకరీశ తిమిరావిల
దృష్టయోపి సిద్ధాఞ్జనేనభవతైవ విభూషితాక్షాః । పశ్యన్త్యపర్యుపరి
సఞ్చరతామదృశ్యం మాయానిగూఢసిరపాయమహానిధిం త్వామ్॥౧౮॥
సద్యస్త్యజన్తివరదత్వయిబద్ధభావాది పైతామహాదిమపదేష్వపిభావ

బన్ధమ్ । కస్మైస్వదేతసుఖసంచరణోత్సుకాయ కారాగృహే కనక
శృఙ్ఖలయాపిబన్ధః ॥౨॥ హన్తస్త్రీకదుఃఖవిషదిగ్ధఫలానబన్ధి న్యాగ్బ్రహ్మకీట
మపరాహతసమ్పదోగే । ముహుర్మసంచయివశాద్గతికర్మనద
ప్రత్యగ్రమఞ్జలిరసాతవసిగ్రహాయ ॥౩౦॥ స్వత్పాదపోతమవలమ్బితు
మక్షమాణాం పారంపరంవరదగన్తు మనీశ్వరాణామ్ । సైవంవిలఙ్ఘ
యిషతాంభవవారిరాశిం త్వామేవగన్తురసిసేతురభఙ్గురస్త్వమ్॥౩౧॥
అశాన్తసంసరణఘర్మనిపీడితస్య భూన్తస్యమేవిషయభోగ మరీచికా
సు । జీవాతుకస్తుచరవగ్రహజృమ్భమాణో జేవత్వదీయ కరుణామృత
దృష్టిపాతః ॥౩౨॥ అన్తఃప్రవిశ్యభగవన్నిఖిలస్యజన్తో రాసేమషస్తవక
రీశభృశందవీయాన్ । సత్యంభవేయమధునాపి సపేషభూయ స్వాత్మభా
వికేతవదయాయదినాన్తరాయాః ॥౩౩॥ అజ్ఞాతనిర్గమనమాగమవేదినం
మామన్ధంనకిఞ్చిదవల్బమన మశ్నువానమ్ । ఏతావతీంగమయితుగవ
దవీం దయాళోశ్శేషాధ్వలేశనయనైక ఇవాతిభారః ॥౩౪॥ భూయోపి
హన్త సతిర్యఙి మెభవిత్రీ యామ్యాసుయుర్విషహావృత్తిషు యాతనా
సు । సమ్యగ్భవిష్యతి తతశ్శరణాగతానాం సంక్షేతిరుదం వరద
త్వదీయమ్ ॥౩౫॥ పర్యాకులంమహతిదుఃఖసయోనిభోమాం పశ్యన్కృ
పీకయదిజోషమవస్థితస్త్వమ్। స్పృశేక్షణేఽపి మిషతిత్వయిరక్షమేషం
పాశేకరిష్యతిదయాతవదుక్షివారా ॥౩౬॥ కింవాకరీశకృపణే మయి
రక్షణీయే ధర్మాదిబాహ్య సహకారిగవేషణేన । నన్వస్తినిశ్వ పరిపా
లనజాగరూక స్సజగ్రల్పివభవతోనిపుణస్సహాయః॥౩౭॥ నిర్వ్యన్తృ ం
పరిణమన్తినయావదేతే సిద్ధ్యేమమ్కృత భవాదురిత పరిక్షోహాః। తా
వన్నచేత్త్వమపగచ్ఛసి శార్ఙ్గధన్వన్ శక్యంత్వయాపినహి వారయి
తుంకరీశ ॥౩౮॥ యావన్నపశ్యతి నికామమవర్ణవోమాం భూభఙ్గభీష
ణకరాళముఖస్కృతాన్తః । తావత్పతత్యమయితేభగవన్దయాళో రున్ని
ద్రపద్మకలికామధురాకటాక్షాః॥౩౯॥ సత్వంసపేషశుభసోభనదోపవాహ
హ్యశ్చక్రం తడేవశితిధార మహంచపాల్యాః । సాధ్యాణేత్వయికరీస

మస్తజన్తో ర్మాతర్జ్జమానుషభిదానవిశేషహేతుః ॥ ౪౦ ॥ నిర్వాపయి
ష్యతికదాకరిశైలధామన్ దుర్వారకర్మపరిపాక మహాదవాగ్నిమ్। ప్రా
చీనమప్యఖమపిమే సుఖయన్నివ త్వత్పాదారవిన్దపరిచారరసప్రవాహ॥
౪౧॥ ముక్తస్య వ్యంసుకృతదుష్కృతశృంఖలాభ్యా మర్చిర్ముఖైరధికృతై
రతివాహితాధ్వా। స్వచ్ఛన్దకిఙ్కరతయాభవతశ్చిరేశస్వాభావికం ప్రతి
లభేయమహోధికారమ్ ॥ ౪౨ ॥ త్వంచేత్పసీదసి తవాస్మి సమీపతశ్చే
త్త్వయ్యస్తిభక్తిరనఘాకరిశైలనాథ । సంసృజ్యతేయదిచదాస జన
స్తవీయస్సంసారఏషభగవన్నపవర్గఏవ ॥౪౩॥ అహాయమానమన
పాయవిస్మాతికామై రాలోకలుప్తజగదాన్ధ్యమనుస్మరేయమ్। ఆలో
హితాంశుకమనాకుల హేతిజాలం హైరణ్యగర్భ హయమేధహవిర్భు
జంత్వామ్॥౪౪॥ భూయోభూయఃపులకనిచితైరఙ్గకైరేధమానా స్థూల
లక్ష్యాలాన్నయన ముకుళైర్బిభృతో బాష్పబిన్దూ । ధన్యాఃకేచిద్వ
రద భవతస్సంసదం భూషయన్తస్సాన్వైనైరంతర్విలయనిభృతైస్సాన్వద
యన్తేపదంతే ॥౪౫॥ వరదతవవిలోకయన్తిధన్యా మరతకభూధరమా
తృకాయమాణమ్ । వ్యపగతపరికర్మవారవాణం మృగపదపఙ్క్తివిశేష
సీలమఙ్గమ్ ॥౪౬॥ అనిభృతపరిరంభై రాహితామిన్దిరాయాఃకనకవల
యముద్రాంకణభాగేదధానః । ఫణిపతిశయనీయా దుత్థితస్తవంపరి
భాతేవరదసతతమన్తర్వాససంసన్నిధేయాఃః ॥ ౪౭ ॥ తురగవిహగరాజ
స్యన్దనా న్దోళికాద్యధిక మధికమన్యాన్యాత్మశోభాందధానమ్ । అన
వధికవిభూతిం హస్తిశైలేశ్వరంత్వామనుదినమనిమేషై ర్లోచనైర్నిర్విశే
యమ్॥౪౮॥ నిరన్తరంనిర్విశతస్తవీయ మస్పృష్టచిన్తా పదమాభిరూ
ప్యమ్।సత్యంశపేవారణశైలనాథవైకుణ్ఠవాసేఽపినమేఽభిలాషః॥౪౯॥
వ్యాతన్వానాతరుణతులసీదామభి స్సానుభిఖ్యాం మాతర్జ్జాచ్యామ
రతకరుచిం పుష్టతి మానసేనః । భోగైశ్వర్య ప్రియసహచరైఃకాపి
లక్ష్మీకటాక్షైరభ్యర్థ్యాశ్మై మాభువనజననీ దేవతాసన్నిధత్తామ్॥౫౦॥
ఇతివిహితముదారం వేఙ్కటేశేనభక్త్యా శ్రుతిసుభగమిదం యస్తోత్ర

త్రిమజ్జీకరోతి । కరిశిఖరవిటఙ్క-స్థాయినీ కల్పవృక్ష-త్పలతిఫలమశేషం తస్యహస్తాపచేయమ్ ॥ ... ... ॥౫౧॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసిహ్మస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు వరదరాజపఞ్చాశత్స్తంపూర్ణా.

కవితార్కికసిహ్మాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేఙ్కటేశాయ వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

దేహళీశస్తవః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్యవర్యోమే సన్నిధత్తాం సదాహృది॥

విక్రమ్యయేనవిజితాని జగన్తిహేలా విశ్వస్యయంపరమకారణ మామనన్తి । విశ్రాణయన్శ్రియమనన్యసమాం వివిధాన్పుమర్థా న్గోప్తాసమే భవతుగోపపురాధిరాజః॥ ౧॥ దేహళ్యధీశ్వరతవేదృశ మీశ్వరత్వం తుష్టూషతాందిశతిగద్గదితానుబన్ధమ్ । వాచాలయత్యధచ మాం క్వచనక్షపాయాం త్వాన్తేవదాన్తకవిముఖ్యవిమర్దితేన ॥౨॥ త్వచ్చక్రవద్భ్రమితమేహసిఘూర్ణమానేనిమ్నాన్నతక్రమనిదర్శితనేమివృత్తాః । ఆరాధ్యగోపనగరే కృపయోదితంత్వాం స్వారాజ్యమగ్ర్యమలభన్తసురాసురేన్ద్రాః ॥3॥ ఆకల్పపుష్పసుభగోన్నతచారుశాఖది పాదేసదా పరిచరేత్ఖిమసత్ఫలస్త్వమ్। పిన్నాతటస్పృశి మృకణ్డుశభావనేఽస్మిం శ్చాయానిలీనభువనోఽసితమాలశాఖీ॥౪॥ చక్రస్యదైత్యదనుజాదిషు వామభావం శఙ్ఖస్యసంశ్రితజనేమచ దక్షిణత్వమ్ । వ్యక్తంప్రదర్శయసిగోపపురాధిరాజ వృత్త్యస్యమాన మనయోఃకరసమ్ప్రయోగాత్ ॥౫॥

దీపేనకేనచిదశీతరుచౌనిశీథే స్నేహోపపన్న పరిశుద్ధగుణార్పితేన । ద
హ్యోవకాశనిబిడందదృశుర్భవన్తం స్వాధ్యాయయోగ కలనాశుచయ
కవీన్ద్రాః ॥౬॥ కాసారపూర్వ కవిముఖ్యవిమర్దజన్మా పిన్నాతతేతుసు
భగోస్యరసోబహుస్తే । త్వత్పాదపద్మ మధుని త్వదనన్యభోగ్యే న్యా
నంసమాశ్రియతి నూతనశర్కరాత్వమ్ ॥౭॥ వైరోచనేసదసి వామన
భూమికావా స్వికాన్త తాణ్డనరసేన విజృమ్భమాణః । చక్రేభవాన్
మకరకుణ్డలకర్ణపాశ శ్మశ్రుమైకమేఘు భరితామివ స ప్తలోకీమ్ ॥ ౮ ॥
చిత్రంనత త్రిపమితానిపదేషుయత్తే విశ్వాన్యమూని భువనాని విశజ్ఞ
తేసు । భక్తైస్సహక్వచిదసాభవనైకదేశే మాతిస్మమూర్తి రమితాత
చిహ్నోద్భుతంనః ॥౯॥ భక్తప్రియత్వయితథా పరివర్ధమానే ముక్తావితా
నవితతి స్తవపూర్వమాసీత్ । హారావలిఃపరమథోరశనాకలాప స్తారా
గణ స్తదనుమాక్తికనూపురశ్రీః ॥౧౦॥ భిక్షోచితం ప్రకటయన్ప్రథమా
శ్రమత్వం కృష్ణాజినంయదనికాం కృతవాన్ప్రియాయాః । వ్యక్తాకృతేస్త
వసమీక్ష్యభుజాన్తరేతాం త్వామేవగోప నగరీశ జనావిదుస్తే ॥౧౧॥
సతుర్వతాంతవపదం చతురాననత్వం పాదోదకంచశిరసావహతాం
శివత్వమ్। ఏకత్రివిక్రమణకర్మణినద్వయంతే దేహశ్చధీశయుగపత్ప్ర
థితంపృథివ్యామ్ ॥౧౨॥ భక్తోపమర్దసహపాదసరోజతస్తే మన్దాకినీవిగళి
తామకరన్దధారా । సద్భవ్యస్త్రీవర్గమసవర్గమపిక్షరన్తీ పుణ్యాబభూ
వపురశాసనమూశిమాలా ॥౧౩॥ వికాన్తకేతుపటికాపదవాహినీతేస్య
శ్చన్తన్యతేతి తజీవిత శింశుమారమ్ । ఔత్తానపాది మమృతాంశుమ
శీతభానుం హేమాచలంపశుపతిం హిమవన్తమర్వీమ్ ॥ ౧౪ ॥ వేధఃక
మణ్డలుజలైర్విహితార్చనంతే పాదామ్బుజం ప్రతిదినంప్రతిపద్యమానా।
స్తోత్రప్రియత్రిపథగాది సరిద్వరాణాం పిన్నాబభూవ భువనే బహు
మానపాత్రమ్ ॥౧౫॥ స్వచ్ఛన్దకైతవ సమున్మిషితాదమస్తో స్త్రీత
స్త్రయం యదభవత్తవపాదపద్మాత్ । వేతాళభూతసరసా మపదిశ్య
వాచం ప్రాయేణతత్ప్రసవభూమి మవాభ్యధాయిః ॥ ౧౬ ॥ క్రీడాప

రేణభవతావివిధాపరాధా నారాధకాననుపరోధమముష్యాయిష్య్వ।
తారేంపాదనఖరేఖతదాండమజ్యే ఘుంటాపథంకమపి నూన మవర్తయ
స్త్వమ్ ॥౧౭॥ కామాంవిలేపికరుశార్ణవవిన్దుకేక ఖిస్తస్య కేళితర
నాతపజేహళీశ । త్వ స్తతేరుభయధాపతితింభజన్న స్సంసారదావద
హనంశమయత్యశేషమ్ ॥౧౮॥ సీఙోపరాన్నిపతితస్య శుకాబ్జకస్యతాన్
ణేన నాథవిహరన్నివసాన్వభామి। అదాయగోపనగరాధిపతేర్వ్యయం
మాం క్రీడాదయా వ్యటకరేణకృతార్ధమేస్త్వమ్ ॥౧౯॥ లీలాశకు స్తమి
వమాంస్వపదోపలబ్ధై సైన్వరంఖిపన్ దురిత పఞ్జరతో గుణస్థమ్।
తత్తాదృశంకమపి గోపపురీవిహారిన్ సన్తోషముల్లలయసాగర సమ్భ
వాయాఃి ॥౨౦॥ వాతూలకల్పవృజినప్రభవైర్మదీయాం వైయాకులీం వి
షయసిన్ధుతరఙ్గభఙ్గైఃి । దాసోపమర్ద సహదుర్నిరసాంత్వనైర్ర
న్వీక్ష్యగాఢ మనుకంపితుమర్హసిత్వమ్ ॥౨౧॥ ఏనస్తతిమతిసచామయి
జాయమానాం దేహళ్యధీశదృషదోపివిలాపయ నీమ్ । నాథేనమగ్న
శకనేత్వయిజాగరూకే కింతేశహేతకరుణాకరుణామవస్థామ్ ॥౨౨॥
ఆత్మోన్నతింపరనికర్షమిహీహవాఞ్ఛన్నిమ్నోపిమోహజలధౌ నిపతామి
భూయాఃి । తన్నామదంచయతమోహరపాద దఘ్నం దేహళ్యధీశ గు
ణితేన దయాగుణేన ॥౨౩॥ అక్షీణకల్మషరసోపితవానృశంస్యా ల్లక్ష్మీ
సమక్షమపివిజ్ఞపయామ్యభీతఃి । భక్తోపమర్దసహన స్వయమల్పబుద్ధే
ర్యన్మన్యసే మమహితం తదుపాదదీథాఃి ॥౨౪॥ మన్యేదయార్ద్రహృద
యేనమహాధనంమే వ్యక్తంత్వయైవ మనపాయమకిఞ్చనత్వమ్। యేన
స్తనంధయమివస్వహితానభిజ్ఞం న్యాసీకరోషి నిజపాద సరోరుహే
మామ్ ॥౨౫॥ దుర్వారతీవ్రయమదుర్మదపత్నివామ సౌదార్యదుర్విరనఘు
స్మితదర్శనీయైఃి । దేహళ్యధీశ్వరదయాభరితైరపాఙ్గై ర్వాచంయినాపి
వదసీవమయిప్రసాదమ్ ॥౨౬॥ అయమనవమనూక్తీ రాదిభక్తోర్యథావ
ద్విదితనిజసుతత్వో విశ్వమవ్యాదభవ్యాత్ । రథచరణనిరూఢ వ్యజ్ఞతా
నాం జనానాం దురితమథనలీలా దోహళీ దేహళీశఃి ॥ ౨౭ ॥ ఇయమ

వితథవర్ణావర్ణనీయస్వభావా విదిత నిగమ సీమ్నా వేంకటేశేన గీతా।
భవభువివిరుతృష్ణాలోలపర్యాకులానాందిశతుఫలమభీష్టందేహళీకస్తు-
తిర్నుః ॥ ... ... ॥౩౮॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య
శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య
కృతిషు దేహళీస్తవస్సమ్పూర్ణః
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

యథోక్తకారిస్తోత్రమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥
ఏకంవేగవతీమధ్యే హస్తిశైలేచదృశ్యతే । ఉపాయ ఫలభావేన స్వ
యంన్యక్తంపరంమహః ॥౧॥ ఈష్టేగమయితుంపార మేషసేతురభంగు
రః । యత్రసారస్వతంస్రోతోవిశాల్యతివిశృఙ్ఖలమ్ ॥ ౨ ॥ జయతిజగ
దేకసేతుర్వేగవతీమధ్యలక్షితోదేవః । ప్రశమయితియఃపర్జానాంప్రధి
తాన్సంసారజలధికల్లోలాన్ ॥ ౩ ॥ విభాతుమేచేతసి విష్ణుసేతుర్వేగా
పగావేగవిధూతహేతుః । అమ్భోజయోనేర్యదుపజ్ఞమాసీదశ్వఙ్గరక్షో
హయమేధదీక్షా ॥౪॥ చతురాననస ప్తతంతు గోప్తాసమయేతత్పరిపన్థి
నోనిరుంధన్ । పరిపుష్యతి మజ్జతాంనిపుంసాం భగవాన్భక్తిమతాం య
థోక్తకారీ ॥ ౫ ॥ శ్రీమాన్వితామహావధూపరిచర్యమాణశ్చిరం భుజఙ్గశ
యనే సమహాభుజఙ్గైః । పర్యాదిశన్తి భవసఞ్చరణంపరాజానాంభక్తా
నుగం రిహత్యగతాగతాని ॥ ౬ ॥ ప్రశమితహయమేధవ్యాపదంప
ర్మయోనేర్నిగతజనపరతన్త్రంశేషభోగేశయానమ్। శరణముపగతాస్మ
శ్చాన్తరిశ్చేషదోషంశతమఖమణిసేతుంశాశ్వత వేగవత్యాం ॥ ౭ ॥ శర
ణముపగతానాం సోయమాదేశకారీ శమయతి పరితాపంసమ్భృతస్సర్వ

జన్తోః । శతగుణపరికామస్సన్నిధా యస్యనిత్యం వరవితరణ భూమా వారణాద్రీశ్వరస్య॥ కాఞ్చీభాగ్యంకమలనిలయా చేతసోఽభీష్టసిద్ధి కల్యాణానాం నిధిరవికలకోపికారుణ్యరాశిః । ప్రణ్యానాంనిధిపరిణతి రసౌ భూషయన్భోగిశయ్యాం వేగాసేతుర్జయతి విపులోవిశ్వ రక్షైక హేతుః ॥౯॥ వేగాసేతోరిదంస్తోత్రం వేఙ్కటేశేననిర్మితమ । యేపఠన్తినిజానాన్తేషాం యధోక్తం కురుతేహరిః॥ ... ॥౧౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు యధోక్తకారిస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

గోపాలవింశతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

వన్దేబృన్దావనచరం వల్లవీ జనవల్లభమ్ । జయన్తీ సమ్భవంధామ వైజయన్తీవిభూషణమ్॥౧॥ వావంనిజాఙ్కరసికాం ప్రసమీక్షమాణో వక్త్రారవిన్ద వినివేశిత పాఞ్చజన్యః । వర్ణత్రికోణరుచిరే వరపుణ్డరీక బద్ధాసనోజయతివల్లవచక్రవర్తీ ॥౨॥ అమ్నాయగన్ధరుచిరస్ఫురితాధరోష్ఠ మాసాద్యవిలేక్షణమనుక్షణమన్దహాసమ్ । గోపాలడిమ్భ వపుషం కుహనా జనన్యాది ప్రాణస్తనన్ధయ మవైమిపరం పురుషంసమ్ ॥ ౩ ॥ ఆవిర్భవత్పనిభృతాభరణంపురస్తా దాకుఞ్చితైకచరణం నిభృతాన్యపాదమ్ । దధ్నానిమన్థముఖరేణ నిబద్ధతాళం నాథస్యనన్దభవనే నవనీత నాట్యమ్ ॥౪॥ హర్తుంపమ్భవినిహితకరస్నాదుహయ్యంగవీనందృష్ట్వా దామగ్రహణచటులాం మాతరంజాతరోషామ్ । పాయాదీషత్ప్రచలితపదో నాపగచ్ఛన్నతిష్ఠన్నిధ్యా గోపస్యపదినయనేమీలయన్ విశ్వ

గోప్తా॥౫॥వ్రజయోషిదపాఙ్గవేద(ధ)నీయం మధురాభాగ్యమనన్యభో
గ్యమీడే । వసుదేవవధూస్తనన్ధయంతత్కమపి బ్రహ్మకిశోర భావదృ
శ్యమ్ ॥౬॥ పరివర్తితకన్ధరంభయేనస్మితఫుల్లాధరపల్లవంస్మరామి। విట
పిత్వనిరాసకంకయోశ్చిచ్ఛ్వివులోలూఖలకర్షకంకుమారమ్ ॥౭॥ నికటే
ఫనిశామయామినిత్యం నిగమా నైరధునాపిమృగ్యమాణమ్ । యమళా
ర్జునదృష్టబాలకేళింయమునాసాత్మికయావ(తం)నయావానమ్॥౮॥పద
వీముదవీయసీంవిముక్తే రటపీసమ్పద మమ్బువాహయన్తీమ్। అరుణాధర
సాభిలాషవంశాం కరుణాంకారణ మానుషీంభజామి ॥౯॥ అనిమేషని
షేవణీయమక్ష్ణో రజహద్యౌవనమావిరస్తుచిత్తే । కలహాయితకున్తలం
కలాపైర్గి కరణోన్మాదకవిభ్రమంమహోమే ॥౧౦॥ అనుయాయిమ
నోజ్ఞవంశనాదైరవతు స్పర్శితవల్లవీవిమోహైఃి । అనఘస్మిత శీతలై
రసౌమా మనుకమ్పాసరిదమ్బుజై రపాఙ్గైఃి ॥౧౧॥ అధరాహితచా
రువంశనాలా మకటాలమ్బి మయూరపిఞ్ఛమాలాఃి । హరినీలశిలావిభా
జ్జనీలాగ్ర ప్రతిభాస్సన్తుమమాన్తిమ ప్రయాణే ॥౧౨॥ అఖిలానవలోక
యామికాలా న్మహిళాధీన భుజాన్తరస్యయానఃి । అభిలాషపదంవ్ర
గాఙ్గనానా మభిలాపక్రిమదూరమాభిరూప్యమ్ ॥౧౩॥ హృది ముగ్ధ
శిఖణ్డముణ్డనో లిఖితగ్గ కేనమమైషశిల్పినా । మదనాతురవల్లవాఙ్గనా వ
దనామ్భోజ దివాకరోయువా ॥౧౪॥ మహనేమహితాయమాలినా
వినతేనాఞ్జలిమఞ్జుత్విషే । కలయామివిముగ్ధవల్లవీ వలయాభాషిత
మఞ్జుమేవే ॥౧౫॥ జయతిలలితవృత్తిం శిక్షతోవల్లవీనాం శిథిలవలయ
శిఞ్జాశీతలైర్హస్తలాళైఃి । అఖిలభువనరక్షా గోపవేషస్యవిష్ణో రధర
మణిసుధాయా మంశవాన్వంశనాళఃి ॥౧౬॥ చిత్రాకల్పశ్రవసికలయ
న్లాఙ్గలీకర్ణపూరం బర్హోత్తంసస్ఫురితచికురో బన్ధుజీవందధానఃి । గు
ఞ్జాబద్ధా మురసిలలితాం ధారయన్హారయష్టిం గోపస్త్రీణాంజయతి
కితవది కోపికామావహోకీ ॥౧౭॥ లీలాయష్టిం కరికిసలయే దక్షిణే
న్యస్యధన్యా మంసేదేవ్యాఃపులకరుచిరే సన్నివిష్టాన్యబాహుఃి। మేఘు

శ్యామోజయతి లలితో మేఖలాదత్తవేణుర్గుఞ్జాపీడ స్ఫురితచికురో
గోపకన్యాభుజఙ్గః ॥౧౪॥ ప్రత్యాలీఢస్థితిమపగతాం ప్రాప్తగాఢాఙ్గ
పాళిం పశ్చాదీషన్నిళితనయనాం ప్రేయసీం ప్రేక్షమాణః । భస్త్రాయ
న్త్రప్రణిహితకరో భక్తజీవాతు రవ్యా ద్వారిక్రీడానిబిడవనితో వల్ల
వీవల్లభోనః ॥౧౫॥ వాసోహృత్వావినకరసుతానన్నిధౌవల్లవీనాం లీలా
స్మేరోజయతిలలితా మాస్థితద్ది కదంబశాఖామ్ । సవ్రీడాభిస్తదనువసనే
తాభిరభ్యర్థ్యమానే కామీకశ్చిత్తరకమలయో రుజ్జలంయాచమానః ॥
౧౬॥ ఇత్యనన్యమనసావినిర్మితాం వేణుకేశకవినాస్తుతింపఠన్ । దివ్య
వేణురసికంసమీక్షతే శ్రైవతం కిమపి యావతప్రియమ్ ॥ ॥౧౭॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
శ్రీగోపాలవింశతిస్తవ్యాఖ్యా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

కామాసికాష్టకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

శ్రుతీనా ముత్తరంభాగం వేగవత్యాశ్చదక్షిణమ్। కామాదధిపసన్‌జీ
యాత్కశ్చిదద్భుతకేసరీ ॥౧॥ తపనేన్ద్వగ్నినయన స్తాపానపచినోతు
నః । తాపనీయరహస్యానాం సారఙ్కామాసికాహరిః ॥౨॥ ఆకర్ణమా
దిపురుషం కర్ణీకవముపరికుణ్ఠితారాతిమ్ । వేగోపకర్ణనఙ్గాద్వి ముక్త
వైకుణ్ఠబహుమతిముపాసే ॥౩॥ బన్ధుమఖిలస్యజన్తో ర్బన్ధురపర్యఙ్కబ
న్ధురమణీయమ్। విషమవిలోచనమీడే వేగవతీపులినకేళి నరసింహమ్॥౪॥
స్వస్థానేమమరుద్గణాన్నిమయన్ స్వాధీనసర్వేన్ద్రియః పర్యఙ్కస్థిరభా
వణాప్రకటిత ప్రత్యఙ్ముఖావస్థితిః । పాయేణ్ణరణిపేదుషాం ప్రభుర

సాయోగంనిజం శిక్షయన్ కామా నాతనుతాదశేషజగతాం కామాసి
కాకేసరీ॥౪॥ వికస్వరనఖస్ఫురత్సుతహిరణ్యవక్షస్థలీ నిరర్గళవినిర్గళద్ధి
ధిరసిన్ధుసన్ధ్యాయితాః। అవస్తుమదనాసికా మనుజసఞ్చవక్త్రిస్యమా
మహం ప్రథమికామిధది ప్రకటితాహవాబాహవః ॥౫॥ సటాపటలభీ
షణేసరభసాట్టహాసోద్భటే స్ఫురత్ఫ్రధిపరిస్ఫుటద్భృకుటికేపివక్త్రే
కృతే। కృపాకపటకేసరిన్దనుజడిమ్భదత్తస్తనాసరోజసదృశా దృశా
వ్యతిభిషజ్యతేన్యజ్యతే॥౬॥ త్వయిరక్షతిరక్షకైకిమనైర్వస్త్వయిచారక్ష
తిరక్షకైకికురనైర్వాః । ఇతినిశ్చితధీర్మ్రియామిసిత్యం నృహరేవేగవతీ
తటాశ్రయంతావ్॥౭॥ ఇత్థంస్తుతస్సకృదిహాష్టభిరేషపద్యైర్శ్రీవేఙ్క
టేశరచితైస్త్రిదశేన్ద్రవన్ద్యైః। దుర్దాన్తఘోరదురితద్విరదేన్ద్రభీ కా
మాసికానరహరిర్విహితోతుకామమ్ ॥ ... ॥౮॥

ఇతి కవికార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
కామాసికాష్టకం సంపూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
అష్టభుజాష్టకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

గజేన్ద్రరక్షోత్థితంభవన్తం గ్రాహైరివాహం విషయైర్వికృష్టః।
అపారవిజ్ఞానదయానుభావ మాస్తంసతామష్టభుజంప్రపద్యే ॥౧॥ త్వ
దేకశేషోహమనాత్మతన్త్రస్వాత్మావలిప్సాందిశతాత్వయైవ। అసత్స
మోహ్యష్టభుజాపదేశ సత్తామిబానీముపలమ్భితోస్మి ॥౨॥ స్వరూప
రూపాస్త్రవిభూషణాద్యైః పరత్వచిన్తాం త్వయిదుర్నివారామ్। భూ
గేమృదూపక్రమతా మభీప్సా శీలాదిభిర్వారయసీవ పుంసామ్ ॥ ౩

శక్తింశరణ్యాన్తరశబ్దభాజాం సారంచరన్త్యోల్యఫలాన్తరాణామ్ । త్వద్దాస్యహేతోస్త్వయినిర్వికల్పం న్యస్తాత్మనాంనాథవిభర్షిభారమ్॥౪॥
అభీతిహేతోరనువర్తనీయం నాథర్షభస్యంనవిభావయామి । భయంకుతస్స్యాత్త్వయిసానుకమ్పే రక్షాకుతస్స్యాత్త్వయి జాతరోషే ॥ ౫ ॥
త్వదేకతన్త్రంకమలాసహాయ స్వైనమాంరక్షితుమర్హసిత్వమ్। త్వయిప్రవృత్తైమమకింప్రయాసైస్త్వయ్యప్రవృత్తైమమకింప్రయాసైः॥౬॥
సమాధిభఙ్గోప్యపి సమ్పతత్సు శరణ్యభూతేత్వయిబద్ధకక్ష్యే । అపత్రపాపి సోఢుంకిమభ్యనోఽహం దూరాధిరోహంపతనంచనాథ ॥౭॥ పాపాని భిలాషంత్వదనుగ్రహాన్మాం పద్మానిషేవ్యేతవపాదపద్మే । ఆదేహపాతాదపరాధమూర మాత్మాన్తకైఙ్కర్యరసంవిధేయాः ॥౮॥ ప్రపన్నజనపాథేయం ప్రపిత్సూనాంరసాయనమ్। శ్రేయసేజగతామేత చ్ఛ్రీమదష్టభుజాష్టకమ్ ॥౯॥ శరణాగతసన్త్రాణత్వరా ద్విగుణబాహునా । హరిణా వేఙ్కటేశేయా స్తుతిస్స్వేకృతామియమ్ ॥ ॥౧౦॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
అష్టభుజాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమः.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

పరమార్థస్తుతిः.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యः † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

శ్రీమద్భృధ్రసరస్తీరపారిజాత ముపాస్మహే । యత్రతుఙ్గైస్తుతుఙ్గైశ్చప్రణతైర్ద్రుహ్యతేఫలమ్ ॥౧॥ గురుభిస్త్వదనన్య ‡ భోగ్యభావైర్గు

---

‡ స్త్వదనన్యసర్వభావైరితి పాఠాన్తరమ్.

సిద్ధాకృతసన్నివేశస్వదీయెరణపుఙ్గవవన్దిభావమిచ్ఛన్నహమస్మ్యకమనుగ్రహాస్పదంతే ॥౭॥ అఖిరక్షితుమగ్రితస్థితంత్వాంప్రణవేపార్థరథేచభావయన్తః । అహితప్రశమైరయత్నలభ్యైరికథయన్త్యాహవపుఙ్గవంగుణజ్ఞాః॥ ౮॥కమలానిరపాయధర్మపత్నీకరుణాచ్యాస్స్వయమృత్విజోగుణాస్తే।అవనంశ్రయతామహీనమాద్యంసచధర్మస్వదనన్యసేవనీయః॥౯॥ భువనాశ్రియభూషణాస్రవర్గంమనసిత్వన్మయతాంమమాతనోతు।వపురాహవపుఙ్గవత్వదీయంమహిషీణామనిమేషదర్శనీయమ్ ॥౧౦॥ కృపణాస్మధియఃకృపాసహాయంశరణంత్వాంరణపుఙ్గవప్రపన్నాః। అపవర్గనయాదనన్యభావావరివస్యారసమేకమాశ్రయన్తే ॥౧౧॥ అవధీర్యచతద్విధంపుమర్థంభవదర్థేవినియుక్తజీవితస్య । లభతేభవతఏవలానిజన్తుర్నిఖిలాన్యత్రనిదర్శనంజటాయుః॥౧౨॥ శరణాగతరక్షణవ్రతీమాంనవిహాతుంరణపుఙ్గవార్హసిత్వమ్। విదితంభువనేవిభీషణోవాయదివారావణఇత్యుదీరితంతే॥౧౩॥ భుజగేన్ద్రగరుత్మదాదిలభ్యైస్స్వదనుజ్ఞావిభవప్రవాహభేదైఃస్వపదేరణపుఙ్గవస్వయంమాంవరివస్యావిభవైఃపరిపూర్ణయేథాఃః ॥౧౪॥ విమలాశయవేఙ్కటేశజన్మారమణీయారణపుఙ్గవప్రసాదాత్ । అనసూయుభిరాదరేణభావ్యాపరమార్థస్తుతిరన్వహంప్రపన్నైః। ... ... ॥౧౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య
శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్యకృతిషు
పరమార్థస్తుతిస్సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీ వైనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా భూస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

సఙ్కల్ప కల్పలతికా మవధీం తుమాయా స్నేవ్యాచ్ఛవరాహ మహిషీం సులభానుకమ్పామ్ । విశ్వస్యమాతర మకిఞ్చన కామధేనుం విష్ణోర్భరామశరణ శ్శరణం ప్రపద్యే ॥౧॥ త్వంవ్యాహృతిర్విపరిధమతఃపరిణవర్ణి ప్రియస్తే సంవేదయత్యఖిలమన్త్రిగణ స్తమేవ । ఇత్థంప్రతీతవిభవామిత దేవ్విదానీం స్తోతుంయథావదవనే కఇహా ర్హతి త్వామ్ ॥౨॥ నిత్యంహితాహితవిపర్యయబద్ధభావేత్వద్వీక్షణైకవినివర్యబహున్యపాయే । ముగ్ధాక్షరై రబలధారిణమోదమానా మాతస్తనంధయ దయాం మయివర్తయేథాః ॥౩॥ సఙ్కల్పకిఙ్కరచరాచరచక్రవాళం సర్వాతిశాయిన మనన్తశయస్యపుంసఃభూమానమాత్మ విభవైర్విపునరుక్తయ స్త్వీవాచామభూమిరపిభూమిరసిత్వ మేకా॥౪॥వేధస్తృణావధివిహారపరిచ్ఛదంతే విశ్వంచరాచరతయావ్యతిభిద్యమానమ్ । అమ్బత్వమాగతితయాపరిపోషయన్తీ విశ్వంభరస్యదయితాఽసితదేకనామా ॥౫॥ సర్వంసహేతివసుధేత్యచలేతిమాతర్విశ్వంభరేతి విపులేతి వసుంధరేతి । అన్యానియాన్యభిముఖాన్యభిధానవృత్త్యానామాన్యమానికథయన్తితవానుభావమ్॥౬॥ తాపాన్విపన్నసవితాసుమనోగణానాం ప్రచ్ఛాయ శీతలతలప్రవిశన్పలాని । త్వత్సఙ్గమాద్భవతినూధవిలబ్ధపోషశ్శాఖాశతైరధిగతో హరిచన్దనోఽసౌ ॥౭॥ స్తేరేణవర్ధితరసస్యముఖేన్దునాతేనిష్పన్దతాంవిజహతోనిజయాపరికృత్యా । విశ్వన్తిభూమిరసితత్వతరఙ్గపఙ్క్తేర్-రేవేవ విష్ణుజలధేరపృథగ్భవన్తీ ॥౮॥ స్వాభావికేవసుమతిశ్రుతిభిర్విభావ్యే పత్యుర్మహిమ్నిభవతీంపరితన్వవాసామ్ । శఙ్కే-విమానవహనప్రతిమా

సమానాస్తనమ్భేరమపరిభృతయోఽపివహన్తిసత్త్వాః॥ సమ్భావయన్మధురిపుర్దిపరిణయానురోధాద్వతుస్థలేన వరుణాలయరాజకన్యామ్। విశ్వంభరేబహుముఖప్రతిపన్నభోగశ్శేషాత్మనాపిభవతీం శిరసాదధాతి॥౧౦॥ క్రీడావరాహదయితేకృతినర్షితీందార్స్సజన్దినస్థితరేపి దిశామధీశాః। ఆమోదయన్తిభువనాన్యళికాశ్రితానామమ్బత్వదఙ్ఘ్రిరజసాంపరిణామభేదైః॥౧౧॥ భూతేషుయత్త్వదభిమానవిశేషపాత్రంభవన్తదేవభజతీతివిభావయన్తః। భూతంపరిభూతగుణపఞ్చకమాద్యమేతత్పాయోనిదర్శనతయాప్రతిపాదయన్తి॥౧౨॥ కాన్తస్తవైషకరుణాజలధిఃపరిజానామూఞ్ఛాతిలఙ్ఘన వశాదుపజాతరోషః। అహ్నాయవిశ్వజననిక్షమయాభవత్యాసర్వావగాహనసహాముపయాత్యవస్థామ్॥౧౩॥ ఆశ్వాసనాయజగతాంపురుషేపరస్మిన్నాపన్నరక్షణదశామభినేతుకామే। అన్తర్హితేతరగుణాదబలాస్వభావాదాదన్వతేపయసిమజ్జనమభ్యనైషీః॥౧౪॥ పూర్వంవరాహవపుషాపురుషోత్తమేనప్రీతేనభోగిసదనేనముదీక్షితాయాః। పాదాహతాదిప్రళయవారిధయస్తహాసన్నద్వాహమజ్గళవిధేరుచితామృదఙ్గాః॥౧౫॥ వ్యోమాతిలఙ్ఘినివిభోఃప్రళయాంబురాశౌవేశంతలేశఇవమాతుమశక్యమూర్తేః। సద్యస్సముద్రవసనేసరసైరకార్ష్టీరానన్దసాగరమపారమపాఙ్గపాతైః॥ దంష్ట్రావిదారితమహాసురశోణితాజ్ఞైరర్ఘైర్దదాపరిరమ్భలీలామ్। సాతేపయోధిజలకేళిసముత్థితాయాస్సైరన్ధ్రికేవవిదధేనవమజ్గరాగమ్॥౧౭॥ అన్యోన్యసంశ్లేషణలమ్బితతూర్యఘోషైస్సంవర్తసిన్ధుసలిలైర్విహితాభిషేకా। ఏకాతపత్రయసి విశ్వమిదంగుణైస్స్వైరధ్యాస్యభర్తురధికోన్నతమంసపీఠమ్॥౧౮॥ పత్ర్యస్తమాలరుచిరేభుజమధ్యభాగేపర్యాయమాక్తికవతీపృథుతైర్దిపద్మోధేః। తాపానుబన్ధశమనీజగతాంతరీయాణాం తారాపథేస్పురతితారకితానిశేవ॥౧౯॥ ఆసక్తవాసవశరాసనపల్లవైస్త్వాంసంవృద్ధయేశుభతటిద్గుణజాలరమ్యైః। దేవేశదివ్యమహిషీంభృతసిన్ధులోమైర్జీమూతరత్నకలశైరభిషిఞ్చతిద్యౌః॥

అవిద్మశైరమరదన్తిభిరూహ్యమానాం రత్నాకరం రుచిరకాంశనాగ
తోం । మాతస్త్రిలోకజనకీం వనమాలినీం త్వాం మాయావరాహవ
ధూమవయంతిసన్తతం ॥౨౧॥ నిష్క్రాన్తికేవ విభవేనసమీపణీయాం శా
యావిశేష పరిభూత విమర్శచారూం । స్వర్గాధినర్గపరణిం దధతీమ
శన్తి స్వచ్ఛస్వరూపకరపూమవధూపహారాం ॥౨౨॥ గన్ధోజ్వలాంగ
హన కుస్తలదర్శనీయాం శైలస్తనీంతరళనిర్ఝరవస్త్రశోభామ్ । శ్యా
మాంస్వలక్ష్మీయుగపూకరణేహిరణ్వంస్తనమున్నివసనా ముభ
యాంఽభిధాత్రీ ॥౨౩॥ సమ్బోధితాకరుణయాచకరదిప్రమర్దా జ్ఞాశ్రీ
స్వరూపవిభవస్త్రగణోపగీతా । గచ్ఛత్యసే పరమయాస్థితిరక్షణాన్తైర
న్తర్బహిశ్చ బహుధాపరిణామవద్భిః ॥౨౪॥ నిస్సంకయైర్నిగమనీమ
నిరీక్షణత్వాత్ప్రఖ్యాపితం భృగుమునైర్మునిభిస్తవైతైః । ఇత్యన్తరంగస్య
పరిశీలనసంస్కారేణ సన్తస్సమాధినయనేన తవానుభావమ్ ॥౨౫॥
క్రీడాగృహీతకమలాసితశేషచిహ్నాం విశ్రాణితాభయకరాం వసుధేశ్వ
రత్వైః । చార్కర్ణ్యమస్మిషవిరాడుపగాసదీంత్వాం గర్భస్థమప్యలభతే
ధనదాధికారాన్॥౨౬॥ఉద్వేలకల్మష పయోవనిలాసమర్యా దుత్తంసితే
సహరిమజ్జలివాపరిప్లవ్యమే।ఆకస్మికోయమపిగమ్యకలిప్రజానా మమ్బ
త్వదీయ కరుణాపరిణామవ॥౨౭॥ పర్యేకమబ్దియుతైరపి(నివహైః)
దుర్వ్యవహారా త్వాస్తేపిపాకసమయే జనితానలాపాల్। గాఢాపరా
ధపరహాచ్చకితస్యజన్తో ర్గన్తుంముకన్దచరణౌ శరణంక్షమేవమ్ ॥౨౮॥
ధర్మద్రుహింసకలదుష్కృతిసార్వభౌమ మాత్మాభిజ్ఞ మసుతాప లవో
జ్ఝితంమామ్ । వైతానసూకరపతే భ్రువరాహమూర్తే సర్వంసహేసను
సమర్పయితుంక్షమాత్వమ్ ॥౨౯॥ తార్కాధినస్థిసుభటైసదాముకుర్దై
సంసారతన్త్రివహనేనవిలమ్బమానే । రక్షాపిధేరనుభృతామనఘా
నుకమ్పా మాతస్సమీయంవితనోమహతీమపీతామ్ ॥౩౦॥ తాపత్ర
యీనిరవధిం భవతీవయాద్యా స్సంసారఘర్మజనితాం సవదిత్థిప
న్తైః । మాతర్భజన్తమధురామృతసర్వ మైత్రీం మాయావరాహదయితే

మయితేకటాక్షాః॥3౧॥పత్యుర్దక్షిణ పాణిపజ్ఞ-జపుటే విన్యస్తపాదాం
బుజా వామంపన్నగసార్వభౌమశదృశం పర్యఙ్క-యన్నీభుజమ్। పో
త్రస్పర్శలసత్క-బోలఫలకా ఫుల్లారవిన్దేక్షణా సామేపున్యతు మఙ్గళా
న్యనుదినం సర్వాణిసర్వంసహా ॥3౨॥ అస్యేశానాజగతఖిత్రియాత్రయూ
యతేవిష్ణుపత్నీ తస్యాస్తోత్రీ విరచితమిదం వేఙ్క-టేశేనభక్త్యా। శ్రీ
ర్ధాభక్తిప్రచయగుణా చేతసాసంస్తువానో యద్యత్కా-మంసపదిలభ
తేతత్రతత్రప్రతిష్ఠామ్ ॥ ... ... ॥33॥

ఇతి కవితార్కి-కసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్క-టనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
భూస్తుతి స్సమ్పూర్ణా.
కవితార్కి-కసింహాయ † వేదా న్తగురవేనమః॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా
గోదా స్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్క-టనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

శ్రీవిష్ణుచిత్తకులనన్దన కల్పవల్లీం శ్రీరఙ్గరాజ హరిచన్దనయోగదృ
శ్యామ్। నాత్మోత్థ మాంకరుణయా కమలామివాన్యాం గోదామనన్యశ
రణశ్శరణంప్రపద్యే ॥౧॥ వైదేశికశ్శ్రుతిగిరామపిభూయసీనాం వర్ణే
ష్వమాతి మహిమానహిమాదృశాంతే। ఇత్థంవిదన్తమపిమాం సహ
సైవగోదే మానదుర్హెూముఖరయన్తిగుణాస్త్వదీయాః ॥౨॥ త్వత్పే
యసశ్శ్రవణయోరమృతాయమానాం తుల్యాంత్వదీయ మణినూపుర
శిఞ్జితేన। గోదేత్వమేవజనయిత్వదభిష్టవాస్తాం వాచంప్రసన్నమధురాం
మమసంవిధేహి ॥3॥ కృష్ణాన్వేషేనదధతీం యమునానుభావం తీర్థైర్న్య
ధావదవగాహ్యసరస్వతీంతే। గోదేవికస్వరధియాం భవతీకటాక్షో
ద్వాచస్సురన్తిమకరన్దముచాంకవీనామ్ ॥౪॥ అస్తాదృశామపకృతౌ

చిరదీక్షితానాం మహోదయదేవిదయతే యదసౌమఖస్థాః । తస్మిన్నిచితనిగమితస్తవమూళిచామ్నా తస్యై నినాదమధురైశ్చగరాంసిగమ్యైః ॥ ౫ ॥ శోణాధరేషికుచయోరపిపుణ్యభద్రా వాచాంప్రవాహ ఇవజేపి సరస్వతీశ్వమ్ । అప్రాకృతైరపరసైర్విరజాస్వభావా ద్గోదాఽపిదేవిక మితుర్ననుర్మచాసి ॥౬॥ వల్మీకతశ్చ్యవనతో వసుధాస్థనస్థే జాతోబభూవసముసిః కపిసార్వభౌమః । గోదేకిమద్భుతమిదం యదమీ స్వవక్త్రే వక్త్రేరవిన్దమకరన్ద నిభాఃప్రబన్ధాః ॥౭॥ భోక్తుంతవప్రియత మంభవతీవగోదే భక్తింనిజాం ప్రణయభావనయాగృణన్తః । ఉచ్చావ చైర్విరహసఙ్గ మజైరుదన్తైశ్శృఙ్గారయన్తిహృదయం గురవస్తవీ యాః ॥౮॥ మాతస్సముద్ధరవతీమధివిష్ణుచిత్తం విశ్వోపజీవ్య మమృతం వచసాదుహానామ్ । తాపచ్ఛిదంహిమరుచేరివమూర్తిమన్యాం నస్తన్వ యోధిదుహితుస్సహజాం విదుస్త్వామ్ ॥౯॥ తాతస్తుతేమధుభిదస్తు తిలేశవశ్యా తత్కర్ణామృతైస్తుతిశతైరనవాప్తపూర్వమ్ । త్వన్మౌలి గన్ధ సుభగాముపహృత్యమాలాం లేభేమహత్తరపదానుగుణం ప్రసాదమ్ ॥౧౦॥ విగ్దక్షిణాపిపరిపక్తి మపుణ్యలభ్యా త్సర్వోత్తరా భవతి దేవితవావతారాత్ । యత్తైర్వరజ్ఞపతినాబహుమానపూర్వం నిద్రాళునాపినియతం నిహితాధికటాక్షైః ॥ ౧౧ ॥ పాత్యేణదేవిభవతీవ్యప దేశయోగా ద్గోదావరీజగదిదం పయసాప్లనీతే । యస్యాంసమేత్యస మయేషుచిరంనివాసా ద్భాగీరథీపరిభృతయోఽపిభవన్తిపుణ్యాః ॥౧౨॥ నాగేశయస్సుతనుపక్షిరథస్సకథం తే జాతస్స్వయం వరపతిర్గి పురుషదివు రాణిః । ఏవంవిధాస్సముచితప్రణయంభవత్యా స్సన్దర్శయన్తిహరిసగిరస్సఖీనామ్ ॥౧౩॥ త్వద్భక్తమాల్యసురభీకృతచారుమూళే ర్హిత్వా భుజాన్తరగతామపి వైజయన్తీమ్ । పత్యుస్తవేశ్వరిమిళన్తి ప్రతిఘాత లోలబర్హాతపత్రరుచిమారచయన్తిభృఙ్గాః ॥ ౧౪ ॥ ఆమోదవత్యపిన దాహృదయంగమాపి రాగాన్వితాఽపి లలితాపిగుణోత్తరాపి । మాళిస్రజాతవమకున్దకిరీటభాజాగోదేభవత్యధరితాఖిలవైజయన్తీ॥౧౫॥

త్వన్నాళిదామనివిభోస్మిరసాగృహీతే స్వచ్ఛన్దకల్పిత సపీతిరసప్రమోదాః । మజ్జుస్వనామధులిహాం విదధుస్స్వయన్తే స్వాయంవరం కమపిమజ్జశరూర్యఘోషమ్ ॥౧౬॥ విశ్వాయమానరజసా కమలేననాభౌ వక్షస్థ్సలేచకమలా స్తనచన్దనేన । ఆమోదితోఽపినిగమైర్విభురంఘ్రియుగ్మే ధత్తేనతేన శిరనాతవమాళిమాలామ్ ॥ ౧౭ ॥ చూడాపదేసపరిగృహ్యతవోత్తరీయం మాలానుపిత్వదశకైరధివాస్యదత్తామ్ । ప్రాయేణరజ్జపతిరేషవిభర్తిగోదె సౌభాగ్యసమ్పదభిమేక మహాధికారమ్॥౧౮॥ తుఙ్గైరకృత్రిమగిరస్స్వయము త్తమాఙ్గైర్యంసర్వగన్ధఇతిసాదరముద్వహన్తి । ఆమోదమన్యమధిగచ్ఛతి మాలికాభి స్సోఽపిత్వదీయ కుటిలాలకవాసితాభిః॥౧౯॥ధన్యేనమస్తజగతాంపితురుత్తమాఙ్గే త్వన్మాళిమాల్యభరసంవరణేనభూయాః । ఇన్దీవరప్రజమివాదధతిత్వదీయా న్యాకైకరాణిబహుమానఎలోకితాని॥౨౦॥రఙ్గేశ్వరస్యతవచప్రణయానురోధాదన్యోన్యమాల్య పరివృత్తిమభిష్టువన్తిః । వాచాలయన్తి వసుదేరసికాస్త్రిలోకీం న్యూనాధికత్వసమతా విషయైర్వివాదైః ॥౨౧॥ దూర్వాదళప్రతిమయాతవ దేహకాన్త్యా గోరోచనారుచిరయాచ తథేన్దిరాయాః । అసీదనుజ్ఝితశఫాదళకణ్ఠశోభం మాఙ్గల్యదంప్రణమతాం మధుసూదనారిగాత్రమ్ ॥౨౨॥ అర్చ్యంసమర్చ్య నియమైర్నిగమప్రసూనైర్నాథంత్వయాకమలయాచ సమేయివాంసమ్ । మాతశ్చిరంనిరవిశన్నిజమాధిరాజ్యం మాన్యామనుప్రభృతయోఽపి మహీక్షితస్తే ॥౨౩॥ ఆర్ద్రాపరాధినిజనేప్యభిరక్షణార్థం రఙ్గేశ్వరస్యరమయా వినివేద్యమానే । పాస్మే వపరత్రభవతీయదితస్వనాసీ త్ప్రాయేణదేవివదనం పరివర్తితం స్యాత్ ॥౨౪॥ గోచేగుణైరపనయన్నిజతాపరాధా న్భూక్షేపపీవతవభోగరసానుకూలాః। కర్మానుబన్ధఫలదానరతస్యభర్తు స్సానిత్యదుర్వ్యసనమర్థిదానిదానమ్ ॥౨౫॥ రఙ్గేతటిద్గుణవతోరమయైవగోజే కృష్ణామ్బుదస్య ఘటితాంకృపయానువృష్ట్యా । దార్ఢ్యత్వదర్విషవినాశనుధానదీంత్వాం సన్తన్వతీపదృశమయన్త్యచిరేణతాపాత్॥౨౬॥

జాతాపరాధమపిమామనుకమ్ప్యగోపే గోప్త్రీయదిత్వమసియుక్తమి
దంభవత్యాః । వాత్సల్యశీలరతియాజనసేనమారం స్తన్యేనవర్ధయతిచేన్న
పయోధరాఽపి ॥౬౭॥ శతమఖమణినీలా చారుకాన్తారహాస్తా స్తనభర
సమితాఙ్గీసాన్ద్రీవాత్సల్యసిన్ధుః । అలకవిహతాభిస్స్రిగ్ధరాకాకృష్టనా
భా విలసతు హృదిగోదా విష్ణుచిత్తాన్మజానుః ।౬౮॥ ఇతి వికసితభ క్తై
రుష్టితాఽపేజ్కటేశా ద్బహుగుణరమణీయాం నక్తిగోదాస్తుతింయః ।
సభవతి బహుమాన్యశ్శ్రీమతోరఙ్గభర్తుశ్చిర కమలసేవాం శాశ్వతీ
మభ్యుపేష్యన్॥ ... ... ॥౬౯॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదా న్తా చా ర్య స్య కృతిషు
గో దా స్తు తి స్స మ్పూ ర్ణా,

కవితార్కికసింహాయ * వేదా న్తగురవేనమః॥

శ్రీమన్నిగమా న్త మహాదేశిక విరచితా

శ ర ణా గ తి దీ పి కా.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః * సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

పద్మాపతేస్తునితపదేనవిపచ్యమానంపశ్యన్నివాహ్రపదన పరిణా
మహా న్తః । తద్వాక్యసంవలితమవ్యజహత్స్వభావంమాన్యంయతీశ్వరమ
హోనసమ్పరిచాయమ్ ॥౧॥ నిత్యం శ్రియావసుధయాచ నిషేవ్యమాణం
నిర్వ్యాజనిర్భరదయాభరితంవిభాతి । వేదా న్తవేద్యమిహవేఙ్కటశైలమీ
పే దీపప్రకాశఇతిదైవతమద్వితీయమ్ ॥౨॥ దీపస్త్వనేన జగతాంద
యితారుచిస్తేదీర్ఘాంతమస్పరిణివృత్త్యమిదం యవాభ్యామ్ । స్వస్యం
స్తనపీయతమం శరణోక్తివశ్యం స్తోతుం భవన్త మభివాఞ్ఛతి జన్తురే
షః ॥౩॥ పద్మాకరాదుపగతా పరిషస్వజేత్వాం వేగాదవిద్విపురణాకల

శాబ్ధికన్యా । ఆహుస్తదాపీభృతి దీపసమావభాసమాజానతోమరతక
ప్రతిమంవపుస్తే ॥౪॥ స్వామిన్నభీరసుభగంత్రమహాపుంసాంమాధుర్యర
మ్యనఖమండణిభజ్జదృశ్యమ్ । వేగాన్తరేపితనుతే ప్రతిబిమ్బశోభాంల
క్ష్మీసరస్సరసిజాశ్రయమజ్జకంతే ॥౫॥ ఆవిశ్యధారయసివిశ్వమముష్య
యన్తాశేషీశ్రియఃపతిరశేషతనుర్నిదానమ్ । ఇత్యాదిలక్షణగణైఃపురు
షోత్తమంత్వాం జానాతియోజగతి సర్వవిదేనగీతః ॥౬॥ విశ్వంశుభా
శ్రియావదీశవపుస్త్వదీయం సర్వాగిరస్త్వయిపతన్తితోఽసిసర్వః । స
ర్వేచవేదవిధయస్త్వదనుగ్రహార్థాస్సర్వాధికస్త్వమితితత్త్వవిదస్తదా
హుః ॥౭॥ జ్ఞానంబలంనియమనంక్షమతాఽథవీర్యంశక్తిశ్చతేజఇతితేగు
ణషట్కమాద్యమ్ । సర్వాతిశాయినిసిమోపవనేశయస్మిన్నస్తర్గతోజ
గదివత్వయిసద్గుణౌఘః ॥౮॥ దీపావభాసదయయాయా విధిపూర్వమేతద్వి
శ్వంవిధాయనిగమానపిదత్తవన్తమ్ । శిష్యాయితాశ్శరణయన్తి ముము
క్షవస్త్వామాద్యంగురుంగురుపరమ్పరయాఽభిగమ్యమ్ ॥౯॥ సత్తాస్థితిప్ర
యతనప్రముఖైరుపాత్తం స్వార్థంసదైవ భవతాస్వయమేవవిశ్వమ్ । దీ
పప్రకాశతదిహత్వదవాప్త యేత్వామవ్యాజసిద్ధ మనపాయముపాయ
మాహుః ॥౧౦॥ భోగ్యంముకున్దగుణభేదమచేతనేషు భోక్తృత్వ మా
త్మని నిజేశ్వర నిజేచ్ఛయైవ । పాఞ్చాలికాశుకవిభూషణభోగదాయీ
సమ్బిభర్షివాత్మసమయా సహమోదసేత్వమ్ ॥౧౧॥ త్వాంమాతరం
చపితరంసహజంనివాసం సన్తస్సమేత్యశరణంసుహృదంగతించ । నిస్సీ
మనిత్య నిరవద్య సుఖప్రకాశం దీపప్రకాశ సవిభూతి గుణంవిశన్తి
౧౨॥ జన్తోరముష్య జననేవిధిశమ్బుదృష్టా రాగాదినేవర జసా తమ
సాచయోగాః । త్వైపాయనప్రభృదయస్త్వదమేషితానాం సత్సం
విముక్తినియతంభవతీత్యుశన్తి ॥౧౩॥ కర్మస్వనాదివిషమేషు సమో
దయాళుస్సైవర్ల్లప్తమవదేశమవేక్షమాణాః । స్వప్రాప్తయేతనుభృ
తాంత్వరసేముకున్ద స్వాభావికంతవసుహృత్త్వమిదంగృణన్తి॥౧౪॥ ని
ద్రాయితాన్నిగమవర్త్మనిచారుదర్శీ ప్రశ్లాఘనశక్తి సహితాన్ప్రతిబో

స్యజన్తూ । జీర్ణస్తనన్ధయజడాన్ధముఖానివాస్మాన్నేతుంముహుర్దయత
సేచయయాసహత్వమ్ ॥౫౫ ॥ భక్తిప్రపత్తిరథవాభగవంస్తదుక్తస్మి
ష్టసంశ్రయాకృతీవవికల్ప్యమానమ । యంకఞ్చిదేక మపపాదయతాత్వ
త్ప్రేవతాతితాస్తరన్త్యవసరేభవినోభవాబ్ధిమ్ ॥౫౬॥ నానావిధైరకపథై
రజహత్స్వభావైరహ్యాకృతైర్నిజవిహారవశేనసిద్ధై ॥ అల్మేయరక్షణవి
పక్షనినాశనాద్యైస్సంస్థాపయస్యనఘజన్మభిరాద్యధర్మమ్ ॥౫౭॥నిమ్నో
న్నతానినిఖిలానిపదానిగాఢంమజ్జంతమేమహిమసాగరశీకరేణ । నీరన్ధ్రి
మాశ్రయసిచేజనాంస్తథాపిశీలేనహన్తశిరోపననేశ్వరత్వమ్ ॥౫౮॥కా
శీనృకాన్ధకశరాసనబాణగర్హాసమ్భావితామకృతిసంవదనాద్యుదగ్రైః ।
స్వోక్తాఽమ్బరీషభయశాపముఖైశ్చశమ్భుం త్వన్నిష్ఠమీషితవతామి
హకశ్శరణ్యః ॥౫౯॥ క్వాసౌవిభుర్విక్వవయమితత్యపస్తృష్ణీతా న్జన్తూన్త్స
ణాత్త్వదనువృత్తినుయోగ్యయన్తీ । సమ్పాప్తసన్గురుతరో స్సమయే
దయాళోరాత్మావధిర్భవతిసంస్కృతధీర్దిక్షణంతే ॥౬౦ ॥ యోగ్యాయ
మైశ్చవియమైశ్చ విధాయచిత్తంసన్తోషితా సనతయా స్వవశాసువ
ర్గాః । ప్రత్యాహతేన్ద్రియగణాస్థిరధారణాస్త్వాం ధ్యాత్వాసమా
ధియుగళేనవిలోకయన్తి ॥౬౧॥ పద్మాభిరామవదనేక్షణపాణిపాదంని
ర్వ్యూఢాభరణమాల్యనిలేపనుత్వామ్ । యోగేననాథతుభమాశ్రియ
మాత్మవన్తస్సులభ్యనేనపరిచిన్వన్తియాన్తిశృష్టిమ్ ॥౬౨ ॥ మానాతిల
క్ష్యసుఖబోధమహాంబురాశేమగ్నాస్త్రిసీమరహితేభవతస్స్వరూపే।
తాపత్రయేణవిహతంనభజన్తిమూఢాస్సంసారఘర్మజనితేనసమాధినా
స్తాః ॥౬౩॥ ధీసంస్కృతాన్స్వదధతామిహకర్మభేదాన్సుర్ధంజితేమనసిచి
న్తయతాంస్వమేకమ । త్వత్కృత్యసక్తమనసామచిరాపరేషాం సూతేఫ
లాన్యభిమతానిభవాన్సిసన్నిః ॥౬౪॥ ఉద్బాహుభావమపహాయయ
థైవఖస్వడిప్రాంశుఫలంసమభియాచతియోగిచిన్త్యా । ఏవంసుదుష్ప్ర
రమునాయగణంవిహాయస్థానేనివేశయతితస్యవిచక్షణాస్త్వామ్॥౬౫॥
నిత్యాలసాస్వాత్మభయంనిరపేక్షమనైర్వ్యాశాధికారమఖిలాభిమతప్ర

సూతిమ్ । శిక్షావిశేషసులభంవ్యవసాయసిద్ధాస్సతుర్వతే త్వయిమ
కుందషడ్జయోగమ్ ॥౨౬॥ త్వత్ప్రీతికాల్యవిముఖాస్స్మరదానుకూ
ల్యాకృత్వాపునఃకృపణతాం విగతాతిశఙ్కాఃకాః । స్వామిన్భవ స్వయ
ముపాయ ఇతీరయన్తస్త్వయ్యర్పయన్తినిజభారమపారశక్తా ॥౨౭॥ అ
ధ్వాన్తరేషువిముఖానధికారహానేశ్శ్రద్ధాధికాంస్త్వదనుభూతి విలమ్బ
భీతాఃక । దీపప్రకాశలభనే సుచిరాత్కృతీవ న్యస్తాత్మనస్తవపదేనిభృ
తాస్సమర్పన్తి ॥౨౮॥ మన్త్రైరనుక్షవముషోష్వధిగమ్యమూనైస్సా న్వ
ధికిక్రియాసముచితైర్యదివాఽన్యవాకైఃకాః । నాథస్త్వదీయచరణౌ శరణం
గతానాం నైవాయుతా యుతకలాప్యపరైరవాప్యా ॥౨౯॥ దత్తాఽ
ప్రజాజనకవత్తవదేశికేనుజైఃప్రపత్యాభినన్దితభవద్భిరపరిణీయమానాఃమ
ధ్యేసతాంమహితభోగవిశేషసిద్ధ్యైమాఙ్గల్యసూత్రమివబిభ్రతికిఙ్కరత్వమ్ ॥౩౦॥ దివ్యేపదేదయితకైఙ్కరతాధిరాజ్యం దాతుంత్వయైవ ద
యయావిహితాభిషేకాఃకాః । ఆదేహపాతమనఘాఽపరిచర్యయాతే యు
ష్మాన్వచిన్న్యయువరాజపదంభజన్తి ॥౩౧॥ త్వాంపాఞ్చరాత్రికనయే
నపథేగ్విధేన వైఖానసేనచపథా నియతాధికారాఃకాః । సంజ్ఞావిశేషనియ
మేనసమర్పయన్తఃప్రీత్యానయన్తి ఫలవన్తినానిధన్యాఃకాః ॥౩౨॥ వ
ర్ణాశ్రమాచినియమస్థిరసూత్రబద్ధాభక్త్యాయథార్హ వినివేశిత పత్రపు
ష్పాఃకాః । మాలేవ కాలవిహితాహృదయంగమాత్వా మామోదయత్యనుప
రాగధియాంసపర్యా ॥౩౩॥ బ్రహ్మాగిరీశఇతరేష్వమరాయఏతే నిర్ధూ
యతాన్నిరయతుల్యఫలప్రసూతీఃక । పాపిష్ఠంతవైవ పదపద్మయుగం
ప్రతితాది పాతివ్రతీం త్వయిభజన్తిపరావరజ్ఞాఃకాః ॥౩౪॥ నాథత్వదిష్టవి
నియోగవిశేషసిద్ధ్యా శేషత్వసారమనపేక్ష్యనిజం గుణజ్ఞాఃకాః । భక్తేషు తే
వరగుణార్ణవపారతన్త్ర్యాశ్రీదాస్యంభజన్తివిపణిం వ్యవహారయోగ్యమ్ ॥
౩౫॥ సద్భిస్త్వదేకశరణైస్సయతంసనాథాస్సర్వాదివత్త్వదపరాధి
షుమూరయాతాఃకాః । ధీరాస్తృణీకృతవిరిఞ్చి పురన్దరాద్యాఃకాలంక్షిప
న్తిభగవన్కరణైరవాధ్యైఃకాః ॥ ౩౬॥ వాగాదికం మనసి తత్పవనేజీవే

భూతేష్వయంపునరసా త్వయితైస్సమేతి । సాధారణో తత్ప్రమణక
ర్మసమాశ్రితానాం యస్త్వామముక్తవ భవతైవ యథాయమూఢః ॥౩౭॥
సవ్యాన్యయోరయనయోర్నిశవాన్ రేవా సఙ్కల్పితాయురభిపీత సప
దిప్రపన్నాన్ । హార్దస్య వ్యయంనిజపదే పినివేశయిష్య న్నాడీంప్రవే
శయసినాథ శతాధికాంత్వ ॥౩౮॥ అర్చ్చిర్దినంవిశదమాత్ర ఉపక్ష్యమా
ణం సంవత్సరోపమ దినీలకర స్సశాంకః । సౌదామనీజలవతి ర్వలబి
ల్వ్రీవహ ఇత్యాత్వాహకసభో నయసిత్వదీయాన్ ॥౩౯॥ త్వచ్ఛేషవృ
త్త్యనుగతైస్సహితే గుణౌఘై రామృష్యమాణ యతసిద్ధజగత్ప్రమాణే।
త్వల్లక్షణేఽనునియతేష్వపిభోగమాత్రే సామ్యంభజన్తి పరమంభవతా
విముక్తాః ॥౪౦॥ ఇత్థంత్వదేకశరణైరనఘైర్వాక్యై ర్వ్యఙ్కరత్వనిభ
వేస్పృహయాపరాధ్యక్ । అత్మామమేతి భగవన్భవతైవ గీతా వాచో
నిరీక్ష్యభరణీయమహత్వయాఽహమ్ ॥౪౧॥ పద్మామహీంభృతిభిదిపరి
భుక్తభూమ్నా కాహానిరత్రమయిభో క్రరిలేభవిత్రీ। దూషే క్రమం
ఘ్రితపినీతవజేవసేవ్యా దుర్వారతర్షచపలేశుతావలేఖా ॥౪౨॥
సవ్యానినాథవివిధాన్యభిజుష్టపుంసో స్సంసారనాట్యరసికస్యతవాస్తు
తృప్త్యై । ప్రత్యక్పరాఙ్ముఖమతే రసమీక్ష్యకర్తుర్ది పాచీనసజ్జన విడ
మ్బసభూమికామె ॥౪౩॥ కర్తవ్యమిత్యనుకలంకలయామ్యకృత్యంస్వామి
న్నకృత్యమివ కృత్యమపిత్యజామి । అన్యద్వ్యతిక్రమణజాత మనన్తమ
ర్థ స్థానేదయూభవతుతేమయిసార్వభౌమీ ॥౪౪॥ యంపూర్వమాశ్రి
తజనేమభవాన్యథావద్ధర్మంపరం పరిజిజ్ఞాస్యమనూనశఙ్కమసం
స్థాతిస్తవమసితస్యశరణ్యభావా న్నాభస్వదాత్తసమయానసుహృద్వ
శార్దమ్ ॥౪౫॥ తాంశంభవేతినకృపక్తిసమృద్ధతానాం తైస్తైరసహ్య
వృజినైరుదరంభరాతే । సత్యాపితాశతముఖాత్మజ శఙ్కరాదా నా
థమ్మానఖలుజన్తుమిదివినష్టమ్ ॥౪౬॥ కర్మాదిపాత్రిపుకథాం కథమ
వ్యజానన్ కామాదిమాంసలతయా కలుషప్రవృత్తిః । సాకేశవస్యభవ
చరాచరజన్తురీత్యా వీక్ష్యదిప్రభోవిషయవాసితయాప్యహంతే ॥౪౭॥

బ్రహ్మాండలక్ష శతకోటిగణాననన్తా నేకక్షణేవిపరివర్త్యవిలజ్జమానామ్।
మత్పాపరాశిమధనేమధుదర్పహన్త్రీం శక్తింనియుఙ్క్ష్వశరణాగతవత్సలత్వమ్ ॥౪౯॥ ఆస్తాంప్రపత్తిరిహదేశికసాక్షికంమే సిద్ధాతమక్తిరనఘత్వదపేక్షితార్థా । స్వస్తస్యపూర్వనివహైస్త్వయి నన్వియాసీం పూర్ణేమనోరథపునస్కృతఉపాయఏషః ॥౫౦॥ యద్వామదర్థపరిచిన్తనయాతవాహం సంజ్ఞాంప్రపన్న ఇతిసాహసికోబిభర్మ్మి। ఏవంస్థితేత్వదపవాదనివృత్తయేమాం పాత్రీకురుష్వభగవన్భవతశ్చకృపాయాఃః ॥౫౧॥ త్యాగేగుణేశ్వరణాగత సంజ్ఞినోమే స్త్యాగాగసోపిసహాసైవ పరిగ్రహేవా।
కింనామకుత్రభవతీతి కృపాదిభిస్తే గూఢంనిరూపయ గుణేతర తారతమ్యమ్ ॥౫౧॥ స్వామీదయాజలనిధిర్మధురస్మితాస్యమావాం శ్మీలాధికశ్మీత వశశ్చిరత్యుదారః । ఏతానిహాతుమనఘానకిలార్హసిత్వం విఖ్యాతధీరబిరుదానిమయాసవైవ ॥ ౫౨ ॥ వేలాధనంజయరథాదిషు వాచిశైసైన్వీరాఘోషితామఖిలలోకశరణ్యతాంతే । జానన్దశాశ్వననశతాదధికాగసోఽపి పశ్యామిదత్తమభయం స్వకృతేత్వయామే ॥౫౩॥ రక్ష్యస్త్వయాతవభరోస్మ్యహమిత్యపూర్వాన్ వర్ణానిమాన్హృదయానపివాచయిత్వా । మద్దోషనిర్జిత గుణోమమహీ సమక్షం మాభూస్త్వదన్యఇవమోఘపరిశ్రమస్తవమ్ ॥౫౪॥ ముఖ్యంపతత్ప్రపదనం స్వయమేవసాధ్యం దాతవ్యమీశకృపయాతదపిత్వయైవ । తన్మేభవచ్చరణసఙ్గవతీమవస్థాం పశ్యన్నుపాయ ఫలయోరుచితంవిధేయాఃః ॥౫౫॥ అల్పాస్థిరైరసుకరైరసుఖావసానైర్దుర్దిఖాస్వితరైరనుచిరైరభిమానమూలైః । ప్రత్యక్పరాగనుభవైరపరిపూర్ణితంమాం త్వయ్యేవనాథచరితార్థయ నిర్విపక్షమ్ ॥ ౫౬ ॥ తత్తావదబోధశమితప్రతికూలవృత్తిం సైజ్యార్యలబ్ధకరణత్రయ సామరస్యమ్ । కృత్వాత్వదన్యవిముఖంకృపయాస్వయంమాం స్వాలిఙ్గదృశోదిశప్రతిలభస్వజగజ్జనన్యాఃః ॥౫౭॥ ఇత్థంస్తుతిప్రభృతయోయదినమ్రతాస్సు ర్యద్వాఽపరాధపదవీష్వభిసంవిశన్తి। స్తోకానుకూల్యకణికావశవర్తినస్తే ప్రీతిక్షమాప్రసరయోరహ

మస్మిలక్ష్యమ్ ॥౫౭॥ స్నేహోపహన్నవిషయ స్వచరావిశేషా ద్భ్రాం
యస్తమిస్రశమనీం భువివేఙ్కటేశః । దివ్యాంస్తుతింనిరమమీత సతాం
నియోగా ద్దీపప్రకాశకరణాగలదీపికాఖ్యామ్ ॥ ౫౮ ॥ ఏతాందీపప్ర
కాశస్తుతిమిహరుచిరా మిర్ధమభ్యస్యమాన స్సన్వ్యగ్రపట్టాభిరామ్యపరిభ్ర
తినిగదితం న్యాసవిద్యాఖ్యత త్త్వమ్ । ప్రత్యాసీదద్విముక్తానుభవ ఫల
సముద్భేదలభ్యాకృతార్థ పాత్రీస్తే పిణ్డన్యజేజే పరిణమలిపరబ్రహ్మస
బ్రహ్మచారీ ॥ ... ... ౬౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
శరణాగతిదీపికా సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

న్యాసదశకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

అహంమద్రక్షభరో మద్రక్షణ ఫలంతథా । నమమశ్రీపతేరేవేత్యా
త్మానం నిక్షేపేష్వధిః ॥౧॥ న్యస్యామ్యకించనశ్శ్రీమ న్ననుకూలోన్య
పరిత్యక్తః । విశ్వాసప్రార్థనాపూర్వ మాత్మరక్షాభరంత్వయి ॥ ౨ ॥ స్వా
మిన్స్వశేషంస్వవశం స్వభరత్వేనాఽర్పణమ్ । స్వస్యత్వస్వధియాస్వార్థం
స్వస్మిన్న్యస్య సిమాంస్వయమ్ ॥౩॥ శ్రీమన్నభీప్సితవరద త్వామస్మిశర
ణంగతః । ఏతద్దేహావసానేమాం త్వత్ప్రాప్తిపాపయస్వయమ్ ॥ ౪ ॥
త్వచ్ఛేషత్వేస్థిరధియం త్వత్ప్రాప్తైకప్రయోజనమ్ । నిషిద్ధకామ్యర
హితం కురుమాం నిత్యకిఙ్కరమ్ ॥౫॥ జేవీభూషణహేత్యాది జుష్టస్య
భగవం స్తవ । నిత్యంనిరపరాధేమ శైకార్హేమనియుఙ్క్ష్వమామ్ ॥ ౬ ॥
మాంమదీయంచనిఖిలం చేతనాచేతనాత్మకమ్ । స్వకైఙ్కర్యోపకరణం

వరదస్వీకురుస్వయమ్ ॥ ౭ ॥ త్వచ్చేకరక్ష్యస్యమమత్వమేవకరుణాకర।
నప్రవర్తయపాపాని ప్రవృత్తానినివర్తయ ॥౮॥ అకృత్యానాంచకరణం
కృత్యానాంవర్జనంచమే। క్షమస్వనిఖిలందేవ ప్రణతార్తిహరప్రభో॥
౯॥ శ్రీమాన్నియతపక్ష్మాక్ష్మం మద్రక్షణభరార్పణమ్। అచీకరత్స్వ
యం స్వస్మిన్నతోఽహమిహనిర్భరః ॥౧౦॥ సంసారావర్తవేగప్రశమన
శుభదృగ్దేశికప్రేక్షితోహం నస్తవ్యక్తోఽనైర్యుపాయైరనుచితచరితై
ష్వద్యశాన్తాశిసన్ధిః। నిఘ్నజ్ఞస్తత్త్వదృష్ట్యా నిరవధికదయం పాహ్యసం
రక్షకంత్వాంన్యస్యత్వాచపశ్యేవరదనిజభరంనిర్భరోనిర్భయోఽస్మి॥౧౧॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
న్యాసదశకం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్తమహాదేశిక విరచితా

న్యాసవింశతిస్తద్వ్యాఖ్యానంచ.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంనదాహృది॥

శ్రుతిస్మృత్యాది తాత్పర్య నిరూఢా న్యాసవింశతిః। స్వయమ్వ్యా
క్రియతేఽస్మాభిర్విజ్ఞాత్రేణ సదిచ్ఛయా॥ ప్రపత్త్యపరపర్యాయాన్యా
సవిద్యాం సంజిఘృక్షుణా స్తత్త్వజ్ఞానాదిముఖేన తదధికార హేతుభూత
మాచార్యసర్గ్రహమాహ॥ ... ...

మూ॥ సిద్ధంగత్సమ్ప్రదాయేస్థిరధియాచనఘంశ్రోత్రియంబ్రహ్మ
నిష్ఠంసర్వస్వదం సత్యవాచం సమయనియతయా సాధువృత్త్యాస
మేతమ్। ఉపాయాదిముక్తౌజిత విషయగణం దీక్షుబన్ధుం
దయాళుం శ్శాలిత్యే శాసితారం స్వపరహితపరంచేశికంభూశ్శు
రీశ్సేత్ ॥ ఇతి, ... ॥౧॥

వ్యా॥ ఏతేషామాచార్యగుణానాం ప్రమాణాని "తద్విజ్ఞానార్థం స గురు మేవాభిగచ్ఛేత్సమిత్పాణిశ్రోత్రియం బ్రహ్మనిష్ఠ" మిత్యాదీని. గమయి తృతయా- యథాకాలం ప్రవృత్తయా, యథా, భగ్నజ్ఞానమయస్య వస్తితయా, జితవిషయగణమ్- స్వవశేన్ద్రియ వర్గస్య, సమ్యక్జ్ఞానార్థ తయా గుర్వభిగమనేఽపి స్వేచ్ఛయా ప్రవృత్తమానస్య నిదుమాంక మాత్రేవిజ్ఞాపనార్థమేవాసన్న్యాసోగః. ॥౧॥

"ఆనాశ్యవాన్పురుషోవేద, ఆచార్యవత్తయా ముక్తా" విత్యాదిసా రస్య ఆచార్యవరణేసిద్ధే "దేవమివాచార్యముపాసీత" ఇత్యాదివి హితంపత్యేవనమాహ. ... ... ❋

మూ॥ అజ్ఞానధ్వాన్తోధాఢఘపరిహరణాచాత్మ సామ్యాపహ త్వాజ్జన్మప్రధ్వ-సిజన్మప్రదగరిమ తయా దివ్యదృష్టిప్రదాతృత్వాత్। నిష్ప్రత్యూహోపనిషదంస్యా న్నియత రసతయా నిత్యశేషిత్వయోగా దాచార్య స్సభి రపరిత్యుపకరణ ధియా సేవ్య ఏవాస్యదు పాస్యః ॥ ఇతి, ... ॥౨॥

వ్యా॥ అత్రోక్తా హేతవ ఆచార్యే భగవతిచాన్వేయంతే - జన్మప్ర ధ్వంసిజన్మ- విద్యాజన్మ, "బ్రహ్మవిద్యా ప్రదానస్య జైవైరపినశక్యతే। ప్రతిప్రదానమథవా దద్యాచ్ఛక్తిత ఆదరా ॥" దిత్యాద్యభి ప్రేత్యా ప్రత్యుపకరణధియేత్యుక్తమ్॥ ... ... ॥౨॥

సమ్యగుపసన్నేనచ్ఛిష్యే "తస్మైస్సవిద్వాంసౌ" త్యాదివిహితమాచా ర్యకృత్యమాహ. ... ... ❋

మూ॥సద్బ్రహ్మస్వాధ్యాయసేవీ సముచిత చరిత స్తత్త్వ బోధాభిలా షీశుశ్రూషుస్తత్ర్యక్తమానగ్రహణపతనపరిపన్థికాలప్రతీక్షుః। శాన్తోదాన్తోనసూయుశ్శరణముపగతశ్చాస్ప్రవిశ్వాసశాలీశి ష్యస్సాధ్వాచార్యపరీక్షాక్షమ ఉదధిరతంతత్త్వతస్సిక్షణీయఃఇతి॥౩॥

వ్యా॥ ముక్తికామస్య మూలమన్యాద్యభిప్రేతతయాశిక్షణీయే ప్రభూనాంశంతస్యచ నిత్యానుసన్ధేయత్వమాహ.

మూ॥ స్వాధీనాశేషసత్తాస్థితియతనఫలం విద్ధిలక్ష్మీశమేకంపార్థ్యం నాన్యంప్రతీయానచ శరణతయా కంచిదన్యం వృణీధాః।
ఏతస్మాదేవపుంసాంభయమితరదపిప్రేక్ష్యమోక్ష్యోస్తదాజ్ఞామత్యేకాన్తోపదేశశ్చపరిధమమిహగురోరేకచిత్తేవధార్యః॥ఇతి.॥౮॥

వ్యా॥ ఈదృశోపదేశలభ్యస్యక్ జ్ఞానస్య పురుషస్య "అనిత్యమసుఖం లోకమిమంప్రాప్యభజస్వమాం-మామేకంశరణంవ్రజ" ఇత్యాదిభిరపవర్గోపాయతయా విహితయోర్భక్తిప్రపత్త్యోరధికారి వ్యవస్థామాహ.

మూ॥ మోక్షోపాయార్థతైనంభవతిభవభృతాం కస్యచిత్కాపికాలేతద్వద్భక్తిప్రపత్త్యోరధికృతినియమస్తాదృశాస్యాన్నియత్యా। శక్తాఽశక్తాది తత్తత్పురుషవిషయతస్థాప్యతే తద్వ్యవస్థా యచ్చాహుస్తద్వికల్పస్యమఇతి కతిచిత్తత్ఫలస్యా విశేషాత్ ॥ ఇతి. ... ... ॥౯॥

వ్యా॥ ఇత్థమధికారిభేదాద్గురులఘువికల్పసమ్భవేఽపి ప్రపత్తిప్రభావే దుర్బలబుద్ధీన్ప్రత్యాయయన్తి. ... ... *

మూ॥ సానుక్రోశే సమర్థే ప్రపదన మృషిభి స్మర్యతేఽభీష్టసిద్ధ్యై లోకేస్మిన్నేతత్ప్రసిద్ధంనచ విమతిరిహ ప్రేక్ష్యతే క్వాపితంప్రతి। తస్మాత్తేనాముత్యసిద్ధు భగవతితు భర న్యాస విద్యానుభావం ధర్మస్థేయాశ్చ పూర్వే స్వకృతిమ బహుధా స్థాపయాంచక్రురేవమ్॥ ఇతి. ... ... ॥౬॥

వ్యా॥ వానర వాయస రాక్షస ద్రౌపదీ గజేన్ద్ర సుముఖ తిర్యగ్జుంభనశ్లేషాద్యుపాఖ్యానైరితి శేషః-ధర్మస్థేయాః- వివాదగోచరధర్మనిర్ణేతారః, పూర్వే-భగవద్యామునాచయాః. ... ॥౬॥

అస్త్వేవ మశక్తి పరిహారేణ సర్వశాస్త్రసాధారణో విశ్వాసః,

తస్య ప్రపత్తిలక్షణవాక్యే మహత్వేసవిశేషణం క్షమర్థమిత్యను భాష్యప రిహరతి. ... ... *

మూ॥ శాస్త్రసామాన్యవాదీ ననువిధివిషయే నిర్విశఙ్కోఽధి కారివిశ్వాసస్యాఙ్గభావే పునరిహ విదుషా కిం మహత్వం ప్రప సాధ్యమ్ । మైవం ఘోరాపరాధై స్సపది గురుఫలే న్యాసమా త్రోణలబ్ధే శఙ్కా- పాప్మిగ్రహోత్సాశమయితు ముచితాహే తుభి స్తత్తదవైకాఽ॥ ఇతి. ... ... ॥౭॥

వ్యా॥ అత్ర అర్థస్వభావేన శఙ్కా-ప్రకర్ష సమ్భవా త్తన్నివృత్యై- "విది తస్సహిధర్మజ్ఞ:-మిత్రభావేన సమ్ప్రాప్తమ్-సకృదేవ ప్రపన్నాయే" త్యాది శరణ్య గుణవిశేషాది విమర్శభూతమహావిశ్వాసాదిప్రకర్ష స్య మప్యద్యఇతి భావ:. ... ... ॥౭॥

కీమీదృశవిశ్వాసాపేక్షతయాగురూత్తరయాపరిపత్త్యా? "సకృజ్జాతే నమస్కారేణకృతకృత్యస్సుఖీభవేత్- ప్రపత్తివాచైనఃక్షితుంవృత్తే" ఇ త్యాది ప్రమాణ సమ్ప్రదాయై శ్శరణాగతి మన్త్రోచ్చారణమా త్రేణై వము క్తిసిద్ధేరిత్యాహ. ... ... *

మూ॥ నేహాభిక్రాన్తినాశోనచవిహతిరిహాపర్యవాయోభవేది త్యుక్తం వైముత్య నీత్యాపరిపదన విషయే యోజితం శాస్త్ర విద్భిః । తస్మాత్సత్రే త్రోతదర్థే సువిదితసమయై ర్దేశికైస్సవ్యగుప్తం మన్త్రాఖ్యంము క్తిబీజంపరిణతివశతఃకల్పతేసత్ఫలాయ॥ఇతి ॥౮॥

వ్యా॥ ఉక్తం- కర్మయోగాధికారఇతిశేషః- "సకృదుచ్చరితంయేన హరి రిత్యక్షరద్వయ" మిత్యాదిన్యాయేనాత్ర మంత్రోచ్చారణాదికం యథావ స్థిత ప్రపత్త్యనుష్ఠానముత్పాద్య తన్ముఖేనైవ ముక్తిం సాధయతి- య ధోక్తం సాత్వతతన్త్రే- "అనేనైవతుమన్త్రేణ స్వాత్మానం మయి నిక్షి పేత్। మయినిక్షిప్తకర్తవ్యఃకృతకృత్యోభవిష్యతీ" తి. ౮॥

నన్వేవంప్రపత్తిరపి భక్తియోగద్వారైవముక్తిహేతుస్స్యాదిత్యా శఙ్కాయామ్ "ముముక్షుర్వైశరణమహంప్రపద్యే" ఇతి శ్రుతిస్సా

రస్య విరుద్ధమవ్యవహిత మోక్షసాధనత్వంవ్యంజకాన్తరైరపిదృఢయతి మూ॥ న్యాసవిద్యోక్తోఽతిరిక్తంతపఇతికధితస్స్వధ్వరశ్చాస్యక ర్తాఽహిర్బుధ్నోవ్యఽప్యస్వాదీ దగణదివిషదా ముత్తమం గుహ్యమేతత్। సాక్షాన్మోక్షాయ చాసౌ శ్రుత ఇహతు ముధా బాధశఙ్కాగుణాఢ్యో తన్నిష్ఠోహ్యన్య నిష్ఠాన్ప్రభురతి శయితుం కోటికోట్యంశతోఽపి ॥ ఇతి. ... ॥౯॥

వ్యా॥ పూర్వోక్తం"తస్మాన్న్యాసమేషాంతపసామతిరిక్తమాహుర్విదు"వాక్యే నకథితం, "యస్సమిధే"త్యారభ్య"యోనమసాదసస్స్వధ్వర"ఇత్యుగంశే నాస్యస్వాదీత్-ఋగర్థమనుభాషతే- "సమిత్సాధనకాదీనాం యజ్ఞానాం న్యాసమాత్మనః। నమసాయోకరోద్దేవేసస్స్వధ్వరఋషిరిత"ఇతి. అగణి-దివిషదాముత్తమం గుహ్యమేతదిత్యాదిశ్రుత్యాతన్నిష్ఠఇత్యాదినా"సత్క ర్మనిరతాశుద్ధా"ఇత్యాద్యుక్తప్రపన్నప్రభావోవివృతఃయద్య"ప్యోమి త్యాత్మానంయుంజీత"ఇతి ప్రణవకరణకోన్యాసశ్రుతిః,తదనర్హాణాం తస్వరూపేపి తంత్రోక్తప్రకారస్తత్రయుజ్యతఇత్యభిప్రాయేణ తన్నిష్ఠఇ తి సామాన్యోక్తిః- శ్రుతిసిద్ధేపి ప్రపదనే సామాన్యధర్మభూతసత్య వదనాది నయూత్సర్వాధి కారత్వంచ నవిరుద్ధమ్, "సర్వస్యశరణం సుహృ"దిత్యాద్యభిప్రేతమ్. ... ... ॥

సస్తుత్యాద్యోక్తభక్త్యంగభూతప్రపత్తి ప్రశంసా పరాణ్యేతాని వా క్యాని, గుణోపసంహారపాదే ప్రపత్తేస్సర్వతన్త్రవిద్యాస్థాపనా భావాత్- అనన్యథా సిద్ధ సమాననన్యాయా భావాచ్చేతి శఙ్కాయాం పరిపదనస్య మోక్షం ప్రతి పృథగుపాయత్వోపపాదనం తత్రైవ సుస్పష్టమిత్యాహ. ... ... *

మూ॥ నానాశబ్దాదిభేదాదితితుకథయతా సూత్రకారేణ సమ్య జ్ఞాన్యసోపాసేవిధక్తేయజన హవనవబ్దచ్ఛభేదాదథాక్తాత్।ఆఖ్యారూ పాదిభేదశ్రుతిఇతరసమఃశిష్ఛిన్నోధికార శ్శిష్టపరిగ్రహ్యాదిభిస్సన్న జ్జగురితిచమధూపాసనాదౌవ్యవస్థామ్॥ఇతి. ॥౧౦॥

వ్యా॥ అభ్యాకాంక్షాత్- అనాపచారికాదిత్యర్థః, సద్విద్యాదహరవిద్యాది శబ్దభేదోపి తత్తద్గుణవిశిష్ట బ్రహ్మవిషయ ప్రత్యయ పృత్త్యభిధాయిత్వహేపణాపాద్యాఽఽహృతు యాగదాన హోమాదివత్ అపార్థాయతయైవ ఉత్పత్తేస్సిద్ధితిశ్చావ, న్యాసవిద్యేత్యాద్యా, అర్థ స్వభావాదతాత్పర్యప్రదాన సామర్థ్యవిశిష్ట పరమ కారుణికమహా నిరపేక్షర క్షకత్వరూపం, ఆదిశబ్దేన పరికర ప్రకరణయోర్గ్రహణమ్,ఇతరసమఃవిద్యాస్తరసమఃకించేత్యాది ప్రాగ్వత్తాధికారిభేదస్సూచనమ్,ఛాన్దోగ్యే తు, ప్రపద్యే బ్రహ్మత్యంగతోక్తిః సన్న్యాత స్యైవాధికా విషయభేదాసుభయాధికారయోగిమ క్వచి దన్యతరోత్తరవిరోధాత్. ॥౧౦॥

అంగత్వ మేవ ప్రపత్తేరితిపక్షం పరిహృతం, అథ స్వాతన్త్ర్యేణిమరం గత్వపక్షంపరిహరతి. ... ... *

మూ॥యత్కించిద్దీక్షణీయంలదవననిపుణైస్వస్వతోఽకించనస్య
ప్రస్పష్టంలోకదృష్ట్యా హ్యవగమితశహాపార్థనా ద్యఙ్గయోగాః।
తస్మాత్కార్ష్ణ్యంపరత్వంవ్యసనయతిపరాశ్చేక్షణా భావవాదస్సాఙ్గే
త్వష్టాఙ్గయోగన్యవహ్యాతిసయలక్షడ్విధతోపచారాః॥ ఇతి॥౧౧॥

వ్యా॥ అనగమిశః-"తిదెకోపాయతాయాఙ్షా, అపార్థితో నగోపాయేత్,శరణంచప్రపన్నానా" మిత్యాదిభిరితిశేషః, తస్మాదిత్యాదినాప్రపత్తేః పరాపేక్షానవిద్యతఇత్యస్య నిర్విషయత్వ శఙ్కాపర్యుదాసః, తథా షడ్విధేతి వచనాదాగ్నేయాది షట్కావచానుకూల్య సఙ్కల్పాది షట్కం సంభూయైకం కారణంస్యా దిత్యతోత్తరమ్, సాంగేత్యాదిత్యాది, న్యాసఃషడ్విధాఙ్గసంయుతఇతి వ్యవస్థాపక వచనానుగుణవఙ్గాఙ్గిభావసమువ్చయేన షడ్విధత్వవచనంనేయమితిభావః. ॥౧౧॥

ఏవ మఙ్గాఙ్గిభావస్సిద్ధః, తత్రాపి స్తరవైయాకులీంశమాయతి.

మూ॥ షడ్విధ్యాస్యాఙ్గినోఽఙ్గిత్వాదప్రధానజగుర వినాభావ ఛాంజిప్రపత్తేరఙ్గత్వ మచేతనత్వాభావితత్వం యదిహానిగదితంతత్ప్రసత్యుత్తరం స్యాత్। అఙ్గేష్వఙ్గిత్వవాదఫలకథనమిహ ద్వితీయమాలోక్తయ

శ్చ పాశస్త్యం తత్ర తత్ర ప్రణిదధతి తతస్సర్వ వాక్యైకక
ణ్ఠ్యమ్॥ఇతి. ... ... ॥౧౭॥

వ్యా॥ ప్రపత్త్యుత్తరదశాయాంపాత్రికూల్యస్వరజ్ఞాద్యభావేపికృతస్యో
పాయస్య నవైకల్యమ్, కిన్తు ప్రత్యవాయ పరిహారార్థం యథాస్థాం
ప్రతివిధానమేవ కార్యమ్, "తథాపుంసామవిస్రమ్భప్రపత్తిరపిచ్యు
తాభవే"దిత్యేతదపి తాత్కాలిక విస్రంభవైకల్యాభిప్రాయమ్, ఉత్తర
కాలే సతోపి విశ్వాసస్య పూర్వకృత ప్రపత్త్యంగత్వాభావేన తద్ద్వార
హేప్రపత్తిప్రత్యవనాయోగాత్; ఏవంచ బ్రహ్మాస్త్ర న్యాయదృష్టాన్తో
పన్యస్యయోగ్యాంశేద్ధాన్యస్య, అన్యథాఽతిప్రసజ్జాత్, ఏతేన, "ఉపాయా
పాయసంయోగే నిష్ఠయాహీయతేనమే"త్యేతదపిగతార్థమ్, తాత్కా
లికోపాయాపాయసంయోగస్య ప్రపత్తివిరోధిత్వేతాత్పర్యాత్, నచా
నుకూల్య సజాల్పస్యాజ్గత్వేన శరీరణాత్సజాల్పిత కరణ మప్యజ్గం త
థాశ్రుత్యభావాత్, యథాశ్రుతి సజాల్ప మాత్రస్యాజ్గత్వే సజాల్పి
తాచరణస్యాజ్గత్వకల్పనానుపపత్తేశ్చ, "ఆనుకూల్యేతరాభ్యాంశుచివినివృ
త్తిరపాయత"ఇత్యనేనాపిఅపాయనివృత్తౌ, సజాల్పవిశేషస్యతాత్కా
లికోపయోగః ప్రదృశ్యతఇత్యత్రాఽనుకూల్యశబ్దోపితత్సజాల్పపరితిపా
దనపరః, "ఆనుకూల్యస్య సజాల్ప"ఇత్యాదిసిద్ధానువాదాత్, నచోపా
యాపాయే త్యాదౌ ప్రపత్తినిష్ఠాహానిర్వివక్షితా। కిన్తూపాయత్యాగవి
శిష్టమధ్యనువృత్తిహానిఃవిశేషణాభావేపిహివిశిష్టాభావస్సిధ్యతి, అత
ఏవహి తత్ర "అపాయసంస్లవేసద్యఃపాయశ్చిత్తంసమాచరేత్" ఇ
త్యాదినా తావన్మాత్రనిమిత్తం ప్రాయశ్చిత్తమేవవిధీయతే, నతు పూ
ర్వకృతాం ప్రపత్తిం ప్రత్యుతా మధిపేత్యతత్సలార్థం పునఃప్రపత్తిః॥

ప్రస్తుత ముఖ్యోపచార ప్రయోగవ్యవస్థాపనాయ ప్రపత్తిలక్షణం
శోధయతి. ... ... *

మూ॥ రక్షాపేక్షాస్వసాహ్యప్రణయవతిభరన్యాసఆజ్ఞాది దక్షే
దృష్టానాత్రిప్రపత్తివ్యవహృతిరిహతన్మేళనేలక్షణంస్యాత్। గే

హాగత్యాదిమాత్రే నిపతతుశరణాగత్యభిఖ్యో పచారాద్వా
నైకార్థభావాచ్ఛవతిహివివిధపాలనీయస్వహేతుః॥ ఇతి॥౧౩॥

వ్యా॥ ప్రణయోఽత్రయాజ్ఞా, ఆదిశబ్దేనభృతిదానాది సఙ్గ్రహః అనే కార్థభావాచ్ఛరణంశబ్దస్యానేకార్థకూషత్వాన్నకర్తృకః. పరివదనమూపత్వా ద్భావేపి కేషాంచిత్ ప్రహాగమనాదీనాం రమ్యతా హేతుత్వం ప్రసిద్ధ మిత్యభిప్రేత్యభవతిచేత్యాదికముక్తమ్. ... ... ౧౩॥

ఏవం లౌకిక వైదికసర్వ పరిపన్థీనాం సాధారణరూప ముక్తమ్, అథ మోక్షైకప్రయోజనాయాం ప్రపత్తౌ సర్వనివృత్తిధర్మసాధారణంస్వాధా వికపరశేషత్వానుసన్ధానాది రూపంవిశేషమాహ.

మూ॥ ఆత్మాత్మీయస్వరూపంస్వసనమనుగతంయావదర్థంముము
క్షోస్తత్ప్రజ్ఞానాత్మకంతత్ప్రథమమధవిధేస్సాన్వయదుపాయేసమేతం।
నైజార్యాఖ్యే ప్రముద్రే ప్యనుపజతి లఘవ్యర్థనా హేతుభావా
త్సావభీష్టాఽనన్య సాధ్యా వధిరిహతు భర న్యాసభాగోఽఙ్గి
భూతః॥ ఇతి. ... ... ॥౧౪॥

వ్యా॥ ఆస్మీయముపాయఫలాది, ఆత్మాచాత్మీయాచేతి యావన్తోఽర్థా స్సన్తిప్రమాణసిద్ధాస్తావతాంస్తేషాం భగవచ్ఛేషత్వానుసన్ధానం కా ర్యమ్, తచ్చానుసన్ధాన ముపాయదశాయామపి నివృత్తిధర్మ స్వభావా దనువర్తతే, ఇహచాముత్రచ స్వయం ప్రయోజనే నైజార్యేస్వతఏవ భవతి,అఙ్గి భూతభరన్యాసాంశస్తునయావదర్థమ్,కిన్తు యథాలోకం యా వదనన్యసాధ్యం స్వాభీష్టం తావత్యేవభవతీత్యర్థః॥ ॥౧౪॥

సర్వేశక్తౌ భరన్యస్యత స్సర్వేశ్వర్మత్యాగ వచనాచ్ఛాస్త్రాశ్రీమాది ధ ర్మరూపమాజ్ఞానైజార్యం తదనువిద్ధమనుజ్ఞానైజార్యంచ నస్యాతా మిత్యత్రాహ. ... ... *

మూ॥ న్యాసాదేశేమధర్మత్యజనవచనతోఽకించనాధిక్రియోక్తా
కాప్యన్యాంవాంగముక్తం భజనవదితరాపేక్షణంవా వ్యవోధమ్।

దుస్సాధేచ్ఛేచ్ఛ్యమావాక్వచిదుపశమితావన్యసమ్మేళనేవాబ్రీహ్యా
ప్రన్యాయఉక్తస్తదిహనవిహతోధర్మఆజ్ఞాదిసిద్ధఇతి. ॥౧౫॥

వ్యా॥ క్వచి-చ్చాపలాదశక్యప్రవృత్తే కస్మింశ్చిదధికారిణి-అన్యశమ్మేళనే. ప్రపత్త్యంగవ్యతిరిక్తానాం తదర్థతయా స్వీకృతా తత్తస్మాద్దత్తఃసర్వధర్మాణాం స్వరూపత్యాగస్య పరిత్యజ్యత్వా భావాత్తేషాంప్రపత్త్యర్థత్వేనానుపాదానాచ్ఛేత్యర్థః, సర్వధర్మత్యాగవచనస్యాతత్ర సర్వావిరుద్ధేష్వర్థాన్తరేషు సంభవత్సు తద్విపరీతార్థకల్పనం నయుక్తమితి భావః, ఏతేనాలేపకాదివాక్యాశ్చప్రతిక్షిప్తాః. ॥౧౫॥

నను యది ప్రపత్తిరుపాయస్యాత్తదాహితస్యాంగిత్వం కేషాంచిదఙ్గత్వంచ వక్తవ్యమ్, సాతుతత్తద్వాక్యేషూపాయతయోక్తస్య శరణ్యస్య విశేషణతయా ప్రయుక్తైరేకశబ్దైరుపాయబుధ్యనర్హత్వేనవ్యవచ్ఛిద్యతే, తస్తాత్పారోక్ష్యోక్తంసర్వమయుక్తమిత్యతాహ.

మూ॥ అచేష్టం స్వప్రవృత్తిం తదనుగుణగుణాద్యన్వితం స్వంముకున్దోమామిత్యనేనైకశబ్దంవదతి తదుచితంతత్ర్పతాత్పర్యమూహ్యమ్। తత్పాదస్య పాపనైక్యం సకలఫలదతాం న్యాసతోన్యాసపేక్షాం పాధానాద్యంచకించిత్పరిధయతు సపరంశ్రీసఖేముక్త్యుపాయే ॥ ఇతి. ॥౧౬॥

వ్యా॥ తద్విధ్యనురోధేన నేతవ్యత్వాదితిభావః, అన్యథా వ్యుపపన్నంసిద్ధోపాయనైర్వ్యం ప్రపత్తేస్తత్పరిసాదోపాయత్వం నవిరుధ్యాదితిభావః, ఏవం నిర్విశేషాద్వైత బుద్ధివిధానాదిపక్షాశ్చాత్ర నిరస్తా వేదితవ్యాః. ... ... ॥౧౬॥

ఉక్తార్థస్థిరీకరణాయ సామాన్యత ఉపాయశబ్దార్థం సిద్ధసాధ్యోపాయవిశేషాతత్పరియోజనంచ విభజతే.

మూ॥ స్వాభీష్టప్రాప్తిహేతుస్స్వయమిహపురుషైస్స్వీకృతస్యాదుపాయశ్శాస్త్రేషూక్తేచసిద్ధస్సపునరుభయథా సిద్ధసా

ధ్యప్రభేదాత్ । సిద్ధోపాయస్తుముక్తానవధికదయ శ్శీసఖ స్స
ర్వశక్తి స్సాన్నిధ్యోపాయస్తు భక్తిన్యసన మితి పృథక్తత్ఫలో కార
సిద్ధ్యై॥ ఇతి ... ... ॥౧౭॥

వ్యా॥సమర్థితమేవ సాఙ్గభరన్యాసంయథావదనుష్ఠానాయ ముఖభేదేన
శిక్షయన్ తద్విషయం కర్తవ్యశేషంనా స్తీత్యాహ. ... *

మూ॥ అత్యన్తాశ్చిన్తో॒హంత్వదుపచరణత స్సన్నిమృత్తో॒ద్య
నాథత్వ త్పేవై కా న్తధీస్సా ర్యంత్వమసిశరణమిత్యధ్యవస్యామి గా
ఢమ్ । త్వంమేగోపాయి తాస్యా స్త్వయినిహితభరో న్యే వ్యవమి
త్యర్పితాత్మా యస్సై న్యస్యస్తభార స్సకృదితితు సదానపాయ
స్యైతదర్థమ్ ॥ ఇతి, ... ॥౧౮॥

వ్యా॥ యస్సై న్యప్రయోజనాయేతిశేషః. సకృదిత్యనేన ఉపాసనవదా
వృత్తిసాపేక్షత్వం నా స్తీత్యుచ్యతే. సకృత్కృత శాస్త్రార్థ ఇత్యస్యా
ప్యపవాదోనా స్తి. ప్రత్యుత "సకృదేవే" త్యాదిధిరనుగ్రాహ్యేవ.
సదా- యావత్ఫలప్రాప్తిరిత్యర్థః. నను న్యాసనిష్ఠమేవ "తస్సై న్యవం
విదుష" ఇతి పరామృశ్య తత్కర్తవ్యత్వేన పురుషవిద్యాఽఽమ్నా
తా. సాచ "యన్మరణం తదవభృథ" ఇత్యన్తా యజ్ఞదృష్టిరూపాచ,
అతోయావజ్జీవం తదర్థం కర్తవ్యస్య విధీయమానత్వాన్నప్రయోజ్యేది
త్యనుపపన్నమ్, మైవమ్, తత్రాపిహిన్యస్తభరస్య కర్తవ్యాన్తరనైరపే
క్ష్యమేవవివక్షితమ్, యదితు ప్రస్తుతవిద్యాజ్ఞతయాఽత్ర యజ్ఞక్లృప్తిర్వి
ధీయతే తస్మి న్దర్శపూర్ణ మాసాదీనాం క్లృప్తిర్నవాచ్యా, తేషాం య
జ్ఞోపయోగిత్వాభావాత్. అనుగతపూర్వతదన్వితయజ్ఞా న్తరకల్పనమనే
కశాస్త్రార్థ దృష్టివిధించ కల్పనాచ్చాత్యన్త గౌరవోపహితమ్, ఏకస్యా
వభృథాత్పూర్వమన్యేషాం క్లృప్తిశ్చానుపపన్నా, తస్మాత్ "ఏవంశరణ
మభ్యేత్యభగవ న్తంసుదర్శనమ్ అనుష్ఠితక్రతుశతోభవత్యేవనసంశయః"

ఇతివద్యజ్ఞాదికం సర్వమస్యస్వతస్సమ్పన్నం భవతీతిస్తుతిమాత్రే తాత్పర్యం గ్రాహ్యమ్, శారీరక భాష్యమపి ఏతదవిరోధేన భావ్యమ్. ॥౧౪॥

కృతకృత్య సోత్తరదశాయాం స్వాధికారానుగుణంతాత్కాల్యం స్వతన్త్రవిధిప్రాప్తం కర్తవ్యమనుసన్ధేయం ప్రార్థనీయంచ. సంగృహ్ణాతి॥

మూ॥ త్యక్తోపాయాన్యపాయానపిపరమజహన్మధ్యమాం స్వాపవృత్తిం ప్రాయశ్చిత్తంచయోగ్యం విగతగుణతఓర్ద్వన్ద్వవాత్యాంతితిక్షుఃభక్తిజ్ఞానాదివృద్ధింపరిచరణబుణాన్సత్సమృద్ధించయుక్త్యానిత్యంయాచేదనన్య స్తదపిభగవత స్తస్యయాద్వాఽఽప్రవర్గాత్ ॥ ఇతి, ... ॥౧౯॥

వ్యా॥ ఉపాయాన్- కామ్యధర్మాన్, అపాయాన్- ప్రత్యవాయహేతూన్, పరమ్-పరిపత్యుత్తరకాలమ్, మధ్యమామ్- ఆపాయోపాయవర్గానన్వితామ్, స్వాపవృత్తిమ్- నిత్యరూపాం తత్సమాన నైమిత్తికరూపాంచవృత్తిమ్, "అపాయ సన్ప్లవే సద్యఃప్రాయశ్చిత్తం సమాచరేత్ । ప్రాయశ్చిత్తమిదంసాత్ర యత్పునశ్శరణం వ్రజే" దిత్యుక్తమాహ- ప్రాయశ్చిత్తంచ యోగ్యమితి= అజహదిత్యనుషజ్యతే. "దేవర్షిభూతాత్మనృణాం పితృణాం నకింకరోనాయ మృణీచరాజ" న్నిత్యాద్యుక్తం సూచయతి- (విగతఋణతతి) రితి= బ్రహ్మచర్యాదిభిరపాకర్తవ్యం భగవత్ప్రీపన్నస్య ప్రపత్తైవకృతం దేవయజ్ఞాదికర్తవ్యమస్య మధ్యమవృత్త్యనుప్రవిష్టం నైఋర్యమితిభావఃకి, ద్వన్ద్వతితిక్షావచనం ప్రారబ్ధకర్మక్షయజనిత ప్రీతిసూచక మవ్యాకుల నైఋర్యోపాదానార్థంచ, పరిచరణగుణాన్ - నైఋర్యోపకరణ భూతాన్గన్ధపుష్పాదీన్, యద్వా - ఫలసఙ్గత్యాగాదీన్. సత్సమృద్ధిరపి,నైఋర్యానుపయుక్తా నైవయాచేదిత్యభిప్రాయేణ యుక్తేత్యుక్తమ్, భగవత ఇత్యాదినా దేవతాన్తరేభ్యస్తదీయేభ్యశ్చ భక్త్యాదికమపి నయాచ్యమితి సూచ్యతే. ... ... ॥౧౯॥

ఉక్తప్రకారస్యాధికారిణ స్సాన్వభిమతకాలే పరమఫల
ప్రాప్తిమాహ- ... ... *

మూ॥ ఆజ్ఞాకైంకర్యవృత్తిప్వనఘ గురుజనప్రకీయా నేమివృ
త్తిస్సాన్వష్ఠానుజ్ఞాతసేవా విధిపుచశకనే యావదిష్టం పరివృ
త్తిః। కర్మప్రారబ్ధకార్యం ప్రపదనమహిమ ధ్వస్తశేషంద్విరూ
పం భుక్త్వా స్వాభీష్టకాలే విశతి భగవతర్ది పాదమూలం
ప్రపన్నః॥ ఇతి, ... ॥౨౦॥

వ్యా॥ ప్రపత్త్యనన్తరమాత్మభావేపి "విహితత్వాచ్చాశ్రమకర్మాపి"
ఇతి న్యాయేన స్వతన్త్రాధికారసిద్ధేశ్శక్తస్యాస్య కర్తవ్యమాజ్ఞాకైజ్క-
ర్యం-అకరణే ప్రత్యవాయరహిత మనుజ్ఞాకైజ్కర్యం ద్విరూపమితి
పుణ్యపాపరూపమిత్యర్థః. ... ... ॥౨౦॥

పరమపురుషార్థసాధినీం భగవత్ప్రాప్తిం ప్రమాణతర్ది ప్రభావతర్ది
ప్రవక్తృతశ్చ విశింషన్ తద్విషయ గ్రన్థనిర్మాణ ప్రయోజనంచ ప్రతి
పాదయతి. ... ... *

మూ॥ శ్రుత్యాస్మృత్యాదిభిశ్చ స్వయమిహభగవ ద్వాక్యవ
ైకశ్యసిద్ధాం స్వాతన్త్ర్యైకపారతన్త్ర్యస్య నితరగతిభిస్సద్భి
రాస్థీయమానామ్। వేదాన్తాచార్యఇత్థం వివిధ గురుజన గ్రన్థ
సంవాదవత్యా వింశత్యా న్యాసవిద్యాం వ్యవృణుతసుధియాం
శ్రేయసేవేజ్కటేశః॥ ఇతి, ... ॥౨౧॥

వ్యా॥ "యోబ్రహ్మాణం విదధాతిపూర్వ" మిత్యాదికయా శ్రుత్యా
దేవానాం దానవానాంచ-శరణ్యం శరణంచవామ్- శరణం త్వాంప్ర
పన్నాయే- ధ్యానయోగవివర్జితాః, ఇతిస్మృత్యాదిభిః, "స్థితేమనసి
సుస్థిరే- సకృదేవ ప్రపన్నాయ- సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య" ఇత్యాదిభి
ర్భగవద్వాక్యైకశ్యసిద్ధామ్- ప్రమితామిత్యర్థః, ఆప్తతమత్వ సూచనా
యాత్ర భగవచ్ఛబ్దః, స్వాతన్త్ర్యైకపారతన్త్ర్యేపి అవ్యవధానేన

వ్యవధానేన వాముక్తిసాధనత్వేన యదా- స్వతన్త్రాజ్ఞస్య వివాదేఽపీ
త్యర్థః, గురుజనగరిష్ఠాః- స్తోత్రగద్యాదయః. ... ॥౨౧॥

ఉక్తముపాయం సుగ్రహణాయ స్వానుస్థానముఖేన నిగమయతి.

మూ ॥ సంసారావర్తవేగప్రశమనశుభదృగ్దేశికస్త్వత్ప్రతిష్ఠో
హం సన్త్యక్తాన్యైరుపాయైరనుచితచరితే ష్వద్యశాన్తాభి
సన్ధిః । నిశ్శఙ్కస్తత్త్వదృష్ట్యా నిరవధికదయం పాహ్యసంరక్ష
కంత్వాం న్యస్యన్నధత్వాత్పదపద్మే వరద నిజభరం నిర్భరో నిర్భ
యోఽస్మి ॥ ఇతి, ... ॥౨౨॥

వ్యా॥ అత్ర సర్వశక్తౌ పరమకారుణికే సర్వాభిమత వరప్రదేస్మ స్ప
ఙ్గత్వాన్నిర్భరత్వే నిర్భయత్వసిద్ధిః, అయమత్రముముక్షోరనుశాసనీయ
సఙ్గ్రహః, సదాచార్యోపసత్తిపూర్వకం సమ్యక్జ్ఞానం సమ్యగ్భక్తి
రుతరోపాయాన్తర నిష్పాతనాద్యనుగుణ జ్ఞానశక్తివిశేషాన్నిర్విణ్ణస్య వి
శేషతశ్చ సకృత్కర్తవ్య లఘూపాయ పరామర్శేన ప్రత్యవస్థాపితస్య ఫల
సఙ్గికర్మతాత్వాదిత్యాగయుక్త సాఙ్గభరన్యాసేన కృతకృత్య స్సన్వికృత
భరం శరణ్యం శ్రీయఃపతిమవలోక్య నిర్భరోనిశ్చయశ్చ స్వయంప్ర
యోజన వైఖర్యేణ సుఖంవర్తేత, ఇతి. ... ॥౨౩॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
న్యాసవింశతేర్వ్యాఖ్యా సమాప్తా.

కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

న్యాస తిలకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదాహృది॥

పాయాద్రిపదనేపుంసాం పౌనరుక్త్యం నివారయన్ । హస్తశ్శ్రీరఙ్గభర్తుర్మా మవ్యాదభయముద్రితః ॥౧॥ ఆనాదేస్సిస్మ్రోదురితజలధేర్యన్నిరుపమం విదుషి పాయశ్చిత్తంయమురఘూ ధురీణాశయవిదిః। తదారమ్భేతస్యాగిరమవదధానేన మనసాప్రపద్యేతామేకాంశ్రీయ మఖిలనాథస్యమహిషీమ్ ॥౨॥ మహేన్ద్రాగ్నివిష్ణుప్రభృతిమమహత్త్వ ప్రభృతివత్ప్రవితత్యేతత్త్వేపరిణమిత వైశిష్ట్యవిభవామ్ । అధృష్య త్వంధూతాత్వాకమితురభిగమ్యత్వజననీం శ్రియంశీతాపాఙ్గామహమ శరణోయామిశరణమ్॥ ౩॥స్వతస్సిద్ధశ్రీమానమితగుణభూమా కరుణయా విధాయ ప్రహ్లాదీన్వితరతినిజావేశమపియః । పరిత్రాత్యాసాక్షాద్వాభజనశిరసావాఽపిసులభంముముక్షుం ర్దేవేశంతమహమధిగచ్ఛామిశరణమ్॥ ౪ ॥ బృన్దానియస్య వశయస్వైజ సున్దరీణాం బృన్దావనాన్తరభువాం సులభోబభూవ । శ్రీమానశేష జనసఙ్గ్రహణాయశేతె రఙ్గేభుజఙ్గశయనేసమహాభుజఙ్గః ॥ ౫ ॥ రఙ్గా స్తీర్ణభుజఙ్గభఙ్గవపుషః పర్యఙ్కవర్యంగతో సర్గస్థిత్యవసానకేళి రసికా తౌదమ్పతీనదిపతి । నాభీపఙ్కజశాయినశ్శ్రితసుఖై రన్యోన్యబద్ధస్పృహౌ డిమ్బస్యామ్బుజసమ్భవస్యవచనైరోంతత్సదిత్యాదిభిః॥౬॥ ఘనకరుణారసాఘభరితాం పరితాపహరాంనయనమహశ్చటాం మయితరజ్ఞ యరఙ్గపతే । దురితహుతాశన స్ఫురిత దుర్మదదుర్నిమమీ మలినితవిశ్వసాధదురపహ్నవవర్ణసుధామ్॥

దుర్మోచోద్భట కర్మకోటినిబిడో ప్యాజేశ వశ్యీకృతో బాహ్యైర్వై
వవిమోహితోఽస్మికుదృశాం పక్షేర్మవిట్‌భితః । యోమాహానసికో
మహాన్యతిపతే క్లీతశ్చతత్పాత్రజా నాచార్యానితి రజ్జధుర్య మయితే
స్వల్పావశిష్టోభరః ॥౪॥ త్వన్మాచారైర్వినిహితభరా స్తావకారజ్ఞనా
ధ త్వత్పైర్‌ంకర్యప్రవణమనస స్త్వద్గుణాస్వాదమత్తాః।త్వయ్యేకస్మిన్న
పివిజహతోముక్తవత్సాధనత్వం త్వచ్ఛేషత్వస్వరసరసికా స్సారయో
మేస్వదన్తామ్ ॥౫॥ ఆర్తేష్వాశుఫలాతదన్యవిషయే ష్వుచ్ఛిన్నదేహా స్త
రా వహ్న్యదేరనపేక్షణాత్తనుభృతాం సత్యాదివద్వ్యాపినీ । శ్రీర
జ్ఞేశ్వరయావదాత్మనియత త్వత్పారతన్త్ర్యాచితా త్వయ్యేవత్వదుపా
యత్వధీరపిహితస్వోపాయభావాఽస్తుమే॥ ౧౦॥ కల్పస్తోమేస్యపా స్తత్వది
తరగతయశ్చక్తిధీభక్తిభూమ్నా రజ్జేశప్రీతికూల్యత్రుటణపరిణమం ని
ర్విఘాతానుకూల్యాః । త్రాతారంత్వామభేద్యాచ్ఛరణవరణతో నా
ధనిర్విఘ్నయన్త స్తవన్నిష్పత్తరక్షాం ప్రతిరభసజుషస్స వపృవృత్తిం
త్యజన్తి ॥౧౧॥ త్యక్తోపాయవ్యపాయాం స్తదుభయకరణే సత్పిపాక్షా
నుతాచాభూయోఽపిత్వత్ప్రీపత్యాప్రశమితకలుషాన్ హన్తసర్వం
సహస్వమ్। రజ్జిన్న్యాస్యన్త రజ్జాఖిల జనహితతాగోచరత్వన్నిదేశ
ప్రీతిపాత్రస్వవర్ణాశ్రమ శుభచరితానాపిసిధన్యాననన్యాన్ ॥౧౩॥ శో
కాస్పదాంశమధనాశ్రయతాంభవాబ్ధేరాగాస్పదాం శసహజం నరు
ణన్నిదుఃఖిమ్ । నోచేదమీజగతి రజ్జధురీణభూయాఃక్రోదిష్ఠభోగరసి
కాస్తవనస్మరేయుః ॥౧౩॥ హేతుర్వైధేవిమర్శే భజనవదితరత్రాంత్వ
న్నిష్ఠానకాలే వేద్యస్తవదూపభేదోవిధఇహ సతూపాసనా న్యానపేక్షః । రజ్జిన్ పారబ్ధభజ్జా త్ఫలమధిక మనావృత్తిరుక్తిప్రవాన్య
న్యానాశబ్దాదిభేదాత్పదనభజనేసూచితే సూత్రికారైః ॥౧౪॥
భక్తారజ్జపతేయథాశ్వలుపశు చ్ఛాగాదివద్వేదన ధ్యానోపాసనదర్శనా
దివచసా మిచ్ఛన్త్యభిన్నార్థతామ్ । వ్యాప్యైక్యాచ్ఛరణాగతిప్రపదన
త్యాగాత్మనిక్షేపణ న్యాసాద్యేహ తథైవతన్త్రనిపుణైః పర్యాయతా

స్మర్యతే ॥౧౪॥ విశ్వాసాయాసభూమ్నో ర్న్యసనభజనయో ర్ధారణే కావిశేష స్తత్సద్భావేఽపిధర్మా స్తరఇవఘటతే కర్తృభేదా ద్వికల్పాః। తత్సేవాదారజ్జశాయిన్నసితరగతితా ద్యుత్తశోకాతిరేకా త్సద్విద్యాదా వికల్పస్త్వభిమతిభిదయా తేనతత్తై ర్నికరాశ్యమ్ ॥౧౬॥ ధ్రువమధికృతి భేదాత్కర్మవద్రజ్జవాసి స్ఫలతిఫలమనేకం త్వత్పదేభక్తిరేకా । శరణ వరణవాంఛీసర్వహేతు స్తథాసా కృపణ భజననిష్ఠా బుద్ధిదౌర్బల్యకా ష్ఠా ॥౧౭॥ కర్తవ్యంసకృదేవహ న్తకలుషం సర్వంతతోనశ్యతి బ్రహ్మా శాదిసుదుర్లభం పదమపి ప్రాస్యంమయాఁద్రాగితి । విశ్వాసప్రతిబన్ధచి న్తనమిదం పర్యస్యతిన్యస్యతాం రజ్జాధీశరమాపతిత్వ సుభగం నారా ణత్వంతవ ॥౧౮॥ ధీకర్మభక్తిరసికస్యతదాత్మశక్త్యా రజ్జోశభావకలుష ప్రణతిద్వయోక్తేః । మన్యేబలంప్రబలదుష్కృత శాలినోమే త్వన్మూల దేశికకటాక్షనిపాతమాత్యమ్ ॥౧౯॥ అన్ధోఽనన్ధగ్రహఁవశగో యాతిర జ్జోశయద్వ త్పజ్ఞురౌకాకుహరనిహితోసియతే నావికేన । భుజ్యోభో గానవిదితనృపస్యావకస్యాగ్బలాది స్తవ్యత్సమ్పాప్తా పరిభవతితధాదే శికోమేదయాళుః ॥౨౦॥ ఉక్తా వ్యధనంజయవిభీషణలక్ష్యయాతే ప్రత్యా య్యలక్ష్మణమునేర్బవతావితీర్ణమ్। శుశ్రావవరంతదనుబన్ధ మదావలి ప్తే నిత్యంప్రసీదభగవన్మయిరజ్జనాథ ॥౨౧॥ సకృదపివినతానాం సర్వ దేసర్వదేహిన్యపనిషదభిధేయే భాగధేయేవిధేయే । విరమణినకదాచి న్మోహతోహాహతోఽహంవిషమవిషయచిన్తామేదురామేదురాశా॥౨౨॥ యావజ్జీవంజగతినియతా దేహయాత్రాభవిత్రీ శక్తాస్సర్వే త్రిచతుర దినన్లానభోగానభోగాః । దత్తేరజ్జోర్నిజమపిపదం దేశికాదేశకాఙ్క్షీ కింతే చిన్తేపరమభిమతం భద్యసేయత్పునస్త్వమ్ ॥౨౩॥ అపిమహురపరా ద్ధైకప్రకమ్పాన్యనుకమ్పే వహతిమహతిరోగశ్లేష్మబన్ధంముక్తే । మదకలుషనుసీమా వజ్రలేపావలేపా ననుగుణయితుమీహే నప్రభోనపి భూతాత్ ॥౨౪॥ మాతర్భారతిముంచమానషచటూన్హేదేహలుబ్ధై రలం లబ్ధచ్ఛార దురాసికాపరిభవై స్తోషంజుషేధామనః । వాచస్సీ

మనిరజ్జధామనియమా నన్దోన్మదూఢమని స్వామిన్యాత్మనివేజ్యటేశ్వర
రకవే స్నేవానార్పితోఽయంభరః ॥ ౨౫ ॥ దాస్యంలాస్యవతాసుమత్స్య
మనసా రజ్జేశ్వరత్వత్పదె నిత్యంకింకరవాణ్యహంనతుపునది కుర్యాంక
దర్యాశ్రయమ్ । మీలచ్చక్షుషివేల్లితభ్రుణిముఃఖ ర్వత్తావమానాతురే
భీమేకస్యచిదాఢ్యకస్యవదనే భిక్షోవిలక్షాందృశమ్ ॥ ౨౬ ॥ త్వయ్యేకాజ్ఞ
లికిజ్యటేతనుభృతాం నిర్వ్యాజసర్వంసహే కల్యాణాత్మనిరజ్జనాంధక
మలా కాన్తేచుకుర్దేస్థితే । స్వామిన్పాహిదయస్వదేహికుశలం జీవప్ర
భోభావయేత్యాలాపానవలేపిమ ప్రలపితం జిహ్రేతిజిహ్వామమ ॥ ౨౭ ॥
త్వయిసతిరజ్జధుర్యశరణాగతకామదుఘే నిరవధికప్రవాహ కరుణా ప
రిణాహవతి । పరిమితదేశకాలఫలదా స్ఫలదాకృతికానర్ధమధికుర్మ
హేపిధిషివ ప్రముఖానముకాక్ ॥ ౨౮ ॥ ఓమిత్యభ్యుపగమ్యరజ్జనృపతే
నాన్యోచితాంశేషతాం స్వాతన్త్ర్యాదిమయాం వ్యపోహ్యమహతీ మా
ద్యానువిద్యాస్థితిమ్ । నిత్యాస్వప్నవ విసీమభూమగుణయో ర్యాయామ
నాయాసత స్నేవాసమ్పద మిన్దిరేశయువయో రైకాన్తి కాత్యన్తికీమ్ ॥
౨౯ ॥ ఆచార్యాద్రజ్జధుర్య ద్వయసమధిగమే లబ్ధసత్త్వం తదాత్వే ఖి
ల్లిష్టాక్లిష్టపూర్వోత్తర దురిత భరంయూపితారబ్ధదేహమ్ । నీతంత్వత్పైక
న్తవ్యవావానిరవధికదయో ద్భూతభోగాదిరూపం త్వద్భోగైకస్వభో
గందయితమనుచిరం త్వత్కృతేమాంకురుష్వ ॥ ౩౦ ॥ విధానంరజ్జేశాద
ధిగతవతో వేజ్యటకవేస్సుధద్వర్ణం వక్త్రేపరికలయతాం న్యాసతి
లకమ్ । ఇహముత్రాప్యేష పణితజనచిన్తామణి గిరిస్సవిపర్యజ్యటే సే
వాంచినితఫణి పర్యజ్యటసికః ॥ ... ... ॥ ౩౧ ॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేజ్యటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
న్యాసతిలకం సమాప్తమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః ॥

శ్రీ మైన మః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

షోడశాయుధస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః * సన్నిధత్తాం సచాహ్వయి॥

స్వసఙ్కల్ప కలాకల్పై రాయుధైః రాయుధేశ్వరః । జుష్ట షోడశ భిర్దివ్యై ర్వృషశైలాం నదిపరఃపుమాన్ ॥౧॥ యదాయత్తం జగచ్చక్రం కాలచక్రం చ శాశ్వతమ్ । పాతునస్తత్పరం చక్రం చక్రరూపస్య చక్రిణః॥ యత్ప్రేషితైస్తిగ్మధారైః దృఢమూలపరశులాఞ్ఛనాః । సదివ్యో హేతి రాజన్యపరశుర్నిపరిపాతునః ॥౩॥ హేలయా హేతి రాజేన యస్మిన్దైత్యాస్సముద్గతే । శకున్తాఇవధావన్తిసకున్తనిపాలయేతనః ॥౪॥ దైత్యదానవముఖ్యానాం దణ్డ్యానాం యేనదణ్డనమ్ । హేతిదణ్డేశదణ్డోసా వస్మాకం దణ్డయేద్విషః ॥ ౫ ॥ అనన్యాన్వయభక్తానాం రున్ధన్నాశా మతఙ్గజాన్ । అనఙ్కుశవిహారోనదిపాతు హేతీశ్వరాఙ్కుశః ॥౬ ॥ సమ్బాధయనలభాయ న్తేయత్రపాపాని దేహినామ్ । సపాతుశతవక్త్రాగ్ని హేతిర్హేతీశ్వరస్యనః ॥౭॥ అవిద్యాంస్వప్నికాశేన విద్యారూపశ్చినత్తినః । సనుదర్శన నిస్త్రింశస్సానునస్తత్త్వదర్శనమ్ ॥౮॥ క్రియాశక్తిగుణోవిష్ణోర్భవత్యతిశక్తిమాన్ । అకుణ్ఠశక్తిస్సాశక్తిరశక్తింవారయేత్తునః ॥౯॥ తారతమ్యంయస్య సంస్థానే శబ్దేచపరిదృశ్యతే । ప్రభోర్దివ్యహరణేన్ద్రస్య పాఞ్చజన్యస్సపాతునః ॥౧౦॥ యంసాత్వికమహంకార మామనన్త్యృషయోయకమ్ । అవ్యాన్నశ్చక్రిరూపస్య తద్ధనుశ్శార్ఙ్గధన్వనః ॥౧౧॥ ఆయుధైర్దివ్యమేనైవ విశ్వసర్గోవిముచ్యతే । సనస్సాదర్శనఃకుర్యాత్పాశదిపాశవిమోచనమ్ ॥౧౨॥ విహారోధనదేవస్యవిశ్వక్షేత్రకృషీవలః । వ్యజ్యతేఽనేనసీరేణనాసీరవిజయోఽస్తువః ॥ ౧౩ ॥ ఆయుధానామహంవన్ద్రమిత్యగీయతయస్సనః । అవ్యాద్దేశికవర్యోఽయం ద

ధీచక్షుస్సిసముస్సవః ॥౧౪॥ విశ్వసంహృతిశక్తిర్యావిశ్రాంతాబుద్ధిరూపిణీ। సా
నస్సాదర్శనీభూయాద్భయప్రశమనీగదా ॥ ౧౫ ॥ యాత్వత్తిక్రోదశాలి
త్వంముసలోయేరతేనసః । హేతీశముసలేనాశుభిద్యతాంమోహమూస
లమ్ ॥౧౬॥ శూలివృష్ణనోర్వాచ్యోయేనశూలయతిద్విషః । భవతాం
తేనభవతా త్రిశూలేనవిశూలితా ॥౧౭ ॥ అస్త్రగ్రామస్య కృత్స్నస్య
పరిసూతిం యంపరిచక్షతే । సోఽవ్యాత్సుదర్శనోవిశ్వనాయుర్వైష్ణోడ
శాయుధః ॥౧౮॥ శ్రీమద్వేఙ్కటనాథేన శ్రేయసేభూయసేసతామ్।
కృతేయమాయుడేంద్రస్యషోడశాయుధసంస్తుతిః॥ ॥౧౯॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
షోడశాయుధస్తుతిస్సమ్పూర్ణా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
సుదర్శనాష్టకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

ప్రతిభటశ్రేణిభీషణ పరగుణస్తోమభూషణ, జనిభయస్థానతారణజ
గదవస్థానకారణ,నిఖిలదుష్కర్మకర్శన నిగమ సద్ధర్మదర్శన,జయజయ
శ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౧ ॥ శుభజగదుద్భూమండన సురజన
తాసఖణ్డన,శతమఖబ్రహ్మవన్దితశతపథబ్రహ్మనన్దిన,ప్రథితవిద్వత్ప్రకీర్తిత
భజదహిర్బుధ్న్యలక్షిత,జయజయశ్రీసుదర్శనజయజయశ్రీసుదర్శన॥౨॥
నిజపదప్రీతసర్గణ నిరవధస్ఫీతషడ్గుణ నిగమ నిర్వూఢవైభవ నిజ పర
వ్యూహవైభవ,హరిహయజ్యేష్ఠచారణహరపురప్లోషకారణ,జయజయ
శ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౩॥ స్ఫుటతటిజ్జాల పిఞ్జర పృథుత
రజ్వాలపఞ్జర,పరిగతపరిత్నవిగ్రహ పటుతరప్రజ్ఞనుర్గ్రహ,ఉపహరణ

గ్రామమణ్డిత పరిజనత్రాణపణ్డిత,జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయ శ్రీ
సుదర్శన ॥౪॥ భువనతేజస్త్రయీమయ సవనతేజస్త్రయీమయ,నిరవ
ధిస్వాదుచిన్మయ నిఖిలశక్తేజగన్మయ,అమితవిశ్వక్రియామయ శమితవి
ఘ్నవ్యూహమయ,జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయ శ్రీసుదర్శన ॥౫॥ మ
హిత సమ్పత్క్షితక్షర విహితసమ్పత్షడక్షర,షడరచక్రప్రతిష్ఠితసకలతత్వ
ప్రతిష్ఠిత, వివిధసజ్కల్పకల్పక విబుధసజ్కల్పకల్పక,జయజయశ్రీసుద
ర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥ ౬ ॥ ప్రతిముఖాలీఢ బన్ధుర పృథుమహా
హేతిదన్తుర,వికటమాలాపరిష్కృత వివిధమాయాబహిష్కృత,స్థిరమ
హాయన్త్రయన్త్రిత దృఢదయాయన్త్రయన్త్రిత, జయజయ శ్రీసుద
ర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౭॥ దనుజవిస్తారకర్తన దనుజ విద్యావిక
ర్తన, జనితమిసావికర్తన జగదవిద్యానికర్తన,అమరదృష్టస్వవిక్రమస
మరజుష్టభూమికామ్య,జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౮॥
ద్విచతుష్కమిదం ప్రభూతసారం పరతాంవేజ్కట నాయకప్రణీతమ్।
విషమేపిమనోరథప్రవాహన్యేతరథాజ్గధుర్యగుప్తః॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేజ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
సుదర్శనాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
దశావతారస్తోత్రమ్.

శ్రీమాన్వేజ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

దేవోనశ్శుభమానోతు దశధా నిర్వ్యూఢయన్భూమికాం రజ్జే ధామ
నిలబ్ధినిర్భరరసైరధ్యక్షితోభావుకైః । యద్భావేషు పృథగ్విధేష్వనుగు

ణాన్బావాస్వయం బిభ్రతీయుద్ధమైరిహధర్మిణీ విహరతే నానాకృతి
ర్నాయికా ॥౧॥ నిర్మగ్నస్మ్రశ్రీజాలమార్గణదశాపత్తక్షణైరీక్షణైరస్త
స్తన్వదివారవిన్దగహనాన్యోదన్వతీనామపామ్। నిష్ప్రత్యూహతరఙ్గరిఙ్ఖ
ణమిధది ప్రత్యూషపాథశ్ఛటా డోలారోహ సదోహళం భగవతో మా
త్స్యం వపుఃపాతునః ॥౨॥ అవ్యాన్నుమ్భవనత్రయీ మనిభృతంకణ్డూయ
నైరద్రిణా నిచాణస్య పరస్యకూర్మవపుషో నిశ్వాసవాతోర్మయః। య
ద్విక్షేపణసంస్కృతోదధిపయఃపేఙ్ఖోళపర్యఙ్కతా నిత్యంరోహణని
ర్వృతో విహరతే జేవస్సహైవశ్రియా ॥ 3 ॥ గోపాయేదనిశంజగన్తి
కుహనా పోత్రేపవిత్రీకృత బ్రహ్మోడ్డ ప్రళయోర్మి ఘోషగురుభిర్ఘోణార
వైర్ఘుర్ఘురైః। యద్దంష్ట్రాఙ్కురకోటిగాఢఘటనానిష్కమ్ప నిత్యస్థితి
ర్బభ్రిహ్మస్తమ్బ మసౌదసౌ భగవతీముస్తేవవిశ్వంభరా ॥౪॥ ప్రత్యాది
ష్టపురాతన ప్రహరణ గాఢమదిక్షణం పాణిజైరవ్యాత్తీక్ష్ణి జగన్త్యకు
ణ్ఠమసిమా వైకుణ్ఠకణ్ఠీరవః। యత్పాదమర్భవనాదవన్ధ్య జరరాయా
దృచ్ఛికాద్వేధసాం యాకాచిత్సహసామహాసురగృహస్థూణాపితామ
హ్యభూత్ ॥౫॥ వీడావిద్ధవధాన్యదానవయశోనాసీరధాటీభటస్వైయ
ఙ్కం మకుటం పునన్నవతునస్తైవిక్రమోవిక్రమః। యత్పాస్తావ సము
చ్ఛ్రితధ్వజపటీ వృత్తాన్తసిద్ధాన్తిభిస్సాత్తోభిస్సురసిన్ధు రష్టసు దిశా
సౌధేషుహూయతే ॥ ౬ ॥ కోధాగ్నింజమదగ్నిపీడనభవం సన్తర్ప
యిష్యన్క్రమాదక్షత్రామిహసన్తతక్షయిమాం త్రిస్సప్త కృత్వోగ్ర
తిమ్। దత్వాకర్మణిదక్షిణాంక్వచనతా మాసాద్యసిద్ధం వస
న్బ్రహ్మణ్య మపాకరోతు భగవానాబ్రహ్మకీటం మునిః ॥౭॥ పారావారపయో
విశోషణకలాపారీణ కాలానల జ్వాలాజాలవిహారహారివిశిఖవ్యాపా
రఘోరక్రమః। సర్వావస్థసకృత్ప్రపన్నజనతాసంరక్షణైకవ్రతీ భర్గో
విగ్రహవానధర్మవిరతిం ధన్వీసతన్వీతునః ॥ ౮ ॥ ఘక్కాక్కారవపట్టణ
ప్రభృతయద్విప్రాస్తప్రలంబాదయ స్తాలాజక్యస్య తథావిధావిహృతయ
స్తన్వన్తుభద్రాణినః। క్షీరంశరక్రయేవ యాభిరపృథగ్భూతాన్ప్రభూ

తైర్గుణైర్ రాకౌమారక మస్వదన్తజగతే కృష్ణస్యతాణ్డవకేళయః ॥౯॥ నా
థాయైవ నమణిపదంభవతున శ్చిత్తై శ్చరిత్రక్రమై ర్భూయోభిర్భువనా
న్యమూనికుహనాగోపాయ గోపాయతే । కాళిన్దీరసికాయకాళియఫ
ణా స్ఫారస్ఫుటావాటికా రఙ్గోత్సఙ్గవిశఙ్కచఞ్చ్రిమధురాపర్యాయచ
ర్యాయతే ॥౧౦॥ భావిన్యా దశయాభవన్నిహభవ ధ్వంసాయనగికల్ప
తాం కల్కి-విష్ణుయశస్సుతఃకలికథా కాలుష్యకూలంకషః । నిశ్శేషక్ష
తకణ్టకేక్షితితలే భారాజతాంభూర్భువం ధర్మంకార్త యుగం ప్రరోహ
యతి యన్నిస్త్రింశధారాధరః ॥౧౧॥ ఇచ్ఛామీన విహారకచ్ఛపమహా
పోత్రీ-యదృచ్ఛాహరే రక్షావామనరోషరామకరుణా కాకుత్స్థహే
లాహలిక । క్రీడావల్లవకల్కి-వాహనదశాకల్కి-న్నితిప్రక్రమం జల్పం
తఃపురుషాశిపునన్తుభువనం పుణ్యైఃపణాయాపణాః ॥౧౨॥ విద్యోదన్వతి
వేఙ్కటేశ్వరకవా జాతంజగన్మఙ్గళం దేవేశస్య దశావతార విషయం
స్తోత్రంవివక్షేతయః। వక్తేతస్యసరస్వతీబహుముఖీ భక్తిఃపరామా
నసే శుద్ధిశ్చకాపి తనాదిశాసు దశసు ఖ్యాతిఞ్చభా జృమ్భతే ॥౧౩॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదా న్తా చార్య స్య కృతిషు
దశావతారస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ † వేదా న్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమా న్త మహాదేశిక విరచితమ్

దయా శ తక మ్.

శ్రీమా న్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదాహృది॥
ప్రపద్యేతం గిరిం పాయ శ్శ్రీనివాసానుకమ్పయా । ఇతుసారస్వ
వన్యేవ యన్మూర్ధ్నాశరణ్య రాయితమ్ ॥౧॥ విగాహే తీర్థబహుళాం
శీతలాంగురుస న్తతమ్ । శ్రీనివాసదయా మోఘపరీవాహపరమ్పరామ్॥

కృతినదికిమలావాస కారుణ్యైకా న్తినోఽభజే । భక్తేయత్పూక్తిరూపేణ త్రివేదీసర్వతోగ్యతామ్ ॥౩॥ పరాశరముఖాన్వన్దే భగీరథనయే స్థితాన్ । కమలాకా న్తకారుణ్య గఙ్గాప్లావితమన్వీక్ష్య ॥౪॥ అశేష విఘ్నశమన మనీకేశ్వర మాశ్రయే । శ్రీమతశ్చ కరుణామ్భోధౌ శిష్టా సోగ్రతఇవోత్థితమ్॥౫॥ నమస్తజననీంవన్దేచైతన్యస్తన్యదాయినీమ్। శ్రేయ సేంశ్రీనివాసస్య కరుణామివరూపిణీమ్ ॥౬॥ వన్దేవృషగిరీశస్యమహిషీం విశ్వధారిణీమ్ । తత్కృపా ప్రతిభూతానాం త్వమయా వారణం యయా ॥౭॥ నిశామయతుమాంనీశా యదభ్యగపటైర్ధ్రువమ్ । ధావితం శ్రీనివాసస్య భక్తదోషేష్వదర్శనమ్ ॥౮॥ కమప్యనవధింవన్దే కరుణావ రుణాలయమ్ । వృషశైలతటస్థానా స్వయంవ్యక్తి ముపాగతమ్ ॥౯॥ అకిఞ్చనినిధింనూతి మపవర్గ త్రివర్గయోః । అజ్ఞాద్రీశ్వరదయా మభి ష్టౌమినిరఞ్జనామ్ ॥౧౦॥ అనుచరశక్త్యాదిగుణా మగ్రేసరబోధవికచి తాలోకామ్ । స్వాధీనవృషగిరీశాం స్వయప్రభూతాం ప్రమాణయా మిదయామ్ ॥౧౧॥ అపినిఖిలలోకసుచరిత మిష్టిన్ధయదురిత మూర్ఛనా జుష్టమ్ । సఞ్జీవయతుదయేమామఞ్జన గిరినాథరఞ్జనీథవతి ॥౧౨॥ భగ వతిదయేభవత్యావృషగిరినాథేసమాప్ల తేతుజ్ఞే । అప్రతిసుజ్జనానాం హస్తాలమ్బా మదాగసాంమృగ్యాః ॥౧౩॥ కృపణజన కల్పలతికాం కృ తాపరాధస్యనిష్క్రియామాద్యామ్ । వృషగిరినాథదయేత్వాం విదన్తి సంసారతారిణీంవిబుధాః ॥ ౧౪ ॥ వృషగిరిగృహమేధిగుణా బోధబ లైశ్వర్యవీర్యశక్తిముఖాః । దోషాభవేయురేతేయదినామదయేత్వయా వినాభూతాః ॥౧౫॥ ఆసృష్టిసన్తతానామపరాధానాం నిరోధినీంజ గతః । పద్మాసహాయకరుణే ప్రతిగఞ్చరకేళిమాచరసి ॥౧౬॥ అచిదవి శిష్టాన్ప్రలయేజన్తూ నవలోక్యజాతనిర్వేదా । కరణకలేబర యోగం వితరసివృషశైలనాథకరుణేత్వమ్ ॥౧౭॥ అనుగుణదశార్చితేన శ్రీధరక రుణేసమాహితస్నేహా । శమయసితమదిప్రజానాం శాస్త్రమయేన స్థిర ప్రదీపేన ॥౧౮॥ రూఢావృషాచలపతేఃపాదేముఖాన్తిషత్రలచ్ఛా

యా । కరుణేసుఖయసివినతా కటాక్షవిటపైర్ణ కరాపచేయఫలై ॥
౧౯ ॥ నయేనేవ్యపాచలేన్ద్రో స్తారామైర్శ్రీందధానయాకరుణే । దృష్ట
స్త్వయైవజనిమానపవర్గ మకృష్టపచ్యమసుభవతి ॥౨౦॥ సమయోపన
తైస్తవప్రవాహైరనుకమ్పేకృతసమ్ప్లవాధరిత్రీ । శరణాగతసస్యమా
లినీయం వృషశైలేశకృషీవలంధినోతి ॥౨౧॥ కలశోదధిసమ్పదోభవ
త్యాశ్చ కరుణేసస్మితమన్థ సంసృతాయాః । అమృతాంశమవైమిదివ్య
దేహం మృతసఞ్జీవనమఞ్జనాచలేన్ద్రోః ॥ ౨౨ ॥ జలధేరివశీత తాదయే
త్వం వృషశైలాధిపతేస్స్వభావభూతా । స్రళయారభటీంనటీంతదీక్షాం
పరిసభంగ్రహయసిప్రవస్తిలాస్యమ్ ॥ ౨౩ ॥ స్రణతప్రతి కూలమూల
ఘాతి ప్రతిఘాకోపివృషాచలేశ్వరస్య । కళమే యవసాపచాయసీత్యా
కరుణేకేజరతాంతవోపయాతి ॥౨౪॥ అబహిఃపరికృతసిగ్రహాస్వదన్తః
కమలాకాన్తగుణాన్స్వలన్త్రితాదీన్ । అవికల్పమనుగ్రహందుహానాం
భవతీమేవదయేభజన్తిసన్తః ॥౨౫॥ కమలానిలయస్త్వయా దయాలుః
కరుణేనిష్కరుణా నిరూపణేత్వమ్ । అతఏవహితావకాశ్రితానాం మురి
తానాంభవతిత్వదేవభీతిః ॥౨౬॥ అతిలజ్జితశాసనేష్వభీక్ష్ణంవృషశైలా
ధిపతిర్విజృమ్భితోస్తామ్ । పునరేవదయే క్షమానిదానై ర్భవతీమాద్రియ
తేభవత్యధీనైః ॥౨౭॥ కరుణేదురితేషు మామకేషు ప్రతికారాన్తరదుర్జ
యేషుఖిన్నః । కవచాయితయాత్వయైవశార్ఙ్గీ విజయస్థాన ముపాశ్రి
తోవృషాద్రిమ్॥౨౮॥ మయితిష్ఠతిదుష్కృతాంప్రధానేమితదోషానితరా
న్విచిన్వతీత్వమ్ । అపరాధగణైరపూర్ణ కుక్షిరికమలాకాన్త దయేకథం
భవిత్రీ ॥ ౨౯ ॥ అహమస్మ్యపరాధచక్రవర్తీ కరుణేత్వంచగుణేషుసా
ర్వభౌమీ । విదుషీస్థితిమీదృశీంగవీయం మాం వృషశైలేశ్వర పాదసా
తురుత్వమ్ ॥ ౩౦ ॥ అశనిలకరణేస్మిన్నకుతశ్చాస్పదవృత్తౌ వపుషిగమన
యోగ్యే వాసమాసాదయేయమ్ । వృషగిరికటకేషువ్యజ్ఞాయత్సుప్రతీతై
ర్మధుచధనదయేత్వాంవాఢాగా విశేషైః ॥౩౧॥ అవితథనిజయోగక్షే
మనూత్తానభిజ్ఞం గుణలవగహితంమాంగోప్తు కామాదయేత్వమ్ । పరవ

తిచతురైస్తేవిభ్రమైశ్శ్రీనివాసే బహుమతిమనపాయాం విన్దసి శ్రీధరా
ణ్యోః ॥ ౩౨॥ ఫలవితరణదక్షం పక్షపాతానభిజ్ఞం ప్రగుణమనువిధేయం
ప్రాప్తవద్వాసహాయమ్ । మహతిగుణసమూహేమాన పూర్వందయేత్వం
ప్రతివదసియధార్ష్టం పాప్మనాంమామకానామ్ ॥ ౩౩ ॥ అనుభవితుమ
ఘౌఘం నాలమాగామికాలజ ప్రశమయితుమశేషం నిష్క్రియాభిర్మఖ
క్ఱమ్ । స్వయమిహహితవయేత్వం స్వీకృతశ్రీనివాసా శిథిలితభవభీతి శ్శ్రీ
యసేజాయసేనః ॥ ౩౪ ॥ అవతరణవిశేషై రాత్మలీలాపదేశై రవషతి
మనుకమ్పేమన్దచిత్తేమవిన్దన్ । వృషభశిఖరినాథ స్త్వన్నిదేశేనమూనంభజ
తిచరణభాజాం భావినోజన్మభేదాన్ ॥ ౩౫॥ పరహితమనుకమ్పేభావయ
న్స్వాంభవత్యాంస్థిరమనుపధిహార్దం శ్రీనివాసోదధానః । లలితరుచిమ
లక్ష్మీ భూమినీలాసనూనం ప్రథయతిబహుమానం త్వత్ప్రతి చ్ఛన్దబు
ధ్యా ॥ ౩౬॥ వృషగిరిసవిధేషు వ్యాజతో వాసభాజాం దురితకలుషితా
నాం దూయమానాదయేత్వమ్ । కరణవిలయకాలే కాన్దిశీకస్మృతీనాం
స్మరయసిబహులీలం మాధవంసావధానా ॥ ౩౭ ॥ దిశిదిశిగతివిద్భిర్దేశి
కైర్మీయమానా స్థిరతరమనుకమ్పేస్యానలగ్నగుణైస్త్వమ్ । పరిగత
వృషశైలం పారమారోపయన్తీ భవజలధిగతానాం పోతపాతీ భవి
తీ ॥ ౩౮ ॥ పరిమితఫలసఙ్గాత్ప్రాణినఃకిమ్పచానా నిగమవిపణిమధ్యే
నిత్యముక్తానుషక్తమ్ । ప్రసదనమనుకమ్పేపాప్తవత్యాభవత్యా వృషగిరి
హారినీలం వ్యఞ్జయంశ్చిర్విశన్తి ॥ ౩౯॥ త్వయిబహుమతిహీన శ్రీనివాసా
నుకమ్పే జగతిగతిమిహాన్యాం దేవినమ్మన్యతేయాః । సఖలువిబుధసిన్ధో
ర్సన్నికర్షేవహన్త్యాం శమయతిమృగతృష్ణాపీచికాభిఃపిపాసామ్ ॥ ౪౦ ॥
ఆజ్ఞారిఖ్యాతిభంగమనుచరానాధి రాజ్యాదికంవా కాలేదృష్ట్వాకమలవ
సతేరవ్యకిఞ్చిత్కరాణి । పద్మాకాన్తంప్రణిహితవతీం పాలనేనన్యసా
ధ్యే సారాభిజ్ఞాజగతికృతిన స్సంశ్రయ స్తేదయేత్వామ్ ॥౪౧॥ ప్రాజా
పత్యప్రభృతివిభవం ప్రేక్ష్య వ్యవ్యాయమగ్నం జన్తూకాజ్జన్వృషగిరివనే
జగ్మషాంతద్ధుషాంవా । ఆశాసానాది కతిచనవిధో త్వత్పరిష్వఙ్గధ

నైవ రక్షీకారంక్షమమపిదయేహార్దతుజ్జైరపాజ్జైః ॥౪౨॥ నాభీపర్మ
స్పురణసుభగా నవ్యనీలోత్పలాభా క్రీడాశైలకమపికరుణే వృజ్వతీవే
జటాఖ్యమ్ । శీతానిత్యంప్రసదనవతీ శ్రద్ధథానావగాహ్యా దివ్యాకా
చిజ్జయతిమహతీ దీర్ఘికాతావకీనా ॥౪౩॥ యస్మిన్నప్తే తదితరసుఖై
ర్గమ్యతేగోప్పదత్వం సత్యంజ్ఞానం త్రిభిరవధిభి ర్ముక్తమానన్ద సిన్ధుమ్।
త్వత్సేవాకారాత్తమిహకృతినస్సూరి బృన్దానుభావ్యం నిత్యాపూర్వంని
ధిమివదయేనిర్విశన్త్యజ్ఞనాచాత్ ॥౪౪॥ సారంలబ్ధ్వాకమపిమహత శ్శ్రీ
నివాస్తామ్బురాశేఃకాలేకాలేఘనరసవతీ కాళికేవానుకమ్పె । వ్యక్తో
న్మేషామృగపతిగిరౌ విశ్వమాప్యాయ స్తీశీలోపజ్ఞంకురతిభవతీ శీతలంస
న్దనౌఘమ్॥౪౫॥ భీమేనిత్యంభవజలనిధౌమజ్జతాంమానవానామాలమ్బ
ర్ధంవృషగిరిపతి స్తవ్స్నియోగాత్ప్రియుక్తో। ప్రజ్ఞాసారంప్రకృతిమహ
తామాలభాగేనజుష్టం శాఖాభేదైస్సుభగమనఘం శాశ్వతంశాస్త్రపాం
ణిమ్ ॥౪౬॥ విద్వత్సేవాకతక సకలైర్వీతపఙ్కాశయానాం పద్మాకా
న్తఃపణియతిదయే దర్పణంతే స్వశాస్త్రమ్ । లీలా దక్షాం త్వదనన
సరే లాలయన్విప్రలిప్సాం మాయాశాస్త్రాద్యపి దమయితుంత్వత్ప్రసా
దప్రతీపాఃకా ॥౪౭॥ దైవాత్ప్రాప్తే వృషగిరి తటం దేహినిత్వన్నివా
సానాత్సామీప్యమిన్ పాహిత్యవశవచనే విన్దతి స్వాపమన్త్యమ్। దేవశ్రీ
మాన్ దినతి కరుణేదృష్టిమిచ్ఛం స్తవీయాముద్ఘాతేన శ్రుతి పరిషదా
ముత్తరేణాభి ముఖ్యమ్ ॥౪౮॥ శ్రేయస్సాతిం సకృదపి వయే సమ్మ
తాం యస్సఖంతే శీతోదారామలభత జనశ్శ్రీనివాసస్య దృష్టిమ్। దే
వాదీనా మయమనృణతాం దేహవత్తేవిపిన్దన్నాన్మ్నాయోబలిభిరనఘై
ర్పూర్యతేతత్ప్రియుక్తైః ॥౪౯॥ దివ్యాపాఙ్గం దిశసికరుణే యేషుస
ద్దేశికాత్తా శ్చిప్రం పాత్రీకృతవృషగిరిపతిం శ్రుత్రిభర్భావ్యతేస్తే । విశ్వా
చార్యాధిషిషవముఖాస్సాధికారోపకుర్ధామన్యేమాతాజడధిన సుతే
వత్సలామాదృశేత్వమ్ ॥౫౦॥ అతికృపణోఽపిజన్తురధిగమ్యదయే భవతీ
మశిథిలధర్మసేతు ధదవీంరుచిరామచిరాత్ । అమిత మహోర్మిజాల

మతిలఙ్ఘ్యభవామ్బుధిం భనతి వృషాచలేశ పదపత్తననిత్యధనీ॥౫౧॥
అభిముఖభావ సమ్పదభిసమ్భవినాం భవినాం క్వచిదుపలక్షితాక్వచి
దభఙ్గురగూఢగతిః । విమలరసావహావృషగిరీశదయే భవతీ సపదిసర
స్వతీ వశమయత్యఘమప్రతిఘమ్ ॥౫౨॥ అపికరుణే జనస్య తరుణేన్దు
భూషణతా మపికమలాసనత్వమపి ధామవృషాద్రిపతేః । తరతమతా
వశేన తనుతేనునతే వితతిదిశరహిత వర్ష్మతా పరిపచేళిమ కేళిమతీ॥
ధృతభువనాదయే త్రివిధగత్యనుకూల తరా వృషగిరినాథపాద పరిర
మ్భవతీభవతీ । అనిమిత వైభవాపి సురసిన్ధురివాతనుతే సకృదవగాహ
మాన మపతాపమపాపమపి ॥౫౩॥ నిగమసమాశ్రితా నిఖిలలోక స
మృద్ధికరీభజదఘకూలనుద్రుజగతిదే పరిత స్తహితా।పత్కటితఘౌస మి
త్యస్యకమాద్యవతారశతావిబుధ సరిచ్ఛ్రియంవృషగిరీశదయే వహసి॥
జగతిమితంపచా త్వదితరాతుదయే తరశాఖలనియమో ఙ్ఘ్రితా భవతి
సన్తపనాయపునః । త్వమిహనిరఙ్కుశ ప్రకరుణాదివిభూతిమతీ వితరసిచే
హినాం నివధిం వృషశైలనిధిమ్ ॥౫౫॥ సకరుణలోకిక ప్రభుపరిగ్ర
హాగ్రహయోర్నియతి ముపాధిచక్రపరివృత్తిపరమ్పరయా । వృషభ
మహీశధరేశకరుణేవితరజ్ఞ్యతాం శ్రుతిమిత సమ్పదిత్వయికధం భవి
తావినాయకాః ॥౫౪॥ వృషగిరి కృష్ణమేఘజనితాజనితాపహరాంత్వదభిము
తిం సువృష్టి ముపజీవ్య నివృత్తతృషః । బహుమపు జలాశయేషు బహు
మాన మపోహ్యాదయే నజహతి సత్పథంజగతిచాతకవత్కృతినః ॥౫౫॥
త్వదుదయశ్రుతికాభిరమునా వృషశైలజుషాస్థిరతరశిల్పినేవ పరికల్పిత
చిత్రధియః । యతిపతియామునప్రభృతయస్తిదయే జగతిహి
తనన స్త్వయి భరన్యసనాదధికమ్॥౫౬॥మృదుహృదయేదయేమృదితకా
మహితేమహితే ధృతవిబుధేబుధేమ వితతాత్మధురే మధురే।వృషగిరిసా
ర్వభౌమదయితే మయితేమహతీం భవకనిధేఃధేహిభవమూలహరాంల
హరీమ్॥౫౭॥అకూపారైరేకోదకసమయవైతణ్డికజవైరనిర్వాప్యాంక్షి
ప్తిం క్షపయితు మవిద్యాఖ్యా బడబామ్ । కృపేత్వం తత్తాదృక్పథిను

పృషత్పృథ్వీ ధరపతిస్వమూపద్వైగుణ్యంద్విగుణనిజబిన్దుస్థిపరిభవసి ॥౬౦॥
వివిత్సావేతాళీవిగమపరిశుద్ధేహృదయే పటుప్రత్యాహారపరిభృతిపుటపాకప్రచకితాః। నవన్తస్త్వాం వారాయణ శిఖరికూటస్థకరుణే నిరుద్ధత్వద్రోహానృపతిసుతనీతింనజహతి ॥౬౧॥ అనన్యాధీనస్సన్నచవతిపరతంత్రే ప్రణమతాం దయేసర్వదృష్టానగణయతి లేపామపకృతిమ్ । పతిస్త్వత్పాదార్ధ్యంపరిధయతి వృషత్కోధరపతిర్వ్యవస్థాంవైయాత్యాదితివిఘటయన్వీవిహరసి ॥౬౩॥ అపాంపత్యుశ్శూన్యీసహవసునైర్ధర్మనిగళశంకపేకాకస్యైకంహితమిహిన స్తిస్మనయనమ్।విలీనస్వాతన్త్ర్యో వృషగిరిపతి స్త్వద్విహృతిభిర్దిశత్యే వంజేవోజనితసుగతిం దణ్డనగతిమ్॥ ౬౪॥ నిషాదానాంనేతాకపికులపతిర్ధ కాపిశఒరీకుచేలర్షి కుబ్జాసావ్రజయువతయోమాల్యకృదితి । అమీషాంనిమ్నత్వంవృషగిరిపతే రున్నతిమపిప్రభూతైస్సాగోభిపరిసభమనుకమ్పేసమయసి ॥౬౫॥ త్వయాదృష్టస్తుష్టిం భజతిపరమేష్ఠీనిజపదే వహన్మూర్ధ్నాస్థాపిహరతివృజానీపరిబృఢః । బిభర్తిస్వారాజ్యంవృషశిఖరిభృజ్జారకరుణేశునాసీరోదేవానురసమరనాసీరసుభటః ॥౬౬॥ దయేదుగ్ధోదన్వద్వ్యతీయత సుధాసిన్ధునయత స్త్వదాశ్లేషాన్నిత్యం జనిత మృతసంజీవనదశాః । స్వవస్తేదాస్తేభ్యశ్శ్రుతివదనకర్పూరగుళికావివిక్తాన్తశ్చిత్తం వృషశిఖరి విశ్వమ్భరగుణాః ॥౬౭॥ జగజ్జన్తోమత్రళయరచనాకేళిరసికో విముక్త్యేకద్వారం విఘటిత కవాటం ప్రణయినామ్ । ఇతి త్వయ్యాయత్తం ద్వితయమపధీకృత్య కరుణేవిశుద్ధానాంవాచాంవృషశిఖరినాథ స్తుతిపదమ్ ॥౬౮॥ కలిత్రోభోన్మీలత్తిమికలుష కూలంకషజలై రవిచ్ఛేద్యైరేతైరవటతటవైషమ్యరహితైః । ప్రవాహైస్తేపద్మాసహచర పరిపాకారిణకృషే వికల్పన్తేఽనల్పావృషశిఖరిణో నిర్ఝర గుణాః ॥౬౯॥ ఖిలంచేత్వృత్తేఽకిమిదమితివిస్మేరభువనంకృపేసిహ్మత్కోభ్యత్కృతనుఖచమత్కారకరణమ్ । భరన్యాసచ్ఛన్నప్రబలవృజిన ప్రాభృతభృతాం ప్రతిపత్తిస్థానంతే శ్రుతినగరశృఙ్గాటకజుషః ॥౭౦॥ త్రివిధచిదచిత్సత్తాస్తేమ

ప్రవృత్తినియామికా వృషగిరివిభోరిచ్ఛాసాత్వంపరైరపరాహతా । కృ
పణపరభృతిర్-ంకుర్వాణా ప్రభూత గుణాన్తరా వహసికరుణే వైచక్ష
ణ్యం మదీక్షణసాహసే ॥ ౭౧ ॥ వృషగిరిపతేర్హార్ద్యా విశ్వావతార
సహాయినీ క్షపిత నిఖిలావద్యాదేవీ క్షమాది నిషేవితా । భువనజననీ
భూంసాంభోగాపవర్గవిధాయినీవితమసిపదేవ్యక్తిం నిత్యాం బిభర్షి దనే
స్వయమ్ ॥౭౨॥ స్వయముదయినస్నిగ్ధాద్యావిష్కృతాశ్చ శుభాలయా
వివిధవిభవ వ్యూహావాసాగ్గపరంచపదంవిభోః । వృషగిరిముఖేప్వేతే
ష్వేవాచనధిప్రతిలబ్ధమే దృఢవినిహితానిశ్రేణిస్తవందయే నిజపర్వభిః॥
హితమతిజగద్దృష్ట్యాక్షిప్తైరక్షిప్తఫలాన్తరైరమతి విహితైరన్యైర్ధర్మాయి
తైశ్చ యదృచ్ఛయా । పరిణత బహుచ్ఛద్మా పద్మా సహాయదయేస్వ
యం ప్రదిశసినిజాభిప్రేతంనఃప్రశామ్యదపత్రపా ॥౭౪ ॥ అతివిధిశివై
శ్వర్యాత్మానుభూతిరసైర్జనానహృదయమిహాపచ్ఛంద్యైషా మస
జ్జదశార్ద్రినీ । తృషిజనతా తీర్థస్నాన క్రమక్షపితైనసాం వితరసి దయే
వీతాతఙ్కాపృషాదిప్రతేర్దపదమ్ ॥ ౭౫॥ వృషగిరిసుధాసిన్ధోజన్తుర్దయే
నిహితే స్వయాభవభయపరీతాపచ్ఛిత్తైర్భజన్నఘమర్షణమ్ । ముషి
తకలుషోముక్తేరగ్రేసరైరభిపూర్యతేస్వయముపనతై స్స్వాత్మానన్దప్రభృ
త్యను బన్ధిభిః ॥౭౬॥ అనితరజుషామన్తర్యామ్యలేప్యపాయపరిప్లవేకృతవిద
నభూవిచ్ఛిద్యైషాం కృపే యమవశ్యతామ్ । ప్రపదనఫలప్రత్యాదేశ
ప్రసక్తివినర్జితం పరితివిధిముపాదిత్సే సార్ధంవృషాద్రిహితైషిణా ॥౭౭॥
క్షణవిలయినాం శాస్త్రార్థానాం ఫలాయనవేశితే పితృసురగణే నిర్వే
శాత్పరిగపి ప్రళయంగతే । అధిగతవృషక్ష్మాభృన్నాథా మకాలవ
శంవదాం ప్రతిభువమివ వ్యాచఖ్యుస్త్వాం కృపే నిరుపప్లవామ్ ॥ ౭౮॥
త్వన్నుపసదనాదవ్యాశ్వోవామహాప్రళయేపి వావితరతి నిజంపాదామ్బో
జంవృషాచలశేఖరః । తదిహకరుణే తత్తత్కీడాతరఙ్గపరమ్పరాతర
లితయాజుష్టాయాస్తేమరత్యయతాంవిదుః ॥౭౯॥ ప్రణిహితధియాం
తత్సంపృక్తావృషాద్రిశిఖామణా పరిసృమరసుధాధారాకారప్రసీదతి

భావనా । దృఢమితిదయేదత్తాస్వాం విముక్తివలాహకం నిభృతగరు
తోనిధ్యాయ స్తిస్థిరాశయచాతకాః ॥ ౯౦ ॥ కృపేవిగతవేలయా కృతస
మగ్రపోషై స్త్వయాకలిజ్వలన దుర్గతేజగతికాశమేఘాయితమ్ । వృ
షక్షితిధరాదిషుస్థితిపదేషుసానుష్వలై ర్వృషాద్రిపతివిగ్రహైర్వ్య పగ
తాఖిలావగ్రహైః॥౯౧॥ ప్రసూయవివిధంజగ త్తదభివృద్ధయేత్వందయే
సమీక్షణవిచిన్తన ప్రభృతిభిస్స్వయంతాదృశైః। విచిత్రగుణచిత్రితాం
వివిధపోషవై భేశకీం వృషాచలపతే స్తనుంవిశసిమత్సకూస్తాదికామ్॥
౯౨॥ యుగా న్తసమయోచితం భజతియోగనిద్రారసం వృషక్షితిభృదీ
శ్వరేవిహరణక్రమాజ్జాగ్రతి । ఉదీర్ణచతురర్ణవీకచనవేషినీం మేదినీంస
ముద్ధృతవతీదయేత్వదభిజుష్టయా దంష్ట్రయా ॥౯౩॥ సటాపటలభీష
ణేసరభసాట్టహాసోద్భటే స్ఫురత్కుధిపరి స్ఫుటస్ఫుకుటికేపివక్త్రే
కృతే । దయేవృషగిరీశతుర్దనుజడిమ్భదత్తస్తనా సరోజసదృశాదృశా
సముదితాకృతిర్దృశ్యసే ॥౯౪॥ ప్రసక్తమఘనావిధిప్రణిహితై స్సప
ద్యోదవైస్సమస్తదురితచ్ఛిదానిగమగన్ధినాత్వందయె । అశేషమవిశేష
త స్త్రిజగదజ్జనాద్రీశితు శ్చరాచర మవీకరచ్చరణ పఙ్కజేనోజ్జి
తమ్ ॥౯౫॥ పరశ్వధతపోధనప్రథనసక్తతూపాకృత క్షితీశ్వరపశుక్ష
రత్క్షతజ కుఙ్కుమస్థాసకైః । వృషాచలదయాళునా ననువిహర్తుమా
లిఖ్యధా నిధాయహ్యదయేదయెనిహిత రక్షితానాంహితమ్ ॥౯౬॥ కృపే
కృతజగద్ధితేకృపణజన్తు చిన్తామణే రమాసహచరంతదా (క్షితౌ) ర
ఘునురీణయన్నాత్మత్వయా । వ్యభజ్యతసరిత్పతి స్సకృదవేక్షణా త్తక్షణా
త్ప్రకృష్టబహుపాతక ప్రశమహేతునానేతునా ॥౯౭॥ కృపేపరవత
స్త్వయా వృషగిరీశతుఙ్కీర్తితం జగద్ధితమశేషత స్తదిదమిత్థమర్థాప్య
తే।మదచ్యుత పరిచ్యుతప్రణతదుష్కృతప్రేక్షితై ర్వ్రతప్రబలదానవైర్వ్రాల
ధరస్య హేలాశతైః॥౯౮॥ ప్రభూతవిబుధద్విషద్వ్రణఖిన్నవిశ్వక్షరాభ
రాపనయనచ్ఛలాత్త్వయవతార్యలక్ష్మీధరమ్।నిరాకృతవతీదయే నిగమ
సౌధదీపశ్రియా విరిఞ్చివినీతయా జగతినీతయాన్ధం తమః ॥ ౯౯ ॥

వృషాద్రిహంయసాదినః ప్రబలదోర్మరుత్పే రజ్ఝిత స్తి ష్వపా స్ఫుటతటిద్గు
ణ స్త్వదవసేకసం పాకరవాక్ । కరిష్యతిదయేకలిప్రబలఘర్మనిర్మూల
నంపునరకృతయుగాజురం భువికృపాణధారాధరః ॥౯॥విశ్వోపకా
రమితినామసదాదుహో రా మద్యాపిదేవిభవతీ మవధీరయ న్తమ్ । నాథేని
వేశయ వృషాద్రిపతాదయేత్వం న్యస్తస్వరక్షణభరంత్వ యిమాంత్వయై
వ ॥౧౦॥నైసర్గికేణతరసాకరుణేనియుక్తా నిమ్నేతరేపిమయితే వితథార్య
దిస్యాత్ । విస్మాపయేద్వృషగిరీశ్వరమవ్యవార్యా వేలాతిలఙ్ఘనదశేవ మ
హామ్బురాశేః ॥౧౧॥ విజ్ఞాతిశాసనగతిర్విపరీతవృత్తా స్త్వా వృత్తాదిభిఃపరి
చితాంపదవీంభజామి ।ఏవంవిధేనృషగిరీశదయేమయిత్వందీనేవిఘోష్మమ
యదణ్డధరత్వలీలామ్ ॥౧౨॥ మాసాహసోక్రిఘనకఛ్ఛుకవఛ్ఛితాన్యా
పశ్యత్సలేపు విదధామ్యతిసాహసాని । పశ్చాత్సహాయకరుణేనరుణత్సి
కింత్వం ఘోరంకులిఙ్గశకునేరివచేష్టితం మే ॥౧౩॥ విక్షేపమర్షసిదయే
విపులాయితేఽపి వ్యాజంవిభావ్యవృషశైల పతేర్విహారమ్ । స్వాధీనస
త్వసరణిస్వయ మంత్రజంతౌ దాక్షీయసీ దృఢతరా గుణవాగురా
త్వమ్ ॥౧౪॥ సన్తన్యమానమపరాధగణంవిచిన్త్య త్రస్యామిహన్తభవ
తీంవ విభావయామి । అహ్నాయమేవృషగిరీశదయేజహీమా మాశివిష
గ్రహణకేళినిభామవస్థామ్ ॥౧౫॥ ఔత్సుక్యపూర్వమపహృత్య మహా
పరాధా న్మాతఃప్రసాదయితుమిచ్ఛతిమేమనస్త్వామ్ । ఆలిఙ్గ్యతాన్నిర
వశేషమలబ్ధతృప్తి స్తాప్యస్యహోగా వృషగిరీశ ధృతాదయేత్వమ్ ॥౧౬॥
జహ్యాద్వృషాచలపతేఃప్రతిఘోషిణత్వాం ఘుర్ఘోషత స్తనవశీకృతభక్తా
మునాన్ । సామామనన్తదభరన్యసనానువృత్తి స్త్వద్వీక్షణైస్వవృశదయే
తవకేళిపద్మైః ॥౧౭॥ దృష్టేపిపుర్బలధియందమనేవృత్తం స్నాత్వా
పిధూళిరసికం భజనేఽభీమమ్ । బధ్వాగ్రహాణవృషశైలపతేర్దయేమాం
త్వద్వారణంస్వయమనుగ్రహ శృఙ్ఖలాభిః ॥౧౮॥ నాతఃపరంకిమపిమే
త్వయినాథనీయం మాతర్దయేమయికురుష్వతథాప్రసాదమ్ । బద్ధాదరో
వృషగిరి ప్రణయీ యథాసౌ ముక్తానునూతి మిహదాస్యతిమే మకు

స్థః॥౧౦౦॥ నిస్సీమవైభవజుషాంమిషతాంగుణౌఘానాంస్తోతుర్దయేవృషగిరీశగుణేశ్వరీంత్వామ్। తైరేవనూనమవశైరభినన్దితంమేసత్యాపితంతవ బలాదకుతోభయత్వమ్॥ ౧౦౧॥ అద్యాపితద్వృషగిరీశదయే భవత్యా మారంభమాత్రమనిదం ప్రథమస్తుతీనామ్। సన్దర్శితస్వపరనిర్వహణాస హేధా మన్దస్యసాహసమిదం త్వయివన్దినోమే॥౧౦౨॥ ప్రీయోదయేత్వదనుభావమహామ్బురాశేఃప్రాచేతసప్రభృతయోపిపరంతటస్థాః। తత్రావతీర్ణమతలస్పృశమాప్లుతంమాం పశ్యాపతేఃకృపసనోచితమాదిధ్యేధాః॥౧౦౩॥ వేదాన్తదేశికపదే వినివేశ్యబాలం దేవోదయాశతకమేతదవాచయన్మామ్। వైఖరీకేణవిధినాసనయేగృహీతం వీణావిశేషమివవేఙ్కటశైలనాథః॥ ౧౦౪॥ అసవధిమధికృత్య శ్రీనివాసానుకమ్పామవితథవిషయత్వాద్విశ్వమవీక్షయంతి। వివిధకుశలనీవీవేఙ్కటేశప్రసూతాస్తుతిరియమనవద్యాశోభతేసత్వభాజామ్॥౧౦౫॥ శతకమిదముదారంసవ్యగభ్యమానాన్వృషగిరిమధిరుహ్యవ్యక్తమాలోకయన్తీ। అనితరశరణానామాధిరాజ్యేభిషిఞ్చేచ్ఛరితవిమతపక్షాశార్ఙ్గధన్వానుకమ్పా॥౧౦౬॥ విశ్వానుగ్రహమాతరంవ్యతిషజత్సద్గాపవర్గాంసుధాసధ్రీచీమివవేఙ్కటేశ్వరకవేర్భక్త్యాదయామస్తుతా। పద్మాసామిహయాస్విధేయభగవత్సఙ్కల్పకల్పద్రుమాజజ్ఞేమారుతధూతచూతనయతస్సామ్మాతికోఽయంక్రమః॥౧౦౭॥ కామంసన్తుమిధఃకరమ్బితగుణానవ్యానిపద్యానినఃకస్యాస్మిన్కృతకేసదమ్బకతకేదోషఘ్నీతింత్వామృతి। నిష్ప్రత్యూహవృషాద్రినిర్ఝరసుధాధారచ్ఛలేనోచ్చలద్దీనాలమ్బనదివ్యదంపతిదయాకల్లోలకోలాహలాః॥ ॥౧౦౮॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
దయాశతకం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
భగవద్ధ్యానసోపానమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః * సన్నిధత్తాం సచాహృది॥

అంతర్జ్యోతిరి కిమపియమినా మఞ్జునంయోగదృష్టేశ్చిన్తారత్నంసు లభమిహనస్సిద్ధి మోఘానురూపమ్। దీనానాధవ్యసనశమనం దైవతండే వతానాం దివ్యంచక్షుశ్చ్రితిపరిషదాం దృశ్యతేరఙ్గమధ్యే ॥౧॥ వేలాతీ తశ్రుతిపరిమళం వేధసామాళిసేవ్యం పాణిమర్బాతం కనకసరితస్సైకతేహంసజుష్టే । లక్ష్మీభూమ్న్యాశ్లి కరసరసిజై ర్లాలితంరఙ్గభర్తుశ్చా దామ్భోజంప్రతిఫలతిమే భావనాదీక్షి కాయామ్ ॥౨॥ చిత్రాకారాం కటకరుచిభి శ్చారువృత్తానుపూర్వాం కాలేదాత్యద్భుతతరగతింకాన్తి లీలాకళాచీమ్ । జానుచ్ఛాయా ద్విగుణసుభగాం రఙ్గభర్తుర్మ దాత్మా జంఘాందృష్ట్వానజననపదవీ జాంఘికత్వంజసాతి ॥3॥ కామాదామస్థి రకదళికా స్తమ్భసమ్భానసీయం శ్రోమాశ్లిష్టంకిమపికమలా భూమినీళో పధానమ్ । న్యఞ్చత్తూఞ్చో కిరణరుచిరం నిర్విశత్యూరుయుగ్మం లావ ణ్యోసుద్వయమివమతి ర్మామికారఙ్గయూనః ॥౪॥ సమ్ప్రీణాతి ప్రతికల మసౌ మానసంమేసుజాతా గమ్భీరత్వాత్పరిచనసమయే గూఢనిఘ్నప్రవి ళ్వా । నాళీకేన స్ఫురితరజసా వేధసోనిర్మమాణా రమ్యావర్తద్యుతినా భిచరీ రఙ్గనాధస్యనాభిః ॥ ౫ ॥ శ్రీవత్సేనపరిధితవిభవం శ్రీపదన్యాస ధన్యం మధ్యంచాహ్వార్ణవరుచారంజితం రఙ్గధామ్నః । సా న్ద్రశ్చ్యాయంతరుణితులసీ చిత్రయావైజయన్త్యా సంతాపంమేశమయ తిధియ శ్చంద్రికోదారహారమ్ ॥ ౬ ॥ ఏకంలీలోపహితమితరం బాహు మాజానులమ్బం పాణిస్తారఙ్గేశయితురఖిల ప్రార్థనాపారిజాతమ్ । దృ ష్టాసేయందృఢనియమితా రశ్మిభిర్భూషణానాం చిన్తాహస్తిన్యనుభవ

తిమేచిత్రమాలానయన్త్రీమ్॥౭॥సాభిపాయస్మితవికసితంచారుబిమ్బా
ధరోష్ఠం దుగిఖాపాయప్రణయినిజనే దూరదత్తాభిముఖ్యమ్ । కాన్తం
వక్త్రీం కనకతిలకా లఙ్కృతం రఙ్గభర్తుస్సాన్వస్తేగాఢం విలగతిమమ
స్వాగతోదారనేత్రీమ్ ॥౮॥ మాలైర్వన్తస్థి నరపరిమళై ర్వల్లభాస్పర్శ
మానైర్వ్యక్తి కుప్యచ్ఛలీవచనకుటిలైశ్చన్తలైశ్చిశ్లష్టమూలే । రత్నాపీడ
ద్యుతిశబళితే రఙ్గభర్తుర్కిరీటే రాజన్వత్యస్థితిమధిగతా వృత్తయశ్చేత
సోమే ॥౯॥ పాదామ్భోజంస్పృశతిభజతే రఙ్గనాథస్యజఙ్ఘా మారుద్వ
న్వైవిలగతిశనై రూర్ధ్వమభ్యేతి నాభిమ్ । వక్షస్యాస్తే వలతిభుజయో
ర్మామికేయంమనీషా వక్త్రీభిఖ్యాంపిబతివహతేవాసనామాలిబన్ధే॥౧౦॥
కాన్తోదారైరయమిహభుజైర్దిక్షజఙ్ఘాణజ్యాకిణాఙ్కైర్లక్ష్మీధామ్నిదృఢ
ధులపరిక్ష్వఙ్గలక్ష్మీతాభీతిహేతిః । అగ్రేకించిద్భుజగశయనస్సన్వయత్మనైవా
త్మనస్సన్మధ్యేరఙ్గంమమచహృదయేవర్తతేసానరోధః ॥౧౧॥ రఙ్గా
స్థానేరసికమహితే రంజితాశేషచిత్తే విద్వత్సేవావిమలమనసా మేజఙ్ఘ
తేశేనక్లృప్తమ్ । అక్లేశేనప్రణహితధియా మారురుక్షోరవస్థాం భక్తిం
గాఢాంవిశతుభగవద్ధ్యాన సోపానమేతత్ ॥ ... ॥౧౨॥

ఇతి కవికార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
భగవద్ధ్యానసోపానం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

అభీతిస్తవః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥
అభీతిరిహయజ్ఞానాం యదవధీరితానాం భయంభయాభయ విధా
యినోజగతియన్నిదేశేస్థితాః । తదేతదతిలఙ్ఘిత దుర్విహాణశమ్భుశక్రా

దికం రమాగళమధీమహేకిమపి రజ్జధుర్యంమహాః ॥౧॥ దయాశిశిరితా
శయామనసిమే సదాజాగృయుశ్శ్రియాధ్యుపితవక్షసశ్శ్రితమరుద్వృ
ధాసైకతాః । జగద్దునితథుస్మరాజలధిడిమ్బడమ్భ స్పృశశ్శకృత్ప్రీణత
రక్షణప్రథితసంవిదస్సంవిదాః ॥ ౨ ॥ యదద్యమితబుద్ధినా బహుళమో
హభాజా మయాగుణగృధితకాయవాఙ్మనసవృత్తివైచిత్ర్యతః । అత
ర్కితహితాహితక్రమ విశేషమారభ్యతే తదప్యుచితమర్చనం పరిగృ
హాణరఙ్గేశ్వర ॥3॥ మరుత్తరణిపావక త్రిదనాథకాలాదయస్స ర్వకృత్యే
మధికుర్వతే త్వదపరాధతోబిభ్యతః । మహత్సమపి వజ్రముద్యతవి
వేతియచ్ఛ్రీయతేతరత్కనఘతద్భయం యఇహతానకస్తానకః ॥౪॥
భవంతమిహయస్సధీ నియతచేతనా చేతనంపనాయతినమస్యతిస్మరతి
వక్తిపర్యేతివా । గుణంకమపివేత్తివా తవగుణేశగోపాయితుర్ధ కదా
చనకుతశ్చన క్వచనతస్యనస్యాద్భయమ్ ॥ ౫ ॥ స్థితేమనసివిగ్రహేగుణ
నిధాతుసాన్యేసతి స్మరేదఖలదేహినం యఇహజాతు చిత్రాన్మజమ్।
తమైవఖలుసన్దయాతమధదీర్ఘనిద్రావశం స్వయంవిహిత సంస్మృతిర్మ
యసీధామనైశేయసమ్ ॥౬॥ రమాదయితరఙ్గభూరమణ కృష్ణవిష్ణో
హరేత్రివిక్రమ జనార్దన శ్రియఃపతే నారాయణ । ఇతీవశుభదాని
యన్నిపతితనామధేయాని తే నతస్యయమవశ్యతా నరకపాతభీతిర్నకుతః॥
౭॥ కదాచిదపిరఙ్గభూరసికయత్రదేశేవశీ త్వదేక నియతాశయస్త్రిద
శవన్దితోవర్తతే । తదచ్యుతతవానంతవచరాజధానీ స్థిరాసుఖస్య సు
ఖమాస్పదం సుచరితస్యదుర్గంమహత్ ॥౮॥ త్రివర్గపథవర్తినాం త్రిగు
ణలంఘనోద్యోగినాం విషత్ప్రీమథనార్థినా మపిచ రంగదృశ్యోద
యాః । స్ఖలత్సమయికాతరీహరణ జాగరూకాస్ప్రభోకరగ్రహణదీ
క్షితాస్సకలమేవతేనవిధ్వాగుణాః ॥౯॥ విభేతిభవభృత్ప్రభోత్వదుపదేశకీవా
షధాతదధ్వకసదుర్విషే బడిశభక్షవత్ప్రీయతే । అపథ్యపరిహారధీవి
ముఖమిత్థమాకస్మికీతమప్యవసరే క్రమాదవతి వత్సలాత్వద్దయా ॥౧౦॥
అపార్థఇతినిశ్చితగ్రహరణాదియోగస్తవస్వయంవహసినిర్భయస్తద

పీరజ్జసృష్ట్యేపతే । స్వరక్షణమివావతత్ప్రణతరక్షణంతావకం యదాత్థ
పరమార్థవిన్నియతమస్తరాత్మేతితే ॥౧౧॥ లక్ష్మిష్ఠసుఖసఙ్గజై స్స్వకృత
కర్మనిర్వర్తితైః కళత్రసుతసోదరానుచరబన్ధు సన్బన్ధిభిః । ధనప్రశృతి
కైరపి ప్రచురభీతిభేదోత్తరైర్నవిభ్రతికృతింప్రభోత్వదను భూతిభోగా
ర్థినః ॥౧౨॥ నవక్తుమపిశక్యతే నరకగర్భవాసాదికం వవుశ్చ బహుధాతు
కం నిపుణచిన్తనేతాదృశమ్। త్రివిష్టపముఖంతదాతవపదస్య భేదీప్యతఙ్గ
కిమత్రనభయాస్పదంభవతి రజ్జపృథ్వీపతే ॥౧౩॥ భవన్తిముఖభేదతోభ
యనిదానమేవ ప్రభోశుభాశుభనికల్పితా జగతిదేశకాలాదయః । ఇతి
ప్రథీతసాధ్వసేమయిదయిష్యసేత్వంనచే ద్భవత్తమనుకమ్పతాంత్వదను
కమ్పనీయశ్చకః ॥౧౪॥ సకృత్ప్రపదనస్పృశామభయదాననిత్య వ్రతీ
నచద్విరభిభాషసే త్వమితివిశ్రుతస్సోక్తితః । యధోక్తకరణంవిదు
స్తవతుయాతుధానాదయఃక థంవితథమస్తు తత్కృపణసార్వభౌమే
మయి ॥౧౫॥ అనుక్షణసముద్భితే దురితవారిధౌదుస్తరే యదిక్వచనని
ష్కృతిర్భవతిసాపిదోషావిలా। తదిత్థమగతౌమయిప్రతివిధానమూహీయ
తాంస్వబుద్ధిపరికల్పితంసపదిరజ్జధుర్యత్వయా॥౧౬॥విషాదబహుశాద
హంవిషయవర్గతోమర్జయాద్బిభేమివృజినోత్త(రాత్) రస్త్వదనుభూ
తివిచ్ఛేదతః । మయానియతనాథవానయమితిత్వమర్థాపయన్దయాధ
నజగత్పతే దయితరజ్జసంరక్షణమ్ ॥౧౭॥ నిసర్గనిరనిష్టతా తవనిరం
కుశాశ్చియతేతత స్త్రియుగసృష్టివద్బతసంహృతిఙ్కీడితమ్।తథాపి
శరణాగతప్రణయభఙ్గభీతోభవాన్మదిష్టమిహయద్భవేత్క్రమమిమాస్మత
జ్జిహాపతే ॥౧౮॥కయాధుసుతవాయసద్విరదపుఙ్గవద్రోపదీవిభీషణభుజ
ఙ్గమవ్రజగణాశ్చరీసావయః । భవత్పదసమాశ్రితా భయవిముక్తిమా
పుర్యథాలభేమహితథావయంసపదిరజ్జధుర్యత్వయా ॥౧౯॥ భయంశమ
యరజ్జధామ్న్యనితరాభిలాషస్పృశాంగ్రియం బహులయప్రభోశ్రితవి
పక్షముస్మాలయ । స్వయంసముదితం వపుస్తవనిశామయంతస్సదా
వయంత్రిజగదేకశిర్వృజినం భువిముకున్దవిన్దేమహి ॥౨౦॥ శ్రియఃపరిబృఢోత్వ
యిశ్రితజనస్యసంరక్షకెసదద్భుతగుణోదధావితిసమర్పితోయంభరః॥

ప్రతిక్షణమతఃపరం ప్రణయరజ్జుధామావిషు ప్రభుత్వ మనుపాధికం ప్రథిత
హేతిభిస్త్వేతిభిః ॥౨౧॥ కలిప్రణిహితక్షణైఃకలితశాక్యలోకాయితైస్తురు
ష్క-యవనాదిభిర్జగతిజృంభమాణంభయమ్ । ప్రకృష్టనిజశక్తిభిఃప్రస
భమాయుధైఃపఞ్చభిఃక్షితి త్రిదశరక్షకైఃకృపయ రజ్జనాథక్షతాత్ ॥
౨౨ ॥ దితిప్రభవదేహభిద్దహన సోమసూర్యాత్మకం తమఃప్రమథనం
ప్రభోఃసముదితాస్ప్రబృన్దంనస్తతః । స్వవృత్తివశవర్తితత్రిదశవృత్తిచక్రం
పునఃప్రవర్తయతుధామ్నితేమహతి ధర్మచక్రస్థితిమ్ ॥౨౩॥ మనుప్రభృ
తిమానితేమహతిరజ్జధామాదికేదనుప్రభవదారుణైర్దరమదీర్ష్యమాణం
పదైఃపరికృష్టగుణకశ్రియావసుధయాచ సన్దుకితఃప్రబుద్ధకరుణోద
భేప్రశమయస్వశక్త్యాస్వయమ్॥౨౪॥భుజఙ్గమవిహఙ్గమప్రవరసైన్యనా
థాఃప్రభోతవైవకుముచాదయోనగరగోపుర ద్వార(గాఃపాఃఅచి
న్త్యబలవిక్రమాస్త్వమివరజ్జసంరక్షకాజిత స్తవితివాదినో జగదనుగ్ర
హేజాగ్రతి ॥౨౫॥ విధిస్తిపురమర్దన స్త్రిదశపుఙ్గవఃపావకోయమ
ప్రభృతయోపి యద్విమతరక్షణేనక్షమాఃపరిషతియత్రచ ప్రతిభ
యంనకిఞ్చిత్కవిచిత్కనఃప్రతిభటాన్పిభోశమయరజ్జధామావిషు॥౨౬॥
సకైటభతమోరవిర్మధుపరాగ జఙ్ఘామరుద్విరణ్య గిరిదారణస్తిమిత
కాలనేమిద్రుమఃకిమత్రబహునాభజద్భనపయోధిముష్టింధయస్తివిక్ర
భవత్రిసప్తిపతుమంత్రురజ్జద్విషః ॥౨౭॥ యతిప్రవరభారతీరసభరే
ణనీతంవయఃప్రపుల్లపలితం శిరఃపదమిహక్షమం పార్థివే । నిరస్త
రిపుసఙ్ఘవేక్వచన రజ్జముఖ్యేవిభో పరస్వ రహితైషిణాంపరిగ రేషు
మాంవర్తయ ॥ ౨౮ ॥ పరిబుద్ధగురుమీక్షణ ప్రథితవేజ-తేశోద్భవా వి
మామభయసిద్ధయే పరతరజ్జభర్తుస్తుతిమ్। భయంత్యజతభద్రమిత్యభిద
ధత్స(న)వనకేశవస్స్వయంఘనఘృణానిధిర్గుణగణేనగోపాయతి ॥౨౯॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
అభీతిస్తవస్య పూర్ణఃసమాప్తఃకవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమఃశ్రీమతే

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

శ్రీ రఘు వీర గద్య మ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కిక కేసరీ।
వేదాన్తాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదాహృది॥
జయత్యశేషసన్తాప ధ్వాన్తవిధ్వంసనోదయః।
పరిభావా న్నీతయాదేవ్యా పరమవ్యోమభాస్కరః॥

జయజయమహావీర, మహాధీరధౌరేయ, దేవాసుర నర సమయ సముదిత నిఖిలనిర్జరనిర్ధారిత నిరవధికమాహాత్మ్య, దశవదనదమిత దైవత పరిషదభ్యర్థిత దాశరథిభావ, దినకరకులకమల దివాకర, దివిషదధిపతిరణ సహచరణచతుర, దశరథచరమ బుధనవిమోచన, కోసల సుతాకుమారభావ కణ్ఠీరవకిశోరాకార, కౌమారకేళిగోపాయిత నాగికాధ్వర, రణాధ్వరధుర్యభవ్య దివ్యాస్త్రబృన్ద వందిత, ప్రణతజన విమతవిమథన దుర్లలితదోర్లలిత,తనుతరవిశిఖ వితాడనవిఘటితవిశరారు శరారుతాటకాతాటకేయ,జడకిరణశకలధరజటిల నటపతిమకుట తట నటనపటువిబుధ సరిదతిబహుళ మధుగళనలళిత పదనళినరజఉపమృదిత నిజవృజిన జహుదుపలతనురుచిరపరమమునివర యువతినుత,కుశికసుత కథితవిదితనవవివిధకథ,మైథిలనగర సులోచనాలోచనచకోరచంద్ర,ఖండపరశుకోదండ ప్రకాణ్డఖణ్డన శౌణ్డభుజదణ్డ, చణ్డకరకిరణ మణ్డలబోధిత పుణ్డరీకవనరుచిలుణ్టాకలోచన, మోచితజనక హృదయ శఙ్కా-తజఙ్క పరిహృత నిఖిలనరపతివరణజనక దుహితృకుచతట విహరణ సముచితకరతల, శతకోటి శతగుణకఠిన పరశుధర మునివరకర ధృత దురవనమతమునిజనురాకర్షణ ప్రకాశిత పారమేష్ఠ్య,క్రతుహర

శిఖరికస్తుక విహృత్యున్ముఖజగదరున్తుదజిత హరిమదన్తదన్తుర దశవదన
దమనకుశలదశశత భుజముఖనృపతి కులరుధిరఝరభరితపృథుతరతటా
తర్పితపిత్రక భృగుపతిసుగతివిహతికరనతపరుడిమపరిష్ఠు, అనృతభయ
ముషితహృదయపిత్రవచనపాలనప్రతిజ్ఞావజ్ఞాతయావరాజ్య, నిషాదరా
జసౌహృద సూచితసౌశీల్యసాగర, భరద్వాజశాసన పరిగృహీత చిత్ర
కూటగిరికటకతటరమ్యావసథ, అనన్యశాసనీయ, ప్రణతభరతమకుటతట
ఘటిత పాదుకాగ్ర్యాభిషేకనిర్వర్తిత సర్వలోకయోగక్షేమ, పిశితరుచివి
హిత దురితవలమథన తనయబలిభుగనుగత సరభసశయన తృణశకల
పరిపతనభయచకిత సకలసురమునిబహుమతమహాప్రసామర్థ్య, దు
ర్హితృహరవలమథన దురాలక్ష్య శరలక్ష్య దణ్డకతపోవన జఙ్గమపా
రిజాత, విరాధహరిణశార్దూల, విలులిత బహుఫలమఖకళమరజనిచర
మృగమృగయారమ్భసంభృత చీరభృదనురోధ, త్రిశిరశ్శిరస్త్రితయ తిమి
రనిశాసవాసరకర, దూషణజలనిధి శోషణాతోషిత ఋషిగణ ఘోషిత
విజయఘోషణ, ఖరతర ఖరతరుఖణ్డన చణ్డపవన, ద్విస ప్తరక్ష స్సహ
స్రనిలయనవిలోళన మహాకలభ, అసహాయశూర, అనపాయసాహస,
మహిత మహామృధదర్శన ముదిత మైథిలీవృత్తతరపరిరమ్భణవిభవ విగో
పత వికటవీరవ్రణ, మారీచ మాయామృగ చర్మపరికర్మిత నిర్భరవర్మా
స్త్రరణ, విక్రమయశోలాభ వికీర్తితజీవిత గృధ్రరాజ దేహాదిధక్షాలక్షిత
భక్తజనదాక్ష్యా, కల్పితవిబుధభావ కబన్ధాభినన్దిత, అవంధ్యమహిమ
మునిజనభజన ముషితహృదయ కలుషశబరీమోక్ష సాక్షీభూత, ప్రభఞ్జ
నతనయ భానుక భాషితరఞ్జితహృదయ, తరణిసుత శరణాగతిపరతం
త్రీకృత సాన్వితన్యా, గృధ్రపుటిత శైలాసకోటివికటదంష్ట్ర కబ్బా
ళకూట సూరవిక్షేపదక్షదక్షిణేతర పాదాఙ్గుష్ఠదరచలన విశ్వస్తసుహృ
దాశయ, అతిపృథులబహువిటపి గిరిశరణి విసరయుగపదుదయ విచ్ఛ
తచిత్రపుంఖవైచిత్ర్య, విపులభుజశైల మూలనిబిడపీడిత రావణ రణ
రఙ్గజనక శపసుగ్రీవ సారథ్య వహ్నికపిలపతిహృద్గుహాయ నిశాచా

తలదారుణ దారుణశిలీముఖ, అపారపారావార పరిఘూపరివృత పర
పురపరిసృతదవదహన జవనపవన భవకపివర పరిష్వంగభావిత సర్వ
స్వదాన, విమతసహోదరరక్షఃపరిగ్రహ విసంవాది వివిధ సచివ
విప్రలంభసమయ సంరమ్భ విజృమ్భిత సర్వేశ్వరభావ, సకృత్ప్రపన్న
జనసంరక్షణదీక్షిత,వీర,సత్యవ్రత, ప్రతిశయనభూమికాభూషిత పయో
ధివ్రళిన, ప్రశమశిఖిపరుష విశిఖశిఖాశోషితాకూపారవారిపూర, ప్ర
బలరివుకులకలహ కుతుకచటుల కపికులకరతలతూలితహృతగిరినికరసా
ధిత సేతుపథసీమాసీమంతిత సముద్ర, ద్యుతతరమృగపతి వరూథినీని
రుద్ధలఙ్కావరోధవేపథులాస్య లీలోపదేశ దేశిక ధనుర్జ్యాఘోష,
గగనచర కనకగిరిగరిమధరనిగమమయ నిజరథగరుదనిలలవగళిత విష
వదనశరకదన, అకృతచరవనచర రణ కరణవైలక్ష్యకూణితాక్షబహువి
ధరక్షోబలాధ్యక్షవక్షఃక(పా)వాటపాటనపటిమసాటోపకోపావలేప,
కటురటదటనీటంకృతి చటుల కరోరకార్ముక, విశంకట విశిఖవితాడన
విఘటిత మకుట విహ్వల విశ్వవస్త్రసయవిశ్రమ సమయవిశారణన
విఖ్యాతవిక్రమ, కుమ్భకర్ణ కులగిరివిదళనదంభోళిభూత నిశ్శఙ్కశఙ్క
పత్ర, అభిచరణహుతవహ పరిచరణ విఘటన సరభసపరిపతదపరి
మిత కపిబలజలధిలహరి కలకలరవకూపిత మఘవజిదభిహననకృదనుజ
సాక్షిక రాక్షసద్వంద్వయుద్ధ, అప్రతిద్వంద్వపౌరుష,త్ర్యంబకసమధిక
ఘోరాస్త్రోజమ్బర,సారథిహృతరథసత్ర పశాత్రవసత్యాపిత ప్రతాప,
శితశరకృతలవన దశముఖముఖదశకనిపతన పునరుదయనిపతనదరగళి
తజనిత దరతరళహరిహయనయన నళిన వనరుచి ఖచితనిపతిత సుర
కుసుమవితతి సురభిత రథపథ, అఖిలజగదధిక భుజబలవరబల దశలప
నలపనదశకల వనజనితరజనిచరయువతివిలపనవచన సమవిషయ నిగమ
శిఖర ముఖరముఖ సురముని వరపరిపణిత,అభిగత శతమఖ హుతవహ
పితృపతి నిర్ఋతివరుణపవన ధనదగిరిశ ముఖ సురపతి నుతిముదిత, అ
మితమతివిధివిదిత కథిత నిజవిభవజలధి పృషతలవ, విగత భయవిబుధ

విబోధిత వీరశయనశాయిత వానరపృతనౌఘ,స్వసమయవిఘటిత సుఘటితహృదయ సహధర్మచారిణీక,విభీషణవశంవదీకృతలఙ్కైశ్వర్య,నిష్పన్నకృత్య, ఋపుష్పితరిపుపక్ష, పుష్పకరథనగతిగోప్పదీకృతగగనార్ణవ, ప్రతిజ్ఞార్ణవతరణ కృతక్షణ భరతమనోరథసంహిత సింహాసనాధిరూఢ, స్వామిక, రాఘవసింహ, హటకగిరికటకలడహ పాదపీఠ నికటతటపరిలుఠిత నిఖిలనృపతి కిరీటకోటి వివిధమణిగణకిరణ నికర నీరాజితచరణారాజీవ, దివ్యభూమాయోధ్యాధిదైవత పిత్రవధకుపిత మునివిహిత నృపహాననకమఠ పూర్వకాలప్రభవ శతగుణప్రతిష్ఠాపిత ధార్మిక రాజవంశ, ఋభరతభరతఖర్వీకృత గన్ధర్వయోధ గీతవిజయ గాథాశత, శ్లాఘిత మధుసుత శత్రుఘ్నసేవిత,కుశలవ పరిగృహీత కులగాథావిశేష, విధివశపరిణమదమరఫణితి కవివరరచిత నిజచరిత నిబన్ధన నిశమనని ర్వృత సర్వజన సమ్మానిత పునరవస్థాపిత విమానవరవిక్రాణన ప్రీణిత వైశ్రవణనిశ్చిత యశశ్చపంచ,పంచతాపన్న మునికుమారక సంజీవనామృత, త్రేతాయుగప్రవర్తిత కార్తయుగవృత్తాన్త, అవికలబహుసువర్ణ హయమఖ సహస్రనిర్వహణ నిర్వర్తిత నిజవర్ణాశ్రమధర్మ, సర్వకర్మసమారాధ్య, సనాతనధర్మ, సాకేతజనపదజనిధనిక జఙ్గమతిరితర జన్తుజాత దివ్యగతి దానదర్శిత నిత్యనిస్సీమవైభవ, భవతపనతాపిత భక్తజనభద్రారామ, శ్రీరామభద్ర,నమస్తేపునస్తేనమః॥ ...

చతుర్ముఖేశ్వరముఖైర్గ పుత్రపౌత్రాదిశాలినే।
నమస్సీతా సమేతాయ రామాయ గృహమేధినే॥
కవికథకసింహకథితం కఠోరనుకుమారగంభగంభీరమ్।
భవభయభేషజమేతత్పరత మహావీరవైభవంసుధియః॥
కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా శ్రీస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

(ఈశానాంజగతోఽస్యవేఙ్కటపతేర్విష్ణోరపరాంప్రేయసీంతద్వ
క్షస్థ్సలనిత్యవాసరసికాం తత్క్షా న్తిసంవర్ధనీమ్ । పద్మాలఙ్కృతపాణిప
ల్లవయుగాంపద్మాసనస్థాంశ్రియం వాత్సల్యాదిగుణోజ్జ్వలాంభగవతీం
వన్దేజగన్మాతరమ్ ॥౧॥) మానాతీతప్రథితవిభవాం మజ్జనంమజ్జనానాం
వక్షోగేహీరిమధువిజయినో భూషయన్తీంస్వకాన్త్యా । పశ్యన్తీనుశ్రవి
కమహిమప్రార్థనీనాంప్రజానాం శ్రేయోమూర్తింశ్రియమశరణస్త్వాం
శరణ్యాంప్రపద్యే ॥౨॥ ఆవిర్భావది కలశజలధా వధ్వరేవాపియస్యా
స్థ్సానం యస్యాస్సరసిజవనం విష్ణువక్షస్థ్సలంవా। భూమాయస్యాభు
వనమఖిలం దేవివిన్యంపదంవా స్తోకప్రజ్ఞై రనవధిగుణా స్తూయసేసా
కథంత్వమ్ ॥౩॥ స్తోతవ్యత్వం దిశతిభవతీదేహిభిస్తూయమానా తామే
వత్వా మనితరగతి స్తోస్తుమాశంసమానః । సిద్ధారమ్భస్సకలభువన
శ్లాఘనీయో భవేయం సేవాపేక్షో తవచరణయో శ్శ్రేయసేకస్యన
స్యాత్ ॥౪॥ యత్సంకల్పాద్భవతికమలే యత్రదేహిన్యమీషాం జన్మస్థే
మప్రళయరచనా జఙ్గమాజ్గమానామ్ । తత్కల్యాణంకిమపియమినా
మేకలక్ష్యంసమాధౌ పూర్ణంతేజస్స్ఫురతిభవతీ పాదలాక్షా రసా
ఙ్కమ్ ॥౫॥ నిష్పత్యూహప్రణయఘటితం దేవినిత్యానపాయం విష్ణు
స్త్వంచేత్యనవధిగుణ ద్వంద్వమన్యోన్యలక్ష్యమ్ । శేషశ్చిత్తం విమల
మనసాంమాళయన్భక్తీనాం సమ్పద్యన్తేవిహరణవిధౌ యస్యశయ్యా
విశేషాః ॥౬॥ ఉద్దేశ్యత్వంజననిభజతో రుజ్ఝితోపాధిగన్ధం ప్రత్యగ్రూ
పేహవిషయువయో రేకశేషిత్వయోగాత్। పద్మేపత్యుస్తవచనిగమైర్ని
ర్మమన్విష్యమాణో నావచ్ఛేదంభజతిమహిమానర్తయన్మానసంనః॥౭॥

పశ్యన్తీమూ శ్రుతిమపరితా సూనిబద్ధేన సార్ధం మధ్యే కృత్వా తిగుణఫ
లకం నిర్మితస్థానభేదమ్ । విశ్వాధీశం ప్రణయినిసదా విభ్రమిద్యూతవృ
త్తా బ్రహ్మాశాద్యావధతియువయో రక్షశారప్రచారమ్ ॥౪॥ అన్యేశా
నాత్వమసిజగతస్సంశయన్తీ ముకున్దం లక్ష్మీదిపచ్ఛాజలధితనయా విష్ణు
పత్నీందిరేతి । యన్నామాఽ శ్రుతిపరిపఠాన్యేనమూవర్తయన్తో నావ
ర్తన్తేదురితపవన ప్రేరితేజన్మకేభ్యి ॥౫॥ త్వామేవాహుర్దికతిచిదపరేత్వ
త్ప్రియంలోకనాథం కిన్తైరన్తర్దికలహమలినైర్ది కిఞ్చిదుత్తీర్యమాణైః।
త్వత్సంప్రీత్యై విహరతిహరౌ సన్ముఖీనాంశ్రుతీనాం భావారూఢాభగ
వతియువాఽదైవతందంపతీనః ॥౧౦॥ ఆపన్నార్తిప్రశమనవిధౌ బద్ధదీక్ష
స్వవిష్ణో రావఖ్యస్త్వాఽప్రియసహచరీ మైకమత్యోపపన్నామ్ । పాత్రీ
దుర్భావైరపిసమతనుఃప్రాఙ్ముఖమన్వియేత్వం చూలోత్థిస్తైరివమధు
రతాదుగ్ధతాశే స్తరఙ్గైః ॥౧౧॥ ధత్తేశోభాంహరిమరతకేతావకీమూ
ర్తిరాద్యా తన్వీశుఙ్గస్తనభరనతా తప్తజామ్బూనచాభా । యస్యాంగ
చ్ఛన్త్యుదయనిలయైర్నిత్యమానన్దసిన్ధావిచ్ఛావేగొల్లసితలహరీ విభ్రమ
వ్యక్తయస్తే ॥౧౨॥ ఆసంసారంవితతమఖిలం వాఙ్మయంయద్విభూతిర్య
దూచ్ఛిష్టాత్కృనుమధనుషది కిఙ్కరోమేరుధన్వా। యస్యాంనిత్యం
నయనశతకై రేకలక్ష్యోమహేంద్రది పద్మేతాసాం పరిణతిరసా భావ
లేశైస్తవ్యదీయైః ॥౧౩॥ అగ్రేభర్తుస్సరసిజమయే భద్రపీఠేనిషణ్ణా మ
మ్భోరాశేరధిగతసుధా సన్నువాదుల్లితాంత్వామ్ । పుష్పాసారస్ఫగి
తనువానైః పుష్కరావర్తకాద్యైర్ది క్పాలైరంభాదికనకకలశైరభ్యషిం
చన్నజేన్ద్రాః ॥౧౪॥ ఆలోక్యత్వా మమృతసహజే విష్ణువక్షస్థలస్థాం
శాపాక్రాన్తాశ్శరణమగమన్నావరోధాస్సురేన్ద్రాః । లబ్ధ్వాభూయ
స్త్రిభువనమిదం లక్షితంత్వత్కటాక్షై స్సద్యాకార స్థిరసముదయాం
సమ్పదంనిర్విశన్తి ॥౧౫॥ ఆర్తత్రాణవ్రతిభిరమృతాసార నీలామ్బువా
హైరమ్భోజానాముషసిమిషతామన్తరఙ్గైరపాఙ్గైః। యస్యాంయ
స్యాందిశివిహరతే దేవిదృష్టిస్తవీయా తస్యాంతస్యామహమహమికాం

తన్వతేసమ్పదోఘాః ॥౧౬॥ యోగారమ్భ త్వరితమనసో యస్య దైకా
స్త్యయుక్తంధర్మంపాన్తం ప్రథమమిహయే ధారయన్తేధనాయామ్।
తేషాంభూమేర్ధనపతిగృహే దమ్బరాదమ్బధేర్వా ధారానిర్యాంత్యధి
కమధికం వాఞ్ఛితానాంవసూనామ్ ॥౧౭॥ శ్రేయసాఽమాది కమలనిల
యేచిత్రమామ్నాయవాచాం చూడాపీఠంతవపదయుగం చేతసాధార
యన్తః। ఛత్రచ్ఛాయా సుభగశిరస శ్చామరస్తేరపాస్యా ప్యుల్లాఘాశ్చ
భ్రివణముదితా స్సర్వాణస్సఞ్చరన్తి ॥౧౮॥ ఊరీకర్తుంకుశలమఖిలం
జేతుమాదీశరాతీన్ దూరీకర్తుం దురిత నివహం త్యక్తుమాద్యా మవి
ద్యామ్। అమ్బస్తమ్బావధికజనన గ్రామసీమాన్తరేఖా మాలమ్బన్తేని
మలమనసోవిష్ణుకాన్తేదయాంతే ॥౧౯॥ జాతాకాంక్షా జననియయవో
రేకసేవాధికారే మాయాలీఢం విభవమఖిలం మన్యమానా స్సృణాయ।
ప్రీతైర్వావిష్ణోస్తవచకృపయానది ప్రీతిమన్తోభజన్తే వేలాభఙ్గ ప్రశమనఫలం
వైదికంధర్మసేతుమ్ ॥౨౦॥ సేవేదేవిత్రిదశనహికా మాళిమాలార్చితం
తే సిద్ధిక్షేత్రంశమితవిపదాం సంపదాం పాదపద్మమ్। యస్మిన్స్నేహ
న్నమితశిరసో యాపయిత్వాశరీరం వర్తిష్యన్తేవితమసిపదే వాసుదేవ
స్యధన్యాః ॥౨౧॥ సానుస్రోసస్రకలితదయై స్సాన్ద్రవాత్సల్యవిద్ధై ర
మ్బస్సిన్ధ్వై రమృతలహరీలబ్ధసబ్రహ్మచర్యైః। ఘుర్మోతాపత్రయవిరచితే
గాఢతప్తంక్షణంమా మాశిఞ్చస్య గ్లపితవనధౌ రాద్రిమేధాదికటా
క్షైః ॥౨౨॥ సమ్పద్యన్తేభవభయతమీ భానవస్తవ్రసాదా ద్భ
వాస్సర్వేభగవతిహరౌ భక్తిముద్వేలచుంతుః। యాచేకన్తావ మహమతి
భయ శ్శీతలోదారశీలా స్సూచయో భూయో దిశసిమహతాం మజ్జలా
నాంప్రబన్ధాన్ ॥౨౩॥ మాతాదేవిత్వమసిభగవా న్వాసుదేవస్యపితామ
జాతస్సోహం జననియయవో రేకలక్ష్యందయాయాః। దత్తోయస్మ
త్పరిజనతయా జ్ఞాతైరప్యత స్త్వం కిలతేభూయాది ప్రియమితికిల స్తోరవ
క్తా విశ్వాసి ॥౨౪॥ కల్యాణానామవికలనిధిం కాపికాకుణ్యసీమా నిత్యా
మోదానిగమవచసాం మాళిమన్దారమాలా। సమ్పద్విద్యా నధువిజ

యినస్సన్నిధత్తాం సదా మే సైషా దేవీ సకలభువన పార్శ్వనాకామధేనుః॥
౨౪॥ ఉపచితగురుభక్తేరుత్థితం వేఙ్కటేశాత్
ఖలికలుషనివృత్త్యై కల్పయామానం ప్రజానామ్ । సరసిజనిలయాయాస్స్తోత్రమేతత్పఠంతస్సకల
కుశలసీమాసార్వభౌమాభవన్తి ॥ ... ... ॥౨౬॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
శ్రీస్తుతిస్సమాప్తా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా
గరుడపఞ్చాశత్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

అఙ్గేష్వానన్దముఖ్య శ్రుతిశిఖరమిళద్దణ్డకం గణ్డపూర్వం ప్రాగేవాభ్యస్య షట్సుప్రతిదిశమనఘున్యస్తశుద్ధాస్త్రబన్ధాః । పక్షివ్యత్యస్తపక్షద్వితయముఖవృతప్రిస్ఫుటోదారతారంమన్త్రం గారుత్మతంతంహృతవహృదయితాశేఖరంశీలయామః ॥౧॥ వేదస్వార్థాధిరూఢోబహిరబహిరపివ్యక్తిమభ్యేతియస్యాం సిద్ధిస్సాంకర్షణీసా పరిణమతియయాసాపవర్గప్రినర్ద్రా । ప్రాణస్య ప్రాణమన్యం ప్రణిహితమనసో యత్రనిర్ధారయన్తి ప్రావీసాబ్రహ్మవిద్యాపరిచితగహనా పాతుగారుత్మతీనః ॥౨॥ నేత్రం గాయత్రమూచేత్రిసృదితిచశిరో నామజేయంయబూంషిచ్ఛన్దాంస్యఙ్గానిధిష్ణ్యాస్త్వభిరజనిషతై ర్విగ్రహోవామదేవ్యమ్ । యస్యస్తోమాత్మనోసౌ బృహదితరగరుత్తాదృశామ్నాత పుచ్ఛస్సామచ్ఛంస్యానడిదసూతాచ్ఛ్రితిశతశిఖరాభిస్సుతాత్మాగరుత్మాన్ ॥3॥ యోయంధత్తేస్వనిష్ఠం వహనమపివరస్సర్మిలోయేన యస్మైశయస్తాద్యస్యాహవశ్రీర్విదధతిభజనంయత్రయత్రేనసస్తాపాయోడీనస్తత్థంహరిగరుడభిదాకల్పి

తాకోహనామసాస్వభావ్యస్సాస్వత్మభవ్యస్సవినతశకునిబ్రహ్మసబ్రహ్మ
తాంనః ॥౪॥ ఏకోవిష్ణోర్ద్వితీయస్త్రిచతురవిదితంపఞ్చవర్ణంరహస్యం
షాడ్గుణ్యాస్సేరనష్ట స్వరగతిరణిమా ధ్యష్టసమ్పన్నవాత్మా । జీవోదర్వీ
కరారిర్దశశతనయ నారాతిసాహస్రలక్షే విక్రీడత్పక్షకోటి ర్విఘటయ
తుభయం వీతస్సజ్ఞోదయోనః ॥౫॥ సత్యాద్యైస్సాత్వతాది ప్రథిత
మహిమభిర్వ్యూహభేదైః పంచాభిర్యోనిరున్ధక్ భవగరళభ
వం ప్రాణినాంపఞ్చభావమ్ । ప్రాణాపానాదిభేదా త్ప్రతితనుమరు
తోదైవతంపఞ్చవృత్తేర్ది షడ్భాత్మాపఞ్చధాసౌ పురుషఉపనిష ద్ఘోషిత
స్తోషయేన్నః ॥౬॥ శ్లిష్యద్బాగీన్ద్రభోగే శ్రుతిసికరసిధౌ మూర్తిభేస్వ
కీయే వర్ణవ్యక్తీర్విచిత్రాది పరికలయతియోవ క్త్రిచాహారుపాద్యైః।
ప్రాణస్సర్వస్యజన్తోర్ది ప్రకటితపరమబ్రహ్మభావస్సఇత్థంక్లేశంచిన్నన్న గే
శస్సపది విపదిన స్సన్నిధింస్సన్నిధత్తామ్ ॥ ౭॥ అగ్రేతిష్ఠన్నుదగ్రోమణి
ముకురఇవా నన్యదృష్టేర్మురారేర్ది పాయాన్నాయాభుజఙ్గో విషమవిష
భయా ద్గాఢమస్మాన్గరుత్మాన్ । శ్రుభృఙ్గీ రాబ్ధిపాథ స్సహభవగరళస్ప
ర్శశంకీసశంకె చ్ఛాయాంధత్తేయదీయాం హృదిహరిహృదయా రోహ
ధన్యోమణీన్ద్రిః ॥ ... ... *

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి పరవ్యూహవర్ణకఃప్రథమఃి.

ఆహర్తారంసుధాయాదురధిగమ మహాశక్ర దుర్గస్థితాయా జేతా
రంవజ్రపాణేస్సహవిబుధగణై రాహవేబాహువేగాత్। విష్ణోసమ్ప్రీ
యమాణే వరవినిమయతో విశ్వవిఖ్యాతకీర్తిం జేవంయాసూతసాసా
దిశతుభగవతీశర్మదాక్షాయణీనః ॥౯॥ వితాసాద్వీతిహోత్రం ప్రథమ
మధిగతైరన్తికేమన్దధామ్నా భూయాస్తైవసార్ధం భయభరతరలైర్వ
న్దితోదేవబృన్దైః। కల్పాన్తోద్భదశుంకధ్వపికృపయాసంక్షిపద్ధామ
చణ్డంభిత్వాణ్డంనిర్జిహానో భవభయమిహనఃిఖణ్డయత్వణ్డజేన్ద్రిః॥౧౦॥
తుణ్డాగ్రోణీధరాణిత్రుటిత చతురకూపారరమ్యద్రుస్తి త్రుట్యత్తారా
సరాణిస్థపుటితనిబధ స్థానకానిక్షిపేయుః । పాతాళబ్రహ్మసౌధావధి

విహితముధావర్తరాన్యస్మదార్తిం బ్రహ్మాండస్యాన్తరాళేబ్యహతిఖగపతేరర్భకక్రీడితాని ॥౧౧॥ సంవిచ్ఛస్త్రంవిశంత్యా సహవిజయచమూరాశిషద్ధ్రీవయం త్యాసంబధ్నంత్యాతనత్రంసుచరితమశనం పక్వఫలవిర్దిశన్త్యా। ఏహ్యేహ్యస్మద్వినతేయో నుదతువినతయా క్లిప్తరక్షావిశేషకద్రూసజ్ఞాతదాస్యక్షపణపణసుధాలక్ష్యభైక్షుంజిఘృక్షుః॥౧౨॥ విక్షేపైర్ఘపక్షతీనామనిభృతగణిభిర్వాదితవ్యోమతుర్యో ద్గాచాలామ్బోధివీచీనలయవిరచితాలోకశబ్దానుబన్ధః। దిక్కన్యాకీర్యమాణక్షరదుడునికర వ్యాజలాజాభిషేకో నాకౌకోన్తాధ్యాయగచ్ఛన్నరకమపిసమే నాగహన్తా నిహన్తు ॥౧౩॥ ఋక్షోక్షక్షేపదక్షో మిహిరహిమకరోత్తాళతాళాభిఘాతీ వేలావాగ్గేళిలోలో వివిధఘనఘటాకన్తుకాఘాతశీలః। పాయాన్నగిపతకేభ్యగి పతగకులపతేగి పక్షవిక్షేపజాతో వాతగిపాతాళహేలాపటహపటురవారవ్భసంరమ్భధీరః॥౧౪॥ కింనిర్ఘాతగికిమరగిరి పరిపతతివగికింసమిద్ధోయమార్ష్వగి కింస్విత్కార్తస్వరాద్రిర్ననువిదితమిదం వ్యోమవర్త్మాగరుత్మాక। అసీదత్యాజిహోర్షత్యభిపతతిహరత్యస్తిహాతాతహామ్బేత్యాలాపోద్యుక్తభిల్లాకులజరపుటగి పాతునగిపత్రినాథః ॥౧౫॥ ఆస్యక్వాస్తైరస్యభిర్దురుపశమనృషాశాతనీశాతదంష్ట్రాకోటీలోటత్కరోటీవికటకటకటారావఘోరావతారా। భిన్ద్యాత్సార్ధంపులిన్ద్యా సపదివరిస్మృతబ్రహ్మగాజిహ్మగారేరుద్వేల్లద్భిల్లవల్లీనిగరణకరణాపారణాకారణాన్నః ॥౧౬॥ స్వచ్ఛన్దస్వర్భిబన్ద ప్రథమతమమహో త్వాతనిష్ఠాతఘోర స్వాన్తధ్వాన్తం నిరున్ధ్యాద్ధతధరణిపయో రాశిరాశీవిషారేః। ప్రత్యుద్యద్భిల్లపల్లీభటరుధిరసరిల్లోలకల్లోలమాలాహాలానిర్వేశహేలాహల హలబహుళోహర్షకోలాహలోనః ॥౧౭॥ సాన్ద్రక్రోధానుబన్ధాత్సరసినళముఖేపాదపేగణ్డశైలే తుణ్డాగ్రే కంధరన్ధ్రే తదనుచజఠరే నిర్విశేషం యయుష్మాన్। అవ్యాదస్మానభవ్యాదవిదితనఖర శ్రేణిదంష్ట్రాభిఘాతాజీవగాహంగృహీత్వా కమఠకరటినో భక్షయన్పక్షిమల్లః ॥౧౮॥ అల్పశ్లోకాల్పా

స్తలీలానటనపటసుధా సూతిఖణ్డో బహూనాం నిస్సారస్తవ్యద్భుజా
ద్వైరనుభవతుముధా మంధనం వ్యాపసిస్థుః। రాకాచంద్రస్తురాహూ
న్నవమితికథయతః ప్రేక్ష్య కమ్రీకుమారాన్నాన్తర్హాసంఖగేన్ద్రస్స
గదిహృతసుధ స్త్రీయితామాయతాన్నః ॥౧౯॥ ఆరాదభ్యర్థితైరా
వణమమితజవో దఞ్చదుగ్రైశ్శ్రవస్సం జాతక్షోభం విముఞ్చన్దిశి
శిఖివిషదావాహినీశంకణేన। భాస్వన్నవ్యాపసవ్యం సుమహితమిషితస్వ
ర్గిసార్థేసుధార్థం ప్రేక్షన్నేత్రశ్రియంనః ప్రకటయతుచిరం పక్షవాత
మంధశ్శైలః ॥౨౦॥ అస్థానేషుగ్రహాణా మనియతవిహితానన్త వక్రా
తిచారా విశ్వోపాధివ్యవస్థావిగమవిలుళిత ప్రాగవాగాదిభేదాః। ద్వి
త్రాస్సుత్రామభక్త్యగ్రహకలహవిధా వణ్డజేన్ద్రస్యచణ్డాది పక్షోత్థేపా
విపక్ష క్షుపణసరభసాశ్శర్మమే నిర్మిమీరన్ ॥౨౧॥ తత్తత్ప్రాశ్యర్థి సార్థా
వధివిహితమృషారోషగన్ధోరుషాంద్వైరేకైకక్రీడన్నన్నైశ్శస్సురపతిసుధ
శ్రైరక్షతోరక్షతాన్నః। అన్యోన్యాబద్ధలక్ష్యోపహరణవిహితా మన్దమా
త్సర్యతుల్యైర్బలైరేవస్వకీయైరహమ హమికయా మానితో వైనతేయో ॥౨౨॥ అ
స్తవ్యోమాన్తమన్తర్హితనిఖిలహరిన్మండలం చణ్డభానో
ర్గుంటాశ్చార్యేరకాణ్డే జగదఖిలమిదంశర్వరీవర్వరీతి। యేంఖోళత్స్వర్గ
గోళస్ఖలదుడునికరస్ఫర్ధబద్ధాన్నిరున్ధన్ రంహోభిస్సన్నిరున్ధం
రతుతరళితబ్రహ్మసద్మాగరుత్మాన్ ॥౨౩॥ యస్సాన్నిధ్యేసజ్జరాంత ర్గరుద
నిలవ స్తమ్బిలేజమ్బశత్రో ర్ముఖాస్త్రీసన్నికంరం పరిణయతి పవయే
పక్షలేశంవిదేశ। సోస్మాకం సన్నిధత్తాం సురపతి పృతనా ద్వంద్వయు
ద్ధైకమల్లో మాజ్గల్యంవాలఖిల్యద్విజవరతపసాం కోపిమూర్తోవివర్తః॥
౨౪॥ రుద్రాస్వీదాదిత్య సేన్ద్రాస్తవహసహితం గన్ధవాహంగృహీత్వా
కాలంసిస్మాల్యరూతా వాఖిబుతిధనపతీ పాశినం క్లేశయిత్వా। సర్వా
ణాంచాత్మీకానా మమృత మయపణ పాయిణ పాప్తి దక్షో నిర్బాధం
క్వాపిసర్పన్నపహరతుహరే రాపవాహ్యామదంహాః ॥ ॥౨౫॥

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి అమృతాహరణవర్ణకోద్వితీయః.

భుగ్నభూర్యుగ్మకుటీభృద్భ్రమదమిత గదుత్థోఖిత క్ష్మాన్తరిక్షశ్చ
క్రాన్తోవక్రతుణ్డదిగ్భరణకనఖరః క్రూరదంష్ట్రాకరాళః । పాయాదస్మాన
పాయూ ద్భయధరవిగళ ద్దందశూకేంద్రభోక శ్వాసోద్గసంక్రన్దనాది ప్ర
తిభటపృతనా క్రన్దనస్స్వస్యనేంద్రః ॥౨౬॥ అర్యణ్ణాధుర్యయోక్త్రగ్ర
హణభయభ్రతాసాంత్వితోఽనూరుబన్ధాలోకదణ్డజ్యాంజిఘృక్షోదితిచ
కితధియా శఙ్కితశ్శఙ్కరేణ । తల్పేకల్పేతమాతేమతిరితిహరిణా పా
దరేణానీతఃపక్షీన్ద్రస్త్రీయతాంనఃఫణధరమపిపీ పతద్భిర్జ్ఞాప
హారీ ॥౨౭॥ ఛాయాతార్క్ష్యాస్యహీనాం ఫణమణిముకుర శ్రేణివిస్పష్టబిం
బాం స్త్రీణాంపేక్షాధృతస్వపరికృతి మనసా ప్రేక్ష్యజాతానుకమ్పః।
తేషాందృష్ట్వాధచేష్టాఃప్రతిగరుడగణాశంకయాతుంగరోషస్సర్పందర్పో
ద్ధతోన శ్శమయతుదురితం నర్పసంతానహన్తా ॥౨౮॥ ఉచ్చావీసాకృ
ష్టతారా గణఘటితమ్యుషా మృత్తికా కల్పశిల్పిపక్షవ్యాధూతపాథో
నిధికుహరగుహా గర్భదత్తావగాహాః । దృష్టీదంష్ట్రాగ్ర దూతీ వృధు
షుఫణభృతాం ప్రేషయన్నుత్తమాఙ్గే ష్వంగైరఙ్గనిరుంధన్నవతు పిప
తిషుఃపత్రిణామగ్రణీర్నః ॥౨౯॥ ఆవేధస్సాధశృఙ్గాదనుపరతగతే రా
భుజఙ్గేన్ద్రిలోకా చ్ఛ్రేణీబన్ధంవితన్వ క్తుణపరిణమితాలాత పాతప్ర
కారః । పాయాన్నఃపుణ్యపాప పరిచయమయపునర్గర్భకుమ్భీనిపాతా
త్పాతాళస్యాన్తరాళే బృహతిపగపతేస్సర్వితూతోనిపాతః ॥౩౦॥ ప్రత్య
గ్రాకీర్ణతత్తత్ఫణమణినికరేశంకులాకోటివక్త్రంతుణ్డాగ్రనింపన్నువా
ణఃకులగిరికరనేకర్పరేకూర్మభర్తుఃపాతాళశ్రోత్రపక్ష్మద్విరసన వృతనా
శాలివిశ్వోదశాలీ శైలేంనస్స్పష్టశైలిఃమదరభస స్నాతుసాధ్వీం సువ
ర్ణాం ॥౩౧॥ పర్యస్యత్పన్నగీనాం యుగపదసమయా నర్భకాగర్భకోశా
ద్భ్రష్టా స్తబ్ధప్రకమ్ప వ్యతిషజదఖిలోదన్వదున్నిద్రఘోషం । చక్షుశ్చ
క్షుశ్శ్రుతీనాంసపదిబధిరయత్పాతుపత్రీశ్వరస్య క్షిప్రక్షిప్తక్షమా భృత్క్ష
ణఘటితనభస్స్ఫోటమాస్ఫోటితంనః ॥౩౨॥ తోయస్కంధోనసిన్ధోస్స
ఘటితమిథఃపక్షవిక్షేపభిన్నఃపాతాళంనఃప్రవిష్టంపృథునిచవిసరేరశ్మి

ఛిస్తిగ్మరశ్మేః । తావద్ర క్షస్తాహివక్త్ర క్షురిత విషమషీ పఙ్క కస్తూరి కాంకరప్రత్యాయాతస్స్వయాధ్దై ర్వ్యస్సితఇతివిదితఃపాతుపత్రీశ్వరోనః ॥౩౩॥ బద్ధస్పర్ధైరివస్వైర్బహుభిరభిముఖై రేకకంఠం స్తువానేత త్తద్విశ్వోపకార ప్రణయిసురగణ పార్థిత ప్రాణరక్షే । పాయాన్నఃప్రత్యహంతే కిమపివిషహరం ప్రేషయామీతిభీతే సన్ధిత్సాస్సర్పరాజేస కరుణమరుణా నన్తరంధామదివ్యమ్॥ ౩౪॥ క్వాప్యస్థ్నాశరక్రరాధ్యం క్వచనఘనతరా స్సృక్కటాశీధుగన్ధం నిర్మోకైకదేశావిపికీర్ణం విషయమపరతోమణ్డితంరత్నఖండైః । అధ్యారూఢైస్స్వవారే ప్రహమహమికయావధ్యవేషందధానైర్ కాలేఖేలన్బజఙ్గైర్ కలయతుకుశలం కాత్రవేయాస్తకోనః ॥ ... ... ॥౩౫॥

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి నాగదమనవర్ణక స్తృతీయః.

వామేవైకుంఠశయ్యా ఫణిపతికటకో వాసుకిర్బ్రహ్మసూత్రో రక్షేన్నస్తక్షకేన గ్రథితకటితట శ్చారుకాలీకోటహారః । పద్మంకర్ణేపసవ్యే ప్రథిమవతిమహా పద్మమన్యత్రిబిభ్రచ్ఛాయాంశంఖపాలంగులికమపి భుజే దక్షిణేపఙ్కిమల్లః ॥౩౬॥ వర్త్యాభస్వస్తికాగ్ర స్ఫురదరుణశిఖాదీప్తరత్నప్రదీపై ర్బధ్నద్భిస్తాపమస్తర్బహుళవిషమషీ గన్ధతైలాభిపూర్ణైః । నిత్యంనీరాజనార్థై ర్నిజఫణఫలకై ర్ఘూర్ణమానాగతూర్ణం భోగైరాపూరయేయు ర్భుజగకులరిపో ర్భూషణా నీషణాన్నః ॥౩౭॥ అఙ్గప్రత్యఙ్గలీనామృతరసవిసర స్వర్ణలోభాదవాంత స్త్రీసాద్ధ్యాసాను బన్ధా దివసహజమిదోవైరిశఙ్కా త్తరఙ్గాత్ । రుద్రాగాధోపగూఢో చ్ఛ్వసననిబిడితస్థానయోగాదివాస్మ ద్భద్రాయస్యుర్భుజన్తో భగవతిగరుడే గాఢతాంగూఢపాదః ॥౩౮॥ కోటీరేరత్నకోటి ప్రతిఫలితతయా నైకధాభిన్నమూర్తి ర్వల్మీకస్థాస్వయాధ్యానభితఇవనిజైర్వేష్టనైర్ నిష్ప్రతర్కుః । శ్రేమంనస్సాతుహేమా చలవిధృతశర స్నేహలేఖానుకారీ రోచిశ్చూడాల చూడామణి రురగరిపో రేషచూడాభుజఙ్గః ॥ ౩౯ ॥ దాక్షీయద్గిరికర్ణపాశ ద్యుతి పరిభవన ప్రీతయే వస్స్వభోగం సంక్షిప్యా

శ్నన్సమీరంచరవినతముఖో నిశ్వసన్నన్దనుద్దమ్ । ఆసీచర్గర్జ్జభి స్త్రిప్రతిఫల నిమిషా తార్క్ష్యపిగూఢంవివక్షుఃఽ స్ప్రిపందోషాఽ పేన్నడి ఖగపతికు హనా కుణ్డలగికుణ్డలీన్వ గ్రిః ॥౪౦॥ వాలాగ్రగ్రన్థిబన్ధ గ్రథిత పృథుశిరో రత్నసన్దర్శనీయో ముక్తాశుభ్రోదరాభో హరిమణిశకల శ్రేణిదృశ్యేత రాంశః । విష్వగ్దమ్భోళిధారా వ్రణకిణవిషమో త్తంభన స్తబవృత్తి ర్వ్యళాహారస్యహృద్యో హరతునమదఘుంహారదర్వీకరేన్ద్ర గ్రిః ॥౪౧॥ వైకక్ష్యస్రగ్విశేషచ్ఛురణపరిణమ చ్ఛస్త్రబన్ధానుబన్ధో వక్షఃపీతాధిరూ ఢో భుజగదమయితు ర్బ్రహ్మసూత్రాయమాణః । అశ్రాన్తసై ర్వరని ర్ద్రావిరచితవివిధోచ్చా ర్యసనిశ్వాసవేగా త్ప్రామోచ్ఛ్వానాకృతిర్నకిఽప యతదురితం కోపికమూర్గికుమారః ॥౪౨॥ శ్లిష్యద్రుద్రాసుకీ ర్తి స్తనత టఘుస్రణాలేపసంక్రాన్త సారస్పారామోదాభిషేకోన్నమిత పృథుఘ ణాచక్రవాళాభిరామః । పాయిదిఽ పేయిదివటీర ద్రుమవిటపధియా శ్లిష్టవఙ్కీన్ద్రచాహా ర్యాహన్యాద్వస్తదీయం వృజిన భరమపా బ్భన్తశో దన్తశూకః ॥౪౩॥ గ్రస్తాన న్తర్విషిష్టా స్ఫణినఇవశుచా గాఢమాశ్లిష్య దుఃఖ్యక్తుణ్ణానేకస్వ బన్ధూఽ తుథమివ కుపితఃఽ పీడయన్వేష్ట నేన । వ్యాళస్తార్క్ష్యోదరస్థో విపులగళగుహావాహిభూతాకారవాత్యా పౌనఃపున్యేనహన్యాత్పునరుదరగుహా గేహవాస్తవ్యతాంనః॥ ౪౪॥ గాఢాస క్తోగరుత్మత్కటితటనికటే రక్తచణ్డాతకాంకే ఫకారాంచీ మహిమ్నాఘణిమణిమహసా లోహితాబ్జోభుజఙ్గః । సత్తాసాంసిద్ధికంనస్స పదిబహువిధం కర్మబన్ధంనియుంధ్యా ద్విన్ధ్యాద్యాగ్రీనసన్ధ్యా ఘనఘటిత తటిత్కాన్తిచాతుర్యధుర్యః ॥ ... ... ॥౪౫॥

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి పరిష్కారవర్ణకశ్చతుర్థః.

వేగోత్తానంవితానం వ్యజనమనుగుణం వైజయన్తీజయన్తీ మిత్యం నిత్యాభ్యమిత్రంయుధివిజయరథో యుగ్యయోగానపేక్షుః । దాసోని ష్పర్యుదాసో దనుతనయభిదోనిస్సహాయస్సహాయో దోధూయే తాస్మ దీయం దురితమధరితారాతిపత్త్రైస్స్వపత్త్రైః ॥౪౬॥ ఉత్ప్రోదఞ్చన్తకా

స్వస్థస్థలతివలజీతది కఞ్జరకణ ఖఞ్జరీతిఖ క్లాన్తోధాతుశ్శకు న్తోఽనుగఇతివద
యయాసామిరుద్ధస్యబోపి। గ్రాహగ్ర స్తద్విషేన్ద్ర శ్రీక్షతభయచకితా కుణ్ణ
వైకుణ్ణచిన్తా నాసీరోదారమూ ర్తి ర్నరకవిహతయే స్తాద్విహఙ్గేశ్వరో
నః ॥౪౭॥ వేగోద్వేలస్సువేలే కిమిదమితిమిథోమన్త్రి శ్రీవానదేంద్రై
ర్హాయామానుషలీలా మభినయతిహరౌ లబ్ధసేవాపిశేషః । వైజేహీ
కర్ణపూర స్తబకసురభిణా యస్సమాశ్లేషిబోష్టాక్తృష్ణాపారిప్లవానాం
సభవతుగరుడో దుఃఖపారిప్లవోనః ॥౪౮॥ దుగ్ధోదన్వత్ప్రభూత స్వక
మహిమప్రథు ర్విష్ణు నాకృష్ణసామ్నా పిణ్ఛాకల్పానుకల్ప స్సమఘటిత
దృఢోయత్ప్ర(ది)తిష్ఠకరిటుఃవీరోవైరోచనాస్త్ర వ్రణకిణగుణితోదగ్ర
నిర్ఘాతఘాత స్సజ్ఞాతంగర్భభూతీ సహరతుమహతా మస్మదత్యాహి
తానామ్ ॥౪౦॥ భిన్ధ్యాత్సంవర్తసన్ధ్యా ఘనపటలకన తప్తుషిక్షేప హే
లా వాతూలా స్ఫాలతూలాచలనిచ యతులామేయశ్రైతేయలోకః । అ
స్తాశైడికర్మపాశైరభిగతమహితా నీకమప్రత్యనీకై ర్విశ్వందివ్యాపదా
నైర్దనుజవిజయినో వైజయన్తీశకున్తః ॥౪౧॥ యత్పక్షస్పాత్రివేదీత్రి
గుణజలనిధి ర్లంఘ్యతేయద్గుణజ్ఞైర్వర్గస్సైవర్గికాణాం గతిమిహలభతే
నాధవధ్వత్సనాథః। శ్రైకాల్యోపస్థితత్వాన్నిరయగనిధిరఘాత్సీయ
తాదాయతాన్నస్త్రీతానేకస్త్రిధామ్నస్త్రిదశరిపుచమూ మోహనో
వాహనేన్ద్రః ॥౪౨॥ సైకాంపంచాశతంయామతనుతవినతానన్దనం నన్ద
యిష్యన్కత్వామాళోతదాజ్ఞాం కవికథకఘటా కేసరీవేఙ్కటేశః ।
తామేతాంశీలయంత శ్శమితవిషధర వ్యాధిదైవాధిపీడాది కాంక్షాపో
రస్త్యలాభాన్ కృతమితరఫలై స్తార్క్ష్యకల్పాభవన్తి ॥ ॥౪౩॥

ఇతి గరుడపంచాశతి అద్భుతవర్ణకఙ్కపఞ్చమీ.

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
గరుడపంచాశస్సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

దివ్యదేశమఙ్గళాశాసన పఞ్చకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

విధివిహితసపర్యాం వీతదోషానుషఙ్గా మపచితధనధాన్యామున్న
తైస్త్యానహర్షామ్ । స్వయమపచినునిత్యం రఙ్గధామన్నరక్షాం శమి
వితపక్షాం శాశ్వతీరఙ్గలక్ష్మీమ్ ॥౧॥ ప్రశమితకలిదోషాం ప్రాజ్య
భోగానుబన్ధాం సముచితగుణజాతాంసమ్యగాచారయుక్తామ్ । శ్రుత
నబహుమాన్యాం శ్రేయసీంవేఙ్కటాద్రౌ శ్రియముప చినునిత్యం శ్రీనివా
సస్త్వమేవ ॥౨॥ వరదవిరచయత్వం వారితాశేషగోపాం నరుపచితపు
ణ్యాం భూషితాం పుణ్యకోట్యామ్। సితముదితమనోభిస్తావకైర్నిత్యసే
వ్యాం హరితరిపుజనయోగాం హస్తిధామ్నస్సమృద్ధిమ్ ॥ ౩ ॥ నవనవ
హృద్యభోగాం నాథ నారాయణత్వం విరచయదరితాపైస్తామనాఘ్రా
తగన్ధామ్ । సహజ సులభదాస్యైస్సద్భి రభ్యర్థనీయాం యతిపరి
బృఢహృద్యాం యాదవాద్రేస్సమృద్ధిమ్ ॥౪॥ శ్రీరఙ్గద్విరదవృషాద్రివ్యూ
ర్వకేషు స్థానేషుస్థిరవిభవా భవత్సపర్యా । ఆకల్పంవరదవిధూతవైరి
పక్షా భూయాస్నాథ్యవదనుకమ్పయైవ భూయాత్ ॥ ॥౫॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
దివ్యదేశమఙ్గళాశాసన పఞ్చకమ్
సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

హరిదినతిలకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

నిత్యైకాదశ్యేచ ధన్యే నియమగుణవిధి ప్రాప్తమార్గేనిజానా మాజ్ఞా
మజ్ఞాక్రమే తద్విహరణముపధీ కృత్యగోపాయతేయః । తస్మిన్కస్మిం
శ్చిదాద్యే హరిదినతులసీ ద్వాదశీభిర్దివాసాద్యై భద్రాఽఽ మేకసేతో
ర్భవతుభగవతి శ్రీసఖేభావనానః ॥౧॥ తేత్రిధాధిక్యాదిభేదా ద్బవతిథున
వధా తాదృశీద్వాదశీత శ్శుద్ధాదిద్ధేతిచాష్టా దశతను రుదితా సద్భిరే
కాదశీసా । ఆద్యాయాము త్తరత్ర వ్రతవిధిరుభయోస్సాద్వ్యవస్థా
ఽథషట్సుప్రాచ్యాంద్వంద్వేసతుద్యే పరమిహనియతిస్సాత్రిధైకేన్యతిథి
కేప్రాక్ ॥౨॥ ద్వాదశ్యుక్తాసుధాల్మా విషమితిదశమీ దినస్సైకాదశీసా
గ్రాహ్యాధిక్యేసుధాయా ఇతిజగదురిమా మాహురేకే నకామే।
వృద్ధద్వాదశ్యభావే త్వియమితిచ కలా ద్వంద్వమేకాపి వృద్ధి స్సందిగ్ధే
తూత్తరస్యాం వ్రతముపవసనం పారణోక్తాపరస్యామ్ ॥ 3 ॥ ఉక్తానా
మ్యశ్చతస్రి స్త్వరుణసముదయ స్తత్రవేధేదశమ్యాఁక ర్తవ్యో నోపవా
సఁ ఫలమిహహివరం మోహినీపర్యగృహ్ణాత్ । వేధఁపశ్చాద్యదాస్యా
త్సవితురుదయత స్తత్పలండానవాసాం బోక్తాశ్చ ప్రత్యవాయా బహు
వఇహతథా ప్యాదృతాక్వాపివిద్ధాః ॥౪॥ పౌరాణిక్యాతురుక్తాంగద
చరితముజై ర్ప్రాప్తగత్యాపదవ్యా శుద్ధాంసిద్ధాన్తయ స్తఁ కతిచనకృ
తిన స్సర్వఖోజ్ఝన్తివిద్ధామ్ । యుక్తతన్తాస్మభూద్వా మునిభిరభిహి
తా ద్వాదశీచవ్రతార్హా రజ్మోత్తెనాపిముఖ్య స్వవివస విధినాఽనన్యభ
క్తాఽహరిస్తాఁ ॥౫॥ శుక్లాయాంతూపవాస స్తదితర విషయే కేవలా

స్యాదభుక్తిః కర్తవ్యేత్యేవమాహుర్న కతిచనగృహిణాం పుత్రిణాంనిత్యమాత్రమ । ఏతద్విష్ణువ్రతస్థే తరవిషయమితి బోధిచరస్యే స్పుటోక్తే ర్ది వ్యస్య చ్ఛేద్వాదశీస్యాదనుపవసనతరం ద్వాపినక్తంహ్వితోక్తమ్॥౬॥ ఏకాదశ్యామభుక్తిస్స్యాత్తిరపివివిధైస్సన్నియమ్యేతవాక్తై ర్వ్యర్థాయాస్స్యాజ్యతోక్తేః క్వచిదనుమతితన్నిక్వాపివిద్ధాపవాదాత్। వైధీత్వేకాదశీ స్యాదితిజఘాదజహల్లణాతోవ్రతాస్థాచాతుర్హాస్యాదిభేదే పునరపివిధయోగారవవ్యజ్ఞనాద్ధా॥౭॥ పత్ర్యాసిద్ధేతవారప్రభృతిషుపచనైర్యేషుయేషూపవాసస్తత్రాప్యేకాదశీచే ద్వ్యాప్తమిదమనఘంప్రక్రమోక్తం నశేషే । అష్టాద్ధేజ్యావతాం మప్యుపవసనవిధే లుప్తమంత్యం నిషేధా నేవంప్రాణాగ్నిహోత్రప్రథమముపగతే ష్వేవమన్యేప్రయోజ్యమ్॥౮॥ సిద్ధ్యంత్యశ్వన్తపవేత్యపియదనువదంత్యాహితాగ్న్యాదివర్గే తత్తుస్యా ద్గార్హస్థ్యసఙ్ఖ్యా నియతివిహతయే నవ్రతత్యాగహేతుః। భుక్తేపిస్యాన్న దోషఃక్వచిదపివిషయే బాలవృద్ధాతురాదా వన్యైర్వ్యక్తస్తాజపాద్యైర్విప్రభురనఘుదయ స్సైరపిప్రీణనీయః ॥౯॥ నూతాశావేచకాఖ్యోవిధిబలనియత స్నానపూర్వోపవాసో నార్చాదిస్తత్రనిత్యే శుచిభిరధపరైర్ధకారయేత్తామ్యరూపే । శావాద్యన్తేతుకుర్యాచ్ఛకనసముచితంస్నానపూర్వంప్రదానం మన్యేచే ద్దర్శపూర్ణ శ్రుతిముఖవిధివత్తాంకారయేద్వాధికుర్యాత్ ॥౧౦॥ అప్రాప్తాన్తేవిధేయవ్రతయజనముఖస్థానసర్వప్రకారేష్వస్య తప్రీకాన్తస్యనాశ ప్రభృతిహిభగవాఞ్ కర్మయోగేన్యవేధీత్ । భక్త్యేచాస్యప్రీతస్య త్రిదినముపవసే త్తామ్రకయే న్మండనం వా మూర్ధ్వంచైతచ్ఛిఖావర్జితమిదమఖిలం నిష్కృతి స్తత్రతుస్యాత్॥౧౧॥ తన్త్రోక్తతోపవాసాన్తరపరిపతనే కామ్యతోవాన్యతోవా తద్వాప్తాగ్నిహోత్రం ప్రతిపదనియతం తన్నిగీతంపారిణాద్యా । కాలాల్పత్వేతదర్చా భవతిలఘుతరా నిత్యకర్మాణిచైవం తత్తత్తామ్రకలేవిదధ్యాత్స్వసమయనియతం కారయేద్వాయథార్హమ్ ॥౧౨॥ నానావైదార్భషడ్వీయం సమయతిసుకృతం మంత్రపూర్వైస్తథాచ ప్రాశ్నీయాత్పా

రణాదా మునిదళతులసీ పత్రధాత్రీఫలాని । శక్తాజాగర్తురాత్రా వపి హరిదరణ ధ్యానసజ్కీ ర్తనాద్వైష్ణ వాగ్ర్యే పారమ్యేచ స్మృతమిహ మునిభిర్మంత్రపుష్పార్పణాది ॥౧౩॥ కాంస్యంమాంసంమసూరం చణక మధుపురీ కాళశాకాదివర్గా నన్యాన్నం కోద్రవాదీ న్యతిష్ణుతమపిచా త్యష్టిముజ్ఝేద్దశమ్యామ్ । తామ్బాలందన్తకాష్ఠం నిధువనమసకృద్వారి పానాదిజహ్యా దేకాదశ్యాందివాచ స్వపనమశకనా ద్యాశ్రయా భీమ నీతిః ॥౧౪॥ ద్వాదశ్యాం ద్యానశోజ్ఝేద్ది వ్యదనమనృతం మైథునంమాం సతైల ద్యూతవ్యాయామహింసా స్వపన మపిదివా కాంస్యభుక్తింక్రు ధంచ । నిర్మాల్యోల్లఙ్ఘనంచ వ్రతహతిగమకం స్యాన్నిషే ధేనిషేకం కా లాప్రాప్తేప్రవృత్తే వ్రతమిదమవిదు ర్నిత్యకామ్య ప్రకారమ్ ॥౧౫॥ కిఞ్చోక్తమాద్యపానా న్నిపతతినరకేతస్యపాతైవశక్తస్తే వైకాదశ్యన్న కామ స్సహనిజపితృభి ర్నారకేమజ్జతీతి । వారాహశ్వాదివిట్పా ర్శ్వసన జనితమఘం పాపిహరత్రాన్నభోక్తు ర్నుక్తిస్తత్రాశ్నతశ్చ స్మృతమి హహిమహా పాప్మనామాస్పదంతత్ ॥౧౬॥ ఆతిష్ఠేతాభియుక్తస్మృతి మవిధిబలా చ్ఛ్రీద్ధమన్యన్నిషిద్ధం ప్రాకామాన్యాపవాదా దృతుగ తినియతిస్సన్తతిస్థాపనార్థా । ఏకైకాత్యన్తభ్యా * ష్వహతునృషుచతు ర్భుక్తివర్జంత్వితీహోక్తం శ్రేయస్సిద్ధై ర్యస్వతశ్శ్రీహరిదినతిలకం శేషభూ భృత్ప్రసాదాత్ ॥ ... ... ॥౧౭॥

ఇతి కవికార్కి-కసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
హరిదినతిలకం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కి-కసింహాయ † వేదా న్తగురవేనమః.

శ్రీ యై న మో.

శ్రీమతే నిగమా న్తమహాదేశికా యనమః.

శ్రీమద్వేదా న్త మహాదేశిక విరచితమ్

ద్రమిడోపనిషత్సారమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

సేవాయోగ్యతిభోగ్యశ్శుభసుభగతనుస్సర్వ భోగ్యతి కాయా
శ్రేయస్తద్ధేతుచారా పరిదనసులభోఽనిష్టవిధ్వంసశీలః । భక్తచ్ఛ
న్దానువర్తీ నిరుపధికకృపాహృత్తత్పదవ్యాసహాయ శ్శ్రీమాన్సర్వోచి
తాయా ముపనిషదిమిష త్ప్రేప్సగాథాశతైర్నః ॥౧॥ ఆద్యేపశ్యన్నపా
యం ప్రభుమిహ పరమ పాప్యభూతం ద్వితీయే కల్యాణోదారమూ
ర్తైర్వితయమిదమితి ప్రేక్షమాణా స్తృతీయే । ఐశ్వర్యాదేశ్చతుర్థేవి
షమధుతులయాఽనన్యభోగ్యత్వమిచ్ఛ న్షష్ఠేస్మిన్వంపఞ్చమాద్యై ర్వర
నితరగతితా మాచచక్షేమునీన్ద్రః ॥౨॥ పరంనిర్వ్యపమ్యంసులభమప
రాధప్రసహానంసుశీలం సౌరాధ్యంసరసభజనం సౌర్జవగుణమ్ । సు
సాత్మ్యస్సానన్దప్రదమనఘవిజ్ఞానపరంముకున్దం నిధ్యాయన్మునిరధిజ
గావాద్యశలకై ॥ ౩ ॥ ద్వికాధ్యాంద్వ్యష్టాఙ్ఘ్రిర్దురధిగమనీతి స్వపుటి
తాయదంఘ్ర్యా మీమాంసా శ్రుతిశిఖరతత్వం వ్యనక్తు । తదాచా
గాధాభిర్మునిరధిక వింశాభి రిహనన్నికృతే సారఙ్గాహం వ్యతరదహస
జ్జగ్రహ్యాకృపయా ॥౪॥ పరతాన్వైర్యత్నం పరిచరణసక్తో గుణగణైశ్చిప్ర
భుం సేవాయోగ్యం ప్రథమశతకేపీశ్వరదమ్ । తమేవస్వాత్యర్థప్రి
యమధచభోక్తుం వ్యవసితోవచేణ్య త్వంతస్యప్రథమవరణీయం ప్రథ
యతి॥౫॥ ద్వితీయేఽతిక్లేశక్షణవిరహ ముత్తుఙ్గలళితంమిళత్సార్వస్వాదం
వ్యసనశమలంస్వాప్తిముదితమ్ । స్వవైముఖ్యత్రస్తం స్వజనసుహృదం
ముక్తిరసదం స్వవైజయ్యోద్దేశ్యం సుభగనవిధస్తంనిరవిశత్ ॥౬॥ ఉపా
యత్వైకాన్తం ప్రభుమిహ సేవ్యత్వముదితంతతశ్చప్రాప్యత్వోపయిక

మితి భోగ్యత్వమవదత్ । ద్వయం తత్సామాన్యసాధారణ తనువిశిష్టస్యగ
ణయం స్మృతీయే విశ్వేశం శుభసుభగరూపంకథయతి ॥౭॥ అనీదృక్సౌ
న్దర్యంతనువిహిత సర్గాదిసుభగంస్వసేవార్థాకారం ప్రగుణవపుషం
మోహనతనమ్ । అపశ్యల్లభ్యార్థా విభవమదదా స్యావహతనుంస
దాదృశ్యంస్తుత్యా కృతిమఖవిరుద్ధాకృతిమిహ ॥౮॥ శ్రియదికాన్తోనస్త
శ్శుభతనువిశిష్టఫలమసాపలా వాప్తేర్హేతుస్స్వయమితిచని ర్ధార్యశ
త్కైః। ఇదానీంబుద్ధిస్థ కృష్ణతఖిహాయుక్త్యా మనివరఫలత్వం తనైస్త
వవృథయతి తదన్యేమవిముఖిః ॥౯॥ స్థిరైశ్వర్యంతుర్యే సహజబహు
భోగ్యం నిరవిభన్నిర్భశ్శిష్టక్లేశావహసహితతుల్యన్నిజజనమ్ । కృతార్థీ
కుర్వన్తంప్రణయిభిషజంసద్బహుగుణంస్వహేయతోవ్యాపేక్ష్యం స్వమత
ఫలముపైచ్ఛస్స్వవగతమ్ ॥౧౦॥ ఉపాయత్వంయత్తత్ప్రధమశతకేభా
వ్యతవిభోరనన్యోపాయ స్తద్దృఢయతిపరం పఞ్చమమునైః । నిరీహ స్త
త్రాదానిరవధికనిర్హేతుకదయా సరిత్సేతనిపద్మం శరణయతినాథస్య
చరణమ్ ॥౧౧॥ దయానిష్ణుంభక్తైరఘవిమధనం శ్రీమజనకం జగద్ర
క్షాదీక్షం స్మృతిజుషమహంభావవిషయమ్ । శరణ్యందీనానాం స్వర
సకృతదాస్యాభ్యుపగమం ప్రచభ్యాతంప్రాప్తం ప్రశమనకృతం పఞ్చ
మశతే ॥౧౨॥ అనాద్యన్తానన్దస్వరసకరుణా నన్దఇతిసద్విప్రణేతు ర్వ్యా
పారద్విప్రపదనపిపాసార్హ్యచితః । తమాచార్యోపజ్ఞంచిరవిఘటితస్వా
త్మఘటనస్సు ఖరచ్ఛక్తి ష మేమునిరసరణోయాతిశరణమ్ ॥౧౩॥ గురు
ద్వారోపేయంస్వయమభిమతం వైదికఘటకంచరితైర్ది కర్వన్తం పరవి
ఘటనం స్వాన్వితహరమ్ । నిదానం ధృత్యైర్ఘటకవశభూతి ద్వయ
మగాదనర్హైర్వికుట్యం త్వవికలశరణ్యస్థితిమిమా ॥ ౧౪ ॥ తదేవంష
ష్ఠాన్తం విహితసవిశేషప్రపదనఫలాలాభాత్ఖిన్న స్తరిత హృదయస్స
ప్తమశతే । అసిష్టోపన్యాసప్రభృతిభి రనిష్టప్రశమనే వ్రతస్సిద్ధ్యచ్ఛీలం
ప్రభుమభిముఖం సన్ముఖయతి ॥ ౧౫ ॥ సహాన్ శాట్యాశజ్ఞా ముప
శమితగర్హాదిప్రకటయన్ స్వగోప్తృత్వం గుప్తేరమఖిల జంతుప్ర

ణయినమ। శ్రీతాకర్ణిందచ్ఛేత్తాస్మరణ విశదశ్చిత్రవిభవస్తు నతా యుం
జన్ స్తోత వ్యసనజిదదర్శిప్రభువరః ॥ ౧౬ ॥ అథానిష్టా పుంసాం స్వ
యముపజిహీర్షన్నపివిభు స్తదిచ్ఛాం బాహ్యాభ్యంతరశమయితుంకామశక్ర
మవశాత్। నిజేచ్ఛానంసిద్ధి స్త్రిపిథచిదచి వ్యస్తువితతి శ్శ్లేచ్ఛావైచి
త్రీవశఇతివదత్యష్టమశతే ॥౧౭॥ దిదృక్షాయాందృశ్యదిప్రభురగణినిస్సం
గసులభస్య స్వవిశ్లేషైకాన్తశ్శ్రితహితపోషణ్యవిభవః। అజేక్షా
సాపేక్షస్వవితరణ సజ్జోహృదితర స్వదాస్యం తన్నిష్ఠా తదవధి మహీ
హ్రప్రకటయన్ ॥ ౧౮ ॥ అభీష్టం విశ్వస్మిన్విషమఫలకాంక్షిణ్య విషమం
ప్రయచ్ఛంతం దృష్ట్వా పరమపురుషార్థైక రసికః। నిరస్తాన్యాపేక్షో
నిఖిల జగదీశస్య నవమే నిదానం సిద్ధీనాం నిరుపధిసుహృత్వం గణ
యతి ॥౧౯॥ అథావ్యేకోబంధుశ్చిరకృతదయశ్శీలజలధిస్స్వసంబన్ధార్థో
స్తాస్వగుణ గరిమస్తారణపరః।అశక్యోవిస్మర్తుంఘటకముఖవిస్రమ్భవిష
యాన్సుజ్ఞానీసిద్ధ్యన్ముఖమయఇచ్ఛన్నవసరః॥౨౦॥ఉదంతైరిత్యేవం
నిరుపధిక సౌహార్ద పిశునై రుదన్యా ముద్వేలా ముపజనిత వ స్తం నిజ
పదే। త్రివర్గాతిక్రాన్తస్థిరనగర ఘుష్టాపథగతేస్సహాయీకుర్వాణశ్చర
మశతకేవిన్దతిమునిః ॥ ౨౧ ॥ గతిం వ్యర్థవ్లక్లేశ చ్ఛదమపిచ శంకాస్ప
దరసం భజద్భిస్సుపాపిష్టం వివిధ భజన పక్రియమిహ। ఫలే తీవ్రో
ద్యోగం స్వవిషయ కృతాత్యాదరమగా ద్యదృచ్ఛాసంతుష్టం సరణిమ
పునర్జన్మసహజమ్ ॥ ౨౨॥ పరం పాప్యం పశ్యన్పరిచరణ హేతుం విగ
ణయన్పరిప్రార్థ్యాన్నాజ్ఞామనితర శరణ్యశ్శరణయ్య। అనిష్టప్రధ్వంస
ప్రహృతిషు నిదానంచ కథయన్మహద్భిర్వంలక్ష్మ్యా సహిత మిహ భజే
మునివరః ॥ ౨౩ ॥ పురాశోకక్లిష్టశ్శోభవదితి నయాదిత్యుపనిషన్మనేదిపు
ణ్యశ్లోకాదజనివసన్నైకాపరిణతిః। వ్యపోహ్యాస్వంభావం హరిచరణ స
న్తానకలికా మహీ ద్యోగీయ స్తదనుమతేనుకారుణ్యవివశః ॥౨౪॥ సతా
మిత్థంసారం ద్రమిడనిగమస్యాన్వకథయద్బహూనాంవిద్యానాం బహు
మతిపదం వేజ్కటపతిః। దిశాసాధశ్శ్రీశీవృక్షఘటిత జైత్రధ్వజపటీ

పరామర్శద్భిర్నిశ్చిత్ప్రతిమతనిరబాధనిగమైః ॥ ౩౫ ॥ మనువ్యాసపా
చేతసపరిషదర్హాక్వచిదియం సుధాసిక్తాసూ కిస్స్వయముదయమన్విచ్ఛ
తిజనే । నిరుంధ్యుర్యత్కే వింధ్యాచల వికటసంధ్యా నటజటాపరిశ్రాన్తా
పర్జ్జోరుపరియదగర్జ్జానిపతతి ॥ ... ... ॥౩౬॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
ద్రమిడోపనిషత్సారం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రియైనమః.

శ్రీమతే హయగ్రీవాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్తమహాదేశికవిరచితా

ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావళీ.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

సారస్సారస్వతానాం శరరిపుఘణితిశ్శాన్తిశుద్ధాన్తసీమా మా
కూమినీభిస్స్వగుణవితతిభిర్బన్ధయన్తీంధయంతి । చారం
ష్ణమ్ ॥౫॥ భవజలధిభవన్మజ్జనానాంజనానాం ప్రత్యక్ప్రేక్ష్యమేయ
మ్యాక్ స్వాహామా సన్నిధానం నిధానమ్ ॥ ౧ ॥ ప్రజ్ఞాఖ్యే మన్ధ
ఛాత్రస్వచ్ఛన్దవృత్త్యా నేత్రీయన్నమ్రవిధాయం తత్తల్లబ్ధి ప్రసన్నైర
కృష్ణలబ్ధా వపుణ* శరఙ్కాత్మేశః । తల్పంకల్పాన్తయానశ్శరజిదుపని
భిముఖ్యా న్నిజమహిమ రత్నాతిస్వాదుగాథాలహరిదశశతీనిర్గతంర
జ్ఝిదానాత్సవిధశయనత్గాత్ర శోభాహృతే హృదయ నధూ వర్గ
రశేషేక్షణ విషయతయ్యా సహాయే పరిణయినిభిజతగ్ప్రేయసీపర

తంత్ర్యామి । భక్తిస్నిగ్ధజ్ఞారవృత్త్యాపరిణమతిమునేర్భావబద్ధప్రధిమ్నా
యోగాత్పాగ్ర్యస్తరావస్థితిరిహ విరహేణా దేశికాస్తత్ర దూతాః॥ ౩॥
భాషాగీతిఃపశస్తాభగవతివచనా ద్రాజవచ్ఛోపచారాత్సాచాగస్త్య
ప్రసూతాత్వితి పరిజగృహే భూమికాభేదయోగ్యా । యత్తత్కృష్ణ్యాం
శుక్తినాం మునిగణ విహితై స్సేతిహాసైఃపురాణైస్తత్సారం సత్వసీ
మ్నశ్శర మధన మునే స్సంహితాసార్వభౌమీ ॥౪॥ ఆదౌ శారీరకార్థ
క్రమమిహవిశదం వింశతిర్వ్యక్తిపాగ్ర్యసంక్షేపోఽసావిభాగం ప్రథయ
తిచ ఋచాం చారుపారోపపన్నమ్ । సమ్యగ్గీతానుబద్ధం సకల మను
గతం సామశాఖా సహస్రం సంలక్ష్యంసాభిధేయైర్యజురపిశతకై ర్బ్ర
హ్మధర్వారసైశ్చ ॥౫॥ పాగ్ర్యేసేవానుగుణ్యా త్ప్రభుమిహశతకైఃమం
స్రముక్తేరుపాయం ముక్తపాగ్ర్యం ద్వితీయే మునిరనుబుబుధే భోగ్య
లాభిస్తరేణ । పాగ్ర్యతోపాయ భావౌ శుభ సుభగతరో రిత్యవాదీ
త్తృతీయేఽనన్య పాగ్ర్యప్రతుర్థే సమ భవ దితరై రప్యనన్యా ద్యుపా
యాః ॥౬॥ దేవ శ్రీర్మాం త్వసిద్ధేది కరణమితి వదన్నేకమర్థం సహా
స్రై సేవ్యత్వాదీ దశార్థాన్స్పృధగిహశతకై ర్వ్యక్తికల్పాసనార్థాన్।
ఐశ్వర్యశ్యాత్పరత్వాదిమదశకగుణేష్వాయతంతే తథాతే తత్తద్గాథాగు
ణానా మనువిదధతి తత్పఞ్చ-యఃపఞ్చ-సంఖ్యాః ॥ ౭ ॥ సేవ్యత్వా
ద్భోగ్యభావా చ్ఛుభతను విభవా త్సర్వ భోగ్యాధికత్వా చ్ఛ్రీమ స్త
ద్ధేతుదానా చ్ఛ్రితవివ శతయా స్వాశ్రితా నిష్టహేతుత్వా త్వత్ కృపాగ
చ్ఛంచానువృత్తే స్నిరుపధికసుహృద్భావతస్తత్పదవ్యాంసాస్వామిసాస్వీపా
స్వసిద్ధే స్సన్వయమిహకరణంశ్రీధరఃపరిత్యపాది ॥౮॥వదవ్యాజో దారభా
హసంముదమధనగుణస్తోమగర్భంముసీన్ద్రఃపఠ్ ... ॥౯॥
పఠితవిభుగుణాస్సన్తుష్టమధ్యక్షయామః । ఇమ.
ణశతస్థాపనా చిత్య యుక్తానైకంపర్యావర్ ... ఓభకత్వాదన్యేష్టంప్రి
ణానుద్గృణీమః ॥౯॥ ఇచ్ఛా సారథ్య స ... కృత్వాత్ । చిత్తాష్టేపా
తాన్తసిద్ధ్యచ్ఛుద్ధాంతా చారశుద్ధైరియ ... స్తాస్వాదస్యశ్రోదృ

ర్థా । తత్తాదృక్తామృషిర్నీ తటగతశరజిద్ధృష్టసర్వీయశాఖా గాధాతా
త్పర్యరత్నావలిరఖిలభయో త్తారణీధారణీయా ॥ ॥౧౦॥

తిరువాయ్ మొళి—పఠమదశకమ్.

నిస్సీమోద్యద్గుణత్వా దమిత రసతయా నన్తలీలాస్పదత్వా త్సానా
యత్తాశేషసత్తా స్థితియలనభిదా వైభవాద్వైశ్వరూప్యాత్ । తత్కృష్ణ
బ్రహ్మాత్మభావా త్సదసదవగతే స్సర్వతత్త్వేషుపూర్ణే పశ్యన్యోగీపరం
తత్పదకమలనతావస్వశాదాత్మచిత్తమ్॥౧॥ స్వామిత్వాత్సుస్థిరత్వా న్ని
ఖిలనిరుపధి స్వాత్మవిద్ధ్యాహ్యభావా త్తాదృక్సర్వానుకూల్యా చ్చ్యవ
నవదితర ప్రాప్యవైషమ్యవత్వాత్ । సర్వత్రాపఙ్కపాతా చ్ఛుభవిభవ
తయా మానసాద్యర్చ్యభావా త్సజ్జోక్తో స్మోచకత్వా జ్జగదదనత
యో పాదిశత్సర్వయోగ్యమ్ ॥౨॥ బన్ధార్హ త్వాత్స్వభావై రధికతరగు
ణా నన్తవిద్యావతారా త్సర్వేషా సక్తిమత్వా న్నతసుగమతయా స్వ
ప్రబోధప్రదత్వాత్ । ఖ్యాతాభిఖ్యాదిచిహ్నా త్సురుచివితరణా త్స
ర్వకాలాశ్రయత్వా చ్చరాచరేస్వా వ్యక్తదానా త్పరహిత పదతయాన
న్తసౌలభ్యమాహ ॥౩॥ త్రాణేబద్ధధ్వజత్వా చ్ఛుభనయనతయా స్వా
ర్థలాభేర్థిభావా త్తిమ్యన్మోఘస్వభావా జ్జగదుపజననస్థాపనాతి ప్రియ
త్వాత్ । కారుణ్యాప్తత్వయోగా దనుగత మహిమ్నీ సన్నిధే స్సజ్జనై
ర్ధ్యాన్నానాబన్ధనై స్సరక్షావహిత తమతయా క్షామ్యతీత్యాహ కృ
ష్ణస్సర్వ ప్రభవ్యాన్సువాచ స్సుచరితసుభగాక్ కృష్ణసారూప్యసౌ
భోదారశీలాం స్తనుధృతభగవల్లక్షణోబాల్యగుప్తాక్
ష్మానభిగతశిరాన స్తరజ్జో క్తియోగ్యానాచార్యాక్।
శ్రేత్ప్రేయసీ దూతనీత్యా ॥౪॥ తత్తాదాహ్వానా
దరసాకారకార్చా ప్రియత్వాత్సర్వత్రాస్య
స్సానిధ్యసిద్ధేకరస్యాత్ । గోపాద్యాప్తే
భక్తవస్తప్రపత్తే స్శిష్యన్నాశ్యబోధా
ర్థనాథం సుశీలమ్ ॥౫॥ ఆక్రీతైరర్చ్యభావాద

నియతవిధా భ్యర్చనాదల్పతుష్టేఃప్రహ్వావజ్ఞేన భావాత్స్వవిషయనియతేష్వాదరాత్స్వీదుభూమ్నా। పాదాసక్తప్రసత్తై స్సకృదుపసదనే మోక్షణాద్ధర్మ సౌస్థ్యాత్క్షిప్రప్రతీహితత్వాత్సుకర భజనతాం మాధవస్యాభ్యధత్త ॥ ౭ ॥ సచ్చిల్లోకర్ష హేతో రఘశమసనిగే ర్నిశ్శ్వ భోగ్యామృతస్య త్యాగేహేతూజ్ఝితస్య ప్రవహ దుపకృతే ర్దుస్త్యజ స్వానుభూతేః। త్యాగాకాంక్షానిరోద్ధు శ్శిథితహృదయపృథక్కారణ త్యాక్షమస్య స్వాత్మన్లిష్టస్యగాయ చ్ఛ్రిమహరయశస్సేవనం సాధ్వ మోచల్ ॥౮॥ సూరీణాంనైర్వరేవ్యే స్వయమనతర తిక్రుద్రవివైశ్యకన్యేత్రే గూపాద్యర్థంధృతాద్రే శ్రితతనురసికేవామనీభావదృశ్యే। సచ్చిత్తానన్యవృత్తా విభవసమతనో స్వాయుధారూఢహస్తే నీచోచ్చగ్రాహ్యపాదే నిరుపధిమృజతాం నీరవర్ణేజగాద ॥౯॥ పర్యంతేలైచదృష్టంస్వవిరహవిధురం డిమ్భవత్వార్ద్ర వ్లీనం చిత్తెక్ష్ణప్త ప్రవేశం భుజశిఖరగతం తాలుసింహాసనస్థమ్। చతుర్థ్యజ్ఞేనివిష్టం స్థితమళికతటే మస్తకేత స్థివాంసం ప్రత్యాహుగోక్రరీత్యా విభుమనుబుభుజే స్వాత్మ్యభోగప్రసాదాత్ ॥౧౦॥ విప్వగ్విక్కాన్తిదృశ్యం విగణనసులభంవ్యక్తపూర్వోపకారం సాన్వన్తైశ్వకాగ్ర్యహేతుం స్వయముదయజుషం బన్ధమాత్మోపయాతమ్। చిన్తాస్తుత్యాదిలక్ష్యం నతజననసతత శ్లేషిణం దర్శితార్హం స్మృత్వైచిత్తేమిమంతం స్వవితరణమహాచార్యతుష్టోభ్యచష్ట ॥౧౧॥

ఆదావిత్థంపరత్వా దఖిలసమతయా భక్తసౌలభ్యభూమ్నా
స్నేహాత్వా త్కృపణసుఘటనా చ్చక్యసంరాధనత్వాత్।
సనత్వా త్పత్కృతిరుచితయా సాత్మ్యభోగపదితాం
వాదమముతశతకే మాధవం సేవనీయమ్ ॥

ద్వితీయదశకః

నిద్రావిచ్ఛేదకత్వావరతిజననతో జన్యగ
రకత్వాత్కాలయవితరణా త్కార్శ్యదైన్యాది
ద్విసంజ్ఞీ కరణతఉపసంశోషణాత్వర్జనాభ్యాం క్ష

ణవిరహచకితా దుస్సహత్వంజగాద ॥౧౩॥ పూర్ణైశ్వర్యావతారం భవ
దురితహరంవామనత్వే మహాన్తం నాభీపద్మోత్థవిశ్వం తవనుగుణదృశా
కల్పతల్పీకృతాబ్ధిమ్ । సుప్తంస్వగోధపత్రే జగదవనధియం రక్షణాయా
వతీర్ణం రుద్రాదిస్తుత్యలీలంస్వవృణుతలలితో త్తుఙ్గ భావేననాథమ్ ॥౧౪॥
చిత్రాస్వాదానుభూతింప్రియమపకృతిభిర్దాస్యసారస్య హేతుం స్వాత్మ
న్యాచార్హాకృత్యం భజదమృతరసం భక్తచిత్తైకభోగ్యమ్ । సర్వాకూపీ
ణనార్హాం సపదిబహుఫలస్నేహమాస్వాద్యశీలం సభై వ్యాస్నాత్రైస్యమే
తం నిరవిశదనఘాశేషనిర్వేశమీశమ్ ॥౧౫॥ ప్రహ్లాదార్థేనృసింహం క్షపి
తవిపదుషా వల్లభంక్షిప్తలంకం శ్వేళప్రత్యర్థికేతుం శ్రమహర తులసీ
మాలినంధైర్యహేతుమ్ । త్రాణేదత్వావధానం స్వరిపుహతికృతా శ్వా
సనందీప్తహేతిం సల్పే శ్రీరక్షితారం వ్యసన నిరసనం వ్యక్తకీర్తింజ
గాద ॥౧౬॥ స్వపాత్రాప్యాసిద్ధకాంక్షింసుఘటితదయితుం పిస్పురత్తుఙ్గచూ
ర్ణిం పీత్యున్మేషాతిభోగ్యం నవఘనసురసం నైకభూషాదిదృశ్యమ్। ప్ర
ఖ్యాతప్రీతిలీలం దురధిలపరిసం సద్గుణామోదహృద్యం విశ్వవ్యాపృత్తి
చిత్రం వ్రజయువతిగణఖ్యాతనీత్యాస్వభుఙ్క్ష్వ ॥౧౭॥ స్వాస్వాదఖ్యాప
కత్వాచ్ఛ్రితనియతదృశే నైకభోగప్రదానా త్త్యాగానర్హాశికాశా
ద్విరపరిచరణ స్థాపనాత్పాపభఙ్గాత్ । దుస్సాధార్థస్యసిద్ధే ర్విరహభ
యకృతే దుర్విభేదాత్మయోగా న్నిత్యానేకోపకారా త్సవివిరహ చకి
తం పైక్షితాంభోరుహాక్షమ్ ॥౧౮॥ సర్వాది స్సర్వనాథ స్త్రిభువనజ
నసీవల్లభస్సాన్వయితార్థి విప్లవాన్వయప్తాతిదీప్తా విమతనిరసన స్వాంఘ్రిస్మి
సద్భక్తిదాయీ। శిశ్వాప్తైవామనాఙ్గ స్వవిభవవరసదస్సాన్వంత నిర్వా
హయోగ్య స్సాన్వర్థేహేబాన్ధమోక్తా స్వజనహితతయా ద్వాదశాఖ్యా
భిరూచే ॥౧౯॥ ప్రాప్యాకారోపపత్తా వ్యజనిపరిహరణా ద్విశ్వసృష్టాస్వ
దిశ్తైర్నిస్సీమానన్దదేశా న్వయతడుపజగా రక్షణార్థావతార త్ । సు
ప్రఖ్యాతానుభావా ద్వివిధవిహరణా ద్వావృష్టి వైచిత్ర్యవత్తా ద్భక్త
కోర్ద్ధ్వోర్ధ్వ ఎశ్యభావా ధఖిలఫలకృతేర్ముక్తిసౌఖ్యంముకున్దే ॥౨౦॥ శ్రీచక్రే

యస్యాంఘ్రియోగం శుభమతికరదం స్తోత్రసామర్థ్యహేతుం స్వార్థీ
కారోపకారంస్మృతిరసశమితా న్యాదరంప్రీతివశ్యమ్ । పాప్తాకాలా
క్షమత్వప్రథమమృతరసధ్యానమాత్మార్పణార్హం వైముఖ్యాద్వారయం
తం వృతపరిచరణంచక్రపాణింజగాద ॥౩౦॥ దీప్తాశ్చర్యస్వభావం ము
ఖరితజలజం వర్షుకామ్భోదపర్ణం శైలచ్ఛత్రాభిగుప్తా శ్రితమతి విలస
ద్వైతినూపీతగవ్యమ్। సంరంభోత్క్షిప్తభూమిం ప్రణమదనుగుణం పూత
నాచేతనాంతం పూర్వాచార్యం వ్రతినాం శుభసవిభగిరి స్థానతోనిర్వి
వేశ ॥౩౧॥ ఇత్యబ్భీతాత్యసహ్యా తృణవిరహతయా మానుషత్వే పర
త్వావ్యర్వా స్వాదతత్వభూమ్నా వ్యసన హరతయా స్వాప్తి సంప్రీతిమ
త్త్వాత్ । వైముఖ్యత్రాసయోగా న్నిజసుహృదవనాన్మ్కిసారస్యదా
నాత్వైరంకగ్రోద్దైశ్యభావాచ్ఛుభనిలయతయాచాతిభోగ్యంద్వితీయే॥౩౨॥

తృతీయదశకమ్.

సుశ్లిష్టా కల్పమంత్రై రనుపమ సుషమం వక్షినిస్సీమదీప్తిం స్వాన్త
స్సామస్వజేహం సుఖభజనపదం మణ్డితాజ్ఘ్రంమహిష్యా। స్తోత్రాతికాన్త
న్తకీర్తిం మలినిమరహితాజ్జల్పమిష్టాపవాహ్యం వీతాశ్చర్యత్రిణేత్ర ప్ర
భృతిసురనుతించిత్రసౌన్దర్యవిద్ధమ్ ॥౩౪॥ సశ్లిష్టాకాన్తాచలోకాఙ్క హృ
తధరణిభృో నన్య భోగ్యాంఘ్రియుగ్మ శ్చిత్తోద్యన్మీలరూపో నిరవధి
రసదస్యాంఘ్రిరధ్యక్షనూర్తిః । నిత్యోపాస్యస్వపాదో నిఖిల వసుమతీ
గోపనస్యాంఘ్రివృత్తిర్ముష్ణన్మూర్తిపతీత్యా యమపరవశత్రోం వైర్
మిలోకైకనాథః ॥౩౫ ॥ స్థానోత్కర్షాత్సుదీప్తం శ్రీమహర వపుషం
స్వాఙ్గపర్యాప్తభూషం తేజిష్ఠన్మీచయోగాత్పరిణమితభువనంపావనం
సన్నతానామ్ । పాప్తైశ్వర్యస్థానమంహఃప్రశమనవిషయంబన్ధవిచ్ఛేది
సాదం భేజేశిథూభియానక్షమశుభవసతిం లబ్ధితార్చాభిముఖ్యాః ॥౩౬॥
భూవైస్తార్యభూతై శ్శుభనిజవపుషా దీప్తిమద్భిశ్చ పాత్రైర్నిప
థ్యాస్యాంపపన్నైశ్శ తిముఖ సుభగాశేష శబ్దప్రపంచైః । నానా
కారైరిపుమత్రైర్జగదధి పతిభిశ్చేతనా చేతనాఖ్యైర్జుష్టంయత్రైరదు

ష్టం నిఖిల తనుతయా సమ్ప్రీతుష్టావతుష్టుః ॥ ౨౭ ॥ గ్రాహ గ్రస్తేభ మోక్షే సురరిపు దమనే గోకుల త్రాణకార్యే గోదార్థో ద్భావమర్దే గదహిత మధనే సింధుపర్యంక యోగే । భూణీభారవ్యపోహే క్షితిధ రవసతౌ నిర్జరారాధ్యతాయాం విశ్వారమ్భేచ శౌరే శ్శుభతను సుఖ మోన్మాదకత్వం జగాద ॥౨౮॥ పద్మాక్షీం పాప హంత్రీం మణిరుచిమ మరాధీశ చిన్త్యాంఘ్రిపద్మాం తత్తాదృక్కూ న్నళశ్రీ సుఘటితమకటాం భావుక ప్రాప్యపాదామ్ । శుద్ధాస్వాద్యస్వభావాం యమభట మథనీం భక్తధీవృత్తిభావ్యాం నీచోచ్చాభీష్ట వృత్తిం హరితను మవద న్నిత్యలా ర్చానురక్తః ॥౨౯॥ స్ఫీతాలోకాతిభూమ్నా పృథు బహు భుజయాది వ్యమాల్యాస్త్రభాజా సద్వస్తూత్కల్పక్లప్త్యా త్రిదశ రసకృతా రక్షణా స్మాఖ్యవత్యా । ముహ్యద్రుత్తంసితాంఘ్ర్యా స్థిర ధృతరమయాశ్యామయా నిత్య సత్యాశేడీకాంత్యా జితానాం స్వబహుమత జనస్వామితా మ న్వమంస్త ॥౩౦॥ చిత్తాకృష్టిప్రవీణైరభిలపనసుఖైస్స్పర్శ వాంఛాం దు హానై రాతన్వానై ర్దిదృక్షాం శ్రుతి హిత సహితై రాత్మ నిత్యాదరా ర్హైః । విశ్లేషాక్రోశ కృద్భి స్స్మర దరతికరైర్దత్తసాయుజ్యసం గ్రహికుర్వాణై ర్బాల లౌల్యం మిళిత గుణగణై ర్నిత్య దృశ్యాంగమా హ ॥౩౧॥ రమ్యస్థానాది యోగా దమిత విభవతస్తత్పథ ప్రాపకత్వా త్తన్వక్సాయుజ్య దానా దనఘవితరణాత్సర్వ శేషిత్వచిహ్నాత్ । ప్ర ఖ్యాతాభ్యా సహాభ్యై రవతరణ రసైర్భూకి ముక్త్యాభి ముఖ్యా భ్యై ర్లోక్యోత్పాదనాచ్చ స్తుతి విషయ తనుం వ్యాహరన్నింది తాన్యః॥ ౩౨॥ పాముర్బాలానుభావాత్పరిజన విభవా త్పావనాలంక్రియత్వా జ్జ్ఞాతృత్వాద్యా పారయోగా దఘటిత ఘటనా ద్దైవభావ ప్రసిద్ధేః । ఆశ్చర్యక్రీడనత్వా త్సురసిజ నిలయానందనా చ్ఛందవృత్తై ర్వైశ్వర్యన్యక్కిమత్వాదఘశమన తనుం కేశవం వ్యాజహార ॥ 33 ॥ ఏవం సౌన్దర్య భూమ్నా తను వి హితజగత్కృత్యసౌభాగ్య యోగాత్సేవ్యాచ్చ సేవ్యాకృతిత్వాన్నిఖిల త నుతయో న్మాదదానార్హకాన్త్యా । లభ్యార్చా వైభవత్వాద్గుణరసిక

గుణోత్కర్షణా దకృష్ణస్యాస్తుత్యే త్వాత్వాప భజ్జా చ్ఛుభ సుభగత
నుం పాఽహానాధం తృతీయే॥ ... ... ॥౩౪॥

చతుర్థశతకమ్.

శ్రీమన్నారాయణస్సాన్వయానుగుణ మకుటో వీర దామాంకమా
ళిర్దుర్దాంతారాతిహంతాద్భుత నియతతనుఃకల్పపాధోధితల్పం। విశ్వా
ద్యంజ్యోతిరుర్వీ ధరఫణిశయనో వేదరూపస్వకేతు ర్నిర్ధూతా శేషదో
షడిప్రభురధ కథితస్సన్ధిరైశ్వర్యసీమా ॥ ౩౫ ॥ శ్లైత్యాత్సౌగంధ్యభూ
మ్నా రుచిరుచిరతయా పోషణాదాభిరూప్యా త్సందర్శా త్తుష్పసం
గాన్మహితుళసికామాలయాశంఖతశ్చ। చక్రాధీశస్య యోగాద్వటద
శశయనాద్యర్హణీయా పదానైస్సమ్యన్నానేక భోగ్యన్నిరవిశదజితం
కృష్ణమూర్తిం శతారిః ॥ ౩౬ ॥ చేతో గంభానులేప స్తుతి వచన కృత
స్రక్కటోంజల్యుపాత్తాలజ్జారడిపాణివాసీకలిత వరశిరో భూషణశ్చే
తనేన। శీష్టాసత్పాదపేరస్వతనుసదనతా మాత్మరూపే వితన్వన్న
న్యోన్యాత్మత్వయోగా త్పరిచురగణమిధర్మిశ్లిష్టభావాధతేన ॥౩౭॥ భూ
మ్యాద్యైస్సాగరాద్యైర్జ్వలన శశిముఖై ర్వస్తుభిర్వత్సపూర్వై ర్న్ర
తృద్భిస్సైన్యశ్చలోకాధిపరధ పృథివీపిక్షిభి రాత్మీయదాసైః। సాలభ్యై ర్
ఐశ్వర్యవర్యై రపిచగుణగణై ర్వాసుదేవోవియోగే స్వీయైస్తులై ర్భ్యశ్చభ
క్తాన్వ్యధయతి మధుహేత్యబ్రవీత్కారిసూనుః ॥౩౮॥ ఆపన్నానన్యబం
ధౌ సరసిజనిలయా వల్లభేసాంద్రమోదే భక్తాభు ధ్వంసశీలే తదుచి
త సమయా శ్వాసదాన ప్రవీణే। కర్పారాలేపశోభేసమధికరహితే
తోషకే సర్వపూర్ణే కృష్ణేస్తుత్యాది భాజాం శరణిపు రవదద్ధన్యతాంసం
చితాన్యాః ॥౩౯॥ ఇచ్ఛాసారథ్యయోగా త్పరిహరణ నవనాభీతళస్యా
ధ్య మాళే స్తుత్యాంఘ్యా పాదధూళ్యాస్సవజనభజనత త్పాదధూ
ళీనమోభిః। తన్మాలస్యాంఘ్రినుత్యా తదితర భజన త్యాగ పూర్వోప
సత్యాదేవం పాంచిళ్య పత్సప్రణయిషుభిషజం కేసర స్రగ్విభూషః॥
ఆపద్బంధుత్వ దీప్తం నిరవధిక మహా నందదంకాంతలోకం దుర్దర్శం

జీవతానాం పితరమనుపధిం సర్వ భూతాంతరస్థమ్ । పూర్ణ జ్ఞానైక మూర్తిం ధృత శుభతులసీం చక్రనాధం శ్రుతినాం విశ్రాంతి స్థాన మీశం విశద బహుగుణం ప్రాహఖిన్న శ్చతాదిః ॥౪౧॥ దుశ్శీలోమాంస చక్షుర్నిరవధిసుఖితో వీతలజ్జోవిలోలశ్చపైశున్యహీనోన్య గర్జ్ఞా తక్కృత మపిలఘయ శీలమంతర్దధానః । కర్మజ్ఞానాది హీనోన్యనిరుపధి విహి తాం జ్ఞాన దృష్టిం విన్యస్య ఖ్యాప్యైవం స్వదోషాన్పతి గుణరసిక స్తద్దిదృక్షాంచ చక్రే ॥౪౨॥ సౌన్దర్యాడా స్వకీయే హృదిచ ఖనికరే పూర్ణ తాయాంచ కాన్తా సమ్యక్ జ్ఞానే ప్రకాశే వలయరశనయోర్వహ్ని ణిస్వస్వరూపే । స్యాద్విష్ణోర్యద్యపేక్షా తదిద మఖిల మన్మూలనీయం తదీయైరిత్యాచే కారిసూను స్తదుపరికధయం స్తంవా ద్యాశ్రితాం గమ్ ॥౪౩॥ కారుణ్యా దబ్ధిమాధీ తదుపరి శయిత స్తత్సమానాంగ వర్ణ ఖ్యాతౌదార్య స్స్వదానే రుచిరనుణిరుచిర్వేషతోతీవ భోగ్యః। ఆత్మత్వేనానుభావ్యా దురధిగమపదో బంధమోక్ష స్వతంత్ర స్సాస్వస్య పేక్షామోపరోధీ స్వదత ఇహవిభు స్తత్పదోత్కణ్ఠితాయ॥౪౪॥ తాపైస్స మ్బన్ధిదుఃఖై స్సవిధవ మరణై స్తాపకృద్భోగ్యసంగై ర్దుర్గ తాజ్ఞాతివృ త్తేరనితరవిధు తేరన్ధకారానిరోధాత్ । ప్రహ్వీ భావో ద్ధృతత్వాత్పరిల ఘుసుఖపరిష్వంగతశ్చాశిశోచ్యం విశ్వం ద్రష్టుం నశక్తో నిజపద నయనే నాధతిస్మస్వనాధమ్ ॥౪౫ ॥ స్వానాం నిర్వాహకత్వాదహిపతిశయనా దబ్ధివర్ణ స్వభావాదత్యన్తోదారభావాద్వలభిదుపలవద్దర్శనీయత్వ యోగాత్ । సన్త్యాశిత్వాత్తులస్యాప్రియ కరణముఖై రణ్డ సృష్టా పటుత్వా త్తుప్రాపత్వాదిభి స్తం ఫలమతులమవై ర్భేజుషా మేషనాధమ్॥ ౪౬॥ కల్పాంతేపి స్థితత్వాత్సకలసురగణస్రష్టృభావా జ్జనానాం రక్షోద్యాపాదకత్వాచ్చవిధి భరణాత్సర్వజీవాత్మభావాత్ । తత్తత్కర్మానురూపం ఫలవితరణతో వైనతేయ ధ్వజత్వాత్సార్ంజేయావనాజ్జప్రభు మథశరజిత్వా ద్గిహసర్వామరోచ్చమ్ ॥ ౪౭ ॥ నిత్యైశ్వర్యంతుర్యేన హృజబహులసదభోగ్యమన్యస్య సక్తం క్లేశాపాది స్వతుల్యం స్వజన

కృతకృతార్థీ కృతిం స్నేహవైద్యమ్ । సంయుక్తం సద్గుణౌఘైస్సమ్యగ్జనపరిహృతోపేక్ష్యమిష్టార్థరూపం శ్రేష్ఠం నిశ్శేషభోగ్యాదమనుతశతకే దేవతాసార్వభౌమమ్॥ ... ... ॥౪౯॥

పంచమదశకమ్,

చక్రస్యాయత్కరత్వాత్సమ్యజన వశతయా రక్షణో ద్యుక్త భావాద్బన్ధత్వాత్సమ్యత్కదానాదమలతనుతయా శ్రీగజేన్ద్రావనాచ్చ । నానాబంధుత్వ యోగాద్విపదిసమితయా వ్యాజ మాత్రాభిలాషాత్కరుణ్యాద్దీనవృత్తిం కమలదృశమవైత్కారిసూనుర్యకృతార్థః ॥౪౯॥ పాంథోధిప్రాఘకాన్తా సరస తులసి కాలం కృతా దాతృభావే వైకుణ్ఠ త్వేచ చక్ర ప్రహరణ వశితా దేవతా స్థాపనాదా । స్వానామచ్యావనాచా సకల నియమనే సర్వకర్మేజ్యభావే నిత్యాస క్తైస్సమ్యగ్భిర్జగదఘ శమనం పాంహికృష్ణంశతాసిః ॥ ౫౦ ॥ జ్యోతీరూపాఙ్గకత్వా త్సరసిజనయనానిష్టవిధ్వంసకత్వా న్నేహూఘ శ్యామళత్వాచ్చి త్తసరసతయోత్కృష్టసాలభ్యయోగాత్ । రక్షాయాం సావధానాత్సుభగ తనుతయాసోప కారాస్రవత్వాత్సమ్యనాం ప్రేమాతిమాత్రం జనయతి భవవానిత్యవాదీచ్చగవాసిః ॥ ౫౧ ॥ ఆపద్బంధుత్వ కీర్త్యా యదుకులజననాద్ధీరవీరత్వకీర్త్యా లోకానాం విక్రమాచ్చాశ్రిత దురితహృతే రద్భుతై శ్చేష్టి తైశ్చ। చక్రాద్యస్త్రాద్భుతత్వాత్కమలనయనతస్సమ్యదావామనత్వాత్సీ రాద్ధా శేషశాయీజగదవనమహాదీక్షితోజ్జాయితేన ॥౫౨॥ శక్త్యా దైర్యజ్ఞసూత్రాదిభిరపిచ తథా శాఙ్గ్గముఖ్యైస్తుళస్యాబిమ్బాదైస్సునాసావ్రతతి నిరవధిజ్యోతిరూర్జస్వినూర్త్యా । నేతాజ్ఞాదైర్యరశేషాభరణసుషమయా సైవశ్చభావైర్మనోజ్ఞోదేవ స్వానామజస్రం స్మృతివిషయతయా భాతిచేత్యభ్యధాయి ॥ ౫౩ ॥ సృష్టిత్వాదైర్జగత్యాస్సకలవిధకలావర్తకత్వేన భూతాంతర్యామిత్వేన కృత్యుద్ధరణ పరతయా భూభరాపాకృతేశ్చ। శైలేంద్రోద్ధారణాదైస్సమ్యజనహితతయా బ్రహ్మపుత్రేన్ద్రభావా ద్రుక్మాంగోన్మూలనాదైర్నిప్రభురనిశమహం బుద్ధిమో

భ్యోఽన్యభావి॥౫౪॥ సర్వాధీశేశయత్వాదరిదరభరణా త్సానుకమ్పత్వ
యోగా త్సత్సాహాయ్యాద శేషా న్తర నిలయతయా భూసముద్ధృత్య
చ న్తైః । సర్వేషాంతాతభావా దితరజనదురా ధర్ష తాజే శ్శరణ్యం దీ
నానాంపాపిహవిష్ణుం శతజనమధనో జీవతాసార్వభామమ్ ॥ ౫౫ ॥
నిస్సాహిత్యామృతత్వాభ్యు పవశజనితయాఽనన్యభావప్రదానాన్మ ర్యా
చాతీతకీర్త్యా నళిననయనతో నాయక త్వా త్సురాణామ్ । సర్వశై
ష్ట్యాదియోగా దనితరగతితాద్యావహాసన్నభావా ద్దాస్యేస్థిస్థావయే
త్సన్హరితిశతజిత్సాపయాఘాసకృష్ణమ్ ॥౫౬॥ స్వామిత్వా త్సంశి
తానా ముపకరణ గసా త్సేవ్యస్య సంశ్లేషక త్వా త్సర్వాస్వాదత్వభూ
మ్నా కపటవటుతయా దారుణాపత్సఖత్వాత్ । దివ్యస్థానోపగత్వా శ్ర
భ్రిమదరిభరణా చ్చాపినారాయణత్వా దత్యాసన్నశ్శ్రితానాం భవ
తిహరిరితి పాహాకాకైస్తనూజః ॥౫౭॥ ప్రాదుర్భావాదివృత్తై ర్వృ
షగణదమనా త్పూతనాశాతనాద్యై ర్మోహార్థంబౌద్ధకృత్తై ర్గర్గిరివర
భజనస్వీకృతేస్థానభేదైః । తేజోధ్వాంతాదిభావా జ్జలనిధిశయనా ద్భి
క్షణాద్యై స్త్రిపద్యాఽపీయూషస్పర్శనాద్యై శ్శిథిలయతిహరిస్స్వయ
మ్భూచ్చేత్యధోచె ॥౫౮॥ ఇత్థంకారుణ్యనిష్ణం దురితహరజనం ప్రేమ
తీవ్రేందుహాసం లోకానాంగతిం తారం స్మృతివిషయమహంభావనాగో
చరంచ । దీనానాంసచ్చరణ్యం స్వరసకృతనిజప్రేష్యతావాఞ్ఛమూ
ఢే పాస్తంశక్తిప్రదంశ్రీ పతిమిహశతకే శ్రేయసా మేక హేతుమ్॥౫౯॥

షడ్దశకమ్.

చక్రిత్వా త్సామిభావా ద్విపదిసహితయా బిమ్బదృశ్యాధరత్వా
దబ్ధిశ్యామాత్మకాన్త్యా ధృతతులసితయానిర్జరాధీశభావాత్ । రక్తాభా
స్యాంఘ్రిభావా త్పృథుమకుటతయాఽఽశ్చర్యచర్యావిశేషై ర్లక్ష్మ్యా
ధ్వంసాచ్చకృష్ణంశరజిదకథయద్దేశిక ద్వారగమ్యమ్॥౬౦॥పూర్ణత్వాద్దో
షనారీ జనసులభతయా లోడనాదమ్బురాశే ర్నగ్నోర్థాగ్రేశయత్వా
దరిసుభగతయా శ్రీమహేవల్లభత్వాత్ । నిర్దోషా తుజ్ఞభావా న్నిరవధి

కయశస్సదృశీ కాపిదృక్తావన్మోక్షస్పర్శేచ్ఛయాచ స్వయమభిసరతీ త్యాహకృష్ణంశారిః ॥౬౧॥ సమ్పద్దారిద్ర్యభావా దసుఖసుఖకృతేఽపత్తనగ్రామభావా త్పుణ్యాపుణ్యాదిభావా త్కపట ఋజుతయా సర్వలోకాదిభావాత్ । దివ్యాదివ్యాజ్జవత్వా త్సురదితిజగణ స్నిగ్ధశత్రుత్వకీర్త్యా చ్ఛాయాచ్ఛాయాదిభావా దఘటిత ఘటనం ప్రాహకృష్ణంశారిః ॥౬౨॥ రాసక్రీడాదికృతై ర్వివిధమురళికా వాదనైర్మల్లభంగై ర్గోపీబద్ధార్గళాభావాద్వ్రజజననముఖైః కంసదైత్యాదిభఙ్గైః। ప్రాదుర్భావైర్నిహన్తే ష్వసురభుజవనచ్ఛేదముఖై ర్యశ్చరిత్రై రాకర్షోత్సర్వచిత్తం హరిరితికథయా మాసకారేరపత్యమ్ ॥౬౩॥ శఙ్ఖాచ్ఛత్రాత్తతశ్చ త్రిదశసురతయాసిన్ధుశాయిత్వభూమ్నా తద్వచ్ఛోచారభావాదరుణసరసిజా తుత్వచిహ్నేనదేవః। చేవ్యాసంసృష్ట(దేవీభిస్సేన్యభావాదతిసుభగతయా స్వేష్వతిస్నిగ్ధభావా ద్బన్ధుభ్యస్సాన్నిధ్యకారిర్విఘటయతిహతాదిత్యవోచచ్ఛకారిః॥౬౪॥ పారమ్యాద్వైశ్చపఞ్చాయుధవిహృతిముఖైర్బ్రహ్మణస్సృష్టిభావాద్దేవానాంస్వామిభావా దభిసుభగతయాఽలఙ్కృతేఽసౌ భక్తభఙ్గాత్ । పాదుర్భావైశ్చసర్వాన్తర్గనిలయతయాఽహంమమత్వేతిభైర్వ్యంచాతుర్యాదీఽన్యాణామపహరతిహరిశ్చేత్యభాణీచ్ఛకారిః ॥౬౫॥ పారమ్యాద్భవ్యభావా త్సృగభిహితిముఖైశ్శ్రీశ్రశైశ్వర్యభూమ్నా స్నేహితాత్వాదాభిరూప్యా చ్ఛ్రితపరవశతాసర్వలోకేశతాద్యైః। ధృత్యాదేరాదిహేతుం మురమథనమథ వ్యాహరత్సంశ్రితానాంవేదానాగస్త్యభాషావపుషఉదధరచ్ఛ్రీమనే దేహినాంయః ॥౬౬॥ లోకస్రష్టృత్వశక్త్యాయుధ సుభగతయా జిష్ణుపార్థ్యయోగాత్సృగ్భ్రద్ధేవేశభావా ద్గరుడరథతయా స్వాశ్రితేపక్షపాతాత్ । కాన్త్యాసామ్యాజ్యయోగా దవతరణదశా స్పష్టపారమ్యతశ్చస్వీయాయత్తస్వభూతి ర్వ్యయమథకథయా మాసదేవంశారిః ॥ ౬౭ ॥ సర్వాత్మత్వా జ్జగత్యాది క్రమణతదుతసంరక్షణా ద్విష్టపానాం శత్రుధ్వంసాత్పరత్వా ద్యభిమతదశయా పఞ్చధాఽవస్థితత్వాత్। నిర్వాహః

దణ్డాకోట్యాబుధదయితతయా సర్వశేష్టర్క్షిదానాన్మోక్షేచ్ఛోత్పాదకత్వాద్ధరిముఖశరజి ద్వ్యక్తవర్ణ్యత్వయోగమ్ ॥౬౨॥ ఆపత్సంరక్షణాదర్యుపకరణతయా మేఘుసామ్యాదిభూమ్నా స్వానాంవిశ్వాసదానాత్సురగణభజనా ద్దివ్యదేశోపసత్త్యా । ప్రాప్యాప్యత్వయోగా త్స్వజనవిజనయోస్స్వప్యపత్త్యభావా ద్భూచేనాధంశరణ్యం శ్రుతిశతవిదితం వేఙ్కటేశంశరారిః ॥౬౩॥ ఇత్థంసదాస్వరగమ్యంస్వయమితమసహస్థాయినాంయోజనార్హం కర్వన్తంసైన్యచరితైర్విఘటితవిజనం స్వాన్వితస్తేయదక్షమ్ । ధృత్యాదీనాంనిదానం ఘటక వశమహాభూతియుగ్మంశరారి ర్వైఘట్యస్యాప్యనర్హం ప్రపదనసులభం పాహిషడ్భే శరణ్యమ్ ॥ ... ... *

సప్తమదశకమ్.

నిస్సఙ్ఖ్యాశ్చర్యయోగాదతిమధురతయాఽశ్రోజగత్కారణత్వాన్నగోధార్హత్వభూమ్నా త్రిదశపతితయా వాఙ్మనస్సన్నిధానాత్ । పీయూషస్పర్శనాద్వైరఖిలపతితయా లోకసంరక్షణాద్వైశ్శాన్త్యశజ్ఞాంసహేత త్రితనురసురహే త్యాహచిన్తానికస్తః ॥౭౧॥ శ్రీరజ్జేస్సన్నిధానాన్నిఖలజగదనుసృష్టృతాద్వైశ్యచిత్వా ద్విధ్వస్తానిష్టభావా దురగశయనతశ్చపుంసుకర్మానుభూపమ్ । శర్మాశర్మప్రదానాజ్జలదతనుతయోప క్రియాతత్పరత్వా త్సామీస్వానాంవిగర్హా ముపశమయతిచే త్యాహఫీమాన్శరారిః ॥౭౨॥ పద్మాఋత్వేనహృత్స్థ పరమఖనిలయ స్సాస్వపకారీవిగర్జచ్ఛఖోఽనిష్టప్రహర్తాఽదరవిలగనకృదీక్షకోమ్భోధివృశ్యః। ఆపత్సంరక్షకశ్రీ మకరవరలస త్తుణ్డలస్సాస్వజ్ఞకాన్వాసేవమస్వంగోప్తృభావం ప్రకటయతిహరిశ్చే త్యశంసచ్ఛరారిః॥ ౭౩॥ వికాన్వాన్యవిష్టపానామమృతమథనతశ్చోద్ధృతేర్భూచ తథాత్వోదికల్పేలోకాదనాచ్చ క్షితిభరహరణా ద్దైత్యరాజప్రహారాత్ । లఙ్కాసఙ్కోచకత్వా దసురభుజవన చ్ఛేదనాల్లోకసృష్టే ర్ధృత్యాగోవర్ధనాద్రేస్సన్నిధజగదవనప్రక్రియం శ్రీశమాహ ॥౭౪॥ సాకేతేముక్తిదానా

స్థిన్నరచరజనుషాం సర్వశోరతుకత్వాచ్చైద్యేసాయుజ్యదానా జ్జగదు
దయకృతే రుధృతేభూమిదేవ్యాః । యాచ్ఞార్థం వామనత్వా చ్ఛివభజక
మునేర్మోక్షదానాద్యుదన్తై స్స్నేహం సర్వాశ్రయంస్వం ప్రకటయతి
హరి శ్చేత్యుధాజ్ఞాయితేన ॥ ౭౫ ॥ నాభీపద్మోజ్జ్వలత్వా ద్విధిశివభజనీ
యాంఘ్రిభావాద్గవాంచ త్రాణాద్వైస్స్వర్వభూతాన్తర నియమనత
స్సంశ్రితేభవ్యభావాత్ । బ్రహ్మోద్యాపద్విమోక్షా దసురనిరసనా ద్ధ్రాత
రక్షోనుజత్వా త్స్వయాక్రందాపహారీ భవతిచభగవా నిత్యవాదీ చ్ఛ
తారిః॥ ౭౬॥ దృగ్భవ్యం పద్మాకృతిభ్యా మమరతరులతా నాసికాతోఽధ
రేణ భూశ్చాపేనస్మితేనా ప్యనమకరలస త్కుండలభ్యాంవిశిష్టః । ఫా
లేనాధ్రేస్తుభాసాఽమలముఖశశినానేత్రిశోభాదిభాజాశ్రీమాన్దేవదేవీరితీ
స్మృతివిశదనుర్భాతిచేత్యభ్యధాయి ॥ ౭౭ ॥ భూతైశ్చన్ద్రార్యమాద్యై
స్సకలయుగగతై ర్వస్తుభిశ్చేతనాద్యైః సైవర్లోకానాంనియత్వా స్మర
ణతదితరో త్పాదనాన్మాననాద్యైః । దుర్జ్ఞేయత్వాత్స్వబాజాం బహు
శుభకరతా జ్ఞేదసంవేద్యభావా చ్ఛ్రీమానాశ్చర్యనానా విభవఇతి
తత శ్శ్రీధరస్తిప్రత్యపాది ॥ ౭౮ ॥ స్వామిత్వా శ్చర్యభావా దపిచకరుణ
యా దత్తవాన్భృమ్భణత్వా దుజ్జీవాపాదకత్వా దఘటితఘటనా శక్తి
వైభవ్యయోగాత్ । శుద్ధస్వాంతత్వచక్రాయుధ జలధిసుతా వల్లభత్వా
త్పితృత్వా త్స్వస్తోత్రేవిష్ణురప్రత్యుపకృతివిషయే స్వాన్యున కీర్త్యగా
యత్ ॥ ౭౯ ॥ వైకుణ్ఠేనిత్యయోగా చ్ఛ్రీతవివశతయాఽనన్తకీర్త్యుజ్జ్వల
త్వా చ్ఛేషేశాయిత్వరుక్మి ణ్యభిమతసురజి ద్బాణబాహుచ్ఛిదాద్యైః ।
గ్రాహగ్రస్తేభరక్షా భిరుచితవిషయే సన్నిధానా చ్ఛుచిత్వా త్స్తోత్రా
ణాందుఃఖజాతం విఘటయతిహరి స్తీర్థపాదోభ్యధాయి ॥ ౮౦ ॥ శాన్తా
శ్చర్యసహిష్ణుం పరిమితజనతా గర్హణంస్పష్టరక్షం వ్యాకుర్వన్తంస్వ
రక్షా క్రమమబిలజన స్నేహితాందర్శయన్తమ్ । స్వీయాశ్చిన్దచ్ఛిదాతఙ్కం
స్మరణసువిశదం విస్మయార్హాద్విభూతిం స్తోత్రేయజ్ఞన్తమాహస్తుతికృద
ఘహరం సప్తషేనిష్టచోరమ్ ॥ ... ... ॥ ౮౧ ॥

అష్టమదశకమ్.

శ్రీవైకుణ్ఠపతివాదిమతావ్రధుయదుకులయోరుబ్బవాత్సావ్రశీతేచ్ఛాధీనేహవిగ్రహత్వా త్సకల చిదచితా మన్తరాత్మత్వ భూమ్నా। స్వామిత్వా త్సాంశితావేద్యఖిల గుణతయా జ్ఞానినా మప్యదిశిష్టానేచ్ఛాపాదనాద్వైర్హరి రకథివరం దర్శనేచోత్సుదృశ్యశ్॥ తార్క్ష్యోద్యద్వాహనత్వాత్కుభనయనతయా నీలమేఘాకృతిత్వాదాశ్చర్యోచ్చేష్టితత్వా ద్దురవధరతయా యోగిభిర్నిర్జరైశ్చ। స్నేహవ్యాముగ్ధభావాత్ప్రతిహతివిరహాద్దుర్జనాదృశ్యభావాన్నిస్సఙ్గానాం జనానాం సులభతమఇతి ప్రాహనాథశ్శారిః ॥౮౩॥ శ్రీభూమినాయకత్వాదరిసుకరతయా కల్పసిద్ధాశ్రితత్వాచ్ఛ్రీస్థానే సన్నిధానా త్సురహితకరణాచ్ఛ్రీనివాసత్వయోగాత్। వికాన్త్యావిష్టపానాం విధిమరధిగమాత్సేవమసాలభ్య భూమ్నాచైకాకీ స్వాశ్రితానాం విహరణసమయేశ్రీధరఇపత్యపాది ॥ ౮౪ ॥ దుర్దాంతే భేన్ద్రిభఙ్గా చ్ఛుభనిలయ తయా సామ్యతశ్చేతకేపాం స్వాయత్తత్వేనభానాచ్ఛ్రీతహృది సతతంచేవత ద్ద్వేషిసంఘే। మిత్రామిత్రత్వయోగాజ్జగదుదయకృతె దేవతాత్మత్వ ముక్తైశ్శ్రీమానైవకుణ్ఠనాథశ్శ్రీత విహితసమగ్రత్వభూమాఽనవభావి ॥ ౮౫ ॥ ఆశ్చర్యేహాస్వితత్వాచ్ఛుభమకుటతయా స్వామితాభ్యాశయిత్వా జ్జీమూత శ్యామలత్వాచ్ఛ్రీత సులభతయా పద్మసూర్యోపమాఙ్గాత్। సారథ్యాత్పాండుసూనో రవనిభరహృతె రన్తరాత్మత్వ యోగాజ్జీవాపేక్షా ప్రతీక్షోభవతి తదవనే శ్రీపతిశ్చేత్యభాణి ॥౮౬॥ భూతత్వాచ్ఛ్రీతులస్యాశ్రితహృదిశయనాచ్ఛ్రీధ్వజత్వసుభావాదాశ్చర్యోపక్రియత్వాత్పురగణభజనాద్వైరివిధ్వంసకత్వాత్। గోవిన్దత్వాదశేషాభీప్సితవిషయతోభీష్టసచ్చిత్తకత్వా త్సురావికారాద్భుతత్వా త్సువిపదవితరణే సజ్జఇత్యాహకృష్ణః ॥ ౮౭ ॥ భవ్యత్వాద్రక్షకత్వా త్త్రిజగదధిక కారుణ్యతోగోపభావా న్నీలాశ్మాద్రి ప్రభత్వాత్సువిజన కృత నిజాత్మ ప్రదాన ప్రభుత్వాత్। మందస్మిత్యాస్థితత్వాద్భృది సుకృతిమ చా

తత్రాతానుగ్రహత్వాత్సానాం చిత్తానపాయాత్సజనహృదిరతోమా
ధవశ్చేత్యవోచత్ ॥ ౮౮ ॥ పాత్రిసాధన్యేన భావాద్ధృది చ విభుతయా
ఽలమహిమ్నాపరత్వాన్నాథుర్యాద్దేహదేహ్యాదిషుచగతతయాస్వస్వ
రూపప్రకాశాత్ । అనస్మృత్యాస్వభావాత్సపరమపురుషైక్యభీమ
ధ్వంసకత్వాత్ జ్ఞానాజ్ఞానప్రదత్వాత్పరికటయతిహరిఁ వుంసిచాస్యం
స్వమూచె ॥ ౮౯ ॥ వైలక్షణ్యాత్సమూర్తే ర్మకుటముఖమహా భూష
ణైర్భూషితత్వా త్సానవ్హానేకాయుధత్వాత్పరిశయ సఖితయోజ్జీవనేక
ర్షకత్వాత్ । భవ్యత్వాద్వైర్యశ్చసమ్పన్నిరవధికతయాఽఽశ్చర్యచేష్టత్వ
యోగాన్నిస్సాందాస్యేస్వకీయేప్రకటయతిహరిశ్చేత్యథాజ్ఞాయితేన॥౯౦॥
వ్యాముగ్ధత్వాత్సకీయేష్వమలఘన రుచావామనత్వేనచాపద్బంధుత్వా
శ్చర్యభావాదహితనిరసనాల్లోకసృష్ట్యాది శక్తేః । అజ్ఞా శాయిత్వయో
గాచ్చిరితదురిత హృతేశ్చాతసీ పుష్పకాన్త్యా త్వాకృష్టిస్వీయదాస్యా
వధివిశదయతీత్యాహనాథస్సదాస్యమ్ ॥ ౯౧ ॥ ఇత్థంసూరిర్దిదృక్షో
ర్దృశివిషయ మయైన్నిస్పృహైరేవలభ్యం స్వానాంవిశ్లేషభోగ్యం శ్రిత
విహితసమగ్రత్వ భూతిం శతారిః । స్వాపేక్షా సహ్యకేక్షుం స్వవితర
ణపరం హృద్గతం స్పష్టయన్తం దాస్యం స్వం తస్యశిష్యాం తదవధిమపి
చాప్యష్టమేస్వేవ్యవశ్యమ్॥ ... ... ॥౯౨॥

నవమశతకమ్.

ఆపద్బన్ధుత్వకీర్త్యా దృఢమతిజననాద్దైత్య నాశాయభూమా జా
తత్వా దుత్తరస్యాం పురిమధుర పదాలంకృతాయాం దయాబ్ధేః । బం
ధోర్దీక్షస్యపాదాశ్రియణమిహ వినానో సహాయఁ పుమర్థో రక్షాసా
మర్థ్యహానే ర్భవిన ఇతిహితంకారి సూనుర్బభాషే॥౯౩॥ లక్ష్మీసమ్బన్ధ
భూమ్నా మిత ధరణితయా పద్మనేత్రత్వయోగా త్సిన్ధ్వాద్యైస్సైన్య
శ్చరిత్రైస్సహృదపహరణాచ్ఛ్రీగజేన్ద్రావనాచ్చ । తార్క్ష్యాం సా
చాధిరుహ్య రిగణనిరసనా ద్దేవదుష్పాపకాద్యై ర్దురధరోన్మూల
నాద్యై స్సుచిరకృతదయో మాధవశ్చేత్యవోచత్ ॥ ౯౪ ॥ నైకశిన్తా

మవత్తా వ్ జగదుదయసు సంస్థాపనాదైర్యహారిత్వా ద్దానా నోశ్లేషస్య
హేయ ప్రతిభటఘటక శ్రేణిసమ్పత్తి మత్త్వాత్ । ప్రహ్లాదా హ్లాదక
తా వ ద్వృషగిరికటకే సన్నిధానాదికృతైర్య శ్శరావాదేస్సా వంగదానా
దకధియదుపతి శ్శీలరత్నాకరోసౌ ॥౯॥ లక్ష్మీవక్షస్స వ్విభావా త్స వ
జనసులభతా పర్వతోద్ధారణాదైర్య ర్దుర్జ్ఞేయత్వాత్సనాకే రభిలపతిత
యా నాకినాంవృద్ధభావాత్। స్వేషాం హృద్వాసితాయాస్స వ్జిననశత
యాతత్రచాస క్తిభూమ్నా స్వస్వామి త్వాదిబన్ధా జ్జగదవతిహరి శ్చేత్య
భాణీచ్ఛతారిః ॥౯॥ పాగ్గత్వాదద్భుతత్వా దపిచసువిదితత్వేనభవ్య
త్వ యోగాల్లక్ష్మీవక్షస్థ వ్విభావాద్రఘుకుల జననా న్నీలరత్నాభి మూ
ర్త్యా । కృష్ణత్వాదబ్జదృక్త్వా త్పరమ పతితయాచేశ్వరం సంశ్రితానా
మాచేష్టామంశ్చాది స్స వ్గుణగరిమ సంసూచకంసర్వదర్శీ ॥౭॥
ఆశ్చర్యేసూన్వితత్వా దటిలపతితయా చాన్తరాత్మత్వ భూమ్నా శక్యేశ
క్తత్వభూమ్నా జలదతనుతయాభవ్యతాకర్షకత్వాత్। ఔదార్యాదేర్వి
శిష్టాదపిచ భవభృతాం రక్షణేతిప్రసజ్జాద్విస్మర్తుంనైవశక్యో హరితి
శరణితక్రంసజేతారమాహ ॥౮॥ రవ్యత్వాచ్ఛీతులస్యాశ్రితజనస
హితత్వేన పద్మాక్షతాయాస్సా వ్మితావత్సత్పరంజ్యోతిరితికథనతశ్శీధ
రత్వాత్తికీర్త్యా । పుష్పశ్యామత్వ భూమ్నా రథవరణముఖ స్వాయుధ
త్వాద్యుదగ్రైశ్శౌర్యేమాశరారి ర్ఘటకముఖసువిస్ర వ్యణీయత్వమా
హ ॥౯॥ వల్లీమధ్యత్వయోగా దపిచసువిదిత శ్రీవచో వాచ్యభావా
ద్భూమ్యాదైర్యశ్వర్యయోగా దవతరణదశా సాహచర్యా త్సనాభర్తుః ।
సన్ధాతృత్వాత్సుబోధ ప్రదదురితహరత్వాత్సమాసన్నభావా ల్లక్ష్మ్యా
శ్శ్రీశంశారిగి ప్రథయతిచ సుమజ్జానిభావేననాథమ్ ॥౧౦౦॥ పద్మా
క్షత్వప్రసిద్ధ్యా జగదవనతయా భవ్యతాదైర్యసారగ్రాహిత్వా ద్వేణు
నాదైర్హృషీత జనతయా స్వాజ్ఞదానాదజాదేః । శ్యామత్వాద్దర్శ్యచో
రత్వత ఉతసరసస్మేరచేష్టత్వభూమ్నా కూటస్థోనోత్ర సిద్ధ్యన్ముఖస
మయితయాఖ్యాపయామాసకృష్ణమ్॥౧౦౧॥ సర్వశ్రేష్ఠ్యాత్సవీర్యైరఖి

జగదవనాదండషడ్డాధివత్యా న్నిళాయా వల్లభత్వా దమృత వితరణా
ద్భక్తసుస్నిగ్ధభావాత్ । దాసానాం సత్యభావా దతిసుజనతయా౽ధో
జగత్కారణత్వా చ్ఛ్రీమా న్వేలా ప్రతీక్షో భవభయహరణే చేత్యభాణీ
చ్చకారిః ॥౧౦౩॥ ఇత్థం సత్సైకబన్ధుం చిరకృతకరుణం శీలసిన్ధుం పతి
త్వాత్సమ్బన్ధా ద్రక్షితారం స్వగుణ గరిమ సంస్మారకం పాపహర్తృష్ణమ్।
విస్మర్తుంచాప్య శక్యం ఘటకముఖసువిస్రంభణీయం సుమత్యాలక్ష్మ్యా శ్లి
ష్టంస్వపెద్ధ్యన్ముఖ సమయమనేహాప్రతీక్షుంసుమిత్రమ్॥ ॥౧౦౪॥

దశమశతకమ్.

జైత్యానాంనాశకత్వాద్విధృతతులసికామాళిభావాజ్జయిత్వాత్సర్వా
ధీశేశయిత్వాన్నిరవధిక పరజ్యోతిరుల్లాస్యభావాత్। లోకానాంస్రష్ట్ర
భావాద్దశరథసుతతాశ్రాంతి హారిత్వముజ్జైర్రాకాజైస్సర్వతిస్సాన్యజ్జల
దతనుయుచిశ్చేతితేనాభ్యధాయి॥౧౦౫॥ ఊచే శ్రీకేశవత్వాద్భుతచరితఖ
గాధీశకేతుత్వయోగా దాసన్నత్వాత్పతిత్వాదమర పరిషదామాదిభూ
తత్వభూమ్నా। వ్యాపారై స్సృష్టిముజ్జైర్పిచభుజగశాయిత్వముజ్జై
శ్చరిత్రై రర్ధవ్లేశాపహర్తాభవతిచ భగవానిత్యనన్యశ్శారిః ॥౧౦౬॥
అమ్భోజాక్షత్వకీర్త్యాయదుకులజతయా చాత్మనాత్మ్యమళత్వా ద్గోవి
న్దత్వాప్రియోద్యావనపరతయాచక్రరాజాయుధత్వాత్। శ్రీసీలాశ్లేషపరి
ఖత్వాపతిసుభగతయా గోపనిర్వాహకత్వాపస్థానస్నేహశఙ్కాస్పద
రసఉచితశ్రీపతిఃకారిజేన ॥౧౦౭॥ శ్రీమద్దామోదరతా దమరపరిష
దామధ్యగమ్యత్వభూమ్నాచకాధీశాయుధత్వాత్పట దళశయ నాగ
రాజేశయిత్వాత్। వటుస్పరోన్ముఖత్వా త్పరమపురుషతామాధవత్వా
దియోగాద్దుష్పాపోయం భజన్ని స్సుగమ ఇతిదృఢంమాధవం సోభ్యధ
త్త ॥౧౦౮॥ నామ్నాంసఙ్కీర్తనేన స్వపరి బృఢతయా భావనా తోను
వేలం సంస్మృత్యాపుష్పధామ్నా ధ్యయన సువచనైస్తోత్ర నృత్యాదికృ
త్యైః। ధర్మైర్వర్ణాశ్రమోత్థై ర్బహువిధ భజన ప్రక్రియో దీర్ఘబన్ధు
శ్శ్రీమాన్నారాయశ్చిత్య కథయ దఖిల దాశ్రిమజబ్రహ్మచర్యీ ॥౧౦౯॥

చక్రిత్వాత్తేఽశవత్వాదిఖిరపిచతథా శ్రీశనారాయణత్వాత్తేన్నహితా
త్వాణ్డవానా మభిమతతులసీ పూజనీయత్వ భావాత్ । అమ్భోజాక్ష
త్వగోవిన్దత ఉతిసుయశ శ్శ్రీపతిత్వావిభావై శ్శ్రీమాక తీయోద్య
మోయం గ్వపదవితరణే చేతితేనాభ్యభాషి ॥౧౦౯॥ అత్యాశ్చర్యస్వ
భావా ద్ధృదయగతతయా స్వస్తుతౌప్రేరకత్వా త్తాన్వమిత్వా త్పర్వ
భూతాన్తర నిలయశయా స్వస్తుతౌ కర్తృభావాత్ । ఆపద్బన్ధుత్వ
యోగా ద్బహువిధ సవిధ స్థానవత్వేనదేవ శ్శ్రీమానత్యాదరన్యా
త్స్వజనపరికరే ప్విత్యగోసఙ్గాద ॥౧౧౦॥ లక్ష్మీకాన్తత్వయోగా
ద్విపది సఖితయా దివ్యదేశస్థితత్వా న్నోత్సోద్యోగా త్తదర్థం కృతశపథ
తయా సర్వత స్సన్నిధానాత్ । దృష్టస్తస్సన్నివాసా దతివితరణత
స్స్వస్వభావ ప్రకాశా త్తాన్వమిత్వా త్తుష్యతీత్థం స్వయమనుపతిత
శ్శ్రీపతిశ్చేత్యగాయి ॥౧౧౧॥ స్వామిత్వాచ్ఛ్రీశనారాయణ ఇతియ
శసా విక్రమాన్విష్టపానాం శ్రీమత్త్వావచ్చక్రవత్వా జ్జలనిధిశయనాచ్చా
పిగోవిన్దభావాత్ । వైకుణ్ఠస్వామిభావా దపిచ నిజజనా నర్చిరాద్య
క్ష్యగత్యాస్వం లోకంప్రాపయే చ్ఛ్రీపతిరితికథయాంశ్రీశతారిర్బభూ
వ ॥౧౧౨॥ బ్రహ్మేశాన్తర్గపరివేశా జ్జలనిధిసుతయా సన్నిరోద్ధవ్యభా
వా ద్దివ్యశ్రీవిగ్రహత్వా దఖిలతనుతయాఽతృప్తపీయూషభావాత్। ప
ద్మాబన్ధుత్వభూమ్యు ద్ధరణకరణతగ పుణ్యపాపేశితృత్వా న్ముక్తేర్దాతా
నుభావ్యో హరిరితిశరజి ద్దర్శయన్ముక్తిమూప ॥౧౧౩॥ ఏవంస్వానాం
గతింవ్యధ్వజదురితహరా స్థానశఙ్ఖార్హరాగం సుపాఞ్చంభక్తిభాజాం
బహువిధభజన ప్రక్రియం శ్రీశకారిః । తీవ్రోద్యోగంస్వదానే స్వజ
నతనుకృతాత్యాదరం పాఞ్చజన్యే స్వేచ్ఛాతుష్టం సుఖార్చిర్ముఖనర
ణముఖం మోక్షదంముక్తభోగ్యమ్ ॥౧౧౪॥ ఇత్థంసేవ్యంసుభోగ్యం శు
భసుభగతనుం సర్వభోగ్యప్రకృష్టం శ్రేయస్తద్ధేతుభూతం ప్రపదనసు
లభం స్వాశ్రితానిష్టజిష్ణుమ్ । భక్తచ్ఛన్దానురక్తం నిరుపధి సుహృదం
సత్పదవ్యాప్తసహాయం శ్రీశంప్రాహస్వసిద్ధేస్వయమిహకరణం నవప్ర

బన్ధేశరాణిః ॥౧౧౪॥ ఆద్యేస్వీయప్రబన్ధేశరజిదభిదధే సంస్కృతే ర్దుస్సహత్వం
ద్వైతీయీకే స్వరూపాద్యఖిలమధహరేరస్వభూతస్సుఖదృష్టమ్।
తార్తీయీకేస్వకీయాంభగవదనుభవేసోపరయామాస తీవ్రీ మాశాం
తుర్యేయథేష్టం భగవదనుభవాదాపముక్తిశతారిః ॥౧౧౬॥ శ్రీమాన్సీ
మాతిలజ్జిస్థిరతరకరుణస్సర్వవిత్సర్వశక్తిస్సామీసర్వస్యజన్తోస్సువచర
ణయుగళస్సువ్యకృతాస్తకభారః। కింనడకృత్యం స్వహేతోరకిమిహనసు
లభం కావిపత్తిర్భవితీర్థకస్యాస్యస్యాద్భవర్ణ్యావయమితివిదుషా మాహా
తుజ్ఞత్వమన్తే ॥౧౧౭॥ శాస్త్రీదేహాతిరిక్తాత్మని తదధిపతౌ తత్ప్రసా
దాద్యుపాయే తస్మాన్నిశ్శ్రేయసాప్తా తదపచరణతోనన్త తాపాభి
ఘాతే। తద్భక్తానాం ప్రభావే తదుపసనదతస్సువ్యకాలుష్యశాన్తౌ
సారంవేద్యం స్వవేదే సకల మకథయ త్సానుకమ్పశ్శతారిః ॥ ౧౧౮॥
ఇత్థం సత్సంప్రదాయాక్రమ సమధిగతా శేషవర్ణార్థవేద శ్రద్ధాశు
ద్ధాశయానా మఘటయదనఘం కౌతుకం వేఙ్కటేశః। సమ్యక్తైవత
స్యసాక్షా చ్ఛరణిపురధవా సర్వసాక్షీససాక్షీ సావద్యశ్లేషిసోధుం ప్ర
భవతిభజతామప్రకంప్యానుకమ్పాం ॥ ౧౧౯ ॥ శోకశ్లోకత్వ మభ్యా
గతఇతివదతశ్శుద్ధభోభార్ణవోద్యన్నానాకల్లోలసాధానుభవ రసపరీ
వాహత శ్శాశ్వివేదాత్। వేదాన్తాచార్యకశ్రీబహుమత బహువి
ద్వేఙ్కటేశోద్ధృతేయం రమ్యాతాత్పర్య రత్నావలి రనఘగుణా రంజనీ
రజ్జ్వళర్తుః ॥ ... ... ॥౧౩౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
దృమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావలీ
సమ్పూర్ణా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీవంతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితా

యతి రాజ సప్తతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

కమప్యాద్యంగురుంవన్దే కమలా గృహమేధినమ్ । ప్రవక్తాచ్ఛన్దసాం వక్తా పఞ్చరాత్రస్యయస్సమమ్॥౧॥ సహధర్మచరీంశౌరే స్సమ్మన్త్రి తజగద్ధితామ్ । అనుగ్రహమయీంవన్దే నిత్యమజ్ఞాత నిగ్రహామ్ ॥ ౨ ॥ వన్దేవైకుణ్ఠసేనాన్యం దేవంసూత్రపతీసఖమ్ । యద్వేత్ర శిఖరస్పన్దే విశ్వమేతద్వ్యవస్థితమ్ ॥3॥ యస్యసారస్వతస్రోతో వకుళామోదవాసితమ్ । శ్రుతిరాంవిశ్రమాయాలం శరారింతమువాస్మహే ॥౪॥ నాథేన మునినాతేన భవేయం నాథవానహమ్ । యస్యనైగమికంతత్వం హస్తామలకతాంగతమ్ ॥౫॥ నమస్యామ్యరవిన్దాక్షం నాథభావేవ్యనస్థితమ్ । శుద్ధసత్వమయంశౌరే రవతారమివాపగమ్ ॥ ౬ ॥ అనుజ్ఞితశ్చమాయోగమపుణ్యజనబాధకమ్ । అస్పృష్టమదరాగంతంరామంతుర్యముపాస్మహే ॥ ౭ ॥ విగాహేయామునంతీర్థం సాధుబృన్దావనేస్థితమ్। నిరస్తజిహ్మగస్పర్శే యత్రకృష్ణఃకృతాదరః ॥౮॥ దయానిష్ణ్యంయతీన్ద్రస్య దేశికంపూర్ణమాశ్రయే । యేనవిశ్వసృజోవిష్ణో రపూర్వతమోరథః ॥౯॥ ప్రణామంలక్ష్మణముని ప్రతిగృహ్ణాతుమామకమ్ । ప్రసాధయతియత్నాక్తి స్సాన్వీనపతికాంశ్రుతిమ్ ॥ ౧౦ ॥ ఉపవీతినమూర్ధ్వపుణ్ద్రవస్త్రం త్రిజగత్పుణ్యఫలంత్రిదణ్డహస్తమ్ । శరణాగతసార్వభౌమీడే శిఖయాశేఖరిణంపతిం యతీనామ ॥ ౧౧ ॥ ప్రథయన్భవమోహతీక్ష్ణభావం పరిభూరస్మత్పరిరక్షణే యతీన్ద్రిః । అపృథక్ప్రతిపన్నయన్మయైవ్యవృధేపఞ్చభిరాయుధైర్మురారేః ॥ ౧౨ ॥ శమితోదయశఙ్కరాది గర్వస్సబలాముద్ధృత యాదవప్రకాశః । అచరోపితవా

ఇచ్ఛత్రితేతి రపార్థాన్ననురామావరజస్య ఏషభూయాఃశ్లో౧౩ ॥ అబహు
శ్రుతసమ్భవం శ్రుతీనాం జరతీనామయథాయథప్రచారమ్ । వినివర్త
యితుంయుతీశ్వరోక్తి ర్విదధేతాస్థిరనీతిపఞ్జరస్థాఃశ్లో౧౪ ॥ అమునాత
పనాతిశాయిసూక్ష్మా యతిరాజేన నిబద్ధనాయకశ్రీఃశ్లో । మహతీగురు
పఙ్క్తిహారయష్టి ర్విబుధానాంహృదయంగమావిభాతిశ్లో౧౫ ॥ అలూ
నపక్షస్యయతిక్షమాభృతో విభాతివంశే హరీతత్వమక్షతమ్ । యదుచ్ఛ
వాశ్శుద్ధసువృత్తశీతలాభవన్తిముక్తా(వలి)మయభూషణంభువఃశ్లో౧౬।అ
నపాయవిష్ణుపదసంశ్రయంభజే కలయాకయాపికలయాప్యనుద్ధితమ్।
అకళఙ్కయోగమజడాశయోదయం యతిరాజచన్ద్రముపరాగదూర
గమ్ శ్లో౧౭॥ అభిగమ్యసమ్యగనఘాస్సుమేధసో యతిచక్రవర్తిపదపద్మ
పత్తనమ్ । హరిభక్తదాస్యరసికాదిపరస్పరం క్రయవిక్రయార్హదశ
యాసమిన్ధతే శ్లో౧౮॥ పరుషాతివాదపరవాదవైశున ప్రభృతిప్రధూతపత
నీయపఙ్కలా । స్వదతే మమాద్యసుభగా సరస్వతీయతిరాజకీర్తి కత
కైస్విశోధితా శ్లో౧౯॥ అనుకల్పభూతమురభిత్పదంసతామ జహత్తి్రవర్గ
మపవర్గవైభవమ్ । చలచిత్తవృత్తి వినివర్తనౌషధం శరణంయతీన్ద్రచ
రణౌవృణీమహే శ్లో౨౦॥ శ్వసితావధూతపరవాదివైభవా నిగమాన్తనీతి
జలధేస్తలస్పృశః । ప్రతిపాదయన్తిగతిమాపవర్గికీం యతిసార్వభౌమ
పదసాతృతాశయాఃశ్లో౨౧॥ మూలేనివిశ్వమవతాన్నిగమప్రమాణాం
మున్నద్ధపత్తిరకథయం ధృతనైకదణ్డిః । రఙ్గేశభక్తజనమానస రాజ
హంసో రామానుజశ్శరణమస్తు మునిస్స్వయన్నిఃశ్లో౨౨॥ సన్మన్త్రవి
త్తిపతిసంయమినాంనరేన్ద్ర స్సంసార జిహ్మగముఖై స్సముపస్థితంనః।
విష్వక్తతంవిషయలోభ విషంనిజాభి ర్గాఢానుభావ గరుడధ్వజ భావ
నాభిఃశ్లో౨౩॥ నాథస్సమీక్షణమినాంనఖరశ్మిజాలై రన్తర్నిలీనమపనీ
యతమోమదీయమ్ । విజ్ఞానచిత్తి మనఘం లిఖతీవచిత్తే వ్యాఖ్యాన
కేళిరసికేన కరామ్బుజేన శ్లో౨౪॥ ఉద్దీపనాతీమపనిషత్సు నిగూఢమర్థం
చిత్తేనివేశయితుమల్పధియాం స్వయన్నిఃప్రశ్నేమలత్కృణమునేఃప్రి

తిశన్నహస్తా మున్నిద్రపద్మసుభగా ముపదేశముద్రామ్ ॥౨౫॥ ఆకర్ష
ణానినిగమాన్తసరస్వతీనా ముచ్చాటనానిబహిరన్తరుపప్లవానామ్। ప
థ్యానిఘోరభవగజ్వరపీడితానాం హృద్యాఽఽన్తి యతిరాజ మునే
ర్వచాంసి ॥౨౬॥ శీతస్వభావసుభగాను భవస్థిరావా న్దోషావమర్దనియ
తోన్నతిరోషధీశః। తాపానుబన్ధ శమనస్తపనస్థపజానాం రామాను
జోజయతి సంవలితత్రిధామా ॥౨౭॥ జయతిసకలవిద్యా వాహినీజన్మ
శైలో జనిపథపరివృత్తిక్లాన్తవిశ్రాన్తిశాఖీ। నిఖిలకుమతిమాయా శ
ర్వరీబాలసూర్యో నిగమజలధివేలా పూర్ణచన్ద్రో యతీన్ద్రః ॥౨౮॥
మునిజనహృదయానా ముక్తిశైథిల్యకేయం సహృదయ హృదయానాం
శాశ్వతీదిష్టసిద్ధిః। శమితవిమతగర్వా సంయమీన్ద్రస్యసూక్తిర్ది శరిచిత
గహనానఘ ప్రస్ఫుటీతప్రసాదమ్ ॥౨౯॥ భవమరుపరిఖిన్నస్ఫీతపానీయ
సిద్ధి ర్దురితరహితజిహ్వ ముగ్ధకుల్యాసకుల్యా। శ్రుతినయన సనాభిశ్చ
భతేలక్ష్మణోక్తి ర్నరకమథనసేవాస్వాదనాడిన్ధమానా ॥ ౩౦ ॥ నానా
భూతైర్జగణిసమవ్యై ర్నర్మలీలాంవిధిత్సో రంత్యంవర్ణంవ్యధయతివిభో
రాదిమవ్యూహభేదే। విశ్వంత్రాతుం విషయ నియతం న్యజ్ఞితానుగ్ర
హస్యక్ష విష్వక్సేనోయతిపతిరభూద్వోత్రసారస్త్రిదణ్డః ॥౩౧॥ హరి
పదమకరన్దస్యన్దినస్సంశ్రితానా మనుగత బహుశాఖా స్తాపమున్మూల
యన్తి। శమితదురితగర్వా స్సంయమీన్ద్రప్రబన్ధాః కథకజనమనీషాకల్ప
నాకల్పవృక్షాః ॥౩౨॥ లక్ష్యంబుద్ధే ర్లలితరసనా లాస్యలీలాసదానం
శుద్ధాస్వాదం కిమపిజగతి శ్రోత్రదివ్యౌషధంనః। లక్ష్యాలక్ష్యే వ్యస్థ్సితజ
లధివద్భాతితాత్పర్యరత్నై ర్లక్ష్మీకాన్తస్సటికముకురో లక్ష్మణార్యో
పదేశః ॥౩౩॥ స్థితిమవధీరయన్త్య తి మనోరథ సిద్ధిమతీం యతిపతి స
మ్ప్రాప్తాయనిరపాయధనోపచితాః। మధుకరమాళిదఘ్న మదదన్తుర
దన్తిఘటా కరటకటాహ వాహిఘనశీకర శీథితామ్ ॥ ౩౪ ॥ నిరుపధి
రజ్జ్వవృత్తిరసికా నభితాణ్డవ యన్నిగమ విమర్శకేళి రసికై ర్నిభృతై
ర్విధృతః। గుణపరిణద్ధ సూక్తిదృఢకోణ విఘట్టనయారటతి దిశాముఖే

మహ యతిరాజయశసి పటహాః ॥౩౫॥ ఇదం పరిధమ సంభవ తుచ్ఛ-మతి జాల కూలజ్వాలా మృషా మతవిషానల జ్వలిత జీవ జీవాతవః। తుర స్త్యమృత మక్షరం యతిపురందరస్యోక్తయశ్చిర న్తన గరస్వతీ చికురబన్ధ సైరన్ధ్రికాః ॥౩౬॥ సుధాశన సుదుర్గ్రహశ్రుతి సమష్టి ముష్టిగ్రన్థయశ కథాహవమ సౌగతాన్ధ-పట సౌగతాక్ష ఖణ్డయక్ । మునిర్మనసి ల క్ష్మణోముదముదఞ్చయత్యజ్ఞ పా మకున్ద గుణమాక్తిక పరికరశు క్తిభి స్సూక్తిభిః ॥౩౭॥ కపర్ది మతకర్దమం కపిల కల్పనావాగురాం యమ రత్న యమతిత్యతప్రిహిణత న్త్రియన్తోదరమ్। కుదృష్టికుహనామఖే నిపత తగ పరబ్రహ్మ ణగకరగ్రహ విచక్షణోజయతిలక్ష్మణోయంమునిః ॥౩౮॥ కణాదపరిపాటిభిగకపిలకల్పనా నాటకైగ కుసూరిలకుభాషితైరుపనిబ న్ధన గ్రన్థిభిః । తథాగతకథా శతై స్తదనుసారి జల్పైరపి ప్రతారితమి దంజగత్ప్రిగుణితం యతీన్తోక్తిభిః ॥౩౯॥ కథాకలహకౌతుకగ్రహగ్ర హీతకౌతుకప్రితథాజలధిసంప్లవగ్రసనకుమ్భసమ్భూతయుః। జయం తిసుధియోయతిక్షితిభృదన్తికోపాసన ప్రభావపరిపక్తిమత్రమితభార తీసమ్పదః ॥౪౦॥ యతీశ్వరసరస్వతీసురభితాశయానాం సతాం వహామి చరణామ్బుజం ప్రణతిశాలినామూలనా । తదన్యమతదుర్మదజ్వలితచేత సాంవాదినాం శిరస్సునిహితం మయాపదమదక్షిణంలక్ష్యతామ్ ॥౪౧॥ భజస్వయతి భూపతే రనిదమాదిదుర్వాసనా కదధ్వపరివర్తన శ్రమని వర్తనీం వర్తనీమ్ । లభస్వ హృదయస్వయం రథపదాయధానుగ్రహ దుశ్చిత ప్రహృతినిస్ఫుటద్దురిత దుర్వృతంనిర్వృతిమ్ ॥౪౨॥ కుమతివిహిత గ్రన్థగ్రన్థిప్రభూత మతా న్తరగ్రహిశ మనసదిపశ్యన్త్వల్పాం యతీశ్వర భారతీమ్ । వితతమురభిద్వక్షఃపీఠీ ఫరిష్వ-రణోచితగ కులగిరితులాగో హేభావీకేయానివ కౌస్తుభాః ॥౪౩॥ స్థవిరనిగమస్తోమస్తోయాం యతీశ్వ రచారతీం కుమతిఘణతిక్తోభక్షీబాదిపస్తుభజన్తువా । రసపరిమళశ్లా ఘూఘోషస్ఫుటత్పుటభేదనం లవణవణిజది కర్వారార్థం కిమిత్యభి మన్యతే ॥౪౪॥ వహతిమహిశాసాద్యోవేధాస్త్రయీముఖరైర్ముఖై ర్వర

తేనుతయా వామోభాగస్మివస్య వివర్తతే । తదపి పరమం తత్వంగోపీ
జనస్య వశంవదమదనకదనై ర్నక్లిశ్యత్తేయతీశ్వర సంశ్రియాః॥౫౫॥
నిగమపథికచ్ఛాయా శాఖినిరాశ మహానిధిర్మహిత వివిధచ్ఛత్రశ్రేణీ
మనోరథసారథిః । త్రిభువనతమఃప్రత్యూహోయంత్రీ విద్యశిఖామణేర్గ
ప్రథయతియతిక్ష్మాభృత్పారాపరీమవిపర్యయామ్ ॥ ౫౬ ॥ జడమతిము
ధాచన్తాచన్తిన్యధౌషధసిద్ధయగ్ర ప్రమతినిధయగ్ర పర్జ్ఞాశాలి ప్రపాలన
యష్టయః । శ్రుతిసురభయశ్ఛాదానన్దాభివర్షుకవారిదాయమగతికథా
విచ్ఛేదిన్యో యతీశ్వరసూక్తయః ॥ ౫౭ ॥ ప్రతికలమిహప్రత్యక్తత్వావ
లోకనదీపికా యతిపరిబృఢగ్రన్థాశ్చిన్తాన్నిర్వర్తయన్తినః । అకలుషప
రిజ్ఞానాత్సుక్యక్షుధాతురదుర్దశాపరిణతఫలప్రత్యాసీదత్పలే గృహిసు
గ్రహాః ॥౫౮॥ ముకున్దాఙ్ఘ్రిశ్రద్ధాకుముదవనచన్ద్రాతిపనిభాముముక్షో
మత్తోభ్యానన్దథతిముపబృన్తారకగిరః । స్వసిద్ధాన్త ధ్వాన్తస్థిర కుతుకదు
ర్వాదిపరిషద్దివాభీతక్రేఙ్కోదినకరసముద్ధానపరుషాః ॥౫౯॥ నిరాచా
ఛాబోధాయనఫణితినిష్యన్దసుభగావిశుద్ధోపన్యాస వ్యతిభిదుర శారీరక
నయాః । అకణ్ణైగికల్పస్తేయతిపతినిబన్ధానిజముజ్జీవనిదాగ్రిణప్రజ్ఞారస
థమనివేథాయసుధియామ్ ॥౬౦॥ వికల్పాటోపేన శ్రుతిపథమశేషంవిషు
టయన్కృచ్ఛాన్నిర్దిష్టేయతినృపతిశబ్దేచిరమతి । వితణ్డాహం కుర్వత్ప్ర
తికథకవేకణ్ఠ పృతనావియాతవ్యాపార వ్యతిమథన సంరమ్భకలహాః॥
౬౧॥ ప్రతిస్తోతారాణాంప్రతిపదమృచాంధామయుజుషాం పరిస్కార
స్నానాన్నాం పరిపణమథర్వాఙ్గిరసయోః । ప్రదీపస్తత్వానాంప్రతికృతి
రసౌతాపసగిరాంప్రసత్తింసంవిత్తేః ప్రదిశతియతీశాన ఫణితిః॥ ౬౨॥
హతావద్యేహృద్యేహరిచరణపఙ్కేరుహయుగేనిబద్ధ్నన్నైక్యాన్త్యం
కిమపియతిభూభృత్భణితయః । శునాసీరస్రక్సన్ద్రప్రహిణ హరహేరమ్బ
హుతభుక్ప్రభేశాదిక్షుద్రప్రణతిపరిహారప్రతిభువః ॥౬౩ ॥ యథాభూ
తస్వార్థాయతినృపతిసూక్తిర్విజయతే సుధాసన్దోహాత్మాసుచరితవిపక్షి
ష్ణుశ్రీగిరామ్నకథాదృష్యత్కాతుస్తకలహకోలాహలహతత్రివేదీని

ర్వేదప్రశమనవినోదప్రణయనః ॥౫౮॥ శ్రుతిశ్రేణీమూడాపదబహుమతే
లక్ష్మ్యాగమతే స్వపక్షస్థాన్‌దోషాన్వితధమతిరారోపయతియః । స్వహా
స్తైర్మోక్షైస్తైస్సఖలునిజగాత్రేప్రబహుళం గళద్బిర్జమ్బాలైర్గగనతలమా
లిమ్పతిజడః॥౫౯॥ నిరాలోకేలోకేనిరుపధిపదస్నేహభరితోయతిఃక్ష్మాభృ
ద్దీపోయంనికిల జాజ్వల్యతఇహ । అహఙ్కారధ్వాన్తం విజహతి కథం
కారమనఘాఃకుతర్కవ్యాళౌఘం కుమతిమతపాతాళకుహరమ్॥ ౬౦॥
యతిఃక్ష్మాభృద్దృష్టం మతమిహ నవీనం తదపికిం తతఃపాశ్చాత్యేవాన్యద్వద
తదపి కిం వర్ణనికషే । నిశమ్యన్తాం యద్వా నిజమత తిరస్కార విగ
మాన్నిగాతజ్ఞాకృష్టజ్ఞా ద్రమిడగురుహాదేవ ప్రభృతయః॥ ౬౧ ॥ సుధా
సారం శ్రీమద్యతివర భువశ్రోత్ర కుహరే నిషిఞ్చన్తిన్యఞ్చ న్నిగమ
గరిమాణఃఫణీతయః । యదా స్వాదాభ్యాస పరిచయమహిమోల్లాసి
తధియాం సదాస్వాద్యం కాలేతదమృతమనన్తంసుమనసామ్॥౬౨॥య
తిక్ష్మోణీభర్తుర్వ్యదిదమనిదమ్భాగజనతాశిరశ్శ్రేణీజుష్టంతదిహదృఢబన్ధం
ప్రభవతి । అవిద్యారణ్యానీకుహరవిహరన్మామకమనఃప్రమాద్యన్మా
తఙ్గప్రథమ నిగళం పాదయుగళమ్ ॥ ౬౩ ॥ సవిత్రీ ముక్తానాల సక
లజగదేనఃప్రశమనీ గరీయోభి స్తీర్థైరుపచిత రసా యామున ము
ఖైఃనిరుచ్ఛేదా సిమ్మేత్తరమపి సమాస్లావయతిమాం యదృచ్ఛా
విక్షేపాద్యతి పతిదయా దివ్య తటినీ ॥ ౬౪ ॥ చిన్తావేష దురర్థదస్తర
వచఃకన్థాశత గ్రన్థిలాస్నిగ్ధాన్తానసమిన్ధతేయతివర గ్రన్థానుసన్ధాయిని।
ముక్తాశుక్తివిశుద్ధసిద్ధతటినీ చూడాలచూడాపదనికేజుష్టాల్యాంకలమే త
ణ్డిపరశుర్మణ్డూకమఞ్జూషికామ్ ॥౬౫ ॥ వన్దేతం యమినాం ధురన్ధర
మహంమానాన్ధకారద్విషోపన్థానం పరిపన్థినాంనిజదృశా రున్ధాన మి
న్ధానయా । దత్తంయేనదయాసుధామ్బునిధినాపీత్వావిశుద్ధం పయఃకా
లేనఃకరిశైలకృష్ణజలదఃకాఙ్క్షాధికంవర్షతి ॥౬౬॥ కాపాయేనగృహీత
పీతవసనా దణ్డైస్తిభిర్మణ్డితా సామూర్తిస్మరమర్దనస్య జయతిత్రై
య్యన్తసంరక్షిణీ। యత్ప్రఖ్యాపితతీర్థ వర్ధితధియా మభ్యస్యతాం యద్గు

ణానాసింధోరనిదంప్రదేశనియతా కీర్తిఃప్రజాగర్తినః ॥౬౩॥ లిప్సే లక్ష్మణయోగినఃపదయుగం రత్థ్యాపరాగచ్ఛటా
పరిషస్పీనుస్తసీమాన్తికమ్ । భిక్షోపర్యటనక్షణేపుచిభరాంచత్కీగళత్కల్పిపాయద్విన్యాసమిషేణపత్రి మకరీముద్రాంసముద్రాంబరా ॥౬౪॥
నానాతన్త్రవిలోభితేన మనసాసర్వీతదుర్మీతిభిఃకష్టంకుత్సితదృష్టిభిర్యతి
పతేరాదేశవైదేశికైఃః । వ్యాసోహాసషదీకృతద్ధ పరిహృత్తద్ధ ప్రాచేతస
శ్చేతసస్సక్లప్తద్ధకేళిశుకశ్శుకస్సచముభాబోధాయబోధాయనఃః॥౬౫॥అ
థ్యాతిష్ఠతిమామికామతిరసావాజన్మరాజన్వతీ పత్యాసంయమినామనే
నజగతామత్యాహితచ్ఛేదినా।యత్సారస్వతదుగ్ధసాగరసుధాసిద్ధోషధా
స్వాదినాంప్రాప్యస్వపాయనబోభవీతిభగవన్నాయామహాయామినీ॥౬౬॥శు
ద్ధాదేశవశంవదీకృతయతిత్రోణీశవాణీశతప్రత్యాదిష్ట* బహిర్మతశ్రుతిశి
రఃప్రాసాదమాసీదతి। దుగ్ధోదన్వదపత్యసన్నిధిసదాసామోదదామోదరశ్లక్ష్ణాలోకనదార్లలిత్య లలితోన్మేషామనీషామమ ॥౬౭॥ ఆస్తాంనామయతీన్ద్రిపద్ధతి జుషామాజానశుద్ధామతి స్తచ్చావ్యాజ విదగ్ధముగ్ధమధురం సారస్వతం శాశ్వతమ్ । కోవాచక్షురుదఞ్చయేదపిపురస్సాటోపతర్కచ్ఛటాశస్త్రాశస్త్రివిహారసంభృతరణాస్వాదేమువాదేమునఃః॥౬౭॥
పర్యాప్తంపర్యయైషం కణచరణకథామాత్రపాదంశిశిక్షేమీమాంసామాం
సలాత్మానమజనిషి ముహుస్సాఞ్జల్యయోగా సమాఖ్యామ్ । ఇత్థం తైస్తైర్వ్యతీన్ద్రిత్రుటితబహుమృషాతన్త్రికాన్తారపాన్థైరన్తర్మోహక్షపాధ్వైరహహకిమిహనశ్చిన్తనీయంతనీయఃః॥౬౮॥ గాథాతాథాగతానాం గళతి గమనికా కాపిలీక్వాపిలీనా శ్రీణాకాణాదవాణీ ద్రుహిణహరగిరస్సారభంనారభన్తే । ఝామాకౌమారిలోక్తి ర్జగతిగురుమతం గారవాద్దూరవాస్తం కాశజ్ఞారాదేర్భజతియతిపతౌభద్రవేదీం త్రివేదీమ్ ॥౭౦॥ విష్వగ్వ్యాప్తిన్యగాధే యతినృపతి యశస్సప్పదేకార్ణవేస్మిన్నిద్ధాశుద్ధావగాహైశ్శుభమతిభిరసావేజ్ఞ తేశోభిషిక్తఃఃి

* పాఃి పర్యాదిష్ట బహిర్గతిరితి.

ప్రజ్ఞాదార్ఢ్యగర్జత్ప్రతికథకవచస్తూలవాతూలవృత్త్యా సప్తత్యా సారవత్యా సమతనుతసతాం ప్రీతిమేతాం సమేతామ్ ॥ ౭౧ ॥ ఆశామతఙ్గజగణానవిషహ్యావేగా న్పాదేయతిక్షితిభృతఽప్రసభం నిరున్ధ్ఎ। కార్ష్ణికథాహవకుతూహలిభిఃపరేషాం కర్ణేసఏష కవితార్కికసింహనాదః ॥౭౨॥ ఉపశమితకుదృష్టి విప్లవానాముపనిషదా ముపచారదీపికేయమ్ । బకజీతభగవద్విభూతియుగ్మా దిశతుమతిం యతిరాజసప్తతిర్నః ॥౭౩॥ కరతలామలకీకృతసత్పథా శ్చ్యుతివతంసిత సూన్యతసూక్తయః। దివసతారకయన్తిసమత్సరాన్యతిపురన్దరసప్తతిసాదరాః॥౭౪॥

ఇతి కవికార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు యతిరాజసప్తతిస్సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

వైరాగ్యపఞ్చకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

సీలంకిమనలంభవే దనలమాదరంభాధితుం పయఃప్రసృతిపూరకంకిమునధారకంసారసమ్ । అయత్నమలమల్లకం పథిపటచ్చరంకచ్చరంభజన్తివిబుధాముధాహ్యహహకష్టితఃపుష్టితః ॥౧॥ శరీరపతనావధిప్రభునిషేవణాపాదనాదవిచ్ఛిన్నధనం జయప్రశమదంధనందన్ధనమ్ । ధనఞ్జయవివర్ధనం ధనముదూఢగోవర్ధనం సుసాధన మబాధనం సుమనసాం సమారాధనమ్ ॥౨॥ దురీశ్వరద్వారబహిర్విసర్జికా దురాసికాన్యైరచితోఽయమఞ్జలిః । తదఞ్జనాభం నిరపాయమస్తి మేధనఞ్జయస్యన్దనభూషణంధనమ్ ॥ ౩ ॥ క్రోశీకోణ శతాంశపాలనకలా దుర్వారగర్వానలతూభ్యత్తుద్రవరేన్ద్రచాటురచనా ధన్యాస్మన్యానుహో । దేవం

సేవితుమేవనిశ్చినుమహే యోఽనాదయాళుగ పురా ధానాముష్టిము
చేకుచేలమునయే దత్తేస్మవిత్తేశతామ్ ॥ ౪॥ జ్వలతుజలధికోడక్రీడతత్కృ
పీడ భవప్రభోభవపటుతరజ్వాలమాలాకులో జరధానలః । తృణమపివ
యంసాయం సమ్ఫుల్ల మల్లిమత్తల్లికా పరిమళముచా వాచాయాచామ
హే నమహేశ్వరాన్ ॥ ౫ ॥ నాస్తిపైక్రార్జితం కిఞ్చి న్నమయా కిఞ్చి
దార్జితమ్।అస్తిమేహ స్తిశైలాగ్రే వస్తుపైతామహంధనమ్ ॥ *

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతం న్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
వైరాగ్యపఞ్చకం సమూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ † వేదా న్తగురవేనమః॥

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
ధాటీపఞ్చకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥
* పాషణ్డప్రమషణ్డదావదహన శ్చార్వాకశైలాశని ర్బౌద్ధధ్వాన్తని
రాసవాసరపతిర్జైనేభకణ్ఠీరవః। మాయావాదిభుజఙ్గభఙ్గగరుడ స్త్రై
విద్యచూడామణి శ్శ్రీమద్వేఙ్కటయోగిసార్వభౌమో విజయతే రామానుజోఽయం
మునిః ॥౧॥ పాషణ్డషణ్డగిరిఖణ్డనవజ్రదణ్డో ప్రచ్ఛన్నబౌద్ధ మకరాల

---

* ఇన్ద ధాటీపఞ్చకం శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమెన్దు శిలగ్రన్థఙ్గళిల్
శొల్లియిరున్దపడిక్కి ఇప్పోదు అక్కురుప్పడన చ్చిపాట్టిరుక్కి అదు ఇప్పుస్తకత్తిల్
ఇరుక్కిర ఒరుశ్లోకమ్ హానసం డిస్టిక్టు శ్రవణబెళ్గుళ మెన్దిర ప్రసిద్ధమాన ఒరు
బౌద్ధస్థానత్తిలిరుక్కిఅ ఒరుశాసనత్తిల్ లిఖితమాయిరుక్కిఅదు అన్ద శాసనమ్
ఊడైయవర్ కాలీన మాయిరుక్కిలా మెన్దు తైరియానరుఅదు ఇగ్గ్రన్థత్తై ముదలి
యాణ్డానరుళిచ్చెయ్దదాకవుమ్ నిలర్ శొల్లుకిఱార్కళ్ అవాళవాళుడైయ వఱిస
న్త్యానుగుణమాయ్ అనుసన్ధిత్తుక్కొళ్వేణుమ్

యమన్తదణ్డాః । వేదాన్తసార సుఖదర్శనదీపదణ్డా రామానుజస్య విల
సన్తిమునే స్త్రిదణ్డాః ॥ ౩ ॥ చారిత్ర్య ద్ధారదణ్డంచతుర నయపథా ల
జ్క్రియాకేతుదణ్డం సద్విద్యాదీపదణ్డం సకలకలికథా సంహృతేడికాల
దణ్డమ్ । త్రయ్యన్తాలమ్బదణ్డం త్రిభువనవిజయచ్ఛత్రసౌవర్ణదణ్డం ధ
త్తే రామానుజార్యఃప్రతికథకశిరోవజ్రదణ్డంత్రిదణ్డమ్॥3॥త్రయ్యాఃమాఙ్గల్య
సూత్రం త్రియుగయుగపదా రోహణాలమ్బసూత్రం సద్విద్యాదీపసూ
త్రం సగుణనయవిదాం సమ్పదాం హారసూత్రమ్ । ప్రజ్ఞాసూత్రంబు
ధానాంప్రశమధనమనఘపద్మినీనాళసూత్రంరహోసూత్రంమునీనాంజయ
తియతిపతే ర్వ్యతిసిబ్రహ్మసూత్రమ్ ॥ ౪ ॥ పాపణ్డసాగరమహా బడబా
ముఖాగ్ని శ్శ్రీరఙ్గరాజచరణామ్బుజమూలదాసః । శ్రీవిష్ణులోకమణి
మణ్టపమార్గదాయీ రామానుజో విజయతే యతిరాజరాజః ॥ ౫ ॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
ఘాటీపఞ్చకం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

యజ్ఞోపవీత పరిత్యాగ స్తోత్రం.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

కాలేస్వాధ్యాయయోగ్యే శుభకృతిదివసే శ్రీపతేర్మన్దిరాచా
ర్యాస్మానాదృత్యసమ్యక్శుచివరణకరోద్వన్తధారాఽచమ్యహృష్టఃదర్భే
షుప్రాగుదగ్వా సవిశతు శుచిభిర్నిర్మితం యజ్ఞసూత్రం తారేణామ
న్త్ర్యచాపస్తివితిషు,తదభిషిఞ్చేజ్జపేస్సప్రవారమ్ ॥ ౧ ॥ భూరాది
వ్యాహృతిభిస్త్రిగణితశుభతన్వేనమానేనతార వ్యాహృద్భిరభిమన్త్ర్య
మూర్ధ్నాచ్ఛాదయేద్దర్భపుఞ్జైః । అపోహిష్ఠాదిమన్త్రై

రథచతదనువర్తో ర్థ్వదక్షకరాభ్యాం తారేణవ్యాహృతీభి స్త్రిగుణిత
మధసావిత్ర్యమ స్త్రే ణభూయాః ॥౨॥ పాణినాంగ్ధిమ స్త్రి గ్రధితము
పరియ ద్వానుహ స్తకరాభ్యాం భూరగ్నింభూర్భువస్సు వస్తి స్తితిచత
దనువర్తో స్సు జే ద్దర్భపుష్టమ్ । దర్భాస్తిర్ణే ప్రదశే తదుపరిచకుశా
పాస్యహస్తాగ్రతారం త్రిరికృత్వానావపశ్యే ద్భ్ర మదథచతరా యా
జ్ఞి యేతంనిబధ్న ॥3॥ ఉక్త్వామన్త్ర పిత్యభ్యో నమఇతికుటిలం తార
తోవ్యాహృతీభిశ్చర్జూకృత్యస్వహస్తే త్రిగుణితమధచావేష్ట్యమధ్యంశిఖా
ఖ్యామ్ । తాభ్యామావేష్ట్యసూత్ర త్రియమపికలయే ద్గ్రన్థికం గగ్నిమ
న్త్రా దశ్వత్థాద్య క్తశాఖా వినిహితమథతత్ష న్డిలేవీ్రహియు క్తే ॥౪॥
స్యస్తే త్తామ్రాదిపాత్రే శుభజలభరితే సూత్రసంవేష్టి తేసహ్యూ ర్చేతా
రాదిమ న్త్రై ర్నిహితముపచితం గన్ధపుష్పాక్షతాద్యైః । ఆయమ్యా
సూన్యరిష్టే వ్యసకలశుభకృతేయజ్ఞసూత్రప్రతిష్ఠాంసజ్యల్పే వ్యత్థంస్వ్ప
శం స్తత్ర లయతుసుమనా వ్యాహృతీభిర్ప్రతిష్ఠామ్ ॥౫॥ వ్యస్తాభిస్సహి
తాభి స్తదనుతదనుగావ ర్తితాభిక్రమాద్భూర్గగ్నింపర్యాయభేదైరభిజప
తుపునగ పఞ్చభూతాసుశాద్యాన్ । యద్వా తారాగ్నినాగా శ్మశిపి
తృవిధయోవా వాయునూర్యాదిశేషా స్తన్తూనాందేవతాస్సు ర్వివిధహ
రిగిరిశా గ్రన్థిదేవాధిక్రమేణ ॥౬॥ శ్రీశోయజ్ఞోపవీతస్యచ ఖలుతదిమా
నాహ్వాయే త్తత్రకుమ్భే గన్ధాద్యైరర్చ్య లపాద్యా దిభిరపి కలయే దర్చ
నంపీఠికాన్తైః । సతార్కైరర్చయిత్వా సువిహితమథత ద్దర్శయిత్వా
సవిత్రేత్వా సత్యేనేతిచర్మి భ్శ్చతస్రభిగధత స్నిక్షిపే త్పూర్ణకుమ్భే ॥౭॥
తత్సప్తవ్యాహృతీ్తరంవైశతమనుకలయేత్పూర్వగాయత్రజాపంతత్సావి
చాన్తస్సమన్త్ర పారిదిగభిముఖో ధారయేత్సాసుయామః । పాదా
ప్రక్షాళ్యపాణీ శుచి చరణకరో ద్విస్తథాఽఽచమ్యదర్భే ష్వాసీనోఽ
సూన్నియమ్య స్పృశతుజపతుచత్ర్య మ్బకంయజ్ఞసూత్రమ్ ॥౮॥ సర్షి
శ్ఛన్దోఽధిదైవం మనుపథసుజపన్ ధారయేద్యజ్ఞసూత్రం ప్రత్యేకంమ
న్త్రఆచా నిరథభహుషుచే న్నాశుచిర్నావతిష్ఠేత్ । వేదాన్తాచార్యజ్ఞా

త్థం వివిధమునిమతాం యజ్ఞసూత్రప్రతిష్ఠాం వ్యాతానీ వైష్ణవికాభ్వ
స్థితివిహితమతి వైష్ణవసిద్ధాంగరిష్ఠామ్ ॥ ... ॥౯॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
యజ్ఞోపవీతప్రతిష్ఠా సమ్పూర్ణా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

భూగోళనిర్ణయస్తద్వ్యాఖ్యాచ.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥
షష్ట్యాశతోత్కటిభిస్సాన్ర్యన్మితమవనితలంయోజనానాంతథాహి
సాన్ర్యజ్జమ్బ్వాద్వీపమేకం నియుతముదధినా తావతావేష్టితంతత్।
స్లక్షద్వీపేనసోఽపి ద్విగుణ వితతినా తావతేక్షుద్వినాఽసౌద్వీ
పాద్వైగుణ్యభాజ స్స వేష దృగుదధిభిస్సంవృతావేవమేవ ॥౧॥

వ్యా॥ (షష్ట్యాశతోత్కటిభిస్సాన్ర్య) దితి= తత్ర కటాహాభిత్తిగ కోటి యోజనమానా, అణ్డకటాహాన్తరవివరం షష్ట్యాశతోత్కటియోజనో చ్ఛ్రితమ్, షష్ట్యాశతోత్కటివిస్తీర్ణంచ; తత్రభూర్భువస్సువర్మహర్జన స్తపస్సత్యాఖ్యాని సప్తభువనాని, తత్ర షష్ట్యాశతోత్కటివిస్తీర్ణాభూ మిః, తథాహిః జమ్బ్వాద్వీపం లక్షయోజనవిస్తీర్ణమ్, తచ్చనవవర్షవిభా గయుక్తమ్, తాని భరతకిమ్పురుష హరివర్షేళావృతరమ్యక హిరణ్వత్కు రుభద్రాశ్వ కేతుమాలనామకాని, వర్షపర్వతాశ్చ హిమవద్ధేమకూట నిషధనీలశ్వేత శృఙ్గిమాల్యవద్గన్ధమాధనాఖ్యా అష్టౌ, తత్ర హిమవద్ధే

మకూట నిషధామేరోర్దక్షిణ పర్వతాః, నీలశ్వేతశృఙ్గిణ ఉత్తరపర్వతాః, మాల్యవాన్పాచీనః, గన్ధమాదనస్తు పశ్చిమఇతి. తత్రమాల్యవద్గన్ధమాదన వ్యతిరిక్తాష్టపర్వతా ద్విసహస్రయోజనోచ్ఛ్రయా ద్విసహస్రయోజన విస్తారాశ్చ. మాల్యవద్గన్ధమాదనాత్వేక సహస్రయోజనోచ్ఛ్రయా తావద్విస్తారిణశ్చ. పూర్వేషట్పర్వతా ఆపూర్వపశ్చిమ సముద్రాయతాః, తతస్మధ్యేనీలనిషధా లక్షయోజనాయతౌ, హేమకూటశ్వేతౌతు నవతిసహస్రాయతౌ, హిమవచ్ఛృఙ్గిణౌత్వశీతి సహస్రాయతౌ, జమ్బూద్వీపస్య పరిమణ్డలత్వా ద్దేవం పరిమాణోపచయః, మాల్యవద్గన్ధమాదనౌతు ఆనీల నీలనిషధాయతౌ, చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనోన్నతౌ, వర్షేష్వపి భరత కింపురుష హరివర్షాణిమేరోర్దక్షిణాని, రమ్యకహిరణ్మత్కురువర్షాణి మేరోరుత్తరాణి, భద్రాశ్వవర్షం పాచీనమ్, కేతుమాలవర్షంపశ్చిమమ్, మధ్యమంత్విళావృతవర్షమ్, తస్యచ మధ్యే మేరుశ్చతురశీతియోజనోచ్ఛ్రయః, అధస్షోడశ సహస్రయోజనో నిమగ్నః, షోడశ సహస్రయోజన విస్తీర్ణః, ఉపరి ద్వాత్రింశత్సహస్రయోజన విస్తీర్ణః, భూపద్మస్యమేరుకర్ణికాకారం, మేరోశ్చతుర్దిశం నవసహస్రయోజన విస్తారః, సచ షోడశసహస్రయోజన విస్తారఇతి ఇళావృతం సర్వతశ్చతుస్త్రింశత్స హస్రయోజనానీల నిషధా న్తంతు చతుస్త్రింశత్సహస్ర యోజనాని, అన్యాని షడ్వర్షాణిప్రత్యేకం నవసహస్రయోజన విస్తృతాని, దక్షిణో త్తరం ప్రాక్పశ్చిమవిస్తృతం భద్రాశ్వవర్షమ్, మాల్యవత్సముద్రా న్తం ద్వాత్రింశత్సహస్రయోజన విస్తృతమ్, ఆనీలనిషధా న్తం చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజన విస్తృతమ్, గన్ధమాధన సముద్రా న్తంతు ద్వాత్రింశత్సహస్రయోజనాని, అనీల నిషధా న్తంతు చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనాని, అన్యాని షడ్వర్షాణిప్రత్యేకం నవసహస్రయోజనవిస్తృతాని, దక్షిణో త్తరం ప్రాక్పశ్చిమంత్వా సముద్రాన్తానీతువిపేకః, ఏవం జమ్బూద్వీపస్య ప్రాక్పశ్చిమం భద్రాశ్వకేతుమాలయోశ్చతుష్షష్టి సహ

సహస్రయోజనత్వావిశ్చావృతస్య చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనత్వాన్నాల్యవర్ణనమాదనయోశ్చతుస్సహస్రయోజనత్వాచ్చలక్షయోజనత్వంసిద్ధమ్, దక్షిణోత్తరమప్యేవమవృతస్య చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనత్వాదన్యేషాం షణ్ణాంవర్షాణాం చతురశీతిపంచశతసహస్రయోజనత్వాత్షణ్ణాం పర్వతానాం ద్వాదశసహస్రయోజనత్వాచ్చ లక్షయోజనత్వంసిద్ధమ్, ఏతచ్చ జమ్బూద్వీపం లక్షయోజన విస్తీర్ణేన లవణసముద్రేణవేష్టితమ్, సోపి సముద్రోద్విలక్షయోజన విస్తృతేన ప్లక్షద్వీపేన పరివేష్టితః, ప్లక్షద్వీపోపితావత్ప్రమాణేనేక్షు సముద్రేణ పరివేష్టితః, ఏవమేవ శాల్మలి కుశక్రౌంచశాక పుష్కరద్వీపా ఉత్తరోత్తరం పూర్వస్మాద్ద్విగుణప్రమాణా ద్రష్టవ్యాః. ... ... ॥౧॥

జమ్బూప్లక్షశాల్మలికుశక్రౌఞ్చశాకపుష్కరద్వీపాః । లవణేక్షుసురాఘృత దధిదుగ్ధామ్బుసన్నిభసంవృతాగకల్పశః ॥౨॥

వ్యా॥ సురాసర్పిర్దధిదుగ్ధ శుద్ధజల సముద్రాశ్చ తత్తద్ద్వీపప్రమాణా ఏవావగన్తవ్యాఃతత్రప్లక్షాదీనాంపంచానాం ద్వీపానామున్నయతస్సముద్రాన్తాయాతైస్సప్తకులపర్వతైస్సప్తనద్యశ్చ ద్రష్టవ్యాస్తి, పుష్కరద్వీపస్తు మధ్యే వలయాకారేణ పఞ్చాశత్సహస్రయోజనోచ్ఛ్రాయః, తావద్విస్తృతేన మానసోత్తర పర్వతేన వర్షద్వయ విభాగయుక్తః, ఏవంమేరోరేకతస్సప్తానాంసముద్రాణాంసప్తవింశతి లక్షోత్తరకోటి యోజన విస్తృతత్వాద్ద్వీపానాంచ పఞ్చాశత్సహస్ర షడ్వింశతిలక్షోత్తర కోటియోజన విస్తృతత్వాత్సాన్ద్రోదకసముద్రాత్పరవేలాన్తం సపఞ్చాశత్సహస్రత్రిపఞ్చాశల్లక్షోత్తర కోటిద్వయయోజన పరిమితత్వం ద్రష్టవ్యమ్, ఏవంచసతిసముద్రాణాం సప్తద్వీపానామాయామప్రమాణేన సప్తలక్షోత్తర పఞ్చకోటి పరిమితత్వమనుగన్తవ్యమ్. ॥౨॥

సప్తద్వీపస్ససిన్ధుర్ద్విగుణ గుణితయా స్వర్ణ భూమ్యా పరీతం
లోకా లోకాద్రిణాసా వ్యయుతవితతినా తావదుచ్చేన వీతా।
లోకా లోకాచ్చ మేరో ర్భవతిహి ధరణీ యావతీ ధ్వాన్తభూ

మ్యా తావత్యాసావృతస్సాలృ్యదకపరిధినా సాపివేష్టోండ్ణభిత్తా ృ ॥3॥

వ్యా॥ఏతచ్చసప్తసముద్రంసప్తద్వీపంస్వద్విగుణప్రమాణయా కాఞ్చనభూమ్యావృతమ్, సాచలోకాలోక పర్వతేన యోజనాయుతోచ్ఛ్రాయేణ తావద్విస్తారిణాచ సర్వతశ్చపరివేష్టితా, ఏవంచ మేరోరేకతో లోకాలోకాస్తం సపఞ్చాశత్సహస్ర సప్తషష్టి లక్షోత్తర ద్వాదశకోటి పరిమితత్వంసిద్ధమ్. లోకాలోకోపిమేరోరా లోకాలోకాస్తం యావత్ప్రమాణా భూస్తావత్ప్రమాణమైవ తమోభూమ్యా సమావృతఃి, తతశ్చపరమణ్డకటాహఇతి. ఏవంచ మేరోశేకతోండ్ణ కటాహాస్తం పఞ్చత్రింశల్లక్షోత్తర పఞ్చవింశతి కోటియోజనానిభవన్తి, తత్ర పఞ్చత్రింశల్లక్షయోజన పరిమితం గర్భోదకమ్, అన్యత్తు పఞ్చవింశతి కోటియోజన పరిమితం భూమణ్డలమితి, ఏవం మేరోశ్చతుర్దిశం ద్రష్టవ్యమితి పఞ్చాశతోకటి విస్తీర్ణాభూమిఃి, ఏవం భూమణ్డలాదూర్ధ్వంచాధశ్చ సర్వత్రాణ్డకటాహాఃి, తద్వివరస్య పఞ్చాశతోకటివిస్తీర్ణత్వ మవభోద్ధవ్యమ్. ... ... ॥3॥

సప్తద్వీపం సముద్రైస్సహ మనినియుతైఃి కోటిభిఃి పఞ్చభిస్సాల్లోకాలోకాద్గిమేర్వన్తరమపి రవిభిఃికోటిభిస్సప్తషష్ట్యాలక్షైఃిపఞ్చాయుతైస్సాల్ధశశరనయనైఃికోటిభిర్భూతరామైర్లక్షైస్సాల్చక్రవాళాన్తర మమరశిఖర్యణ్డభిత్యోశ్చమధ్యమ్॥ ర॥ శరనేత్రకోటిభిర్భూపరిధిజలం బాణవహ్నిలక్షైస్సాల్భిఃి అభితోమేరోరేవం పఞ్చాశతోకటియోజనాభూమిఃి॥ ॥ఒ॥

వ్యా॥ ఏషాచ భూమిస్సప్రతి సహస్రయోజనోచ్ఛ్రాయా, అస్యాభూమ్యోవరరూపాణి అతల వితల నితల గభస్తిమన్మహాతల సుతల పాతాలాని సప్తప్రత్యేకం నవసహస్ర యోజనోచ్ఛ్రాయాణి,మధ్యే మధ్యే భూమణ్డలాదధశ్చ ప్రత్యేక మేక సహస్రయోజనోచ్ఛ్రాయత్వం భువఃి, ఏతస్యాభువోఽధస్తాచ్ఛేషలోకఃి, తత అధస్తాద్గర్భోదకం నరకాశ్చ, ఏతత్కథ్యన్మాత్రేణ ద్విలక్షోన పఞ్చవింశతి కోటియోజనో

చ్చాధ్యాయమ్, ఏతచ్చ "సూర్యాద్ధ్రువగోశతయోర్మధ్యే కోట్యస్సప్తర్షయశ్చ వింశతి" రితి శ్రీభాగవతశ్లోక మర్యాదయా ఏవం పరిమాణ మవసేయమ్. ... ... ॥౪॥౫॥

లక్షేసూర్యేస్తతారా జ్ఞకవికుజసురాచార్య మన్దాద్విలక్షే లక్షే సప్తర్షయోఽధ్రువఇహనియతం త్వన్తరిక్షానువస్యాత్। అన్యాన్యాభీన్దులక్షా ణ్యధశశినయనోష్టారిక్ష కోట్యాన్యలోకా ధ్వాన్తంన్యూన ద్వికోట త్యుపరి సవితృతోఽణ్డంహి భూతాత్మకోట్యః ॥౬॥ శైశైర్దిపాతాళరన్ధ్రై ర్నవదశశతకై స్సప్తభి ర్భూచరధ్నోఽధో మధ్యేమధ్యేసహస్రై ర్భ్రువతిహితదధ శ్శేషలోకోజలంచ।తస్యాధోనారకాస్సు స్తదిదమిహ దృశఘ్నకోటయశ్చ కిఞ్చిద్దూనాని పఞ్చాశతకోటి తుఙ్గం వితత మిదమతో హ్యణ్డబిత్తిస్తుకోటిః ॥ ... ... ॥౭॥

వ్యా॥ భూమేరు పరిలక్షయోజనే సూర్యమణ్డలావస్థానా ద్భూమణ్డలస్య సప్తతిసహస్రయోజనోచ్ఛ్రితత్వాదవశిష్టానాం సర్వేషాం భువనానాంభూమేరోరధఏవ ద్రష్టవ్యత్వాద్భూమేరుపరిష్టా ల్లక్షయోజనే సూర్యమణ్డలమ్, ఏతచ్చ భువర్లోక ఇతిగీయతే, సూర్యస్యోపరిలక్షయోజనే చన్ద్రమణ్డలమ్, తదుపరి లక్షయోజనే నక్షత్రమణ్డలమ్, తతో ద్విలక్షయోజనే బుధః, తతోద్విలక్షేశుక్రః,తదుపరి లక్షద్వయేఽఙ్గారకః,తత ఉపరిలక్షద్వయేబృహస్పతిః,తతోద్విలక్షేశనిః, శనేరుపరి లక్షయోజనే సప్తర్షిమణ్డలమ్, సప్తర్షి మణ్డల్లస్యోపరిష్టాల్లక్షేజ్యోతిశ్చక్రాధారధ్రువతోధ్రువః, ఏవం సవిత్రమణ్డలస్యోపరిధ్రువపర్యన్తం చతుర్దశలక్షోత్సేధః స్వర్లోకః, సప్తర్షిమణ్డలస్యోర్ధ్వం ధ్రువమణ్డలపర్యన్తం కశ్చిద్విష్ణులోకః, ధ్రువమణ్డలస్యోపరి మహర్లోకఃకోటియోజనోత్సేధః, తతోజన లోకోద్వికోటి యోజనోచ్ఛ్రియః, తపో లోకోఽష్టకోటి యోజనోచ్ఛ్రియః,సత్యలోకస్తు ద్వాదశకోటియోజనోచ్ఛ్రియః, ఏవంధ్రువాదుపరి సత్యలోకోర్ధ్వ సీమాన్తం త్రయో

వింశతి కోజయోటినాని భవన్తి. తత ఉపరి కిఞ్చిన్మానకోటిద్వయ
యోజనంతమస్తి తత్తద్ పరమణ్డకటాహ ఇతి, ఏవం సూర్యాణ్డగోళ
కటాహయోర్మధ్యే షట్చత్వారింశతి కోటియోజనత్వ మూర్ధ్వమధశ్చే
త్యణ్డ కటాహాన్తర మేవమోచ్చైర్యమస్య షష్ట్యాధికశతకోటియోజనత్వం
సిద్ధమ్. ... ... ॥౬॥ ౭॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
భూగోళనిర్ణయస్తద్వ్యాఖ్యాచ సమాప్తా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

వైశ్వదేవకారికా.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం-సదా హృది॥

స్వాగ్నిం సంస్థాప్యపూర్వం కుశనిచయలస త్పాణిపాత్రస్థ పాసనుయా
మప్యాసాద్యాథ శిశ్రియోక్తి ప్రతివచన హవిర్ది ప్రోక్షణం స్థాపనం
స్యాత్ । అన్నం ద్వేధోత్తరార్ధంత్రివిధ విభజితం పశ్చిమార్ధస్య
చాభ్యగేద్వేధావిభక్తే హుతభుజిజుహుయాత్తత్రపూర్వస్థమన్నమ్ ॥౧॥
ఆజ్యేశిష్టేడితాన్తే ర్మనుభిరధపృథ క్వాణినా హోమమగ్నౌ కృత్వా
తత్తైక్యేకదేశం హవిరధ సమిధం పశ్చిమాంశేనతేన । పశ్చాదగ్నేర్ధర
ణ్యాం బలిహరణవిధౌ మార్జనప్రోక్షణాదౌ పాత్రేప్యావృత్యతోయం
క్రమవిధివిహితే మార్జనప్రోక్షణేవ ॥౨॥ ధర్మాధర్మాధిభేద ప్రసుర బలి
విధిస్థాననిర్దేశనం తత్సర్వం చక్రాన్తరస్థం వ్యజన విగృతిగం భేదశా
స్త్రాసురోధమ్ । పితృక్యారాత్రేతథాస్యా తృతీయ విధివిహితే మార్జన
ప్రోక్షణాదౌ యద్యత్పాత్రీనసూత్రం యదపితదితర త్తచ్చతీర్థనిషే
తమ ॥3॥ పశ్చాద్దైవాయసస్య ప్రథమ బలిమతో వాయసస్యాగ్రభా

గేక్వభ్యాంతస్యాగ్రభాగే బలిమథనివిశేదత్ర పాదాత్మశుద్ధిః । ధర్తా
జేర్దర్శనంచే దసుఖ కరమత శ్చాన్ద్రిమత్రోపవాస స్సాక్షద్దేజేపిత్ర్య
భూత ద్వయయజనవిధా పశ్చిమస్థంహవిస్సాత్ ॥౪॥ మధ్యాదుద్ధృ
త్యభాగా న్మనుజయజనమిత్యగ్రభాగే2గ్రదానం కృత్వా గోదోహ
కాలతృపణవిధిబలా త్తత్రలబ్ధ్వా2తిథిభ్యః । దద్యాల్లక్ష్మీవిశిష్ట స్వదితి
మపిహవిర్యజ్ఞశిష్టాన్నయు క్తం కృత్వాపాద్యాసనా ద్యైర్విధివదపచి
తిం కల్పయిత్వాయథార్హమ్ ॥౫॥ సాయంరౌద్రాన్తమన్నా ద్యదిహీ
తమశనం యద్యథాతద్యథాస్యా న్నక్తంచామేనతోయా ద్యదిమనుజ
పత స్తచ్చరౌద్రాన్తమాహుః । కేచిత్తా వామేనతోయా న్మనుజపకర
ణైష్షడ్భిరేవాజ్యమన్యైర్న క్తంస్నాత్వాయమేవ త్వసనననియతశ్రా
ద్ధభోక్తుర్జపస్యాత్ ॥౬॥ ధర్మాదీశానదత్తం హవిరపిచమనుం వఘ్ని
యజ్ఞేవదత్తం భాగంరౌద్రావశిష్టం మహదనభిమతం త్వా తిథేయాన్న
దానే । స్వాత్మేష్యన్నాదికృద్భ్యశ్చ మిలినియమవిధి శ్చాగ్ర యజ్ఞాదిశి
ష్టం సర్వంపిత్ర్యో ర్మృతాహే ద్విజముఖ హవనే నేష్టమిత్యాహు
రార్యాః ॥౭॥ నేత్రేన్దూనయనంయుగం శశివిభూ చన్ద్రాస్యవా
రశ్మశీ చన్ద్రిశ్చన్ద్రిశశిన్దవోఽభ్రగణితా ధర్తాదికాస్సేచనే । తద్దై
వేనయనంక్రమా త్పితృముఖే చన్ద్రిశ్చ భూతేశశీ మర్త్యేన్దుశ్చ తథా
గృహేహుతవహే పూర్వాహుతీష్వేతృణామ్॥౮॥ ఇత్థంవ్యాసపరాశరా
దిమునిభి స్సిద్ధా న్తితార్థోయ్యయం శ్రీమల్లక్ష్మణయోగియా మునముఖై
ర్నాథాదిభిర్నిర్ణితః । తస్సర్వంతత్ప్రవలోక్యతత్ర-యణయా తద్దైవిశ్వజే
నక్రమ స్సన్తోదాయచవేజర-టేశకవినా సోక్తోఽభవద్ధీమతా ॥౯॥

ఇతి కవితార్కి-కసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేజర-టనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
వైశ్వదేవకాణ్డకా సమ్పూర్ణా.
కవితార్కి-కసింహాయ † వేదా న్తగురవేనమః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమత్కూరనారాయణ మహాముని విరచితమ్

సుదర్శన శతకమ్.

రఙ్గేశవిజ్ఞప్తికరామయస్య చకారచక్రేశ నుతింనివృత్తయే।

సమాశ్రయేయం వరపూరణీయంతం కూరనారాయణనామకంమునిమ్॥

సౌదర్శన్యాజ్జిహానా దిశివిదిశితిరస్కృత్య సావిత్రమర్చి ర్బాహ్యే
బాహ్యేన్ధకార క్షతజగదగదజ్కూరభూమాన్యధామాన్యదోదిశ్యదూ
దూరగర్జద్విబుధరిపువధూకంఠవైకల్యకల్యా జ్వాలాజాజ్వల్యమానా
వితరతుభవతాంవీస్సయాఽభీప్సితాని॥౧॥ ప్రత్యుద్యాతం మయూఖై
ర్నభసిదినకృతఃపత్తసేవంప్రభాభి ర్భూమాసామేరపీభి ర్విధివరివ
సితం దీప్తిభిర్దేవధామాన్యమ్। భూయస్యైర్భూతయేవ స్సురతుసకల
దిగ్భాన్తసాంద్రస్ఫులిఙ్గంచాక్రంజాగర్తు తాపం త్రిభువనవిజయవ్య
గ్రమగ్రంమహస్తత్॥౨॥పూర్ణేపూర్వైస్సుధానాంసుమహతిలసతస్సో
మబిమ్బలవాలే బాహాశాఖావరుద్ధ క్షితిగగనదివ శ్చక్రరాజ ద్యుమ
స్య। జ్యోతిశ్చక్రాప్రవాళద్రి ప్రకటితసుమనస్సమ్పదుత్తంసలక్ష్మీం పుష్ణ
న్నాశాముఖేషు ప్రదిశతుభవతాంసప్రకర్షంప్రహర్షమ్॥౩॥ ఆరాదా
రాత్సహస్రాద్ధి వ్యసరతివిమత శ్రేపదశ్రౌ ద్యదశ్రౌ న్నాభేర్భాస్వత్స
నాభే ర్నిజవిభవపరిచ్ఛిన్న భూమేశ్చనేమేః। ఆమ్నాయై రేకకంఠై
స్తుత మహిమమహాహామాధవీయస్యహేతే స్తద్వోదిశ్యోధమానం చత
స్పృషచతురధిపుష్పతాత్ పూరుషార్థాన్॥౪॥ శ్యామంధామప్రసృత్యా
క్వచనభగవతఃక్వాపిబభ్రోప్రకృత్యా శుభ్రం శేషస్యభాసా క్వచనమణి
రుచా క్వాపితప్తైర్వరక్తమ్। నీలంశ్రీనేత్రకాంత్యా క్వచిదపిమిథునస్యా
దిమస్యేవచిత్రాం వ్యాతన్వానం వితాన శ్రియముపచినుతా చ్ఛర్మవ
శ్చక్రభానమ్॥౫॥ శంసన్త్యన్యేషముచ్చోషితపరమహసో భాస్వతఃకైట

భూశే రింధేసంధ్యేన నక్తంచరవిలయకరీ యూ జగద్వందనీయా । బం
ధూకచ్ఛాయబన్ధు చ్ఛవి ఘటితఘన చ్ఛేదమేదస్వినీ సా రాధాజ్ఞీ రశ్మి
భజ్ఞీ ప్రణుదతు భవతాం ప్రత్యహాహార్ధానమేనః ॥ ౬ ॥ సామ్యంభూ
మ్యాప్రవృద్ధ్యా ప్రకటయతినభ స్తారకాజాలకాని స్నాలిఙ్గీం యా నిజ
కాన్తిం దిశతియదుదయే మేదురజ్జార శఙ్కామ్ । అగ్నిర్మగ్నార్చిరైక్యం భజతిదిననిశా వల్లభౌమర్లభాభౌ జ్వాలావర్తావివస్తగ్ప్రహరణ
పతిజం ధామవస్తద్ధినోతు॥ ౭॥దృష్టేఽధిమ్యోమచకోపికవనవజపాసన్ని
కాశేసకాశం స్వర్భానుర్భాభురేష స్ఫుటమితికలయన్నాగతోవేగతో
స్య । నిష్టప్తోయైర్నిపృత్తో విధుమిరసహసా స్పష్టుమభ్యాపినేష్టో ఘు
ర్ణాంశుంతేషటన్తా మహిత విహతయే భానవో భాస్వరావః ॥ ౮ ॥
దేవంహేమాద్రిశృఙ్గం పృథుసుజశిఖరంబిభ్రతీంమధ్యదేశే నాభీద్వీపా
భిరామా మరవిపినవతీం శేషశీర్షాసనస్థామ్ । నేమింపర్యాయ భూ
మిం దినకరకిరణా దృష్టసేమద్రిపర్శ్వ ప్రీత్యైవస్పర్శవాళా చలఇవవిల
సన్నస్తుస్విద్వ్యాస్త్రరశ్మిః ॥ ౯ ॥ ఏకంలోకస్యచక్షు ర్ద్వివిధమపనుదత్కా
ర్మనస్రతిర్నేత్రం దాత్రధ్నానాంచతుర్ణాం గమయదరిగణం పఞ్చతాం
షడ్గుణాఖ్యమ్ । సప్తాచ్చిశ్శోషితాష్టాపదనవ కిరణ శ్రేణిరజ్యద్దశాశం
పర్యస్యాద్వస్తతాజ్ఞావయవపరిబృఢ జ్యోతిరీతిస్సహస్రమ్ ॥ ౧౦॥ ఉచ్చ
ణ్డేయచ్ఛిఖణ్డే నిజయలినభగ కోడమరోకటతిద్వా మభ్యస్యస్య ప్రోఢ
తాపగ్లపెతవపురభోభిభ్రతీరభ్రిపజ్ఞీ ఃధత్తేనవ వ్యక్తసంధోల్లసవిధు ఃపమధునదిశొద్రకోశస్యసామ్యం రక్షంత్వస్త్రప్రభోస్తే రచిత సుచరిత
వ్యక్తయోఘృష్టయోవఃకి॥ ౧౧॥పద్మాఖోదీర్ఘికామ్భస్యవనిధరతటేగై
రికామ్బు పిపాతస్సిన్ధూరం కుంజరాణాం దిశిదిశిగగనే సాంధ్యమేఘు
పరిబన్ధః । పారావారే ప్రవాళో వనభువిచతథా ప్రేక్ష్యమాణదిపరి
ముద్ధై స్సాధిష్టవఃప్రమోదంజనయతుదనుజ చ్ఛేషిణ స్తేవ్యషరాశిః॥
౧౨॥ భానోభానోత్వదీయా స్ఫురతికుముదినీమిత్రతేకుత్రజేజ స్తాకా
ష్ఠారా దఘీరో స్యనల నభవత సైవర మైరం మదార్చిః । శంస స్తీ

త్తంనభస్థాయదుదయస్తమయె చక్రరాజాంశవస్తే యుష్మాకం పోధతా
పప్రభవ భవగదాపక్రమాయక్రమన్తామ్ ॥ ౮౩ ॥ జగ్ధ్వాకర్షేషుపూ
ర్వాంకురమివిసుద్యశామక్షిషు స్వప్నవిధూనాం పీత్వాచాభ్యశ్చరంత్యా స్స
వృషమనుగతా వల్లవేనాదిమేన । గావోవశ్చక్రిభర్తుర్దివరమమృతరసం
ప్రశ్రితానాందుహానాబుద్ధిస్వాలోకలుప్త త్రిభువనతమస స్సానుబం
ధాందదన్తామ్॥౮౪॥ సేనాంసేనామఖానో మహతిరణముఖేఽలంభ
యూలబ్ధ్వాస్తీర్ణత్సేనోష్ణాశుదోష్ణాం ప్రథమ దివిషదామావలీ ర్వ్యావ
లీఢే। విశ్వంవిశ్వస్చరాజ్యం రథపదధిపతేర్నీలయాపాలయ స్వీవృద్ధిస్సాదీధి
తీనాం వృజినమనుదినం మార్జయత్వార్జితంవః॥౮౫॥ తప్తాస్సేవినోష్ప
ణేవ ప్రతిభటవపుషా మస్రధారాంధయన్తీ ప్రాప్తేవక్షీబభావం పరి
తిదిశమసకృత్తన్వతీఘూర్ణితాని । వంశాస్థిస్ఫోటశబ్దా ప్రకటయతిప
టూన్వ్యావహంత్యల్పహాసాభ్రాస్సావస్వర్వన్దినాజ్ఞ ప్రభుసము దయినీ
స్వన్నతాంచిన్తితాయ ॥ ౮౬ ॥ జేవైరాసేవ్యమానో దనుజభటభుజా
దణ్డదర్పోష్మతప్తై రాశారోధోతి లజ్జో లురదుడుపటలీ లక్ష్యడిణ్డీరపి
ణ్డాః । రిఙ్గజ్జ్వాలాతరఙ్గ స్తుటితరిపుతరు వ్రాతపాతోగ్రమార్గ శ్చక్రో
వశ్శ్చిరోఘ శ్శమయతుదురితాపహ్నవం చావవహ్నిమ్ ॥౮౭॥ భాగ్
మ్యన్తీసంశ్రితానాం భ్రమశమనకరీ చ్చన్నసూర్యప్రకాశా సూర్యాలో
కానురూపా రిపుహృదయతమ స్సారిణీస్తమస్సా । ధారాసంఘా
తినీచ ప్రకటితదహనా దీప్తిరస్తే శితుర్వ శ్చిత్రాభద్రాయ విద్రావిత
విమతజనా జాయతామాయతాయ ॥౮౮॥ నిస్వేవస్వేవకాశీ దవశిఖిజ
టిల జ్వాశిషాయేనదాహం కృత్వావృత్యావిలీల్యే శలభసులభయా య
త్రచిత్యప్రభావే । రుద్రోవ్యక్రేర్దుహిత్రాసహ గహన గుహాం యద్భ
యాదభ్యయాసీ ద్దిశ్యాద్విశ్వాస్చితోవ స్సశుభమనిభృతం శారిహేతిప్ర
తాపః ॥౮౯॥ ఉద్యన్బిమ్బాదుదారాం నయనహిమజలం మార్జయన్ని
ర్జరీణా మజ్ఞానధ్వాన్తమూర్ధ్నా కరజనిరజనీ భఞ్జనవ్యజ్జితాధ్వా । న
స్కుర్వాణోగ్రహాణాం స్ఫురణమపహర న్నర్చిషది పావకీయాశ్చకో

శార్ఙ్గప్రకాశోదితదశదిశో వ్యశ్నువానంయశోవః॥౨౦॥వర్ణస్యస్వ
ర్గధామ్నామపి దనుజనుషాం విగ్రహంనిగ్రహీతుం దాతుంసద్యోబలా
నాం శ్రియమతిశయినీం పత్రభఙ్గానువృత్త్యా। యోక్తుంజేదీశ్యతేయూ
యుగపదపిపుకో భూతిమయ్యా ప్రకృత్యా సావో నుద్యాదవిద్యాం
ద్యుతి రమృతరసస్యన్దినీ స్యాన్దనాఙ్గీ ॥ ౨౧ ॥ దాహందాహం సప
త్నాక్ష సమరభువిలస ద్భస్మనా వర్త్మనాయాక్ ప్రవ్యాదప్రేతభూ
తా ద్యఖిలషితపుషా పీతకాపాలికేన। కజ్జాలైర్ది కాలధౌతం గిరి
మివకురుతే యాస్వకీర్త్యైవహర్తుం ఘృష్టిస్నాన్దృష్టికంవ స్సకలముపన
యత్వాయుధాగ్రేసరస్య ॥ ౨౨ ॥ దగ్ధానాందానవానాం సభసితనిచ
యై రస్థితిస్సర్వశుభ్రాం పృథ్వీంకృత్వాపిభూయో నవరుధిర రుచిం కా
తుకంకోణపేభ్యః। కుర్వాణంచాప్యపూర్వైర్ది కుచతట ఘుసృణ శ్లోక
నైస్తద్ధ్వభూనాం పాపంపాపచ్యమానం శమయతుభవతా మస్త్రరా
జస్యతేజః ॥ ౨౩ ॥ మాగానోశంలలాటా నలఇతిమదన ద్వేషిణాధ్యా
యతేవ సృష్టాపోన్నిద్రవాసా మ్బుజదళపటలప్లోషముత్పశ్యతేవ। వ
జ్రాగ్నిర్మాస్మనాశం వ్రజదితిచకితైనేవ శక్రేణబద్ధై స్తోనైర స్తై
శ్వరస్య ద్యతుదురితశతం ద్యోతమానాద్యుతిర్వః ॥ ॥౨౪॥

ఇతి జ్వాలావర్ణనమ్.

శస్త్రాస్త్రంశాత్రవాణాం శలభకులమివ జ్వాలయాలేలిహానా ఘో
రైరైర్నవగితోభయంతీ విఘటితభగవద్యోగనిద్రాస్సముద్రాత్। వ్యూ
ఢోరస్కపోషచార త్రుటితపటురట త్కేకసత్కుణ్ణజైత్యా నేమిస్సాదర్శ్మ
నీవశ్శ్రియమతిశయినీం దాశతాదాశతాబ్దమ్ ॥౨౫॥ ధారాచక్రస్య
తారా గణకపిశఘృణే ద్యోతితద్యు ప్రచారా పారావారామ్బుపూర
క్వథనపిశునితో ల్లోలపాతాలయాత్రా। గోత్రాద్రిస్ఫోటశబ్ద ప్రకటి
తవసుధా మణ్డలీ చణ్డయానా పద్మానంవఃప్రదిశ్యా త్ప్రశమన కుశలా
పాప్మనామాత్మనీనమ్ ॥౨౬॥ యాత్రాయాత్రాతలోకా ప్రకటితవరు
ణత్రాసముద్రేణముద్రేసత్వాసత్వాసవాస్మాకృతభగరుదగస్పన్ద దానా

ధచానా । హానింహానిన్దితానాం జగతిపరిషదాం దానవీనాం నవీనాం
చక్రేచక్రేశనేమి శ్మమనుపహరతా త్పప్రిభావప్రిభావః ॥ ౨౭ ॥ య
తాస్మిత్రాక్షదిధక్షో ప్రవిశతిబలినోధామనిస్సీమధామ్నిగ్నిస్తాపస్తాప
శ్రేణ్యైప్రగుణితసికతో మాక్షితిక్షశ్శ్నిక్షికేవైనిః । రాశిర్వారామపా
రాం ప్రకటయతిపునర్వైరిదారాశ్రుపూరైర్వృద్ధింనిర్వ్యాతినిర్వ్యాప
యతు సదురితాన్యస్మృధుర్యప్రధిర్వః ॥౨౮॥ కక్ష్యాతోల్యేనక్రూర తన
యఫణమణీక్ష కాల్యదీపస్యయుజ్జ్ఞ పాతాశాన్తప్రహతీ నిఖిలమపి
తమస్సేనధామ్నానిగీర్య । జైత్రేయప్రేయసీనాం వమతి హృదిహత
ప్రేయసాం భూయసాంయశ్చక్రాగ్రియాగ్రదేశోదహతువిలసితంభూ
యసాంసహసాంవః ॥౨౯॥ కృష్ణామ్భోదస్యభూపా కృతనయననయ
వ్యాహతి ర్భ్రాన్తవస్య ప్రాప్తామాపేవయన్తీ ప్రతిభట సుదృశా ముష్ణ
టాంబాష్పవృష్టిమ్। నిష్టప్తాష్టాపదశ్రీస్సమమమరచమూ గర్జ్జనై రుజ్జి
హానా కీర్తింవఙ్కేతకీభిర్దిశతుసదృశీం చఞ్చలాచక్రధారా ॥౩౦॥
వప్రాణాంభేదినీం యద్దరిణతిమఖిల శ్లాఘనీయాం దధానద్ది ష్ణ్యాం
నక్షత్రమాలాం దిశదిశవిరక్ష విద్యుతాతుల్యకక్ష్యాః । నిర్వాణేనోత్క
ణేన ప్రకటయతినవం దానవారిప్రకర్షం చక్రాధీశస్యభద్రాణ్యవశయతు
భవతాం సప్రధిశ్చిత్తవృత్తిమ్ ॥౩౧॥ నాకౌకశ్శత్రుజిత్రు తుషిటనవిధు
టిత సన్ధినీరన్ధ్రనిర్యన్నవ్యక్రవ్యా సహవ్య గ్రసన రసలస జ్జ్వాలజి
హ్వాలవస్మిన్। యందృష్ట్వాసాంయుగీనంపునరపివిదధత్యాశిషోవీర్యవృ
ద్ధ్యై గీర్వాణానిర్వృణానా వితరతుసజయం విష్ణుహేతి ప్రధిర్వః॥
౩౨॥ ధన్వాధ్వన్యన్యధారా సలిలమివధనం దుర్గతస్యేనదృష్టిర్జ్ఞాత్యం
ధన్యేనవజ్రోడ్డపదవిహృతిరివ ప్రీణనీప్రేమభాజామ్। పత్యుర్న్యాయా
క్రియాయాం ప్రకటపరిణతి ర్విశ్వరక్షాతుమాయాం మాయామాయామి
నీనస్తుటయతుమహతీ నేమిరస్తాధిపస్య ॥౩౩॥ తాన్యాంయావిష్టపా
నాం వితరతిచ యయా కల్పతేకామవూర్తి ర్మనిష్ఠాతుం యత్పురస్తా
త్ప్రభవతికలయా వ్యాహృషీనామధీశః । ఉన్మేషోయాతియస్యా నసమ

యనియతిం సాశీయంవగ్రదేయా స్మృక్కృత్యద్యోతమానా తీర్థపు
రహరదృశం నేమిరస్తే శ్వరస్య ॥౩౪॥ నఖత్విట్తోదభూతి ప్రికరవికి
రణశ్వేతితాశావకాశా జీర్ణైడిపర్ణైరివద్యాం జలధగవటలై ర్భూచ్ఛిత్తై
రూర్ణవానా । ఆజా వాజానవాజానతరిపుజనతారణ్యమావర్తమానా
నేమిర్వాత్యేవచాక్రీ పరిణుదతుభవతాం సంహతంపాపతూలమ్ ॥౩౫॥
క్షిప్తాన్వేనేపథ్యశాటీమివ జలదఘటాం జిష్ణుకోదండచిత్రాం తారాపుం
జంపరీనానాజ్ఞలిమివవిపులే వ్యోమరఙ్గేపకీర్య । నిర్వేదగ్లానిచిన్తా పరి
భృతిపరవశా నన్తరాదానవేద్యాన్ నృత్యన్నాలయాభ్యం నటతివ
తనుతాం శర్మచక్రీపరిధిర్వః ॥౩౬॥ దోర్దణ్డప్రోద్ధతాప పరిఘటవిభ
వా విత్తధారాస్సృజన్తీ గర్జన్తీ చితిక్రీయాభి ర్జ్వలదనలశిఖో ద్దామ
సౌదామినీకా। అవ్యాత్క్రీవ్యాద్వధూటీనయనజలభరైర్దితునవ్యానవా
వ్యాన్పుషన్తీసిన్ధుపూరా నగ్ధ చరణపతే శ్చేమికాదమ్బినీవః ॥౩౭॥
సన్దోహం దానవానా మజసమజమివా లభ్యజాజ్వల్యమానే వన్హావన్హా
యజుహ్వ త్త్రిదశపరిషదే స్వస్వభాగప్రదాయీ । స్తోత్రైర్బ్రహ్మ
దిగీతైర్ముఖరపరిసరం శ్లాఘ్యశస్త్రప్రయోగం ప్రాప్త స్సఙ్గ్రామసత్రం
పరిధిరసురరిపోర్ది పార్థితంపర్ణుతాంవః ॥ ... ॥౩౮॥

ఇతి నేమివర్ణనమ్.

ఉత్పాతాలాతకల్పాన్యసురపరిషదా మాహవపార్థినీనా మధ్వా
నధ్వావబోధక్షపణచణతమగ్ని శ్లేషదీపోపమాని। త్రైలోక్యాగారభా
రోద్వహనసహమణిస్తమ్భసమ్భత్సఖానితారియన్తామన్తిమాయాం వి
పదిసపదివోరాణిసౌదర్శనాని ॥౩౯॥ జ్వాలాజాలప్రవాల స్తబకితశి
రసో నాభిమావాలయన్త వ్యస్సిక్తారక్తామ్బుపూరై శ్శకలితవపుషాంశా
త్రవానీకినీనామ్ । చకాస్తీడప్రరూఢా భుజగశయభుజోపఘ్ననిఘ్న
ప్రచారాగ్ని పుష్యన్త్యరికీర్తిపుష్పా ణ్యరకనకలతాగ్ని ప్రీతయేవగ్నిపరిధం
తామ్ ॥౪౦॥ జ్వాలాజాలాబ్ధిముద్యం క్షితివలయ మివా బిభ్రతీ నేమిచ
క్రం నాగేన్ద్రస్యేవనాభేగ్ని ఫణపరిషదివ పౌష్ఠరత్న ప్రకాశా । ద

త్తాంవోవిష్వహేతే ర్మతిమరవితతిఃఖ్యాతసాహస్రీ సఙ్ఖ్యా సఙ్ఖ్యావత్సంఘుచిత్త శ్రవణహరగుణ స్యన్దిసన్దర్భగర్భామ్ ॥౪౧॥ బ్రహ్మేశో పక్రీమాణాం బహువిధవిభుతత్రోదసంమోదితానాం సేవాయై దేవతానాం దనుజకులరిపోర్ది పిణ్డికాద్యర్చ్చ భాజామ్ । తత్తద్ధాహూన్తసీమావిభజనవిధయే మానదణ్డాయమానా భూమానం భూయసాంవో దిశతు దశశతీ భాస్వరాణామరాణామ్ ॥ ౪౨ ॥ జ్వాలాకల్పాలమాలా నిబిడపరిసరాం నేమివేలాందధానే పూర్వేణా కాన్తమధ్యే భువనమయహవి ర్భోజినాపూరుమేణ । పర్యూఢర్జత్పా క్రిజ్యరత్నే రథపదజలధావేగమానైస్సఫేనైర్బద్యంవోవిద్రుమాణాం శ్రియమరవితతిర్విస్తృణానా విధత్తామ్ ॥౪౩॥ వాసీరాసైవభగ్నప్రతిభటరుధిరా సారధారావసేకా నేకాన్తస్మేరపద్మ పక్రికరసహచర చ్ఛాయయా పాశ్యనాభ్యా । ముక్తాసీవాబుకారాణి స్ఫురదనలశిఖా దర్శిత పాక్ప్రివాళాన్యవ్యాభూతేనభవ్యం ప్రదదతుభవతాం దివ్యహేతేరరాణి ॥ ౪౪ ॥ దావోల్కామణ్డలీవ ద్రుమగణగహనే బాడబస్యేవ వహ్నా ర్జ్వాలావృద్ధి ర్మహాబ్ధా ప్రవయసితమసి పాతరర్కప్రభేవ । చక్రేయా చానవానాం హయకరటిఘటాసబుకాటే జాఘటీతి పాఞ్చన్యంసావది ప్రదేయాత్పదమరపరిష త్పద్మనాభాయుధస్య ॥౪౫॥ తాపాద్దైత్యప్రతాపా తపసముపచితా త్త్రాయమాణంతిలోకీంలోలై ర్జ్వాలాకలాపైరపకటయదధితశ్చిన్నపట్టాఞ్చలాని।ఛత్రాకారంశలాకాఞ్చితకనకకృతాశ్శారిబోర్దణ్డలగ్నం భూయాసుర్భాషయంత్యో రథచరణమరస్ఫూర్తయస్తేకీర్తయేవః ॥౪౬॥ నాభీశాలానిఖాతాం నహన సముచితాం వైరిలక్ష్మీవశానాం సంయద్వారీహృతానాం సమనువిదధతీకాఞ్చనాలానపఙ్క్తిమ్। రాజ్యచప్రాజ్యదైత్యవ్రజవిజయమహాహూత్తమ్భితానాం భుజానాం తుల్యాచక్రీరమాలా తులయతుభవతాం తూలవచ్ఛత్రులోకమ్ ॥౪౭॥ ఆనేమేశ్చక్రవాలా త్తివిషఇనవితతాది పిణ్డికాచణ్డదీప్తే ర్దీప్తాదీపా ఇవారా ద్దహనరణతమీ గాహినఃపూరుషస్య । శాణేరేఖాయితానాం రథ

చరణమయే శతుర్శౌండీర్యహేమ్నాం రేఖాఽప్రత్యగ్రలగ్నా ఇవభు
వనమర శ్రేణీయశఃపిణీయంతు ॥ ౪౮ ॥ దీప్తైరర్చిష్ప్రతోషైర్ధలవతి
విధృతే బాహునాలేనవిష్ణో రుద్యత్ప్రద్యోతనాభం ప్రిథయతి పురు
షం కర్ణికావర్ణికాయామ్ । చూడాలంవేదమాలిం కలయతి కమలే చ
క్రనామ్నోపలక్ష్మీంస్ఫారామరాణాం ప్రతివిద ధతువఃకేసర
శ్రీకరాణి ॥౪౯॥ ధాతుస్వంభైరమంభైఃకలుషిత వపుషో నిర్ఝరా
మ్భఃప్రపాతా నర్చిష్మత్యాస్వమూర్త్యారధచరణగిరే ర్నేమినాభీ తట
స్థ । వ్యాకుర్వాణారపజ్ఞా ర్విధరతు విభుతా విస్తృతిం విత్తకోటీ
కోటీరచ్ఛత్రపీఠీ కటకకరిఘటా చామరస్రగ్విణీంవఃి ॥ ... ॥౫౦॥

ఇత్యరవర్ణనమ్.

ఐక్యేన ద్వాదశానా మశిశిరమహసాం దర్శయన్త్రీస్రివృత్తిం దత్త
స్వర్లోకలక్ష్మ్యాశ్చిలకఇవముఖే పర్మరాగద్రవేణ । జేయాద్వైలేయ
దర్పచ్ఛుతికరణరణ ప్రీణితాంభోజనాభి ర్నాభి ర్నాభిత్వ ముర్వ్యా
స్సురపతివిభవ స్పర్ధిసౌదర్శపీఠంవఃి ॥౫౧॥ శస్త్రప్రత్యాసేధతాజ్ఞ ప్రతిభృ
తితరళై రుత్తరద్భిఃతురంగై స్తవ్యగ్రస్తాతజ్ఞనశ్రే కుపితభటముఖ చ్ఛా
యముగ్ధప్రవాళే। అస్తోకప్రాశ్నువానాప్రతిభటజలధౌ పాటవంబా
డబస్య శ్రేయోవ స్సంవిధత్తాం శ్రితదురిత హరా శ్రీధరాస్త్రస్యనా
భిఃి ॥ ౫౨ ॥ జ్వాలాచూడాలకాలా నలచలనసమా డమ్బరాసాంపరా
యం యాసావాసాద్యమాద్య త్సుర భటసుభుజా స్ఫోటకోలాహలా
డ్యమ్ । బ్రైత్యారణ్యందహన్తీ విరచయతియశో ధూతిశుభ్రాం ధరిత్రీం
సావశ్చక్రస్యనకీ స్యదమృదితగజ త్రాయిణీనాభిరవ్యాత్ ॥౫౩॥ విన్ద
న్తీసాంధ్యమర్చి ర్విదళితతవపువఃి పత్యనీకస్యరక్తై స్సాన్ధయన్నుత్తరీ
రాశి ర్దిశిశిశికణశఃి కీకసైఃకీర్యమాణైఃి । నాకౌకఃిపత్మలాక్షీ నవమ
దహసిత చ్ఛాయయాచంద్రికాడాక్ష రాధాజ్జీవిస్రృణానా రచయతు
కుశలం పిణ్డికాయామినీవఃి ॥౫౪॥ నిస్సీమంనిస్సృతాయా భుజధరణి
భరా ఘూతతశ్చైటభారే రాశాకూలంకషద్ధే రహితబలమహామ్భోధి

మాసాదయన్త్యాః । చక్రజ్వాలాపగాయా శ్చలదరలహరీ మాలికాదన్తురాయా బిభ్రిత్యా వర్తభావం భ్రమయతు భువనే పిణ్డికావఃప్రశస్తిమ్ ॥౫౫॥ పాణౌకృత్వావహవాగ్రే ప్రతిభటవిజయో పార్జితా వీరలక్ష్మీ మానీతాయాస్తతోస్యా స్వసవిధ మసుర ద్వేషిణా పూరుషేణ । ప్రాసాదం వాసహేతో ర్విరచితమరుణై రశ్మిభి స్సూచయన్తీ నాభి ర్వోనిర్మితాం రథచరణపతే ర్నిర్వృతిం నిర్విధూతామ్ ॥౫౬॥ డిణ్డీరాపాండుగణ్డై ర్వరియువతిముఖై ర్పిణ్డికాకృష్టహేతే రుచ్చండాశుర్ప్రవిశ్వై రుపరతతిలకై రుక్తశౌణ్డీర్యవర్యా । ద్విత్రగ్రామాధిపత్యద్యుతి హిణమదమషీ దూషితాక్షద్యుమాభ్ర త్సేవాహేవాకపాకం శమయతు భవతాం కర్మశర్మప్రతీపమ్ ॥౫౭॥ పర్యాప్తామున్నతిం యా ప్రథయతి కమలం యాతిరోభావ్యభాతిస్పష్టస్పృష్టేర్దవీయ స్కువలయ మహితం యాబిభర్తిస్వరూపమ్। భూమ్నాస్వేనాన్తరిక్షం కబళయతిచయా సా విచిత్రా విభక్తాం దైతేయా రాతినాభి ర్ద్రవిణ పతిపదద్వేషిణీం సమ్పదంవఃll౫౮ll వాణీవాంశ్చతుర్భి స్సదసిసుమనసాం ద్యోతమానస్వరూపా బాహ్వన్తస్థాముదారే రభిమతమఖిలం శ్రీరివస్పర్శయన్తీ । దుర్గే వోగ్రాకృతిర్యా త్రిభువనజననస్థేమసంహారధుర్యా మర్యాదాలఙ్ఘనం వ్రీడ్యపయతుమహతీ హేతివర్యస్యనాభిఃll౫౯ll స్రగ్భిస్సన్తానజాభి ర్మధురమధురస స్యన్దసన్దోహిసిభిద పాటీరై రప్రౌఢచంద్రా తపచయ సుషమా లోపనైర్లేపనైశ్చ। ధూపైరేకాలగరూణా మపిసుర సుదృశో విస్రమర్చాసుయస్యా గన్ధంరున్ధన్తిసావ శ్చిరమసురభిదో నాభిరవ్యాద భవ్యాత్ ॥౬౦॥ అంహస్సంహత్యదగ్ధ్వా ప్రతిజనిజనితం పౌష్ఠసంసారవన్యా మూరా ధ్వన్యానధన్యా స్మహతివినతిభి ర్ధామని స్థాపయంతీ। విశ్రాన్తిశ్శాశ్వతీయా నయతి రమయతాం చక్రరాజస్య నాభి స్సంయద్ మోమహ్యమాన త్రిదశరిపుదశా సాక్షిణీసాక్షిణీవఃll౬౧ll

ఇతి నాభివర్ణనమ్.

శ్రుత్వాయన్నామశబ్దం శ్రుతిపథకటుకం జేనన క్రీడనేహ స్వవైవ

రిస్తైవపతోన్మ్య భయవివశధియఃకాతర స్యస్తసారాః । మన్దాతుం
యా న్త్యమన్దంప్రతియువతిముఖై ర్దర్శితో త్పా ర్శిసదైవరక్షం సౌదర్శ
నుతత్ప్రపయతుభవతా మేధమానాంధనాశామ్॥౬౨॥వ్యస్తస్తన్థంవిశీర్ణప్ర
సవపరికరంపర్యుత్సవత్రోపమర్దం సంయద్వ్వాసుత్వాతురఖగ పరిషత్పీ
తరక్తోదకాసు! అక్షంరక్షస్తరూణా మశనివదశనైరప్రాపతన్మూర్ధ్ని
మూర్ధ్ని స్తాదస్త్రాధీశితుర్వ స్తనబకితయశసే ద్వేషిణాంప్లోషణాయ॥
౬౩॥ దీక్షాంసంగ్రామసత్రేమహతికృతవతోదీ ప్తిభిస్సంహతాభిర్జిహ్వా
లేస ప్తజిహ్వా దనుజకులహవి ర్భుహ్వతోనేమిజహ్వా!వైకుంఠాస్త్రస్య
కుణ్డం మహదివవిలసత్పిణ్డికావేదిమధ్యే దిశ్యాద్దివ్యర్ధి దేశ్యం పదమిహ
మహతామక్షతోన్మేషమక్షమ్ ॥౬౧ ॥ తుఙ్గాద్దోరద్రిపృఙ్గా ద్దనుజవిజ
యిన స్సప్తదానోద్యమానాం శతుస్తమ్బేరమాణాం కరసి నిపతత
స్సస్తముక్తాస్థిపుంజే । రక్తైరభ్యక్తమూర్తే ర్విదళన గళితై ర్వ్యక్త
వీరాయితర్థే గ్రగర్భక్షుస్యారిభఙ్గం జనయతుజగతా మీడితంక్రీడితంవః॥
౬౪ ॥ ఉన్మీలత్పద్మరాగం కటకమివధృతం బాహునాయన్మురారే ర్ది
ప్తా రశ్మిక్షధానం నయనమివయదు త్తారకం విష్టపస్య చక్రేశా
ర్ఙస్యయద్వా పరిధిరభిదధ ద్దైత్యహన్తాయమివ ద్రాగతుం పక్షేపతి
త్వా పరిఘటయతువ స్తద్దృషిష్ఠాంపరిష్ఠామ్॥౬౫॥ కీడత్ఫాల్గోకీడ
దంష్ట్రా హతిదళితహిరణ్యాక్షవక్షఃకవాట పాదుర్భూతపభూత ఋత
జసముదితారుణ్యముద్రం సముద్రమ్ । ఉన్మీలత్కింశుకాభైరుపహస
దమితై రంశుభిస్సంశయఘ్నీ మక్షంచక్రీస్యదత్తా మఘశతశమనం దా
శుషీంశేముషీవః ॥౬౬॥ మత్తానామిన్ద్రియాణాంకృతవిషయ మహా
కాననక్రీడనానాం సృష్టంచక్రేశ్వరేణ గ్రహణధిషణయా వారివద్వా
రణానామ్ । గమ్భీరయంత్రగర్తం కమపికృతధియో మన్వతేయత్ప్ర
దేయా దస్థూలాంసంవిదంవ స్త్రిజగదభిమతస్థూలలక్షంతదక్షమ్॥౬౭॥
పద్మోల్లాస ప్రదంయ జ్జనయతి జగతీ మేధమాన ప్రబోధాం యస్య
చ్ఛాయాసమానా లసతిపరిసరే రోహిణీతారకాగ్ర్యా । నానాహే

త్యున్నతత్వం ప్రకటయతిచయ త్పాత్రప్రకృష్టప్రయాణం త్రోధాభిన్న
స్వధామ్న స్సముదయఇవయత్పాతువశ్చాక్రమక్షమ ॥౯॥ శోచిర్భిర్ధ
ర్మరాగ ద్రవసమసుమమై శ్శోభమానావకాశం ప్రత్యగ్రై శోకరా
గ పరితిభటవపుషాభూషితం పూరుషేణ। అన్తస్స్వచ్ఛన్దమగ్నే స్థిత
భృగుతనయం తుత్రియాణాంహతానా మారబ్ధంశోణితౌఘై స్సరఇవ
భవలో దివ్యహేత్యక్షమవ్యాల్ ॥ ౭౦ ॥ ప్రాణాదీన్సన్నియమ్య ప్రణిహి
తమనసాం యోగినామన్తర్జ్యో తిర్జ్ఞం సజ్యోచ్యరూపం విరచిత దహ
రాకాశ కృచ్ఛ్రై సికేన।ప్రాప్తంయత్పూరుషేణ స్వమహిమ సదృశం
ధామకామప్రదంవో భూయా త్తద్భిచ్ఛవస్వప్రయవరివసితంపుష్క
రాక్షాయుధాక్షమ్ ॥౭౧॥ విద్ధాన్వీధ్రేణధామ్న చరణనఖభువా బద్ధ
వాసస్యమధ్యే చక్రాధ్యక్షస్యబిభ్ర త్పరిహసితజపా పుష్పశోణప్రకా
శాన్ । శుభ్రైరభ్రైరదభ్రై శ్చరవితతఖతో వ్యోమ విభ్రాజమానం
పాశస్త్యాదిత్యరోచి స్తతమివ భవతశ్ పాతురాధాజ్గమక్షమ్ ॥ ౭౨ ॥
శ్రీవాణీవాజ్మృడానోవిదధతిభజనంశక్తయోయస్యదిక్షు ప్రాహవ్యూ
హంయదాద్యం ప్రథమమపిగుణం భారతీ పాఞ్చరాత్రీ । ఘోరాంశా
న్తాంచమూర్తిం ప్రథయతి పురుషః పాతి సర్గం హార్ధనాభి ర్భక్తానాం
యస్యమధ్యే దిశతుతదనఘా మక్షమధ్యక్షతాంవః ॥౭౩॥ రక్షఃపక్షేణ
రక్షత్కృతమమరగణం లక్ష్యవైలక్ష్యమాజౌలక్ష్మీమక్షీయమాణాం బ
లమధనభుజై వజ్రిశిక్షౌనపేక్షే । నిక్షిప్యక్షిప్రమధ్య క్షయతిజగతియ
ద్దక్షతాందివ్యహేతే రక్షామామక్షమాంవ ఋషయతు భవతా మక్షజి
ల్లక్ష్యమక్షమ్ ॥ ... ... ॥౭౪॥

ఇత్యక్షవర్ణనమ్.

జ్యోతిశ్చూడాలవాలి స్రినయన వదన ష్షోడశోత్తుజ్గ బాహుః
ప్రత్యాలీఢేనతిష్ఠ న్ప్రణవశశధరా ధారషట్కోణవర్తీ । నిస్సీమేనస్వ
భూమ్నా నిఖిలమపిజగత్క్షేమవన్నిర్మిమాణో భూయాత్సాదర్శనోవ
ఃపరితిభటపరుషః పూరుషఃపౌరుషాయ॥౭౫॥ వాణీపౌరాణికీయంప్రథ

యతిమహితం ప్రేక్షణంకైటభారే స్సత్కీర్త్యస్యేహదంష్ట్రాగ్ర నఖపరశు
ముఖవ్యాపినీతస్వభూత్యాగ్ర కర్తుంయత్తత్వబోధో ననిశితమతిభి ర్నా
రదాద్యైశ్చశక్యోద్యైవీంమోమానుషీంచక్షిపతుసవివదం దుస్తరామస్త్ర
రాజః ॥౭౬॥ రూఢస్తారాలవాలేరుచిర దలచయ శ్యామలైశ్శ్రీప్రజా
లైర్జ్వాలాభిస్స్ప్రవాలద్గి ప్రకటితకుసుమో బద్ధసజ్జో స్సుఫలిర్జ్జైః। పా
ప్తానాంపాదమూలం ప్రకృతిమధురయా ఛాయయా తాపహృద్యో ద
త్తాముద్యోధిప్రకాండగ ఫలమభిలషితం విష్ణుసంకల్పవృక్షః ॥ ౭౭ ॥ ధా
మ్నాస్మైరంమదాన్తాం నిచయమివచిర స్థాయినాంద్వాచశానాం మా
ర్తాణ్డానాంసమూహంనుహవిరవబహులాం రత్నభాస్వామివర్షిమ్। అర్చి
స్స్పృష్టాతమేకీ కృతమివశిఖినాం బాడబాగ్నేస్సరాణాం ఊర్ధ్వజ్వాలో యస్య
రూపంసభవతుభవతాం తేజసేచక్రరాజః ॥ ౭౮ ॥ ఉగ్రంవక్ష్యత్ప్ర
ముద్యద్భ్రు కుటిసమకుటం కుణ్డలంస్పష్టదంష్ట్రం చణ్డాస్యై ర్బాహు
దణ్డైర్లసదనలసమస్తోమ లక్ష్మోరుకాండమ్। ప్రత్యాలీఢస్థపాదం
ప్రథయతుభవతాం పాలనవ్యగ్రమగ్రే చక్రేశోకాలకాలే గితభటవిక
టాటోపలోపాయరూపమ్ ॥౭౯॥ చక్రంకున్తంకృపాణం పరశుహుత
వహా వజ్రశక్తీ శఙ్ఖంకోదణ్డపాశౌ హలముసలగదా వజ్ర
శూలాఖ్యాన్హేతీన్। దోర్భిస్స్వాపసవ్యైర్దధతులబలస్తమ్భితారా
తివర్గ రూప్యేహస్తేజోభిమానీ నరకవిజయినోజృమ్భతాంసమ్పదేవం॥
౮౦॥పీతంకేశేరిఘోరప్యసృజిరధప(ధే)దేసంశ్రితేప్యుత్కటాటాక్షం చన్ద్రా
ధరికాయస్త్రై వపుషిచదలనే మణ్డలేచస్సరాజ్ఞామ్। హస్తే వక్త్రేచ
హేతి స్తబకితమసమం లోచనేమోచనేచ స్తాదస్తోకాయ ధామ్నే సు
రవరసరిషత్సేవితం వైష్ణవంవః ॥౮౧॥ చిత్రాకారై స్స్వచారై ర్నితసక
లజగ జ్జాగరూకప్రతాపో మన్త్రంతన్త్రానురూపం మనసికలయతో
మానయన్నాత్మగుహ్యం। పఞ్చాజ్ఞస్ఫూర్తినిర్వ్యూతి రిపువిజయో
ద్భామషణ్ణాంగుణానాం లక్ష్మీరాజాసనస్థో వితరతుభవతాం పూరు
షశ్చక్రవర్తీ ॥౮౨॥ అథావృత్తాభ్రమూలా న్యరవివరలుర చ్చన్ద్రిచణ్డ

ద్యుతీని జాల్వా జాలావలీఢ స్ఫురదుడు పటలీ పాణ్డుదిజ్మణ్డలాని । చ
క్రాన్తాక్రాన్తచక్రా చలచలిత మహా చక్రవాలా ర్తశేషా ద్యస్త్రగ్రా
మాగ్రిమస్య ప్రదహతుభవతాం ప్రార్థితంప్రస్థితాని ॥౮3॥ ఘాలంత్య
క్తాత్మశీలం స్ఫుణిరణుకఘృణిస్ఫట్టసస్ఫుట్టసాదశ్శక్తిశ్శాలీనశక్తికుల
శమకుశలం కుంరధారగ్గకుతారః । డణ్డశ్చణ్డత్వేశూన్యో భవతి తనుధ
నుర్యత్పురస్తాత్సవస్తాన ద్ధస్తాశేషాస్త్రగర్వో రథచరణపతిర్ది కర్మ
ణేశార్తణాయ ॥౮౪॥ తూర్ణాజానేయబృన్దం తూభిత రథగణం సన్న
సాన్నాహ్యయోధం శ్వేళాసంరమ్భహేలా కలకల విగల త్పూర్వగీ
ర్వాణగర్వమ్। కుర్వాణస్సామ్పరాయం రథచరణపతిశ్చేన్నయసీంవగ్గపర్వ
శస్తిం దుగ్ధాంశుగ్ధాబ్ధిభాసం భయవివశశుచాసీరనాసీరవర్తీ ॥ ౮౫ ॥
ద్రుహ్యద్దోశ్శాలిమాలి ప్రహరణరభసో ల్లాసతేవైనతేయేవిద్రాతిదార్ఢ
ర్యయుక్తః ప్రథనభువిపరా వర్తమానేనభర్త్రా । నిర్జిత్యప్రత్యనీకం
నిరవధికచర ద్ధాస్తిశాశ్వీయరథ్యంచధ్యంవిశ్వస్యదాశ్వాన్ ప్రథయతు
భవతోహేతిర్నిర్వాణుజస్య ॥౮౬ ॥ నన్దిన్యానన్దఘాన్యే గలతి గణపతౌ
వ్యాకులేబాహులేయే చణ్డేచాకిత్యకణ్డే ప్రమథపరిషదిప్రాప్తవత్యాం
ప్రమాదమ్ । ఉచ్చిద్యాజౌ బలిష్ఠం బలిజభుజవనం యోదచావాదిభి
ర్మోర్ధ్విక్షాంతత్వాణరూపాం సభవదకుశలం కృష్ణహేతిర్జిఘాంసుతు॥
౮౭॥ రక్తోభూభ్యక్తముక్తా ఫలలులితత్వసద్వీచివృద్ధామహాబ్ధా సన్ధ్యా
సమ్బద్ధతాదా జలధరశబలా కాశనీకాశకాన్తా। గమ్భీరారమ్భమమ్బ
శ్చరమసురఘటం వేదవిఘ్నంవినిఘ్నన్ నిర్విఘ్నంవఃప్రసూతాం వ్యపగ
తవిపదం సమ్పదంచక్రరాజః ॥౮౮॥ కాశేపిస్లోషచైద్య ప్రపణధరణిజ
ధ్వంస సూర్యాభిధాన గ్రాహద్వేధాత్వమాలి త్రుటనముకథా పస్తు
సత్కీర్తిగాథాః। గీయన్తేకిన్నరీభిర్ది కనకగిరిగుహా గేహనీభిర్యదీయా దే
యాద్వైతేయవైరీ సకలభువనసంక్లాఘనీయాంశ్రియంవః॥౮౯॥నానా
వర్ణాన్విపణ్యాన్ విరచితభువనాన్ గ్రహా న్విగ్రహాన్యశ్చక్రేష్టప్తాసుమృ
ష్టాసురవరతరుణీకణ్ఠకస్తూరికేపః। ఆతారాదర్ణమాలా వధిభువసతియ

పూరుషోవస్సవైయా ద్వ్యక్తైర్వరుద్ధూతసత్తైర్వరుపహితమబహి ర్ధాన్తర మధ్వాన్తవర్తీ ॥౯౦॥ చ్యావ్రతింశత్తోడశాష్టప్రభృతి పృథుభుజస్ఫూర్తి భిర్మూర్తిభేదైర్ది కాలాద్యేచక్రషేఽ ప్రకటితవిభవర్ది పఞ్చకృత్యాను రూపమ్ । అర్థానామర్థితానా మహరహరఖిలంనిర్విలమైర్బిలమ్బైఃకుర్వాణోభక్తవర్గం కుశలినమవతా దాయుధగ్రామణీర్వః ॥౯౧॥

తోణైరర్ణస్సకోశై రపికపిశగుణై ష్షడ్భిరుద్భిన్నశోభే శ్రీవాణీ పూర్వి కాభి ర్దధతివికసతశ్శక్తిభిర్ది కేశవాదీన్ । తారాన్తేభూపురాదా రధ చరణగదాశార్ఙ్గఖడ్గాఙ్కితాశే యన్తే తంత్రోదితేవస్సురతుకృతవ దంలక్ష్మ్మలక్ష్మీసఖస్యా ॥౯౨॥దంష్ట్రాకాన్త్యాకడారేకపటకిటితనోర్ది కైట భారేరధస్తా దూర్ధ్వంహాస్యేనవిద్ధే నరహరివపుషోమణ్డలేవాసహీయే। ప్రాక్ప్రత్యక్సాన్ధ్యసాన్ద్ర్యిచ్ఛవిభరభరితే వ్యోమ్నివిద్యోతమానో జైత్తేయోత్వాతశంసీ రవిరివరహయత్వస్త్రరాజోరుజంవః ॥౯౩॥ కోణే కోణేపిదిక్షుత్రిభువనవితత శ్చంద్రధామాపిరూఢో రుక్మచ్ఛాయోపి కృష్ణాకృతిరనలమయో హ్యాశ్రితత్రాణకారీ । ధాతాసారోపిదీప్తో దినకరరుచిరో పుల్లసత్తారకశ్రీ శ్చక్రేశశ్చిత్రభూమా వితరతువిమత త్రాసనంశాసనంవః ॥౯౪॥ శుక్లశ్శక్రస్తవస్తేసహదహనకలాం కాలతేయం నకాలది కింవారక్షాంసిరక్షా తవఫలతిపతే యాదసాంపాదసేవా। వాయోహృద్యోసిభర్తు స్త్యజ ధనదమదం సేవ్యతాంత్ర్యమ్బకేతి పాహీత్యుద్యన్తపాలా స్సదనుజవిజయీ హన్తుతంద్రాళుతాంవః ॥౯౫॥ గాయత్ర్యున్దారచక్రే ప్రథమమనుసఖ్యేరపత్రారవిన్దే బిమ్బంవహ్నే స్త్రీకోణం వహతిజయజయా ద్యష్టశక్తైనిషణ్ణా।శోకంవోఽశోకమా లేపదనవిధలనద్ధీమభీమాక్షభీమా పుంసోడివ్యాస్త్రధామా పురుషహరి మయీ మూర్తిరస్యత్వపూర్వా ॥౯౬॥ పాశ్చాత్యా శోక పుష్ప ప్రకరసపతితైఃప్రాస్తరాగంపరాగై స్సన్ధ్యారోచిస్సగన్ధై స్సవిపదశశధరం ప్రేక్ష్యతారానుషక్తమ్ । పద్మానా బద్ధకోశా నివసురనివహైర జ్ఞలీన్ కల్పమానాం చక్రాధీశోభినన్దన్ ప్రదిశతుసదృశా ముత్తమస్త్రో

కతాంవః ॥౯౭॥ రక్తాశోకస్యవేదస్యచ విహితపదం ప్రాప్తశాఖస్య మూలే చక్రైరస్త్రైస్తదాద్యైరపిమహితచతుర్దివ్యశ్చతుర్బాహు దణ్డమ్ । అసీనంభాసమానం స్థితమపిభయతస్త్రీయుతాంతత్వమేకం పశ్చాత్పూర్వత్రభాగే స్ఫుటతరహరితా మానుషంజానుపాద్వాః ॥౯౮॥ పార్శ్వేదత్తప్రయాణే మహితదృశిదృశి త్యక్తసాకేశరీరే మత్యాంవ్యామోహవత్యాం సతమసిమనసి వ్యాహృతేవ్యాహలేచ । చక్రాన్తర్వర్తి మృత్యుప్రతిభయ ముభయా కారచిత్రం పవిత్రం తేజస్తత్తిష్ఠతాంవస్త్రిదశకులధనంత్రీక్షణంతీక్ష్ణదష్ట్రమ్ ॥ ౯౯ ॥ యస్మిన్విన్యస్యభారం విజయినిజగతాం జజ్ఞమ స్థావరాణాం లక్ష్మీనారాయణాఖ్యం మిథునమనుభవ త్యత్యుదారాన్విహారాన్ । ఆరోగ్యంభూతిమాయుఃకృత మిహబహునా యద్యదాస్థాపదంవస్తత్తన్నిత్యంసమస్తం దిశతుసపురుషో దివ్యహేత్యక్షవర్గీ ॥ ... ... ॥౧౦౦॥

ఇతి పురుషవర్ణనమ్.

పద్యానాంతత్వవిద్యా ద్యుమణిగిరిశవిధ్యుజ్జనజ్ఞ్యాధరాణా మర్చిష్ణుజ్ఞేయనేమ్యా దివుచపరమతఃపుంసిషష్ఠ్యింశతేశ్చ । సజ్ఞైస్సాదర్శనం యదిపరతికృతమిదం కూరనారాయణేనస్తోత్రం నిర్విష్టభోగో భజతిసపరమాం చక్రసాయుజ్యలక్ష్మీమ్ ॥ ... ... ❋

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీన్ద్ర విరచితమ్

సుదర్శనశతకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీయైనమః.

శ్రీమద్యామునమునయేనమః.

శ్రీమద్యామునార్య విరచితా మూక్తికమాలా.

* యత్పదామ్భోరుహధ్యాన విధ్వస్తాశేషకల్మషః । వస్తుతాముపయాతోఽహం యామునేయంనమామితమ్ ॥ శ్రీనాథమూక్తికైర్మాలా యామునార్యేణనిర్మితా । బుధిశుక్తిసముద్భూతై ర్నిర్దోషై శ్శ్రీతిసాగరే ॥౧॥ ఆరాధనాయహరయే జగదానన్దదాయినే । మనీషిభిర్మహాభాగై ర్వైష్ణవైర్దీయతామియమ్ ॥౨॥ శ్రీనాథనాయకపతే నారాయణగుణాన్విత । సర్వకల్యాణజనక జగన్మఙ్గళవైభవ ॥౩॥ శ్రీమన్నారాయణాద్రీశశ్రీమదఞ్జనశైలప। శ్రీమద్వృషభశైలేన్ద్ర శ్రీమత్సింహ నగాధిప ॥౪॥ శ్రీశేషగోత్రాభరణ శ్రీనివాసేతి కీర్తయే । అమృతానన్దగోవిన్ద ముకున్దగరుడధ్వజ ॥౫॥ జగదానన్దజనకజగజ్జన్మాదికారక। నారాయణజగన్నాథ శరణాగతవత్సల ॥౬॥ సత్యసఙ్కల్పసర్వజ్ఞ సత్యకామసనాతన । నిస్సమాభ్యధికస్వస్థస్వమహిమ్నిప్రతిష్ఠిత ॥౭॥ త్రివిక్రమ త్రిలోకేశ శఙ్ఖచక్ర గదాధర । రమానాథరసానాథ నీళా

---

* ఇన్న మూక్తికమాలా గ్రన్థమానతు శ్రీ॥ ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్ద దాకయెన్ని "యత్పదామ్భోరుహే" తి శ్లోకత్తై స్తోత్రాదియిల్ శేర్త్తిఉక్కిఆర్కుళ్ ఆళవన్దార్ అరుళిచ్చెయ్వ (ర) గ్రన్థత్తిక్ ఇతిన్ పిస్తావమేకిడైయాదు గురుపరమ్పరైకళిలుమ్ ప్రసిద్ధికాణవిల్లై శ్రీగీతార్థ సఙ్గ్రహరక్షా వఙ్గళశ్లోకమాన "మానత్వంభగవన్మతస్య" ఎన్గిఅ గ్రన్థకోర్వైయిలుమిదిన్ ప్రసిద్ధి కాణవిల్లై ఆకైయాల్ యామునాచార్యరెన్గిఅ తిరునామముడైయ ఒరుభాగవతోత్తమర్ తిరువాయ్ మలిర్న్దిరుక్కులామెన్దుమ్ తమ్ముడైయ తిరునామమ్ యమునాచార్యరాకైయాల్ పూర్వాచార్యర్కళిక్ ప్రసిద్ధరాన శ్రీమద్యామునముని విషయకమాన తనియనై విశ్వాసప్రకర్షత్తాల్ శేర్త్తిరుక్కులామెన్దుమ్ తెరియవరుకిఅదు యథాశ్రుతిరుచి అనుసన్ధిత్తుకొళ్ళలామ్

భవిరఞ్జన ॥౪॥ నిత్యనిర్దోషనిస్సీమ మహావిభవశాశ్వత । త్రిగుణాతీత
పాద్యస్య పరిపూర్ణ సనాత్పర ॥౯॥ *పురుషోత్తమరమానాథ పుణ్య
శ్రవణకీర్తన । నిష్వికారనిరాతఙ్క-నిత్యానన్దనిరామయ ॥౧౦॥ యజ్ఞే
శయజ్ఞపురుష పుణ్డరీకాక్షమాధవ । వాసుదేవవిభోవిష్వక్సేనవైకుణ్ఠ
వామన ॥౧౧॥ నీలవర్ణార్ణవశయ శ్రీవల్లభజగత్పతె। త్రయ్యన్తగీతా
సంఖ్యేయ సన్మఙ్గలగుణాకర ॥౧౨॥ రమారమణరాజీవ దలచారువి
లోచన । నిత్యయావనసౌన్దర్య శీలదివ్యగుణార్ణవ ॥౧౩॥ వేదవేద్యవిశా
లాక్ష విశ్వక్సేనధరాపతె । దాశార్హ్హదేవదేవేశ దామోదర దయా
నిధే ॥౧౪॥ ధరణీధారకాధార నిలయాధోక్షజావ్యయ । యోగిధ్యే
యజగద్వన్ద్య జగత్స్వామిన్జనార్దన ॥౧౫॥ నారసిమ్హ హయగ్రీవ
మహాదేవప్రహ్లాదవత్సల । లోకాధారపరాధారఆత్మాధార ధరాధర॥౧౬॥
రథాఙ్గపాణేసర్వేశ సర్వలోక సమాశ్రయ । భూతభవ్య భవన్నాథ
వేఙ్కటాచలనాయక ॥౧౭॥ కృష్ణవిష్ణోవిశాలాక్షవైజయన్తీవిరాజిత।
శ్రీరార్ణవశయానన్త శరణ్యాశ్రితవత్సల ॥౧౮॥ సర్వాత్మన్సర్వలోకై
శ సర్వసర్వాత్మనాయక । కరుణాకర కాలజ్ఞ సర్వలోక నియామక॥
౧౯ ॥ ముఞ్జికేశహృషీకేశ కేశిమర్దనకేశవ । నరకాన్తకకాకుత్స్థకా
లాత్మన్ కాలపాచక ॥౨౦॥ కరీన్ద్రవరదానన్త శ్రీధరశ్రీనికేతన। నిర
వద్యపరబ్రహ్మన్ సర్వలోకపదాశ్రయ ॥౨౧॥ సాధుసేవ్యపదామ్భో
జ వకుళాభరణాశ్రయ । రమారామాభిరామాఙ్గ రామకృష్ణేతికీర్త
యే ॥౨౨॥ శ్రీమద్వేఙ్కటనాథమాదిపురుషం పూర్ణంపరం శాశ్వతం
శ్రీనాథంశరణాగతార్తిహరణం నారాయణం సంశ్రయే । కృష్ణంవిష్ణు
మనన్తమచ్యుతమజం గోవిన్దమిన్దీవర శ్యామంనన్దక శఙ్ఖచక్ర రుచిరం
ధ్యాయన్భజేకీర్తయే ॥౨౩॥ యేనతత్పర్యతేనామ్నామష్టావింశోత్తరం
శతమ్ । అనిష్టపక్షక్షపణ మిష్టావాప్తిరవాప్యతే ॥ ॥౨౪॥

శ్రీమదాముునార్య విరచితా మా క్తికమాలా సమాప్తా.

శ్రీ వైష్ణవ మహిమ

శ్రీమద్వాధూల మహాదార్య మహాదేశికాయనమః

చోళసింహపురమ్ శ్రీమన్మహాదార్య ప్రణీతమ్
శ్రీ దేవరాజపఞ్చకమ్.

ప్రత్యూషేవరదప్రసన్నవదనే ప్రాప్తాభిముఖ్యాన్జనానాబద్ధాఞ్జలిమస్తకానవిరతా నాచాలమానన్దయన్ । మన్దోడ్డాయితచామరో మణిమయ శ్వేతాతపత్రశ్శనై రన్తర్గోపురమావిశాసభగవా నారూఢ పక్షీశ్వరః ॥౧॥ ముక్తాతపత్రయుగళోభయచామరాన్త ర్విద్యోతమా నావినతాతన యాధిరూఢమ్ । భక్తాభయప్రద కరామ్బుజ మమ్బుజా క్షం నిత్యనమామివరదం రమణీయవేషమ్ ॥ ౨ ॥ కేచి త్తత్త్వవిశోధనేప శుపతా పారమ్యమాహురపరే వ్యాజహ్రుర్వికమలాసనే నయవిదామ న్యోహరాసాదరమ్ । ఇత్యేవంచలచేతసాం కరధృతం పాదారవిన్దంహరే స్తత్త్వందర్శయతీవసంప్రతిసృణాం తార్క్ష్యశ్రుతీనాంనిధిః ॥౩॥ యచ్ఛ్వేదమాలిగణ వేద్యమవేద్యమన్యైర్యద్బ్రహ్మరుద్ర సురనాయక మాళినన్ద్యమ్ । తత్పద్మనాభపదపద్మమిదంమనుష్యై స్సేవ్యంభవద్భిరితి దర్శయతీవతార్క్ష్యః ॥౪॥ ప్రత్యగ్గోపురసమ్ముఖేదినముఖే పక్షీన్ద్రసం వాహితం నృత్యచ్చామరకోరకం నిరుపమ చ్ఛత్రద్వయీభాసురమ్। సానన్దం ద్విజమణ్డలంవిదధతం సన్మాహచిన్హారవైది కాన్తంపుణ్యకృతోభజన్తివరదం కాఞ్చ్యాంతృతీయోత్సవే ॥ ... ॥౫॥

చోళసింహపురమ్ శ్రీమన్మహాదార్య ప్రణీతమ్
శ్రీ దేవరాజపఞ్చకమ్ సమాప్తమ్.

శ్రీ యై న మః

శ్రీమతే హయగ్రీవాయనమః

శ్రీ రఙ్గ నా థ స్తో త్ర మ్.

* స ప్తప్రా కారమధ్యే సరసిజముకుళోద్భాసమానేవిమానే కా వే రీమధ్యదేశే ఫణిపతి శయనే శేషపర్యఙ్కభాగే । నిద్రా ముద్రాభిరా మం కటినికటశిరఃపార్శ్వవిన్యస్తహస్తం పద్మాధాత్రీకరాభ్యాం పరిచి తచరణం రఙ్గరాజంభజేహమ్ ॥౧॥ కస్తూరికలితోర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకం క ర్ణాన్తలోలేక్షణం ముగ్ధస్మేరమనోహరాధరదళంముక్తాకిరీటోజ్జ్వలమ్। పశ్యన్తానస పశ్యతో హరరుచిం పర్యాయ పఙ్కేరుహం శ్రీరఙ్గాధిప తేరనిశం దానువదనం నేవేహభూయోహ్యహమ్ ॥౨॥ కదాహంకావేరీత టపరిసరే రఙ్గనగరే శయానంభోగీన్ద్రే శతముఖమణిశ్యామలరుచిమ్। ఉపాసీనఃక్రోశన్ మధుమథననారాయణహరేమురారే గోవిన్దేత్యని శమనునేష్యామివసాక ॥3॥ కదాహం కావేరీ విమలసలిలే వీతకలు షోభవేయం తత్తీరేశ్రమముషివసేయం ఘనవనే । కదావాతన్వఙ్గో మహతిపులినే మఙ్గలగుణంభజేయంరఙ్గేశంకమలనయనంశేషశయనమ్॥ ౪॥పూగీకణ్డద్వయపరిసరాంస్నిగ్ధనీరోపకణ్ఠామావిగ్ధోద స్తిమితశకునా మోదిత బ్రహ్మఘోషామ్ । మార్గేమార్గేషధికనివహై రుచ్యమానాప వర్గాం పశ్యేయంత్వాంపునరపిపురీం శ్రీమతీంరఙ్గధామ్నః ॥౫॥ నజా తుపితామృతమూర్ఛితానాం నాకౌకసాంనన్దనవాటికాసు । రఙ్గేశ్వర త్వత్పద మాశ్రితానాం రథ్యాశునామన్యత మోభవేయమ్ ॥౬॥ శ్రీర ఙ్గేశ్వరిశైలమఞ్జనగిరిం తార్క్ష్యాద్రి సిమ్హోచలశ్రీహర్మంపురుషోత్తమంచ బదరీనారాయణం నైమిశమ్ । శ్రీముద్వారవతీప్రయాగమధురా యో ధ్యాగయాపుష్కరం సాలగ్రామ గిరింనిషేవ్య రమతే రామానుజో

---

* శ్రీరఙ్గనాథస్తోత్రస్య శ్రీపరాశర భట్టారకాఃపఠన్తీతి కేచి దస్య ఇత్యేవ పదన్తి

యంముని: ॥౭॥ తలోనిక్రష్టేమయిసన్నిక్రష్టే కాంనిషధృతింరజ్గపతేక
లోషి । అసన్నిక్రష్టస్యనికృష్టజన్తో ర్మిథ్యాపవాదైనకలోషిశాన్తిమ్ ॥౮॥

శ్రీరజ్గనాథస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

అథప్రపరం సుప్రభాతస్తోత్రాణి.

శ్రీరజ్గరాజసుప్రభాతమ్.

* శ్రీరజ్గభూమితలభూసురదేశికేన్ద్రై ర్శ్రీరజ్గవాటమిదమిత్యు
దితైర్ప్రబోధైః । శ్రీభూమిపాణికమలైశ్చ సమాశ్రితాఙ్ఘ్రి శ్రీరజ్గరా
జజగదీశ్వరసుప్రభాతమ్ ॥౧॥ కస్తూరికాకలికయా కలితాలకస్య కన్దర్ప
కోటిసదృశస్య కృపామ్బురాశేః । కల్యాణభూమి ధరకాఙ్క్షిత దైర్యసి
న్ధో శ్రీరజ్గరాజజగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౨॥ లీలావిశేషలలితా లలితే
నిరాయా మాలాకమేరతసయా మణిరేవసాక్షాత్ । శ్రీరజ్గరాడితిజ
నానిగన్తిసర్వే శ్రీరజ్గరాజజగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౩॥ జమ్బ్వాద్రుమా
దివసతే శ్మశిరాజమాలే గమ్భీరనిర్జనదీహితకల్మషస్య । ఉద్దీపనంవి
తనుతే తవపాదసేవా శ్రీరజ్గరాజవిజయిన్తసుప్రభాతమ్ ॥౪॥ శ్రీరజ్గ
రాజభవనేభువనైకమాన్యే సీతాకరామ్బురుహసేవ్యతయాఽతిధన్యే।
యానేవిమాన శయనే వరవేదశృఙ్గై శ్రీరజ్గరాజ జగదీశ్వర సుప్రభా
తమ్ ॥౫॥ శ్రీచన్ద్రపుష్కరణికా సరసద్విపత్తీరే శ్రీవృక్షమూల కమలా
తటకోటపూరే । శ్రీసహ్యజావరవిభూషణ దివ్యమూర్తే శ్రీరజ్గరా
జజగదీశ్వరసుప్రభాతమ్ ॥౬॥ సూర్యేన్దుమణ్డల మృగేన్ద్ర సువర్ణశేష
వాలాభివర్యగజవాజి రథప్రధానైః । దివ్యైర్విమాన శయనే దయ
యాత్తనాథో శ్రీరజ్గరాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ లక్ష్మీశకేశవ
హరేనృహరేమురారే శౌరేరమారమణ కారణ దీనబన్ధో । ఇత్యాదరే

---

* ఇన్న సుప్రభాతస్తోత్రజ్ఞశక్తు పరిణితాక్కళ్ నిర్ణయమాయ్ తెరియవిల్లై, ఆనైయాల్ గ్రన్థకర్తాక్కళిన్ తిరునామమ్ గ్రహిక్కప్పడవిల్లై.

ణవదతామిహవాఞ్ఛితార్థ శ్రీరఙ్గ రాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥ ౮ ॥
శ్రీసుప్రభాతవినుతిం సుకృతాభిధేయం ప్రాతస్సమాహితమతిర్యఇదం పఠేత । తస్మైభుజఙ్గశయనో భువిరఙ్గనాథో సర్వా నివాఞ్ఛితఫలాని సదాప్రసూతే ॥ ... ... *

శ్రీరఙ్గరాజసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ వేఙ్కటేశసుప్రభాతమ్.

వన్దేశ్రీనయనోత్పలస్య శశినం శేషాచలాధీశ్వరం బ్రహ్మాద్యర్చితపాదపద్మయుగళం లోకైక నేత్రోత్సవమ్ । వాసిష్ఠైస్సనకాదిభిర్మునిగణైస్సంసేవ్యమానంసదా భక్తానామభిలార్థదాయిన మహం శ్రీవేఙ్కటేశంగురుమ్ ॥ కౌసల్యాసుప్రజారామ పూర్వాసన్ధ్యాప్రవర్తతే । ఉత్తిష్ఠనరశార్దూల కర్తవ్యం దైవమాహ్నికమ్ ॥ మాతస్సమస్త జగతాం మధుకైటభారే ర్వక్షోవిహారిణి మనోహరదివ్యరూపే । శ్రీస్వామిని శ్రితజనప్రియదానశీలే శ్రీవేఙ్కటేశదయితే తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧ ॥ తవసుప్రభాత మరవిన్దలోచనే భవతుప్రసన్నముఖచన్ద్రమణ్డలే । విధిశఙ్కరేన్ద్ర వనితాభివన్దితే వృషశైలనాథ దయితే దయానిధే ॥ ౨ ॥ అత్యాదిసప్త ఋషయస్సముపాస్యసన్ధ్యా మాకాశసిన్ధు కమలాని మనోహరాణి । ఆదాయ పాదయుగ మర్చయితుంప్రపన్నా శ్శేషాద్రిశేఖర విభోతవసుప్రభాతమ్ ॥3॥ పఞ్చాననాబ్జభవషణ్ముఖవాసవాద్యా స్త్రైవిక్రమాదిచరితం విబుధాస్తువన్తి । భాషాపతిఃపరతివాసరశుద్ధిమారా చ్ఛేషాద్రిశేఖరవిభోతవసుప్రభాతమ్ ॥౪॥ ఈషత్ప్ర ఫుల్లసరసీరుహనారికేళ పూగద్రుమాది సుమనోహర పాలికానామ్ । ఆవాతిమన్దమనిలస్సహ దివ్యగన్ధై శ్శేషాద్రిశేఖరవిభోతవ సుప్రభాతమ్ ॥౫॥ ఉన్మీల్య నేత్రయుగముత్తమ పఞ్జరస్థాన్ పాత్రావశిష్టకదళీఫలపాయసాని । *భుక్త్వా సలీల మధుకేళిశుకాన్పరన్తి శేషాద్రిశేఖరవిభోతవసుప్రభాతమ్ ॥౬॥ భృఙ్గావళీచమకరన్దరసానువిద్ధా ఝఙ్కారగీతనినదైస్సదళీ

రగీతనినాదై స్సహసేవనాయ । నిర్యాత్యుపాన్తసరసీ కమలోదరేభ్య
శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౭॥ తన్త్రీప్రకర్షమధురస్వన
యాపిపఞ్చాస్య గాయత్యనన్తచరితం తవనారదోపి । భాషాసమగ్రమ
ధుకృతర్చారురమైస్య శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౮॥
యోషాగణేన వరదధ్నివిమధ్యమానే ఘోషాలయేషు దధిమన్థన తీవ్ర
ఘోషాః । రోషాత్కలిం విదధతేకకుభశ్చకుమ్భ శ్శేషాద్రిశేఖరవి
భోతవసుప్రభాతమ్ ॥౯॥ అన్తర్గతేతిమిరజాల మథాన్తరిక్షే పుంసాని
నిజేనగమమేత్యచ చక్రవాకీ । తారస్వనైస్స్వమముదీతిచ తామ్రచూ
డై శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦॥ ద్రోణీధరాగ్రసరసాం
సరసీరుహాణి పాణౌనిమన్త్రిత జలాని మహీసురాణామ్ । చణ్డాంశు
సారథికరాని ప్రచరన్తిచోర్ధ్వం శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్॥
౧౧॥కోపద్మేశమిత్ర శతపత్ర గతాళివర్గో హర్తుంశ్రియం కువలయస్యని
జాఙ్గలచ్ఛ్మ్యా । భేరీనినాద మివకుర్వతి ఝంకియూథి శ్శేషాద్రిశేఖర
విభోతవసుప్రభాతమ్ ॥౧౨॥ శ్రీమన్నభీష్టవరదాఖిల లోకబన్ధోశ్శ్రీశ్రీ
నివాస జగదేకదయైకసిన్ధో । శ్రీదేవతాగ్రహభుజాన్తర దివ్యమూర్తే
శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౩ ॥ శ్రీశేషశైల గరుడాచల
వేఙ్కటాద్రి నారాయణాద్రివృషభాద్రి వృషాద్రిముఖ్యాః । ఆఖ్యాం
త్వదీయవసతేరనిశంవదన్తి శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౪॥
శ్రీస్వామిపుష్కరణికాప్లవ నిర్మలాఙ్గా శ్శ్రేయోర్థినోహర విరిఞ్చిసన
న్దనాద్యాః । ద్వారేవసన్తివరవేత్ర హతోత్తమాఙ్గా శ్శేషాద్రి శేఖరవి
భోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౫ ॥ త్వత్పాదధూళి భరణస్సురితోత్తమాఙ్గా
స్స్వర్గాపవర్గనిరపేక్ష నిజాన్తరఙ్గాః । భక్తావసన్తిభువికిఙ్కర కృత్య
లోలా శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౬ ॥ త్వద్గోపురాగ్రశి
ఖరాణిసరీసృపాణా స్స్వర్గాపవర్గపదవీ పదమాశ్రయన్తే । మర్త్యా
స్త్వమత్ర భువనేసురనాయకాద్యా శ్శేషాద్రి శేఖరవిభో తవసుప్రభా
తమ్ ॥౧౭॥ శ్రీస్వామినాయకదయాదిగుణామృతాబ్ధే దేవాదిదేవ జగ

దేకశరణ్యమూర్తే । శ్రీమన్ననన్తగరుడాదిభి రర్చితాంఘ్రి శేషాద్రిశే
ఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౫॥ సూర్యేన్దుభౌమ బుధవాక్పతికావ్య
సౌరి స్వర్భానుకేతుదివిషత్పరిషత్ప్రధానాః । త్వద్దాసదాసచరమా
వధిదాసదాసా శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౬॥ సేవాప
రాశ్శివసురేశ కృశానుధర్మ నిర్ఋత్యమ్బువాధ పవమానధనాధినాథాః।
బద్ధ్వాఞ్జలింప్రణిమలే నిజశీర్షదేశే శేషాద్రి శేఖరవిభో తవసుప్రభా
తమ్ ॥౧౭॥ ధాటీషుతేవిహగరాజ మృగాధిరాజ నాగాధిరాజగజరా
జహయాధిరాజాః । స్వస్వాధికార మహిమాధికమర్చయన్తే శేషాద్రి
శేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౮॥ శ్రీపద్మనాభపురుషోత్తమ వాసు
దేవ వైకుణ్ఠమాధవ జనార్దన చక్రపాణే । శ్రీవత్సచిహ్న శరణాగత
పారిజాత శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౯॥ కన్దర్పదర్పహర
సున్దరదివ్యమూర్తే కాన్తాకుచామ్బురుహ కుట్మల లోలభృఙ్గ । కల్యాణ
నిర్మలగుణాకరదివ్యకీర్తే శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౦॥
మీనాకృతేకమఠకోల నృసింహవర్ణిన్ స్వామిన్పరశ్వథ తపోధనరామ
భద్ర । శేషాంశరామ యదునన్దనకల్కిరూప శేషాద్రి శేఖరవిభో తవ
సుప్రభాతమ్ ॥౨౧॥ ఏలాలవఙ్గఘనసార సుగన్ధతీర్థం దివ్యంవియత్సరసి
హేమఘటేషుపూర్ణమ్ । కృత్వాద్యవైదిక శిఖామణయస్సుహృష్టా
స్తిష్ఠన్తివేఙ్కటపతే తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౨॥ లక్ష్మీనివాసనిరవద్యగుణైక
కస్సిన్నో సంసారసాగర సముత్తరణైకపోత । వేదాన్తవేద్యనిజవైభవ
భక్తభోగ్య శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౩॥ భాస్వాన్యదేతి
వికచాని సరోరుహాణి సమ్భారయన్తినినదైఃకకుభో విహఙ్గాః । శ్రీ
వైష్ణవాస్సతతమర్థిత మఙ్గళాస్తే ధామాశ్రయన్తి తవవేఙ్కట సుప్ర
భాతమ్ ॥౨౪॥ ఇత్థంనృపాచలపతే రిహసుప్రభాతం యేమానవాశ్చ పఠ
న్తిదినం పరితుంప్రవృత్తాః । తేపాంప్రభాత(పఠమాన)సమయే స్మృతి
రజ్ఞభాజాంప్రజ్ఞాంపరార్థసులభాం పరమాంప్రసూతే ॥ ॥౨౫॥

శ్రీవేఙ్కటేశసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ యై నమః

శ్రీ వేఙ్కటేశస్తోత్రమ్

కమలాకుచచూచుక కుఙ్కుమతోనియ తారుణితాతులనీతలవో।
కమలాయతలోచన లోకపతే విజయీభవ వేఙ్కటశైలపతే ॥౧॥ సచ
తుర్ముఖషణ్ముఖపఞ్చముఖ ప్రముఖాఖిలదైవత మౌళిమణే। శరణా
గతవత్సల శౌర్యనిధే పరిపాలయమాం వృషశైలపతే ॥ ౨ ॥ అతివేలత
యాతవ దుర్విషయైరతి వేలకృతైరపరాధశతైః। భరితం త్వరితంవృ
షశైలపతే పరయాకృపయా పరిపాహిహరే ॥౩॥ అతివేఙ్కటశైలము
దారమతే జనతాభిమతాధిగతాన్నరతాత్। పరదేవతయా గదితా
న్నిగమైర్న కమలాదయితాన్నపరంకలయే ॥౪ ॥ కలవేణురవావశగోప
వధూశతకోటి వృలాత్మ సరకోటిసమాత్। *ప్రతివల్లవిచాభిమతాత్ము
తా ద్వసుదేవసుతాన్నపరంకలయే ॥౫॥ అభిరామగుణాకర దాశ
జగదేకదనుర్ధరధీరమతే। రఘునాయకరామరమేశవిభో వరదోన
దేవదయాజలధే ॥౬॥ అవనీతనయా కమనీయవరం రజనీకరచారుమ
ఖామ్బురుహమ్। రజనీచరరాజతమోమిహిరం కమనీయమహం రఘు
రామమయే ॥౭॥ వినావేఙ్కటేశంననాథో ననాథస్సదావేఙ్కటేశం
స్మరామిస్మరామి। హరేవేఙ్కటేశప్రసీద ప్రసీదప్రియం వేఙ్కటేశ
ప్రయచ్ఛప్రయచ్ఛ ॥౮॥ అహందూరతస్తే పదామ్భోజయుగ్మప్రణా
మేచ్ఛయా నిత్య సేవాంకరోమి। సకృత్సేవయానిత్య సేవాఫలత్వం
ప్రయచ్ఛ ప్రయచ్ఛ ప్రభోవేఙ్కటేశ ॥ ౯ ॥ అజ్ఞానినామయా దోషా
నశేషా న్విహితాన్ హరే। క్షమస్వత్వం క్షమస్వత్వం శేషశైలశి
ఖామణే ॥ ... ... ॥౧౦॥

శ్రీవేఙ్కటేశస్తోత్రం సమాప్తమ్

ఓం శ్రీ నివాస పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీ వైనమః.

శ్రీదేవాధినాథ పరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీ దేవరాజసుప్రభాతమ్.

ఇహజగతిమనీషా భూపతీనాం జనానా మహమహమికయా వైహర్షదానాయవేషః। తదనుగుణతనూనాంతత్తదిష్టార్థసిద్ధిం దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥ ౧ ॥ సకలభువనసీమా సార్వభౌమస్యవిష్ణోరవితర పదవీక్షా దీక్షితే పద్మయోనా । భువననయనభాగ్యాత్పుణ్యకోట్యామదీతో దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్॥ ౨ ॥ భగవతిఫణిరాజే భక్తవాత్సల్యసిన్ధోరిపదసరసిజసేవా ప్రాప్తిదీప్తేప్రపన్నే । తదభిమతవరార్థిం తత్సరస్తీరజాతో దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్॥3॥ దిశదిశిసమదీతైర్దిగ్గజైర్నైగమోక్తైరహరహరభిజాతైరమ్బుజైరర్చ్యమానేకరిగిరిపరభాగేకల్పితానేకభోగే దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥౪॥ విధిసురపతివహ్నిఖ్యాతభూతేశరక్షో జలపతి పృషదశ్వైర్వన్ద్యమానాంఘ్రియుగ్మః । తనుచితఫలదాయీ తత్తదైశ్వర్యదాయీదిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥ ౫ ॥ అఖిలసుర సమూహైరస్మదాచార్యవర్యైరతిసమవిశేషైరాగమోక్తైరనేకైః । అనుదిన మతిమోదైరర్చితోనిత్యయోగం దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ।౬॥ విరచితనతిభావోవేగవత్యుత్తరస్యాం సురచిత పరిపాకైస్నాన్నపూతైస్సజనానామ్ । విలసదుభయభావో విశ్రుతోదారభావో దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ ఇహనజనిముపాంగా యత్పదామ్భోజసేవా జనితనయనసౌఖ్యా జ్జాతమోదప్రమోదః । పరమపురుష పాదాభ్యాశమాపాతితోహం దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥౮॥ ఇతి విరచితమేత త్సుప్రభాతాష్టకంయదిపరతినతమాద్యా ప్రాతరుత్థాయధీరః । తదఖిలషితసిద్ధిం దాతుమేవత్వరస్యో దశతివరద ముద్రాం దేవరాజస్సఇన్దే ॥ ... ... ॥౯॥

శ్రీదేవరాజసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ యే న మః.

శ్రీయదుగిరి నారాయణ పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ య దు గి రీ శ సు ప్ర భా త మ్.

శ్రీనారాయణయాదవాచలపతే శ్రీభాష్యకారప్రియ శ్రీతాత్పర్య
హృతి దివ్యరత్నమకుట శ్రీశాలిమాలేహరే । శ్రీరామప్రియ యాద
వాన్వయనిధే శ్రీరామకృష్ణార్చిత స్వామిన్జాగృహి సుప్రభాత మధునా
సంపత్కుమారాస్తుతే ॥౧॥ శ్రీనారాయణ దివ్యపట్టమహిషి శ్రీయాద
వాబ్ధీశ్వరి శ్రీర్దేవి శ్రితలోకకల్పలతికే శ్రేయానిధే జాగృహి । స్నేహా
ర్ద్రైస్తవదీక్షణైర్యదుగిరే శ్రీస్వర్ధతాంవర్ధతాందివ్యైరత్నమహో
త్సవైరనుదినం దేవస్సనఃప్రీణయేత్ ॥౨॥ అతీవవిశదాఽధునా హరిది
గన్ధకారోగత స్సుతీర్థ కృతమజ్జనా స్సుకృతినస్త్వదాకాంక్షకాః। యతీ
న్ద్రవరచర్చితో యదుగిరీశనారాయణ ప్రతీపహరచక్రభృద్భవతు సు
ప్రభాతంతవ ॥ ౩ ॥ ఉదేతిసవితాశనైరుడుపతి స్త్వదాస్యాశ్రయస్స
దోష ఇవమోషణాత్సపరివార మన్తర్దధే । యదోకుల మహానిధే య
దుగిరీశ నారాయణపరిదేహి లవదర్శనంభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౪॥
సుశోభనమహోనృణాం సుఖకృదేతిరాత్రిర్గతా దిశోదశవినాదితాది
ముఖోత్థశఙ్ఖస్వనైః । యశోధికదయానిధే యదుగిరీశ నారాయణ ప్ర
శోధయతు నస్తమోభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౫॥ నభోవిమలమణ్డలా
నగకులాయగాఉద్గతా శుభోదక ముపాహృతం శుచిభిరర్ద్యతే స్నాప
కైః। ఇభోపరిమహా ఘుణైర్యదుగిరీశ నారాయణ ప్రభోఽవనిరమాప
తేభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౬॥ ఇమేసురగణా ఇమేయమిజనాఇమేసూ
రయ స్సమేత్యసదనే తవస్తవకృతోద్యమేత్సుకాః । ఇమేచశరజిన్ము
ఖా యదుగిరీశనారాయణ ప్రమోదకరదేహినాంభవతు సుప్రభాతం
తవ॥౭॥ ప్రదీపతతివత్ప్రభాప్రతిసరస్సరోజావలి స్త్వదీయచరణాబ్జ
జద్వయమపి ప్రకుల్లంభవేత్ । యదీహకుశలంతదాయదుగిరీశనారా

యణప్రదీప్తహరినీలభాభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౬॥ స్తుతిశ్చరమతీహ
న స్త్వయిసుగాఢభావే శ్రుతాసుతీవ్ర భవరోగ హృత్సరగురో ము
రారేహరే । ఇతీనమృదుగద్గదా యదుగిరీశ నారాయణ ప్రతీత మ
హిమామ్బుధే భవతు సుప్రభాతంతవ ॥౯॥ మృదుస్మరభితోనిలోము
హురుదశ్చితప్రాగ్దిశోమృదజ్ఞ, మురజాదిభిర్మ్మఖరమధ్యదివ్యాంగణమ్।
యమూద్వహకరార్చ్యభోయదుగిరీశనారాయణప్రదుష్టదనుజద్విషద్భ
వతు-వ॥౧౦॥ప్రతాశహతవైరిణదిప్రవరభూమిపాస్సానుగా ఇతాధృ
తశుభోపదా ఇహభవత్పదం సేవితుమ్ । యతాత్తజనసేతవే యదు
గిరీశనారాయణ శ్రితార్తిహరణోభవాద్భవతుసుప్రభాతంతవ॥౧౧॥
సుధానిధిమివామ్బుధిం సురభికల్పకానర్థినోసుధామివజనోఽధనోసిఖిల
జన్తుజాలంభవాక్ । యథార్థమభినన్దయేద్యదుగిరీశనారాయణప్రధా
నపురుషప్రభోభవతుసుప్రభాతంతవ॥౧౨॥సతీపతినయాత్వయిస్వకభ
రార్పణాన్నిర్భరస్థిరీకృత హృదాంసతాం స్థిరఫలప్రదశ్రీనిధే।యతీన్ద్ర
తనయోభవాన్ యదుగిరీశనారాయణశ్రీతీరితగుణోదదేభవతుసుప్ర
భాతంతవ॥౧౩॥త్వదీయపదపఙ్కజద్వయజుషంతవాతిప్రియం మదీయ
మనఘంగురుం మహితభట్టవర్యోగిశ్వరమ్।యదీక్షితుమిహార్హ్యసేయదుగి
రీశ నారాయణ త్వదీక్షణపదం తవత్వహమతి ప్రియోస్మిప్రభో ॥౧౪॥
జయజయసుప్రభాత మరవిన్దలోచనేతే జయజయయాదవాద్రి శిఖరో
జ్వలదీపహారే । జయజయభాష్యకార కృతమఙ్గళభక్తనిధే జయజయ
దేవదీవ వినతానభినన్దయనః ॥ ౧౫ ॥ శ్రీకల్యాణీవిలసద్యదుగిరి నా
రాయణార్థి కల్పతరో । సమ్పతుమామర భవతే సత్యశ్రీర్నిర్వ్యమఙ్గ
ళంభూయాత్ ॥౧౬॥ యతిపతి కులలాభ్యాం యాదవాద్రీశ్వరస్య శ్రు
తిసుఖమభిరత్తే సుప్రభాత స్తవంయః । ప్రతిదిన మపితస్య పాఠ్యతే
సుప్రభాతం వితిమిరమతిహృద్యం విశ్వనేతుర్నిప్రసాదాత్ ॥ ॥౧౭॥

శ్రీయదుగిరీశ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ యోగ నమః.

శ్రీగోవిన్దరాజ పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ గోవిన్దరాజసుప్రభాతమ్.

శ్రీభూమినాయక దయాపరదివ్యమూర్తే దేవాదిదేవ జగదేకశరణ్యవిష్ణో। గోపాఙ్గనాకుచతటోపనిమగ్నదృష్టే గోవిన్దరాజవిజయిన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧॥ దేవాదిదేవ ఫణిరాజ విహఙ్గరాజ రాజత్కిరీటమణిరాజి విరాజితాఙ్ఘ్రే। రాజాధిరాజ యదురాజ కులాధిరాజ గోవిన్దరాజ విజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౨॥ దేవప్రసిద్ధ కరుణాకర భక్తవర్గ సేనాపతిప్రణమితాఖిల లోకఛాన్దో। శ్రీవాసదివ్యనగరాధిపరాజరాజ గోవిన్దరాజ విజయిన్తవసుప్రభాతమ్॥౩॥ కాసారయోగిపరమాద్భుతభక్తిబద్ధ వాఙ్మాల భూషిత మహోత్పల రమ్యపాద। గోపాధినాథ వసుదేవ కుమారకృష్ణ గోవిన్దరాజ విజయిన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥౪॥ శ్రీభూతయోగిపరికల్పిత దివ్యమాన జ్ఞానప్రదీప పరిదృశ్యరతైకతాన। గోగోపజాల పరిరక్షణదీక్షరక్ష గోవిన్దరాజ విజయిన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥౫॥ మాన్యానుభావ మహదాహ్వాయ యోగిదృష్టే శ్రీశఙ్ఖచక్ర కమలాజహితామలాఙ్గ। గోపీజనప్రియచరిత్రి తచిత్రవేషగోవిన్దరాజ విజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౬॥ శ్రీమన్త్వదీయ పదపఙ్కజభక్తినిష్ఠ శ్రీభక్తిసార మునినిశ్చిత ముఖ్యతత్వ। గోపీజనార్తిహర గోపజనాన్తరఙ్గ గోవిన్దరాజవిజయిన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ శ్రీమత్పరాఙ్కుశమునీన్ద్రసహస్రశాఖ సంస్తూయమాన చరణామ్బుజ సర్వశేషిన్। గోపాలవంశ తిలకాఞ్చితపాదపద్మ గోవిన్దరాజ విజయిన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥౮॥ శేషాచలేమహతి పాదపపక్షిజన్మత్వద్భక్తితత్పరహయాతకులశేఖరేణ। రాజ్ఞాపునర్ధ పునరుపాసిత పాదపద్మ గోవిన్దరాజ విజయిన్తవసుప్రభాతమ్॥౯॥ శ్రీవిష్ణుచిత్త కృతమఙ్గళదివ్యసూక్తే తన్మానసామ్బురుహకల్పిత నిత్యవాస। గోపాలబాల యువతీవిట సార్వభౌ

మ గోవిన్దరాజవిజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦॥ శ్రీవిష్ణుచిత్తకులనన్దన కల్పవల్లీ గోదాలకాన్త వినివేశితమాల్యలోల । గోపాఙ్గనాకుచకులాచల మధ్యసుప్త గోవిన్దరాజ విజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౧॥ భక్తాఙ్ఘ్రిరేణుమునినాపరమంతదీయ శేషత్వమాశ్రితవతా విమలేననిత్యమ్। పాఞ్చారాత్రికీస్తవకృతైర్వ్యవబోధితశ్రీర్గోవిన్దరాజ విజయిన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౨॥ శ్రీపాణనామకమహా మునిదివ్యనామ దివ్యానుభావద యమానదృగఞ్చలాఖ్య । పూర్ణానుకమ్పపురుషోత్తమ పుష్కరాక్ష గోవిన్దరాజవిజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౩॥ భక్తోత్తమాయపరకాల మునీన్ద్రనామ్నే విశ్వాణితాతులసనాతన మూలమన్త్ర । సర్వాత్మ దక్షణవిచక్షణ చక్రపాణే గోవిన్దరాజ విజయిన్తవ సుప్రభాతమ్॥ ౧౪॥ శ్రీమచ్ఛఠారికరుణాశ్రిత దేవగాన సారఙ్గనాథ మునిసన్నుతపుణ్యమూర్తే । గోబ్రాహ్మణప్రియగురోశ్రితపారిజాత గోవిన్దరాజవిజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౫॥ భక్తప్రపన్నకులనాయక భాష్యకార సఙ్కల్పకల్పతరుదివ్య ఫలామలాత్మన్ । శ్రీశేషశైల నికటేస్థితశేషశాయిన్ గోవిన్దరాజవిజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౬॥ సత్వోత్తరైస్సతత సేవ్యపదామ్బుజేన సంసారతారకదయార్ద్రదృగఞ్చలేన । సౌమ్యాయ స్తృమునినా పరిపూజితాఙ్ఘ్రి గోవిన్దరాజవిజయిన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ... ... ॥౧౭॥

గోవిన్దరాజ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ పార్థసారథి సుప్రభాతమ్.

వన్దేబృన్దావనాన్తే మణిగణవిలసత్సౌధహర్మ్యే గృహాఙ్గే సంరాజత్తులసీవనాస్తృతభువిభృణిమద్గోపురే సాలరమ్యే । ఆనన్దాఖ్యేవిమానేమునిగణవినుతం పార్థసూతంచరామం రఙ్గేశంశ్రీనృసిహ్మం గజవరవరదం శ్రీక్షితిభ్యాంసమేతమ్ ॥౧॥ మాతశ్శ్రీర్జగతామశేష జగతాంనాథస్యభర్తుర్ప్రియేతద్వక్షస్థలనిత్యవాసినిసదా శ్రీవేదవల్ల్యాహ్వయే।

బృన్దారణ్యనివాసియోగిసదనే సమ్భూయవారాంనిధే ర్మన్నాథామర
భూరుహేణ సహితేనైశంప్రభాతంశుభమ్ ॥౨॥ శ్రీమద్భవలతాంశ్రీ
తామృతలతాం బృన్దావనేసంస్థితాం సమ్యగ్దృష్టపరావరేణమునినా
సంవర్ధితాంతద్ధితామ్ । లబ్ధ్వాతాంసముపేత్యదుగ్ధజలధే స్తద్దత్తనా
మావసన్ మన్నాథాశ్రితకల్పభూరుహవిభో తేనుప్రభాతంహరే ॥3॥
సమస్తకల్యాణగుణైకధామ్న స్సువ్యక్తిలేశోద్ధృత భూతలస్య । ప్ర
హ్లాదభక్తేఃపరివర్ధకస్య మన్నాథనామ్న స్తవసుప్రభాతమ్ ॥౪॥ శ్రీమ
త్తైరవిణీసరోవరతటే నిత్యంతపఃకుర్వతే సవ్యగ్జ్ఞానవతాం వరా
యభృగవే దత్వాత్వభీష్టంవరమ్ । లబ్ధ్వాతస్యసుతాం జగత్త్రియము
దేతస్మైప్రసన్నస్యతే మన్నాథాద్యహి సుప్రభాత మఖిలాంస్తోతుం
పర్యసీదప్రభో ॥౫॥ శ్రీమన్ధరాధర విమోచనదీక్షితంత్వాం సమ్బోధ
యన్తి విధిశఙ్కరశక్రముఖ్యాఃl స్వామిన్జగత్త్రియవిభో యదువం
శనాథ శ్రీపార్థసూత భగవత్తవసుప్రభాతమ్ ॥౬॥ భాస్వాన్వికాసయ
తి పఙ్కజకుట్మలాని పద్మాకరేషు పరికూజిత సారసేషు । కూజన్తిప
ఞ్జరశుకా స్సహశారికాభి శ్శ్రీపార్థసూతభగవత్తవసుప్రభాతమ్॥౭॥
వీణాంప్రగృహ్య మునివాహనయోగివర్యో గానంకరోతి సహతుమ్బు
రునారదాద్యాఃl సఙ్గీతవాద్యనిపుణా స్తవ సుప్రభాత గాథాధిపర న్తి
యదునన్దనసుప్రభాతమ్॥౮॥ బ్రహ్మాదయస్సురపతి ప్రముఖాదిగీశాస్స్వ
స్వాధికార నియతా స్తవసైన్యనాథాఃl సమ్ప్రార్థయన్తితవసద్మపురో
విభాగే శ్రీపార్థసూతభగవత్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౯॥ గోపాఙ్గనా స్తవ
హేమఙ్గళగీతకాని గాయన్తి కామశరపీడిత గాత్రయష్టయఃl గోపాల
బాలకకులా నివిసృజ్యవత్సాన్ త్వాంప్రార్థయన్తి యదుశేఖరసుప్రభా
తమ్ ॥౧౦॥ స్నేహప్రసన్నుత పయోధరభారయుక్తా గావస్సువత్స
సహితాఃపరితోషయుక్తాఃl వత్సాన్విసృజ్యచపయఃపరిదోహయన్తి
గోపాలకా స్తవయమాద్వహ సుప్రభాతమ్ ॥౧౧॥ బృన్దావనే విహర
తాం పశుపాలకానాం రక్షోర్థమాత్తవరవేత్రిసుశోభపాణేl భాస్తారస

మేతసుమనోహర భూషణార్హ పోష్ఠిష్ఠపార్థ రథపాలక సుప్రభాతమ్॥ ౧౭॥ బృన్దావనాన్తర మనోజ్ఞవనాన్తరేషు నానాతరు ప్రవరశోభిజలాశయేషు। కూజద్విహఙ్గమగణేషు మధువ్రతాని గాయన్తిపార్థ రథనాయక సుప్రభాతమ్ ॥౧౩॥ మన్దారకున్ద వరకైతకమాధవీనా మామోదర నిర్భరవనాన్తర నిస్సృతోఽసౌ। మన్దానిలఃపరిరతి ప్రవరస్య ప్రభాతే శ్రీపార్థసూత భగవత్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౪ ॥ సమ్ఫుల్ల కైరవసరోవర నీరసంస్థా హంసాస్సచక్ర మిథునా స్సహసారసైశ్చ। తీరేతుదేశికగణై స్సహసంవివాదాత్ తన్వన్తిపార్థ రథనాయక సుప్రభాతమ్ ॥౧౫॥ తద్దేశికాస్సకలశాస్త్రవిదాంవరిష్ఠా స్త్వత్పోషణైకదివ్య చరమార్థ నివిష్టభావాఃకాసారయోగిముఖదేశిక సూక్తిసిష్ఠా స్సిష్ఠన్తి కిఞ్చరకృతౌ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౬॥ శ్రీభట్టనాథకృతిభి స్తవ మఙ్గళాని నిశంసన్తిదేశికవరాస్త్వమితప్రభావాఃగోదాసుసూక్తిభిరపిప్రవిబోధయన్తి శ్రీపార్థసూతభగవన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౭॥ సూర్యోదయేగ్ర హగణాస్త్వితరేసురేన్ద్రా ఆజ్ఞాంతవైవ నిజవైభవసమృద్ధియుక్తాఃస మ్పూర్ణ కామతోషితుమిహాద్య జగత్పతింత్వాం తిష్ఠన్తిపార్థ రథనాయక సుప్రభాతమ్ ॥౧౮॥ నిత్యార్చనాంరచయితుం వివిధోపహారా న్వస్తూని వస్త్ర వరదివ్యవిభూషణాని। సఙ్గృహ్యవైదికశిఖామణయఃపరిభాతే తిష్ఠన్తిపార్థరథభూషణ సుప్రభాతమ్ ॥౧౯॥ కాశ్మీరకేసరయుతం హరిచందనంచ కసూరికాంచ ఘనసార వరంగృహీత్వా। ద్వారిస్థితా స్తవహిదాస గణాస్సమస్తా శ్రీపార్థసూతభగవం స్తవసుప్రభాతమ్॥ ౨౦ ॥ సమ్ఫుల్లపఙ్కజనవోత్పల కైరవాణి సచ్చమ్పకైర్మరువకైష్కృ తమాలికాని। సఙ్గృహ్యతావక సమర్చన మాదరేణ తిష్ఠన్తికర్తుమన ఘస్తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౨౧ ॥ భాగ్యాధికా స్తవ పదాబ్జనివిష్టభావాఃపీతామ్బరాణ్యపరిమేయ విభూషణాని। రత్నానికాఞ్చనయుతానిసమర్పయన్తి శ్రీపార్థసూతభగవన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨౨ ॥ పాత్రీకృపయుక్త నవనీతపయష్ఫలాని ముద్గాన్నలడ్డుక మనోహర మిశ్రితాని। సో

పాయనానిచ సమర్పయితుంయత స్తే శ్రీవైష్ణవా స్తవ యదూద్వహసు
ప్రభాతమ్ ॥ ౨౩ ॥ భేరీమృదఙ్గపటహాసక గోముఖాది వాద్యానిఘోష
యతి దాసగణ స్తవాగ్రే । తిష్ఠన్తిన ర్తనపరా గణికాస్సమస్తాశ్శ్రీపార్థ
సూతభగవత్తవ సుప్రభాతమ్ ॥౨౪॥ హస్తీన్ద్రమూర్ధ్నధృతకాఞ్చ
నకుమ్భతీర్థం ఛత్రావృతం విధృత చామర యుగ్మహారాత్ । శ్రీమ
న్ప్రభోతవహిమజ్జనమజ్జనాయ శ్రీపార్థసూత భగవత్తను సుప్రభా
భాతమ్ ॥౨౫॥ ఏకా న్తినశ్చవిమలాశయ యోగివర్యా అధ్యాపకా స్తవప
దాబ్జనవిష్టభావాః । తిష్ఠన్తిసన్నిధి ముపేత్య భవత్పదాబ్జే సేవార్థమ
ర్జునసఖేతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౨౬ ॥ త్వత్సేవనాయ సకలద్రవిడాగమా
నాం వక్తాపరాఙ్కుశ మునిస్స్వపదప్రపన్నైః। రామానుజోఽపికృ
తనిత్యసమ స్తకృత్య స్త్వద్ద్వారితిష్ఠతి విభోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౨౭ ॥
ఉత్తిష్ఠలక్ష్మణగురోసహసీతయాద్య ధర్మంవివర్ధయ విభోజయపాల
యాస్మాన్। దాసాక్కురుష్వసహసాతవ కిఙ్కరాంశ్చతేసుప్రభాతమధు
నారఘువంశనాథ ॥౨౮॥ శ్రీమద్గజేన్ద్రవరదాశ్రితపారిజాత శ్రీవైన
తేయభుజమూలవిభూషణాఢ్య । ఇన్దాదిదేవగణపూజిత పాదపద్మ శ్రీ
మన్వరప్రదసురేశ్వర సుప్రభాతమ్॥౨౯॥ శ్రీమన్నృసింహజగతాంజని
హేతుభూత సమ్బాలనా న్తకరణాదిమజాగరూక । అన్తర్విపశ్యచని
యన్తృతయాభవాస్తాక్ శ్రీమన్నృసిహ్మభగవత్తవసుప్రభాతమ్॥౩౦॥
శ్రీమన్నృసిహ్మతవ మఙ్గళమస్తునిత్యం సూర్యేన్దుతారక సమానమహా
ప్రభోవైః।నైశతమస్తిప్రసరమాంతరమప్యపా స్తంస్వామిన్నృసింహభ
గవత్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౩౧ ॥ కావ్యోపిపూర్వదిశిసంస్థిత పర్వతస్థో
వాచాంపతి ర్హిమకరోఽస్తమిలోబభూవ । పక్షీనినాదమపి పఞ్జరగఃకరో
తిశ్రీమన్నృసింహభగవన్తవసుప్రభాతమ్॥౩౨॥శ్రీపార్థసారధిరఘూ
త్తమవేదవల్లీ మన్నాథసౌమ్యనరసింహవరప్రదానామ్ । యేసుప్రభాత
మనిశంప్రపఠన్తితేషాంబ్రహ్మేశ్వరాద్యసులభంసులభంపదంస్యాత్॥౩౩॥

శ్రీపార్థసారథ్యాది సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ సుప్రభాతమ్.

శ్రీవైకుణ్ఠనికేతనాఖిలజగత్సృష్ట్యాదిలీలాపర శ్రీవత్సాఙ్క మమహోర్వీకాస్తుభమణిప్రద్యోతితోరస్థలలక్ష్మీదివ్యవిలాసలోలసతతం భోగీన్ద్రభోగేశయ శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథభగవన్ తేసుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౧ ॥ సృష్ట్వేదాసచరాచరం జగదిదం బ్రహ్మాది దేవవ్రజాన్ రక్షాదైత్యగణాన్ పరిపాల్య దిగధిపైఃక్షీరార్ణవాభ్యన్తరే । నిద్రాంయోగమయీం శ్రియాసహముదా సంభావ్యశేషేసదా శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథభగవన్ తే సుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౨ ॥ ఆదా పద్మభువార్చితోఽసిపరమే సత్యాఖ్యలోకేభవా న్నాకవేర్యా కపిలేనచాసితపసాలబ్ధ్వార్చితశ్చాతలే । ప్రాదుర్భూత ఇహార్చితోస్యధభువి శ్రీగౌతమేనార్చిత శ్శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ భగవన్ తే సుప్రభాతంప్రభో ॥3 ॥ కావేరీవిశదాంతరీపరుచిరే తారాత్మకే భాస్వరే వేదోచ్ఛృఙ్గ విరాజితే మణిమయే శ్రీరఙ్గదివ్యాభిదే । బ్రహ్మానన్దమయేవిమానసదనే శేషేహిశేషేశ్రియా శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ భగవన్ తే సుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౪ ॥ శ్రీలక్ష్మీశ జగత్త్రయేశ నిఖిల బ్రహ్మాణ్డ కోటీశతే ద్వారేచణ్డజయప్రచణ్డవిజయౌ ర్ద్వాస్థైర్నిరుద్ధాస్థితాః । నిత్యాయోగివరాస్సనన్దన ముఖాబ్రహ్మేన్ద్రరుద్రాదయ శ్శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథభగవన్ తేసుప్రభాతంప్రభో ॥ ౫ ॥ ఆదిత్యోభ్యుదితఃప్రఫుల్లకమలాఽసద్వాకరాస్సర్వతోగాయన్తిభ్రమరా దిశశ్చ విమలాఃప్రద్యోతితంచామ్బరమ్ । కూజన్తశ్శకునాఃకులాయ నిలయాస్సఞ్చారమాతన్వతే శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ భగవన్ తే సుప్రభాతంప్రభో ॥ ౬ ॥ వేదైర్బ్రహ్మముఖాస్తువన్తిబుధయో నానాగమోక్తిస్తవైర్ద్వార్స్థాస్తుమ్బురునారదప్రభృతయోగీతా నినాదోత్సకాః । నృత్యం త్యప్సరసశ్చ వాద్యకల

యాగన్ధర్వగానైర్యతాశ్శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ భగవత్తేసుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౭ ॥ కావేరీసలిలాప్లుతావిరజసశ్శ్రేయోర్థినస్సాదరంసర్వే మఙ్గళనస్తు పూరితకరా స్త్వత్పాదసేవోత్సుకాః । ద్వారే దేవవరాశ్చతుర్ముఖముఖా స్తిష్ఠన్తితేసూరయ శ్శ్రీమత్పశ్చిమ రఙ్గనాథ భగవత్తే సుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౮ ॥ దేవాదీన్సముపాగతాన్ మునిగణాన్భక్తాని మాన్యాన్వశీకృత్య త్వాతుం యోగమయీం విహాయకృపయా నిద్రాం భుజఙ్గేశయ । సౌమ్యైర్దృష్టిసుశీతలైశ్చకరుణా పూర్ణైర పాఙ్గైశ్శుభై ర్వీక్షస్వేన్దిరయా సహాద్య విలస త్పద్మాయతాక్షప్రభో ॥ ౯ ॥ శ్రీమత్పశ్చిమ రఙ్గిణస్త్రిజగతాం నాథస్యలక్ష్మీపతేర్ణ ప్రీతర్యేమనుజాఽపరన్తివియతం ప్రీభాతికంసంస్తవమ్ । తేవిర్ధూయసమస్తపాపనివహానాజన్మకర్మార్జితాన్ ధర్మాదీన్పురుషార్థకోశ నిచయాన్ ప్రాప్నువన్త్యభీష్టాన్బహూన్ ॥ ॥౧౦॥

శ్రీమత్పశ్చిమ రఙ్గనాథ సుప్రభాతం సమ్పూర్ణమ్.

గోదా చతుశ్లోకీ.

నిత్యాభూషానిగమశిరసాం నిస్సమోత్తుఙ్గవార్తా కాన్తోయస్యాఙ్కచవిలులితైడి కాముకోమాల్యరతైనిః । సూక్ష్యాయస్యాశ్శ్రితి సుభగయాసుప్రభాతాధరిత్రీ సైషాదేవీసకలజననీ సిఞ్చతాం మామపాంగైః ॥ ౧ ॥ మాతాచేత్తులసీపితాయదితవశ్రీవిష్ణుచిత్తోమహాన్భ్రాతాచేద్యతిశేఖరద్విజప్రియతమశ్శ్రీరఙ్గధామాయది । జ్ఞాతారస్తనయాస్త్వదుక్తిసరసప్తన్యేనసంవర్ధితా గోదాదేవికథం త్వమన్యమనిశం సాధారణాశ్రీరసి ॥ ౨ ॥ కల్పాదౌహరిణాస్వయం జనహితం దృష్టేనసర్వాత్మనాం పోక్తం స్వస్యచకీర్తనంప్రపదనం స్వస్మై ప్రసూనార్పణమ్। సర్వేషాం ప్రకటం విధాతు మనిశం శ్రీభన్వినవ్యేపురే జాతాం వైదిక విష్ణుచిత్తతనయాం గోదాముదారాంస్తుమః ॥౩॥ ఆకూతస్యపరిపాకి యామనుపమామాసేచనం చక్షుషో రానన్దస్యపరమ్పరామనుగుణా

మూరామశ్శైలేశితుః । తద్దోర్మధ్యకిరీటకోటి ఘటిత స్వోచ్ఛిష్ట కస్తూరి
కామాల్యామోదనమేధితాత్మవిభవాంగోదా ముదారాంస్తుమః॥౪॥
స్వోచ్ఛిష్టమాలికాబద్ధగంధబంధురజిష్ణవే । విష్ణుచిత్త తనూజాయై గోదా
యైనిత్యమజ్ఞళమ్ ॥ మాదృశా కిఞ్చనత్వాని బద్ధ కఙ్కణ పాణయే।
విష్ణుచిత్తతనూజాయైగోదాయైనిత్యమజ్ఞళమ్॥ ॥*॥

గోదాచతుశ్లోకీసమాప్తా.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమద్వరవరమునయేనమః

శ్రీమద్వరవరముని విరచితా యతిరాజవింశతిః.

యస్తు స్తితింయతిపతిప్రసాదినీం వ్యాజహారయతిరాజవింశతిమ్।
తంప్రపన్నజనచాతకాంబుదం నౌమిసౌమ్యవరయోగిపుఙ్గవమ్॥

శ్రీమాధవాంఘ్రిజలజద్వయనిత్యసేవా ప్రేమా విలాశయ పరా
ఙ్కుశపాదభక్తమ్ । కామాది దోషహరమాత్మ పదాశ్రితానాం రా
మానుజంయతిపతిం ప్రణమామిమూర్ధ్నా ॥ ౧ ॥ శ్రీరఙ్గరాజ చరణా
మ్బుజరాజహంసం శ్రీమత్పరాఙ్కుశపదామ్బుజభృఙ్గ రాజమ్ । శ్రీభ
ట్టనాథపరకాలముఖాబ్జమిత్రం శ్రీవత్సచిహ్నశరణం యతిరాజమీడే॥
౨॥ వాచాయతీన్ద్రమనసావపుషాచయుష్మత్పాదారవిన్దయుగళం భజ
తాంగురూణామ్ । కూరాధినాథకురుకేశముఖాద్య పుంసాం పాదాను
చిన్తనపరస్సతతంభవేయమ్ ॥3॥ నిత్యంయతీన్ద్ర తవదివ్య వపుస్మృతౌ
మేసక్తంమనోభవతు వాగ్గుణకీర్తనేఽసౌ। కృత్యంచదాస్యకరణేతుకర
ద్వయస్య వృత్యన్తరేఽస్తువిముఖం కరణత్రయంచ॥౪ ॥ అష్టాక్షరాఖ్య
మనురాజపదత్రయార్థ నిష్ఠాంమమాత్ర వితరాద్యయతీన్ద్ర నాథ । శిష్టా
గ్రగణ్యజనసేవ్యభవత్పదాబ్జే హృష్టాస్తునిత్యమనుభూయమమాస్య బు
ద్ధిః ॥ ౫ ॥ అల్పాపిమేనభవదీయపదాబ్జభక్తిశ్శబ్దాదిభోగ రుచిరస్వహా

మేధతేసః । మత్పాపమేవహినిదానమముష్యనాస్యత్తద్వారయార్యయ
తిరాజదయైకసిన్ధో ॥ ౬ ॥ వృత్త్యాపశున్నరవపు స్తవహా మిదృశోపి
శుభ్రత్వాసిద్ధనిఖలాత్మగుణాశ్రయోయమ్ । ఇత్యాదరేణకృతినోపిమిథస్సి
ద్ధవక్తుమద్యాపి వఞ్చనపరోత్రయతీన్ద్రివర్తే ॥ ౭ ॥ దుఃఖావహోఽహ
మనిశం తవదుష్టచేష్టశ్శబ్దాదిభోగనిరత శ్శరణాగతాఖ్యః । త్వత్పాదభ
క్తఇవశిష్టజనాఘమధ్యే మిథ్యాచరామియతిరాజతతోఽస్మిమూర్ఖః ॥ ౮ ॥
నిత్యంత్వహంపరిభవామి గురుంచ మన్త్రింతద్దేవతామపినకిఞ్చిదహో
చిభేమి । ఇత్థం శఠోప్యశరవద్భవదీయ సఙ్ఘే హృష్టశ్చరామి యతిరా
జతతోఽస్మిమూర్ఖః ॥ ౯ ॥ హాహన్తహన్తమనసా క్రియయాచ వాచా
యోఽహంచరామిసతతంత్రివిధాపచారాన్ । సోఽహంతవాప్రియకరఃప్రి
యకృద్భవేతి కాలంనయామియతిరాజతతోఽస్మిమూర్ఖః ॥ ౧౦ ॥ పాపే
కృతే యదిభవన్తి భయానుతాప లజ్జాఘృణాకరణమస్యకథంఘటేత ।
మోహేన మే నభవతీహభయాదిలేశ స్తస్మాత్పునర్దిపునరఘం యతిరా
జకుర్వే ॥ ౧౧ ॥ అన్తర్బహిస్సకలవస్తుషు సన్తమీశమన్తఃపురస్థితమి
వాహమవీక్షమాణః । కన్దర్పవశ్యహృదయస్సతతంభవామి హన్త త్వద
గ్రగమనస్య యతీన్ద్రినార్హాః ॥ ౧౨ ॥ తాపత్రయీజనిత దుస్సహనిపాతి
నోఽపి దేహస్థితా మమరుచిస్తు నతస్నివృత్తా । ఏతస్య కారణ మహో
మమపాపమేవ నాధత్వమేవ హరతద్యతిరాజశీఘ్రమ్ ॥ ౧౩ ॥ వాచా
మగోచర మహాగుణ దేశికాగ్య్ర కూరాధినాథ కథితాఖిల నైచ్యపా
త్రమ్ । ఏషోహమేవ నపునర్జగతీదృశస్తదాయామనుజార్య కరుణైవతు
మర్దతిస్తే ॥ ౧౪ ॥ శుద్ధాత్మయామునగురూత్తమ కూరనాథ భట్టాఖ్య
దేశికవరోక్తసమస్తనైచ్యమ్ । అద్యాస్మ్య సఙ్కుచిత మేవ మయీ
హలోకేతస్మాద్యతీన్ద్రికరుణైవతు మర్దతిస్తే ॥ ౧౫ ॥ శబ్దాదిభోగవిష
యారుచిరస్మదీయా నష్టాభవత్విహభవద్దయయాయతీన్ద్రిత్వద్దాసదా
సగణనాచరమావధాయ స్తద్దాసతైకరసతాఽవిరతామమాస్తు ॥ ౧౬ ॥
శ్రుత్యగ్రవేద్య నిజదివ్య గుణస్వరూపదివ్యత్యక్షతాముపగతస్త్విహర

జ్ఞరాజః । వశ్యస్సదా భవతితే యతిరాజతస్మాచ్ఛక్త స్సువీయ జన పాపవిమోచనేత్వమ్ ॥ ౧౭ ॥ కాలత్రయేఽపి కరణత్రయనిర్మితాతిపా పక్రియస్యశరణం భగవత్తమైన । సా చ త్వయైవ కమలా రమణేర్ధి తాయ శ్లేషుస్సవీవహి యతీన్ద్రభవచ్ఛ్రితానామ్ ॥ ౧౮ ॥ శ్రీమన్యతీ న్ద్రభవదీయ పదాబ్జ సేవాం శ్రీశైలనాథ కరుణా పరిణామ దత్తామ్। తామన్వహం మమవివర్ధయనాథ తస్యాఃకామం విరుద్ధమఖిలంచ నివ ర్తయత్వమ్ ॥ ౧౯ ॥ విజ్ఞాపనంయదిదమద్యతు మామకీన మజ్ఞీకురుష్వ యతిరాజ దయాంబురాశే । అజ్ఞోఽయమాత్మగుణలేశవివర్జితశ్చ త స్తానన్య శరణోభవతీతిమత్వా ॥ ౨౦ ॥ ఇతియతి కులధుర్య మేధమా నైశ్శ్రితిమధునైరుపైతైర్ప్రహర్షయన్తమ్ । వరవరమునిమేవ చిన్త యన్తీ మతిరియమేతినిరత్యయం ప్రసాదమ్॥ ॥*॥

శ్రీవరవర మునీన్ద్ర మహాగురు ప్రణీతా
యతిరాజవింశతి స్సమ్పూర్ణా.

శ్రీమతేశఠకోపాయనమః.

శ్రీ ప రా ఙ్కు శ సు ప్ర భా త మ్.

గాధాసహస్రికిరణక్షపితాత్మగూఢ గాఢాన్ధకారమరవిన్ద విలోచ నాఙ్గమ్ । శ్రీవైష్ణవద్విజనిషేవితమణ్డలేశం ప్రాప్యంభజామివకుశాభ రణాబ్జబన్ధుమ్ ॥ ౧ ॥ శ్రీతింత్రిణీ తరువరాతి ఫణీన్ద్రభోగ పూర్ణేతరో రుహరిభక్తి గృహాధివాసిన్ । హంసధ్వజద్రవిడవేద శిరస్సిప్రవక్తశ్శ్రీ మత్ పరాఙ్కుశమునే తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨ ॥ నాథార్యజేశికవరో మధురకవిశ్చ గాథామయీ ద్రవిడవేద శిరస్సిపరార్ధాత్ । శ్రీమన్నృ రత్న మనురాట్చరమార్థసారాత్ శ్రోతుం స్థితాశ్శరణితోతవసుప్రభా తమ్ ॥ ౩ ॥ వాణీం మరన్దసుభగాం శ్రుతిమార్గసాఖ్యా నన్దప్రదాం న వనవాంతవనాథవల్లీమ్। ఆకర్ణితుం స్వతనయప్రణుతాంనిశాన్తే ప్రత్యా గతాద్యశథజిత్తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౪ ॥ నస్తుంనతార్తిహరముత్తమ మూ

దినాథం నీళామహీ కమలపాణిసమేతమేతమ్ । స్తోతుంవిభూతి యు
గళాధిప మాత్మనాథం కామోద్యజాగృహిగురో తవసుప్రభాతమ్॥౫॥
ఆపాదచూడమభివీక్షితు మాదరాత్తా వమానన్ద పూర్ణమనసా హరిభ
క్తిభు క్తిమ్ । ఆయాత్యయం యతివరస్సహశిష్యవర్గై-శ్శ్రీకాశి నన్దనగు
రోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౬ ॥ ఉత్తారకస్వపదసంశ్రితదేశికానాం పూర్ణా
ర్య పాదసరసీరుహభృఙ్గరాజః। రామానుజస్తవ పదాంబుజ మత్రన
స్తం తిష్ఠత్యసౌ శఠరిపో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౭ ॥ శ్రీతామ్రపర్ణ్యభిన
వోత్తమ తీర్థపూర్ణ సౌవర్ణ కుమ్భ సమలంకృతమస్తకోద్య। ఆరాధ
నార్థ మభియాతి గజప్రతోళ్యాం దేయం పరాఙ్కుశ కవే తవసుప్ర
భాతమ్ ॥ ౮ ॥ చిత్రోర్ధ్వపుణ్ర్యవిలసన్నిజఫాలపట్టాళకణ్ఠావలమ్బి తు
లసీనలినాక్షమూలాః । స్నానోత్సవం తవసమీక్షితు మాగతాస్తేశ్రీవైష్ణ
వాకుళభూషణ సుప్రభాతమ్ ॥ ౯ ॥ గాయంత్యహోసుచిరాంమ
ధురేణ గాథామారాత్తదేహకవినాద్విజవంశజాతాశ్శ్రీవైష్ణవాశ్శ్రీ
తిపథా మృతధారరూపా మాకర్ణయన్తస్య శరజి త్తవసుప్రభాతమ్॥౧౦॥
శ్రీతింత్రిణీతరువరప్రణుతాతిదీర్ఘ్ శాఖాశిఖా నిలయగా పరితిబద్ధహ
ర్షా । శ్రీసారసారభయుత స్తవపక్షిణోచ్చై స్తోత్రం శ్రుణుష్వ కురుకే
శ్వరసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౧ ॥ నాథాదినాథశరకోప ధరాధినాథ బోధా
త్పురైవ సమయన్ కమలాధినాథః । బోధక్షమాగుణవతస్సమలాకృత
స్తేజాగృహ్యతశ్శరరిపో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౨ ॥ అత్యాదరేణభవలో
దితదివ్యగాథా తత్త్వార్థసార మధికర్తుమీ ప్రపన్నాః। కాఙ్క్షన్తితేఽ
ఙ్ఘ్రిసరసీరుహ యుగ్మసేవాం దాసాఽపరాఙ్కుశ మునే తవసుప్ర
భాతమ్ ॥ ౧౩ ॥ ఆషోడశాబ్ద మభివీక్ష్యపరం పుమాంస మానన్ద భక్తి
రసభు క్తివివర్ధమానాః । రామానుజార్య శరణాదిపరభ క్తియోగనిదోఽ
సికిం తవ వరాఙ్కుశసుప్రభాతమ్ ॥౧౪॥ అబ్దైశ్చషడ్భి రనిశందశభి
స్సమస్తకల్యాణ దివ్యగుణపూర్ణ మవర్ణ వాచ్యమ్ । స్తుత్వానుభూయప
రిమీలిత దిక్ప్రబన్ధై ర్నిద్రాసికిం శఠరిపో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౫॥ అ

యాత్యయం వరవరోమునిరవ్వభిస్తైర్దివ్య నిధిగిరివృత స్తవపాదపద్మమ్।
స్తోతుం భవాన్తగ విహా స్తృసుమస్త్రిరత్న శ్రీమత్పరాఙ్కుశ గురో
తవసుప్రభాతమ్॥ ... ... ॥౧౬॥

శ్రీపరాఙ్కుశ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

నక్షత్రమాలా.

ఆస్మానువత్సలతయా కృపయాచభూయ స్స్వేచ్ఛావతీర్ణమివసౌ
మ్యవరం మునీన్ద్రమ్। ఆచార్యపాత్రీ మభిరామవరాభిధాన మస్మ
ద్గురుం పరమకారుణికంనమామి॥ ... ... *

శ్రీమాన్పరాఙ్కుశమునిర్జీయాద్యద్వాక్ఞాన ముద్రయా। నేద్రీయా
శ్వయుజోన్యాణాం నిత్యంవిషయవీథయః ॥౧॥ యదురసిభరణీయాస్త్రీ
స్వీకసితవకుళానద్ధా। సజయతిమహిమానాఢ్యో మురరిపుపదసక్తోనః॥
౨॥ నన్తాఽనన్తాఙ్ఘ్రినళినయుగ్మే కర్తాలోకార్తికబళనానామ్। భద్రా
యత్రావిడనిగమానాం ద్రష్టాపుష్టాయవకుళభృత్యాత్ ॥౩॥ స్యాజే
వసామే ఘణతిశ్మరారేర్యయోచితోచైశ్చస్మరణిర్జనానామ్।ఆరోహిణీనా
స్యనరోహిణీహి వేదాదితాతుద్వయమభ్యుపైతి ॥౪॥ తిలకమాహన
కాచిదపిశ్రుతా త్రిజగతామృగశీర్ష సముచ్చితా। స్ఫుటతరంవకుళాభ
రణీయవాక్పురుష మావిమశేషపదైరపి ॥ ౫ ॥ పిత్రాదిస్సకలవిధోపిబ
న్ధువర్గో యస్యాసీత్సరసిజవాసినీ సహాయః। ఆవిస్స్యాత్కృపకరుణార
సావనేతై రార్ద్రామేవకుళభృతఃకటాక్షపాతాః ॥౬॥ తామాశ్ర
యామికరుణాం వకుళాభిరామాం యాసా పునర్వసుమతీ వలయేవతీ
ర్ణా। ప్రజ్ఞాదృశోన్మిషితయా ప్రథితానుభావాత్ జ్యోతిర్మిపరం యద
నిదం తదిదంచకార॥ ౭॥రచితవతిరమాయానాయకస్యాంఘ్రిపుష్కర్ప్ప
ణాయరససుధాబ్ధి స్రోతసిస్వైరగాహమ్। ప్రభవతికలిఘర్మ్మప్లావృషె
ణ్యామ్బువాహే నకుళధర మునీన్ద్రే తాపవార్తాకథంనః ॥౮॥ నమజ్జన
స్వచిత్తభిత్తిక్షిచిత్రతూలికా భవాహివీర్యభఞ్జనే నరేన్ద్రమన్త్రి
యస్త్రీకా। ప్రపన్నలోకకైరవ ప్రసన్నచారుచన్ద్రికా శఠారిహ స్త

ముద్రికాహతాత్కరోతుమేతమః ॥౯॥ మనస్సఫటికదర్పణప్రతిఫలత్ప రబ్రహ్మణఃప్రదర్శనమివాచరత్ప్రథితబోధముద్రాఙ్కితః । సతామభయసంసితాభవభయాఙ్కితప్తాత్మనా మఘానిశమయేతన శ్శరణిపోర వామణికరః ॥౧౦॥ రమయతు శరశ్చంద్రరత్యున్నతా చారయ న్హైర్జనై రవనతపదపద్మయుగ్మోనుకమ్పా మృతాబ్ధినిధిః। బహువిధ కృతపూ ర్వఫల్గున్యగాచారచిన్తాకులం హృదయమ సదృశాత్మ పాదారవిన్దాను షఙ్గాన్మమ ॥౧౧॥ మగ్నంమానసమాస్మభూశ్శరిపో రవ్యాజసిద్ధాకృ పా నౌకాకాచననావికోపిసవున స్సన్తారకగ్రామణీః । ఏతేనోత్తరఫ ల్గునీసరసపరి క్లిష్టోపభూగోర్మికం దుఃఖావర్త దురన్తపారగమనం సం సారవారాకరమ్ ॥ ౧౨ ॥ రత్నదీపికాయమాన హస్తముద్రికాకృతత్ర యీగిరీన్ద్ర,కన్దరాన్తరాళగాఢరూఢిమన్నిధానసూచనేన । ద్రావిడా గమోపగీతిమూలసేక శీతవీతనిద్రపత్ర,దివ్యతిన్త్రిణీసమీపగేన నాథవా నహంపరాఙ్ముఖేన ॥౧౩॥ నత్యానత్యాగకారీ తృణమపిచిదచిత్తా ర్థయకామేయకామే ఛన్దశ్ఛన్దస్వరూపే మనసికమలయా భాసమానేన మానే । శ్రేయశ్శ్రేయస్వినంఘ్రిసరిచయసురభిశ్రీసరాణాంసరా ణౌ పాతాత్వాతాభవాబ్ధే శరణిపు రిహనో వీక్షణేనక్షణేన ॥౧౪॥ నదీప్రసత్తివర్త్మనదీప్రవర్తనాపదాన వాసనానుసారిణా నపేతసర్వ దా జలాశయాస్వయంకథంసమం సరోజమ్ స్వాతికామియోగిబృన్ద చిత్తపద్మబద్ధసౌహృదానురక్త రూపయోశ్శతారిపాదయో ర్యుగేనస న్నతార్తిభఞ్జనేన ॥౧౫॥ నత్వాయాంకుసుమాయుధేషుధిరుచి వ్యాహూ తమాతన్వతీం శేముష్యా మహతా మహీధితరుణీ జఙ్ఘాసు జఙ్ఘాల తామ్। విస్తీర్ణచ్ఛవిశాఖయాశరజితో వృత్తానుపూర్వీబుషా జఙ్ఘాకల్ప తరుశ్రియాసురభితం చిన్తావనంమామకమ్ ॥౧౬॥ కనదవయవిలోలదా భావదాతాపగాసోదితస స్సమాదిత గురుబుద్ధ్యుదా కారణస్నేహసన్తా యినోఃకకుదధిగతవిత్రభావ స్వభావాద్యుగంజానునో ర్మమహృదిశ రవైరినామ్నోమునీశస్య సందీప్యతు ॥ ౧౭ ॥ తులాసరణిసీమనిప్రథిత భూపయాహస్తినాం కరేణకరభేణవాకథనికా ప్రకాణ్డేనవా । తథోప

రిచదృశ్యతాం నయనబన్ధనజ్యేష్ఠయా చమత్కృతిమతీమతి శ్మరరిపూరు
లక్ష్మ్యామమ ॥ ౧౮ ॥ మహాప్రరోహమంజరీ మనోజ్ఞరత్నమేఖలా
కలాపపుష్పితాకటి తటీపటీశరద్విషః । ఉరస్స్థవశ్యభాయ్యురీ నిపా
తన్నినాభికా వటోత్థఫేనమణ్డలీవితర్కమాలమేవనిః ॥ ౧౯ ॥ నయ
నసుభగనాభీ ముద్దిశన్తీశతారే స్సరఙ్గతిపరిభాషాఢాకతే సార్ధకత్వమ్।
స్తతమితరధాన స్సంహతానేత్రమీనాది కథమిహవిహరేయుఃకౌతు
కోద్రేకయుక్తాః ॥ ౨౦ ॥ తాంమధ్యదేశసుషమా మవలోకయామి రో
మావళీత్రివళికారుచిరాం శతారేః । శ్లేష్మోత్తరాయదుపమామధికా
భిలాషా ఢాకేతవాయదినవా వటపత్రశోభా ॥ ౨౧ ॥ భాసానవ్యతిభిదు
రీభవన్తిభృఙ్గా హారస్థాద్దురసిహరిన్మణేశ్శతారైః । ఆరూఢావకుళమ
యీం స్రజంసుగన్ధాం శబ్దేనశ్రవణసుఖేనయాన్తిభేదమ్ ॥ ౨౨ ॥ దమవ
తదకురుతేమదనోద్ధతాఽ సుఘటయత్యబుధాఽ బుధనిష్ఠయా । ప్రథిత
ముద్రమనిద్రసరోరుహ ప్రణయిపాణితలం శతజిన్మనేః ॥ ౨౩ ॥ నేహా
సంసరణంరోగసంహృతి ర్జాయతేశతభిషక్చికిత్సయా । అన్తరేణశరవైరి
కన్ధరాలమ్బమానవకుళస్రజాం రస్యమ్ ॥ ౨౪ ॥ జన్మధ్వంసం దిశతిజనా
నాం వక్త్రిందీప్తిష్ఠపదమనోజ్ఞమ్ । మన్దస్మేరం మధురకటాక్షం సు
భ్రూశ్రేణంసుభగకపోలమ్ ॥ ౨౫ ॥ లసతిహిభజతాంభద్రోత్తరపదకర
ణారూఢమ్ । శరరిపుమకుటంభాసా పరిహృతదురితధ్వాన్తమ్ ॥ ౨౬ ॥
అన్తరేణశతారాతిం కస్సంసారేవతీవానఃి తదహంహృదయేనిత్యం నిద
ధేతద్వపుశ్శ్రియమ్ ॥ ౨౭ ॥

... ...

వాచకీ వరిస్యామే తారకా మాలికాత్మికా।
పరాజుశ్ర పదామ్భోజ పరిపాకరవతీభవేత్।

సమ్పూర్ణేయం నక్షత్రమాలా.

భూతసరోవేతాళా న్కులశేఖరవిష్ణుచిత్తభక్తిభనాఽ।
శక్తాఙ్ఘ్రిరేణుశతజిత్కలిరిపు మునివాహనానవిభజామి॥

శ్రీ యై నమః.

శ్రీమతే శఠకోపాయ నమః.

శ్రీ పరాఙ్కుశాష్టకమ్.

శ్రీవిద్యావృద్ధజనమూర్ధవిభూషణంయ త్తన్ముచ్చసాత్వికజనస్య యదేవనిత్యమ్। యద్వాశరణ్య మశరణ్యజనస్యపుణ్యం తత్సంశ్రయేమ వకుళాభరణాఙ్ఘ్రియుగ్మమ్ ॥౧॥ భక్తిప్రభావ భవదద్భుతభావబన్ధే సన్దుష్టితప్రణయసార రసాభిపూర్ణ:। వేదార్థరత్ననిధిరచ్యుత దివ్యధామాజీయాత్పరాఙ్కుశ పదోధిరసీమభూమా ॥ ౨ ॥ ఋషింజుషామహేకృష్ణతృష్ణాత త్త్వమివోదితమ్। సహస్రశాఖాంయోఽధ్యాక్షీద్ధ్యాయిబ్రహ్మసంహితామ్ ॥3॥ యద్దోసహస్రమపహన్తితమాంసిపుంసాం నారాయణోవసతియత్ర సశఙ్ఖచక్రః। యన్నణ్ణలంశ్రుతిగతం ప్రణమన్తివిప్రాస్తస్మైనమోవకుళభూషణ భాసకాయ ॥౪॥ పత్యుశ్శ్రీయఃప్రసాదేన ప్రాప్తసార్వజ్ఞ్య సమ్పదమ్ । ప్రపన్నజనకూటస్థం ప్రపద్యేశ్రీ పరాఙ్కుశమ్ ॥ ౫ ॥ శఠకోప మునింవన్దే శఠానాం బుద్ధిభూషణమ్ । అజ్ఞానాం జ్ఞానకంతిన్వ్రీణీ మూల సంశ్రయమ్ ॥ ౬ ॥ వకుళాభరణంవన్దే జగదాభరణంమునిమ్ । యశ్శ్రీతే రుత్తరంభాగం చక్రేద్రావిడభాషయా ॥౭॥ వకుళాలఙ్కృతంశ్రీమ చ్ఛఠకోపపదద్వయమ్ । అస్మత్కుల ధనంభోగ్య మస్తుమే మూర్ధ్నిభూషణమ్ ॥ ౮ ॥

నమజ్జనస్యచిత్తభిత్తిభక్తి చిత్రోత్పాలికా భవాహివీర్యభఞ్జనే నరేన్ద్రమన్త్రియన్త్రణా । ప్రపన్నలోకకైరవ ప్రసన్న చారుచన్ద్రికా శఠారిహస్త ముద్రికాహతాతక్రోతుమేతమఃకిః ॥ ...

శ్రీపరాఙ్కుశాష్టకం సమాప్తమ్.

శ్రీమతే వకుళభూషణ మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ మ్నో న మః.

శ్రీమతే శఠకోపాయనమః.

శ్రీమద్వాధూల వరదాచార్య విరచితా

శ్రీ మత్పరాఙ్కుశ పఞ్చవింశతిః.

శ్రీపరాఙ్కుశనుతిం యఆతనోత్తత్పదాబ్జ పరభక్తిచోదితః।
తంవధూలకులభూషణందయాచారిధింవరదదేశికంభజే॥

శ్రీమన్పరాఙ్కుశ నిరఙ్కుశ తత్త్వబోధ వాత్సల్యపూర్ణ కరుణా పరిణాహరూప । సౌశీల్యసాగరమనన్తగుణాకరంత్వాంసంసారతాప హరణం శరణంవృణేఽహమ్ ॥౧॥ కాసార సంయమివరుఖాది కమలాస హాయ భక్తాది'ప్రపత్తిపదవీంయతామహన్తః । యస్యాభవన్నవయవా నిజపారతన్త్ర్యోత్తంసైర్నమో వకుళ భూషణదేశికాయ ॥ ౨ ॥ శ్రీర ఙ్గరాజపదపఙ్కజ సఙ్గశీలం శ్రేయఃపరం మధుర పూర్వకవేరపూ ర్వమ్ । నాథార్యయామునయతీశ్వర భాగధేయం నాథంకులస్య మమ నౌమిపరాఙ్కుశార్యమ్ ॥౩ ॥ పాపక్రియాసునిరతాశ్శ్రుణుతాస్మదుక్తిం తాపత్రయేణ భవినఃపరితప్యమానాః । ఆపద్ధనం మధురిపోర్భవతామవిద్యాస్వాప ప్రహాణనిపుణశ్శరణంశఠారిః ॥ ౪ ॥ నిత్యేఽధముక్తఉత తన్గుణకోముముక్షుర్వ్యాసాదివద్భగవతా కిమనుప్రవిష్టః । అత్యద్భుతం సూనురివవర్ణయఃక్రమాత్కఃమాసీత్పరాణపురుషశ్శఠవైరియోగీ॥౫॥ కశ్చేతికేచిదపరే మతిమిత్యథాన్యే భక్తిం పరే ప్రపదనం ప్రవదన్త్యుపాయమ్ । అమ్నాయసారచతురాస్త్వమితానుభావంత్వాంనేవయాన్తిశరణం శఠజిన్మునీంద్ర ॥ ౬ ॥ భక్త్యాద్యుపాయ రహితఃపతితోభవాబ్ధేత్వత్పాదసేననరసేపిచదుర్బలోఽహమ్। ఇత్థంసతీహశఠకోపదయైకమూర్తే కృత్యంకిమస్తిమమసంసృతి మోచనాయ ॥ ౭ ॥ త్వద్దివ్యసూక్తిపరిశీలనమాత్రమేవ నిశ్శ్రేయసాధిగమనే నిరపేక్షహేతుః । తచ్చాస్తిమేనశఠవైరిగురోమహాత్మన్నుజ్జీవనం కథమహోమమజాగు

తేత॥ త్వన్నామకీర్తనమకృత్రిమమాతనోతియ స్యస్యసంసరణని స్తరణంఘుతేత। దుర్వాసనాకలుషితస్యనమేఽస్తిబుద్ధిస్తత్రాపికేసరవిభూషకిమాత్మనీనమ్ ॥౯॥ శాస్త్రేగణయద్విహిత మాచరణీయమేత త్సవైర్వర్నిషిద్ధమిహయత్తదుపేక్షణీయమ్ । ఇత్యాదికంశరరిపో సదసి బ్రువీమి వైసంతనోమిరహసిస్వవచోవిరుద్ధమ్ ॥ ౧౦ ॥ ప్రచ్ఛన్న పాతక శతావృతచేతసోమేసమ్ప్రేణితాదపరిణతిభూమికయాకయాచిత్ ।సత్కార మాదరభరేణపరావరజ్ఞాగకుర్వన్తిహ స్తశరవైరిమునేహతోఽస్మి ॥౧౧॥ పద్భ్యాంశపేతవశతారిముసీన్ద్రియోఽభూమద్దామదోషగణనాంతిమ కోటినిష్ఠ।సోపిప్రకృష్టవిభవో యదపేక్షయాస్యాత్తస్యాచ్చ పాప భరితోహమితోనపాపః ॥ ౧౨ ॥ త్వత్కింకరత్వరసికా స్తవదాసదాసదాసైక్యకరస్య ముదితాశ్చ భజన్తిముక్తిమ్ । తత్రాప్యహం శకనవాన్నశతారియోగి న్నత్యాహితంకధమపైతు భవోత్థితంమే ॥ ౧౩॥ త్వద్విగ్రహేక్షణమయోతవసంస్మృతిశ్చ ముక్త్యైభవేదితి వదన్తిపరాజుగాశార్య్య । నిద్రాప్రమాదమలినీకృత మానసస్య తత్రాపిశక్తిరహమే నకధంభవేయమ్ ॥౧౪॥ ఏవంకదాచిదపికుత్ర చిదస్తుపాయో నైవాఘనాశనవిధౌమమతావకస్య। అకస్మికీంతవకృపా మయహాయమాయా కోలాహల ప్రళయమనీం కురుకాపురీశ ॥౧౫॥ అవ్యాజబన్ధు మవిశేష మశేషజన్తో రుద్వేలవత్సలతయా కృపయాచపూర్ణమ్ । త్వామామనన్తి శరవైరిమునేతతస్తే హాతుంనయుక్తమపరాధినమవ్యహేమామ్॥ ౧౬॥ యావచ్చయచ్చ దురితం సకలస్య జన్తో స్తావచ్చతత్తధికంచ మమాస్తిసత్యమ్ । ఏతద్వచస్తికధమధ్రువ తాస్తుతాస్మ్యహో క్తిశీలస్యమేశరరిపోతదిదం విచిత్రమ్ ॥ ౧౭ ॥ పూర్వైస్వనైచ్యమనుసంహిత మార్యనార్యా మేవమీక్ష్యమహతాం నతదస్తితేషామ్ । నైచ్యంత్విదంశరరిపో మనుసత్యమేవ మత్తస్తి పరోనమలినో వదకా విరక్తిః ॥ ౧౮ ॥ ఉక్త్వాస్వదోషవిషయం వచనంత్వదగ్రే సంసారభీరురివతేనచపశ్చకోశమ్। సామర్థ్యమేవ శరకోప విభావయామి సంవీక్ష్యకంగుణమిహాసి మధిప్ర

పన్నః ॥౧౯॥ కిన్తుక్రియాసమభిహార కృతాపరాధో హన్తానుతప్య పునరప్యపరాధకారీ। పద్మాసఖస్యపరిహాసరసోచితోఽహ మేతద్విలో కయశఠకోపమయిప్రసీద ॥౨౦॥ కామప్రమోహమదమత్సర మన్యులో భైశ్చ పారంపరీతఉదితైగిపరిబాధ్యమానమ్। జైవాత్త్వదీక్షణపథందయ యాశతాశే పాహిప్రపన్న మిమమున్నమదాగసంమామ్ ॥౨౧॥ కా ర్యాకృపాసుమతిభిఃఖలు దుఃఖితేమ దుఃఖిఃజీయమానసదృశోభృశదుఃఖి భాజఃి। తస్మాత్తవాఖిలజనేషువయాఽనుకమ్పా మయ్యేవతాశ్శరణిపో నిభృతంనిధేహి॥౨౨॥ విశ్వోపకారక మఘూర్ణవతారకంత్వాంసమ్పా ద్యహే శరణిపోహతపీవపూర్వమ్। అద్యత్వదీయ కృపయా ప్రతిలబ్ధస త్తస్తన్తేవనామృతరసేన సుఖీభవామి ॥౨౩॥ అత్రాహ్యమూర్తకర ణం త్రితయప్రవృత్యా త్వత్పాదపఙ్కజబుషా విదుషాంప్రసాదమ్। నిశ్శంకలభేమహి నచాన్య దపేక్షితం నదిప్రత్యగ్ర కేసర పరిష్కృత కా రినూనో ॥ ... ... ॥౨౪॥

వాఘూలవేఙ్కటపతింవరదార్యసూను మస్మద్గురుంతవపదప్రణయాభిమాన్య।
ఆజ్ఞంకృతాగసమనాథమకిఞ్చనంమాం త్వత్పిఙ్కరంశరణిపోషతతంకురుష్వ॥

శ్రీమద్వాఘూల వరదాచార్య విరచితా

శ్రీ పరాఙ్కుశ పఞ్చవింశతి స్సమాప్తా.

శ్రీరామానుజ ప్రపత్తిః.

శ్రీభాష్యకార భగవన్యతి సార్వభౌమ శ్రీభూత దివ్యనగరీకృత నిత్యవాస। శ్రీదేవరాజ చరణామ్బురుహాన్తరఙ్గ రామానుజార్య చరణౌశరణంప్రపద్యే ॥ ౧ ॥ గోష్ఠీపురేశ ఘనపూర్ణదృశాపపూర్ణమా లాధరార్య వరయామున దేశికాఙ్ఘ్రీ। న్యస్తాఖిలాత్మ భరణాతుల వైభవాతే రామానుజార్య చరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౨॥ కాసారభూ తనుహదాహ్వయభట్టనాథ దివ్యప్రబన్ధనిగమామృత పానహృష్ట। శ్రీ భక్తిసార కులశేఖర సూక్తిపుష్ట రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రప

ద్యే ॥ 3 ॥ యోగీంద్రవాహ హరిభక్తపదాబ్జరేణు గోదాకృతద్రవిడ వేదనివిష్టచిత్త। సారజ్ఞసన్మధురపూర్వకసూరిసూక్తే రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ర ॥ శ్రీమన్నపార వకుళాభరణాంఘ్రిజాలసారార్థబోధన నిరన్తర లబ్ధదీక్ష । శ్రీభూతదివ్యనగరీ జన పారిజాత రామానుచార్య చరణౌశరణంప్రపద్యే ॥౪॥ సంసారసాగర సముత్తరణైకసోత్రా సంసేవితౌవిమల సంయమిన ప్రశస్త్యా । సమ్ఫుల్లకోకనద కోమలపల్లవాభౌ రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౬॥ శ్రీభాష్యగద్యవర నిత్యనిశుద్ధగీతాభాష్యా గమార్థ పరిసంగ్రహ సారకారిక్ । పాషణ్డచోద్ధముఖవాది మదేభసిహ్మ రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౭॥ శ్రీరఙ్గ వేఙ్కటగజాచల యాదవాద్రి నాథాంఘ్రిపఙ్కజ సముజ్జ్వల రాజహంస । రమ్యోపవీతవిలసద్భుజ మధ్యభాగ రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౮॥ యాతేయతీన్ద్ర గురు*వత్స కలస్వనత్తా సిద్ధైర్భవహంతి శిరసాజిత చాహ్యసఙ్ఘౌ । శ్రీకూరనాథ గురుదాశరథిప్రధానౌ రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ౯ ॥ శుద్ధానుధాంశురుచిరౌభవదీయ చిత్తబద్ధావిరక్తజనమానస పద్మహంసౌ । హృష్టాహృతాశ్రిత సమస్త వినోధిసఙ్ఘౌ రామానుజార్య చరణౌశరణంప్రపద్యే ॥౧౦॥ సౌమ్యోపయన్త్ర మునిపాదసరోజభృఙ్గవాదీన్ద్రిషన్మభయ కృత్స్న*శరపద్మభాసాతాన్తాపగాకుల ధనేమమసంయమీన్ద్రరామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ॥౧౧॥

శ్రీరామానుజప్రపత్తి స్సమూర్తా.

శ్రీరామానుజ సుప్రభాతమ్.

జయజయతిసాత్వికామామలస్వాంతతుభ్యంనమో జయజయభవవార్ధిమగ్నాత్మసన్తారకాగామణే।జయజయభజనీయకూరేశముఖ్యైఃప్రసీదప్రభో జయజయవిదుషాంనిధే జాగృహిశ్రీనిధేజాగృహి ॥ ౧ ॥ పూర్ణార్యపూర్ణకరుణాపరిలబ్ధబోధవై రాగ్యభక్తిముఖదివ్య గుణామృత

తాబ్ధే । శ్రీయామునార్యపదపఙ్కజ రాజహంస రామానుజార్యభగ
వత్తవసుప్రభాతమ్ ॥౨॥ ఆనీతుమద్వరదస్యగజాద్రి భర్తుర్దివాసీయ
మచ్ఛమతిశీత మగాధకూపాత్ । థ్వాన్తంనిరస్త మరుణస్యకవైస్సమ
న్తాద్రామానుజార్యభగవత్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౩॥ శ్రీరఙ్గ రాజ పదప
ఙ్కజయోరశేషం కైంకర్యమాకలయితుం సతతూహలస్త్వమ్ । ఉ
త్తిష్ఠనిత్యవిధిమస్ఖిలంచకర్తుం రామానుజార్య భగవత్ తవసుప్రభా
తమ్ ॥౪॥ శ్రీతుఙ్గరఙ్గపురపూర్ణ విభుస్త్వదుక్తిం శ్రీభాష్య శాస్త్ర
మమలం త్వయి భక్తియుక్తః । శ్రోతుం సమీహతి యతీన్ద్రసితోర్ధ్వ
పుణ్ద్రి తంబోధయార్థమఖిలంతవ సుప్రభాతమ్ ॥౫॥ శ్రీమాగసపూర్ణ
వటురాదరతస్నిప్రగృహ్య శ్రీపాదుకాం యతిపతేర్నిపదయోర్ని ప్రయో
క్తుమ్ । ద్వారిస్థితింవితనుతే ప్రణతార్తిహారిత్ రామానుజార్యభగవత్
తవసుప్రభాతమ్॥౬॥ ప్రాతర్నిపరన్తిపరమద్రవిడ ప్రపన్నగాయత్రీమం
త్ర శతమష్టశిరస్కమచ్ఛమ్ । శ్రీశైలవాసవ పదాబ్జ నివిష్టభారా రా
మానుజార్యభగవత్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౭॥ కాషాయవస్త్ర కటినూత్రిక
మణ్డులంచ శ్రీవన్తకాష్ఠమపిదేశిక సార్వభౌమాః। పాణౌనిధాయ నివ
సన్తివిశుద్ధగాత్రా రామానుజార్యభగవత్తవసుప్రభాతమ్ ॥౮॥ త్వాం
బోధయన్తిగురవఃపరిధాతామహాన్త శ్శ్రీవైష్ణవాశ్చయమివస్తనసాద
భక్తాః । ఏకాన్తినశ్చ విమలాత్వదనన్యభావాస్తాత్ పాలయాద్యయతశే
ఖర సుప్రభాతమ్॥౯॥ బ్రాహ్మేప్రబుద్ధ్యవిబుధాస్స్వగురుంప్రణమ్యరా
మానుజాయనమ ఇత్యసకృద్వ్రువాణాః । అష్టాక్షరం సచరమద్వయ
ముచ్చరన్తి రామానుజార్యభగవత్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦॥ సంసేవ్య
సప్తశతసంయమిసార్వభౌమసద్దేశికై స్సకలశాస్త్ర విదాంవరిష్ఠైః।
ఏకాన్తిభిఃపరమభాగవతైర్నిషేవ్య రామానుజార్యభగవత్ తవసుప్ర
భాతమ్ ॥౧౧॥ ఆరాధనం రచయితుం కమలాసఖస్య శ్రీయాదవాచల
పతేర్వివిధోపచారైః। పాతుంచదృష్టికమలేనసతానశేషా న్నామానుజా
ర్యభగవత్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౨॥ గద్యత్రయంనిగమశేఖరదీపసారా

శ్రుత్యర్థసఙ్గ్రహమపి పరిధితంచనిత్యమ్ । గీతార్థ భావ్యమపి దేశికత్ర
జ్ఞవానాం దాతుంప్రసీద యతిశేఖరసుప్రభాతమ్ ॥౧౩॥ శ్రీభావ్యమా
లిఖితుమత్రవిశాలలేఖ్య శ్శ్రీవత్సచిహ్న గురురానత దివ్యగాత్రః । వే
దా న్తసూత్రమపివ క్రుమముష్యసర్వ ము త్తిష్ఠ లక్ష్మణమునేవ సుసృ
భాతమ్ ॥౧౪॥ రామానుజార్య రమణీయగుణాభిరామ రాగాదిదూర
గురుగురో గురుసార్వభౌమ । స త్త్వప్రధాన శరణాగతవత్సలత్వ త్వా
దాబ్జయోరిహ పరత్రచ కింకరస్స్యామ్॥ ... ॥౧౫॥

శ్రీరామానుజసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రియైనమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీ రా మా ను జ చతుశ్లోకీ.

అనిశం భజతామనన్యభాజాం చరణాంభోరుహ మాదరేణ వుం
సామ్ । వితరన్నిభృతంవిభూతి యుగ్మంజయరామానుజరజ్ఞధామ్నిని
త్యమ్ ॥౧॥ మలిసాన్వయతాఽత్వదీయ సూక్తిం కలుషీభూయకు దృష్టి
భిస్సమేతాఽ । శకలీకురుతేవిపక్షవృత్తాఽ జయరామానుజశేష్ణశై లశృ
ఙ్గై॥౨॥ శ్రుతిమస్మృతిపు ప్రమాణతత్వం కృపయాఽలోవ్యవిశుద్ధయా
హిబుద్ధ్యా । అకరోదకిలదివ్యభాష్యరత్నంజయ రామానుజ హస్తిధా
మ్నినిత్యమ్ ॥ 3 ॥ జయమాయిమతాన్ధకారభానో జయచాహ్యప్రము
ఖాటవీకృశానో । జయసంశ్రితసిన్ధుశీతభావో జయరామానుజ యాద
వాద్రిశృఙ్గై ॥౪॥ రామానుజచతుశ్లోకీంయదుపశే న్నియతంనరః। పా
ర్ష్ణ్యాత్పరమాంభక్తిం యతిరాజపదాబ్జయోఃకి॥ ... ❋

శ్రీరామానుజచతుశ్లోకీ సమాప్తా.

శ్రీ యై నమః.

శ్రీ రామానుజాష్టకమ్.

రామానుజాయమునయేనమఉక్తిమాత్రం కామాతురోపికువతిగృహం కలయన్నభీక్ష్ణమ్ । యామామనన్తియమినాం భగవజ్జనానాం తామేవ విందతి గతింతమసఃపరస్తాత్ ॥౧॥ సోమావచూడసురశేఖరదువ్యరేణ కామాతిగోపితపసాతనయన్నఘాని । రామానుజాయమునయే నమఇత్యనుక్త్వాకోవామహీసహచరే కురుతేనురాగమ్ ॥ ౨ ॥ రామానుజాయనమఇత్యసకృద్గృణీతే యోమానమత్సర మదస్మరదూషితోపి। ప్రేమాతురఃప్రియతమా మపహాయపద్మాం భూమా భుజఙ్గశయనం తమనుప్రయాతి ॥ ౩ ॥ వామాళకానయనవాగురికాగృహీతంత్వేమా యకిఙ్చిదపికర్తు మనీహమానమ్ । రామానుజో యతిపతి ర్యదినేతులేమాం మామామకోయ మితిమఞ్చతి మాధవోపి ॥ ౪ ॥ రామానుజేతి యదిదం విదితం జగత్యాం నామాపినశ్రుతి సమీపమువైతి యేషామ్ । మామామదీయ ఇతిసద్భి రుపేక్షితాస్తే కామానువిద్ధమనసోనిపతన్త్యధోఽధఃశ్॥ నామానుకీర్త్యనరకార్తిహరం యదీయం వ్యోమాధి రోహతి పదంసకలోపిలోకఃl రామానుజోయతిపతిర్యదినావిరాసీత్కోమాదృశఃప్రభవితా భవమున్తరీతుమ్ ॥ ౬ ॥ సీమామహీధ్రపరిధింపృథివీమవాప్తుం వైమానికేశ్వరపురీమధివాసితుంవా। వ్యోమాధిరోఢుమపినస్పృహయన్నినిత్యం రామానుజాఙ్ఘ్రియుగళం శరణంప్రపద్యే॥ మామాధునోతిమనసోపి నగోచరంయ ద్భూమాసఖేన వురుషేణ సహానుభూయ । ప్రేమానువిద్ధ హృదయ ప్రియభక్త లభ్యో రామానుజాంఘ్రికమలే రమతాంమనోమే ॥ ౮ ॥ శ్లోకాష్టకమిదంపుణ్యం యోభక్త్యాప్రత్యహం పఠేత్ । అకారత్రయ సమ్పన్న శ్శోకాబ్ధిం తరతేద్రుతమ్॥ ... ... ॥*॥

శ్రీరామానుజాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీసురపురం వేఙ్కటాచార్య విరచితమ్

యతిరాజదణ్డకమ్.

శ్లో॥ నమస్త్రయ్యన్తపర్యన్త చర్యాపర్యాయవేధసే|
నరవేషాయ శేషాయగురవేపరవేదినే॥

జయయతిపతినాథ నాథాది వాచానినాథా గమాంతానురోధా
మితాగాధబోధా వధానప్రధాన ప్రధానూన మేధాసమూధాన మూ
ధాయబాధావరోధా విధూయావధాయయాద్వయధ్వాన్తమధ్వాన్తరం
శుద్ధముద్ధృత్య భాస్వత్స్వభావం స్వభావం విభావ్యత్రయూదివ్య ధేనూ
దితానవ్యగవ్యాయితవ్యాస సూత్రాణి చిత్రాణి సన్మార్గ మిత్రాణి బు
ధ్వా దురర్థోద్ధతాబద్ధ నానావిరుద్ధ ప్రమాణప్రసిద్ధాపసిద్ధాన్త నిర్ధా
రణోద్ధత్య వర్ధత్యనుచ్ఛేద్య సద్యస్సమిద్ధాగ్ని తప్తానిలుప్తాని మానస్ని
ఈప్సిక్యసాక్షాత్సరోజాక్షవీక్షామృతస్యంది బిందూపసందానితామం
ద సందర్భ గర్భస్ఫుర ద్యామునేయప్రబన్ధాను సన్ధానసంజాత శీతా
నిలవ్యాహత జాతేన గీతేన సర్వావగీతేన చైతాసిశీతాని కృత్వావిదిత్వాని
రా బాధబోధాయనీయావబోధానురోధోర్జితోదర్కసత్తర్కసంచా
రణోదశ్విచాతంచనోద్యద్భుసీభావ భవ్యాని సమ్భావ్య ధన్యాయితన్యా
యసన్ధాన మన్ధాన దణ్డేన తణ్డోప తణ్డోత్పత తూర్వ మీమాంసక
న్యాయ రజ్జుప్రకాణ్డేన నిర్మథ్య నిర్మాణ ధర్మోగ్రకర్మావలీ మర్మ నిర్మూ
లనైకప్రధానం సదానన్దధానైకతానావదానం బుధానన్ద భూనాం
సుధానూనవాచాం నిదానం సతీచాం విధానం దధానం ముధా

నల్పజల్పప్రధానర్థమాయాకథానర్మనిర్ముక్తయుక్తావధానంచ భాష్యా
భిధానం కవీన ద్విషత్సర్పవీనం నవీనంచ వైయ్యంగవీనం సముద్ధృత్య
చీనా ప్రవీణార్భకేభ్య స్సురద్రుర్భకేభ్యోవదాయప్రదాయస్సదాయా
నుభూత్యావిభూత్యా సమృద్ధాక్ ప్రవృద్ధాక్ గుణజ్ఞాన వృద్ధాక్ త్రి
వృద్ధామధామప్రవేశాభియోగ్యాక్ సభాగ్యాక్ విలోక్యత్రిలోక్యగ్ర
పూజాముపైషివ్యపైషిశ్రితాతూలవృత్యాన్యనివృత్యాశ్రయధ్వదృశ్యా నవశ్యా
నుకంప్యానవస్యార్యకస్తేనమస్తేజసా॥ ॥౧॥

జన వృజిన హరాత్మచర్యా దుహాశ్చర్యధుర్యా మదాచార్యవర్యా
యభూతాన్మహాభూతపుర్యా సురీకేశవాచార్యనర్యాత్కృమేణావతీ
ర్యస్సురద్బ్రహ్మరథ్యోవరథ్యోభణాత్తుద్రవీథ్యాషణాధ్యక్షితాధ్యోషజా
క్షీణదాక్ష్యాదీక్షాభవత్ప్రాభవప్రక్రియాబోభువద్ధిక్రియాఽధిక్రియావే
చిదుర్వాది ధర్వీకరా ఖర్వ గర్వాది నిర్వాపణం సర్వతర్కీకుర్వతాఖ్వ
తారమ్బ జమ్బద్విషాధ్వస్తమస్తార్కికా శేషదోషాచరా లభ్యతత్వా
మృతోద్ధార సిద్ధాత్మసత్వేన శుద్ధత్రయీ వాఙ్మయేన స్మరద్విస్మయేన
స్మరద్విస్మయేన ప్రహీణస్మయేన త్వయాసాసుకీర్తి ప్రియేణోపయా
తశ్రియా శ్చారిరేకాన్తభక్తాక్ సుయుక్తాక్ వివిక్తాక్ విముక్తాన్ నియు
క్తానవత్యాత్తకృత్యోభవత్యాత్మరక్షా భరన్యాసదీక్షా సరణ్యాభరణ్యాం
శరణ్యంగురూణాంవరేణ్యంకలాపుణ్యనైపుణపణ్యం కృపాపూర్ణపూర్ణా
ర్యకారుణ్య గణ్యా భవోదీర్ణ ధన్యాచలాధ్వన్యఖిన్నాత్యుదన్యాప్రపా
రూప దీవ్యత్కృపాలాపమేతాదృశం సర్వసమ్పత్ప్రిపన్నాత్మ లీలాదృ
శం మాదృశోపక్రియాలాభవన్తం సమృద్ధైర్భవన్తం భవన్తం శ్రియై
సంశ్రయే బ్రహ్మశక్రాది సంస్తుత్య చక్రీయయోధోదారచక్రీబ్జదాన
క్రియాగౌరవోదారతాభారతీహస్తవిన్యస్తయష్మద్వచస్తోమవిస్తావితా
శీతలక్ష్మార్ధికాశీతలాధ్వప్రకాశీకృతప్రాభవాంవైభవోదీర్ణగోష్ఠీపరీపూ
ర్ణగోష్ఠీసదారమ్య చారమ్య గీతార్థపారమ్యధిత్సాన్వయేక్షాం భవద్దివ్య

వీక్షాముదీక్షామహే ధీమహే బ్రూమహే త్వద్గిరాం మాధురీమాధురీ
ణాం సుధాయాధరాయాంబుధానాంపృథాయాసహర్త్రీంవిహర్త్రీం
త్రయీశృంగశృంగాటకే తాటకేయోపమారూపమాయాసమాయా
తకాతుక్కు-తవ్రాతతీవ్రాతపాతంద్ర చంద్రాతపశ్రేణిపాణింధమత్వ
త్పణామాదిపౌనఃపునీహస్వయం మాంపునీహిప్రమోదంలునీహీదమం
హగిపదంహంతుమఃతర్నియంతుర్నమంతుర్స్తులే॥ ॥౨॥

వృజిన తమిరదోష దోషాకరే నిర్మలాశేషభాషాకరే శ్రీకరే లోక
రక్షైకదీక్షే కృపాపూరసాంద్రేయతీంద్రోవస త్వంహసాంరంహసాకిం
హసాధ్యం వృథామాకృథాసాధ్వసంసాధ్వసంగేన విజ్ఞానభంగేన దూ
ర్మానదృగ్గోచరోమాచరోదార సేవాకథా స్వాద హేవా రసాన్నాహి
మాయాహి మాయాహితాక్ క్వాపి చేతో ముధైవాపచారాక్ గురా
వావారావా కృథామాకృథాఘోర కామక్రియాకారకే నారకే మాప
తే శ్రీపతేర్గి పాదపద్మేమహం నన్ద దింద్రాది వన్దారు మన్దార
భూమీరుహం సన్తతం చిన్తయాఽనన్తయా మషిక్రీయా పార కూ
పాయితోదార తారాత్మజా రాధనై కాంత యాథాన్త వేదాంత
సిద్ధాంత శుద్ధాంతరంగాక్ కృత శ్రీతరంగాక్ కృపాజాత రంగా
నపాంగాక్ సతాం సాధు సమ్పాదయా పాద యాత్మానభిజ్ఞా భవ
గ్రాహ మోహ ప్రదీపా నభిజ్ఞాన దీపాక్ గుణాస్నిత్య సత్యోల్బ
ణాక్ గౌరవాచావిచారేణ దూరేణదుర్వారగర్వాససిద్ధాంతసిద్ధాక్
జహీహిస్పృహా హేతుకం కాతుకంజాతుచిన్మాక్వచిద్విస్మృణీహిశ్రియం
మాగృణీహ్యప్రియంమావృణీహిప్రసాదం గురూణాంగృహాణప్రమోదం
దుహానా మసంజాత సౌఖ్య ప్రహాణా మసన్నిగ్రహాణాం దృఢానుగ్ర
హాణాం గుణాంభోనిధీనాం బుధానామధిష్ఠాయ గోష్ఠీ మనేష్టియ
మానస్వనిష్ఠామనుష్ఠాయ భూయోవిధేయంభవైషాం సమేషాంతనీయో
జ్జ్వలద్ధ్వగ్ధరీవాగ్ధరీజృమ్భ దమ్భాధికోల్లోల మూలాసమూలోలడో

లాశతాభీల లీలానువృద్ధాత్మశీలానుకూలాచ్యుతాలాప హేలాదృగున్మీ
లదాలభ్య వాల్లభ్య సౌలభ్యలుభ్యద్దుశాలత్వ మోక్షోపదీక్షాం సదా
పృత్తిమావర్తమావర్తవద్వర్తమానాన మానార్హతాంయాతి సంసారి
తాదూరితేభ్రవ్రజం వారితారిప్రవజంపురితాత్మాంతరం భూరితబ్రహ్మ
సబ్రహ్మతాంయాతితేతం భజ ॥ ... ... ॥3॥

నమఇదమఖిలార్థరక్షా భరన్యాసదీక్షా సముల్లాసలక్ష్యప్రతా
పాయ శాపాయయుధాలాపగోపాయనో పాయరూపాయనిర్ధూత తా
పాయ విశ్వస్తపాపాయ నిత్యాభిరూపాయ సత్యాభిలాపాయ నిర్బా
ధవిజ్ఞాన దీపాయ సర్వాప్రకంప్యానుకమ్పానదీపాయబిభ్యత్ప్రతీపాయ
శోశుభ్యమానత్రిదండ్డాయ విచ్ఛేదవాదోక్తి నిర్ఛేదనా ఖండ దండ్డాయ
మానోక్తికాండప్రచండాయ తుష్యద్విహండాయ భాషా విభాషాయ
మాణప్రచారాయ బోషాతిమారాయ శేషావతారాయ తారాయి
తో దార హారా మరాహారనీహార ధారాసుధాపూరి సత్పూర కర్పూ
రవాణీ భవానీశ వీణాధరజ్ఞానికాశప్రతీకాశకీర్తి ప్రకాశాయ కారా
గృహప్రాయకాయాద్యభిప్రాయ మాయాసమాయాత సంసార కింసా
రతాకారి కంసారినిత్యప్రశంసావతంసాత్మ వాచావిచారాయ దివ్యో
పగీతాయ భవ్యోపవీతాయ కాషాయ చేలాయతోమైకశీలాయ సం
పూర్ణపూరాదిమోదీర్ణ కర్ణామృత ద్రావిడ గ్రంథ సౌగన్ధ్యనాడింధ
మామందవాచా సదాచారు మోచామద ప్రాణితప్రాణ భృచ్ఛ్రేణి ని
శ్రేణికాహృద్య గద్యత్రయోద్యాన పద్యాచరత్సంశుకీభూత పీతాంశు
కాయ స్ఫురత్పింతపాళీ భవత్పాదపాళీ చలత్సాపాళీ గళన్నవ్య
ధూళీ సమంచన్మధూళీమిళద్భృజ్జ కేళీశుకోద్యత్ప్రలోళీవృతోద్యానకేళీ
సమాయాత చోళీకచాభాజ్జపాళీ దిదృక్షాకరాళీ కృతాంచన్మరాళీ వివ
క్షానిచోళీకృతానజ్జపాళీకనత్తుజ్జరాళీకవళీ సమూళీఢహల్లీసకప్రాయస
హ్యోత్తజాభజ్జరజ్జత్తరజ్జాన్తరజ్జ స్ఫురద్రజ్జ భూమీవసద్రజ్జ నాథప్రి
యాభాజ్జ సంఫుల్ల సల్లాపనిర్లేప సాచార్యచర్యా విలాసాయ దాసా

నుదాసోల్లస న్మానివాస ప్రసాదప్రచారాత్మవిద్యానివేశాయ తస్మై
యతీశాయతే శ్రీమతేధీమతే ॥ ... ... ॥४॥

ఇతిశ్రీమతా వేఙ్కటేశేనక్లృప్తం యతీశానగద్యంకృతీశానహృద్యం
భవాబ్ధౌలుఠన్తోపి నిత్యం పరన్తన్శ్రియస్తే
బుధాస్తత్పదం సమ్పదంచ.

శ్రీసురపురం వేఙ్కటాచార్య విరచితమ్
యతిరాజదణ్డకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ భాష్యకార ప్రపత్తిః.

శ్రీవైష్ణవాగమపయోదధిపూర్ణచన్ద్ర శ్రీశాంఘ్రిపద్మ మకరన్దం
సజ్జనభృఙ్గ । గోవిన్దవర్యకరసారసపూజితాతే శ్రీభాష్యకార చరణౌశ
రణంప్రపద్యే ॥౧॥ శ్రీశైలపూర్ణ ముఖదేశికలబ్ధబోధ తుర్యాశ్రమప్ర
థిత మానికులప్రదీప । భట్టార్యవర్యకరసీరజపూజితాతే శ్రీభాష్యకా
రివరణౌశరణంప్రపద్యే ॥౨॥ కాంచీపురీవరదరాజకృపైకపాత్ర రఙ్గే
శపూర్ణకరుణా పరిణామరూప । వేదాన్తదేశిక కరామ్బుజ పూజితా
తేశ్రీభాష్యకార చరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥3॥ శ్రీయాదవాద్రి పతిపా
దసరోజహంస శ్రీభూతపట్టనరమేశ కటాక్ష ధన్య । శేషావతార కలి
వైరికసార్చితాతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౪॥ శ్రీవే
ఙ్కటాచలపతి ప్రియలక్ష్మణార్య సర్వజ్ఞభవ్యయతిశేఖరసార్వభామ।
వీక్షావనేశ హితకృష్ణవనార్చితాతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రప
ద్యే ॥౫॥ పాషణ్డజాలతరుపావక సంయమీన్ద్ర జైనేభపఞ్చముఖచౌ
ద్ధతమో దినేశ । లోకార్యహస్తసరసీరుహ పూజితాతే శ్రీభాష్యకా
రచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥౬॥ చార్వాకశైలపతివజ్రకృపాసముద్ర కా
ణాదదానవసుదర్శన మానిచన్ద్ర । శ్రీవేఙ్కటేశకరపఙ్కజ పూజితా
తే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౭॥ మిథ్యాకథాకుమతి శీల
భుజఙ్గతార్క్ష్య కాపాలికామ్బుధరమారుత వీతరాగ । మన్మానధ శేష

వగురూత్తమపూజితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ౮ ॥
త్రయ్యన్తదేశికపతే వకుళాభిరామ పాదారవిన్ద రససారస సారసాక్ష । శ్రీమచ్ఛఠారిమునినల్లభపూజితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౯ ॥ కాషాయరమ్యకమనీయశిఖోపవీత దణ్డత్రయోజ్వల కరోసిల్లతోర్ధ్వపుణ్ర్య । ఉద్యద్దినేశ రుచిశోభిత పాహిమాంతే శ్రీభాష్యకారచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥ ... ॥౧౦॥

శ్రీభాష్యకారప్రపత్తి స్సమ్పూర్ణా.

శ్రీమద్భరద్వాజ శ్రీనివాసాచార్య విరచితమ్

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక ప్రార్థనాసప్తకమ్.

విజ్ఞాపనమిదంశ్రీమన్ శ్రుణు వేదాన్తదేశిక । ఉదారాం త్వయిమే భక్తిం వితరస్వదయానిధే ॥౧॥ కృపయాతవవేదాన్త దేశికేన్ద్ర్యమతిర్భవేత్ । రహస్యత్రయసారేనధి పరిశీలనతత్పరా ॥౨॥ నివర్తయతమస్తీవ్రం ప్రవర్తయశుభాంమతిమ్ । త్వదీయజనసంసర్గం కురువేదాన్తదేశిక ॥3॥ యావదద్య శరీరం మే నృగురోవర్తతేత్వయి । తావన్మనసివర్తస్వకారయన్నాత్మికింధియమ్ ॥ ౪ ॥ అన్త్యకాలే చమామేవం కవితార్కికకేసరిన్। నయస్వకమలాకాన్త చరణామ్భోరుహద్వయమ్॥ ౫॥ గతోఽద్యచరణామ్భోజం శరణంతవదేశిక । తేనమామపి పాషణ్డం కృపయాపరిపాలయ ॥౬॥ కవితార్కికకమత్తైభ కణ్ఠీరవదయానిధే। ఇతి ప్రార్థయతేయస్తు తస్యముక్తిఃకరస్థితా ॥ ... ॥౭॥

శ్రీభరద్వాజ శ్రీనివాసాచార్య విరచితమ్

శ్రీమన్నిగమాన్త దేశిక ప్రార్థనాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ మై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమద్వేఙ్కటేశార్య విరచితమ్

శ్రీ మ న్ని గమా న్త మ హా దే శి కా ష్ట కమ్.

శ్రీనివాస కృపావాసం శ్రీతలోక ధురన్ధరమ్ |
శ్రీవేఙ్కటాభిధం వన్దే నిస్తులం జాయతాదివా॥

గురుతర గర్వశర్వ పరపర్వత పర్వభిధాభిమరవిధానుధావి వివి
ధాకృతయఽకృతయఃి శ్రీతజనతాహేతాయ విహితాఖవకల్పలతాఽ
కధమధునానుమ స్తమపి వేఙ్కటనాధకవిమ్ ॥౧॥ స్థిరతర వైనతేయక
రుణాపరిణాహవతా హయవదనప్రమోద సదనాయిత దివ్యహృదా।
విదితనిజాపదాన విలసద్బిరుదానలినా కవికధకాళిమాలి మకుటేనజ
గద్విజితమ్ ॥౨॥ వకుళభృదాతతాన పృతనా పతిరేకతరో యలిపతిరే
వమేవ నిగమా న్తఅన న్తనుఃితదుభయపక్షరక్షణసమీఽితవక్షయుగళ్
తిమయఏవ విశ్రుతగతిర్నిగమా న్తగురుఃి ॥౩॥ సరసవస న్తతా న్త దివ
సా న్తనితా న్తలసద్విసృమర మల్లికాకుసుమతల్లజ గన్ధవుషఃి వచనస
రాస్సతాం పరిచేళిమపుణ్యచయా మనసిమమస్ఫురన్తు కవితారిఙ్కసిం
గురోఃి ॥౪॥ నిరవధికప్రవాహ నిరవగ్రహ కౌతుకదం నిరుపధిసద్గుణౌ
ఘనిరసూయజనోపచితమ్ । నిరతిశయాకృతిర్నిరభజం నిరవద్యగుణం ని
గమశిరోగురుం నిరుపమానముపాయనిధిమ్ ॥౫॥ ప్రగుణ విశఙ్కటప్ర
గుణ వేఙ్కటనాధ కృపా లసదసదూర్మికార్మణతయావిహితావతరఃి
జయతియతీశదర్శన మహత్వనిదర్శనధీ ర్గురురధికత్వర ప్రకృతిజిత్వరస
త్వతమఃి ॥౬॥ కతికతివాభజన్తు కవితావనితానుగతా జగతిమితంపచా
నమితచాటుకధానిరతాఃి । వయమిహమన్మహేకిమపిచిన్మయమేవ మ
హశ్శ్రీతిముఖ సఙ్కటక్షతి విశ ఙ్కటనామపదమ్ ॥౭॥ గుణగణవత్స
వన్తగురుసఙ్చిత పుణ్యఫలేమతిఃి మానసనీయచరణామ్బురుహాభరణేి

భవభవతాపహారి వచనే నిగమాన్తగురోమమ మనతాస్పదేవిహరమా
నసమాన్యపదే ॥ ... ... ॥౮॥

పతతాం శతతాం త్యక్త్వా యశేష్ట మిదమష్టకమ్।
నిగమాన్త గురుస్సృష్టం దిశత్యన్తే గుణాష్టకమ్॥

శ్రీమద్వేఙ్కటేశార్య విరచితమ్
శ్రీమన్నిగమాన్త మహా దేశికాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ వేఙ్కటేశార్య విరచితమ్

శ్రీ దేశికగద్యమ్.

జయత్యఖిలదుర్వాది తిమిరౌఘ దివాకరః।
శ్రితతాపప్రశమన స్స్రయ్యన్తార్యసుధాకరః॥

జయజయమహాదేశిక నిగమాన్తదేశిక,విశ్వాలఙ్కార విశ్వామిత్ర పవిత్రగోత్రకలశోదధికౌస్తుభ- విబుధవైరివహూధిసీ విత్రాసివేఙ్కటేశవిమల ఘుణ్టావతార- అనన్తసదృశానన్తగుణాకర-అనన్త గురునన్దన, శోభనచరితసులోచనోత్తమతోతారంబాలోచన చకోర చంద్ర,బహుముఖతోషిత పుణ్డరీకాక్ష పుణ్డరీకాక్ష సూరి (విరచిత) పుణ్య ఫలభూత,వత్సకులతిలక వరదాచార్యవీక్షిత,బ్రహ్మతత్ప్రవరానన్తార్యవిహిత బ్రహ్మోపదేశ,వాదిహంసవలాహక మాతులరామానుజార్యసకాశలబ్ధ సకల వేద వేదాఙ్గ తర్క- మీమాంసా శబ్దవేదాన్తశాస్త్రజాత,వింశత్యబ్దే విశ్రుత నానావిధవిద్య,స్వపదామ్బుజ ధ్యానసుప్రసన్నతరహయముఖముఖవినిసృత లాలాసుధాపాన లబ్ధసార్వజ్ఞ,జ్ఞాన భక్తివైరాగ్యవాత్సల్య సౌశీల్యౌదార్య చాతుర్య మాధుర్య ధైర్య కారుణ్యక్షమాద్యనేక కల్యాణ గుణగణ భూషణ, శుభకులప్రసూత తుల్య గుణలక్షణ ప్రేయసీసహచరిత సకల సద్ధర్మ,హయవదన దేవనాయకాచ్యుత గోపాల రఘువీర రణపుఙ్గవ వరద నరహరి యథోక్తకారిదీపప్రకాశదే

హళీశ వేఙ్కటేశరఙ్గేశ కింకర్యహేశపట్టీశ హేతీశ యతీశరమాతుమూ
గోదావిషయస్తోత్రసుధారంజిత సహృదయవిబుధజనహృదయ,పరదేవ
తాపారమార్థ్యవేది వసిష్ఠపరాశరవ్యాస ప్రాచేతసవైశమ్పాయనబో
ధాయన శుక శౌనక భారద్వాజ శాణ్డిల్య హారీత ప్రభృతి పరమర్షి
సమధిక వైభవ, సాఙ్ఖ్యసాగత చార్వాక శాఙ్కర యాదవభాస్కర గ
ణాద కణాదమౌలిల మత తమోనివారణ దివాకర,పాషణ్డమత ద్రుమ
షణ్డఖణ్డన చణ్డపవన,శ్రీవేఙ్కటాచల వారణాచలసింహాచలగోపనగ
రాహీంద్రనగర శ్రీమన్నిచిత్రకూట శ్రీరఙ్గశ్రీవనాద్రికురుకాపురీ ప్రభృ
త్యస్మత్పూర్వోత్తర శతవిద్యస్థాన సేవాసన్తోషరచిత పద విన్యాస పవిత్రీకృ
త పృథివీమణ్డల, యతిపతి యామునార్య నాథముని ఫణితి పరిష్కార
పాఞ్చరాత్ర రహస్యరహస్య రక్షానిక్షేప రక్షాసచ్చరిత్రరక్షా గీతార్థస
ఙ్గ్రహరక్షా శతదూషణీ సర్వార్థసిద్ధి తత్త్వముక్తాకలాప తత్త్వటీకాతా
త్పర్య చన్ద్రికా న్యాయపరిశుద్ధి న్యాయసిద్ధాఞ్జనా ధికరణదర్పణాధి
కరణ సారావలీ సఙ్కల్పసూర్యోదయ యాదవాభ్యుదయాద్యనేక వి
వ్యప్రబన్ధనిర్మాణ సామర్థ్య సన్దర్శన సన్తుష్ట శ్రీరఙ్గనాథ దివ్యాజ్ఞా ల
బ్ధవేదాన్తాచార్యపద, తద్వల్లభాకృపాసమ్పాదిత సర్వతన్త్ర స్వతం
త్రితాబిరుద,సన్దర్శన మాత్రనిరస్త సమస్తదుర్వాది సంఘ,త్రింశచ్ఛా
రం శ్రీమత్ శారీరక మీమాంసాభాష్య, శాస్త్ర జననిబద్ధ జైత్రధ్వజప్ర
సాధిత దశదిశాసాహ,ఏకయామినీయామ నిర్మిత పాదుకాసహస్ర శ్రీవ
ణసంజాత విస్మయ రఙ్గేశయవిశ్రాణిత కవితార్కికసింహ సమాఖ్యా
విఖ్యాత వైదగ్ధ్యసంసార దావానల సన్తప్తజన సంజీవన సరసామృ
తపరీవాహనూరూప సారాసార రహస్యత్రయ సారాభయప్రదానసా
రగురుపరమ్పరాసార సారసంక్షేప సారసఙ్గ్రహోపకారసఙ్గ్రహవి
రోధ పరిహారప్రధానశతక పరమపద సోపాన తత్త్వపదవీరహస్యపదవీ
తత్త్వనవనీతరహస్య నవనీతతత్త్వ మాతృకారహస్య మాతృకాతత్త్వసం
దేశరహస్య సందేశ హంససన్దేశ రహస్య సన్దేశ వివర రహస్య శిఖా

మణీ తత్వత్రయచూళకరహస్యత్రయ చూళకమునివాహన భోగాంజలివై
భవసమ్పర్శిదాయ పరిశుద్ధి హస్తిగిరిమూర్ధ్న్య పరమతభఞ్జతత్వర
త్నావలీతత్వరత్నావలీప్రతిపాద్య సఙ్గ్రహరహస్యరత్నావలీరహస్య ర
త్నావలీహృదయ రంజితరమాసహాయనిత్యబహుమత, పాఞ్చరాత్రప్ర
తిపాదితాభిగమనోపాదానేజ్యాస్వాధ్యాయయోగరూపపఞ్చ కాలప
రాయణ, సమ్యక్పర్శిదర్శిత షడఙ్గాష్టాఙ్గయోగ, పరాఙ్కుశ పరకాలభక్తి
సారకులశేఖర విష్ణుచిత్తమునివాహనాది మునివర రచిత దివ్యప్రబన్ధ
తాత్పర్య రఞ్జిత పరితోషిత బుధజన, త్రిరత్నగాధా శ్రీవైష్ణవ దినచ
ర్యార్థ పఞ్చకసఙ్గ్రహ శ్రీచిహ్నమాలా గీతార్థ సఙ్గ్రహ గాధా శర
ణాగతిగాధాద్వాదశనామగాధా మూలమన్త్రగాధాద్వయగాధా చ
రమశ్లోకసఙ్గ్రహగాధాహారనీయమగాధా ఘుటికాగాధాకుబేరాక్షి
గాధా కన్తుకగాధా పరిహాసగాధా డోలాగాధా నవరత్నమాలా ప్రబ
న్ధ సారాద్యనేక దివ్యప్రబన్ధ నిర్మాణ సామర్థ్యసన్తుష్టవరదప్రసాదలబ్ధ
వరగుణ భూషిత వరదాచార్య సత్పుత్ర, సాపరాధ లక్ష్మణార్యమర్య
ర్ణసువర్ణ కరణ సన్తాన ప్రకటితాఘటిత ఘటనాసామర్థ్య, ప్రహస్తిత స్వర్గి
స్వత స్వర్గియోగిప్రభాకరయోగి వరదాచార్య రామానుజార్య ప్రభృ
తి సచ్ఛిష్యోపదిష్ట త్రయ్యన్తయుగళ సారాసారాది సద్రహస్యజాత,
సుదర్శన సూరివిరచిత శ్రీతత్ప్రకాశికా పరిరక్షణ పరిశోధన పరిపాద
న పరిబృఢ యతిపతి పరిచిత యాదవాచలవాసి నారాయణ చరణా
మ్బుజ సేవాసమయసన్తుష్ట మానస, స్వర్షిర్మితాతిశయితాన స్వదివ్య ప్ర
బన్ధప్రవర్తనసరభసనీత శత సంవత్సర, సరసిజ సదృశ చరణ యుగళ,
సితాస్తరీయ శోభమాన కటితట, దివ్యాఙ్గులీయక వ్యాఖ్యా ముద్రాము
ద్రిత దివ్యపుస్తక భూషణ భూషిత కరద్వయ, విమలోపవీత సోత్తరీ
యతలసీనలినామోదమాలావిరాజితవిశాలవక్షస్స్థల, లసదూర్ధ్వపుణ్డ్రమ
ణ్డిత పూర్ణేందు సమవదన, దినకరసన్నిభ దివ్యమఙ్గళ విగ్రహోజ్వల, సి
తాస్తరీయ సూత్తరీయ దివ్య మకుట చూడావతంస మకరకుణ్డలశ్రీ

వేయక హార కేయూరకటకముక్తా దామోదర బన్ధనకాంచీగుణనూపు
రాద్యపరిమేయ భూషణ భూషిత శ్రీరఙ్గనాథపదకమల నిరన్తరాను
భవనిరతిశయానన్ద పరిపూర్ణ మనోరథ,విశుద్ధవిద్యావిభూషణ విబుధజ
నానాథ వేఙ్కటనాథ మమనాథ నమస్తే నమస్తే నమస్తే ॥

నమదిపద్మాక్షపౌత్రీయ నమోఽనన్తార్య సూనవేనమోవరదనా
థార్యపిత్రే వేదాంతసూరయే ॥ నిర్మితం వేఙ్కటేశేన వేదాన్తాచా
ర్యవైభవమ్ । సఙ్కీర్తయేత్ప్రతిదినం వేదాన్తాచార్యభక్తిమాన్॥

శ్రీవేఙ్కటేశార్య విరచితం దేశికగద్యం సమాప్తమ్.

శ్రీవరవరమునీన్ద్రాయనమః.

శ్రీదేవరాజాచార్య విరచితం వరవరమునిశతకమ్.

స్వామ్యజామాతృయోగీన్ద్రచరణాంబుజషట్పదమ్।
దేవరాజగురుంవందే దివ్యజ్ఞానప్రదంశుభమ్॥ ॥*॥

ఆకల్పమత్రభవతు ప్రథయన్ ధరిత్రీ మస్మద్గురుర్వరవరః ప్రవరో
మునీనామ్ । అన్తస్స్మశ్మమనమన్ధ దృశాంయదీయ మమ్లాన పల్లవ
తలారుణ మఙ్ఘ్రియుగ్మమ్ ॥ ౧ ॥ వరవరమునివర్య పాదరత్నం వర
దగురుం గురుశైలశ్రయేగురూణామ్ । ఉపనిషదుపగీతమర్థతత్త్వంతది
హయదీయవశంవదంసమిద్ధే ॥ ౨ ॥ గుణమణినిధయే నమో నమస్తేగు
రుకులధుర్యనమోనమోనమస్తే । వరవరమునయే నమోనమస్తే యతి
వర తత్త్వవిదే నమోనమస్తే ॥ 3 ॥ కురుమయి విమలం దృగఞ్చలం
తే కుణల నిధానదయానిధేనమస్తే । నిశిచరపరిపన్థి నిత్యయుక్తే నిమికు
ల మఙ్గళదీపికేనమస్తే ॥ ౪ ॥ రవిసుత సుహృదేనమోనమస్తే రఘుకు
లరత్న నమోనమోనమస్తే । దశముఖ మకుటచ్ఛిదే నమస్తే దశరథ న
న్దనసన్తతంనమస్తే ॥ ౫ ॥ యదిపున రభిధేయ మద్వితీయంకృతిభి రతస్సు
పరీక్ష్యతే నకిఞ్చిత్ । విజహాతినహిజాతుశక్తిముక్తంవిశద శశిద్యు

తి మాత్మికం విదగ్ధాః ॥ ౬ ॥ దేవప్రసీద మయి దివ్య గుణైక సిన్ధోదృ
ష్ట్యాదయామృతదహోసకృదీక్షితుంమామ్ । నైతేనకృత్య మనతేతి నచి
స్తయిత్వా వారాయణం గురువరం వరదం విదన్మే ॥ ౭ ॥ శ్రీమద్రిం
గంజయతు పరమం ధామతేజో నిధానం భూమా తస్మిన్భవతు కుశలీ
కోపిభూమాసహాయాః । దివ్యం తస్మైదిశతువిభవం జేశికోదేశికానాం
కాలేకాలే వరవరమునిఃకల్పయన్మఙ్గళాని ॥ ౮ ॥ తస్మైనిత్యం ప్రదిశ
తదిశే దక్షిణాస్మైనమస్యాం యస్యామూర్ధ్వతిజగతాం జీవసేసహ్య
కన్యా । పుణ్యైర్యస్యాస్తటి క్షితితలజుషాంపూరుషంరఙ్గభూషాం పశ్యన్
ధన్యోవరవరమునిఃపాలయన్వర్తతేనః ॥ ౯ ॥ ఆశాపాశైరవధివిధు
రైరైన్వరదూకృష్యమాణం దూరాద్దూరం పునరపినమే దూయతా
మేవచేతః। అన్తఃకృత్వావరవరమునే నిత్యమఙ్ఘ్రిద్వయంతేధారాకా
రస్మరణసుభగం నిశ్చలీభూయతత్ర ॥ ౧౦ ॥ త్వంమేబన్ధుస్త్వమసిజకనక
స్త్వం సభాదేశిక స్త్వం విద్యావృత్తంసుకృతమతులం విత్తమప్యుత్త
మంత్వమ్। ఆత్మాశేషీభవసిభగవన్మాన్తరశ్చాసితాత్వంయద్వాసర్వం
వరవరమునే యద్యదాత్మానరూపమ్ ॥ ౧౧ ॥ ఆమ్నాయేషు స్మృతిభిర
మితైః సేతిహాసైపురాణైర్దర్శ్యంయత్తైర్నిహవిదుషాం దేశికా
నాంప్రసాదాత్। సైవరాలాసైస్సులభయసి తత్సిద్ధ్యచామోపాయతత్త్వం
దర్శందర్శం వరవరమునే దైన్యమస్మద్విధానామ్ ॥ ౧౨ ॥ సత్సమ్బన్ధోభ
వతిహితమి త్యాత్మనైనోదితం శిష్టాచారం దృఢయితుమిహ శ్రీస
ఖోరఙ్గధుర్యాః । ద్వారం ప్రాప్య ప్రథితవిభవో దేవదేవస్య దేయం
దృష్ట్వైవత్వాం వరవరమునే దృశ్యతే పూర్ణకామః ॥ ౧౩ ॥ సోయం
భూయస్స్వయముపగతో దేశికైస్సంసదంతేశ్రుత్వాగూఢంశరదిపుగిరా
మర్థతత్త్వం త్వదుక్తమ్ । ఆగోపాలం ప్రథయతితరా మద్వితీయంతవదీ
యం వాచాంపూరంవరవరమునే వైభవంశేషశాయీ ॥ ౧౪ ॥ సిద్ధోపా
యస్తవమిహసులభో లభ్యతే న్యూనపార్థా సజ్జాతాంశ్చ ప్రథయసి
పునర్యత్తతోదేశికస్తవమ్ । దేవీలక్ష్మ్యా ర్భవసిదయయా వత్సలత్వేనచ

త్వంకోసాయస్తావం వరవరమునే మన్యతేనాత్మనీనమ్ ॥౧౪॥ నిత్యంమ
త్యుడి పదిచరణతో వర్ణతోనిర్మలత్వా ద్వృత్త్యావాచాం విబుధసరిత
శ్చాతురీముద్ధిరన్త్యా । శేషశ్శ్రీమానితిరఘుపతే రన్తరేణావివాణీం కో
నామత్వాంవరవరమునే కోపిదోనావగన్తుమ్ ॥౧౬॥ సత్యంసత్యంపున
రితి పురాసారవిద్భిర్యదు క్తం బ్రూమశ్శ్రీమైత్ర్శ్రీణుత సుధియో
మత్సరంవర్జయిత్వా । తత్త్వంవిష్ణుడి పరమనుపమం తత్పదంప్రాప్యమే
వం తత్సంప్రాప్తావరవరముని ర్దేశికోదీర్ఘుదర్శీ ॥౧౭॥ లక్ష్యంయస్తే
భవతిభగవం శ్చేతసశ్చక్షుషోవా తుభ్యంద్రుహ్యన్త్యపికుమతయోమే
వృథామత్సరేణ । ముక్తింగచ్ఛేన్ముషితకలుషో మోహ ముద్ధూయసో
యం నానాభూతాన్వరవరమునే నారకాన్ప్రాప్నుయుస్తే ॥౧౮॥ సక్ష
న్నిపిత్వత్పదకమలయో రంజలింకల్పయిత్వా త్రుత్వాయద్వాసకృద
పివిభో నామధేయంత్వదీయమ్ । నిష్ప్రత్యూహంవరవరమునే మాన
వడికర్మబంధాద్భస్మీకృత్యప్రదిశతిపరం ప్రాప్యమేవ ప్రదేశమ్ ॥౧౯॥
యస్మిన్నిచ్ఛేద్విధిరపియథా వీక్షితుంనక్షమస్యాద్వక్తుంశక్తికథహా
భగవత్ వైభవంత్వాదృతీయమ్। యస్సర్వజ్ఞస్సఖలు భగవా నీక్షతేతన్న
మగ్రం తస్యాపిత్వంవరవరమునేమన్యసేతత్త్వమేకః ॥౨౦॥ కాలోఽన
న్తకమలజనుషో వ్యతీతాదియన్త స్తిర్యఙ్మర్త్యస్థావనలతా ప్ర
స్తరోవాప్యభూవమ్ । ఇత్థంవ్యర్థోర్జనిమృతిశతై రేనసామేవపాత్రై
ర్దిష్ట్యాసోహం వరమునేదృష్టిగవ్యస్తవాసమ్ ॥౨౧॥ ముక్త్వావత్వాం
వరవరమునే సమ్పదాంమూలకన్దం క్షేమంకిఞ్చిన్నఖలుసులభం కేశవై
కాంత్యభాజామ్ । దృష్టోదైవాత్తవపున రనుక్రోశకోశైరపాఙ్గై ర్ని
ర్మర్యాదడి పశురపిభృశం నీయతేనిర్మలత్వమ్ ॥౨౨॥ మర్త్యంకఞ్చి
ద్వరవరమునే మానహీనడిప్రశంస న్పాదౌతస్యప్రపదనపరడిప్రత్యహం
సేవమానః । తశ్చేషత్వం నిరయమపియ న్నాశ్నియామిత్యేవభుజ్రో సో
యంప్రాప్తడికథమివపరాం త్వత్పదైకాంత్యవృత్తిమ్ ॥౨౩॥ నిత్యా
వాంయడి ప్రథమగణనాం నీయసేశాస్త్రనుభైర్డి కృత్యాకృత్యాభవ

సికమలాభర్తుకేకా స్తమిత్రమ్ । దేవస్యాస్వామిన్వయదిహభవన్తోస్యజా
మాతృయోగి న్భోగీశత్వద్విముఖమపిమాం భూయసా పశ్యనిత్యమ్ ॥
౩౪॥ అర్థాదార్యాదపిచవచసా ఐజ్ఞసా సన్నిధేశా చావిర్భావై ర
మలమటభి ర్నిత్యమారాధనీయమ్ । ఆశాసానైర్వరవరమునే నిత్యము
క్తైరలభ్యం మర్త్యైలబ్ధుం ప్రభవతికథం ముద్విధశ్శ్రీముఖంతే ॥౩౫ ॥
సారాసార ప్రమితిరహిత స్సర్వథాశాసనంతేసద్యశ్శ్రీమన్మకరకృ
తాం మూలికామేవకుర్యామ్ । నోచే దేతద్వరవరమునే దూరదూర
స్థ శ్రీనాం మూలాకుర్యా త్పురుషవృషభోమైథిలీభాగధేయమ్॥౩౬॥
లక్ష్యంత్యక్త్వా వియదపిఫలో జాయతేరామబాణో వాణీదివ్యావరవ
రమునే జాతునైవంత్వదీయా । సోయంసర్వం మదభిలషితం వర్షతిశ్రీ
ముఖాబ్ద స్తన్మేనిత్యం తడిహపరమం ధామకస్తాద్దురాపమ్ ॥౩౭॥ శ్రీ
మన్తానంవరవరమునే సన్తుస న్తశ్శతంతేతుల్యంకోవావరదగురుణా తే
మునారాయణేన । సానుక్రోశ స్సతుమయిదృఢం సర్వదోషాస్పదే
స్మిన్ మామేవంతేమనసికురుతే మత్సమంకోహిలోకే ॥౩౮॥ భక్త్యా
త్కర్షందిశతియదిమే పాదపద్మేత్వదీయే తస్మాదస్మాన్భవతివరద స్సా
ర్థనామాగురుర్మే । యద్వాతస్మా న్వరవరమునే యద్యహం ప్రేమయు
క్తో ధన్యస్తవ్వంమామనుభజసిత త్క్రన్తుమన్యే యదన్యైః ॥౩౯॥ య
త్సమ్బన్ధాద్భవతిసులభో యస్యకస్యాపిలోకే ముక్తైర్నిత్యైరపి దుర
ధిగం దైవతం ముక్తిమూలమ । తంత్వామేవం వదతివరజే సౌహృదం
మేయదిస్యా త్తస్మా న్వరవరమునే సన్నిధత్వాసత్యవాసాః ॥ ౪౦ ॥
సర్వావస్థాసదృశవిభవా శేషగ స్తత్ప్రియాణాం త్యక్త్వాభర్తు స్తదప
రిమం ధామతత్ప్రీతిహేతోః । మగ్నానగ్నావరవరమునే మాదృ
శానున్నినీష స్తర్హ్యవాసో భవసిభగవన్నజ్ఞశంరజ్ఞధామ్నాః ॥౪౧॥ ప్ర
త్యూషార్కద్యుతి పరిచయ స్మేరవద్భాభిరామం పశ్యేయం తద్వరవ
రమునే పాదయుగ్మంత్వదీయమ్ । పాంథోబిందుర్దిపరమణురపి స్పర్ధతే
ధీయదీయో భావేభావేవిషయమపితా న్నావయత్యేవలోకాన్ ॥౪౨॥

నిత్యేలోకేసనసతివున శ్శ్రీమతిత్ప్మాగతానాం దూరీభావం ప్రభవతిపు
రా దుష్కృతైర్దుర్విపాకైః । సంప్రత్యేవంసకలసులభో యద్యపిత్వందద
యాభ్బై సూమేవైకం వరవరమునే మన్యసేవర్జనీయమ్ ॥౩౩॥ త్వత్పా
దాబ్జ పరిణయవిధురో దూరగస్త్వత్పి రియాణాం త్వత్సమ్బన్ధప్తరణ
విముఖో పీతరాగస్త్వదుక్తౌ । త్వత్తైర్జ్యర్వ త్వదుపసదన త్వత్ప రి
ణామానభిజ్ఞో దూయేచూరం వరవరమునే దోషలక్రైకలక్ష్యమ్॥౩౪॥
ప్రాదుర్భూతప్రచురమతయోమే వరబ్రహ్మసామ్యా త్పశ్యన్తస్త్వత్పద
మనుపమం యేపునశ్శుద్ధసత్వాః । సర్వైరేతైర్వరవరమునే శశ్వదభ్య
ర్చితంతే కాఙ్క్షత్యే తత్కథమయమహో కామకామీపదాబ్జమ్॥౩౫॥
ప్రాప్తద్దిక్రేమం ప్రకృతిమధురైర్ప ప్రాగపిత్వత్కటాక్షై స్సోయంజన్తు
స్త్వదనుభజనం త్వత్తఏవాభ్యుమిచ్ఛన్ । క్రన్దత్యుచ్చైర్ప కలుషమతిభి
స్సంవసన్నాకామకామైళ కాలక్షేపోవరవరమునేతత్కథంయుజ్యతేతే॥
౩౬॥ కోన్వైరక్తణ్ణికుమనసమిమం నిర్మలంకల్పయిత్వా హాతుందూరేవర
వరమునే హాకథంయుజ్యతేతే। పాధఃపాతుం ప్రయతనపరఃపజీవలం
శోధయిత్వాపజీవముజ్జీవన్నరిదమతరద్రాభ్యుయాదేవకింవా॥౩౭॥
కాలగ్రసిస్వేన్నభవతిసమే కాఙ్క్షితఃకాఙ్క్షితానాం యస్మిన్నస్తా దనలజ
లధే రుత్పుతస్త్వామనమస్యక్ । సిక్తశ్శ్రీమన్వరవరమునే శీతలైస్త్వ
త్కటాక్షైర్ముక్తస్తాపై రమృతమతులం గాహతేమోదమానఃప ॥ ౩౮ ॥
పారావారప్లవనచతురఃప కఞ్జరో వానరాణాం పద్మాభర్తుఃప్రియసహ
చరఃప పతిణామీశ్వరోవా । వాయుర్భూత్వా నపదియదివా మార్గము
ల్లిఙ్ఘ్యోదుర్గం కాలేకాలేవరవరమునే కామయేపీక్షితుంత్వామ్ ॥౩౯॥
కామక్రోధప్తుభితహృదయాదిప కారణం వర్జయిత్వా మత్కృత్యవశ్యం
వరవరమునే యేపునర్మన్వతేతే । దుష్టంతేషామభిమతతయా దుర్వసం
దేశమిచ్ఛన్నన్తశ్చ వీన్తంకథమపిసిద్ధో భావయేయం భవన్తమ॥౪౦॥
నామైతత్తేవనవరసం నాథసజీర్త్యసృత్య న్నన్తగ కర్తుం వరవరము
న్మైత్యమిచ్ఛన్భయమతిహరన్ త్వామ్ । అర్ధంనిద్రాహరతిదివప స్వార్ధమన్యంన

శంసో హంసోమూఢైర్మలినమతిభి ర్వాక్ప్రవృత్తిం నిరస్థే ॥ ౨౦ ॥ అస్తం
ధ్యాయక్వవరవరమునే యద్యపి త్వామజస్రం పిశ్వంతా మైస్త్రిభిరిహిహి
తం వీక్ష్యమూహ్యామ్యసహ్యామ్ । తుత్సన్తాపతుహితమనసాం కోహిమ
ధ్వ్యోబహూనామేకస్సాన్వదు స్వయమనుభవన్నేతిచేతఃప్రసాదమ్॥౨౧॥
సతోవదగ్రిస్సకలభువన శ్లాఘనీయైశ్చరిత్రై స్త్రయ్యన్తార్థప్రకటన వ
రైస్సారగరైర్భవ్యచోభిః । లోకోత్తీర్ణం వరవరమునే లోకసామా
న్యపృష్ట్యా జానానస్త్వంకథమపినమే జాయతామక్షిగమ్యః ॥ ౨౩ ॥ క
ల్యాణైకప్రవణమనసం కల్మషాపఘ్నతానాం క్షాంతిస్థేమ ప్రదక్షిమసమ
తాశీల వాత్సల్య సిన్ధో । త్వామేవాయం వరవరమునే చిన్తయ
న్నీహతిత్వామార్తశ్శీమనకృపణమపిమామ్పాసిత్రాతుమేవమ్ ॥౨౪॥
బోధైకాన్తీదురితజలధిర్దేశికోదుర్మతీనాం మూఢోజన్తుర్ధ్రువమయమి
తి శ్రీమతామోచనీయః । పాదూయుగ్మంభవదనుచరై రర్పితంభక్తిన
మ్రైర్మౌళౌకృత్వావరవరమునే వర్తతాం తత్రధన్యః ॥ ౨౫ ॥ నిత్యం
నిద్రావిగమ సమయే నిర్వికల్పైకారనేకై స్వన్నామైనశ్రుతిసుమధురం
గీయమానం త్వదీయైః । పాయస్తేషాం ప్రపదనపరోసిర్భర స్వత్ప్రి
యాణాం పాదాంభోజే వరవరమునే పాతుమిచ్ఛామ్యహం తే॥౨౬॥
అస్తస్వాన్తం కమపి మధురం మన్త్రి మావర్తయన్తీ మాద్య ద్భా
వ్యస్తిమితనయనామున్ముఖీ తాశేషవృత్తిమ్ । వ్యాఖ్యాగర్భం వరవరము
నేత్వన్ముఖంవీక్షమాణాం కోణేలీనదిక్వచిదణురసానసదంతామురా
స్తామ్ ॥ ౨౭ ॥ ఆబిభ్రాణ శ్చరణ యుగళీ మర్పితాం త్వత్ప్రి సాదా
ద్వారంవారం వరవరమునే వన్దమానేన మూర్ధ్నాశృణ్వన్వాచశ్శ్ర్ర్
తిశత శిరస్తత్వ సంజీవనీస్తే పశ్యన్మ్యారిం పరిషదిసతాం ప్రేక్షణీయో
భవేయమ్ ॥ ౨౮ ॥ కాలేయస్నిగ్ధమలనయనం దేవ మారాధయిష్య
న్నిర్యాసిష్యం వరవరమునే నిత్యయుష్మైస్వదీయైః । అగ్రే నృత్యన్న
యమపతదాగాహతాంహర్వ సిన్ధా మజ్జంమజ్జం మధువనజుషాం వై
భవం యూథపానామ్ ॥౨౯॥ భూత్వాపశ్చాత్పునరయ మధమ్యోమ్ని

గోపాయమానోభూయఽపార్శ్వతయ సుఖమాసాగరంగాహమా
నఃఽ జల్పన్నుచ్చైర్జయజయవిభోజీవజీవేతి వాచంశంసన్నార్ద్రం వరవ
రమునే సావివల్లోభవేయమ్ ॥౬౦॥ దేవీగోదాయతిపతిశరద్వేషిణోర
జ్జ్వజ్జం సేనానాథోవిహగవృషభశ్శ్రీనిధి స్సిన్ధు కన్యా ఽ భూమానీ
లాగురుజనవృతఃపూరుషశ్చేశ్యమీషా మగ్రేనిత్యం వరవరమునేరఙ్ఘ్రి
యుగ్మం ప్రపద్యే ॥ ౪౯ ॥ భృత్యైర్ద్విత్రైర్నిజప్రియహితపరైరఙ్చితే
భద్రపీఠే తఙ్గం తూలాసననరమలం కుర్వతఃపోస్సపధానమ్ ఽ అఙ్ఘ్రిద్వ
న్ద్వం వరవరమునే రబ్జపత్రాభితామ్యం మూర్ధ్నావక్త్రేభుజశిరసిమేన
ఙసిస్యాతఙ్రీమే ॥౪౮॥ అగ్రేపశ్చాదుపరిపరితో భూతలంపార్శ్వ
లోమే మూర్ధ్నావక్త్రే వపుషిసకలే మానసామ్భోరుహేచ ఽ దర్శం ద
ర్శం వరవరమునే దివ్యమంఘ్రిద్వయంతే నిత్యంమజ్జన్నమృత జలధౌని
స్తరేయం భవాబ్ధిమ్ ॥౪౩ ॥ కర్మాధీనే వపుషికుమతిఃక కల్పయన్నాత్మ
భావం దుఃఖేమగ్నఃకిమపి సుచిరం దూయతే జన్తురేషఽ ఽ సర్వం త్వ
త్త్వావరవరమునే సమ్ప్రతిత్వత్ప్రసాదాద్విద్వం ప్రాప్తం తవపదయు
గం దేహిమే సుప్రభాతమ్ ॥౪౪ ॥ యాయావృత్తిర్మనసి మమసాజా
యతాం సంస్మృతిస్తే యోయో జల్పస్సభవతు విభోనామ సఙ్కీర్త
నంతే ఽ యాయాచేష్టావపుషిభగవన్సాభవేద్వన్దనంతే సర్వంభూయా
ద్వరవరమునే సవ్యగారాధనంతే ॥౪౫॥ కామాపేక్షదికలుషమనసామిం
ద్రియార్థేషు యోసౌ భూయోనాథే మమతుశతధావర్ధతామేష భూ
యాఽ ఽ భూయోభ్యేవం వరవరమునే పూజనేత్వప్రియాణాంభూ
యోభూయ స్త్వదను భజనైఽ పూర్ణకామోభవేయమ్ ॥౪౬॥ భక్ష్యా
భక్ష్యేభయవిరహితస్సర్వతోభక్షయిత్వా సేవ్యాసేవ్యాసమయరహి
తస్సేవయాతోషయిత్వా ఽ కృత్యాకృత్యేకిమపివిదన్నర్హితంవాపికృత్వా
కర్తుం యుక్తం వరవరమునే కాఙ్క్షితం త్వత్ప్రియాయామ్ ॥౪౭॥ నిత్యం
త్రాతుం వరవరమునే విశ్వతోవీతరాగైఽ ప్రాప్యంసద్భిఽపరమిదమసా
వేవ్యధత్త బ్రహ్మసామ్యమ్ ఽ నిర్మర్యాదఽ పతతు నిరయే నిన్దితైర్వ్యస

లై ఎ ర్లబ్ధ్వాకిఞ్చి త్త్వదనుభజనం త్వన్ముఖోల్లాసమూలమ్ ॥౫౪ ॥ నా
సౌవాసం నభసిపరమే వాఞ్ఛతి త్వత్ప్రసాదా న్మర్త్యా వాసో యది
హసులభది కోపిలాభోమహీయాన్ । కించిత్కృత్వావరవరమునేకేవ
లంత్వత్ప్రియాణాం పశ్యన్ప్రీతిం భవతిభవతో వీక్షితానాంనిధానమ్॥
౫౫ ॥ అస్మాన్భూయస్త్వమసివిధా నాత్మన శ్శోభయిత్వా పద్మాభ
ర్తుర్ని ప్రతివినమిహాపేక్షయన్వాప్తుకామాన్। తస్మిన్నిత్యే వరవరమునే
ధామనిబ్రహ్మసామ్యాత్ప్రీతీభూతోభవతిభవతో నైవకశ్చిద్దయాయాః॥
జప్యంనాస్యత్యమియమిదివ్యనామ్నస్త్వదీయానైవోపాస్యాంనయం
సనులభాదజ్ఞప్రియమ్తాద్యతేతే । పాప్యంకిఞ్చిన్నభవతి పరంపేక్ష్య
భావాదృతేతే భూయాదస్మిన్వరవరమునే భూతలేనిత్యవాసః॥౬౧॥ మ
న్తోక్షైవం ఫలమితి మయావాఞ్ఛితం యద్యపిస్యా న్మధ్యేవాసో మ
లినమనసా మేవమేవం యదిస్యాత్ । యద్వాకించి త్త్వదనుభజనంస
ర్వథాదుర్లభంస్యాద్దేహంత్యక్త్వా వరవరమునేదీయతాంనిశ్చయోమే॥
ఆచార్యత్వం త్వయికిమితి యత్ఖ్యాతమామ్నాయ మజ్ఞ్యా కేషశ్రీమా
న్భవతి భగవాన్నిశ్వరత్వం విహాయ । మన్తర్చింతా తా వరవరమునేమ
న్తర్గతం త్వదీయం దేవశ్రీమాన్వరవరమునిర్వర్తతేదేశికత్వే॥౬౩॥
ఆత్మాత్మాత్మప్రమితి విరహాత్పత్యురత్యన్తమూఢే ఘోరేతాపత్రితయకు
హరే ఘూర్ణమానోజనోయమ్ । పాదచ్ఛాయాం వరవరమునే ప్రాపితో
యత్ప్రసాదా త్తస్మైనేయం తదిహకిమితి శ్రీనిధే ర్వద్యతేతే॥౬౪॥
విఖ్యాతం యద్రభుకులపతే ర్విశ్వతశ్చ్మాతలేస్మిన్మోదగ్రంవరవర
మునే నిస్సపత్నం మహత్వమ్ । పశ్యన్నన్ధఃప్రకృతివిషశోచాలిఖో యా
దృశోయం తత్త్వంతత్త్వం ప్రకటయసి మే తాదృశైరేవయోగైః॥
లక్ష్మీభర్తుర్నిపరమ గురుతాం లక్షయన్తీగురూణాం పారమ్పర్యక్రమవి
వరణే యాహివాణీపురాణీ । అర్థం తస్యాఃప్రథయసిచిరాదన్యతోయ
ద్దురాపం దివ్యంతన్నే వరవరమునేవైభవందర్శయిత్వా ॥౬౬॥ తత్త్వం
యత్తేకిమపి తపసా తప్యతామప్యపీఠాం భూరాడ్భూరం వరవరము

నేదుపర్కృతైకాన్తికోమే । వ్యాకుర్వాణిస్ప్రతిపదమిదం వ్యక్తమేవం
దయావాన్నాథోనైతత్రిమిజగతిఖ్యాతయత్వద్వితీయమ్ ॥౬౭॥కాలే
కాలేకమలజనుషాం నాస్తికల్పాయుతంకిం కల్పేకల్పే హరిరవతరక్
కల్పతేకింనముక్త్యై । మృత్వామృత్వావతదపిదురితై రుద్భవన్తేదురన్తై
రద్యాపి త్వాం వరవరమునే హన్తనైవాశ్రయన్తే ॥౬౮॥కారాగా
రే వరవరమునే వర్తమానశ్శరీరే తాపైరేషత్రిభిరపిచిరందుస్సహై
స్తస్యమానః । ఇచ్ఛన్బ్రూతేభక్తం తదపివిషయాన్నేవలోకస్తుధాద్యో హి
తైవత్వాంవిలురతిబహిశ్చావిపృథ్వీపతీనామ్ ॥౬౯॥ మధ్యేమాంస
తతజగహనం విద్ధుజామేవభోజ్యం దీనోవోధుం దృఢమిహవపు శ్చేష్ట
తేరాత్యగ్రహాని । భగ్నేతస్మిన్పరిణమతియన్మ పాతకీయాతనా
స్థేదేహానిత్యం వరవరమునే కేనజిజ్ఞాసనీయాః ॥౭౦॥ అల్పాదల్పంక్ష
ణికమసకృద్దుష్కృతాన్యేవ కృత్వా దుఃఖోదగ్రం సుఖమభిలషద్దుర్ల
భైరిన్ద్రియార్థైః। మోఘంకృత్వా వరవరమునే ముక్తిమూలంశరీరం
మజ్జత్యన్ధేతమసిమనుజస్త్వత్ప్రియస్త్వత్ప్రియాణామ్ ॥౭౧॥ పశ్య
న్నేవంప్రభవతి జనోనేష్టుంత్వత్ప్రభావం ప్రాజ్ఞైరుక్తంపునరపిహ
నద్దర్శయత్యభ్యసూయామ్। నశ్యత్యేవం వరవరమునే నాథయు
క్తంతదస్మిన్ప్రత్యక్షంయత్పునికలయితుంతత్వమప్రాకృతంతే ॥౭౨॥
సత్వోన్నేషప్రముషితమనఘికల్మషైస్సత్వసిద్ధైస్సఙ్గంత్యక్త్వానకలమపి
యస్సేవ్యతేవీతరాగైః । తస్మైతుభ్యం వరవరమునే దర్శయత్యభ్య
సూయాం కస్మైకృత్వా కిమపి భుమతిఃకల్పతామిష్టసిద్ధ్యై॥౭౩॥ దివ్యం
తత్తేయదిహకృపయా దేవదేవోపదిష్టం తత్వం భూయాద్వరవరము
నే సర్వలోకోపలభ్యమ్ । వ్యక్తేతస్మిన్నదభతభవద్వైభవద్వేషిణోయే
ద్వేషంత్యక్త్వానందిదురితధ్వంసినీంత్వత్సపర్యామ్॥౭౪॥ కేచిత్తైన్య
రం వరవరమునే కేశవంసంశ్రయన్తే తాన్యుష్మన్యేతమపిసుధియస్తోష
యన్త్యాత్మనాత్మా । త్వత్తోనాన్యత్కిమపి శరణంయస్యసోయంత్వదీ
యోభూత్యోనిత్యంభవతభవతశ్చేయసాంప్రేమపాత్రమ్ ॥౭౫॥ దీనే

పూర్ణాంభవదనుచరే దేహిదృష్టిందయాద్రాం భక్త్యుత్కర్షం వరవర
మునే తాదృశం భావయ న్తమ్ । యేనశ్రీమన్ దుర్మితమహమితః ప్రాప్య
యుష్మత్పదాబ్జం త్వన్నిష్లేషేతనువిరహిత స్తత్రలీనో భవేయమ్॥౭౬॥
త్వత్పాదాబ్జం భవతుభగవ ద్దుర్లభం గుహ్యభూతో మే వాసోపిస్యాద్వర
వరమునే దూరత స్త్వన్నిష్ఠయాణామ్ । త్వద్దైవ్యముఖ్యాద్విఫలజనుషో
యేఘనస్తూర్ణమేషాం దూరీభూతః క్వచనగహనే పూర్ణకామో భవే
యమ్ ॥ ౭౭ ॥ సిహ్మవ్యాఘ్రీసవది విపినే పన్నగదిపావకోవా కుర్యుః
పాణా న్తకమపిభయం కోవిరోధస్తతోమె । నైతేపోపగ్రహణ రుచ
య స్త్వత్పి్రయైస్వన్నిమి త్తైర్నానాజలై ర్వరవరమునేనాశయ న్త
న్తికస్థాఁ ॥ ౭౮ ॥ త్వద్భృత్యాపామభజతియస్సర్వతో భృత్యకృత్యం
తద్భృత్యానా మఖిలపతి యస్తాదృశం ప్రేష్యభావమ్ । మద్భృతోస్యా
వితిమయిసచే త్సానుకమ్పైరపాంగైః క్షేమంకుర్యా ద్వరవరమునేకింపు
నశ్శిష్యతేమే ॥౭౯॥ క్వాహంతుచ్ఛః కులిశహృదయో దుర్మతిఃక్వాత్మ
చిన్తాత్రయ్యన్తానామసులభతరంతత్పరంత్వాత్మతత్త్వమ్ । ఇత్థం భూ
తేవరవరమునేయత్పునస్స్వాత్మరూపంద్రష్టుం తత్తత్సమయసదృశందే
హిమేబుద్ధియోగమ్ ॥ ౮౦ ॥ సోఢుం తావద్రఘుపరిబృఢో నక్షమస్త్వ
ద్వియోగం సద్యఃకాఙ్క్షన్వరవరమునే సన్నికర్షంతవైషః । సాయంప్రా
తస్తవపదయుగం శశ్వదుద్దిశ్య దివ్యం ముచ్చ్నాబ్జం ముకులితకరోవ
న్దతేహ న్తమూర్ధ్నా ॥ ౮౧ ॥ అన్తస్తావ్యన్రఘుపతిరసా వన్నికేత్వామ
దృష్ట్వా చిన్తాక్రాన్తోవరవరమునే చేతసోవిభ్రమాయ । త్వన్మామైవ
శ్రుతిసుఖమితి శ్రోతుకామం ముహుర్మాం కృత్వైరన్యదకిమిహ తది
దంకీర్తయేతి బ్రవీతి ॥ ౮౨ ॥ భుఙ్క్తే నైవప్రథమకబళే యత్త్వయా
నోపభుఙ్క్తే నిచాన్యైవస్పృశతి సుహృదం త్వాంవినా యస్యనేత్రీ।
హీనోయేనత్వమపిసలిలో ఙ్కి ప్తమీనోపమానస్తోసౌ సోఢుం వరవర
మునేరాఘవ స్త్వద్వియోగమ్ ॥ ౮౩ ॥ పత్రం మూలం సలిలమపి య
త్వాణినోపాహృతంతే మాత్రాదత్తాదపిబహుమతం పత్యురేతద్రఘూ

ణామ్ । శాఖాగేహం వరవరమునే సమ్మతం సాధశృఙ్గం భూత్వావా
సోమహదపివనం భోగభూమిస్త్వయాభూత్ ॥౨౪ ॥ అధ్వశ్రాన్తిం
హరసిసరసై రార్ద్రశాఖాసమీరై॥ పాదౌసంవాహయసికుసుమే పర్ణ
శాలాంవిశాలామ్ । భోజ్యందత్వావరవరమునేకల్పయన్నుప్పశేష్యాం
పశ్చాద్ధన్యో నిశిరఘుపతిం వాఽసిపత్నీసహాయమ్ ॥౨౫॥ పశ్యన్నగ్రే ప
రివితహితస్నిగ్ధవాగ్వృత్తియోగం సద్యశ్శోకప్రశమనపరంసాంత్వయ
న్తంభవన్తమ్ । ప్రాజ్ఞోజజ్ఞేసఖలుభగవాఁ దూయమానో వనాన్తే
పశ్చాత్తర్తుం వరవరమునే జానకీ విప్రయోగమ్ ॥౨౬ ॥ సుగ్రీవోన
స్మరణమితియ త్సానృతంభ్రాతురర్థే పమ్పాతీరేపవనజునపో భాషితం
శోభతేతే । కాలాతీతేకపికులపతా దేవతత్రైవపశ్చా చ్చాపంధూన్వ
న్వరవరమునే యత్నవాన్నిగ్రహేఽభూత్ ॥౨౭॥ యస్మిన్ప్రీతింమదభి
లషితా మార్యపుత్రోవిధత్తే మేనోపేతస్మరతి నపితుస్సోతివీరో గతి
ర్మే । ఇత్యేవం త్వాం ప్రతిరఘుపతి ర్ప్రేయసీసన్దిశ న్తీవ్యక్తందేవీ వర
వరమునే తత్వమాహత్వదీయమ్ ॥౨౮ ॥ బాష్పై ర్యస్య జ్వలన వదనై
ర్వాహినీవానరాణాం వాత్యావేగైర్భ్రమితజలదస్తోమ సాధర్మ్యమే
తి । సోయం భగ్నోనరవరమునే మేఘనాదశ్శరైస్తేరక్షోనాథది కథమి
తరథా హన్యతే రాఘవేణ ॥౨౯ ॥ హిత్వాపృథ్వీం పునరపిదివ ప్రే
యసీమానవానాం దృష్ట్వాశ్రీమద్వదనకమలైర్దత్తదృష్టిర్ప్రసీదక। ప్రే
మోదగ్రైర్వరవరమునే భృత్యకృత్యైస్త్వదీయైర్నీతరి ప్రీతింప్రతిదిన
మసౌశాసితానైబుతానామ్ ॥౩౦॥ సోదర్యేషుత్వమసి దయితోయస్య
భృత్యస్సుహృద్వా సోఽథవ్యో భూత్తనయి సహచరే జానకీ విప్రయో
గఃి। ధ్యాయం ధ్యాయం వరవరమునే తస్యతే విప్రయోగం మన్యేఽ
నిద్రామరతిజనితాం మానయత్యగ్రజోయమ్ ॥౩౧ ॥ ముగ్ధాలోకం ము
ఖమనుభవన్మోదతేనైవదేవ్యాస్సిన్ధ్వాలాపం కపికులపతిం నైవ సించ
త్యపాంగైఃి । త్వామేవైకం వరవరమునే సోదరం ద్రష్టుకామో నా
ద్యోనైతిక్వచి దపిరతిం ధర్మనే యూథపానామ్ ॥౩౨ ॥ ఏవందేవస్స్వ

యమఖిలషన్నేషతే శేషస్ఫత్తింజఙ్ఞేభూయస్తదనుజగదా నన్దనో నన్ద
సూనుః । డూరీభావం వరవర మునే దుస్సహంపూర్వజస్తే ధన్యస్తస్య
క్తాధయతు నచిరాచ్చక్రసారాఘవస్త్వామ్॥౩॥పాయంపాయంప్రణ
యమధురే పాదపద్మేత్వదీయే పశ్యేయం తత్ర్పమపిమనసా భావయ
న్తంభవన్తమ్ । కామక్రోధప్రభృతి రహితైర్దకాఙ్క్షితం త్వత్ప్రసాదై
స్సద్భిస్సాకం వరపరమునే సన్తతంవర్తిషీయ ॥౯॥ పశ్యత్యేనంజ
నకతనయా పద్మగన్ధైర్భరపాంగైఃప్యారబ్ధాని ప్రశమయతుమే భాగధే
యంరఘూణామ్ । ఆవిర్భూయా దమలకమలోదగ్రమఙ్ఘ్రిద్వయంమే ది
వ్యంతేజో వరవరమునే దేవదేవత్వదీయమ్ ॥౪॥ రామశ్రీమాఙ్గరవి
సుతసఖోవర్ధతాం యూథపాలై ర్దేవీతస్మైదిశతుకుశలం మైథిలీ నిత్య
యోగాత్ । సానుక్రోశోజయతుజనయన్సర్వతస్తత్ప్రసాదంసామితిర్
ర్మేసఖలుభగవాన్సామ్యజామాతృయోగీ ॥౬॥ యస్తాదేతద్యదుపని
షదామత్రమేయంప్రమేయం కుర్వాణస్తత్సకల సులభం కోమలైరేవ
వాక్యైః । నీరోగస్వంవరదగురుణా నిత్యయుక్తోధరిత్ర్యాం పాహిశ్రీమ
న్వరవరమునే పద్మయోనేర్దినాని ॥౭॥ అపగతమదమూనైరన్తిమో
పాయనిష్ఠై రధిగతపరమార్థైరర్థకామానపేక్షైః । నిఖిలజనసుహృ
ద్భిర్నిర్జితక్రోధలోభైర్వరవరమునిభృత్యైరస్తుమే నిత్యయోగః॥౮॥
వరవరమునివర్యచిన్తామహంతామహంతావకీ మవిరతమనువర్తమానా
నమానావమానానిమాఙ్క్ష । నిరవధిపదభక్తిస్థానస్థాన నిష్ఠావహం
పరితిదినమనుభూయ భూయోనభూయాసమాయాసభూమ్ ॥౯॥ వ
రవరమునివర్యపాదాబ్జపాదాయ సౌదామినీ విలసితవిభవేషు విత్తేషు
పుత్రేషుముక్తేషణాః । కతిచనయతివర్య గోష్ఠీబహిష్ఠీకృతష్ఠీననా విజ
హతి జనిమృత్యునిత్యానువృత్త్యా యదత్యాహితమ్ ॥౧౦౦॥ నిరవధిని
గమాన్తవిద్యానిషద్యానవద్యాశయాయతిపతిపదపద్మబద్ధానసద్ధా
నసన్ధాయినః । వరవరమునివర్య సమ్బన్ధిసమ్బన్ధి సమ్బన్ధినఃపరితిదినమ
నుభూయభూయోనభూయాసమాయాసభూమ్ ॥౧౦౧॥ యస్మాలమా

శ్వయుజమాస్యవతాలమూలం కాంతోపయన్తృ యమినశ్చ కరుణైక సింధోః । ఆసీదసత్సు గణితస్య మమాపిసత్తామూలంతదేవ జగదస్యదయై కమూలమ్ ॥ ౧౦౫ ॥ యదవతరణమూలం ముక్తిమూలంప్రజానాం శరణిపుమునిదృష్టామ్నాయ సామ్రాజ్యమూలమ్ । కలి కలుష సమూలోన్మూలనేమూలమేతత్సభవతు వరయోగీనస్సమస్తార్థమూలమ్ ॥ ౧౦౬॥ మూలంశఠారి ముఖసూక్తి వివేచనాయాధికూలంకవేర దుహితుస్సముపాగతస్య । ఆలమ్బనస్య మమసౌమ్యవరస్య జన్మమూలం విభాతి నతులంవితులంచచిత్తమ్ ॥౧౦౭॥ అనుదినమనవద్యైర్ది పద్యబంధైరమీభిర్వరవరవరమునిత త్త్వంవ్యక్త ముద్ఘోషయన్తమ్ । అనుపదమనుగచ్ఛన్నపిమేయం శ్రుతీనామఖిలషిత మశేషం శ్రోయతే శేషశాయీ ॥ ౧౦౪ ॥ జయతుయశసాతుజ్గంరజ్గం జగత్త్రయమజ్గళంజయతుసుచిరంతస్మిన్భూమారమా మణిభూషణమ్ । వరదగురుణాసార్ధం తస్యై శుభాన్యభివర్ధయ న్వరవరమునిశ్శ్రీమానాత్మానుజో జయతుఖితౌ॥ ౧౦౬ ॥ పఠతిశతకమేతత్ప్రీత్యహం యస్సుజన్తా సహితభవతి నిదానం సమ్పదామీప్సితానామ్ । ప్రశమయతివిపాకంపాతకానాం గురూణాం ప్రథయతిచ నిదానం పార మాప్తుం భవాబ్ధేః ॥ ... ॥౧౦౭॥

సౌమ్యజామాతృయోగీన్ద్రచరణాంబుజషట్పదమ్।
దేవరాజగురుంవందే దివ్యజ్ఞానప్రదంశుభమ్॥ ॥*॥

శ్రీదేవరాజాచార్య విరచితం
వరవరమునిశతకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీవరవరమునీన్ద్రాయ మహాగురవేనమః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీ రఙ్గరాజ విం శ తిః.

శ్రీమన్కృపాజలనిధేజగదేకబంధో దేవాదిదేవపరిపూజిత పాదపద్మ । హేమాపగాపులినమధ్యనివాసశీలరఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలం తే ॥ ౧ ॥ భోగీన్ద్రభోగశయనేశరదభ్రశుభ్రే దీప్యన్మహఫణరత్నమయూఖచిత్రే । స్వామిన్భయాననతరక్షణజాగరూకరఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥ ౨ ॥ నీలామ్బువాహనిభమఙ్గళదివ్యమూర్తేర్లీలానీయచరణామ్బుజదేవదేవ । సౌన్దర్యదుగ్ధజలధేసుగుణాభిరామరఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే॥ 3 ॥ మూర్ధ్నాకోటి సదృశోజ్వలలోకహృద్యమాణిక్యదివ్యమకుటోల్లసితోత్తమాఙ్గ । రాకేశమణ్డలనిభాననదివ్యమూర్తేరఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే॥ ౪ ॥ కస్తూరికాతిలకలాంఛనశోభమానబాలేన్దుగర్వహరసున్దరఫాలభాగ । లోలమ్బనీల కుటిలాలకపఙ్క్తిరవ్యరఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥౫ ॥ కన్దర్పచాపసదృశాయితసున్దర భ్రూకర్ణాంతలోలకమలోజ్వలచారునేత్ర । నాసాగ్రలమ్బిపృథులాయిత మౌక్తికాఢ్యరఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే॥ బిమ్బాధరోష్ఠరుచిరస్మితకున్దదన్త భాస్వత్కపోల మణిదర్పణరోచమాన । మాణిక్యకుణ్డలవిరాజితకర్ణయుగ్మరఙ్గేశ సిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥ ౭ ॥ గ్రైవేయకాది పరిభూషిత కమ్బుకణ్ఠశ్రీవత్సకౌస్తుభసుహృద్యభుజాంతరాల । ముక్తావళీసిచయభూషితపీవరాజ్గరఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥ ౮ ॥ సౌవర్ణరత్నఖచితాఙ్గదరాజమాన భోగీన్ద్రభోగసదృశాయిత బాహుదణ్డ । సమ్పుల్ల దివ్యసరసీరుహమఞ్జుహస్తరఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥ ౯ ॥ వైడూర్యవజ్రపరికల్పితహస్తభూషరత్నోర్మికావిలసితాఙ్గులిపల్లవాఢ్య । భోగీన్మణీమయచరక్షిణినూపురాఢ్యరఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే॥౧౦॥ జాతీ

సరోజతుల్యసేనవవైజయన్తీమూలాశ్రీరామనతభూసురపారిజాత । వ్యా
మోహపీతలసమానశుభోత్తరీయ రఙ్గేశసిన్ధు తనయా ప్రియమఙ్గలంతే॥
భాస్వద్వసిత్రయశుభోదరనిమ్ననాభేకాంచీగుణాంచితకటీతటసత్యకా
మ। బాలార్కవర్ణకనకామ్బరరంజితాఙ్ఘ్రీరఙ్గేశ సిన్ధుతనయా ప్రియ
మఙ్గలంతే ॥ ౧౨ ॥ రమ్భాసమోరుయుగసున్దరమీనకేతు తూణీరగర్వ
పరిహర్వశౌణ్డజఙ్ఘ । భాగ్యైజన్మణీరుచిరకఙ్కణినూపురాఢ్యరఙ్గేశసిన్ధు
తనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥ ౧౩ ॥ బృన్దారకేన్ద్ర రమణీకరరత్న దీపై
ర్నీరాజితాఙ్ఘ్రికమలాతులదివ్యరూప । కన్దర్పకోటి సదృశానఘ పద్మ
నాభ రఙ్గేశసిన్ధు తనయా ప్రియ మఙ్గలం తే ॥ ౧౪ ॥ వాణీ ప్రియస్య
కులదైవత రాఘవేన్ద్రసంసేవితాశ్రిత సురద్రుమ దివ్యశక్తె । రక్షాధిప
స్వహృదయోత్పలపూర్ణచన్ద్రరఙ్గేశసిన్ధు తనయాప్రియమంగలంతే ॥ ౧౫॥
శ్రీమత్పరాఙ్కుశమునీన్ద్ర దదశభిన్నప్రగీత మాహాత్మ్యచన్ద్రసరసీతట
వాసలోల । మాన్ధాతృముఖ్య ధరణీశ్వర సేవితాఙ్ఘ్రీ రఙ్గేశసిన్ధుతన
యాప్రియమఙ్గలంతే ॥౧౬॥ స్వామిన్ప్రపన్నజనరక్షణలబ్ధవర్ణ వేదా
న్తవేద్యమహనీయ గుణామ్బురాశే । ఔదార్యజన్మ నిలయాతుల శౌ
ర్యధైర్య రఙ్గేశసిన్ధుతనయా ప్రియమఙ్గలంతే॥౧౭॥ శ్రీవిష్ణుచిత్తతనయా
నయనాబ్జమిత్ర తద్ధార్యమాల్య వహనోత్సుకచిత్తవృత్తే । రామాను
జాఖ్యయతివల్లభభాగధేయ రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥౧౮॥
హేమాపగాతరళ తుఙ్గతరఙ్గలోల పాథోజధూళి వహనాలసమారు
తేన । సంపూజ్యమానసురచారణ గీతకీర్తే రఙ్గేశసిన్ధు తనయాప్రియమ
ఙ్గలంతే ॥౧౯॥ హేదేవదేవ పురుషోత్తమ లోకబన్ధోమాపృఙ్ముముక్షు
జనరక్షణజాగరూక । శ్రీవాసుదేవనతబన్ధ ముదావహాద్య రఙ్గేశసిన్ధు
తనయాప్రియమఙ్గలంతే॥ ... ... ॥౨౦॥

శ్రీరఙ్గరాజవింశతి స్సమాప్తా.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమద్వరవరమునీన్ద్ర మహాగురవేనమః.

శ్రీమద్వరవరముని చరణాబ్జ మధువ్రతైః దేవరాజగురుభిర్విరచితా

పూ ర్వ ది న చ ర్య.

సౌమ్యజామాతృయోగీన్ద్ర చరణాంబుజ పట్టపదమ్ । దేవరాజ గురుంవన్దే దివ్యజ్ఞాన ప్రదంశుభమ్ ॥౧॥ ఆజ్ఞాకవేకన్యాయా స్తుజ్ఞే భువనమఙ్గళే। రఙ్గేధామ్నిసుఖాసీనం వన్దేవరవరంమునిమ్ ॥౨॥ మయి ప్రవిశతశ్రీమ స్మన్దిరంఙ్గశాయినః । పత్యుఃపదాంబుజద్రష్టు మాయా న్తమవిమూఢతః ॥౩॥ సుధానిధిమివసైవ రస్వీకృతోదగ్రవిగ్రహమ్। ప్రసన్నారక్త ప్రతికాశ పుణ్డరీకాశ పరికాశపరిపేష్టితమ్ ॥ ౪ ॥ పార్శ్వతదిపాణిప ద్మాభ్యాం పరిగృహ్యభవత్ప్రియా । విన్యస్యన్తంశనైరఙ్ఘ్రీ మృదులౌ మేఽనీతలే ॥౫॥ అస్మానకోమలాకార మాతామ్రవిమలామ్బరమ్। ఆపీ నవిపులోరస్క మాజానుభుజభూషణమ్ ॥ ౬ ॥ మృణాలతన్తుసన్తాన సంస్థానభవళత్విషా । శోభితంయజ్ఞసూత్రేణ నాభిబిమ్బ సనాభినా॥ ౭॥ అమ్భోజబీజమాలాభి రభిజాతభుజా న్తరమ్ । ఊర్ధ్వపుండ్రై రుప శ్లిష్ట ముచితస్థానలక్షణైః ॥ ౮ ॥ కాశ్మీరకేసరస్తోమ కడార స్నిగ్ధ రోచిషా । కాశేయేన సమిద్ధానం సరన్ధమూలావలమ్బినా ॥ ౯ ॥ మన్త్రిరత్నానుసన్ధాన సస్తతస్ఫురి తాధరమ్ । తదర్థతత్వనిధ్యాన సన్న ద్ధభ్రులకోద్గమ్ ॥౧౦॥ స్మయమాన ముఖామ్భోజం దయమాన దృగఞ్చ లమ్ । మయిప్రసాదప్రవణం మధురోచారభాషణమ్ ॥౧౧॥ ఆత్మలా భాత్పరంకిఞ్చి దన్యన్నాస్తీతినిశ్చయాత్ । అఙ్గీకర్తు మివప్రాప్త మకిఞ్చనమిమంజనమ్ ॥౧౨॥ భవన్తమేవనిరన్ధ్రం పశ్యన్వశ్యేనచేతసా । మునేవరవరస్వామిన్ముహుస్తావమేవకీర్తయేత్॥౧౩॥త్వదన్యవిషయస్పర్శ విముఖైరఖిలేన్ద్రియైః । భవేయంభవదుద్భూతా మనహ్యానామనాస్పదమ్ ॥౧౪॥ పరేద్యుఃపశ్చిమేయామే యామిన్యా స్సమపద్యతే । ప్రబు

ద్ధ్యశరణంగత్వావరాంగురుపరమ్పరామ్ ॥౧౫॥ ధ్యాత్వావరహస్యత్రితయం తత్వయాథాత్మ్యదర్పణమ్ । పరవ్యూహాదికాఽపత్యుఃప్రకారాఽప్రణిధాయచ ॥౧౬॥ తతఃప్రత్యుషసిస్నాత్వాకృత్వాపౌర్వాహ్ణికీక్రియాఃఽ । యతీన్ద్రచరణద్వన్ద్వప్రవణేనైవచేతసా ।౧౭॥ అథరఙ్గనిధింసమ్య గభిగమ్య నిజంప్రభుమ్ । శ్రీనిధానం శనైస్తస్య శోధయిత్వాపదద్వయమ్ ॥ ౧౮ ॥ తతస్తత్సన్నిధిస్తమ్భ మూలభూతల భూషణమ్ । ప్రాఙ్ముఖంసుఖమాసీనం ప్రసాదమధురస్మితమ్ ॥౧౯॥ భృత్యైకప్రియహితైకాగ్రగిప్రేమపూర్వముపాసితమ్ । తత్పాదార్థానుసారేణ సంసారాఽరాధసంవిధాయచే ॥౨౦॥ అనుకమ్పాపరీవాహైరభిషేచనపూర్వకమ్। దివ్యంపదద్వయందత్వా దీర్ఘంప్రణమతోమమ॥౨౧॥ సాఙ్గోత్పత్తైకలక్ష్యత్వప్రతిపత్తిపవిత్రితమ్ । మంత్రరత్నం ప్రయచ్ఛన్తంవన్దేవరవరంమునిమ్ ॥౨౨॥ తతస్సార్థంవినిర్గత్య భృత్యైర్నిత్యానపాయిభిఃఽ । శ్రీరఙ్గమఙ్గలంద్రష్టుం పురుషంభుజగేశయమ్ ॥౨౩॥ మహతిశ్రీమతిద్వారే గోపురంవతురాననమ్ । ప్రణిపత్యశనైరన్తఃప్రవిశన్తం భజామితమ్ ॥౨౪॥ దేవీగోదాయతిపతిశఠద్వేషిణోరఙ్గశృఙ్గసేనానాథోవిహగవృషభశ్రీనిధిస్సన్తకన్యా । భూమానీళా గురుజనవృతఃపూరుషశ్చేత్యమీషామగ్రేనిత్యంనరవరమునే రఙ్గిణీయుగ్మంప్రపద్యే ॥౨౫॥ మఙ్గలాశాసనంకృత్వా తత్రతత్ర యథోచితమ్ । ధామ్నస్తస్మాద్వినిష్క్రమ్య ప్రవిశ్యస్వంనికేతనమ్ ॥౨౬॥ అథశ్రీశైలనాథార్య నామ్నశ్శ్రీమతిమణ్టపే। తదఙ్ఘ్రిపఙ్కజద్వన్ద్వ ఛాయామధ్యనివాసినమ్ ॥౨౭॥ తత్వంచివ్యప్రబన్ధానాంసారంసంసారవైరిణామ్ । సరసంసరహస్యానాం వ్యాచక్షాణం నమామితమ్ ॥ ౨౮ ॥ తతస్స్వచరణామ్భోజ స్పర్శసమ్పన్నసౌరభైఃఽ । పావనైరర్థినస్తీర్థైర్భావయన్తం భజామితమ్ ॥౨౯॥ ఆరాధ్యశ్రీనిధింపశ్చాదనుయాగంవిధాయచ। ప్రసాదపాత్రంమాంకృత్వా పశ్యన్తంభావయామితమ్ ॥ ౩౦ ॥ తతశ్చేతస్సమాధాయ పురుషేపురుషర్షభే । ఉత్తంసితకరద్వన్ద్వ ముపవిష్ట

ముపహ్వారే ॥౩౧॥ అజ్ఞానసన్తమవదాతసుజాతమూర్తి మామీలితా
క్షమనుసంహిత మన్త్రరత్నమ్ । అనన్యమాళిభి రుపాసితమన్తరఙ్గై
ర్నిత్యంమునిం వరవరం నిభృతోభజామి ॥౩౨॥ తతశ్శుభాశ్రయేతస్మి
న్నిమగ్నస్నిభృతంమనః । యతీన్ద్ర ప్రవణంకర్తుం యతమానం నమా
మితమ్ ॥ ... ... ॥౩౩॥

శ్రీమత్పరవరమునిచరణాబ్జమధువ్రతైర్ధనరాజగురుభిర్విరచితా
పూర్వదినచరీ సమ్పూర్ణా.

అత్రానుసన్ధేయా యతిరాజవింశతిః.

ఉత్తరదినచరీ.

అథగోప్తీంగరిష్ఠానా మధిష్ఠాయ సుమేధసామ్ । కావ్యాలఙ్కృతి
వాక్యానాం వ్యాఖ్యాతారం నమామితమ్ ॥ ౧ ॥ సాయన్తనంతతఃకృ
త్వా సమ్యగారాధనంహరేః। సైన్యారాలాపై శ్శుభైశ్శోత్రియాన్ నన్ద
యన్తంనమామిహమ్ ॥౨॥ తతఃకనకపర్యఙ్కే తరుణద్యుమణీద్యుతౌ।
విశాలవిమలశ్లక్ష్ణ తుఙ్గతూలాసనోజ్జ్వలే ॥౩॥ సమగ్రసారభోద్ధారని
రన్తరదిగన్తరే । సోపధానేసుఖాసీనం సుకుమారేవరాసనే ॥౪॥ ఉన్మీ
లత్పద్మగర్భ ద్యుతితలమురి తీరసఙ్ఘాతగౌరం రాకాచన్ద్రప్రకాశ
ప్రచురనఖమణిద్యోతవిద్యోతమానమ్ । అఙ్గుల్యగ్రేహఠాక్షిప్తస్నతమతి
మృదులం రమ్యజామాతృయోగి దివ్యతత్పాదయుగ్మం దిశతుశిరసిమే
దేశికేన్ద్రోదయాళుః ॥౫॥ త్వంమేబన్ధుస్త్వమసిజనక స్త్వంసఖాదేశిక
స్త్వం విద్యావృత్తం సుకృతమతులం విత్తమప్యుత్తమంత్వమ్। ఆత్మా
శేషీభవసిభగవన్నాన్తరశ్శాసితాత్వం యద్వాసర్వంవరవరమునే య
ద్యదాత్మానురూపమ్ ॥౬॥ అగ్రేపశ్చాదుపరిపరితో భూతలంపార్శ్వ
తోమే మూలోనన్త్రి సపుషికలే మానసామ్భోరుహేచ । దర్శందర్శం
వరవరమునేదివ్యమఙ్ఘ్రిద్వయంతే నిత్యంమజ్జన్నమృతజలధౌ నిస్త
రేయంభవాబ్ధిమ్ ॥౭॥ కర్తాధీనే పపుషికుమతిర్గ కల్పయన్నాత్మభావం

దుఃఖేమగ్నఃకథమిహసుచిరంనూయతేజస్తురేషః । సర్వంత్యక్త్వావరవ
రమునేసమ్ప్రతిత్వత్ప్రసాదా ద్దివ్యప్రాప్యం తవపదయుగం నేహి
మేసుప్రభాతమ్ ॥ ౮ ॥ యాయావృత్తిర్మనసిమమసా జాయతాంసం
స్మృతిస్తే యోయోజల్పస్సభవతువిభో నామసజ్ఞా ర్తనంతే। యాయా
చేష్టావపుషిభగవత్ సాభవేద్వన్దనంతే సర్వంభూయాద్వరవరమునే స
మ్యగారాధనంతే॥౯॥యదనుచరవిధ్వై ర్జాతుదుష్టోపితస్త్వ రుచిరవ
రమునీన్దై ర్రూఢభావోభవేయమ్ । దృఢతరమతియాతో దుస్త్యజా
నర్థకామాఞ్ జనిజలధిగతానాం జాయతేకర్ణధారః ॥౧౦॥ అపగతమ
దమానై రన్తిమోపాయనిష్ఠై రధిగతపరమార్థై రర్థకామానపేక్షైః।
నిఖిలజనసుహృద్భి ర్నిర్జితక్రోధలోభై ర్వరవరమునిభృత్యై రస్తుమేని
త్యయోగః ॥౧౧॥ ఇతిస్తుతినిబద్ధేన సూచితస్వమనీషితాఞ్ । భృత్యాఞ్
ప్రేమార్ద్రయాదృష్ట్యా సిఞ్చన్తంచిన్తయామితమ్ ॥౧౨॥ అథభృత్యాన
నుజ్ఞాప్య కృత్వాచేతశ్శుభాశ్రయే । శయనీయం పరిష్కృత్యశయానం
తంస్మరామ్యహమ్ ॥౧౩॥ దినచర్యామిమాంనిత్యాం సౌమ్యజామాతృ
యోగినః । భక్త్యానిత్యమనుధ్యాయ న్ప్రాప్నోతిపరమంపదమ్ ॥౧౪॥
ప్రపద్యేపదపద్మాని పరమప్రేమసమ్పదామ్ । సౌమ్యజామాతృయోగీ
న్ద్ర చరణైకజుషాంసతామ్ ॥౧౫॥ సమ్పత్స్వరూపానుగణైవయస్మిఞ్
సర్వోత్తరోనుత్ర మనన్నిసాదః । సద్భిస్సమందైవతమేవదేశం ప్రా
ప్యంప్రపద్యే భవదఙ్ఘ్రిమూలమ్ ॥ ౧౬ ॥ యన్మూలమాశ్వయుజమా
స్యవతారమూలం కాన్తోపయన్తృయమినఃకరుణైకసిన్ధోః । ఆసీదస
త్సుగణితస్యమమాపిసత్తా మూలంతదేవజగదభ్యుదయైకమూలమ్॥౧౭॥
శ్రీమద్వఙ్గం జయతుపరమంధామతేజో నిధానం భూమాతస్మిన్భవతు
కుశలీ కోపిభూమాసహాయః । దివ్యంతస్మైదిశతువిభవందేశకోదేశి
కానాం కాలేకాలేవరవరమునిర్నఃకల్పయన్మఙ్గళాని ॥ ౧౮ ॥ నచేదాగ
మానుజేత్యేషా చతురాచతురక్షరీ । కామపస్థామ్నపద్యన్తే జన్తవో
హన్తమాదృశాఃకథమ్ ॥౧౯॥ పుణ్యామ్భోజవికాసాయ పాపధ్వాన్తక్షయా

యచ్చ । శ్రీమానావిగమోద్భూమా రామానుజదివాకరః ॥౦॥ తృణీ
కృతవిరిఞ్చాది నిరఙ్కుశ విభూతయః । రామానుజ పదామ్భోజస
మాశ్రయణశాలినః ॥ ... ... ॥౧౧॥

సమాప్తేయం పూర్వదినచరీ సహితా ఉత్తరదినచరీ.

శ్రీమద్వరవరముని సుప్రభాతమ్.

రవిరుదయత్యథాపినవినశ్యతిమేతిమిరంనికసతిపఙ్కజం హృదయప
ఙ్కజమేనుమే। వరయోగివర్యవరణీయదయైకనిధె జయజయదేవజా
గృహిజనేపనిధేహిధియమ్ ॥ ౧ ॥ స్వపనమిదంతవస్వ మహిమానుభ
వైకరసం తదపితథావిధం తదితిజాతునవేత్తిజనః । వరవరదేశికేన్ద్ర
తదిదంవిజహీసిభవా నపరిమితంహితం త్రిజగతామనుచిన్తయితుమ్॥
౨॥ అవతరణంతదేవజగతామవిదేకభృతాం వివిధహితావబోధనకృ
తేహృకృతంభవతా । తతఇతఏహియోగ శయనాన్మనాథ జనానమృత
మయైరపాంగవలయైరభిషేచయితుమ్॥౩॥ శరదరవిన్దబృన్దసుషమాపరి
పోషజుషా తవనయనేనకేచనపదేచరణేనతథా।మధురగభీరధీరచతురై
రుపితైరితదేవరద ధురన్ధర స్థిభవసిద్ధమముంతరితుమ్॥౪॥ పరమనభోని
వాసఫణిపుంగవ రజ్జుపతేర్భవనమిదంహితాయ జగతోభవతాఽధిగతమ్।
తదపితదైవదేవస్వగతింప్రకటీకురుమే తమిహమహత్తవైవ కురువైభవ
ముద్భిదురమ్॥౫॥త్వదభిమతప్రియస్త్వదను వర్తనధన్యతమా దలమతిరి
క్తఇత్యఖిలలోకసుబోధమిదమ్ । అవనితలంత్వదీప్సిత మిదంచహితత్వ
వసన్నయమఖిలస్తదైవ నిరుపాయముపైతిపదమ్ ॥ ... ॥౬॥

శ్రీమద్వరవరమునిసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

వ ర వ ర ము ని ప్ర ప త్తిః.

శ్రీమన్యతీన్ద్రప్రవణాంమలాత్మకధీభక్తిశాంతి కరుణాదిగు
ణామృతాబ్ధే। సౌమ్యోపయన్తృ మునివర్య సతాంజనానాం నాథో

త్వదీయ చరణౌశరణంప్రపద్యే ।౧॥ శ్రీమత్పరాంకుశపదాంబుజచుంబితపూ
రపాన సంసిద్ధశౌరిచరణానుభవప్రవాహాం । సౌమ్యోపయన్తృముని
వర్యమగద్ధితాయ భవ్యస్త్వదీయ చరణౌశరణంప్రపద్యే ॥౨॥ పద్మాల
యారమణభవ్య పదాబ్జయుగ్మ ప్రేమామృతాబ్ధి పరివాహ నిమగ్నచే
తాః । సౌమ్యోపయన్తృమునివర్య సమస్తలోక సైవ్యాత్వదీయచర
ణౌశరణంప్రపద్యే ॥3॥ ముక్తిప్రదామురరిపోరివ పాదపద్మే భక్త్యా
పాయనిరతస్య పరంముముక్షోః । సౌమ్యోపయన్తృమునివర్య సతాం
జనానాం నాథాత్వదీయచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ౪ ॥ రామానుజా
ర్యవరదర్శనధూర్వహేంద్ర కామాదిమారగణదూరగదేశికేంద్ర। సౌ
మ్యోపయన్తృ మునివర్యసమస్తలోక బంధోత్వదీయ చరణౌ శరణం
ప్రపద్యే ॥౫॥ వానాద్రియోగివరమానస రాజహంస వాధూలనాథవర
దార్య వరాభినద్యాం । సౌమ్యోపయన్తృ మునివర్య సరోజశంఖచి
హ్నాత్వదీయచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౬॥ శ్రీభట్టనాథమునివర్య వరేణ్య
ష్టదేవా శ్రీదేవరాజగురుపుజ్జన పారిజాతౌ । సౌమ్యోపయన్తృమున
వర్య సదాస్తరక్షిశిష్టాత్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౭॥ రామా
జార్యవరవేజ్కట యోగివర్య శ్రీమన్మతాగ్రిహర సూరిభిరీడ్యమానౌ।
సౌమ్యోపయన్తృమునివర్యసదాఽస్మదీయ భాగ్యాత్వదీయచరణౌ శర
ణంప్రపద్యే॥౮॥ అమ్లానకోమలసరోజ సుగన్ధిరమ్యావాగ్వైఖరీనన్యశర
ణైరనుభావ్యమానౌ। సౌమ్యోపయన్తృమునివర్యసదాఽశరణ్యా నాథౌ
త్వదీయచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౯॥ మంబుప్రవాళసదృశౌ మమపాపి
నోపి సంసారసాగరసముద్ధరణప్రవీణౌ। సౌమ్యోపయంతృమునివర్యవి
భోసుభోగ్యస్వామిన్త్వదీయచరణౌ శరణంప్రపద్యే॥౧౦॥ అస్మత్కు
లాధిపగురూత్తమయోగివర్య భోగీంద్రభీకరగురో ర్మహితార్యవర్య।
సౌమ్యోపయంతృ మునివర్య భవత్కృపాయాః పాత్రంకురుష్వ భగ
వత్శరణాగతంమామ్ ॥ ... ... ॥౧౧॥

వరవరమునిప్రపత్తి స్సమ్పూర్ణా.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమత్పరవరమునీంద్ర మహాగురవేనమః.

శ్రీ శైలేశాష్టకమ్.

శ్రీమాక్ శ్రీరజ్గనాథారోర్ వేదాన్తద్వయకేసరీ। మునిగిరికాంతోప
యన్తామేసన్నిధత్తాం సదాస్మృతి ॥ ౧॥ శేషశ్శ్రీమా నజనిహి పురా సౌ
మ్యజామాతృయోగీభోగీభూత స్తదనుభగవాన్ రాఘవస్యానుజన్మాభూ
త్వాభవ్యోవరవరమునిర్భూయసాభాసమానో రఙ్గత్వస్మాక్ రఘుకుల
పతే రాశితో భద్రపీఠమ్ ॥ ౨ ॥ శ్రోతుం దాస్విడవేద భూరివివృతిం
సౌమ్యోపయంతుర్మునేరుత్కణ్ఠా స్తిమైసమానయత్తతస్సార్ష్టాశ్ర
యంమణ్డపమ్। ఆసిశ్యార్చకమాచివానితి ముదాసిశ్లేషలోకాస్వతో ర
జ్జీవత్సరమేకమేవమనృణోద్వ్యక్తం యథోక్తం క్రమాత్ ॥ ౩॥ శ్రీభూ
భ్యాంరజ్గనాథేశతజిదుపనిషద్వ్యాక్రియాఽశ్రోతుకామే శేష స్సంతోష
యివ్యస్వరవరమునితాం ప్రాహ్యయోవర్తతేఽగ్రే। కాషాయ శ్రీతల
స్యమ్బుజమణిసుశిఖా బ్రహ్మసూత్ర త్రిదండైర్భాన్తం శుభ్రోర్ధ్వ పు
ణ్డ్రైస్మరహృదయసదాకోశముదాభ్రుహస్తమ్ ॥౪॥ కృపయా పర
యాస రజ్గరాణ్మహిమానం మహతాం ప్రకాశయత్ । రురుచేస్వయ
మేవచేతసావరయోగి ప్రవరస్య శిష్యతామ్ ॥ ౫ ॥ సమాప్తాగ్రన్థస్య
ప్రథితవివిధోపాయనచయే పరంసజ్జీభూతేవరవరమునే రజ్ఘ్రిసవిధే।
హతాద్బాలధికశ్చితుర్థతతినిరస్తోష్ణ్యపగతో జగార్ శాఖ్యది పరిణత
చతుర్థాయనఇదమ్ ॥౬॥ శ్రీమానఞ్గేశ్వరోయద్వకుళధరవచో భావ్య
సారార్థజాతం శ్రుత్వాసౌమ్యోపయన్తుర్మునివరచరణే చ్ఛత్రిభావం
ప్రపన్నః। శ్రీశైలేశేతి పద్యం ఖగపతినిలయే మణ్డపే తత్సమాప్తా వు
క్త్వాధ్యేతవ్యమేతన్నిఖిల నిజగృహేష్వాదిశత్తత్తదాదా ॥౭॥ వేదాదా
పూర్వముక్త్వాహరిరితి సుజనోవక్ష్యేచ్ఛాదఘోమిత్యేవం వక్ష్యమేత
ద్వకుళధరవచోఽనుశ్రవారంభకాలే। శ్రీశైలేశేతిపద్యంప్రథమ మథ

సతాం సంపదాయేకనిష్ఠైర్లక్ష్మీనాథేతి పద్యంస్వయమథభగవానా
దిశద్రజ్జనాథః ॥౮॥ యద్వద్వక్తుం నయుక్తం ప్రణవహరిపదాభ్యన్త
రేత్వదంతత్కృష్ణేతేతత్కదాచిన్మనిశతవచనైర్వైదికైర్బ్రహ్మని
ష్ఠైః । తద్వద్రంగేశ బ్రహ్మేశ్మదమనియతైస్సాధుభిస్తత్వవిద్భి ర్వక్తుం
యుక్తం నమధ్యే సపదఇతితయో రేతయోర్మపద్యమన్యత్ ।౯॥ శరరిపు
రేకపవకమలాపతి దివ్యకవిర్మధురకవిర్యథాచ శరజిన్మునిముఖ్య కవిః।
యతికులపుఙ్గవస్య భువిరఙ్గసుధాకవిరాడ్వర వరయోగినో వరదరాజ
కవిష్వతథా॥ ... ... *

కాతస్కూతుకసింహోయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతేరమ్యజామాతృ మునీన్ద్రగురవేనమః॥

శ్రీ శైలేశాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీవణ్శఠకోప శ్రీశ్రీనివాస వేదాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమదహోబిల మహాస్థాన నిర్వహణ ధురన్ధర శ్రీశ్రీనివాస

నిగమాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితమ్.

శ్రీలక్ష్మీనృసింహాదిసుప్రభాతమ్.

కౌసల్యా సుప్రజారామ పూర్వాసన్ధ్యా ప్రవర్తతే।
ఉత్తిష్ఠనరశార్దూల కర్తవ్యం దైవమాహ్నికమ్॥

శ్రీమాన్ రామానుజార్యోయతిపతిరఖిలాన్ తార్తుకామస్స్వశి
ష్యాన్బాష్యం శారీరకార్థ ప్రకటన మకరోద్బాహ్యసిద్ధాన్తభేత్తాయ
స్తస్మిన్ తుభ్యమాణేకధకకులవచో నగ్రపాతైస్సభాయా స్సద్యస్తు
త్ప్రేక్షమాణోభవదితి జయతాం శ్రీనివాసోయతీంద్రః ॥౧॥ తవసుప్ర
భాత మరుణాబ్జలోచనే తరుణేందుబిమ్బవదనేఽఘమోచనే। శరణాగ
తార్తిహరణాయ దీక్షితే కరుణారసాఘు వరుణాలయేక్షితే ॥౨॥ తవ
సుప్రభాతమమరేన్ద్రసున్దరీకరపల్లవాంత కలితోరు మాలినీ । క్షరణత్స
హస్రతులితాఙ్గ సౌభగే కనకాఙ్గిచోరుమణికుండలాఞ్చితే ॥౩॥ త్వ

సుప్రభాత మసురారివల్లభే నిజవల్లభాజ్ఞాసరసీసరోరుహే । కరప
ల్లవాత్తజలజాతకుడ్మలే రవికోటిభాసి కురువిన్దమాలికే ॥౪ ॥ తవసు
ప్రభాతమఖిలార్తి భంజని ప్రణతాతిభక్తజన చిత్తరంజని । వరతాపసీ
యవిదితాత్మవైభవ ప్రియవక్త్రిచంద్రసుచకోరలోచనే॥౫॥ దేవాశ్చ
తుర్ముఖ పురన్దర శఙ్కరాద్యాస్సిద్ధాస్సనాతనసనందననారదాద్యాః।
త్వామర్చితుంవిధపుప్పకరాశ్చరన్తి లక్ష్మీనృకేసరి విభోతవసుప్రభా
తమ్ ॥౬ ॥ దేవోదివాకర ఇహ ప్రథిత ప్రకాశో దివైర్వికసైస్త్వదన
ఘాంఘ్రి యుగంసహసైవ । సంవాహితుం భృశముదేతి హరేర్దిశా
యాం లక్ష్మీనృకేసరి విభోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౭ ॥ వేదాశ్చ సామయ
జురాదయ ఆవిభాన్తిశబ్దైరలఙ్కృతగుణైస్స్వగుణంస్తువన్త । త్వల్లింగ
నామగుణకీర్తన లబ్ధభావాలక్ష్మీనృకేసరివిభోతవసుప్రభాతమ్ ॥౮॥ వి
పాశ్చిస్స్వనన్ధితగరిష్ఠగుణక్రియాద్యా స్సన్తావిశుద్ధమనసో వివిధై
ర్వచోభిః । త్వాంస్తోతుమద్యవివిధైః ప్రణతాశ్చరన్తిలక్ష్మీనృకేసరి వి
భోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౯॥ ఉచ్చైశ్చకాశ్శివస్తులితపేష విభాతితేశ్వస్తమ్మే
రమామదజలాప్లుతగణ్డదేశాః । భృత్యాశ్చతే కరయుగోద్ధృత చామ
రాద్యాలక్ష్మీనృకేసరివిభోతవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦ ॥ ధేనుర్ధి ధరన్ధరపు
రాన్తర భూషణంసాత్వతికంకరత్వకరణాయధరామవాప్య । త్వద్ధ్రీ
ష్టిభావితసుధామ సుధాసుధారామాకాఙ్క్షతే నరహరే తవ సుప్రభా
తమ్ ॥౧౧॥ భృత్యోఽహమద్య యతిరూప ముపేయివాంస్తే పాదాం
బుజద్వయపరిచరణాయయత్తఃజాగర్మివిశ్వగణ నిర్మితినర్మశీలలక్ష్మీనృ
కేసరివిభోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౨ ॥ వాగాశిరాజతనయా వదనామ్బు
జాతమాద్వీగసజ్ఞ నయనాఖ్యమిళిన్దయుగ్మమ్ । సంచారయాద్యవినతే
షుతదీయభక్తిసారగ్రహాయనృహరేతవసుప్రభాతమ్ ॥౧౩ ॥ సహ్యోప
గోత్తరతరజ్ఞ విభఙ్గ సఙ్గ తుఙ్గాంగశీతి మమరుజ్జడిమోత్తరఙ్గే । రం
గేవిహాయ రుచినత్ర విరాజసేత్వం శ్రీరంగనాయకవిభోతవసుప్ర
భాతమ్ ॥ ౧౪ ॥ నారాయణాద్రివిసరద్విపులస్రవంతీ నిష్కాంత నిర్ఝ

రఘుశేఖరఘుశేఖరగాడశ్వైః । అస్పృష్టమానస ఇవాత్రవిహారకాంక్షీత్వం
భాసివేజ్యటపలే తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౫ ॥ గోపీగృహాన్తరుప కల్పి
తమన్థనాత్త హయ్యఙ్గవీనహృకల్పితనృత్తజాతమ్ । అద్యాపితద్య మి
హకర్తుమివాసితాదృగ్రోయమాత్తమవిభో తవసుప్రభాతమ్॥౧౬॥
ఇత్థం రమానృహరిరజ్జధురీణ శేష శైలేశ యాదవకులాధిప సుప్రభా
తమ్ । భక్త్యాపరంస్వతనుతాఖిలసాధుభావ్యం శ్రీశ్రీనివాసనిగమా
న్తయతిర్విశుద్ధః॥ ... ... *

శ్రీ శ్రీనివాస వేదాన్త యతీన్ద్ర మహా దేశిక విరచితమ్

శ్రీలక్ష్మీనృసింహసుప్రభాతం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీమదాదివణ్ శరకోప యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః

శ్రీమన్నృసిమ్హస్థాన నిర్వహణ చాతురీధురీణ శ్రీపరాఙ్కుశ
యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితా

శ్రీ లక్ష్మీ నృసింహ పరిపత్తిః.

శ్రీశ్రీనివాసాహ్వయ యోగివర్యం నారాయణం యోగివరంతథైవ।
శ్రీయోగినర్యం రఘువీరవేద కోటీరసంజ్ఞం గురుమాశ్రయామి ॥౧॥
అహోబిలేగారుడ శైలమధ్యే కృపావశా త్కల్పిత సన్నిధానమ్ । ల
క్ష్మ్యాశ్లేషమాలిఙ్గిత వామభాగం లక్ష్మీనృసిమ్హం శరణం ప్రపద్యే ॥౨॥
శ్రీవణ్శఠారాతి యతీన్ద్ర మాద్యం శ్రేష్ఠం స్వయం ప్రేషమనుం పరి
చాయ । స్వారాధనే ప్రేరయతి స్మయన్తం లక్ష్మీ నృసింహంశరణం
ప్రపద్యే ॥3॥ సర్వస్యలోకస్య సమీహితానాం ప్రదానదీక్షా వశత స్స
దైవ । శ్రీయాసమేతం శ్రిత దోషహన్త్యాలక్ష్మీనృసింహంశరణంప్రప
ద్యే ॥ ౪ ॥ యస్యాభవద్భక్త జనార్తిహన్తుగి పితృత్వమన్యే ష్వవిచార్య
తూర్ణమ్ । స్తమ్భేఽవతార స్తమనన్యలభ్యం లక్ష్మీనృసింహం శరణం
ప్రపద్యే ॥ ౫ ॥ యమీక్షితుం దేవగణోఽతిరుష్టం శతక్రతుశక్నోతిచతు
ర్ముఖాదిః । ప్రసాదితో భక్తజనేన యస్తం లక్ష్మీ నృసింహం శరణం

ప్రపద్యే ॥౬॥ వామత్వమద్యత్యజ సంశ్రితేషు నాస్తీహకశ్చిత్కిలనా
పరాధీ । లక్ష్మ్యా కృతివామాజ్ఞగయోచ్యమానం లక్ష్మీనృసింహం శర
ణంప్రపద్యే ॥౭॥ శ్రీవీరవర్ధాభువ వేదమూలం యోగీన్ద్ర దుఃఖైపై ర్ముభ
తాపవృత్తైర్ధిః। నామాదిభిర్మాంయత హంతనోద్య స్తంశ్రీనృసింహం
శరణంప్రపద్యే ॥౮॥ శ్రీమద్రహస్యత్రయ సారపార ప్రారమ్భకాతే
తవసర్వసిద్ధిః । స్యాదిత్యుపశ్రుత్యభిధాయకంమే లక్ష్మీనృసింహం శర
ణంప్రపద్యే ॥౯॥ భావ్యప్రదానావసరేతుపీర రఘూద్వహోమ్నాయశ
ఖార్యరూపీ । స్వప్నాగతోభావ్య మదత్తయోమే తంశ్రీనృసింహంశ
రణంప్రపద్యే ॥౧౦॥ యశ్శ్రీనివాసాఖ్య మునీన్ద్రతోమాం సమ్యాగ్
ప్రవేదాన్తయుగంవ్యతానీత్ । తదర్పితస్వీకృత మద్బరంతం లక్ష్మీనృ
సింహం శరణంప్రపద్యే ॥౧౧॥ స్వప్నేరమావాస మునీన్ద్రరూపీ స్వ
యంసమాగత్య మమాపిదేవః । తిరిదణ్డకాషాయమచాన్మదాయ స్తం
శ్రీనృసింహం శరణంప్రపద్యే ॥౧౨॥ ఆరాధనంస్వస్యకథంమయేతి భీ
తంసదాపద్మ లతాముఖేన । ఆశ్వాస్యమామప్య కరోత్కృతార్థం
లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥౧౩॥ శఠారినారాయణ యోగివ
ర్య పరాఙ్కుశస్వామి పరాఙ్కుశాద్యైః । యదీపూజితశ్శ్రీనిధియో
గిముఖ్యై స్తంశ్రీనృసింహం శరణంప్రపద్యే ॥౧౪॥ నారాయణశ్రీర
ఘువీరవేద కోటీరనారాయణ మానివాసైః । యోగీశ్వరైరన్వహమ
ర్చితోయ స్తంశ్రీనృసింహం శరణంప్రపద్యే ॥౧౫॥ త్వద్భక్తవాచాతవ
కిఙ్కరేణ త్వత్ప్రీతికామేన మయాకృతేన । స్తోత్రేణలక్ష్మీ నృహరేస
విష్ణుర్ప్రీతోభవత్వం కరుణార్ద్రదృష్టిః ॥ ౧౬ ॥ పరాఙ్కుశాఖ్యేనత
పోధనేన భక్త్యానృసింహస్య కృతాప్రపత్తిః । పాపర్యతేయేనభవేత్స
తస్య పూర్ణంకృపాపూర్ణకటాక్షపాత్రమ్ ॥ ... ॥౧౭॥

ఇతి శ్రీవణ్శఠకోప శ్రీపరాఙ్కుశ యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితా

శ్రీలక్ష్మీనృసింహప్రపత్తి స్సమ్పూర్ణా.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే శ్రీవణ్‌శరణోప శ్రీ శ్రీనివాస వేదాన్త యతీన్ద్ర

మ హా దే శి కా య న మః.

అథ శ్రీనివాస వేదాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితాని

శ్రీలక్ష్మీనృసింహాది మఙ్గళాశాసనాని.

శ్రీపరాఙ్కుశయోగీన్ద్ర శతారిప్రముఖాన్గురూన్ । మఙ్గళాశా
సనపరా న్మహితాననిశంభజే॥౧॥ జగజ్జన్మాదిలీలాయ జగదానన్దహే
తవే । జగచ్ఛత్రునివాసాయ శ్రీనృసింహాయమఙ్గళమ్ ॥౨॥ హిరణ్యక
శ్యపసమ్భూతి ప్రఖ్యాతపరమాత్మనే । ప్రహ్లాదార్తిముషేజ్వాలానారసిం
హాయమఙ్గలమ్ ॥౩॥ గరుడాద్రిగుహాగేహే గజకుణ్డినపత్తనే । హిర
ణ్యాస్థాభ్యహజాకార హరిసింహాయమఙ్గలమ్ ॥౪॥ వారిజావారితభయై
ర్వాణీపతిముచైస్సునైగిః । మహితాయ మహోదార మాలోలాయా
స్తుమఙ్గలమ్ ॥౫॥ వరాహకుణ్డేమేదిన్యై వారాహార్థప్రదాయినే । దన్త
లగ్నహిరణ్యాక్ష దంష్ట్రసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౬॥ గోభూహిరణ్యని
ర్విణ్ణ గోభిలజ్ఞానదాయినే । ప్రభఞ్జన శునాసీర కారఞ్జాయాస్తుమఙ్గ
లమ్ ॥౭॥ భార్గవాఖ్యతపస్వీశ భావనాభావితాత్మనే । అక్షయ్యతీరతి
రక్షభార్గవాయాస్తుమఙ్గలమ్ ॥౮॥ చతురాననచేతోఽబ్జ చిత్రభానుస్వ
రూపిణే । వేదాద్రిగహ్వరస్థాయ యోగానన్దాయమఙ్గలమ్ ॥౯॥ హా
హాహూహ్వాఖ్య గన్ధర్వ నృత్తగీతహృతాత్మనే । భవహన్త్రతటచ్ఛత్రి
వటసింహాయమఙ్గలమ్ ॥౧౦॥ భారద్వాజ మహాయోగి మహాపాతకహా
రిణే । తాపనీయ రహస్యార్థ పావనాయాస్తు మఙ్గలమ్ ॥ ౧౧ ॥ శ్రీశ
తారియతీన్ద్రాది యోగిహృత్పద్మభానవే । సర్వత్రపరిపూర్ణాయాహో
బిలేశాయమఙ్గలమ్ ॥౧౨॥ మఙ్గలాశాసనమిదం మానివాసమునీరితమ్।
మహనీయంపఠన్‌శృణ్వన్ మఙ్గలాయతనంభవేత్ ॥ ॥౧౪॥

శ్రీ జ్వా లా నృ సిం హ మ ఙ్గ లం స మ ర్పా ర్ణ మ్.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీ లక్ష్మీనృసింహ మఙ్గలమ్.

అపారకరుణాసిన్ధో నివారణపరానిమ్ | విదారయహిరణ్యాక్ష విదారణనఖాయుధైః ॥౧॥ సర్వవేదా న్తవేద్యాయ కారణాయ మహా త్మనే | సర్వలోకశరణ్యాయ శ్రీనృసింహాయమఙ్గలమ్ ॥౨॥ శేషిణేస ర్వవస్తూనాం వాఞ్ఛితార్థప్రదాయినే | సంశ్రితానాం సదాభూయా చ్ఛ్రీనృసింహాయమఙ్గలమ్ ॥3॥ పవిత్రాణాంపవిత్రాయ ప్రాపకాయ ఫలాత్మనే | భద్రాణామపిభద్రాయ శ్రీనృసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౪॥ ఆదివణ్శకోపాఖ్యైర్మునివరై ర్మహాత్మభిః | సమర్చితాయ నిత్యా యశ్రీనృసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౫॥ జగజ్జన్మాదిలక్ష్యాయ స్వేచ్ఛాస్వీకృత మూర్తయే | విధ్వస్తాఖిలహేయాయ శ్రీనృసింహాయమఙ్గమ్ ॥౬॥ జ్ఞా నానన్దస్వరూపాయ జ్ఞానశక్త్యాదిసిద్ధవే | బన్ధవేసర్వలోకానాం శ్రీనృ సింహాయమఙ్గలమ్ ॥౭॥ కాయాధ్వపరిత్రాణ భావిత స్తమ్భజన్మనే | బ్ర హ్మేన్ద్రాదిస్తుతాయస్యా చ్ఛ్రీనృసింహాయమఙ్గలమ్॥౮॥ గుణలేశవిహీ నస్య సర్వహేయాస్పదస్యమే | మన్యూన్క్షన్తే శ్రీనన్తాన్స్యా చ్ఛ్రీనృ సింహాయమఙ్గలమ్ ॥౯॥ శ్రీనివాసయతీన్ద్రోక్తులక్ష్మీనృహరి మఙ్గలమ్। యేపఠన్తిమహాత్మాన స్తేషాంభూయాత్తుమఙ్గలమ్ ॥ ... ॥౧౦॥

శ్రీలక్ష్మీనృసింహమఙ్గలం సమ్పూర్ణమ్.

అథ శ్రీరఙ్గేశ్వర మఙ్గలమ్.

శ్రీనివాసయతీన్ద్రాదీ న్గురూన్నత్వామహాత్మనః | తత్కృపాపరత న్త్రోఽహం కుర్వేయత్నంహరేస్తుతౌ ॥౧॥ శ్రీరఙ్గేరాజతేయోఽసౌ శ్రీరఙ్గేయశ్చజాయతే | తస్యశ్రీరఙ్గనాథస్య స్తవంకుర్వే యథామతి॥ ౨॥ శ్రీహస్తలాలనానన్ది మృదుపాద సరోరుహే | సరోత్తుఙ్గాయని త్యంస్యా చ్ఛ్రీరఙ్గేశాయమఙ్గలమ్ ॥3॥ శ్రీనివాసయతీశాన గురువర్య మహేష్యమే | సర్వాపరాధాన్క్షన్తే శ్రీస్యాచ్ఛ్రీరఙ్గేశాయమఙ్గలమ్॥౪॥

శ్రీమత్కాస్తురిరంగత్నాభా భానురాయానుచారయే భూయాచ్ఛ్రీ
వత్సవక్షాయ శ్రీర † లమ్ ॥ ౫ ॥ శ్రీరంగస్థలవాస్తవ్య భవ్యభాగ్యఫలా
త్మనే । అత్మనేసర్వతోభూయాచ్ఛ్రీర † లమ్ ॥౬॥ శ్రీమద్వేఙ్కటనా
థార్య స్తుతిప్రీతహృదేఽనిశమ్ । నిశీశాయసదాభూయాచ్ఛ్రీ † లమ్॥
౭॥ శ్రీమదిక్ష్వాకువంశ్యానాం కూటస్థాయ మహాత్మనామ్ । సర్వదా
యార్థి నాంభూయాచ్ఛ్రీ † లమ్॥౮॥ శ్రీమతేనిగమా న్తైకవేద్యాయా
శేషశేషిణే । ప్రాప్యాయప్రాపకాయస్యాచ్ఛ్రీ † ళమ్ ॥ ౯ ॥ శ్రీప
రాఙ్కుశయోగీన్ద్ర పదపద్మనిషేవణాత్ । లబ్ధాత్మనామయాకారి శ్రీ
రఙ్గేశ్వరమఙ్గళమ్ ॥౧౦॥ శ్రీనివాసయతీన్ద్రోక్తం శ్రీరఙ్గేశ్వరమఙ్గళమ్।
యేపఠన్తినిహత్యాన స్తేషాంభూయాత్తుమఙ్గలమ్ ॥ ॥౧౧॥

శ్రీరఙ్గేశ్వరమఙ్గలం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ నివాసమఙ్గళమ్.

సర్వమఙ్గళసంభూతి స్థానవేఙ్కటభూధర । నిత్యక్లృప్త నివాసా
య శ్రీనివాసాయమఙ్గళమ్ ॥ ౧ ॥ ఆశ్రితార్థితకల్పాయకాస్తుభాలఙ్కృ
తోరసే । జ్ఞానశక్త్యాది పూర్ణాయ శ్రీనివాసాయమఙ్గళమ్ ॥౨॥ నిత్య
నిర్ధూతహేయాయనిత్యమఙ్గళమూర్తయె। అంజనాచలభూషాయశ్రీని
వాసాయమఙ్గళమ్ ॥౩॥ వేదవేదాన్తవేద్యాయకారణాయమహాత్మనె।
ప్రాప్యాయప్రాపకాయస్యాచ్ఛ్రీనివాసాయమఙ్గళమ్ ॥౪॥ సర్వలోకశ
రణ్యాయ చిదచిద్వస్తుశేషిణే । శ్రీవత్సాఙ్కిత వక్షాయ శ్రీనివాసాయ
మఙ్గళమ్ ॥ ౫ ॥ స్వీయఘుణ్టాంశ వేదాన్త దేశికానన్దహేతవె । సేత
వేసర్వలోకానాం శ్రీనివాసాయమఙ్గళమ్ ॥౬॥ వాణీవల్లభముఖ్యార్చా
తోషితాయ మహాత్మనె । వివిధాశ్చర్యచర్యాయ శ్రీనివాసాయమఙ్గ
ళమ్ ॥ ౭ ॥ దివ్య సూరి సమూహాన్త నిజవాసాని కోటయే । నికృష్టో
త్కృష్ట తుల్యాయ శ్రీనివాసాయ మఙ్గళమ్ ॥ ॥౮॥

శ్రీవేఙ్కటమఙ్గళం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ మైసమః.

శ్రీ రామభద్ర మఙ్గళమ్.

శరణాగతసంత్రాణ నిపుణాయ మహాత్మనే । అయోధ్యా జనభాగ్యాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥౧॥ కౌసల్యానందకన్దాయ కల్యాణగుణసిన్ధవే । శరణ్యాయవరేణ్యాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్॥ ౨॥ కౌశికాధ్వ మహాయోగి సంచేష్టసఫలీకృతౌ । కృతినేతితుష్టాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥౩॥ వైదేహీవదనాంభోజలోలంచాయితచేతసే। భద్రాణామపి భద్రాయరామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥ ౪ ॥ గౌతమాశ్రమసాఫల్య నిదానపదపాంసవే । దాశకీశాది మిత్రాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥౫ ॥ మహాపాతకనిర్ముక్తి హేతునేతువిధాయినే । శితీతాశరజాలాయ రామభద్రాయ మఙ్గళమ్ ॥ ౬ ॥ విభీషణపరిత్రాణ సంహృష్టమనసేనిశమ్ । పాలితసీతాయ రామాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥౭॥ ప్రాప్తరాజ్యాయ రామాయ భరతాభీష్టదాయినే। సర్వబన్ధుసమేతాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥ ౮ ॥ శ్రీనివాస యతీంద్రోక్తం సీతావల్లభమఙ్గళమ్ । యేపఠన్తి మహాత్మానస్తేషాం భూయాత్తుమఙ్గళమ్ ॥ ... ... ॥౯॥

శ్రీరామభద్ర మఙ్గళం సమాప్తమ్.

శ్రీగీతాచార్య మఙ్గళమ్.

గీతోపనిషదాచార్యేమమయామునదేశికే । యత్తన్నేచాగమాంతార్థే భక్తిర్భవ్యాయవర్ధతామ్ ॥౧ ॥ సచ్చిష్యాద్యుపదేశ్యాయ దేహాత్మభ్రమహారిణే । అవిప్లవకర్మయోగాయ గీతాచార్యాయమఙ్గళమ్॥౨॥ ఉక్తసర్వాత్మసామ్యాయ జీవయోగవిధాయినే । సాక్షిణే జ్ఞానినిశ్రేష్ఠక్రియావేద్యాయమఙ్గళమ్ ॥౩॥ సాంగభక్తిసమాదేష్ట్రేసిస్సీమగుణభూతయే । సుచక్రుర్ధానదక్షాయ క్రమోపాస్యాయమఙ్గళమ్ ॥౪ ॥ గీతజ్ఞే త్రజ్ఞతాప్రాయ త్రిగుణద్రవ్యవాహినే । చేతనా చేతనేశాయ శాస్త్రయో

చ్యాయమజ్గళమ్ ॥౫॥ త్రైభావిభక్తధర్మాయ సారోపాయప్రదర్శినే। భ
క్తిప్రపత్తిలభ్యాయ గీతాచార్యాయ మజ్గళమ్ ॥౬॥ నారాయణేనము
నినా కృత్తంగీతార్థమజ్గళమ్। ఆశాస్తేనువినంసోపిభవేన్మజ్గళభాజనమ్॥
శ్రీగీతాచార్య మజ్గళం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీశార్జ్గపాణిమజ్గళమ్.

మదీయరక్షణైకాన్త స్వాన్తనృత్తియుజేనిశమ్। మదీయ పాల్యినా
థాయ మజ్గళం శార్జ్గధన్వనే ॥౧॥ నిస్తులానన సౌన్దర్య సారసాక్షా
త్కృతేసదా। విస్మయానన్ద మూలాయ మజ్గళం శార్జ్గధన్వనే ॥౨॥
శ్రీవల్భకారిప్రముఖైరపూర్వాచార్యై ప్రపత్తిభిః। వశీకృతాయని
త్యంస్వాన్తజ్గళం శార్జ్గధన్వనే ॥ ౩ ॥ అత్యన్తాశ్చర్యచర్యాయ సర్వ
సమ్పత్ప్రదాయినే। నిత్యం శ్రియా సమేతాయ మజ్గళం శార్జ్గధన్వ
నే ॥ ౪ ॥ శ్రీమత్కనకకంజాత సరస్తీరేసతాంముదే। నిత్యక్లృప్తనివా
సాయ మజ్గళం శార్జ్గధన్వనే ॥౫॥ శ్రీమత్కమళ వల్ల్యాఖ్య కాన్త
యాకరుణాత్మనా। సమాశ్రితాయ సాకూతం మజ్గళం శార్జ్గధన్వ
నే ॥ ౬ ॥ కనకాచలసఙ్కాశ చక్రశ్రీరధవాసతః। రాజతే నైత్ర చి
త్రాయ మజ్గలం శార్జ్గధన్వనే ॥౭॥ సోపానక్రమచాతుర్య నిస్తులానం
దదాయినే। సశ్వేషామవిశేషేణ మజ్గలంశార్జ్గధన్వనే ॥౮॥ జ్ఞాన
శక్తిబలైశ్వర్య వీర్యతేజాంస్యరాశయె। నిరస్తాఖిలదోషాయమజ్గలం
శార్జ్గధన్వనే ॥ ౯ ॥ సంపాల్యిస్తాఖిలకామాయ జగజ్జన్మాది హేతవె।
సేతవేసర్వలోకానాం మజ్గలం శార్జ్గధన్వనే ॥ ౧౦ ॥ శ్రీనివాసయ
తీన్ద్రోక్తం మజ్గలంశార్జ్గధన్వనః। యేపఠన్తి మహాత్మానస్తేషాంభూ
యాత్తుమజ్గలం॥ ... ... ౧౧॥

శ్రీశార్జ్గపాణి మజ్గళం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ యోగానంద మఠం.

శ్రీ పార్థసారథి మంగళం.

శ్రియఃకాన్తాయకల్యాణ నిధయేనిధయేర్థినామ్ । శ్రీబృన్దారణ్యవాసాయ పార్థసూతాయమఙ్గలమ్ ॥౧॥ లక్ష్మీనివిభ్రమాలోల సుభ్రూవిభ్రమచక్షుషే । చక్షుషేసర్వలోకానాం పార్థసూతాయ మఙ్గలమ్॥౨॥ నిత్యాయనిరవద్యాయ నిత్యానందచిదాత్మనే । సర్వాన్తర్యామిణేశ్రీమత్పార్థసూతాయమఙ్గలమ్ ॥౩॥ సర్వశస్సర్వవిద్వేసర్వ భక్తసర్వవిశేషిణే । సులభాయసుశీలాయ పార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥౪॥ పరస్మైబ్రహ్మణేపూర్ణకామాయపరమాత్మనే। ప్రేరయత్పరతత్వాయపార్థసూతాయ మఙ్గలమ్॥౫॥ అకారత్రయమిశ్రాణామాత్మనామనపాయినామ్.అతృప్తామృతరూపాయపార్థసూతాయమఙ్గలం ॥౬॥ ప్రాయస్సచరణౌపుంసాంశరణత్వేవపాణినా । స్వయందర్శయతేశ్రీమత్పార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥౭॥ సగృహ్ణాసామ్బరహేతీనాంసుషమావహమూర్తయే। సర్వార్తిశమనాయాస్తుపార్థసూతాయమఙ్గలమ్ ॥౮॥ శ్రీవైకుణ్ఠవిరక్తాయ శ్రీమత్కైరవిణీతటే। రుక్మిణ్యారమణాయాస్తుపార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥ ఆదివర్ణశరకోపాది మునిమానసవాసినే । సర్వలోకనివాసాయ పార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥ ౧౦॥ శ్రీమద్బల్లవావనావాసిమఙ్గలాభరణాఙ్ఘ్రియే । మఙ్గలానాం నివాసాయ పార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥ ౧౧॥

శ్రీపార్థసారథిమఙ్గలం సమాప్తమ్.

శ్రీభాష్యకార మఙ్గలాశాసనమ్.

శ్రీపరాఙ్కుశపాదాబ్జసురభీకృతమూళయే।శ్రీవత్సచిహ్నానాథాయయతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౧॥ నాథపద్మాక్షరామార్య పాదపఙ్కజసేవినే । సేవ్యాయసర్వయమినాంయతిరాజాయమఙ్గలమ్॥ ౨॥ పూర్ణార్య పూర్ణకరుణాపాత్రాయామితతేజసే । మూలాధరప్రియాయాస్తు యతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౩॥ సంసేవ్యయామునాచార్యమేకలవ్యాస్మదాహ్వయం మునిం । అన్యన్నేతిపదేన్నిత్యంయతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౪॥ శ్రీకాఞ్చీ

పూర్ణమిశ్రోక్తరహస్యార్థవిదేసచా । దేవరాజప్రియాయాస్తు యతి
రాజాయమఙ్గలమ్ ॥౪॥ శ్రీమద్గోష్ఠీపురీపూర్ణదివ్యజ్ఞాంపర్యతే ము
చా । శ్లోకార్థం కుర్వతేతస్మైయతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥ ౬ ॥ కూరేశ
కుమారాదాశరథ్యావిదేశికాః । యచ్ఛిష్యా భ్రాన్తితేతస్మైయతి
రాజాయమఙ్గలమ్ ॥౭॥ చరమశ్లోకతత్వార్థంజ్ఞాత్వార్యాజ్ఞాం విలంఘ్య
చ। దదతేదస్య వక్తేభ్యోయతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౮॥ శ్రీశైలపూర్ణ
కృపయా శ్రీరామాయణమర్థతః । భక్త్యాయేన శ్రుతంతస్మైయతిరా
జాయమఙ్గలమ్ ॥ ౯ ॥ శబ్ద-రాదికుదృష్టీనాం బాహ్యానాం నిధనాయ
చ । శ్రీభాష్యంకుర్వతే తస్మైయతిరాజాయమఙ్గలమ్॥౧౦॥ కుర్వన్ను
పనిషద్భాష్యంజగద్రక్షోజ్ఝితోతియుః । దయయాపరతన్త్రాయభాష్య
కారాయమఙ్గలమ్॥౧౧।ద్రవిడోపనిషద్వ్యాఖ్యాంవదతీమదనుజ్ఞయా।
శాసతేయుకేశస్తంభాష్యకారాయమఙ్గళమ్॥౧౨॥ గత్వాతుశారదాపీ
ఠంవృత్తింబోధాయనస్యచ । అవలోక్యాగతాయాస్తుభాష్యకారాయ
మఙ్గలమ్ ॥౧౩॥ పరమాణుర్మృషావాదివాదిసంహారకారిణే। తస్మైభగ
వతేశ్రీమద్భాష్యకారాయమఙ్గలమ్ ॥౧౪॥ శ్రీమత్కురుఙ్గ పూర్ణాయ
శ్రీభాష్యంవదతేస్వకమ్।పత్రేసమర్పితుతస్యాపిభాష్యకారాయమఙ్గమ్॥
దత్వావృషగిరీశస్య శేఙ్కుచక్రేరమాపతేః । తరమప్రీతియుక్తాయభాష్య
కారాయమఙ్గలమ్॥౧౬॥ సన్యాసంకుర్వతేకాఞ్చ్యామున స్తసరసీతటె।
వరదేన్యస్తభారాయ భాష్యకారాయమఙ్గలమ్॥ ౧౭॥ శ్రీమన్మహాభూ
తపురీశ్రీమతేకేశవయజ్వనః । కాన్తిమత్యాం ప్రసూతాయ యతిరా
జాయమఙ్గలమ్ ॥౧౮॥ శేషోవాసైన్యనాథోవాశ్రీపతిర్వేత్తి సాత్వికైః।
వితర్క్యాయమహాపాణ్డిత్యపూర్ణతిరాజాయమఙ్గలమ్॥౧౯॥ ప్రకృష్టగు
ణపూర్ణాయప్రాప్యాయస్యాఙ్ఘ్రిసేవినామ్ । ప్రపన్నసార్థవాహాయయ
తిరాజాయమఙ్గలమ్॥౨౦॥ వేదాత్మకప్రమాణేన సాత్వికైశ్చ ప్రమాతృ
భిః । ప్రమేయేణసహశ్రీమాన్వర్ధతాంయతిశేఖరః॥ ॥౨౧॥

శ్రీభాష్యకారమఙ్గళాశాసనం సమాప్తమ్.

శ్రీ వైనవమః.

శ్రీలక్ష్మీహయవదన పరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ శ్రీనివాస దేశికేన్ద్ర రఙ్గనాథ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల
మహాదేశికేభ్యోనమః.

శ్రీమతే శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్ధయవదన మహాస్తాన నిర్వహణ ధురన్ధరైః, శ్రీకృష్ణ
బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల మహాదేశికైః, విరచితా
శ్రీహయగ్రీవ ప్రాబోధికస్తుతిః.

కరుణావరుణాలయామ్బుజశ్రీ స్ఫురణాహర్జ్యతిహారిలోచనశ్రీః।
చరణాబ్జనతార్తిభార హారిం స్తవభూయాత్తురగాస్య సుప్రభాతమ్॥౧॥
పురజిత్ప్రబుద్ధాబ్ధి రాజకన్యా ముఖాబ్జ నిశ్శ్వాస మివానుకర్వన్।
మరుత్సఞ్చరన్నిధి ప్రతివాతివన్దం హయాననస్తా తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨ ॥
త్వన్దీప్త్యా ప్రవిమలనూజితదికేలాసావాహాస్వి త్తవదయితామఖామ్బ
జేన । పాశ్చాత్యేసతిపయోనిధాసుధాంశుర్భూయాత్తేసపదిహయా
స్యసుప్రభాతమ్ ॥ 3 ॥ వరదానకృతిన్స్మరదార్తరక్ష ద్విరదాఘహృతి
స్ఫురదాచరణ । ఇతిసన్మతయోయతయఃప్రవదన్త్యధునామధునాశన
జాగృహిభోః ॥౪॥ సమర్చనేతేకృతకాతుకేన సజ్జీకృతంశోణ మణీన్ద్ర
పీఠమ్ । హంసేనకింసాన్ద్రమదావిభాతి హయాస్యభూయా త్తవసు
ప్రభాతమ్ ॥౫॥ హరిర్హరిర్హరితిమఞ్జుభాషితం ద్విజావళే స్సపదిని
శమ్య కౌతుకాత్ । ద్విజవ్రజోద్యనవదతీవకూజితైర్హయాననానఘ
గుంజాగృహిప్రభో ॥౬॥ ప్రాచీంవధూం సపదిమిత్ర కరగ్రహార్థం స
ద్ధ్యాసఖీస్వయచి ఖజుర్మవజసాన్దైః । ప్రాలేయమఙ్గలజలైరభిషి

ఇచ్ఛాశీవశ్రీమన్నయాస్యభవతాత్తవ సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ కుముదవనంవి
ముచ్యనవపఙ్క-జవణ్డమివాస్సపదిసమాశ్రయన్తి ముదితాభ్రిమరావ
లయాః । భువినిఖిలోఽపిహిశ్రయతి సశ్రియమేవజనో హయవదనాద్య
జాగృహిహరేకరుణైకనిధే ॥౮॥ ఫుల్లత్పఙ్క-జరత్నపాత్రనివహా నాసా
త్యహృద్యశ్రియ స్సాగన్ధ్యాభ్యమరన్దదివ్యసలిలైరాపూరితానాదరాత్ ।
హంసాస్త్వామివపూజయన్తివిరుత వ్యాజాత్పరంతోమనూన్నస్సాతా
స్సరసీమవాజిముఖతే సుప్రాతరస్తుప్రభో ॥౯॥ ఉచ్చలన్మధుకరౌఘసు
ఙ్ఘులం పద్మముల్లసతిపూజనాయతే । ధూపపాత్రమివహంస సఙ్ఘితం
సుప్రభాతమిహతేహయానన ॥౧౦॥ ఇన్దీవరాణామివ కాన్తిరద్య మన్దీ
భవన్తీవ్యపయాతునిద్రా । ఫుల్లత్పదంసద్మమివాక్షియుగ్మం హయాస్య
తేసమ్ప్రతిసుప్రభాతే ॥౧౧॥ ఏతే వేత్రహతితుట్టత్పటుమహా కోటీర
కోటీమణీ శ్రేణిభి స్తవమన్దిరస్య దదతోద్వారాయ నీరాజనమ్ । కా
ఙ్క్షన్తిపతిబోధకాలమిహతే సర్వేసురవ్వేశ్వరా స్తానేతాన్కరుణావ
లోకనలవైర్ధన్యాన్విధేహిప్రభో ॥౧౨॥ అక్షీణే మయితిష్ఠకిం విహర
సేసంక్షీయమాణేమహర్బిమ్బేఽస్మిన్నితిదేవదేవసితరాం త్వత్ప్రార్థ
నాయాగతమ్ । చాన్ద్రంబిమ్బమిదంపదన్తిహపరం మోదార్ణవందర్శ
ణం దృష్టింన్యస్యకృపానిధేఽత్రభగవన్ప్రబోధికిం శ్రీపతే ॥ ౧౩ ॥
నిద్రాశేషకషాయితైస్సులలితైరుద్యద్దయాప్యాయితై ర్దివ్యాపాఙ్గరు
చైస్త్వదర్చనకృతే ద్వార్యత్రబద్ధాఞ్జలీన్ । ఆచార్యాన్నిగమాన్తదేశి
క ముఖానాధత్స్వసుస్నాపితా మ్సప్రాతంతురగాస్య తేఽస్తు కరుణా
సిన్ధోదినంశ్రీపతే॥౧౪॥ ఇదంకుమ్భద్వన్ద్వం ఘుసృణమసృణస్తేరసలిలం
ప్రతీహారేలత్మీస్తనయుగమనోహారిలసతి । ఇయంగౌస్సద్వత్సా పరిజ
నసమూహాఽపి నిభృతోదినంసుప్రాతంతేభవతుకరుణాబ్ధే హయము
ఖ ॥౧౫॥ రవిమణ్డలీమిదానీ ముదయమహీభృత్తవాభిషేకార్థమ్ । కన
కకలశీమివవహత్యస్తు హయగ్రీవసుప్రభాతంతే॥౧౬॥ అనుచితఋతిసేవ
నేత్వదీయేప్రమదభరాదిహఽఙ్ఘ్రినంపిహాయ। విదధతికిలవైణికాశ్చగా

నఁహయవదనాస్తుతవాద్య సుప్రభాతమ్ ॥౧౭॥ పికనికరమద విధూసన
గాన మనోహరముచారనుకుచూరమ్ । ధన్యంకన్యా ద్వన్ద్వంత్వాం నీ
రాజయతిజాగృహిహయాస్య ॥౧౮॥ కాహళడిణ్డిమమణ్డలమర్దలపణ
వాద్యహృద్యవాద్యానామ్ । సంస్పర్ధయేవనినదాజృమ్భన్తేతురగవద
నబుద్ధస్వ ॥౧౯॥ తవతనురుచిసాధర్మ్యా త్సంహృష్టేన రత్నంకిలాతను
తః । ద్వారభువిచామరైర్నో హయవదనతవాస్తుసుప్రభాతమిహ॥౨౦॥
త్వత్పాదామ్భోజయుగ్మం పరిచరితుమనా మూర్ధ్నబద్ధాఞ్జలిస్సన్ శ్రీ
కృష్ణబ్రహ్మతన్త్రాదిమపదకలిజి త్సంయమీ త్వాం స్తవీతి । త్వత్సేవా
యైసముద్యన్నిరవధికమహా నన్దభు స్సిషతీహ శ్రీమాన్కృష్ణావసీన్తో హ
యవదనతవశ్రీశసుప్రాతరస్తు ॥౨౧॥ జయజయనిత్యసూ క్తిలలనామణి
మాళిమణే జయజయభక్తసంహతి భవాబ్ధిమహాతరణే । జయజయవే
దమాళి గురుభాగ్య దయాజలధే జయజయవాజి వక్త్రపర కాలయ
తీన్ద్రసిదే ॥ ... ... ॥౨౨॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస పరివ్రాజ
కాచార్యోత్తాద్యనేకబిరుదాఙ్కితస్య శ్రీశ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర
పరకాల యతీన్ద్రస్య కృతిషు శ్రీహయగ్రీవ
ప్రాబోధికస్తుతిః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీలక్ష్మీ హయగ్రీవాయనమః

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్తదేశిక ప్రాబోధికస్తుతిః.

శేషాద్రీశ్వరపాదపద్మయుగళీ సైఙ్కర్యహేతోర్దిపు
రా యాఘుట్టా కిలభక్తినమ్రమనసా పద్మాసనేనార్పితా ।
తత్తత్తన్త్రశిఖావధూననకృతే సఙ్కల్పతస్త్రీపతే
ర్జాతాయై నిగమాన్తదేశికమిషా తస్మై నమశ్చిద్వపుషే ॥ ౧ ॥

జిహ్వాసింహాసనాగ్రస్ఫుటనటనతురఙ్గాస్యమఞ్జీరశిఞ్జా
స్ఫూర్జత్కాణిధార్యవాచా నిచయచులకితప్రత్యయీకప్రచారః ।
శ్రీమాన్రామానుజార్యప్రథితతమమతశ్రీలతామారధామా
నిత్యం శ్రుత్యన్తవిద్యాగురురిహ జగతాం భద్రవత్తాంవిధత్తామ్ ॥ ౨ ॥

సంసారాటోపతాపక్షపణనిపుణవాగ్ధోరణీసారణీశ్రీ
ర్వాణీసమ్పాద్యపాదాదిమతురగమహామన్దురాఽఽనన్దరాశిః ।
సఙ్ఖ్యాతీతప్రబన్ధప్రథమితవిమతాతర్జనశఙ్కాకలజో
ర్మోదాన్వేచాన్తసూరిర్దిశతుగురువరస్సర్వతన్త్రస్వతన్త్రః ॥ ౩ ॥

పాదారవిన్దయుగళీనతచేతనానాం ఖేదాపహారికరుణా
దిగుణామ్బురాశేః । మోదాయసర్వజగతాం భవతాన్నితాన్తం వేదా
న్తదేశికమణేర్భవసుప్రభాతమ్ ॥ ౪ ॥

వైదుష్యాద్యవలేపలేపపదవీసంచారమూఢోగురు
ర్నిత్యంగన్ధవహాస్యహంతుతదితో భీతేనభావ్యంమయా ।
ఇత్థంమన్దగతిస్సదాగతిరహఃప్రాఘాతికోవాత్యసౌ
శ్రీమన్నిగమాన్తదేశికమణేస్యాత్సుప్రభాతంతవ ॥ ౫ ॥

తమోఽవశ్యంనశ్యేత్ప్రచురమపి తర్హాదృశగురుప్రబోధే సంజాతే
నవిశయ ఇహాస్తీతి తమిమమ్ । నృణామూర్ధంసమ్యక్ప్రకటయదిహాశ్వేతగిరయో
విబుద్ధస్వశ్రీమన్నిగమమకుటీదేశికమణే ॥ ౬ ॥

నిత్యంపూర్ణకలఙ్కితాఽపితమసానైవాభిభూతోగురు
ర్యుక్తాఽన్యద్విజరాజతామమపునర్నైవోచితాఽసీదృశః ।
ఇత్యస్తాద్రిగుహాగృహేషునియతం లీనోహయగ్రీవయా
చన్ద్రిమాస్నవమిశ్రశైలకవితాచక్రేద్విపఞ్చాశతా ॥ ౭ ॥

ఇహాభేషత్వా

శ్రేయోనిధిమసిగురో జాగ్రతిత మోరుదీనామస్మాకం కథమివభవేత్స్తత్త్వమితికిమ్ । హిత్వాయస్మాన్నింధానిద్యవిదధతిసర్వాన్యతిరాంజహీహ్యేనిదాం కవికథకకణ్ఠీరవగురో ॥౮॥ ఏతేద్విజావిపులశాఖమహాగమాన్తనిష్ఠాప్రబోధమధిగమ్యరుతవ్యలేన । తత్త్వంపరస్పరమివప్రతిబోధయన్తిశుత్యన్తదేశికమణే తవసుప్రభాతమ్ ॥౯॥ అన్తర్హరౌలసతీధామనిధౌప్రకాశమత్యన్తమేత్యజగతాం జనయన్ప్రబోధమ్ । ప్రాచీప్రదేశఇహభాతిభవానివైషప్రాచీనవాఙ్నిధరదేశికజాగృహిత్వమ్ ॥౧౦। తేజస్వితాందధదుదారతమోవిధూయనిస్స్నేహభావముపగమ్యదశావసానే । శాన్తోఽర్యహన్తహరిపాదసమర్పితాత్మా దీపఃప్రపన్నఇవజాగృహిదేశికేన్ద్ర ॥౧౧॥ దళితారవిన్దనయనస్సరోముని ర్దధదుజ్జ్వలాశ్రికమలాపిమాలికామ్ । హరిదర్శనంసమభికాఙ్క్షతి స్ఫుటం ప్రతిజాగృహీశ్రితశిరోగురూత్తమ ॥౧౨॥ ఇదమభిగమోపాదానేజ్యాముఖంసరమా ర్షాణంతురగవదనంజ్యోతిస్త్వత్తోఽధిగన్తుమపేక్షతే । తదిహసమయజ్ఞప్రాప్తోయోగోపసంహరణోచితోభవతుభవతస్సుప్రాతంశ్రీక్రతయీమకుటీగురో ॥౧౩॥ ఇన్ధేఽపయోగంకమలంప్రబుద్ధయోగంపరిబుద్ధోవినివర్తయత్వమ్ । ప్రాప్తోఽద్యదేవాభిగమస్యకాలఃశ్రీత్యఞ్చలాచార్యశిఖామణేతే ॥౧౪ ॥ గాఢాఽవిద్యేవరాత్రిర్విగలతివిశదజ్ఞానవద్యానతేజడిమాహ్యస్మీలత్యబ్జబన్ధుర్జలజనయనవద్దృక్పథంయాతిమన్దమ్ । ఆనన్దంయాతిసాన్ద్రంమనిసముదయవతోఽకలోకస్యమన్తాద్యూభ్యాద్వేదాన్తవిద్యాగురువరభవతోదీప్తిభాస్సుప్రభాతమ్ ॥౧౫॥ ఏతేశుద్ధావిమలవసనాస్సత్పథితోర్ధ్వపుణ్డ్రాశ్శన్ధ్యాజప్యప్రయతహృదయావైష్ణవాస్త్వన్నియోజ్యాఃత్వత్తోఽజస్రంశ్రవణమతయస్త్వత్ప్రసూతోధప్రతీక్షాస్సుప్రీతంతేనిగమమకుటీదేశికేవందినంస్తాత్ ॥౧౬॥ నిద్రాన్నభూతిశబలైరమలైరికటాక్షైర్విద్రావితార్తిభిరుపాశ్రితలోకరక్షైఃభద్రాణిరర్వజగతాంభగవన్విధాతుంనిద్రాంవిముఞ్చనిగమాఞ్చలదేశికేన్ద్ర॥ ౧౭॥ వ్యాకోచనేత్రనలినంవదనసహ్రదంతేలావణ్యపూరభరితంలలితంవిగాఢుమ్ । కాఙ్క్షన్తిసర్వజనతానయనాళిమాలాదిక్కామంజహీహి

కవివాది మృగేన్ద్రనిదాత్రీమ్ ॥౧౮॥ భాష్యాదిగూఢతమతత్త్వబుభుత్సయాఽమీ శ్రీబ్రహ్మతన్త్రయతివర్యముఖామహాన్తః। క్లిప్తాహ్నికాస్సనియమాదిప్రతిపాలయన్తిత్వామాగమాన్తగురువర్య జహీహి శయ్యామ్॥ ౧౯॥ భవతాపపరిగ్లపితాంజనతామవితా సవితావినతామ్బురుహామ్। అవతాత్కవితారికకేసరిగురుదీకవితావనితాలలితావసథమ్॥౨౦। అగణేయమహాసుగుణామ్బుధిం ప్రగుణాత్మగుణార్యగణాభినతమ్। సుగమాన్నిగమాన్తలయన్తమముంనిగమాన్తగురుంపరిణమామ్యుషసి॥౨౧॥ సుదాన్తందుర్దాన్తక్షపణనిపుణంతంతనతేరనన్తంవేదాన్తం స్ఫుటముపదిశన్తంకరుణయా। మహాన్తం శ్రీమన్తంగుణనిధిమనన్తార్యతనయంప్రశాన్తంమత్వాస్వన్తం శ్రయతునిగమాన్తార్యమునిమ్॥ ౨౨ ॥ కలయామిసూరివరీయార్చితంకృపానిలయంవహదీకవలయామృతద్యుతిమ్। భ్రమమాగ్ధ్యమూరతమమాజ్జ్వలీనిధిం శ్రమమాథ్య హృన్నిగమమాలిదేశికమ్॥ ౨౩॥ ఉపాశ్రితవ్యాపదపం కృపావనమ్రీపావనం సుపాణిపాదపల్లవంవ్యపాస్తసర్వపాతకమ్। విభావరీశభావితప్రభాననంశుభాననంసుభావనంవిభావయేత్రయీశిఖాద్వయీగురుమ్ ॥౨౪॥ మాధవారాధనంబోధనశ్రీధనంసాధుయూథవ్యధోచ్ఛేదనిర్ఛేదనమ్। వాదియూథానతంవేదవాదస్ఫురన్మదమీడామహేవేదచూడాగురుమ్ ॥౨౫॥ ఏవైశ్లోకైర్వ్యలీకైరప్రగుణగుణగణంత్వాంస్తువంస్వస్తపస్యాం శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రాదిమపదకలిజిత్సంయమీసంయతాత్మా। వాఞ్ఛత్యేతత్ప్రీదివ్యత్తరణిఘృణిగణప్రస్ఫుటాబ్జచ్ఛటాన్తర్మాధ్వీసాధ్వీభిరేనం స్నపయఘనకృపాపాఙ్గధారాభిరారాత్ ॥౨౬॥ విజయతాంగురుపఙ్క్తిశిఖామణిర్విజయతాంయతిరాజమతధ్వజః। విజయతాంకవితారికకేసరీ విజయతాంనిగమాన్తగురూత్తమః॥ ... ... ॥౨౭॥

ఇతి శ్రీమత్పరమహంసపరివ్రాజకాచార్యేత్యాదిబిరుదాఙ్కితస్య
శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రపరకాలయతీన్ద్రస్య కృతిషు
శ్రీమన్నిగమాన్తదేశిక పాదాబోధికస్తుతిః.

శ్రీ మైనమః.

శ్రీ హయగ్రీవాయనమః.

శ్రీ హయగ్రీవ పఞ్చరత్నస్తవః.

జ్ఞానానన్దామలాత్మా కలికలుషమహాతూల వాతూలనామా సీమా
తీతాత్మభూమా మమహయవదనా దేవతా భావితారిః । యాతాశ్వే
తాబ్జమధ్యం ప్రవిమలకమల స్నిగ్ధరాదుగ్ధరాశేస్తీరాసారాజరాజప్ర
భృతినుతిపదం సమ్పదంసంవిధత్తామ్ ॥౧॥ తారా తారాధినాథస్ఫటిక
మణిసుధాహీరహారాధిరామా రామారత్నాబ్ధికన్యా కుచలికుచపరీర
మ్భసంరమ్భధన్యా। మాన్యానన్యార్హదాస్య ప్రణత తతిపరిత్రాణస
త్రాత్తదీక్షా దక్షాసాక్షాత్కృతైపాసపటహయనుఖీ దేవతాసావతా
న్నః ॥౨॥ అన్తర్ధ్వాన్తస్య కల్యం నిగమహృదసురధ్వంస నైకాన్తకల్యం
కల్యాణానాం గుణానాం జలధి మభినమచ్చాన్ధవం సైన్ధవాస్యమ్ । శు
భ్రాంశుభ్రాజమానం దధతమరిదరౌ పుస్తకం హస్తకంజైర్బ్రిదాం
వ్యాఖ్యానముద్రామపిహృదిశరణం యామ్యుదారంసదారమ్॥ 3॥ వన్దే
తందేవమాద్యం నమదమరమహా రత్నకోటీకకోటీ వాటీనిర్ఘృత్నినిర్య
ద్ధృణిగణమసృణీభూతపాదామ్బుజాతమ్ । శ్రీమద్భీమానుజార్యం శు
తిశిఖరగురుబ్రహ్మతన్త్రీస్వతన్త్రైర్నిపూజ్యం పాఞ్జ్యం సభాజ్యం క
లిరిపుగురుభిశ్శశ్వదశోవ్తమాఙ్గమ్ ॥ ౪ ॥ విద్యాహృద్యానవద్యా యద
నఘకరుణా సారసారప్రసారా ద్ధీరాధారాధరాయామజనిజనిమతాం
తాపనిర్వాపయిత్రీ । శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రీవిమపద కలిజిత్సంయమీ
న్ద్రార్చితంతచ్ఛ్రీమద్ధామాతిథోమప్రథయతుకుశలంశ్రీహయగ్రీవనామ ॥

ఇతి శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యేత్యాద్యనేక
బిరుదాఙ్కితస్యశ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రీపరకాల
యతీన్ద్రస్యకృతిషు శ్రీహయగ్రీవ
పఞ్చరత్నస్తవః.

శ్రీ మైత్రేయ ఉవాచ

శ్రీలక్ష్మీ హయవదన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీలక్ష్మీ పఞ్చరత్న స్తవః.

సరసిజవసతీలీలాలోలా ముదారముదావహాం సరస కరుణా సాం
ద్రాంచన్ద్రానన్దాంభువనావనామ్। ఫణిధరణిభృచ్ఛృఙ్గాసఙ్గాచ్యుతోర
సీభానురాంమనసిభవతీంమాతఃపాతస్మరామిపరాత్పరామ్ ॥౧॥ త్రి
యఃగహృదయదాసీభావశీత్రైకదీత్రైస్తి ర్జగదభయదాసస్థూలలత్రైగి
కటాక్షైః । శమితవినత తాపాంపాతరుద్ధూత పాపామమితసుగుణజా
లాంచిన్తమేఽమ్బోధిబాలామ్ ॥౨ ॥ విధుశిశుకసిటాలాంవిశ్వరక్షైకలీ
లాం కనకరుచిరచేలాం క్షౌనిపాధోధివేలామ్ । ఉషసిజలధిబాలాము
ల్లసత్పద్మమాలాం స్మరహృదయసుశీలాం స్మేరపద్మాత్తలీలామ్ ॥3॥ అ
ఖిలభువనమాన్యాంబుద్ధి రాజ్యకన్యాం హృదిభగవదనన్యాం కల్పవల్లీ
మివాన్యామ్ । విరతిజుషిరజన్యాంచిన్తయన్తోవదాన్యాం మనుజజనిమ
వన్యా మాచరామోతిధన్యామ్ ॥ ౪ ॥ హరిరక్తాం ముక్తారుచిర ర
దనాంచన్ద్రవదనాం సదాభక్తాసక్తాం శమితకదనామబ్జసదనామ్ । ప
యోజాతవ్రాతస్ఫురణహరణానర్ఘచరణాం శ్రియం ప్రాతర్గ ప్రాతర్న
మితకరణం యామిశరణమ్ ॥౫॥ ఇత్థం పఞ్చశ్లోక్యా శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్ర
న్త్రీయతివినుతామ్ । కమలాంప్రాతర్గ ప్రాతర్గకలయన్తర్గ ప్రాపున్నయు
ష్మ్ర్యంవిపులామ్॥ ... ... ॥౬॥

ఇతి శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యే త్యాద్యనేక
బిరుదాఙ్కితస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రపరకాల
యటీన్ద్రస్యకృతిషు శ్రీలక్ష్మీపఞ్చరత్నస్తవః.

శ్రీ వైష్ణవ నమః.

శ్రీ శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతత్త్వ పరకాల మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ ప్రపన్నానన్దస్తుతిః.

శ్రీవైజయన్తధరణీధరపతివక్షస్స్థలవిశాలకేళి గృహమ్। జగదుజ్జీవన సుస్మితలలితముఖం తన్మహాస్తువస్తుహృది ॥౧॥ నిబిరీసభ్రమరీరుచికబరీసజ్గత మనోజ్ఞ సుమహారాజ్ఞ । కలయామహేఽత్యుదారాజ్ఞ ముదరిపుదారాజ్ఞ కృతార్తిపరిహారాజ్ఞ ॥౨॥ నవవజ్రకలితదినకరసితకిరణాభరణరుచిరకచభారాజ్ఞ।కరుణాభరసస్మేరాజ్ఞరుచిరవిహారాజ్ఞభజేహరేర్దారాజ్ఞ ॥3॥ కుజుజ్ఞమతిలకితఫాలం విలులితసుస్నిగ్ధముగ్ధకున్తలజాలమ్ । కలయేవదాన్యశీలం కలశామ్బుధిభే రపత్య మచ్యుతలోలమ్ ॥ ౪॥ నిటిలవిజితేన్దు బాలం భ్రూవల్లిస్ఫురణవశిత యదుబాలమ్। లక్ష్మీవదాన్య లీలం వస్తుమదీయేఽస్తు హృది వినత పాలమ్ ॥ ౫ ॥ చమ్పకసుమసమనాసాంసమ్పన్నిధిమాశ్రయేఽమ్బుధిం భాసామ్ । అమరీణాం సర్వాసాం శరణ్యచరణాంసరోరుహనివాసామ్ ॥౬॥ కువలయరుచిమదవిఘటనపటునయనయుగంతవార్ధికల్పనగమ్ । స్వాన్తే కరోమి మురరిపు కాన్తే శాన్తే నితాన్తమేకాన్తే ॥౭॥ కలితాశ్రితార్తిభఙ్గాక్షమితమహాపురుష విభ్రమవిభఙ్గాక్ష । సఞ్చిన్తయామ్యపాఙ్గాక్ష మఙ్గలదేవ్యాస్సదామహేఽత్తుఙ్గాక్ష ॥౮॥ వదన రుచిహృదవిహరన్నయన మహామీనరాజనిష్యూతమ్ । నాసావివరవిలగ్నం నూనంధ్యాయామి మౌక్తికందేవ్యాః ॥౯॥ ముఖవిజితచన్ద్రబిమ్బం ముగ్ధాధరకాన్తిధూత నవబిమ్బమ్ । పఙ్కజనయన కుటుమ్బం సఙ్కలయే సర్వసుగజనాలమ్బమ్ ॥౧౦॥ సకలజగదగ్రగణ్యం సరసిజనయనస్య పరిణతంపుణ్యమ్। అస్తాదృశాంశరణ్యం విభావయేమనసికిమపిలావణ్యమ్ ॥౧౧॥ జగదీశ్వరత్వయోగ్యంజగదీశ్వర విహరణైక తమభోగ్యమ్ । తత్కమపిమహాభాగ్యం మమనృత్యతుమనసికల్పతారోగ్యమ్ ॥౧౨॥ శుభదాయినామధేయం సకలసురస్తోమయువతిజనగేయమ్। గోవిన్దభాగధేయం గో

పాయతుమాం నతావలివిధేయమ్ ॥౧౩॥ మలయానిలశేళిసఖం సుధా
సహధ్యాయిదివ్యతరరచనమ్ । వచనంసుధాబ్ధిపుత్ర్యాశ్చరచయతు సకలాం శ్రియంమమావికలామ్ ॥౧౪॥ నిజదయిత వదనవిధురుచి విలోకనాయాత్తముకురయుగళమివ । విమలం కపోలయుగళం కమలాయాశ్చిన్తయాస్తరజ్జమమ॥ ౧౫॥ లక్ష్మ్యావదనశశాఙ్కశ్రుతియుగసజ్కలితనక్షత్రతాటజ్కమ్ । ధ్యాయామిధుతాతజ్కం ముక్తామణిచూపితం గతాశజ్కమ్ ॥౧౬॥ ధృతదివ్యకనకచేలాది శ్చైరవబన్ధుస్తనన్ధయ నిటూలాఃి । దివ్యాశ్చకాన్చనలీలా అవ్యాసుర్విశ్వకచపద్మవనలోలాఃి ॥ ౧౭ ॥ చఞ్చలకటాక్షరేఖాక్ కాంశ్చిచ్చదఞ్చిత విభూషణమయాఘాక్ । కిలికిఞ్చిత పరివఞ్చిత బలివఞ్చకమానసాన్ భజామిరసాక్ ॥౧౮॥ కనకసరోరుహకుట్మలదాయా దస్తనభరాక్ గభీరతరాక్ । కలయామిరూపవిభవాన్ కాంశ్చనలీలాతరఙ్గితాత్మభవాక్ ॥ ౧౯ ॥ అమృతసఖవ్యాహారా నాశ్రయవిధుకిరణసదహరణహారాక్ । విభవాక్ కాంశ్చిదపారాన్విశ్వజగజ్జీవన స్తనన్ధీరాక్॥౨౦॥నలినాలఙ్కృతహస్తాంనళినాక్షస్యప్రియాంసుగుణశస్తామ్ । ప్రణమామిశ్రితశస్తాం శరణాగతరక్షణేష్వవిస్రస్తామ్ ॥ ౨౧ ॥ మణిమయకజ్కణవలయం మహస్తదవ్యాత్సరోజకృతనిలయమ్ । త్రాతప్రపన్న వలయం కలితసురాధీశఖేద భరవిలయమ్ ॥౨౨॥ కాఞ్చన కాఞ్చికలాపా నఞ్చిత విద్యుల్లతా సదృశరూపాక్।శ్రేరేర్విభవాటోపానాఙ్శ్చకలయేనితాన్తమభిరూపాక్॥౨౩॥ శరణాగత భరణాసఘుచరణా మరుణాధరాం జగజ్జననీమ్ । కరుణాభరవరుణాలయ పరిణాహివిలోచనాం భజేశరణమ్ ॥౨౪॥ సరసిరుహాలయవాసా యాసా శిశిరాంశుహారిలవహాసా । వరసారస కాలిశయాసరసా సాశ్రీర్విశిశ్రియేశిరసా॥౨౫॥ అపఞ్చవర్ణీయవర్ణ చిత్రమిదమ్॥జగదీశహృదయనిలయా జగతాంజననీ జనాశ్రితహరణచణా । జలజదలాయతనయనా జలనిధితనయాజయాక్ కలయతాన్నఃి ॥౨౬॥ నిరోష్ఠ్యవర్ణ చిత్రమిదమ్ కింబహుభిర్దేవైరిహశమ్బరడమ్బరహరస్యతామమ్బామ్।

అమ్బుజనయనసఖీం విధుబిమ్బముఖీం సంశ్రయామిశంహృదయ ॥౩౭॥
లలితపదంకలితముదం జననిపదం శ్రేయసాం పరఁవిశదమ్ । స్తవమి
హతవ్రప్రపన్నానన్దం విన్దత్యమన్దమానన్దమ్ ॥౩౮॥ స్తుతిమిమమహిభూ
రపురీ చామమహీపాల కులగురువరేణ్యః । వ్యతనుత సంయమివర్య
శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రిపరకాలః॥ ... ॥౩౯॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస పరివ్రాజకా
చార్యేత్యాద్యనేక బిరుదాఙ్కితస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్రి
పరకాలయతీన్ద్రస్య కృతిషు ప్రపన్నానన్దస్తుతిః.

శ్రీ శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్రి పరకాల యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః

శ్రీ యై న్న మః.

శ్రీహయవదన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమతే శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్రి పరకాల యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ ప్ర ప న్నా మృ త స్తు తిః.

కలయతుకల్యాణగుణం కమలాకుచకుమ్భకుఙ్కుమోరస్కమ్। య
దువంశమాక్తికం తత్కమపిమహస్సర్వదాఽపి మమ హృదయమ్॥ ౧॥
వన్దేతందేవసుతం వసుదేవవధూస్తనంధయంకమపి । వరదం వరేణ్య
శీలం వల్లవభవనాత్తలీలమిహబాలమ్ ॥ ౨ ॥ వ్రజరచితకేళిసుదతీవ్రజ
హృదయానన్దకన్దలంకిమపి। వ్రజహృదయదివ్యతేజో వృజినతమోమూ
లభేదనపటిష్ఠమ్॥౩॥లీలాముదితయశోదంలలితప్రస్నిగ్ధముగ్ధతరవాదమ్।
ఆకుళ్ఛితైకపాదం భజతేజగదికమపివిరచితాస్లోదమ్ ॥౪॥ హృదయనవ
నీతచోరం పారదతరలాక్ష్మీకమలసఖ్యాచారమ్ । ఘరిలులితగోపదారం

గృహాణయత్నేనకమపి సుకుమారమ్ ॥౫॥ గోపవధూళోగార్హ్యం శేఖరితానర్ఘ్యబర్హివరబర్హ్యమ్ । ఘనవిభవపారిబర్హ్యం కలయేహృదయేచిరాయదాహార్హ్యమ్ ॥౬॥ గోరురవివారితావనిధూలీ ధూసరితపున్నలముదారమ్ । సఞ్చిన్తయేఽన్తరజ్రే సుకుమారం కమపి వల్లవకుమారమ్ ॥౭॥ కమపిఘనాఘననీలం గోపవధూటీకుచగ్రహవిలోలమ్ । కలయామిగోపబాలం లోలాలకజాల మధుకరిత ఫాలమ్ ॥౮॥ కున్దవినిన్దనరదనాన్మన్దిత పూర్ణేన్దుబిమ్బ రుచి వదనాఙ్గ । మునిహృదయ కేళిసదనాన్వ్రజివిభవాం స్తాన్బజేవిధుతమదనాఙ్గ ॥౯॥ నన్దానన్దన చన్దన మృచుకున్దానన్దకన్దగోవిన్ద । మమవిన్దహృదరవిన్దంమిలిన్ద సున్దరముకున్దనసునన్దమ్ ॥౧౦॥ కిమపియశోదాభాగ్యం వ్రజలలనాపృథులకుచయుగీభోగ్యమ్ । రక్షామిసీలరత్నంరమణీయం హృదయ సమ్పుటేఽనూత్నమ్ ॥ ౧౧ ॥ మురళీనినాదరసభర తరళీకృతతర్ణక వ్రజోభజతామ్। కోఽపిఘనాఘనశాబళ కోమలరూపోఽద్య దహరగగనంమే ॥౧౨॥ కాళిన్దీపులినాన్తర కలితవిహారంత్రిమనోజ్ఞమణిహారమ్ । తేజఇకిమపివినీలంజాగర్తుమదీయహృదిరుచిరలీలమ్॥౧౩॥ కానపిభజేవిలాసా నకలితవ్రజసున్దరీరుచిరరాసాఙ్గ । రాధాకటాక్షదాసా నాన్వ్రికాసిత కిరణకిరణసఖహాసాఙ్గ॥౧౪॥ అతిముగ్ధందధిలుబ్ధంసుస్నిగ్ధంవస్తుకిమపిమమసిద్ధమ్।చారుముఖంతారసఖస్మేరనఖంతచ్చిరాదపారసుఖమ్॥౧౫॥వికటాతిదర్పదుర్మదశకటాసురధూత్రి ధుర్యచరణయుగమ్। ప్రకటానురాగ రుచిరం సుకటాక్షాన్మయితనోతుతత్తేజఃి ॥౧౬॥ యమునాకూలవిహారం యమినామధునాఽపిహన్తబహుచూరమ్ । మహదచ్యుతక్రిశోరం మమహృదివితనోతునిత్యసఞ్చారమ్॥౧౭॥ బహుతరతరఙ్గఘట్టిత యమునాశుక్తుల్యదరగళితమివనీలమ్ । ముక్తాఫలంప్రవిచల త్తత్ర విచిత్రం విభావయేహృదయే ॥౧౮॥ సోమాననగోపీజనకౌమారహరంప్రవాలలసదధరమ్ । తరుణంకమపిమనోహారచరణం శరణంభజే ధృతాభరణమ్ ॥౧౯॥ ఖఞ్జిత గోపీహృదయం రఞ్జితభువనంత్రయామిగోపశిశోః । సఞ్జీవితగోష్ఠన్త

తిమంజుల మంజీరశింజితన్యత్తమ్ ॥౨౦॥ కాళియఫణమణిమధ్యే నీలత
రంనూత్నజాతమివరత్నమ్ । తన్మూర్ధ న్యస్తపదం చూడాలజ్రరణమ
స్తుభామమమ ॥౨౧॥ సితికరకిరణత్రస్య ద్గోపీరతికేళిరచితతిమిరభరమ్।
తత్ర మపిధామహృదయేనీలతమంన స్తమోనిరాకురుతామ్ ॥౨౨॥ నిర్మ
లతరమతిశిశిరం నిరుపమమవగాహతాం మనోరుచిరమ్ । నన్దకిశోరమ
నోహరశరీర తేజనికిన్ద జాపూరమ్ ॥౨౩॥ మహఃపహమనసివిలగ్నం మ
ణిమయకాఞ్చీవ మోహరవలగ్నమ్ । గోపీకటాక్షముగ్నం గోప్తుంక్షమ
మేవమాం భవవివిగ్నమ్ ॥౨౪॥ విన్దేపచారవిన్దే మన్దేతరవిభవదే కృతా
నన్దే । నన్దకులామన్దకలా బృన్దవిలాసస్యకస్యచిద్ధామ్నిః ॥౨౫ ॥ ఇతిమ
హిశూరపుత్తమ నరపతిచామేన్ద్రభూపకులగురుణా । కలితాస్తుతి
స్విజయతాంశ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రికలిరిపుణా॥ ... ॥౨౬॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస పరివ్రాజకా
చార్యాద్యనేక బిరుదాఙ్కితస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్ర
పరకాలయతీన్ద్రస్య కృతిమ ప్రపన్నామృతస్తుతిః.

శ్రీ నై న మః.

శ్రీరామచన్ద్రపరబ్రహ్మణే జానకీజానయే సర్వలోక
శ రణ్యా య న మో న మః.

ప్రపన్నమకరన్దస్తుతిః.

కలయతుకుశలాని కాలమేఘద్యుతిమదఘూననధీరదివ్యకా న్తికిమపి
రఘుకులామ్బురాశిరత్నంసకలశుభావహనామతచ్చిరత్నమ్ ॥౧॥ ఘన
తరకరుణామృతామ్బురాశిప్రసరదుదార తరఙ్గకైరపాంగైఃపశ్యమిత
వినతాలిచి త్తతాపం కిమపిమహోహృదిమేఽస్తు దివ్యరూపమ్॥౨॥ వివి
ధమణిమరీచిజాలలీలాశబలితహేమకిరీటలోలమూలమ్ । మృగమదతిల
కస్ఫురన్నిటాలం హృదయసదాభజకోసలేన్ద్రబాలమ్ ॥౩॥ విమలకిరణ
బాలలీలఫాలప్రతిలుఠితాలకజాలలాలనీయమ్ । నవనలినదలామలాయ
తాక్షంకమపివశేకలయానిదీనరక్షమ్ ॥౪॥ సులలిత చలితాతి విభ్రమ
భ్రూకలన విలోలిత భూసుతాన్తర్గతే । ముకురతల లసత్కపోల భా
వే లగతుచిరంమమచిత్తభూదివేవే ॥౫॥ మణిగణరుచిరాజ్జకుణ్డలశ్రీక
నచితకర్ణయుగేమనోజ్ఞనాసే । విహరతుమమచిత్తవృత్తిరేషా ధరణి
సుతావశగే చిరాయధాత్మి ॥౬॥ రసభరపరిపాకరాజమానస్ఫుట
తరదాడిమబీజదన్తపఙ్క్తిమ్ । అధరమణిసుధావిభూతసీతాహృదయ
జతాపముపాస్మహేపురుమాంసమ్॥౭॥ శరదుదితసుధాకరాంశుశైలీమద
హరశీతలవాచిసుప్రసన్నే । అరుణకిరణభిన్న సారసశ్రీవిజయినిరామ
ముఖేఽస్తుమానసంమే॥౮॥ దరదళదరవిన్దమన్దమన్దప్రసరదమన్దమరన్దసు
న్దరాఙ్గాః । వివశితధరణీసుతాన్తరఙ్గారఘునృపతేరవతరన్తుమయ్యపాఙ్గాః॥౯॥ అమృతరుచిసహోదరస్మితశ్రీజుషిఘనకమ్బువిడమ్బికణ్ఠదేశే
స్మిన్ । సితకరకిరణాత్యుదారహారే మమహృదయం భవతాద్విహారి
వీరే ॥౧౦॥ కరకమలగలన్మరన్దధారా విశయవదావదదివ్యచాపదణ్డమ్।

అశిశిరకరవంశజాగ్రగణ్యం విశ్వమనోమమధస్వినాంవరేణ్యమ్॥౧౧॥
నిశిచరకులకల్పితోగ్రదణ్డానసనిష హోమామభాసతామఖణ్డమ్। అరి
సిరసిజభూనవాతి శౌణ్డస్విరదకరాయిత దీర్ఘ బాహుదణ్డమ్ ॥౧౨॥ మ
రకతహరినీలపద్మరాగస్ఫుటితమహోజ్జ్వలకఙ్కణాదిసేవ్యమ్ । మమనయ
నపథేఽస్తునస్తువిష్యంశుభహారిచన్దనచర్చనాతిభవ్యమ్॥౧౩ ॥ ననతరణి
మణినికీ మనోజ్ఞస్థలయుగకర్కశతా రసజ్ఞవక్షః । కిమపి సకలలోక
భాగధేయంమయివిశతాచ్ఛభదాయినావధేయమ్ ॥౧౪॥ నవజలధర
బృన్దతున్దదీప్యత్తటిమపమానసువర్ణచారుచేలమ్ । త్రివళి నులలితోదరం
సుశీలం రఘుకులరత్నముపాస్మహేఽతిసిలమ్ ॥౧౫॥ కమలజ జనిగేహ
నాభిపద్మస్ఫుటరసలోలుపరోమభృఙ్గరాజి । హృదిపరికలయామి కోస
లేన్ద్రశిఖరమణీమృగనాభిచిత్రకంతత్ ॥ ౬॥ వృగపతితనుమధ్యమన్న
తాంసంసువిపులపీవరవిద్యబాహుమధ్యమ్ । విధుకరరుచిరాన్తరీయమీ
డ్యకమపియువానముదారచారుమూర్తిమ్ ॥౧౭ ॥ తరుణిమమదనేభయు
గ్మలీలాప్రసృతకరద్వయసన్నిభోరుయుగ్మమ్ । సువభరజయకాహళా
యమానస్ఫుటతరజఙ్ఘమహంభజామిదేవమ్ ॥ ౮॥ శరణగజన చిత్త
భక్తిపూరిహ్యేకమల (ద్వయసన్నిభోరుయుగ్మం) ద్వితయం తద
జ్ఘ్రియుగ్మమ్ । మృదులశుభతరాఙ్గులీమనోజ్ఞంయచిరనఖం పరిచుమ్బ
తాన్మనోమే ॥౧౯॥ రఘుకులమణిసోధరత్నదీపంసుచిరరూపవిధూత
పుష్పచాపమ్ । ఘనతరమదతాటకాస్వరూపజ్వలనశిఖాజలదం భజేఽ
భిరూపమ్॥౨౦॥ చరణనఖపరాగజాతకన్యావితరణమోదితగౌతమాతి
మాన్యే । విలగతుహృదయం మహావదాన్యేనవతరుణే మమభూసుతా
ప్రిథన్యే ॥౨౧॥ జనకవచనపాలనాత్తదీక్షేభరతమనోరథదాయిదివ్యదీ
క్షే । వినభువివిరాధదత్తశిక్షేసతతమియంమతిరస్తుదీనరక్షే॥౨౨॥ జర
తమజటాయుమోక్షదాన ప్రకటితనైజమహావదాన్యభావే। కపికులప
తిక్లిష్టమిత్రభావేవిహరతుమేహృదయంచిరాయదేవె॥౨౩॥సరిదధిపతి
మధ్యబద్ధసేతుచ్ఛలపరిదర్శితవైధూమకేతుః । దశవదన విధూననైక

హేతుగ్రహీనటతాద్రఘువంశదివ్య కేతుం ॥౨౪॥ రఘుకులధరణీశచా
ర్యసింహాసనలసితంధరణీసుతాత్తభావమ్ । శుభచరమకరుణానిధింభజా
మస్సకలగుణాకరమేనమాది దేవమ్ ॥౨౫॥ స్తుతిరితిమహిషూరరాజధా
నీనృపమణికృష్ణవహీశదేశికేన। వితరతుజగతాంశుభానికృష్ణాభిధవర
కాలయతీశ్వరోఽస్తు ప్రీతా॥ ... ... ॥౨౬॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గప్రతిష్ఠాపనాచార్యపరమహంస పరివ్రాజకాచార్యసర్వతంత్ర
స్వతంత్రోభయవేదాన్తాచార్య శ్రీమత్కవికథక కణ్ఠీరవ చరణ నళిన యుగళ వి
న్యస్త సమస్తాత్మభర శ్రీమదాత్మానుజసిద్ధాన్త నిర్ధారణ సార్వభౌమ శ్రీ
శ్రీనివాసబ్రహ్మతన్త్రపరకాలమహాదేశిక కటాక్షవీక్షితస్య తాదృశశ్రీ
శ్రీనివాసదేశికేన్ద్రబ్రహ్మతన్త్ర పరకాలసంయమీన్ద్ర చరణారవిన్ద
న్యస్తాత్మభరస్య తాదృశ శ్రీరఙ్గనాథబ్రహ్మతన్త్రపరకాల
యతీన్ద్ర గురువరకృపాలబ్ధ మోహశ్రమస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణ
బ్రహ్మతన్త్రపరకాల యతీన్ద్రస్య కృతిషు
వపన్నమకరవ్యస్తం

శ్రీ శ్రీనివాస దేశికన్ శ్రీరఙ్గనాథ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల
మహాదేశికేభ్యోనమోనమః.

శ్రీమతే శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల యతీన్ద్ర
మహా దేశికాయనమః.

సమాప్తోఽయం స్తోత్ర రత్నాకరః.

శ్రీ ఋగ్భయవదనగ్ పరిసీదతాత్.
